

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/90/2015.

Iktatószám: Vj/90-163/2015.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker&Mckenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya u. 6.) és a B. H. Ügyvédi Iroda által képviselt **Pharma Nord Élelmiszer Kereskedelmi Kft.** (1139 Budapest, Váci út 95.), a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker&Mckenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya u. 6.) által képviselt **Pharma Nord ApS.** (DK-7100 Velje, Dánia, Sadelmagervej 30-32. ép.), valamint a Lengyel Allen & Overy Ügyvédi Iroda (Madách Trade Center, 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.) által képviselt **Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.** (1146 Budapest, Dózsa György út 19.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának és a gyógyszertárból vény nélkül is kiadó gyógyszerek reklámozásának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban, nyilvános tárgyalást követően meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

- I. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy
 - a. a Glukozamin Pharma Nord gyógyszer reklámjai a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi és őszi, valamint 2015. tavaszi számaiban és a honlapon a más szerekhez viszonyított fájdalomcsillapító hatás mértékére, illetve a mellékhatások hiányára és a térdproblémák megszüntetésére vonatkozó állításokat tartalmaztak és ezért nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatták be a terméket és ezzel a magatartással megsértették a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 17. §-a (1) bekezdésének d) pontjában megfogalmazott tilalmat;
 - b. a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítővel kapcsolatosan a gyógyhatásra utaló állítások a Patika Magazin Partner Mellékleteinek 2014. őszi és 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;
 - c. a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítővel kapcsolatosan
 - i. az összetevők egészségre gyakorolt hatására vonatkozó állítások a nyomtatott sajtóhirdetésekből és a honlapon a 2014. évben, és a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
 - ii. a gyógyhatásra utaló állítások a Patika Magazin Partner mellékleteinek 2014. tavaszi és őszi számaiban és a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati

rendelkezőknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

d. a Seleno Q10 étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az összetevők egészségre gyakorolt hatására vonatkozó állítások a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. a gyógyhatásra utaló állításai a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

e. a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az összetevők egészségre gyakorolt hatására vonatkozó állítások („10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.”; „Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.”) és a termékkel kapcsolatosan tett általános, egészségmegőrzésre utaló állítások a Patika Magazin 2014. tavaszi és 2014. őszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. a gyógyhatásra utaló állítások a Patika Magazin 2014. tavaszi és a 2014. őszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

f. a Be-Fit étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az általánosságban tett egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állítások a nyomtatott sajtóhirdetésekből és szórólapokon a 2014. évben (2014. december 13. előtt) és a szórólapon 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. az összetevők egészségre gyakorolt (méregtelenítő) hatására vonatkozó állítások a nyomtatott sajtóhirdetésekből, szórólapon, wobbleren 2014. évben (2014. december 13. előtt) és 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között a szórólapon, wobbleren nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- iii. a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állítások a Patika Magazin 2014. tavaszi Partner Mellékletében nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;

amely magatartásokért a Pharma Nord Élelmiszer Kereskedelmi Kft. és a Pharma Nord ApS. eljárás alá vont vállalkozások tartoznak felelősséggel.

- II. Az eljáró versenytanács megállapítja továbbá, hogy a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi, 2014. őszi és 2015. tavaszi száma szerkesztői tartalomnak álcázott reklámokat tartalmazott, amely jogsértésért a Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. és a Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft. eljárás alá vont vállalkozások tartoznak felelősséggel.
- III. Az eljáró versenytanács az eljárás tárgyát képező, de a fenti I. pontban nem értékelt állítások, illetve magatartások vonatkozásában megállapítja továbbá, hogy azok nem jogsértőek, így nem jogsértőek:
 - a. a Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatos alkalmazási előíráson túl nem terjeszkedő állításait („Glukozamin Pharma Nord csökkenti az ízületi porcállomány leépülését,” és „javítja a térdízület funkcióját” „megakadályozza a porcok további romlását;” „megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését;” „[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik” „8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsse hatását”) tartalmazó reklámok;
 - b. a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos „Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására” állítás;
 - c. a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatos egyes, a szelén kapcsán elfogadott állításokkal egyező tartalmú állításai.
 - d. a Be-Fit étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan tett egészségre vonatkozó egyéb (így a C-vitamin és a króm összetevő hatásaira vonatkozó, valamint az articsóka összetevő súlycsökkentést támogató hatására vonatkozó) állítások.
- IV. Az eljáró versenytanács a I. és II. pontban megállapított jogsértés miatt a Pharma Nord Élelmiszer Kereskedelmi Kft. és a Pharma Nord ApS. eljárás alá vont vállalkozásokat egyetemlegesen kötelezi 37.284.000,-Ft (azaz harminchétmillió-kétszáznyolcvannégyezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kötelesek megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára. Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság).
- V. Az eljáró versenytanács a II. pontban megállapított jogsértés miatt kötelezi a Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.-t 1.000.000,-Ft (azaz egymillió forint) bírság megfizetésére. A Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft. a bírság befizetését egyösszegben a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül, vagy tíz részletben köteles teljesíteni oly módon, hogy első alkalommal 100.000,-Ft – azaz százezer forint – részletet, majd ezt követően kilenc alkalommal további 100.000,-Ft – azaz százezer forint – részletet köteles fizetni oly módon, hogy az első alkalommal fizetendő részletet a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül, majd a további részületeket az első részlet esedékességét követő hónaptól havonta, adott hónap 15. napjáig a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles teljesíteni. Bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás – egy összegben – esedékessé válik.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások tekintetében az eljárást megszünteti.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2015. szeptember 17-én versenyfelügyeleti eljárást indított¹ a Pharma Nord Élelmiszer Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Pharma Nord Kft. vagy eljárás alá vont) ellen, mert észlelte, hogy a Pharma Nord Kft. a Glukozamin Pharma Nord 400 mg elnevezésű gyógyszer termékének népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációs anyagokban (a nyomtatott sajtóban 2014-ben és 2015-ben megjelent hirdetésekben, valamint vásárláshelyi reklámanyagokon – így patikai plakátokon, attrapon, szórólapon és wobbleren) többek között az alábbi állításokat tette:

- a. *Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését*
- b. *javítja az érintett térdízület funkcióját.*

¹ Vj/90/2015. számú végzés.

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *A glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek*
- *megakadályozza a porcok további romlását*
- *megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését*
- *[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik*
- *A harmadik doboz glükózamin után a térdproblémáim teljesen megszűntek*
- *a kagylóhéj kivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül. Ahogyan Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsen hatását.*
- *Nincs mellékhatás*

2. Az ügyindító végzés szerint a fenti állítások azonban valószínűsíthetően nincsenek összhangban a termék alkalmazási előírásával foglaltakkal, így a Pharma Nord Kft. valószínűsíthetően megsértette a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 17. §-a (1) bekezdésének d) pontjában foglaltakat.

3. A Pharma Nord Kft. a Bio Króm, illetve a Bio Króm Dia elnevezésű étrend-kiegészítők

népszerűsítésére szolgáló patikai szórólapon többek között az alábbi állítást tette:

- *hozzájárul a normál vércukorszint eléréséhez.*

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *A feleségemtől tudtam meg, hogyan csökkentsem a vércukorszintemet szedjen krómot azért, hogy kordában tartsa vércukorszintjét*
- *Egy héten belül már érezhető volt egy kis javulás, de a negyedik hét után valami tényleg történt. A vércukorszintem 9-ről 5,7-re csökkent.*
- *Először azt hittem, hogy a vércukorszintmérő készülék romlott el. „Kicserélem az elemeket és a következő héten újra megmértem. Ezúttal 6,1-es értéket mutatott. Mikor megláttam és elmondtam a feleségemnek, mindketten tudtuk, hogy a króm étrend-kiegészítő tabletták tényleg működnek”*
- *Zoltán nagyon megkönnyebbült, hogy vércukorszintje lecsökkent*
- *Egy idő után elvesztette a hitét, abbahagyta a diétát és az edzést is. Lassan a kilók újra felszaladtak, és végül még nehezebb volt, mint amikor elkezdte a diétát. [...] Belegondolni is szörnyű, mi történhetett volna, ha a felesége röviddel ezután nem avatkozik be, és nem javasolja a krómot.*
- *Néha előfordult, hogy a vércukorszintje meghaladta a 16-os értéket, amitől meglehetősen ideges volt. „Miután elkezdtem szedni a krómtablettákat, a vércukorszintem a 8 körül mozgott”*

- *Tudják, a diabétesssel sokszor együtt járnak olyan tünetek is, mint a remegő gyomor, vagy az izzadás, de ezek is kevésbé érezhetőek, amikor szedem a krómtablettákat*
- *V. Kiss Imréné rögtön azután elkezdte szedni a krómtablettákat, miután diagnosztizálták nála a cukorbetegséget. [...] Nagy segítség abban, hogy be tudjam tartani a diétámat, és a vércukorszintem is csökkent, amióta szedem.*
- *Nem sokkal azután, hogy elkezdtem szedni a krómtablettákat, észrevettem, hogy kevesebb inzulininjekcióra van szükségem.*
- *A vércukorszintem mérhetően csökkent.*
- *Bizonyos tanulmányok szerint 2-es típusú diabéteszben a króm élesztő segítségével olyan mértékben csökkenthető a vércukorszint, hogy csökkenthető a szükséges diabétesz gyógyszer bevitel is*

Az ügyindító végzés szerint az eljárás alá vont vállalkozás ezen állításokkal valószínűsíthetően megsértette a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1169/2011/EU rendelet) 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

4. A Pharma Nord Kft. a Bio Króm, illetve a Bio Króm Dia elnevezésű étrend-kiegészítők népszerűsítésére szolgáló televízió reklámban az alábbi állítást tette közzé:

- *A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz.*

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a vércukorszint szabályozását*
- *a krómtabletták segítségével sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben*
- *Csökkentette az étvágyamat és segített elkerülni az édességeket is.*

Az ügyindító végzés szerint az eljárás alá vont ezzel a magatartással valószínűsíthetően megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt tilalmat.

5. A Pharma Nord Kft. a Bio Króm, illetve a Bio Króm Dia elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló patikai plakáton és szórólapon az alábbi állítást tette közzé:

- *A legmagasabb felszívódású króm a piacon.*
- *az EFSA ezeket a szempontokat vette figyelembe, amikor a ChromoPrecise-t „az egyetlen szerves króm-élesztő, amely hozzájárulhat a normál vércukorszintek fenntartásához” kategóriába sorolta.*

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *A krómélesztő a leghatékonyabb*
- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására.*

- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására.*

Az ügyindító végzés szerint ezen – a termék hatékonyságára, a használatától várható eredményekre, előnyökre vonatkozó – állítások alkalmazásával a Pharma Nord Kft. valószínűsíthetően megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

6. A Pharma Nord Kft. a Bio-Quinone Q10 Super elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló 2014-ben és 2015-ben megjelent sajtóhirdetésekből az alábbi állítást tette közzé:

- *Koenzim Q10 és C-vitamin- kulcsfontosságúak az energiatermelésben.*

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté. Néhány hetes szedés után már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását”*
- *Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtságra.*
- *Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét*
- *Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését.*
- *Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.*

Az ügyindító végzés szerint ezzel a magatartással valószínűsíthetően megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. § (4) bekezdésére figyelemmel az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt tilalmat; a 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt tilalmat

7. A Patika Magazin 2015. tavaszi számában az alábbi állítás is megjelent:

- *Két újabb vizsgálatban igazolták, hogy azoknak az idős embereknek, akik Q10-et szedtek, lényegesen erősebb volt a szívizomuk, és akár 54%-kal kisebb valószínűséggel haltak meg szív- és érrendszeri megbetegedésben*

Az ügyindító végzés szerint ezzel valószínűsíthetően megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

8. A Patika Magazin 2015. tavaszi számában a Seleno Q10 elnevezésű termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *Amikor olvastam a svéd tanulmányról, amiben idős emberek kaptak szelént és Q10et, és fantasztikusan érezték magukat tőle, én is ki akartam próbálni. [...] Ezután el sem tudtam hinni, hogy milyen hatással volt rám. A szívem sokkal erősebben pumpál és a vérnyomásom is csökkent.*
- *A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek körében 54%-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozási arány és a szívizomműködésük is jelentősen javult a placebo-csoporthoz képest.*
- *... észrevette, hogy a vérnyomása is csökkent. „Miután elkezdtem szedni a szelén- és Q10 készítményt, a vérnyomásom is a normál tartományon belül maradt. Ennek eredményeképpen jobban is alszom”*
- *Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg:*
 - *54 %-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozás,*
 - *a szívizom lényegesen erősebb lett.*

Az ügyindító végzés szerint ezzel valószínűsíthetően megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

9. A Patika Magazin 2015. tavaszi számában a Seleno Q10 elnevezésű termék hirdetésével kapcsolatban az alábbi állítások is megjelentek:

- *„Amikor leszálllok a buszról, hogy felsétáljak a hegyre a borospincémhez, úgy érzem, mintha puskából lőnének ki. El sem tudom hinni, hogy ennyi energiám van”*
- *úgy érzi, visszatért a fiatalsága amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi.*
- *úgy döntöttem, kipróbálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia fortyog az ereimben*
- *[A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek] Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult*
- *Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta az életemet.*
- *Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg:*
 - *általánosan jobb lett az életminőség.*

Az ügyindító végzés szerint ezzel a magatartással a Pharma Nord Kft. valószínűsíthetően megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt tilalmat.

10. Az ügyindító végzés indokolása szerint a versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2014. január 1. napjától, az ügyindító „végzés indokolásának I. Tényállás részében [jelen határozat 1-8. pontjában] ismertetett gyakorlata megvalósítása során alkalmazott, valamint az ott kifogásoltakkal egyező tartalmú valamennyi kereskedelmi gyakorlatára.”

11. A GVH a Vj/90-8/2015. számon iktatott, 2016. január 11-én kelt végzésével a Pharma Nord ApS-t a versenyfelügyeleti eljárásba ügyfélként bevonta, mert – a végzés szerint – „a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően a Gazdasági Versenyhivatal észlelte az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata alapján, hogy a vizsgált kereskedelmi kommunikációval népszerűsített termékeket Magyarországon a Pharma Nord ApS értékesíti nagykereskedők útján, és a termékek értékesítéséből származó bevételt közvetlenül a Pharma

Nord ApS szerzi meg, így a termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikáció közzététele közvetlenül érdekében állt. Ennélfogva az eljárásban vizsgált magatartásnak valószínűsíthetően a Pharma Nord ApS is részese volt, a felelőssége a kereskedelmi gyakorlat közzétételéért az Fttv. 9. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján valószínűsíthetően megállapítható.”

12. Ezt követően, a 2016. március 1-jén kelt, Vj/90-25/2015. számon iktatott végzésével² a GVH a vizsgálatot kiterjesztette az eljárás alá vont vállalkozások által 2014. január 1-jétől a Be-Fit elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban közzétett, a termék használatától várható eredményekre, előnyökre, a termékkel elérhető fogyás mértékére, ütemére vonatkozó, valamint a termék egészségre gyakorolt hatásait megfogalmazó állításokra. A kiterjesztő végzés szerint ezzel a magatartással az eljárás alá vontak ugyanis valószínűsíthetően megsértették az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában és 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat, továbbá az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját.

- *Amikor szülés után otthon voltam a babával, könnyen tudtam diétázni, *de most, hogy visszajöttem dolgozni, nincs időm arra, hogy szigorúan diétázzak. Annak ellenére, hogy nem folytatok szigorú diétát, és rendesen étkezek, nem jönnek fel rám a kilók.”*
- *Nem sportol*
- *Nagyon szeretek kerékpározni –mondja, de nem igazán sportolok rendszeresen, és mivel hízekony típus vagyok, nagyon megnyugtató a számomra az, hogy találtam valamit, ami segít fittnek és karcsúnak maradni.*
- *Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta*
- *Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon*
- *„Pozitívan csalódtam a termékben meséli Alexandra Lopes, aki maga sem hitte el, hogy sikerült fogynia anélkül, hogy radikálisan változtatott volna az étrendjén.*
- *„Biztosíthatom Önöket, hogy nem azért fogytam, mert sok mindent változtattam volna az étkezésemen. A változás főleg a tablettáknak köszönhető.”*
- *Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megköti a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól. Érdekesképpen, egy gramm zsír kilenc kalóriát tartalmaz, és ez az étrend-kiegészítő könnyedén meg tud kötni 30-40 grammot is tablettánként.*
- *Nem nagyon van időm arra, hogy tornázni járjak, mégis sikerült 6 kilótól megszabadulnom*

Ezen – a termék hatékonyságára, a használatától várható eredményekre, előnyökre vonatkozó – állítások alkalmazásával az eljárás alá vont vállalkozások valószínűsíthetően megvalósították az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltakat, és ezzel valószínűsíthetően megsértették az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

- *Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogyást, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk.*
- *az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.*

² Amelyet a Vj/90-121/2015 sz. végzésével javított ki a vizsgáló

- *Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek okozta kísértésnek.*
- *Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.*

Ezzel az eljárás alá vontak valószínűsíthetően megsértették az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat. A Be Fit termékkel kapcsolatban továbbá az alábbi állítások is megjelentek.

- *„Már az első doboz befejezése előtt észrevettem a változást. Az étvágyam jelentősen csökkent, és 12 nap alatt 1,5 kg-ot fogytam”*
- *„Két hónap alatt összesen három kilót fogytam, de ezután is folytatom a tabletták szedését, mert szeretnék még több feleslegtől megszabadulni”*

Ezekkel az állításokkal az eljárás alá vontak valószínűsíthetően megvalósították az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, és ezzel megsértették az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

13. Ezen felül, a GVH a Vj/90-25/2015. számú végzéssel a vizsgálatot kiterjesztette továbbá az eljárás alá vont vállalkozások által 2014. január 1-jétől a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok³ elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban közzétett, a termék betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére vonatkozó és egészségre gyakorolt hatásait megfogalmazó állításokra. A kiterjesztő végzés szerint ezzel a magatartással az eljárás alá vontak ugyanis valószínűsíthetően megsértették az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését és 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját. Az eljárás alá vontak a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termékkel kapcsolatban az alábbi állításokat tették.

- *Ez a szer jelentett megoldást ízületi panaszaimra*
- *2000 környékén úgy érezte, hogy valami nincs rendben az egészségével, és reumás megbetegedést diagnosztizáltak nála. Az orvos erős gyógyszereket írt fel, azonban az egyik alkalommal Tériké tanácsot kért a helyi gyógyszerésztől, aki néhány egészségügyi magazint nyújtott át neki.*
- *Azóta szedem is lelkiismeretesen, hiszen remekül érzem magam tőle, mivel nincs semmi panaszom az ízületeimre.*
- *Tanulmányok igazolják, hogy azok az emberek, akiknek magas a szelénszint a vérükben, számos egészségügyi előnyhöz jutnak:*
 - *Kevesebb a daganatos megbetegedés*
 - *Erősebb az immunrendszer*
 - *Kevesebb fertőzést kapnak el*
 - *Megfelelő a pajzsmirigy működése*
 - *Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj*
 - *Egészségesebb a szív és az érrendszer*

³ A Vj/90-25/2015 sz. végzésben jelzett Bio Szelénium Q10 elnevezést a Vj/90-121/2015. sz. végzés javította, az eljárás alá vont a Vj/90-33/2015 sz. adatszolgáltatásában jelezte az elírást és a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatban adott válaszokat.

- *Másfél évvel ezelőtt Tóth Józsefné Rózsika beleinek egy részét eltávolították egy daganat miatt. Most szelén- és cinktablettákat szed azért, hogy elkerülje a további problémákat. „Eddig úgy néz ki, hogy nem kell további kezelésekre járnom, vagy gyógyszert szednem, és az orvos azt mondta, szépen felgyógyultam” - meséli Rózsika.*
- *„Meg vagyok győződve arról, hogy ezt a kiváló felépülést részben a szeléntablettáknak köszönhetem- meséli Rózsika, és igaza lehet.*
- *Rózsika egyszer részt vett egy előadáson, ahol a szelén tápanyag létfontosságú szerepéről beszéltek, különösen a rákmegelőzés területén. „Éppen átestem egy műtéten, ahol a belem egy részét eltávolították, így valami olyasmit kerestem, amivel megelőzhetem a további problémák kialakulását"*
- *Úgy tűnik, az étrend-kiegészítőnek tényleg volt valamilyen hatása a betegségére. - „Amikor utoljára meglátogattam az orvosomat, azt mondta, hogy teljesen felépültem, és nincs szükség más gyógyszerre, ezért azt gondolom, hogy a szelénnek tényleg volt valami hatása.” „Biztos vagyok benne, hogy a szeléntabletták segítettek abban, hogy ilyen szépen felépültem a műtét után”*
- *A szeléntabletták szedését Rózsika Q10-zel egészíti ki. Erről a kombinációról egy svéd tanulmányban kimutatták, hogy csökkenti a szív-ér rendszeri halálozás kockázatát időskorban, mivel megvan az az előnye, hogy növeli a szervezet energiahozamát.*
- *Q10 segíti a krónikus szívelégtelenség kezelését*
- *úgy érzi a szeléntablettáknak köszönhetően a műtét utáni hajhullása is megszűnt, és még csak náthás sem volt az utóbbi időben.*
- *A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.*
- *európai tanulmányok is összefüggésbe hozták az alacsony szelénszintet bizonyos daganatos betegségek kialakulásának kockázatával.*
- *nagyon sok egészségügyi probléma, mely hatalmas költséggel jár a társadalom számára, megelőzhető lenne a szelénbevitel növelésével. Például szív-ér rendszeri betegségek, daganatos megbetegedések, arthrosis, autoimmun betegségek, vetélés, meddőség és még sok más.*

14. Ezzel a magatartással az eljárás alá vont vállalkozások valószínűsíthetően megsértették az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat.

15. A Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok vonatkozásában a Vj/90-25/2015. sz. végzés alapján az eljárás alá vontak az alábbi állításokat tették, mellyel valószínűsíthetően megsértették az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat:

- *„A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázsra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.”*
- *„10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.”*
- *„Mielőtt elkezdtem szedni a szelén is Q10 tablettákat, mindig attól tartottam, hogy nem tudok lépést tartani a többiekkel, de most már nem félek ettől. Annyi energiám van, mint bárki másnak, és jobban érzem magam, mint valaha.”*

- „Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.”
- „A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.”
- „A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj fenntartásában.”

16. A GVH 2016. május 19-én kelt, és a Vj/90-42/2015. számon iktatott végzésével a vizsgálatot kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az eljárás alá vont vállalkozások

- a Bio-Króm és Bio-Króm Dia, a Bio-Quinone Q10, a Seleno Q10 és a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termékek népszerűsítésére használt egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások alkalmazásával megvalósították-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat;
- a Bio-Króm és Bio-Króm Dia és a Seleno Q10 elnevezésű termékek népszerűsítésére 2014. december 13-át megelőzően közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások alkalmazásával megsértették-e az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat,
- a Bio-Króm és Bio-Króm Dia, a Bio-Quinone Q10 és a Seleno Q10 elnevezésű termékek népszerűsítésére 2014. december 13-át megelőzően közzétett gyógyhatást megfogalmazó állítások alkalmazásával megsértették-e az Éltv. 10. §-a (3) bekezdésében foglaltakat,
- a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok és a Be Fit elnevezésű termékek népszerűsítésére 2014. december 13-át követően közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások alkalmazásával megsértették-e a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, és
- a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termék népszerűsítésére 2014. december 13-át követően közzétett gyógyhatást megfogalmazó állítások alkalmazásával megsértették-e 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglaltakat.

17. A GVH a 2016. augusztus 4-én kelt és a Vj/90-77/2015. számon iktatott végzésével az eljárást kiterjesztette annak vizsgálatára a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS tekintetében, hogy a Bio-Króm és a Bio-Króm Dia elnevezésű termékekkel kapcsolatban tett, alább felsorolt és azzal azonos üzenetű – a termékek hatékonyságára, előnyeire vonatkozó – állítások az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjában foglaltak megvalósítása és ezáltal az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértése mellett megsértette-e a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat. Az eljárás alá vont vállalkozás a Bio Króm, illetve a Bio Króm Dia elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló patikai plakáton és szórólapon az alábbi állítást tette közzé:

- *A legmagasabb felszívódású króm a piacon.*
- *az EFSA ezeket a szempontokat vette figyelembe, amikor a ChromoPrecise-t „az egyetlen szerves króm-élesztő, amely hozzájárulhat a normál vércukorszintek fenntartásához” kategóriába sorolta.*

Emellett a Patika Magazin 2015. tavaszi számában a termék hirdetésével azonos és azt közvetlenül megelőző és követő oldalon található cikkekben többek között az alábbi állítások jelentek meg:

- *A krómélesztő a leghatékonyabb*
- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására.*
- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására.*

18. A GVH a 2016. augusztus 4-én kelt és a Vj/90-77/2015. számon iktatott végzésével kiterjesztette az eljárást annak vizsgálatára, hogy a lent felsorolt és az azzal azonos üzenetű állítások az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjának sérelme mellett megvalósították-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat. Az eljárás alá vontak a Be-Fit elnevezésű termékkel kapcsolatban az alábbi állításokat tették.

- *Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogysít, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk.*
- *az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.*
- *Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek okozta kísértésnek.*
- *Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.*

19. A GVH az eljárást kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a lent felsorolt és az azzal azonos üzenetű állítások az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakon túl megvalósították-e az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat és ezzel megsértették-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat, valamint a 2014. december 13-át megelőzően tanúsított magatartásukkal az eljárás alá vontak megsértették-e az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglaltakat. Az eljárás alá vontak a Be-Fit elnevezésű termékkel kapcsolatban az alábbi állításokat tették:

- *„Már az első doboz befejezése előtt észrevettem a változást. Az étvágyam jelentősen csökkent, és 12 nap alatt 1,5 kg-ot fogytam”*
- *„Két hónap alatt összesen három kilót fogytam, de ezután is folytatom a tabletták szedését, mert szeretnék még több feleslegtől megszabadulni”*

20. A GVH a 2016. szeptember 28-án kelt és a Vj/90-97/2015. számon iktatott végzésével az eljárást kiterjesztette, mert észlelte, hogy az eljárás alá vontak a Patika Magazin Partner mellékleteiben megjelent hirdetései mellett közölt szerkesztői tartalomnak tűnő cikkek tartalmához információkat nyújtott, illetve a Patika Magazin Partner mellékletének elkészítéséért ellenszolgáltatást nyújtott, ez azonban nem tűnik ki egyértelműen a tartalomból, illetve a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi elemekből. Az eljárás alá vont vállalkozások a fenti magatartásukkal valószínűsíthetően megvalósították az Fttv. mellékletének 11. pontjában foglaltakat és ezzel megsértették az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

21. Ezt követően, a 2016. szeptember 28-án kelt és a Vj/90-98/2015. számon iktatott végzésével a Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.-t az eljárásba ügyfélként bevonta, mert a GVH az eljárás megindítását követően észlelte, hogy a Patika Magazin Partner mellékletét a Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft. készítette és adta ki a Pharma Nord Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés alapján. Ennélfogva az eljárásban vizsgált, a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám közzétételének valószínűsíthetően a Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft. (a továbbiakban: Galenus Kft.) is részese volt, a felelőssége a kereskedelmi gyakorlat közzétételéért az Fttv. 9. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján valószínűsíthetően megállapítható.
22. A versenyfelügyeleti eljárás panasz kapcsán indult. A panasszal összefüggő eljárás száma: P/511/2015.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

II. 1. Pharma Nord Kft.

23. A Pharma Nord Élelmiszer Kereskedelmi és Korlátolt Felelősségű Társaságot 2004. július 13-án jegyezte be a cégbíróság. A cég főtevékenysége egyéb élelmiszer nagykereskedelme. Tevékenysége marketing és kereskedelmi tevékenység.⁴ Ügyvezetője együttes képviseleti joggal Henrik Jansen és Michael Svarrer. A társaságot két társaság tulajdonolja, a Pharmateket ApS, és a Pharma Nord Export ApS, koppenhágai társaságok.⁵
24. Az eljárás alá vont előadta,⁶ hogy a Pharma Nord csoport a megelőzést szolgáló étrend-kiegészítők és gyógynövény készítmények egyik legnagyobb gyártója Európában. A céget 1982-ben alapították. A cég olyan „tudományosan megalapozott étrend-kiegészítőket, gyógynövény-kivonatokat és gyógyszereket” fejleszt, gyárt és forgalmaz, amelyeknek optimális a biológiai hasznosulása, biztonságosak és dokumentáltak. A Pharma Nord a termékeket Dániában gyártja, a szigorú dán előírásokat betartva. A Társaságnak a Pharma Nord Dániában gyártott termékeinek magyarországi értékesítés-ösztönzése és marketingje az elsődleges feladata. A Társaság egyik tulajdonosa a Pharma Nord Aps., amely gyógyszereket és étrend-kiegészítőket gyárt.
25. A termelési létesítmények és a vállalat vezetése Dániában található, de a Pharma Nord termékeivel jelen van egész Európában, a Közel-Keleten és a gyorsan növekvő ázsiai piacokon, Oroszországban és az Egyesült Államokban, 25 leányvállalata és 20 üzleti partnere révén.
26. Az eljárás alá vont vállalkozás 2014. évi nettó árbevétele 390.244.000 Ft, míg a 2015. évben (jelen döntés időpontjában a vállalkozás 2016. évi auditiált beszámolója még nem készült el) pedig 372.840.000 Ft volt.⁷
27. A Pharma Nord Kft. ellen az elmúlt öt évben nem folyt versenyfelügyeleti eljárás. Korábban a Pharma Nord termékek kommunikációját vizsgálta a Vj/131/2005. sz. eljárás, amely jogsértés megállapítása nélkül megszüntetésre került, és a Vj/68/2004. sz. eljárás, amely jogsértés megállapításával és bírság kiszabással zárult.

⁴ Vj/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 1. kérdésre adott válasza

⁵ Vj/90-60/2015. számú irat

⁶ Vj/90-4/2015. számú irat 11. pontja

⁷ Vj/90-60/2015. számú irat

II. 2. Pharma Nord ApS.

28. Az eljárás alá vont Pharma Nord ApS 2004. július 13-án jött létre a dán Pharmateket ApS és a Pharma Nord Export ApS társaságok alapításával, amely társaságok azóta is az eljárás alá vont tulajdonosai.
29. A Pharma Nord ApS előadta, hogy a Pharma Nord Kft.-vel egy vállalatcsoportnak minősül, minősített többségű befolyást biztosító szavazati joggal rendelkezik a Pharma Nord Kft.-ben.⁸
30. A Pharma Nord ApS 2014. évi nettó árbevétele: 42.600.000 € , azaz 13.133.154.000 Ft. A Pharma Nord ApS a 2015. évi árbevételével kapcsolatban előadta, hogy a 2014. üzleti évhez képest a 2015. üzleti év tekintetében [ÜZLETI TITOK].⁹

II. 3. A két vállalkozás egymáshoz való viszonya

31. A Pharma Nord Kft. nyilatkozata szerint a vizsgálattal érintett termékekkel kapcsolatos [ÜZLETI TITOK].
32. [ÜZLETI TITOK].¹⁰
33. [ÜZLETI TITOK].¹¹

II. 4. Galenus Kft.

34. A Galenus Kft.-t 1998. február 24-én vették nyilvántartásba. A társaság főtevékenysége folyóirat, időszaki kiadvány kiadása, emellett könyvkiadással, médiareklámmal, PR, kommunikációval is foglalkoznak.
35. A társaságban két magánszemély, valamint 50%-ot meghaladó részesedéssel a Magyar Gyógyszerészeti Kamara köztestület rendelkezik szavazati joggal.
36. Az eljárás alá vont vállalkozás 2015. évben elért nettó árbevétele 340.859.000 Ft volt.¹²
37. A Galenus Kft. ellen korábban volt folyamatban versenyfelügyeleti eljárás (Vj/45/2013.), amely azonban nem szerkesztői tartalomnak álcázott reklám gyanúja miatt indult, hanem egyéb megtévesztő reklámokkal kapcsolatos tényállást vizsgált és kötelezettségvállalás elfogadásával egyidejűleg került megszüntetésre.

III.

Az érintett termékek

38. A versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termékek a
- a) Glukozamin Pharma Nord 400 mg,
 - b) Bio-Króm és Bio-Króm Dia,
 - c) Bio-Quinone Q10,

⁸ Vj/90-15/2015. számú irat 5. kérdésre adott válasza

⁹ VJ/90-15/2015. számú irat 3. pontja és a VJ/90-45/2015. számú irat 1. pontja

¹⁰ Vj/90-12/2015. számú irat 1. kérdésre adott válasza

¹¹ Vj/90-12/2015. számú irat 1. kérdésre adott válasza

¹² Vj/90-108/2015. számú irat

- d) Seleno-Q10,
- e) Bio Szelénium 100 + Cink + Vitaminok és a
- f) Be-Fit.

39. Az alábbi táblázatban az eljáró versenytanács termékenkénti bontásban az érintett termék kategóriákat, hatóanyagokat/anyagokat ismerteti.

Termék	Glukozamin Pharma Nord	Bio-Króm	Bio-Quinone Q10 Super (Koenzim Q10 és C-vitamin)	Seleno Q10	Bio Szelénium 100 + Cink + Vitaminok	Be-Fit
Termék-kategória	gyógyszer	étrend-kiegészítő	étrend-kiegészítő	étrend-kiegészítő	étrend-kiegészítő	étrend-kiegészítő
Hatóanyag/Anyag	glukózamin (glukózamin-szulfát)	krómélesztő (Chromo Precise®)	koenzim Q10 és C vitamin	koenzim Q10 és szelénés élesztő (Seleno Precise®)	Szelén, cink, A-vitamin, B ₆ -Vitamin, C-vitamin, E-vitamin	C-vitamin, króm, FibrePrecise®, articsóka kivonat

1. Glukozamin Pharma Nord termék¹³

40. A Glukozamin Pharma Nord termék egy orvosi rendelvény nélkül is kiadható gyógyszer. Forgalomba hozatalát az OGYÉI OGYI-T-10402 számon engedélyezte. A forgalomba hozatali engedély jogosultja a Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vojens, Dánia).
41. A termék alkalmazási előírásának a vizsgálat szempontjából releváns részei az alábbiak. Az alkalmazási előírás 4.1. pontja szerint (terápiás javallatok): „Enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis tüneteinek enyhítésére.”
42. Az alkalmazási előírás 4.2. pontja szerint (adagolás és alkalmazás) szerint naponta háromszor 400 mg glukózamin (3x1 kemény kapszula) szedhető. A teljes napi adag egyszerre is bevehető. A Glukozamin Pharma Nord 400 mg kemény kapszula nem javasolt az ízületi artrózis okozta akut fájdalom csillapítására. A tünetek (különösen a fájdalom) enyhülése esetleg csak a kezelés után hetekkel, vagy még hosszabb idő után jelentkezik. Ha 2-3 hónap után sem tapasztalható a tünetek enyhülése, újra kell értékelni a glukózamin kezelés folytatását.
43. Az alkalmazási előírás 5.1. pontja tartalmazza a farmakodinámiás tulajdonságokat. E szerint „[...] A glukózamin prekurzorként szolgál a glukozaminoglikánok és a hialuronsav szintéziséhez, melyek az ízületi porc alkotóelemei. Állatoknál a glukozamin adása növelheti az ízületi porcban a proteoglikánok szintézisét és csökkentheti a porc lebomlását. Hosszú távú vizsgálatok azt jelzik, hogy a glukózamin – nagy valószínűséggel a katabolikus enzimek gátlása révén – gátolhatja az ízületi porcok lebomlását. Klinikai vizsgálatok azt mutatták, hogy a fájdalom enyhülése néhány hetes glukozaminnal történő kezelés után várható. A glukozamin hatásmechanizmusa emberben nem ismert.”

2. Bio-Króm termék¹⁴

¹³ Vj/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 4/2. számú melléklete tartalmazza az OÉTI igazolást és a termék csomagolását

44. A Bio-Króm egy krómot tartalmazó étrendkiegészítő tabletta, mely általános közfogyasztásra szánt élelmiszernek minősül. Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet által jóváhagyott notifikációs szám: 14174/2014.
45. A termék előállítója Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vejens, Dánia).
46. A notifikációs igazolás szerint a termék összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: krómélesztő (Chromo Precise®,¹⁵ mikrokristályos cellulóz, maltodextrin, talkum, HPMC, magnézium-sztearát, szilícium-dioxid). A termék csomagolásán lévő információ szerint 100µg krómot tartalmaz két darab tabletta. Az ajánlott adagolás: kétszer egy darab tabletta naponta.
47. A notifikációs igazolás tartalmazza, hogy „[f]elhívjuk szíves figyelmét, hogy jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 10. §-ban megjelenő bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.”

3. Bio-Króm Dia termék¹⁶

48. A Bio-Króm Dia egy krómot tartalmazó étrendkiegészítő tabletta mely általános közfogyasztásra szánt élelmiszernek minősül. Az OÉTI által jóváhagyott notifikációs szám: 14175/2014.
49. A termék előállítója Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vejens, Dánia).
50. A notifikációs igazolás szerint a termék összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: krómélesztő (Chromo Precise®,¹⁷ mikrokristályos cellulóz, maltodextrin, talkum, HPMC, magnézium-sztearát, szilícium-dioxid).
51. A termék csomagolásán lévő információ szerint 100µg krómot tartalmaz egy darab tabletta. Az ajánlott adagolás: egy darab tabletta naponta.
52. A notifikációs igazolás tartalmazza, hogy „[f]elhívjuk szíves figyelmét, hogy jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 10. §-ban megjelenő bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.”

4. Bio-Quinone Q10 Super termék¹⁸

53. A Bio-Quinone Q10 Super Koenzim Q10 és C-vitamin tartalmú étrendkiegészítő tabletta, mely általános közfogyasztásra szánt élelmiszernek minősül. Az étrendkiegészítőt az OÉTI a 11562/2012. számon notifikálta. A bejelentő a Pharma Nord Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.), a gyártó a Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vejens, Dánia).

¹⁴ Vj/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 4/3. melléklete tartalmazza az OÉTI igazolást és a termék csomagolását

¹⁵ szerveskötésű krómmal

¹⁶ Vj/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 4/4. számú melléklete

¹⁷ szerveskötésű krómmal

¹⁸ Vj/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 4/5. melléklete tartalmazza az OÉTI igazolást és a termék csomagolását

54. A termék összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: pálmaolaj, zselatin, glicerin, ubidecarenon (koenzim Q10), aszkorbinsav, ammóniás karamell, szilícium-dioxid, titán-dioxid.
55. A termék csomagolásán szerepel, hogy 1 kapszula 30 mg ubiquinon (koenzim Q10) és 25 mg C-vitamin tartalmaz. Ajánlott adagolás: napi 1 kapszula.
56. A notifikációs igazolás tartalmazza, hogy *„[f]elhívjuk szíves figyelmét, hogy jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 10. §-ban megjelenő bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.”*

5. Seleno Q10 termék¹⁹

57. A termék Szelén tablettát és koenzim Q10 tablettát tartalmazó étrend-kiegészítő, mely általános közfogyasztásra szánt élelmiszernek minősül. A terméket az OÉTI 11197/2012. számon notifikálta. Adagolása napi 1 tablettát és 1 kapszula.
58. A bejelentő a Pharma Nord Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.), a gyártó a Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vojens, Dánia).
59. A termék csomagolásán szerepel, hogy „Az eredeti KiSel-10® formula” és „A szelén részt vesz a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelmében.”
60. A notifikációs igazolás szerint a termék tablettájának összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: mikrokristályos cellulóz, dikalcium-foszfát, szelénés élesztő, szilícium-dioxid, HPMC, talkum, magnézium-sztearát, titán-dioxid.
61. A notifikációs igazolás szerint a termék kapszulájának összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: pálmaolaj, zselatin, koenzim C10, glicerin, aszkorbinsav, ammóniás karamell, tisztított víz, szilícium-dioxid, titán-dioxid.
62. A notifikációs igazolás tartalmazza, hogy
- *„[f]elhívjuk szíves figyelmét, hogy jelen visszaigazolás kizárólag azt igazolja, hogy a bejelentő eleget tett a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 10. §-ban megjelenő bejelentési kötelezettségének, nem gyártási, illetve forgalomba hozatali engedély, továbbá nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.”*

6. Bio Szelénium 100 + Cink + Vitaminok²⁰

63. A Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termék egy étrendkiegészítő tablettát, mely általános közfogyasztásra szánt élelmiszernek minősül. Az OÉTI 11480/2012. számon notifikálta a terméket.
64. A bejelentő a Pharma Nord Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.), a gyártó a Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vojens, Dánia).
65. A termék összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben: cink-glükonát, aszkorbinsav, szelénés élesztő, mikrokristályos cellulóz, dl-alfa-tokoferil-acetát, d-alfa-tokoferilsav-szukcinát,

¹⁹ VJ/90-36/2015. számú feljegyzéssel átemelt P/511-4/2015. számú irat 4/6. számú melléklete tartalmazza az OÉTI igazolást és a termék csomagolását

²⁰ Vj/90-33/2015. számú irat 2/1. számú melléklete tartalmazza az OÉTI igazolást és a termék csomagolását

hidroci-propil-metil-cellulóz, szilícium-dioxid, talkum, piridoxin-hidroklorid, kukoricafehérje, magnézium-sztearát, vas-oxid, titán-dioxid, retinil-acetát.

66. A termék csomagolásán található információk szerint egy tabletta az alábbi összetevőket tartalmazza:

szelén	100 µg
cink	15 mg
A-vitamin	800 µg
B ₆ -vitamin	2 mg
C-vitamin	90 mg
E-vitamin	15 mg

7. Be-Fit étrendkiegészítő

67. A Be-Fit kitozánt, articsóka kivonatot, krómot és C-vitamin tartalmazó étrend-kiegészítő tabletta. Az OÉGYI 13243/2013. számon notifikálta.

68. A bejelentő a Pharma Nord Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.), a gyártó a Pharma Nord ApS (Tinglykke 4-6 DK-6500 Vojens, Dánia).

69. A hatóanyagok maximális mennyiségi a napi adagban (4 tabletta):

kitozán	2000 mg
articsóka levél kivonat	600 mg
pektin	200 mg
króm	100 µg
C-vitamin	80 mg

70. A termék csomagolásán az összetevők között szerepel a FibrePrecise, ami rákpáncélból kivont kitozán hatóanyaga.

IV.

A vizsgált magatartás

IV.1. A Pharma Nord Kft. által alkalmazott kommunikációs eszközök

71. A Pharma Nord Kft. a vizsgált időszakban többféle kereskedelmi kommunikációs csatornán keresztül népszerűsítette a vizsgált termékeket a fogyasztók felé.

72. A Glukozamin Pharma Nord terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- a) televízió
- b) honlap
- c) nyomtatott sajtó
- d) plakát
- e) szórólap
- f) display, attrap
- g) prezentáció.

73. A Bio-Króm és a Bio-Króm Dia terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- ☐ televízió
- ☐ honlap
- ☐ nyomtatott sajtó
- ☐ plakát
- ☐ szórólap
- ☐ display, attrap
- ☐ prezentáció.

74. A Be-Fit terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- ☐ televízió
- ☐ honlap
- ☐ nyomtatott sajtó
- ☐ plakát
- ☐ szórólap
- ☐ polccsík
- ☐ wobblers
- ☐ prezentáció.

75. A Seleno Q10 terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- ☐ honlap
- ☐ nyomtatott sajtó

76. A Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- ☐ honlap
- ☐ nyomtatott sajtó

77. A Bio-Quinone Q10 Super terméket az alábbi kommunikációs eszközökön népszerűsítette a Pharma Nord Kft.:

- ☐ honlap
- ☐ nyomtatott sajtó.

78. A nyomtatott médiatermékek közül, az eljárásban vizsgált tényállásokbeli szerepére tekintettel (a vizsgálat tárgyát képező több állítás ebben jelent meg, emellett a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás is ezekhez kapcsolódik), fontos kiemelni a Patika Magazin Partner Mellékleteket²¹, amelyeket az alaptermékkel egyezően a Galenus Kft. adott ki. A Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi, őszi és 2015. tavaszi kiadásában átlagosan az összes lapfelület kb. 1/4 részén helyeztek el hirdetéseket (a „HIRDETÉS” felirattal ekként jelölve), azaz a lapok kb. 3/4 részét tették ki a szerkesztői tartalmak.²²

²¹ Vj/90-4/2015. sz. adatszolgáltatás 3/14-16. sz. mellékletei

²² A 2014 tavaszi kiadvány 16 oldalán 1 db kb. 2/3 oldalas, 4 db kb. 1/2 oldalas és 1 db 1/1 (egész) oldalas, a 2014 őszi kiadványban 2 db kb. 2/3 oldalas, 4 db kb. 1/2 oldalas és 1 db 1/1 (egész) oldalas, a 2015 tavaszi kiadványban 2 db kb. 2/3 oldalas, 3 db kb. 1/2 oldalas és 1 db 1/1 (egész) oldalas (hirdetésként is jelölt) hirdetés található.

IV.2. A vizsgálattal érintett kereskedelmi kommunikáció tartalma

79. A kommunikációs eszközök – köztük a Patika Magazin és a Patika Magazin Partner Melléklet – részletes megjelenési adatait és a reklámköltségeket a Pharma Nord Kft. adatszolgáltatásaiban (elsősorban a Vj/90-4/2015. és a Vj/90-33/2015 sz. iratokban) mutatta be. .
80. A jelen határozattal értékelt kereskedelmi gyakorlatokat és állításokat a határozatnak a vizsgálat tárgyát rögzítő I. fejezete tartalmazza, emellett a VIII. fejezetben termékenként összefoglalásra kerülnek a releváns állítások és azok megjelenési adatai. Emellett a kereskedelmi kommunikációk teljes tartalmát a határozat melléklete ismerteti.
81. A Pharma Nord Kft. előadta, hogy a www.pharmanord.hu honlapot (a továbbiakban: honlap) a Pharma Nord ApS informatikai csoportja üzemelteti és kezeli.
82. Az Pharma Nord Kft. előadta, hogy a www.pharmanord.hu honlap tartalma 2014. január 1. és 2015. szeptember 17. között több alkalommal is módosult, azonban a honlap egyes időállapotairól mentés nem készült, így a honlap változásairól a nyilvánosan elérhető www.web.archive.org honlapról lekért archív pillanatképeket csatolt.

IV. 3. Az eljárás alá vont vállalkozás által benyújtott bizonyítékok

83. A GVH kérte az eljárás alá vontakat, hogy csatolják be az állításaikat alátámasztó dokumentumokat.

IV. 3. 1. A Pharma Nord Kft. által csatolt bizonyítékok

IV. 3. 1. 1. A Glukozamin Pharma Nord 400 mg termékre vonatkozó bizonyítékok

84. A Pharma Nord Kft. csatolta az OGYI 2007. május 14-én kelt levelét, amely szerint a Glukozamin Pharma Nord 400 mg elnevezésű termék módosított brossúrája megfelel a jogszabályi előírásoknak, illetve a kiadvány szakember tájékoztatónak minősül (vényköteles készítmények promóciója), így váróterembe, valamint officinába nem helyezhető ki.²³
85. Az eljárás alá vont az alábbi tanulmányokat csatolta állításai jogszerűségének alátámasztására:
- Towheed TE, Maxwell L, Anastassiades TP, Shea B, Houpt J, Robinson V, Hochberg MC, Wells G: *Glucosamine therapy for treating osteoarthritis (Review)*. In. The Cochrane Library 2005, Issue 2.;²⁴ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. I) pontja tartalmazza;
 - Hans Müller-FaßBender, Gerhard L. Bach, Wolfgang Haase, Lucio C. Rovati, Ivo Setnikar: *Glucosamine sulfate compared to ibuprofen in osteoarthritis of the knee*. In. Osteoarthritis and Cartilage (1994) 2., 61-69.;²⁵ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. II) pontja tartalmazza;
 - Jean Ives Reginster, Rita Deroisy, Lucio C. Rovati, Richard L. Lee, Eric Lejeune, Oliver Bruyere, Giampaolo Giacomelli, Yves Henrotin, Jane E. Dacre, Christiane Gossett: *Long-term effects of glucosamine sulphate on osteoarthritis progression: a randomised, placebo-controlled clinical trial*. In. The Lancet, Vol. 357. January

²³ Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/6. számú melléklete

²⁴ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/1. számú melléklete

²⁵ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/2. számú melléklete

27., 2001.;²⁶ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. III) pontja tartalmazza; valamint

- Karel Pavelká, MD, PhD; Jindriska Gatterová, MD; Marta Olejarová, MD; Stanislav Machacek, MD; Giampaolo Giacobelli, PhD, Lucio C. Rovati, MD: *Glucosamine Sulfate Use and Delay of progression of knee Osteoarthritis. A 3-Year, Randomized, Plplacebo-Controlled, Double-blind Study.* In. Arch Intern Med. Vol. 162. October 14., 2002.;²⁷ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. IV) pontja tartalmazza.

IV. 3. 1. 2. A Bio-Króm és a Bio-Króm Dia termékekre vonatkozó bizonyítékok

- Kempler Péter dr.: *Miért fontos a króm a cukorbeteg és a cukorbetegségben nem szenvedők számára?* In. Gyógyszerész Továbbképzés, 2014. szeptember VIII. évfolyam Supplementum A.²⁸
- Jorgen Clausen: *Chromium Induced Clinical Improvement in Symptomatic Hypoglycemia.* In. Biological Trace Element Research, Vol. 17., 1988.;²⁹ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. V) pontja tartalmazza
- Richard A. Anderson, Marilyn M. Polansky, Noella A. Bryden, Sam J. Bhathena, and John J. Canary: *Effects of Supplemental Chromium on Patients With Symptoms of Reactive Hypoglycemia.* In. Metabolism, Vol. 36, No 4 (April), 1987, pp 351-355.³⁰ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-38/2015. számú irat 1. VI) pontja tartalmazza. Az eljárás alá vont az Önszabályozó Reklámtestület (a továbbiakban: ÖRT) Etikai Ad Hoc Bizottságának 2017. február 15-i állásfoglalását a Bio-Króm étrend-kiegészítő – hirdetésével kapcsolatosan az előzetes álláspontra tett észrevételeihez³¹ mellékelve csatolta. A testület ülésének témája a Bio-Króm étrend-kiegészítő – sajtóhirdetése volt, a vizsgált kérdés pedig az, hogy a kérdéses reklám ütközik-e a Magyar Reklámetikai Kódex elvárásaival és a hatályos jogszabályokkal. Az ÖRT Etikai Ad Hoc Bizottságának állásfoglalása:

„A Bizottság egyhangúlag úgy foglalt állást, hogy a tárgyalt reklám, amennyiben a reklámozó az indokolásban megfogalmazott feltételeknek megfelelően állításait tudja bizonyítani, úgy a hatályos jogszabályok rendelkezéseit és a Magyar Reklámetikai Kódex előírásait nem sérti.

Indokolás: A Bizottság álláspontja, hogy a reklám fogyasztói üzenete, hogy a terméknek jótékony egészségre gyakorolt hatása van (normál vércukorszint fenntartása), ami a krómra, mint hatóanyagra jóváhagyott listás állítás. Ez elfogadható, tekintettel arra, hogy a krómhoz a normál vércukorszint fenntartása a listán szerepel, amennyiben a termék a 1924/2006. EK rendeletnek (és 1169/2011. EK rendelet) megfelelően legalább forrás mennyiségben tartalmaz krómot.

A vizsgált reklám fogyasztói üzenete továbbá, hogy a termékben alkalmazott króm (ChromoPrecise) különleges, egyedi tulajdonsággal rendelkezik.

Engedélyezett listás állítás a krómra és nem az egyedi elnevezésű króm féleségre van. Amennyiben a reklámozott terméknek van különleges tulajdonsága, az

²⁶ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/3. számú melléklete

²⁷ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/4. számú melléklete

²⁸ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/8. számú melléklete

²⁹ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/8. számú melléklete

³⁰ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/10. számú melléklete

³¹ VJ/90-146/2015. számú irat 8. melléklete

elnevezésén túl is – pl. felszívódási tulajdonságok – úgy azt kiemelheti, azzal, hogy a reklámozó kötelessége a különleges tulajdonság bizonyítása.

Elfogadható az is, ha a reklámozott termék valamely minősítő intézet jóváhagyására hivatkozik, amennyiben ez a jóváhagyás nem általában a krómra, hanem az egyedi króm féleségre vonatkozik és a reklámozó bizonyítani is tudja. Az előterjesztett EFSA állásfoglalást – az EFSA engedélyével – lehet felhasználni a reklámban.

A Bizottság kiemeli, hogy a reklámozott termék dobozán az összetétel szerint, abban a hivatkozott ChromoPrecise anyag benne van. A Bizottság felhívja a reklámozó figyelmét arra, hogy a honlapján közzétett összetétel szerint a termékben nincs ChromoPrecise, a Bizottság elfogadja a reklámozó nyilatkozatát a tekintetben, hogy a termék az előterjesztett dobozszöveggel kerül forgalomba, ahol a Chromo Precise egyértelműen, mint összetevő szerepel.”

IV. 3. 1. 3. A Seleno Q10 termékekre vonatkozó bizonyítékok

- Együtt jobb. Vigyázzunk a szívünkre c. cikk. In. Metropol Magazin, 2012. november 7.³²
- Természetes hatóanyagokkal a halálos szívbetegségek ellen c. cikk. In. Recept Nélkül Magazin, 2012. december.³³
- NAGY VIKTOR: *KiSel-10 tanulmány*. In. Cardiologica Hungarica, 2012. szeptember, Supplementum E.³⁴

IV. 3. 1. 4. A Bio Szelénium 100 + Cink + Vitaminok termékekre vonatkozó bizonyítékok

- JUKKA T. SALONEN: *Association Between Cardiovascular Death and Myocardial Infarction and Serum Selenium in a Matched-pair Longitudinal Study*. In. The Lancet, July 24, 1982.³⁵ – magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat I) pontja tartalmazza.
- VIRTAMO ET AL.: *Serum Selenium and the Risk of Coronary Heart Disease and Stroke*. In. American Journal of Epidemiology, Vol. 122., No. 2.³⁶ – magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat II) pontja tartalmazza.
- MARGARET P. RAYMAN: *Selenium and Human Health*. www.thelancet.com³⁷ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat III) pontja tartalmazza.
- HEMA VUNTA ET AL: *The Anti-inflammatory Effects of Selenium Are Mediated through 15-Deoxy-prostaglandin J₂ in Macropages*. In. The Journal of Biological Chemistry.³⁸ – magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat IV) pontja tartalmazza.
- URLIK TARP: *Selenium in Rheumathoid Arthritis*.³⁹ – magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat – magyar nyelvű összefoglalóját a VJ/90-51/2015. számú irat V) pontja tartalmazza.

IV. 3. 1. 5. A Be-Fit termékekre vonatkozó bizonyítékok

³² A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/11. számú melléklete

³³ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/12. számú melléklete

³⁴ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/13. számú melléklete

³⁵ Vj/90-33/2015. számú irat 3/1. számú melléklete

³⁶ Vj/90-33/2015. számú irat 3/2. számú melléklete

³⁷ Vj/90-33/2015. számú irat 3/3. számú melléklete

³⁸ Vj/90-33/2015. számú irat 3/4. számú melléklete

³⁹ Vj/90-33/2015. számú irat 3/5. számú melléklete

- JAMES W ANDERSON ET AL: Health benefits of Dietary Fiber. Nutrition reviews⁴⁰ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat VI) pontja tartalmazza.
- SEMIH OTLES & SELIN OZGOZ: *Health Benefits of Dietary Fiber*⁴¹ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat VII) pontja tartalmazza.
- FANTINI ET AL: *Evidence of Glycemia-lowering Effect by Cynara scolymus L. extract in Normal and Obese Rats.*⁴² magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat VIII) pontja tartalmazza.
- T. SAÉNZ RODRIGUEZ E AL: Choleric Activity and biliary elimination of lipids and bile acids induced by an artichoke leaf extra cin rats.⁴³ - magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat IX) pontja tartalmazza.
- R. KIRCHHOFF ET AL: *Increase in choleresis by means of artichoke extract.* Phytomedicine, 1994. vol. 1.⁴⁴ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat X) pontja tartalmazza.
- *Interaction between Chitosan and Oil under Stomach and Duodenal Digestive Chemical Condition.* Bioscience, Biotechnology, Biochemistry.⁴⁵ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat XI) pontja tartalmazza.
- J.L. N/~USSA ET AL: *The Binding of Micellar Lipids to Chitosan.*⁴⁶ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat XII) pontja tartalmazza.
- OSAMU KANAUCHI ET AL: *Mechanism for the Inhibition of Fat Digestion by Chitosan and for Synergistic Effect of Ascorbate.*⁴⁷ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat XII) pontja tartalmazza.
- OSAMU KANAUCHI ET AL: *Increasing Effect of Chitosan and Ascorbic Acid Mixture on Fecal Dietary Fat Excretion.*⁴⁸ magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat XIV) pontja tartalmazza.
- T KEAN & M. THANOU: Biodegradation, biodistribution and toxicity of chitosan Advanced Drug Delivery Reviews⁴⁹ - magyar nyelvű összefoglalóját a Vj/90-51/2015. számú irat XV) pontja tartalmazza.
- Wessling Élelmiszervizsgáló Laboratórium vizsgálati jegyzőkönyv⁵⁰

IV. 3. 1. 6. Az EFSA által elbíralt állításokra, rendeletekre vonatkozó bizonyítékok

86. A GVH kérte a Pharma Nord Kft.-t, hogy jelölje meg, hogy a termékhez kapcsolódóan az egyes, kereskedelmi kommunikációban megjelenő állítások melyik, ágazati szabályok szerint alkalmazható, az európai élelmiszerhatóság (az European Food Safety Authority, a továbbiakban: EFSA) által elbíralt állításon, vagy az Európai Bíróság rendeletén alapulnak. Az eljárás alá vont vállalkozás a kereskedelmi gyakorlat során közzétett állítások alátámasztására az alábbi táblázatot csatolta.⁵¹

Termék/ Összetevő	Termékre/Összetevőre vonatkozó állítás	Termékben található tápanyag	Alapul vett EFSA állítás száma	A Bizottság rendelete
----------------------	---	---------------------------------	-----------------------------------	--------------------------

⁴⁰ Vj/90-33/2015. számú irat 3/6. számú melléklete

⁴¹ Vj/90-33/2015. számú irat 3/7. számú melléklete

⁴² Vj/90-33/2015. számú irat 3/10. számú melléklete

⁴³ Vj/90-33/2015. számú irat 3/11. számú melléklete

⁴⁴ Vj/90-33/2015. számú irat 3/12. számú melléklete

⁴⁵ Vj/90-33/2015. számú irat 3/13. számú melléklete

⁴⁶ Vj/90-33/2015. számú irat 3/14. számú melléklete

⁴⁷ Vj/90-33/2015. számú irat 3/15. számú melléklete

⁴⁸ Vj/90-33/2015. számú irat 3/16. számú melléklete

⁴⁹ Vj/90-33/2015. számú irat 3/17. számú melléklete

⁵⁰ Vj/90-33/2015. számú irat 4. számú melléklete

⁵¹ A Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 5. számú melléklete

Szerves-króm (Chromo Precise)	A króm részt vesz a makrotápanyagok normál anyagcseréjében.	Bio-Króm 50 µg/tab. Napi ajánlott adag: 2X1 tabletta Bio-Króm DIA: 100 µg/tab. 1X1 tabletta	EFSA értékelésre vonatkozó bejegyzés száma: 260, 401, 4665, 4666, 4667	A Bizottság 432/2012/EU Rendelete (2012. május 16.)
	A króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához		EFSA értékelésre vonatkozó bejegyzés száma: 262, 4667, 4698	
Bio-Quinone Q10 Super (Koenzim Q10 és C-vitamin tartalmú étrendkiegészítő kapszula)	A C-vitamin részt vesz a szervezetben a normál energiatermelő anyagcsere-folyamatokban. A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez (139, 2622).	Ubiquinon (Koenzim Q10) 30mg C-vitamin: 25 mg (NRV 31%)	EFSA értékelésre vonatkozó bejegyzés száma: 135, 2334, 3196	A Bizottság 432/2012/EU Rendelete (2012. május 16.)
SelenoQ10 (Szelén tartalmú Seleno-Precise étrendkiegészítő tabletta-plussz Koenzim Q10 tartalmú kapszula)	A szelén hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.	Koenzim Q10: 100 mg Szelén: 100 µg (NRV: 182%)	EFSA értékelésre vonatkozó bejegyzés száma: 278, 1750	A Bizottság 432/2012/EU Rendelete (2012. május 16.)
	A szelén hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.		EFSA értékelésre vonatkozó bejegyzés száma: 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292	
Be Fit	Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogyást, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk.	Articsóka: 600 mg megjelenleg vizsgált standardizált articsóka levél kivonat Króm: 100 µg króm (ChromoPrecise®) NRV 250 % Pektin: 200 mg oldható pektin és diétás rost (citrushéjból származik) Kitozán (Fibre Precise formájában): 2000 mg C-vitamin: 80 mg C-vitamin NRV 100 %	Articsóka: EFSA által jelenleg vizsgált állítás a testsúlycsökkentő hatásról (EFSA kérelem száma: 4395) Króm 260, 262, 401, 4665, 4666, 4667, 4698	432/2012/EU rendelet
	az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.		Króm: 262, 4667, 4698	
	Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek		Króm: 262, 4667, 4698	

	okozta kísértésnek.			
	Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.		C-vitamin: 139, 2622, 135, 2334, 3196	

Bio Szelénium	A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázsra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.	Szelén: 100 µg (RDA 182 %) Cink 15 mg (RDA 150 %) A-vitamin: 800 µg (RDA 100 %) B6-vitamin: 2 mg (RDA 143 %) C-vitamin: 90 mg (RDA 113 %) E vitamin: 15 mg α-TE, RDA 125 %	Szelén: 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292 B6 vitamin: 78 Cink: 291, 1757 A-vitamin: 12, 200, 1462 C-vitamin: 131, 149, 134, 4321	432/2012/EU rendelet
	10 évvel fiatalabbnak is érezem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.”		Szelén: 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292 E-vitamin: 160, 162, 1947 B6 vitamin: 68, 78 Cink: 291, 1757, 284, 1758 C-vitamin: 134, 4321, 129, 138, 143, 148, 3331, 139, 2622	
	Tanulmányok igazolják, hogy azok az emberek, akiknek magas a szelénszint a vérükben, számos egészségügyi előnyhöz jutnak: • Erősebb az immunrendszer		Szelén: 278, 1750	
	• Megfelelő a pajzsmirigy működése		Szelén: 279, 282, 286, 410, 1389, 1290, 1291, 1292, 1293	
	• Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj		Szelén: 281	

	Egészségesebb a szív és az érrendszer		Szelén: 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292	
	A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusában		Szelén: 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292 Külföldi szakirodalmon alapuló szerkesztőségi tartalom	
	Tóth Józsefné Rózsika, aki Q10-et is szed az energiaszintje növeléséért		C-vitamin: 135, 139, 2334, 2622, 3196 Szelén: 277, 278, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292, 1750	
	„Mielőtt elkezdtem szedni a szelén és Q10 tablettákat, mindig attól tartottam, hogy nem tudok lépést tartani a többiekkel, de most már nem félek ettől. Annyi energiám van, mint bárki másnak, és jobban érzem magam, mint valaha”		A kiemelt szövegrész arra utal, hogy Tóth Józsefné Rózsika a Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok mellett q10 készítményt is használ. A Pharma Nord q10 készítménye a Q 10 mellett 25 mg C-vitamint is tartalmaz.	

„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek. -		Szelén: 281 Cink: 412	
A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.		Szelén: 281 Cink: 412, 293	
A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj fenntartásában		Szelén: 281 Cink: 412, 293	

87. Az eljárás alá vont vállalkozás csatolta továbbá az Európai Bizottság 119/2014/EU rendeletét a 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az étrend-kiegészítők előállításához felhasználható krómmal dúsított élesztő és az élelmiszerekhez hozzáadható króm(III)-laktátrihidráttal tekintetében történő módosításáról.⁵² Ennek (3) preambulumbekzdése szerint 2012. október 31-én az EFSA tudományos véleményt fogadott el a ChromoPrecise® sejthez kötött krómot tartalmazó krómos élesztő étrend-kiegészítőhöz táplálkozási célból krómforrásként történő hozzáadásáról és az e forrásból származó króm biológiai hasznosíthatóságáról. A (4) preambulumbekzdés szerint a véleményben foglalt megállapítások a ChromoPrecise®-ra vonatkozik, más krómmal dúsított élesztőre nem. Az (5) preambulumbekzdés szerint az EFSA véleményből az következik, hogy a ChromoPrecise® étrend-kiegészítőkből történő felhasználása nem jelent biztonsági kockázatot, amennyiben betartanak egyes, a véleményben részletezett feltételeket.
88. A rendelet 1. cikke szerint a 2002/46/EK irányelv II. mellékletének B. pontja a „króm(III)-klorid” bejegyzés után a következő bejegyzéssel egészül ki: „krómmal dúsított élesztő (*). (*) Krómmal dúsított élesztő, melyet króm (III)-klorid – mint krómforrás – jelenlétében, *Saccharomyces cerevisiae* tenyésztetben állítanak elő, és amely szárított, forgalmazott formában 230-300 mg krómot tartalmaz. A króm (IV)-tartalom nem haladhatja meg a teljes krómtartalom 0,2 %-át.”

⁵² Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/7. számú melléklete

89. Az eljárás alá vont csatolta az EFSA 2012. október 31-én kelt véleményét angol nyelven, amelynek „Abstract-ja” szerint a króm emberben történő biohasznosulása krómmal dúsított élesztőből potenciálisan legfeljebb körülbelül tízszer magasabb, mint króm kloridból.”⁵³

IV. 3. 2. A Galenus Kft. által csatolt bizonyítékok

90. A Galenus Kft.-t azelőtt, hogy a versenyfelügyeleti eljárásba ügyfélként bevonták volna, a GVH megkereste, az adatkérő végzésre adott válaszait jelen határozat VII. fejezete tartalmazza. A beadványa mellékleteként csatolta a vállalkozási szerződést és az eljárás alá vontak részére kiállított számlákat.⁵⁴
91. A csatolt szerződések az alábbi releváns rendelkezéseket tartalmazzák. A Galenus Kft. két szerződést csatolt: [ÜZLETI TITOK].
92. [ÜZLETI TITOK].
93. [ÜZLETI TITOK].

Megnevezés	Számla nettó értéke
Patika Magazin 2015. tavasz	
Patika Mag. Partner mell. 2015/01.1. rész	[ÜZLETI TITOK]
Patika Mag. Partner mell. 2015 2. rész	[ÜZLETI TITOK]
Patika Magazin 2014 ősz	
Partner Melléklet 2014/1. I. részlet	[ÜZLETI TITOK]
Partner Melléklet 2014/1. sz. II. részlet	[ÜZLETI TITOK]
Patika Magazin 2014 tavasz	
Patika Magazin Partner mell. 2014/2. sz. 1. rész	[ÜZLETI TITOK]
Patika M. Partner mell 2014/02. 2. rész	[ÜZLETI TITOK]
Összesen :	[ÜZLETI TITOK]

94. A Galenus Kft. előadta, hogy a 2014. év gyakorlatával ellentétben nem készült külön vállalkozási szerződés a Patika Magazin Partner Melléklet kiadvány 2015. évi tavaszi számának legyártására. A Galenus Kft. és a Pharma Nord Kft. korábbi együttműködésére tekintettel a Galenus Kft. által számára megküldött ajánlat alapján rendelte meg a kiadványt.⁵⁵

IV. 4. A GVH által beszerzett bizonyítékok

IV. 4. 1. Az élelmiszerekkel kapcsolatban beszerzett bizonyítékok

95. A GVH feltárta a 432/2012/EU rendelet mellékletében szereplő engedélyezett állításokat, amelyek az egyes termékekben található összetevőkre vonatkoznak, továbbá az egyes anyagok kapcsán, az alkalmazás feltételeként előírt mennyiségeket, továbbá az Európai Bizottság által értékelt, de elutasított állításokat (amelyekre az értékelés megfelelő pontjai hivatkoznak, illetve azok összefoglalását az előzetes álláspont melléklete tartalmazta).

⁵³ Vj/90-36/2015. számú irat mellékleteként átemelt P/511-4/2015. számú irat 6/7. számú melléklete

⁵⁴ VJ/90-94/2015. számú irat és annak mellékletei

⁵⁵ Vj/90-122/2015. számú irat

IV. 4. 2. A vény nélkül kapható gyógyszerrel kapcsolatban beszerzett bizonyítékok

96. A GVH megkeresésére⁵⁶ az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (a továbbiakban: OGYÉI) a 2016. augusztus 31-én kelt levelében⁵⁷ tájékoztatást adott a tekintetben, hogy a vizsgálattal érintett Glukozamin Pharma Nord 400 mg elnevezésű gyógyszer alkalmazási előírásának hatásmechanizmusra vonatkozó része hogyan értelmezhető a terápiás javallattal összefüggésben. A kereskedelmi kommunikációkban megfogalmazott állításokkal kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta.
97. A „Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését” állítás a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható, mivel az alkalmazási előírás utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
98. A „javítja az érintett térdízület funkcióját” állítás a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható, mivel a fájdalomkerülő magatartás miatt beszűkült mozgásterjedelem is egy tünet, így a tünet enyhülésével bizonyos mértékig az ízület mozgásterjedelmének a javulása várható.
99. A „megakadályozza a porcok további romlását” állítással kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható, mivel az alkalmazási előírás is utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
100. A „megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését” állítással kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy az első és második pontnak megfelelően a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható állítások.
101. A [glukozamin] „nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik” állítással kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható állítás, mivel az alkalmazási előírás utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
102. A „glükózamint, az egészséges porc építőkövét, ami segíthet megelőzni a porcok romlását, és bizonyos mértékig képes újraépíteni a már károsodott szöveteket” állítással kapcsolatban a következő tájékoztatást adta. Ez a gyógyszer alkalmazási előírásán túlmutató állítás. A már károsodott szövetek helyreállítására vonatkozóan az alkalmazási előírás nem tartalmaz adatokat.
103. A „glukózamin segíti a szervezet porcképzését, és dokumentáltan javítja az ízület működését, emellett csökkenti a fájdalmat” állítással kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta. A fájdalom csökkentése és a mozgáskészség javítása önmagában elfogadható, de a gyógyszer alkalmazási előírásán túlmutat a szervezet porcképzésének segítése, erre vonatkozóan az alkalmazási előírás nem tartalmaz adatokat.
104. A „glukózamin segített regenerálni a térd ízületeit” állítással kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta. Ez a gyógyszer alkalmazási előírásán túlmutató állítás. A már károsodott szövetek helyreállítására vonatkozóan az alkalmazási előírás nem tartalmaz adatokat, különösen nem az egész térdízületre nézve, amelynek csak egy része a porcállomány, így az egész térdízület regenerálása semmiképp nem várható el a gyógyszertől.
105. A „glükózaminszulfát egy kagylóhéjból készült természetes hatóanyag, amely bizonyítottan támogatja a szervezetet az egészséges porc képzésében. A glukózaminszulfát jelenleg az egyetlen kezelési mód, amely képes megállítani a porckopást. Egyes tudósok szerint „képes a már elkopott porc újjáépítésére is” állítással kapcsolatban azt a tájékoztatást

⁵⁶ Vj/90-80/2015. számú irat

⁵⁷ Vj/90-88/2015. számú irat

adta, hogy a porckopás megállítása és a porcképzés támogatása túlzó állítások, nincsenek összhangban a gyógyszer alkalmazási előírásával. A pontosan meg nem nevezett „egyes tudósok” véleményére vonatkozó állítás nem igazolható, így ez a tekintélyre való hivatkozás érvelési hibának tekinthető, szakmailag kifogásolható.

106. Az eljáró versenytanács táblázatban szemlélteti az OGYÉI válaszát a releváns állításokra:

A kereskedelmi kommunikációban szereplő állítás	Értékelés az alkalmazási előírás alapján
„Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését”	A gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható , mivel az alkalmazási előírás utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
„javítja az érintett térdízület funkcióját”	A gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható , mivel a fájdalomkerülő magatartás miatti beszűkült mozgásterjedelem is egy tünet, így a tünet enyhülésével bizonyos mértékig az ízület mozgásterjedelmének javulása is várható.
„megakadályozza a porcok további romlását”	A gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható , mivel az alkalmazási előírás is utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
„megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését”	Az első és második pontnak megfelelően a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható állítások.
[a glukózin] „nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik”	A gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadható állítás, mivel az alkalmazási előírás utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását.
„a glukózin, az egészséges porc építőkövét, ami segíthet megelőzni a porcok romlását, és bizonyos mértékig képes újraépíteni a már károsodott szöveteket”	A gyógyszer alkalmazási előírásán túlmutató állítás. A már károsodott szövetek helyreállítására vonatkozóan az alkalmazási előírás nem tartalmaz adatokat
„a glukózin segíti a szervezet porcképzését, és dokumentáltan javítja az ízület működését, emellett csökkenti a fájdalmat”	A fájdalom csökkentése és a mozgáskészség javítása önmagában elfogadható , de a gyógyszer alkalmazási előírásán túlmutat a szervezet porcképzésének segítése , erre vonatkozóan az alkalmazási előírás nem tartalmaz adatokat.
„A glukózaminszulfát egy kagylóhéjból készült természetes hatóanyag, amely bizonyítottan támogatja a szervezetet az egészséges porc képzésében. A glukózaminszulfát jelenleg az egyetlen kezelési mód, amely képes megállítani a porckopást. Egyes tudósok szerint képes a már elkopott porc újjáépítésére is.”	A porckopás megállítása és a porcképzés támogatása túlzó állítások, nincsenek összhangban a gyógyszer alkalmazási előírásával . A pontosan meg nem nevezett „egyes tudósok” véleményére vonatkozó állítás nem igazolható, így ez a tekintélyre való hivatkozás érvelési hibának tekinthető, szakmailag kifogásolható.

IV. 2. 3. A szerkesztői tartalommal kapcsolatban beszerzett bizonyítékok

107. A GVH megkereste a Kiadókat, hogy nyilatkozzanak a Pharma Nord Kft. hirdetései mellett megjelent cikkekről.

108. A **Népszava Lapkiadó Kft.**⁵⁸ a Bioritmus 2015. áprilisi számában megjelent „Egymillió magyar életét keserítheti meg a diabétesz” c. cikk kapcsán az egyes kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

a) *Ki írta a hirdetések mellett megjelent cikkeket?*

A lapban megjelent cikkeket Muzslai Katalin szerkesztő szerkesztette. A cikk forrása a cukorbetegsegek.hu oldal. Ezen cikk elkészítésében nem nyújtott információt a Pharma Nord, szerkesztői döntésként került a lapba az olvasók PR-mentes tájékoztatása céljából. A magazin szerkesztésekor arra törekednek, hogy a hirdetés, PR mellett az adott témában legyen egy szerkesztőségi cikk, amely közérthető módon tanáccsal látja el az olvasókat egészségügyi kérdésekben.

b) *A cikkek tartalmát ki alakította ki, ki véleményezte, ellenőrizte?*

A „Vércukorszint – szabályozás szerves króm segítségével” c. cikket a szerződésben foglaltak szerint a Pharma Nord bocsátotta rendelkezésükre. A szerkesztő ez esetben csak a szükséges stiláris és közérthetőséget segítő javításokat végezte.

c) *A cikkek szerzői a megírásért milyen juttatásban részesültek, ki és milyen jogviszony alapján fizetett a szerzőknek a cikkek megírásáért?*

A cikk tartalmát a szerkesztő alakította ki, senki nem véleményezte, nem ellenőrizte.

d) *A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS cikkek tartalmát előzetesen megismerhette-e, véleményezhette-e, ellenőrizhette-e, ellenszolgáltatást nyújtott-e?*

A cikk szerzője – www.cukorbetegsegek.hu – semmilyen díjazást a Népszavától nem kapott. A szerkesztő a Bioritmus szerkesztéséért plusz juttatást nem kap, a Népszava Kft. munkavállalója havi bért kap. A Pharma Nord Kft. a cikkek tartalmát a lap megjelenése előtt nem látta. A „vércukorszint szabályozás szerves króm segítségével” c. tartalom a hirdetés része, mint PR tartalom.

e) *A Pharma Nord Kft-nek és a Pharma Nord ApS-nek volt-e beleszólása a cikkek, hirdetések magazinon belüli elhelyezésébe?*

A szerződés szerint az 1/1-es kreatív hirdetést a Pharma Nord B/2-re kérte, a PR elhelyezésére nem volt kérése.

f) *A Pharma Nord Kft. biztosít-e a kiadónak, szerzőknek információkat a cikkek megírásához. Ha igen, mennyiben kerültek felhasználásra a cikkek megírása során?*

g) A Pharma Nord Kft. a PR cikk („A vércukorszint szabályozás szerves króm segítségével”) megírásához adott információt, melynek tartalma felhasználásra került.

109. A **Paramedica Kft.**⁵⁹ a Paramedica 2015. február-márciusi számában megjelent „Diabesity”, azaz elhízás+cukorbetegség c. cikk és a Paramedica 2015. április-május számában megjelent „Ropognak az ízületei?” c. cikk kapcsán az egyes kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

a) *Ki írta a hirdetések mellett megjelent cikkeket?*

„A Diabesity c. cikk egy külföldi szakmai anyag fordítása, melyet Szendi Gábor bocsátott rendelkezésünkre, s nálunk a teljes cikknek csak egy része jelent meg, a teljes anyag az ő saját honlapján olvasható. Ennek megfelelően alkalmaztuk a cikk végén a szabályos forrásmegjelölést.

⁵⁸ Vj/90-83/2015. számon iktatott végzésre adott válasza, amely a Vj/90-90/2015. számú adatszolgáltatás

⁵⁹ Vj/90-84/2015. számon iktatott végzésre adott válasza, amely a Vj/90-89/2015. számú adatszolgáltatás

A Ropognak az ízületei c. cikket Dr. Váradi Éva írta, a szakmai anyagot a Fájdalomközpont bocsátotta rendelkezésünkre szabad felhasználásra, megjelentetésre egyetlen feltétellel, hogy az aláíró nevét és a Fájdalomközpontot fel kell tüntetnünk, melynek mi eleget is tettünk.”

- b) *A cikkek tartalmát ki alakította ki, ki véleményezte, ellenőrizte?*

A két cikk tartalmát a szerzők alakították ki, a véleményezéséről nincs információjuk, a szerkesztőség helyesírás és stilisztika szempontjából végez ellenőrzést, korrektúrát.

- c) *A cikkek szerzői a megírásért milyen juttatásban részesültek, ki és milyen jogviszony alapján fizetett a szerzőknek a cikkek megírásáért?*

A cikkek szerzőit nem ismerik, így nem fizettek nekik semmit.

- d) *A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS cikkek tartalmát előzetesen megismerhette-e, véleményezhette-e, ellenőrizhette-e, ellenszolgáltatást nyújtott-e?*

Szerkesztőségük fenntartja magának a jogot a magazin szerkesztésére, szakmai tartalmának összeállítása terén. Ebbe partnereiknek, így a Pharma Nord cégnek sincs beleszólási joga, ennek megfelelően a hirdetések mellett elhelyezendő, általuk biztosított szakmai cikkeket sem véleményeztetik vagy ellenőriztetik a céggel. A Pharma Nord cég nem nyújtott ellenszolgáltatást a két cikkért.

- e) *A Pharma Nord Kft-nek és a Pharma Nord ApS-nek volt-e beleszólása a cikkek, hirdetések magazinon belüli elhelyezésébe?*

A szakmai cikkek és termék hirdetések elhelyezése, a magazin szerkesztése, rovatbeosztása a szerkesztőség kizárólagos joga, ebbe partnereik, így a Pharma Nord cég sem szólhat bele.

- f) *A Pharma Nord Kft. biztosít-e a kiadónak, szerzőknek információkat a cikkek megírásához. Ha igen, mennyiben kerültek felhasználásra a cikkek megírása során?*

A Pharma Nord nem biztosított információt a cikkek megírásához. A szerkesztőség az adott lapszám tematikájának megfelelően válogatja össze az egyes rovatokba legjobban illő, megfelelő szakmai színvonalú cikkeket archívumából. Ezekkel a hirdetések beérkezése előtt dolgoznak. Partnereiknek, pl. a Pharma Nord cégnek sincs előre tudomása arról, hogy milyen cikkek kerülnek a hirdetések mellé, milyen tartalmúak, kik írják azokat, vélhetően nem is ismerik őket. Időrendben tehát a cikkek megelőzik a hirdetéseket, gyakran évekig váratkoznak az archívumban, mire megjelennek.

110. **A Galenus Kft.**⁶⁰ a Patika Magazinban megjelent cikkek⁶¹ kapcsán az egyes kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

⁶⁰ Vj/90-85/2015. számon iktatott végzésre adott válasza, amely a Vj/90-94/2015. számú adatszolgáltatás

⁶¹ Patika Magazin 2015 tavasz – Partner Melléklet számában megjelent Már 10 alkalommal úsztam át a Balatont, Az egészséges ízületek természetes támogatója, Másfél hónap alatt rendbe jöttem a térdei, A torna is sokkal könnyebben megy, A feleségemtől tudtam meg, hogyan csökkentsem a vércukorszintemet, Sokkal könnyebb együtt élni a cukorbetegséggel, Ez valóban segített szinten tartani a vércukorszintemet, Szó szerint kiugrok az ágyból reggelente, A szívem sokkal erősebbnek tűnik, Svéd tanulmány, ami a címlapokra került;

Patika Magazin 2014 őszi – Partner Melléklet számában megjelent Fájdalommentesen mindenhová el tudok sétálni, Artrózis kezelésére ideális, A csípőm rendben van, és tudok éjjel aludni, Újra fájdalom nélkül tudok kézilabdázni, A nassolás iránti vágyam elmúlt, és emellett három kilót is fogytam, Fogyjon állandó hatással, Ez a szer jelentett megoldást ízületi panaszaimra, Sokkal erősebb a szívünk a hatóanyagoknak köszönhetően, Fokozza szíve erejét ezzel az új felfedezéssel, Most már sokkal jobban tudom szabályozni a vércukorszintemet, Króm élesztő segíthet enyhíteni a cukorbetegség tüneteit;

- a) *Ki írta a hirdetések mellett megjelent cikkeket?*
A Kiadványok a Kiadó felkérésére készültek szerződés alapján. A Kiadó felkérte a Hirdetőt, hogy amennyiben van kapcsolódó anyaga – beleértve egészségügyi és magánemberek történeteit –, bocsássa a Kiadó rendelkezésére.
- b) *A cikkek tartalmát ki alakította ki, ki véleményezte, ellenőrizte?*
A cikkek inspirációs szövegek voltak a Hirdetőtől, amelyeket a Kiadó a melléklet vállalkozási szerződés alapján ellenőrzött.
- c) *A cikkek szerzői a megírásért milyen juttatásban részesültek, ki és milyen jogviszony alapján fizetett a szerzőknek a cikkek megírásáért?*
Kiadónak nincs információja arról, hogy a Hirdetőtől származó szövegek készítése mögött milyen juttatási konstrukció áll.
- d) *A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS cikkek tartalmát előzetesen megismerhette-e, véleményezhette-e, ellenőrizhette-e, ellenszolgáltatást nyújtott-e?*
A Hirdetőnek tudomása volt a cikkek általános tartalmáról, hiszen az inspirációs anyagok tőle származtak. A Kiadó fenntartotta a végső ellenőrzés jogát. A Hirdető a vállalkozási szerződés szerint fizetett a Kiadónak.
- e) *A Pharma Nord Kft-nek és a Pharma Nord ApS-nek volt-e beleszólása a cikkek, hirdetések magazinon belüli elhelyezésébe?*
A Kiadványok szerződés alapján készültek, a hirdetések elhelyezésének joga a Kiadót illeti meg, a Hirdetőnek lehetősége van speciális elhelyezést kérni a hirdetések részére.
- f) *A Pharma Nord Kft. biztosít-e a kiadónak, szerzőknek információkat a cikkek megírásához. Ha igen, mennyiben kerültek felhasználásra a cikkek megírása során?*
Az anyagok elektronikus formátumban érkeztek a kiadó részére, ezeken végezte el a Kiadó az ellenőrzést, ezáltal biztosítva, hogy a Kiadványok megfeleljenek a partner melléklet szerkesztőségi elveinek. A Kiadó és a Hirdető között hosszú évekre nyúlik vissza az együttműködés. A Hirdető gyakran küld ki sajtóanyagokat, amelyekről a Kiadó dönti el, hogy felhasználja-e vagy sem. A jelenlegi partneri együttműködés különleges, a Kiadványok elkészítése a becsatolt szerződéseken alapult. Kiadóként más vállalatok által küldött sajtóanyagokat is alapul veszik a munkában, mint ahogy különböző nemzeti és nemzetközi hírügynökségek anyagait is.

111. **A Medicnet Média Kft.**⁶² az 1) 2015 februári Recept Nélkül magazin „A króm – fontos a cukorbetegeknek is”, a 2) 2015 áprilisi Recept Nélkül magazin „A cukorbetegség II.”, és a 3) 2014 áprilisi Recept Nélkül „Őrizze meg a fogyókúra eredményét” cikkek kapcsán az egyes kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

- a) *Ki írta a hirdetések mellett megjelent cikkeket?*
1) Az összeállítás a vital.hu oldalról származik, a főszerkesztő végezte. A Vital.hu egészségügyi és életmód portál szintén a Medicnet Media Kft. tulajdona, a Recept Nélkül egészségvédelmi folyóirat online változata.

Patika Magazin 2015 áprilisi számban megjelent A vágy elmúlik, Recept a cukorbetegség megelőzésére
Patika Magazin 2014 tavasz – Partner Melléklet számban megjelent *A fájdalom megszűnt a térdemben és a vállamban, Természetes megoldás a fájó ízületeknek, A térdfájdalom 4 héten belül elmúlt, Az ízületeim nem fájnak már, Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon, Üdvözlje új, karcsú alakját, Hat kilót fogytam könnyedén, Az étrend-kiegészítő is segített, A körmeim erősebbek, mint valaha, A létfontosságú tápanyaghiány károsíthatja az egészséget, A szívem visszanyerte erejét, Az idős szív újra fiatal lehet, 11 kilót fogytam c. cikkek.*

⁶² Vj/90-87/2015. számon iktatott végzésre adott válasza, amely a Vj/90-92/2015. számú adatszolgáltatás

- 2) A cikk a vital.hu oldalán 2006. szeptember 6-án megjelent cikk másodközlése.
 3) Az összeállítás a vital.hu oldaláról származik, a főszerkesztő végezte.
- b) *A cikkek tartalmát ki alakította ki, ki véleményezte, ellenőrizte?*
 Mindhárom cikk tartalmát a főszerkesztő állította össze. A Vital.hu szakmailag már ellenőrzött oldaláról történő összeállítás, másodközlés során újabb ellenőrzés már nem történik.
- c) *A cikkek szerzői a megírásért milyen juttatásban részesültek, ki és milyen jogviszony alapján fizetett a szerzőknek a cikkek megírásáért?*
 A főszerkesztő állította össze a cikkeket, akinek főállású munkaviszonya van a Medicnet Média Kft.-nél a cikkírás és a cikkek összeállítása is munkaköri feladat.
- d) *A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS cikkek tartalmát előzetesen megismerhette-e, véleményezhette-e, ellenőrizhette-e, ellenszolgáltatást nyújtott-e?*
 Előzetesen nem ismerhette a Pharma Nord Kft., sem a Pharma Nord ApS a cikkek tartalmát, nem véleményezte, nem ellenőrizte, ellenszolgáltatást nem kapott érte.
- e) *A Pharma Nord Kft.-nek és a Pharma Nord ApS-nek volt-e beleszólása a cikkek, hirdetések magazinon belüli elhelyezésébe?*
 Nem volt beleszólása sem a cikkek, sem a hirdetések elhelyezésére vonatkozóan.
- f) *A Pharma Nord Kft. biztosít-e a kiadónak, szerzőknek információkat a cikkek megírásához. Ha igen, mennyiben kerültek felhasználásra a cikkek megírása során?*
 Nem kaptak ilyen jellegű információkat a Pharma Nord Kft.-től.

V.

Az eljárás alá vontak által benyújtott kötelezettségvállalás

V.1. A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. által benyújtott kötelezettségvállalás

112. A Pharma Nord Kft. az eljárás vizsgálati szakaszában az alábbi kötelezettségvállalást terjesztette elő.⁶³
113. A Pharma Nord Kft. előadta, hogy vállalja, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 75. § (1) bekezdése szerint magatartását összhangba hozza az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel, akként, hogy a Glukozamin Pharma Nord 400 mg, Bio-Króm, Bio-Króm Dia, Bio-Quinone Q10 Super és a Seleno Q10 termékeire vonatkozó kommunikációs anyagokat (ideértve, de nem kizárólag a brosrákat és szórólapokat is) úgy alakítja ki, hogy a jogszabályokkal (különösen a 2006. évi XCVIII. törvény, a 2008. évi XLVII. törvény, az 1924/2006/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseivel) összhangban legyenek.
114. A Pharma Nord Kft. előadta, hogy vállalja, hogy a Versenytanács Tptv. 75.§-a alapján hozott és a jelen nyilatkozat tartalmával megegyező kötelezettségvállalásokat elrendelő határozatának („Határozat”) kézhezvételétől számított 30. napot követően megrendelt, a vizsgálattal érintett termékekre vonatkozó kommunikációs anyagok tartalmát 2 évig előzetesen véleményeztetni az OGYÉI-vel. A Társaság vállalja, hogy ezen 2 év alatt negyedévente megküldi a véleményezés tárgyát képező kommunikációs anyagokat és az azokkal kapcsolatos OGYÉI véleményeket a GVH-nak, hogy a GVH ellenőrizni tudja a

⁶³ VJ/90-7/2015. számú irat

Társaság kommunikációs gyakorlatát, kivéve, ha az adott negyedévben nem volt olyan új kommunikációs anyag, amelynek a tartalmát a Társaság véleményeztette.

115. A Társaság továbbá kötelezettséget vállalt arra, hogy 7 millió Ft-os költséggel „Edukációs Kampányt” indít, melynek során bemutatja a fogyasztók számára, fogyasztói szemszögből a nem vényköteles gyógyszerekre és az étrend-kiegészítőkre vonatkozó reklámozási szabályokat, különösen az alkalmazási előirattal és betegtájékoztatóval való összhang és az EFSA által elfogadott állítások jelentőségét, valamint a szponzori megjelenésekre vonatkozó szabályokat.
116. A Társaság vállalja, hogy a Határozat kézhezvételét követő 60. naptól számítva az Edukációs Kampány keretében fogyasztói tudatosságot növelő céllal
- honlapot (a továbbiakban: „Edukációs Honlap”) készít és működtet 1 éven keresztül;
 - 10.000 db edukációs szórólapot készít és terjeszt, elsősorban azokban a gyógyszertárakban, ahol a Patika Magazin is terjesztésre kerül;
 - 5 darab edukációs / tájékoztató hirdetést tesz közzé a Patika Magazinban 1/1 oldalas terjedelemben.
117. A Társaság vállalja továbbá, hogy az Edukációs Kampány valamennyi anyagát az Edukációs Honlapon legalább 1 éven keresztül a fogyasztók számára elérhetővé teszi és minden, az Edukációs Honlap fenntartásának időszakában közölt, a Termékekre vonatkozó jövőbeli hirdetésében egyértelműen utalni fog az Edukációs Honlapra. A Társaság az Edukációs Kampány során terjesztett kommunikációs anyagokat is előzetesen véleményezteti az OGYÉI-vel, amennyiben erre van lehetőség.
118. A Társaság vállalja, hogy az Edukációs Kampánnyal kapcsolatos vállalásai teljesítését, illetve az Edukációs Honlap működtetésének megkezdését (a teljes edukációs dokumentáció megküldésével) legkésőbb a Határozat kézhezvételét követő 1 éven belül külön felhívás nélkül igazolja. A teljes edukációs dokumentáció magában foglalja az Edukációs Honlapról készített oldalmásolatokat, a patikai szórólapok egy-egy példányát, valamint a Patika Magazin vonatkozó számait.
119. A Pharma Nord Kft. álláspontja szerint az első pontban tett kötelezettségvállalások alkalmasak a GVH aggályainak eloszlatására és a közérdek megfelelő védelmére. Vállalta ugyanis, hogy a vizsgálattal érintett termékek kommunikációját összhangba hozza az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel, valamint olyan magatartási szabályokat is be kíván vezetni, amelyek túlmutatnak a jogszabályi kötelezettségeken. A kötelezettségvállalás a közérdek védelmét is szolgálja, mert tanúsítja a Társaság elköteleződését a jogkövető magatartás mellett, valamint arra is alkalmas, hogy az iparágon belül és azon kívül is példaként szolgáljon más piaci szereplőknek a helyes magatartási szabályok, illetve az alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelés tekintetében.
120. A Pharma Nord csoport az étrend-kiegészítők és gyógynövény-készítmények egyik legnagyobb gyártója Európában. A cég olyan tudományosan megalapozott étrend-kiegészítőket, gyógynövény-kivonatokat és gyógyszereket fejleszt, gyárt és forgalmaz, amelyeknek optimális a biológiai hasznosulása, biztonságosak és hatásuk dokumentált. A Pharma Nord a termékeit Dániában gyártja és mind a gyógyszerek, mind az étrend-kiegészítők esetében betartja a helyes gyógyszergyártási gyakorlat szigorú dan előírásait. A Pharma Nord Kft. a termékeit Magyarországon elsősorban patikákban forgalmazza, ami a zárt forgalmazási lánc miatt a termék jó minőségének megőrzését biztosítja, valamint elősegíti azt is, hogy a fogyasztók a termékekkel kapcsolatban szakszerű tájékoztatást

kapjanak a gyógyszerészek a vásárlási döntésük meghozatalát megelőzően. A Pharma Nord csoport évtizedek óta fennálló jó hírneve és a termékek kiváló minősége miatt is kiemelten fontosnak tartja, hogy a Termékekkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció során megfeleljen a jogszabályoknak és a hatósági elvárásoknak.

121. Tény azonban, hogy Magyarországon mind az iparág szereplői, mind pedig a fogyasztók körében jelentős bizonytalanság van a tekintetben, hogy egy gyógyszer vagy étrend-kiegészítő reklámjában milyen állítások tehetők, illetve egy kiadványban a szerkesztői anyagok hogyan különíthetők el a reklámanyagoktól, annak ellenére, hogy az ilyen reklámok alkalmazása széles körben elterjedt piaci gyakorlat.
122. A Pharma Nord Kft. álláspontja szerint a kötelezettségvállalások nemcsak a GVH aggályainak eloszlatására alkalmasak, hanem a Pharma Nord csoport jó hírneve miatt iránymutatóak lehetnek az iparág más szereplői számára is. A Pharma Nord Kft. olyan helyes magatartási szabályokat kíván bevezetni, amelyeket jogszabály nem tesz és nem is tehetne kötelezővé. Ezen helyes magatartási szabályok (ideértve a reklámokkal kapcsolatos belső eljárásrend kialakítását, valamint a hirdetések független szakértő testülettel történő előzetes véleményeztetését) a jogszabályoknak való érdemi megfelelést segítik elő átlátható és a GVH számára is ellenőrizhető módon. Ez a kötelezettségvállalás egyúttal a jelen ügyön is túlmutat, mivel a Pharma Nord Kft. jövőbeli magatartását is több tekintetben megváltoztatni célozza és az iparág más szereplői számára is példaértékű lehet.
123. A tervezett Edukációs Kampány az érintett fogyasztói réteg jelentős részéhez elérne, és ténylegesen segíti a fogyasztók tudatos döntéshozatalát, hiszen a fogyasztók a jövőben hozzájuthatnak a gyógyszerek és étrend-kiegészítők reklámozásával kapcsolatos olyan lényeges és praktikus információkhoz, mint például az étrend-kiegészítők esetében mit jelentenek az EFSA által jóváhagyott állítások, gyógyszer esetén mit értünk az alkalmazási előírással való összhangon, illetve hogyan különíthetők el és hogyan értékelendők a szerkesztőségi anyagok, valamint milyen szabályok vonatkoznak a szponzori megjelenésekre.
124. Az edukációs vállalatok tartalma nem csak a Pharma Nord Kft. jelen ügyben vizsgált magatartásán és termékkörön, de a szponzori megjelenések kapcsán még a piacon is túlmutat, hiszen az Edukációs Kampány kellően általános lesz és a fogyasztók döntéseit általában segíteni fogja.
125. A Pharma Nord Kft. kérte az eljárás kötelezettségvállalás útján történő lezárását. Előadta továbbá, hogy az eljárás kötelezettségvállalás útján történő lezárása azért is különösen indokolt, mivel
 - az eljárás még korai szakaszban van, aminek köszönhetően a kötelezettségvállalással történő lezárás révén a GVH érdemi erőforrásokat takaríthat meg;
 - az elmúlt öt évben az alkalmazandó reklám szabályok illetőleg tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt a Társaságot nem marasztalták;
 - a Pharma Nord Kft. teljes mértékben együtt kíván működni a GVH-val annak meghatározása érdekében, hogy a reklámozási gyakorlata továbbra is teljesen mértékben összhangban legyen az alkalmazandó jogszabályokkal;
 - a kötelezettségvállalás a közérdek védelmét is szolgálja, mert tanúsítja a Pharma Nord Kft. elköteleződését a jogkövető magatartás mellett, valamint arra is alkalmas, hogy az iparágon belül és azon kívül is példaként szolgáljon más piaci szereplőknek is a helyes magatartási szabályok, illetve az alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelés tekintetében, valamint hogy a piacon működő

vállalkozások körében tovább erősödjön a fogyasztók tisztességes tájékoztatásának igénye.

126. A Pharma Nord ApS. nyilatkozata szerint a Pharma Nord Kft. kötelezettségvállalásában foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.⁶⁴
127. A Pharma Nord Kft. úgy nyilatkozott továbbá, hogy a kötelezettségvállalását ki kívánja terjesztetni a Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok és a Be-Fit elnevezésű termékek kapcsán vizsgáltakra is azzal, hogy az edukációs program tartalmának a kialakításakor a testsúly-csökkentésre szolgáló étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos tudnivalókra is fel kívánja hívni a fogyasztók figyelmét⁶⁵, amelyhez a Pharma Nord ApS. szintén csatlakozott.
128. A Pharma Nord Kft. továbbá úgy nyilatkozott, hogy a kötelezettségvállalás keretében létrehozandó, a reklámok közzétételére vonatkozó belső szabályzatban, elő fogja írni a www.pharmanord.hu honlap tartalmának rendszeres archiválását és az archív mentések öt évig történő megőrzését.⁶⁶
129. A Pharma Nord Kft.⁶⁷ az eljárás versenytanácsi szakaszában a vizsgálati szakaszban tett kötelezettségvállalását megismételte⁶⁸ azzal, hogy azt az alábbiakban bemutatott pontokon ki is egészítette:
130. Egyrészt a társaság a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok, Be-Fit termékek vonatkozásában is vállalta, hogy a Tptv. 75. § (1) bekezdése szerint magatartását összhangba hozza az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel.
131. A termékekre vonatkozó kommunikációs anyagok előzetes véleményeztetésére vonatkozó vállalás-rész kiegészítettségre került azzal, hogy külső jogi szakértő ügyvédi irodával, valamint gyógyszer esetén az OGYÉI-vel, étrend-kiegészítő esetén pedig az Önszabályozó Reklámtestülettel (ÖRT) fog erre sor kerülni. Valamint a társaság vállalása szerint az OGYÉI vélemények mellett az ÖRT véleményeket is megküldi majd a GVH-nak. Mindezen túl a társaság kötelezettséget vállal arra, hogy az elfogadott belső szabályzatot betartja a promóciós anyagok tartalmának kialakításakor, valamint az anyagok véleményezési és jóváhagyási eljárása során.
132. A társaság az edukációs kampányra vonatkozó vállalásrész költségkeretét magasabbra emelte (15 millió forint), emellett kiegészítésként jelezte, hogy az edukációs program tartalmának a kialakításakor a testsúly-csökkentésre szolgáló étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos tudnivalókra is fel kívánja hívni a fogyasztók figyelmét. Szintén az edukációs vállalásrész kiegészítése, hogy az edukációs kampány során terjesztett kommunikációs anyagokat az OGYÉI mellett a külső jogi szakértő ügyvédi irodával, illetve az ÖRT-vel is előzetesen véleményeztetik, amennyiben erre van lehetőség.
133. A szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás kapcsán vállalta továbbá, hogy a társaság a jövőben a kiadókkal kötendő szerződéseinek részévé teszi a következő rendelkezéseket: *„Amennyiben a Pharma Nord Kft. szakmai háttéranyagot biztosít a kiadónak, akkor a kiadó köteles az ennek felhasználásával készített szerkesztőségi anyagot a vonatkozó szakmai szabályok és jogszabályok alapján kialakítani, a szerkesztőségi anyag*

⁶⁴ VJ/90-15/2015. számú irat 6. pontja

⁶⁵ VJ/90-33/2015. számú irat 11. pontja

⁶⁶ VJ/90-28/2015. számú irat

⁶⁷ A Pharma Nord Kft. álláspontja egyben a vele egy vállalkozáscsoportba tartozó Pharma Nord ApS álláspontjának tekinthető, az előzetes álláspontra és a tárgyaláson is a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS együttesen (együttes hivatkozásuk: társaság) terjesztette elő észrevételeit.

⁶⁸ VJ/90-146/2015. számú irat

tartalmáért a kiadó kizárólagos szakmai felelősséget vállal. A Pharma Nord Kft. által biztosított "háttéranyag" alatt olyan szakmai anyagot kell érteni, ami semleges, nem reklámjellegű és a kiadó kifejezett, írásbeli kérésére kerül átadásra (ide tartozhat tanulmányok vagy általános szakmai tájékoztató anyagok átadása). A Pharma Nord Kft. jogosult az elkészült szerkesztőségi anyagokat véleményezni a tekintetben, hogy azok tartalmilag nem minősülnek-e jogellenes termékreklámnak. A szerkesztőségi anyagok tartalmi kialakítására a Pharma Nord Kft.-nek semmilyen egyéb befolyása nem lehet. A Pharma Nord Kft. a szerkesztőségi tartalmak kialakításáért és megjelenéséért a kiadónak ellenszolgáltatást nem fizet. A kiadó a szerkesztőségi anyagokat köteles olyan módon megjeleníteni, illetve a kiadványon belül elhelyezni, hogy azok esetében ne férjen kétség ahhoz, hogy független szakmai anyagoknak minősülnek. A kiadványban elhelyezett fizetett hirdetések vagy más reklámanyagokat a kiadó köteles a fogyasztók számára is egyértelműen érzékelhető módon megjelölni, például a "Hirdetés" szó alkalmazásával, valamint tipográfiai megoldásokkal (pl. eltérő háttér, keretezés, stb.)."

134. A tárgyaláson⁶⁹ a társaság előadta, hogy a Tpvt. 75. § alapján tett kötelezettségvállalási csomagjuk nagy részét akkor is fenntartja, ha azok nem kerülnek ilyen módon, azaz a Tpvt. 75. § alapján elfogadásra, így azok bírság összegét csökkentő tényezőként figyelembe veendőek (két csomag közötti különbség mindössze az, hogy a Tpvt. 75. § szerinti vállalás edukációs kampány részéhez költségkeretet is már jóváhagyott a társaság).
135. Hangsúlyozta, hogy a hazai és nemzetközi legjobb gyakorlatokat figyelembe vevő komplex és példamutató vállalást tett, amely vállalások egy része már ténylegesen meg is valósult, így:
- a) egy konkrét reklám-anyag kapcsán már fordultak az ÖRT-hez (az ÖRT szakvéleménye a Vj/90-146/2015. sz. beadvány 8. mellékletében),
 - b) külső jogi szakértőt már megbíztak (a megbízási szerződés a Vj/90-146/2015. sz. beadvány 11. melléklete);
 - c) egy jelen eljárásban nem érintett nem vényköteles termék gyógyszerismertetőjének előzetes véleményezését kérték az OGYÉI-től (a Vj/90-146/2015. sz. beadvány 12. melléklete)
 - d) a belső eljárásrend és szabályzat elkészült a reklámanyagok kialakításával és jóváhagyásával kapcsolatban (SOP dokumentum: Vj/90-146/2015. sz. beadvány 13. melléklete),
 - e) az edukációs kampány keretében vállalt, a cégtől független, reklámokat nem tartalmazó honlap domain bejegyzése már megtörtént (Vj/90-149/2015. sz. beadvány).
136. Hangsúlyozta, hogy az első, vizsgálati szakaszban tett vállalásokhoz képest az eljárás körülményei is változtak (új tényállásokra kiterjesztés, ügyfélbevonás történt), az új vállalásban a szerkesztői tartalomnak álcázott reklámok tényállásra is tekintettel voltak. A professzionális partner, a Galenus Kft. kiválasztásával az volt a cél, hogy ilyen jellegű problémákat elkerüljék, a vállalás szerint a jövőben a szerződési gyakorlatban is oda fog erre figyelni. Mindezek kapcsán hangsúlyozta a dán anyavállalat felső vezetésének elkötelezettségét is.

⁶⁹ Tárgyalási jegyzőkönyv: Vj/90-150/2015.

V.2. A Galenus Kft. kötelezettségvállalása

137. A Galenus Kft. az előzetes álláspontra tett észrevételeiben⁷⁰ előadta, hogy a Partner Melléklet megszüntetése óta fontolgatja, hogy a megfelelő formátum kialakításával lehetséges-e valamely formában ismét biztosítani, hogy egy-egy fogyasztókat érintő tematikus területet - valamely partnerével együtt - speciális kiadvány formátumban mutasson be. A Galenus Kft. vállalja, hogy egy ilyen speciális kiadvány, vagy megjelenési forma esetében a tájékoztató cikkek (amennyiben abban a partnerétől kapott tartalom szerepel és az nem hirdetés formátumban jelenik meg) kapcsán - a korábban alkalmazott megjelenítési formán túl, azaz a kiadvány címlapján való partneri jelleg feltüntetésén, a kiadvány elnevezésének formátumán, továbbá az elkülönített tartalmi jellegen túl - az adott cikkek végén jól láthatóan jelzi, hogy az a tartalom a hirdetőtől származik.
138. Álláspontja szerint a Galenus Kft. ezen vállalása - arra is figyelemmel, hogy az állítólagosan jogsértő gyakorlattal a Galenus Kft. önként felhagyott - biztosítja, hogy a Galenus Kft. a magatartását a törvényrendelkezéseivel összhangba hozza. Véleménye szerint a közérdek hatékony védelme ily módon is hatékonyan biztosítható. Kérte ezért, hogy az eljáró versenytanács a Galenus Kft. fenti előadását a Tpv. 75. § (1) bekezdése értelmében kötelezettségvállalásként tegye kötelezővé, és egyben a Galenusszal szemben az eljárást szüntesse meg.
139. A Galenus Kft. kész ugyanakkor arra, hogy - abban a nem várt esetben, amennyiben az eljáró versenytanács a kötelezettségvállalást nem fogadná el - a fent körülírt speciális kiadvány esetében akként jár el, hogy egy kifejezetten szponzorált tartalom esetében a szponzorált jelleget külön is feltünteti az adott cikk végén.

VI.

Az eljárás alá vontak álláspontja

VI. 1. A Pharma Nord Kft., és a Pharma Nord ApS. jogi álláspontja

VI. 1. 1. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatban

140. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a termék kapcsán kifogásolt állítások összhangban vannak az alkalmazási előírásban és a beteg tájékoztatóban foglaltakkal.
141. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.1 pontja szerint: a „*Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését.*” állítás a Glukozamin Pharma Nord 400 mg gyógyszer egy korábbi beadványa 4/2. számú mellékleteként csatolt alkalmazási előíratának 5.1 pontján alapuló állítás. Eszerint a glukozamin „*csökkentheti a porc lebomlását. Hosszú távú vizsgálatok azt jelzik, hogy a glukozamin - nagy valószínűséggel a katabolikus enzimek gátlása révén - gátolhatja az ízületi porc lebomlását.*” A Glukozamin Pharma Nord gyógyszer forgalomba hozatali engedélyezése során benyújtott dokumentációnak a korábbi beadványában csatolt alábbi szakirodalom is a részét képezte, amely a fenti állítást szintén alátámasztja: Reginster YJ et al. Lāncét 2001, 357:251-256 (korábbi beadványának 6/3. számú melléklete) és Pavelka K et al. Arch Intem Med 2002, 162:2113-2123 (korábbi beadványának 6/4. számú melléklete).

⁷⁰ Vj/90-144/2015 sz. irat

142. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.2. pontjában „*a javítja az érintett térdízület funkcióját*” állítás tekintetében az alábbiakat adta elő. A GVH által kiemelt fenti állítás teljes szövege a következő: enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis esetén javítja az érintett térdízület funkcióját, ez az állítás pedig a Glukozamin Pharma Nord 400 mg gyógyszer korábbi beadványa 4/1. számú mellékleteként csatolt betegájékoztatójának 1. pontján alapul: „*A Glukozamin Pharma Nord enyhíti a fájdalmat és javítja az enyhe és mérsékelt térdízületi artrózisban szenvedő beteg érintett ízületeinek mozgáskészségét.*” A Glukozamin Pharma Nord gyógyszer forgalomba hozatali engedélyezése során benyújtott dokumentációnak a Pavelka K et al. Arch Intem Med 2002, 162:2113-2123 szakirodalom is a részét képezte, amely a fenti állítást szintén alátámasztja (korábbi beadványának 6/4. számú melléklete).” A fenti állítások a Glukozamin Pharma Nord 400 mg törzskönyvezett gyógyszerkészítményre vonatkoznak. Ezen állításokat az eljárás alá vont a kommunikációiban kizárólag ezzel a gyógyszerrel kapcsolatban használja. A fenti állítások igazolásául korábbi beadványa 6/5. számú mellékleteként csatolta a Glukozamin Pharma Nord 400 mg készítménnyel kapcsolatosan az Országos Gyógyszerészeti Intézethez beadott „termékjellemzők összegzése” elnevezésű dokumentumot, amely szintén a törzskönyvi dokumentáció részét képezi. Az eljárás alá vont 1. kommunikációs anyagában használt, a gyógyszer hirdetésével kapcsolatos fent idézett szövegeket az eljárás alá vont 1. az OGYI-val mint szakértő hatósággal véleményeztette és azt az OGYI nem kifogásolta, így az eljárás alá vont kezdettől fogva a jóváhagyott hirdetési szöveget használja, változtatás nélkül. Korábbi beadványa 6/6. számú mellékleteként csatolta az eljárás alá vont 1. és az OGYI közötti, fentiekkel kapcsolatos kommunikációt
143. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.3 pontjában „*A glukozamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek*” állítással kapcsolatosan az alábbiakat adta elő. Állítása szerint az idézett állítás nem a Glukozamin Pharma Nord 400 termék az eljárás alá vont által megrendelt hirdetésében, hanem a Patika Magazin kiadványban található szerkesztőségi anyagban, illetve vásárlói véleményekben található. A termék betegájékoztatójának 1. pontja alapján a Glukozamin Pharma Nord nem szteroid gyulladásgátló és reuma ellenes szerek csoportjába tartozik és enyhíti a fájdalmat az artrózisban szenvedő betegek esetében. A fenti állítás tehát álláspontja szerint összhangban van a betegájékoztatóval.
144. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.4 pontjában „*megakadályozza a porcok további romlását, megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését [a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami a mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik*” állítással kapcsolatosan az alábbiakat adta elő. Állítása szerint a 13.1.3 pontban leírtakhoz hasonlóan itt is szerkesztőségi cikkből vett idézetről van szó. Hivatkozik az 13.1.1 pontban leírtakra, miszerint az állítás a termék alkalmazási előiratának 5.1 pontján alapul. Eszerint a glukozamin „*csökkentheti a porc lebomlását. Hosszú távú vizsgálatok azt jelzik, hogy a glukozamin - nagy valószínűséggel a katabolikus enzimek gátlása révén - gátolhatja az ízületi porc lebomlását.*”
145. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.5 pontjában „*A harmadik doboz glükózamin után a térd problémáim teljesen megszűntek a kagylóhéjkivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül. Ahogy Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glukozamin kifejtsse hatását.*” Állítása szerint a 13.1.3 pontban leírtakhoz hasonlóan itt is szerkesztőségi cikkből vett idézetről van szó. Állítása szerint a Gazdasági Versenyhivatal által kiemelt fenti állítás, a Glukozamin Pharma Nord 400 mg gyógyszer betegájékoztatójának 3. pontján alapuló

állítás: „A Glukozamin Pharma Nord klinikai hatása általában a kezelés megkezdésétől számítva 4 hét után észlelhető”. A Glukozamin Pharma Nord gyógyszer forgalomba hozatali engedélyezése során az OGYI-nak 2005. április 4-én benyújtott dokumentáció részét képezte az alábbi szakirodalom is, amely a fenti állítást szintén alátámasztja: Towheed et al. Cochrane Library, Issue 4. 2002 (korábbi beadványának 6/1. számú melléklete) és Muller-Fasbender et al. Osteoart Cárt 1994, 2:61-69 (korábbi beadványának 6/2. számú melléklete).

146. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.6 pontjában „Nincs mellékhatás” állítással kapcsolatban az alábbiakat adta elő. Az eljárás alá vont 1. véleménye szerint ez az állítás nem a Glukozamin Pharma Nord 400 termék hirdetésében, hanem a Patika Magazin kiadványban található szerkesztőségi anyagban, illetve vásárlói véleményekben található. Az az állítás, miszerint a terméknek nincs mellékhatása egy konkrét fogyasztói véleményben jelenik meg, ami értelemszerűen azt, és csakis azt, jelenti, hogy az adott fogyasztó (Pappné Faragó Róza) a termék szedésekor mellékhatást nem észlelt. Ebből egy ésszerűen és körültekintően eljáró fogyasztó nem vonhatja le azt a következtetést, hogy a terméknek semmilyen mellékhatása nem lehet. A termék dobozában található betegájékoztató éppen azt a célt szolgálja, hogy minden beteg megfelelő tájékoztatást kapjon a készítményről, ideértve annak esetleges mellékhatásait is. Az azonban tény, hogy a termék természetes hatóanyagának köszönhetően rendkívül kedvező mellékhatás profillal rendelkezik, ritkán megjelenő és enyhe mellékhatásokkal.
147. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.7 pontjában előadta, hogy a 13.1.2, 13.1.3 és 13.1.5 pontokban foglalt állítások esetében a termék betegájékoztatójára hivatkoztak. A 2005. évi XCV. törvény („Gyógyszertörvény”) 1. § 17. pontja szerint az alkalmazási előírás „az orvos, illetve a gyógyszerész részére szóló, a forgalomba hozatali engedélyben szereplő szakmai előírás, amely a gyógyszer legfontosabb adatait, az alkalmazás feltételeit és jellemzőit tartalmazza.” Ugyanezen szakasz 18. pontja szerint a betegájékoztató „a gyógyszerhez mellékelte, a felhasználónak (betegnek) szóló, e törvény szerinti közérthető tájékoztatás.” A Gyógyszertörvény 5. § (4) „A gyógyszerészeti államigazgatási szerv elutasítja a forgalomba hozatali engedély iránti kérelmet, ha [...] a betegájékoztató nem felel meg az e törvény és a külön jogszabály [...] betegájékoztatóra vonatkozó rendelkezéseinek, illetve az alkalmazási előírásban felsorolt adatoknak.” A 30/2005 EüM Rendelet 3. § (5) bekezdése szerint „A betegájékoztató szövegének összhangban kell lennie a gyógyszer alkalmazási előírásában foglaltakkal.” Állítása szerint, a fentiek alapján, míg az alkalmazási előírás a szakembereknek szóló szakmai előírás, addig a betegájékoztató a laikusok számára is érthető tájékoztatás a gyógyszerrel kapcsolatosan. A betegájékoztató jogszabályoknak, illetve az alkalmazási előírásnak való megfelelését az OGYÉI vizsgálja. Az OGYÉI a forgalomba hozatali engedély megadásakor megállapította, hogy a termék betegájékoztatója valamennyi jogszabályi követelménynek, illetve az alkalmazási előírásban foglaltaknak megfelel. Ez a körülmény már önmagában biztosítja azt, hogy a két irat információtartalma szakmailag helytálló, megalapozott és egybevágó legyen. Kiemelte, hogy a Gyftv. 11/B. § (2) bekezdése szerint „A gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció során közölt információnak összhangban kell állnia a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott betegájékoztatóban és a gyógyszer alkalmazási előírásában [...] foglaltakkal.” Előadta, hogy a Glukozamin Pharma Nord 400-ra vonatkozó állítások megfelelnek a fenti követelményeknek, hiszen a kifogásolt reklámállítások az OGYÉI által jóváhagyott betegájékoztatón alapuló állítások. A betegájékoztató értelemszerűen összhangban áll a szintén OGYÉI által jóváhagyott alkalmazási előírással, így fel sem merülhet annak a kérdése, hogy a reklámállítások ne lennének összhangban az alkalmazási előírásban foglaltakkal, és ezért a gyógyszer promócióra vonatkozó jogszabályokba ütköznének.

148. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.1.8 pontjában előadta, hogy az állítások összhangban vannak az alkalmazási előírással. Állítása szerint a Gyftv. 17. § (1) bekezdése d) pontja, miszerint a gyógyszerek reklámozása megengedett, ha a reklám a gyógyszert az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatja be, azt a követelményt támasztja a gyógyszerreklámokkal szemben, hogy azokban nem szerepelhet olyan állítás, amely a készítmény alkalmazási előírásában foglaltakkal ellentétes, illetve azzal össze nem egyeztethető, ellenben nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a reklám az alkalmazási előírásban foglaltakat a laikusok számára érthető formában közölje, vagy akár az alkalmazási előírásban szereplő bizonyos tények alapján további, azokkal összhangban álló és megfelelően alátámasztott adatokat közöljön. Állítása szerint a fentieket az Európai Unió Bíróságának joggyakorlata is alátámasztja. Ennek alátámasztásául hivatkozott az Európai Unió Bíróságának a Novo Nordisk A/S vs. Ravimiamet; C-249/09 számú ügyben hozott ítélete szerint az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi (módosított és kiegészített) irányelv 87. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az tiltja olyan állítások gyógyszerreklámban történő közzétételét, amelyek ellentétben állnak a gyógyszer alkalmazási előírásával, de nem követeli meg azt, hogy a gyógyszer alkalmazási előírása tartalmazza a gyógyszerreklámban foglalt valamennyi állítást, vagy azt, hogy ezek levezethetők legyenek az alkalmazási előírásban megadott adatokból. A gyógyszerreklámok tartalmazhatnak az alkalmazási előírásban foglaltakat kiegészítő állításokat, feltéve, hogy azok megerősítik vagy tisztázzák az alkalmazási előírásban foglaltakat, azzal összhangban állnak, és nem torzítják az alkalmazási előírásban foglaltakat. Álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal által a fentiekben idézett állítások ezekkel a követelményekkel összhangban vannak, ugyanis az alkalmazási előírral összeegyeztethető állításokat fogalmaznak meg az átlagember számára is érthető módon.
149. Az eljárás alá vont az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁷¹ részben megismételte a vizsgálati szakaszban már előadottakat, illetve a következőket hangsúlyozta:
150. Az előzetes álláspontban az eljáró versenytanács több vizsgálat állítás esetében megállapította, hogy azok nem jogsértőek, mivel összhangban vannak az alkalmazási előírral és mindössze néhány állítás tekintetében állapította meg, hogy azok vélhetően jogsértőek.
151. A más fájdalomcsillapító hatásra és a NSAID termékekkel való összehasonlításra utaló állítások álláspontja szerint nem jogsértőek, mivel összhangban vannak a Glukozamin Pharma Nord betegtájékoztatójával. A betegtájékoztató 1. pontja szerint *"a Glukozamin Pharma Nord a nem-szteroid gyulladásgátló- és reuma ellenes gyógyszerek csoportjába tartozó gyógyszer. A Glukozamin enyhíti a fájdalmakat és javítja az enyhe és mérsékelt térízületi artózisban szenvedő beteg érintett ízületeinek mozgáskészségét."* A termék tehát nem szteroid gyulladásgátlónak minősül és javallott fájdalomcsillapításra, így az állítások, miszerint a Glukozamin Pharma Nord a más nem szteroid gyulladáscsökkentőkkel egyező hatékonysággal képes a fájdalmat csillapítani valós és a készítmény törzskönyvi dokumentációjával összhangban van.
152. Álláspontja szerint téves az a jogértelmezés, ami alapján az eljáró versenytanács Gyftv. 17. § (1) bekezdésének d) pontja (miszerint a gyógyszer promóciós anyagoknak összhangban kell lenniük az alkalmazási előírral) alapján a gyógyszer betegtájékoztatóját az állítások vizsgálata során teljes mértékben kirekeszti az értékelés köréből. Az előzetes álláspont is

⁷¹ Vj/90-146/2015 sz. irat

idézi a Gyftv. 11/B. §-át, ami szerint "A gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció során közölt információnak összhangban kell állnia a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott betegtájékoztatóban és a gyógyszer alkalmazási előírásában [...] foglaltakkal." A Glukozamin Pharma Nord-ra vonatkozó állítások megfelelnek a fenti követelményeknek, hiszen a kifogásolt reklámállítások az OGYÉI által jóváhagyott betegtájékoztatón alapuló állítások. A betegtájékoztató értelemszerűen összhangban áll a szintén OGYÉI által jóváhagyott alkalmazási előírással, így fel sem merülhet annak a kérdése, hogy a kifogásolt reklámállítások ne lennének összhangban az alkalmazási előírásban foglaltakkal és ezért a gyógyszer promócióra vonatkozó jogszabályokba ütköznének. Csatolta (1. sz. mellékletként) a Gyógyszerészet című szaklapban megjelent, "Gyógyszertörzskönyvezés napjainkban, Kísérőiratok: alkalmazási előírás, betegtájékoztató és csomagolás, betegtájékoztató érthetőségi vizsgálat" című cikket, ami szintén jelzi, hogy a betegtájékoztató, a betegeknek szánt gyógyszerismertető anyag, ami ugyanúgy része a gyógyszerészeti hatóság által vizsgált és elfogadott kísérőiratoknak, mint az orvosnak és gyógyszerésznek szánt alkalmazási előírás és amely alátámasztja, hogy az alkalmazási előírat, a betegtájékoztató és a címkeszöveg összetartozó és harmonizált dokumentumok. A versenytanács szűkítő jogértelmezése adott esetben arra a helytelen következtetésre is vezethetne, hogy maga a betegtájékoztató is jogellenes reklámüzenetként értékelhető, ez azonban kétségtelenül abszurd megállapítást eredményezne, egy a forgalomba hozatali engedély részét képező, hatóságilag jóváhagyott irat vonatkozásában.

153. Álláspontja szerint az a tény, hogy más NSAID készítményekkel megegyezik a termék fájdalomcsillapító hatása szintén igazolható, hiszen ezt számos tanulmány és a "The European Society for Clinical and Economic Aspects of Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases (ESCEO)" szakmai ajánlása is igazolja (amit beadványa 2. számú mellékletként csatolt). Az ajánlás az NSAID / paracetamol hatóanyagú készítmények helyett az ún. SYSADOAs készítményeket (elsősorban a glukozamin-szulfátot) ajánlja a hosszú távú kezelésre, hangsúlyozva a glukozamin-szulfát hatását az alábbi területeken: - fájdalomcsillapítás; - funkciójavítás; - a strukturális károsodás csökkentése - hosszú távú kezelése céljából. Csatolt továbbá szakirodalmi cikkeket, tanulmányokat (beadványa 3-7. mellékletei), amelyek alátámasztják a termékkel kapcsolatos, fájdalomcsillapítási hatásra vonatkozó állításokat.
154. A Glukozamin Pharma Nord termék és más NSAID készítmények fájdalomcsillapító hatásának az összehasonlításával kapcsolatos állítások a jogszabályi követelményekkel összhangban vannak, ugyanis az alkalmazási előírással összeegyeztethető állításokat fogalmaznak meg az átlagember számára is érthető módon, az állítások valósak és szakmailag igazolhatóak, így a fogyasztók megtévesztésére nem alkalmasak. A társaság összhangban az eljáró vizsgáló által kifejtett véleménynel, indítványozza, hogy a versenytanács szüntesse meg az eljárást és ne állapítson meg jogsértést az előzetes álláspont által jogsértőnek minősített állítások tekintetében sem.
155. A mellékhatások hiányára utaló állítások egy része azzal összefüggésben jelenik meg, hogy a Glukozamin Pharma Nord készítményt más, nem szteroid fájdalomcsillapító készítményekhez hasonlítják. Tény ugyanis, hogy más fájdalomcsillapító készítményekhez képest a Pharma Nord terméke sokkal kedvezőbb mellékhatás profillal rendelkezik (lásd a 6. számú mellékletként csatolt szakcikket is). Fenntartja korábbi álláspontját, miszerint az az állítás, miszerint a terméknek nincs mellékhatása egy konkrét fogyasztói véleményben jelenik meg a szerkesztőségi tartalmak között, ami értelemszerűen azt, és csakis azt jelenti, hogy az adott fogyasztó a termék szedésekor mellékhatást nem észlelt. A fogyasztók

figyelmét egyébként minden lehetséges fórumon felhívják arra (és ez a Patika Magazinban is megtörtént), hogy olvassák el a betegájékoztatót vagy kérdezzék orvosukat, gyógyszerészüket a mellékhatásokkal kapcsolatban. Ezért egy ésszerűen és körültekintően eljáró fogyasztó nem vonhatja le azt a következtetést, hogy a terméknek semmilyen mellékhatása nem lehet, az a következtetés viszont helytálló lehet, hogy a termék kedvező tulajdonságai miatt (más gyulladás csökkentő szerekkel összevetve) valóban úgy érezheti a fogyasztó, mintha a terméknek nem lenne mellékhatása, vagy ha tapasztal is bármilyen hatást, az gyenge és átmeneti jellegű.

156. A „*harmadik doboz glükózamin után a térproblémáim teljesen megszűntek*” állítás is fogyasztói terméktapasztalaton alapul, ami szerkesztőségi tartalomban szerepelt. Emellett azonban a hatás kezdet tekintetében összhangban áll mind az alkalmazási előírással, mind pedig a betegájékoztatóval. A gyógyszer betegájékoztatójának 3. pontja szerint: „*A Glukozamin Pharma Nord klinikai hatása általában a kezelés megkezdésétől számítva 4 hét után észlelhető*”, így helytálló, hogy a készítmény hatása csak a harmadik doboz glükózamin beszedését követően jelentkezik.
157. A tárgyaláson⁷² a Glükózamin Pharma Nord gyógyszerrel kapcsolatosan a betegájékoztató jogi helyzetét és relevanciáját hangsúlyozta. Az állításai álláspontja szerint a betegájékoztató alapján igazolhatóak, ugyanakkor a versenytanács tévesen a betegájékoztatót kizárta az értékeléséből. Törvényi szintű szabályozás rendelkezik arról, hogy a betegájékoztató és az alkalmazási előirat a törzskönyvi dokumentáció részei, amelyek összhangban kellene, hogy legyenek, és amelyeket a hatóság ellenőriz és jóváhagy. Ha a betegájékoztató megfelel az alkalmazási előiratnak, a kommunikáció pedig megfelel a betegájékoztatónak, akkor álláspontja szerint a kommunikáció nem lehet jogsértő.
158. A fájdalomcsillapító hatással kapcsolatos állítás, miszerint a termék rendelkezik ilyen hatással, mégpedig a nem szteroid szerekhez hasonló fájdalomcsillapító hatással rendelkezik, előadta, hogy ez is helytálló, ennek alátámasztására szakcikkeket is csatolt (Vj/90-146/2015 sz. beadvány 2-7. melléklete), ezek az állítások is levezethetők az alkalmazási előiratról. Hivatkozott továbbá az európai bírsági gyakorlatra, amely szerint nemcsak olyan állítások fogalmazhatóak meg amelyek szó szerint szerepelnek a törzskönyvi dokumentációban, hanem azon túlmutatóak is, ha ezek nincsenek ellentétben a dokumentáció állításaival, álláspontja szerint a Pharma Nord ezeknek a követelményeknek megfelelt.

VI. 1. 2. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Bio-Króm és Bio-Króm Dia termékkel kapcsolatban

A Vj/90-4/2015. számú beadványának a Patika Magazinból idézett állításokkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy azok nem az eljárás alá vont által megrendelt hirdetésében, hanem szerkesztőségi anyagban, illetve vásárlói véleményekben található, tehát ezek az állítások konkrét fogyasztók tapasztalatain alapulnak. A fenti állítások álláspontja szerint összhangban vannak a vonatkozó jogszabályokkal és pusztán azért, mert a laikus fogyasztók számára is közérthető módon fogalmazták meg a króm kedvező hatását a szervezet anyagcseréjében, illetve a vércukor szabályozásában, ez még nem jelenti azt, hogy az állítások az emberi betegségek megelőzésére, kezelésére vagy gyógyítására vonatkozó tulajdonságokra utalnának.

159. Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet („Rendelet”) és az

⁷² Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

ennek végrehajtására kiadott, 432/2012/EU Európai Bizottsági rendelet („Bizottsági Rendelet”) mellékletében szereplő, az EFSA által értékelt és az Európai Bizottság által jóváhagyott állítás, miszerint a szerves-króm „hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához”. Tehát az EFSA értékelése alapján is lehetőség van élelmiszerek esetében a króm vércukorszint szabályozásban betöltött szerepéről állításokat megfogalmazni, a jóváhagyott állítással összhangban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak szó szerint ezt az állítást tartalmazhatnák a fogyasztóknak szánt kommunikációs anyagok. Előadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal által idézett valamennyi állítás összhangban van a króm EFSA által értékelt és jóváhagyott, vércukorszint szabályozásában betöltött szerepével és tulajdonságával.

160. Előadta, hogy a vércukor kifejezés a vérben található cukorszintet jelenti, mely a szervezet energiaforrásként szolgál. Az inzulin hormon döntő szerepet játszik a cukor anyagcseréjében, mivel ez teszi lehetővé, hogy a cukrok bejussanak a sejtekbe. A króm ezt a folyamatot támogatja azzal, hogy biztosítja az inzulin kötődését az inzulin receptorokhoz a sejtek felszínén. A szervezet normális vércukor értéke 3 és 7 mmol/l között van. A hosszú távú emelkedett vércukorszint szomjúsághoz, fáradtsághoz, súlyvesztéshez vezet. Ezzel ellentétben az alacsony vércukorszint éhséghez, kimerültséghez, ingerlékenységhez, és koncentrációs nehézségekhez vezethet. Azáltal, hogy a szerves króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, egyúttal az ún. hipoglikémiás tüneteket is javítja. A fenti állítás igazolására korábbi beadványa 6/8. számú mellékletként csatolta a Gyógyszerész Továbbképzés című szakmai lapban megjelent, dr. Kempler Péter által írt szakcikket, melynek címe és tárgya: „Miért fontos a króm a cukorbeteg és cukorbetegségben nem szenvedők számára.” A cikk alapján a króm azért fontos az emberi szervezetben, mert az alacsony krómkoncentráció a szervezetben növeli a vércukorszintet, továbbá a triglicerid- és koleszterinszintet. Ily módon az alacsony krómkoncentráció növelheti a diabétesz incidenciát, valamint a kardiovaszkuláris betegségek kialakulásának kockázatát. Azok körében, akik étrend-kiegészítő formájában krómpótlásban részesültek, szignifikánsan javult a glükóztolerancia, valamint csökkent a koleszterin- és trigliceridszint.
161. Korábbi beadványa 6/9. számú mellékletként csatolta Jorgen Clausen szakcikkét a „Króm szerepe a Glikémia kezelésében” címmel, valamint 6/10. számú alatt csatolta Richard A. Anderson és társai cikkét „Effects of Supplemental Chromium on Patients With Symptoms of Reactive Hypoglycemia,” amely szintén rögzíti, hogy a króm szedése jelentős javulást hozott a hipoglikémia területén, illetve a tünetek enyhítésében (pl. izzadás, remegés, fáradtság), mivel a króm részt vesz a vércukorszint szabályozásában.
162. Álláspontja szerint a fentiek alapján tehát egyértelmű, hogy a GVH által idézett állítások összhangban vannak a vonatkozó jogszabályokkal, hiszen ezek az állítások a jóváhagyott EFSA állításnak és a tudományos forrásoknak megfelelően mutatják be a króm emberi szervezetre gyakorolt kedvező tulajdonságait.
163. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.2.2. pontjában az alábbiakat adta elő. A Gazdasági Versenyhivatal a Bio Króm és a Bio Króm Dia étrend-kiegészítőket népszerűsítő TV reklámban elhangzott alábbi állítást kifogásolta, mivel a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdése alapján megtévesztő és ezért tilos az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása, amellyel az nem rendelkezik:
- *A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz*
- Előadta, hogy a GVH ugyanilyen alapon kifogásolta a következő, Patikai Magazin 2015. tavaszi számában megjelenő cikkekben található állításokat, amelyekkel kapcsolatban

hangsúlyozza, hogy azok nem az eljárás alá vont által megrendelt reklámok részét képezték, hanem fogyasztói tapasztalatokat közvetítettek:

- *krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a vércukorszint szabályozását a krómtabletták segítségével, sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben*
- *csökkentette az étvágyamat és segített elkerülni az édességet is*

A króm vércukorszint szabályozásában betöltött szerepére utaló állítások esetében hivatkoznak a beadványuk 13.2.1 pontjában írtakra. A többi állítás esetén megjegyzezi, hogy ezek fogyasztói terméktapasztalatot idéznek. Az állítások azonban azon valós tényeket tükrözik, miszerint a krómnak kedvező hatása van a szervezet anyagcseréjében, illetve a vércukor szint leesése esetén. Azáltal ugyanis, hogy a szerves-króm „hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához (amely állítás használatát az EFSA jóváhagyta, ezt a beadványuk 13.2.1 pontjában is írták), egyúttal az ún. hipoglikémiás tüneteket is javítja. A hipoglikémia, tehát a vércukorszint hirtelen leesésének egyik tünete pedig az éhségérzet és az édesség utáni sóvárgás.

164. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.2.3. pontjában az alábbi kifogásolt állítások kapcsán fejtette ki álláspontját:

- *A legmagasabb felszívódású króm a piacon, (ez az állítás plakáti plakáton és szórólapon jelent meg)*
- *az EFSA ezeket a szempontokat vette figyelembe, amikor a ChromoPrecise-t „az egyetlen szerves króm-élesztő, amely hozzájárulhat a normál vércukorszintek fenntartásához” kategóriába sorolta.*
- *A krómélesztő a leghatékonyabb*
- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves krómélesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására.*
- *Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására, (a fenti állítások a Patika Magazin 2015. tavaszi számában található cikkekben jelent meg).*

165. Előadta, hogy a GVH által kiemelt állítások igazolása érdekében a korábbi beadványának 6/7. számú mellékleteként csatolta az EFSA „Scientific Opinion” véleményét a Pharma Nord króm étrend-kiegészítőinek hatóanyagát képező Chromo Precise-vel kapcsolatban, amit a hatóság az EFSA Journal 2012; 10(11):2951 számában tett közzé. Az EFSA tudományos vélemény a Chromo Precise magas biológiai hasznosulását igazolta, pl. a króm- pikolináttal szemben tízszeres hatékonyságot igazoltak a vizsgálatok. Az Európai Bizottság a fenti EFSA tudományos véleményre a 119/2014/EU rendeletében is hivatkozik (lásd a rendelet Preambulumának (3) pontját, ami rögzíti, hogy az EFSA 2012. október 31-én tudományos véleményt fogadott el a Chromo Precise sejthez kötött krómot tartalmazó krómos élesztő étrend-kiegészítőkhöz táplálkozási célból krómforrásként történő hozzáadásáról és az e forrásból származó króm biológiai hasznosíthatóságáról). A biológiai hasznosulás azt jelenti, hogy a krómmal dúsított élesztő sokkal hatékonyabban szívódik fel és nagyobb mennyiségben hasznosul a szervezetben, mint a szervetlen króm. Más, nem élesztő alapú krómforrások felszívódása „eléggé szegényes, elsősorban annak köszönhetően, hogy nem, vagy kevéssé vízoldékony (pikolinát, klorid, nikotinát)” (forrás: korábbi beadványának 6/8. számú mellékleteként csatolt Gyógyszerész Továbbképzés lapban megjelent cikk).

166. Előadta, hogy jelenleg a Chromo Precise az egyetlen krómélesztő a piacon, amit az EFSA vizsgált, értékelt és aminek biológiai hasznosulását igazolta, tehát valós az az állítás, miszerint ez a „legmagasabb felszívódású króm a piacon,” vagy az „egyetlen szerves króm-élesztő,” illetve a „krómélesztő a leghatékonyabb.” A króm vércukorszint szabályozásában,

illetve fenntartásában betöltött szerepével kapcsolatban hivatkozott a beadványának 13.2.1 pontjában leírtakra.

167. Álláspontja szerint tehát a fenti állítások tudományosan igazoltak és a valóságnak teljes mértékben megfelelnek.
168. Az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁷³ részben megismételte a vizsgálati szakaszban már előadottakat, illetve a következőket hangsúlyozta:
169. A álláspontja szerint a vizsgált, vércukorszint szabályozásával kapcsolatos állítások ("A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz", "krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a vércukorszint szabályozását", "Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására.") összhangban vannak a vonatkozó ágazati jogszabályokkal és pusztán azért, mert a laikus fogyasztók számára is közérthető módon fogalmazza meg a króm kedvező hatását a szervezet anyagcseréjében, illetve a vércukor szabályozásában, még nem tekinthetőek jogsértőnek. Az EFSA által is elfogadott állítás, miszerint a szerves-króm *"hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához"*. Tehát az EFSA értékelése alapján is lehetőség van élelmiszerek esetében a króm vércukorszint szabályozásban betöltött szerepéről állításokat megfogalmazni, a jóváhagyott állítással összhangban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak szó szerint ezt az állítást tartalmazhatnák a fogyasztóknak szánt kommunikációs anyagok.
170. Az előzetes álláspont a társaság álláspontja szerint tévesen rögzíti, hogy a vércukorszint fenntartása és szabályozása között különbséget kell tenni a vércukorszint probléma megléte és meg nem léte alapján. Álláspontunk szerint a különbségtétel nem indokolt, mivel a vércukorszint egészséges emberek esetében is változó lehet, akár a napszaktól, akár az adott napi tevékenységtől és étrendtől függően, és a króm a vércukorszint kiegyenlítésében vesz részt, ezáltal is elősegítve a normál vércukorszint elérését és fenntartását. A krómnak ez a tulajdonsága leírható akként is, hogy a króm a vércukor szint szabályozásában is részt vesz, ami vércukorszint probléma hiányában is igaz és elfogadható állítás.
171. Az előzetes álláspont nem utal arra, hogy ebben a kérdésben a GVH beszerezte volna bármely szakhatóság vagy szakértő véleményét, ennek hiányában a társaság megalapozatlannak tartja az állításokat jogszabálysértőnek minősítő szűkítő értelmezést, mivel az az orvosszakma és a biológia által megerősített tényekkel ellentétes.
172. A szabályozás nem írja elő, hogy a Bizottság és az EFSA által jóváhagyott állításokat csak szó szerint lehetne idézni. Amennyiben az állítás (pl. a vércukorszint szabályozása) szakmailag helytálló és a fogyasztó számára is azonos jelentéssel bír, akkor nem kifogásolható (lásd a Bizottsági Rendelet Preambulumának (9) bekezdését). Álláspontja szerint a fogyasztók a vércukorszint fenntartása és szabályozása kifejezések között nem tesznek különbséget, hiszen a vércukorszint napi ingadozása miatt az átlagfogyasztó is általában a "szabályozás" kifejezést használja, egészséges környezetben is.
173. A társaság a Bio-Krómnak népszerűsítésére használt reklámanyagát a vázolt kötelezettségvállalásnak való megfelelés érdekében megküldte az ÖRT-nek, mint független szakértő testületnek, előzetes véleményezésre. Az ÖRT a reklámanyaggal kapcsolatban arra az álláspontra jutott (ld. a Vj/90-146/2015 sz. beadvány 8. számú melléklete), hogy az teljes mértékben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak és etikai szabályoknak. Az ÖRT által

⁷³ Vj/90-146/2015 sz. irat

értékelt reklámanyag is tartalmaz utalást a króm vércukorszint szabályozásában betöltött szerepére, azonban az ÖRT ezt az állítást is az EFSA által jóváhagyott állításokkal összhangban állónak tekintette.

174. A fentiek alapján tehát egyértelmű, hogy az állítások összhangban vannak a vonatkozó jogszabályokkal, hiszen a jóváhagyott EFSA állításnak és a tudományos forrásoknak megfelelően mutatják be a króm emberi szervezetre gyakorolt kedvező tulajdonságait. Ez alapján kérte, hogy ezen állítások tekintetében a versenytanács az eljárást szüntesse meg.
175. Az éhségérzet csökkentésével (a „krómtabletták segítségével sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben” állítással) kapcsolatban, utalt arra, hogy krómnak kedvező hatása van a szervezet anyagcseréjében, illetve a vércukor szint leesése esetén. Azáltal ugyanis, hogy a szerves-króm *”hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához”* (amely állítás használatát az EFSA jóváhagyta), egyúttal az ún. hipoglikémiás tüneteket is javítja. A hipoglikémia, tehát a vércukorszint hirtelen leesésének, egyik tünete pedig az éhségérzet és az édesség utáni sóvárgás. A vércukorszint leesése a szénhidrát (édesség) evés iránti vágyat növeli, mivel a szénhidrát képes csak gyorsan növelni a vérben a cukorszintet. Így az idézett fenti állítás is összhangban van a vonatkozó jogszabályokkal, hiszen a jóváhagyott EFSA állításnak és a tudományos forrásoknak megfelelően mutatja be a króm emberi szervezetre gyakorolt kedvező tulajdonságait.
176. A szerves króm élesztő hatékonyságára vonatkozó „Próbálja ki az új Chromo Precise élesztőt, mely 10-szer jobb felszívódással rendelkezik”, illetve „Az EFSA szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus króm források.” állítások igazolásaként hivatkozott a már korábban csatolt EFSA *”Scientific Opinion”* véleményére a Chromo Precise-vel kapcsolatban, amit a hatóság az EFSA Journal 2012; 10(11):2951 számában tett közzé. Az EFSA tudományos vélemény a Chromo Precise (ami a Bio-Krómm és a Bio-Króm DIA termékek hatóanyaga) magas biológiai hasznosulását igazolta, pl. a króm-kloriddal szemben tízszeres hatékonyságot igazoltak a vizsgálatok. A versenytanács által kifogásolt állítások tehát valósak, a fenti EFSA tudományos véleményen alapulnak.
177. A társaság nem ért egyet az előzetes álláspontban megfogalmazott következtetéssel, amelyek indokolást mellőzve kategorikusan kijelentik, hogy a termék hatékonyságára vonatkozó állításokat egészségre vonatkozó állításként kell értékelni és ezért csak akkor lehetne rá hivatkozni, ha a króm tulajdonságaként szerepelne a Bizottsági Rendeletben található listán.
178. A Rendelet 2. pontja alapján *”egészségre vonatkozó állítás”* bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott étel, ételkészítmény, ételkészítménycsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van. A Chromo Precise hatékonyságára vonatkozó állítás nem tekinthető a Rendelet és a Bizottsági Rendelet értelmében vett egészségre vonatkozó állításnak, hiszen nem általában a króm, mint ételkészítmény összetevő egészségre gyakorolt hatására vonatkozik, hanem egy specifikus króm vegyület, a Chromo Precise, egyedi tulajdonságát írja le (felszívódásának hatékonyságát) és ezt hasonlítja más specifikus króm vegyületekhez.
179. Valamennyi fent említett króm vegyület rendelkezik a Bizottsági Rendelet szerinti listában a krómmal rendelkező tulajdonsággal (pl. hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához), mivel ez a króm, mint ételkészítmény alkotóelem egészségre gyakorolt tulajdonsága. Ehhez képest a Chromo Precise egyedi tulajdonsága nem a Bizottsági listára való egészségre vonatkozó állítás.

180. A társaság álláspontja szerint a hatékonyságra vonatkozó állítások helyes értékelését az Fttv. általános szabályai alapján kell elbírálni, hiszen ezen egyedi terméktulajdonság tekintetében nincsen más alkalmazható ágazati jogszabály, mint például a Bizottsági Rendelet az egészségre vonatkozó állítások tekintetében. Ezért a hatékonyságra vonatkozó állítások vizsgálata során a társaságnak lehetősége van a Fttv. 14.§-ban foglaltak szerinti bizonyításra, a társaság pontosan ezért csatolta az EFSA által kiadott Scientific Opinion-t.
181. Úgy véljük, hogy a fogyasztók megfelelő tájékoztatása miatt is szükséges a fogyasztók figyelmét felhívni arra, hogy a Chromo Precise tartalmú készítményekből tízszer több szívódik fel, ami azt jelenti, hogy más krómforrások esetében a felszívódás 1-2% (szinte elhanyagolható), azonban a Chromo Precise esetében ez az arány majdnem 20%. Fontos tehát, hogy a fogyasztók tudják, hogy milyen különbségek vannak az egyes krómforrások között.
182. Hivatkozott továbbá a 8. számú mellékletként alatt csatolt ÖRT állásfoglalásra, ami szintén a fenti érvrendszert alátámasztó értékelést fogalmaz meg:
- "A vizsgált reklám fogyasztói üzenete továbbá, hogy a termékben alkalmazott króm (ChromoPrecise) különleges, egyedi tulajdonsággal rendelkezik. Engedélyezett listás állítás a krómra és nem az egyedi elnevezésű króm féleségre van. Amennyiben a reklámozott terméknek van különleges tulajdonsága, az elnevezésen túl is – pl.: felszívódási tulajdonságok – úgy azt kiemelheti, azzal, hogy a reklámozó kötelessége a különleges tulajdonság bizonyítása.*
- Elfogadható az is, ha a reklámozott termék valamely minősítő intézet jóváhagyására hivatkozik, amennyiben ez a jóváhagyás nem általában a krómra, hanem az egyedi króm féleségre vonatkozik é a reklámozó bizonyítani is tudja."*
183. A fenitek alapján kérte a Versenytanácsot, hogy a fent kifogásolt állítások tekintetében az eljárást szüntesse meg.
184. A Bio Króm és a Bio Króm Dia étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások kapcsán előadta, hogy az előzetes álláspont több olyan Patika Magazinban, a szerkesztőségi tartalmak között megjelent állítást sorol fel, amit gyógyhatásra vonatkozó állításnak tekint (pl. vércukorszint csökkentése, diabetesre való hivatkozás). Álláspontja szerint az EFSA által jóváhagyott állítás, miszerint a szerves-króm *"hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához"*, alapján lehetőség van élelmiszerek esetében a króm vércukorszint szabályozásban betöltött szerepéről állításokat megfogalmazni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak szó szerint ezt az állítást tartalmazhatnák a fogyasztóknak szánt kommunikációs anyagok, ahogy ezt már kifejtették.
185. A tárgyaláson⁷⁴ a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítővel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a 432/2012 bizottsági rendelettel összhangban van és az EFSA által elfogadott állítás, hogy a szerves-króm *"hozzájárul a normál vércukor szint fenntartásához"*. Álláspontja szerint állításaik ezzel összhangban voltak. Az ÖRT szakmai állásfoglalását is kérték a vizsgálat tárgyát képező kommunikációval azonos tartalmú Bio-Króm reklám kapcsán, az ÖRT álláspontja szerint a fogyasztói üzenet nem lép túl azon az állításon, hogy a termék hozzájárul a normál vércukor szint fenntartásához, ezért nem kifogásolható. A Pharma Nord terméke a Chromo Precise egy újítás, amely speciális képességekkel rendelkezik a piacon elérhető többi króm termékhez képest, ugyanis 10-szeres hatékonysági előnye van. A versenytanács előzetes álláspontja azt rögzítette, hogy az egyedüli

⁷⁴ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

krómélesztőre és a 10-szeres hatékonyságra vonatkozó állítások jogsértőek, amely álláspontjuk szerint téves jogértelmezés következménye, a bizottsági rendelet mellékletében található krómra vonatkozó állítások általában a krómra vonatkoznak, ami nem jelenti azt, hogy egy speciális króm vegyületnek, mint a Chromo Precise-nak ne lehetnének speciális tulajdonságai. A tízszeres hatékonyságot az EFSA tudományos véleménye alátámasztja, amit már a vizsgálati szakaszban becsatolt a Pharma Nord, emellett az ÖRT is elfogadhatónak tartotta az ezzel kapcsolatos kommunikációt. A 10-szeres hatékonyság akkora különbség, amelyre való figyelemfelhívás a fogyasztók érdekét szolgálja, hiszen nem mindegy, hogy egy termék 1-2%-os vagy 20%-os felszívódási mutatóval rendelkezik.

VI. 1. 3. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Bio-Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatban

186. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.3. pontjában előadta, hogy a Bio-Quinone Q10 Super készítmény C-vitamint tartalmaz és egyben C-vitamin forrásnak is minősül az 1924/2006/EK rendelet alapján. A Bio-Quinone Q10 Super a koenzim Q10-et és a C-vitamint együttesen tartalmazza és a termék OÉTI által jóváhagyott dobozán az alábbi egészségügyi állítást tartalmazza: „A C-vitamin részt vesz a szervezetben a normál energiatermelő anyagcsere folyamatokban.”
187. Álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal által idézett állítások összhangban állnak az EFSA által jóváhagyott állításokkal, amit a Gazdasági Versenyhivatal részére a korábbi beadványa 5. számú mellékleteként csatolt. Az EFSA által jóváhagyott egészségre vonatkozó állítások azok is, hogy „A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez,” valamint „A C- vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez,” így az eljárás alá vont ezt az állítást is jogszerűen alkalmazhatja kommunikációs anyagaiban.
188. Megjegyezte, hogy a fenti állítások összefüggnek, hiszen a normál szinten tartott anyagcsere folyamatok esetén csökkenthető a fáradtság és kimerültség (ami a csökkent anyagcsere folyamatok következménye lehet).
189. Végül, a Gazdasági Versenyhivatal által kiemelt állítások igazolása érdekében korábbi beadványa 6/12. számú mellékleteként csatolta a Dr. Nagy Viktor által írt és a Magyar Kardiológusok Társasága által kiadott tudományos folyóiratban, a *Cardiologia Hungarica* 2012. szeptemberi számában megjelent cikket, amely számos, a forrásjegyzékben megjelölt rangos európai és magyar szakirodalomra épülő, azokat feldolgozó tudományos értekezés, referátum. A cikk is rögzíti, hogy „A koenzim-Q10 egy olyan vitaminszerű anyag, amely úgy működik, mint egy antioxidáns, védi a molekulákat és a sejteket az oxidatív stressztől. Az életkor előrehaladtával 20-30 éves kortól fokozatosan csökken a plazmaszintje, amely pótlással normalizálható. Szívelégtelenségben és hipertóniában placebóval kontrollált tanulmányok igazolták a koenzim-Q10-pótlás hatékonyságát.” A fentiek alapján megállapítható, hogy a koenzim-Q10 szerepe is vitathatatlan a szervezet egészséges működésében.
190. Az eljárás versenytanácsai szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁷⁵a következőket hangsúlyozta:
191. A „Koenzim Q10 és a C-vitamin kulcsfontosságúak az energiatermelésben”, „Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét”, „Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól” állítások kapcsán az előzetes álláspont azzal érvel, hogy a termék

⁷⁵ Vj/90-146/2015 sz. irat

koenzim Q10 összetevőjével kapcsolatban a Bizottsági Rendelet melléklete nem tartalmaz jóváhagyott egészségre vonatkozó állítást és a termék tekintetében csak akkor fogalmazható meg egészségre vonatkozó állítás, ha az adott állítást valamennyi hatóanyag tekintetében jóváhagyta az Európai Bizottság.

192. Álláspontja szerint ez helytelen jogértelmezés, ami a piacon lévő étrend-kiegészítők jelentős része esetében sem állja meg a helyét, hiszen számos kombinált hatóanyagot tartalmazó étrend-kiegészítő létezik és ezen termékek esetében nem valósítható meg az az (egyébként jogszabállyal összhangban nem álló) elvárás, hogy a készítményről csak akkor fogalmazható meg egy egészségre vonatkozó állítás, ha valamennyi összetevő esetében igaz ez az állítás (pl. a vas, cink és szelén kombináció esetében is jogszerűen állítható, hogy a termék a vas kedvező tulajdonságaival rendelkezik, abban az esetben is, ha egyébként ez a termék cink vagy szelén összetevőire önmagában nem igaz).
193. A Bio-Quinone Q10 Super készítmény C-vitamint tartalmaz és egyben C-vitamin forrásnak is minősül az ágazati szabályok alapján.
194. Az előzetes álláspont rögzíti a társaság korábbi beadványaiban is hivatkozott EFSA által jóváhagyott állításokat, azaz a „A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.”, valamint „A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.” Ezek az állítások jogszerűen alkalmazhatók a Bio Quinone Q10 Super termék, mint C-vitamin forrásnak minősülő termék promóciója során. A Bio-Quinone Q10 Super a koenzim Q10-et és a C-vitamint együttesen tartalmazza és maga a termék elnevezése is a Q10 hatóanyagra utal.
195. A versenytanács érvrendszerét követve arra jutnánk, hogy a termékkel kapcsolatos kommunikációban nem utalhatna a társaság magára a termék megnevezésére sem, hiszen bármilyen a terméknek tulajdonított hatás egyúttal (a termék neve miatt) a Q10 hatóanyaggal lenne összefüggésbe hozható. Az előzetes álláspont által kifogásolt állítások nem magára a termék Q10 hatóanyagára, hanem a termék megnevezésére utalnak, a Patika Magazinban megjelenő interjúkban nyilatkozó magánszemélyek azonban nem pontosan utalnak a termék megnevezésére (Bio-Quinone Q10 Super), hanem azt rövidítik (pl. Q10 kapszula).
196. Nincs azonban olyan jogszabály, amely kizárná azt, hogy az olyan étrend-kiegészítő tekintetében amely több összetevőből áll, kizárólag akkor alkalmazható az egyik összetevővel szemben elfogadott állítás jogszerűen, ha ez az állítás valamennyi összetevőre igaz és jóváhagyott.
197. Az EFSA és a Bizottság által jóváhagyott konszolidációs lista vizsgálata során megállapítható, hogy különböző összetevők együttes hatásáról nem kerülnek elfogadásra állítások. A társaság álláspontja szerint ez nem enged arra következtetni, hogy több összetevőt magában foglaló készítmény pozitív hatására utaló tájékoztató anyagok használata az ágazati jogszabályok alapján jogellenes lenne. Álláspontja szerint az ágazati szabályok megalkotásával az Európai jogalkotó célja kifejezetten az volt, hogy bármely olyan készítményről, amely a Bizottsági Rendeletben meghatározott anyagot/összetevőt, az előírt mértékben tartalmazza, jogszerűen használható állításokat fogadjon el, biztosítva a fogyasztók megfelelő és egységes tájékozottságát az Európai Unió egész piacán.
198. Kiemeli, hogy az eljáró versenytanács fenti álláspontját maga sem viszi következetesen végig az előzetes álláspontban, hiszen a 398. pontban rögzíti, hogy „a Bio-Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat egyik fő üzenete az, hogy a termék szedése hozzájárul az immunrendszer erősítéséhez, valamint a fáradtság leküzdéséhez, és energiát ad.”, az előzetes álláspont a 447. pontban azt is elvi érveléssel rögzíti,

hogy „A GVH gyakorlata szerint a fogyasztók által észlelt üzenet vonatkozásában irreleváns az, hogy egy tulajdonságot magának a terméknek vagy a termék összetevőinek tulajdonítanak, hiszen a fogyasztó azt reméli, hogy a kívánt hatást a termék fogyasztása révén éri el. A reklámművet bízva alappal várhatja el a fogyasztó azt, hogy amire a termék összetevői képesek, arra képes maga a termék is (azaz az összetevők egymás hatását nem oltják ki)...”

199. A fentiek miatt álláspontja szerint a Bio-Quinone Q10 Super termékre vonatkozó azon állítások, amelyek a termék energetizáló, a fáradtság, kifáradás csökkentését eredményező hatására utalnak jogszerűen alkalmazhatóak a termék C-vitamin tartalma miatt, ezért kéri a versenytanácsot, hogy ezen állítások tekintetében az eljárást szüntesse meg.
200. A Bio Quinone Q10 Super termék gyógyhatásra vonatkozó állítások kapcsán előadta, hogy valamennyi a Patika Magazin szerkesztőségi anyagaiban szerepelt és fogyasztók egyedi tapasztalatait mutatják meg a fogyasztók által megfogalmazott, helyenként pontatlan stílusban.
201. A „Nagyon meg vagyok elégedve a kapszulákkal amit szedek, és valóban érzem, hogy sohasem fáradok el” vagy „Úgy gondolom, hogy a Q10 kapszula segít feltölteni a szívemet energiával, ami nagyon jó” állítások a Bio-Quinone Q10 Super C-vitamin tartalma miatt egyértelműen jogszerű állítások.
202. A tárgyaláson⁷⁶ is hangsúlyozta, hogy téves az előzetes álláspont jogértelmezése, miszerint csak olyan állítás fogalmazható meg, ami a termék valamennyi összetevőjére igaz. Nincs olyan szabály, ami ezt előírná és ez nem is ésszerű. Számos kombinált termék érhető el a piacon, a fogyasztók a termék és nem az összetevők tulajdonságára kíváncsiak. Az előzetes álláspont (fentebb is idézett 447. pontja) is legalább részben elfogadja ezt a megközelítést. A vizsgált készítmények is több összetevőből álltak, és ezen termékekkel kapcsolatban megfogalmazott állítások is igazolhatóak az összetevők alapján. Azt azonban megjegyezte, hogy a Q10 az EFSA által elfogadott listán nem szerepel.

VI. 1. 4. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Seleno Q10 termékkel kapcsolatban

203. A Vj/90-4/2015. számú beadványának 13.4. pontjában előadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a Seleno Q10 termék esetében a Patikai Magazin 2015. tavaszi számában megjelenő cikkekben foglalt alábbi állításokat kifogásolja, mivel azok a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdését sérthetik, miszerint élelmiszerrel kapcsolatos kommunikáció nem tulajdoníthat élelmiszernek betegségek megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat.
- *Amikor olvastam a svéd tanulmányról, amiben idős emberek kaptak szelént és Q10-et, és fantasztikusan érezték magukat tőle, én is ki akartam próbálni [...] Ezután el sem tudtam hinni, hogy milyen hatással volt rám. A szívem sokkal erősebben pumpál és a vérnyomásom is csökkent.*
 - *A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek körében 54%-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozási arány és a szívműködésük is jelentősen javult a placebo csoporthoz képest.*
 - *észrevette, hogy a vérnyomása is csökkent. „Miután elkezdtem szedni a szelén- és Q10 készítményt, a vérnyomásom is a normál tartományon belül maradt. Ennek eredményeképpen jobban is alszom ”*

⁷⁶ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

- *Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg:*
 - o *54%-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozás*
 - o *a szívizom lényegesen erősebb lett*

204. Hangsúlyozta, hogy ezek az állítások nem az eljárás alá vont hirdetésében jelentek meg, hanem a Patika Magazinban található cikkekben, valamint fogyasztói terméktapasztalatokban. Előadta, hogy a korábbi beadványában már részletesen bemutatta az ún. KiSel-10 vizsgálatot.
205. Előadta, hogy a Linköping Egyetem munkatársai egy kisvárosban, melynek a neve Kisa, idős lakosokon (életkoruk 70 és 88 év közé esett), 443 személy bevonásával prospektív, kettős vak, placebo kontrollált klinikai vizsgálatot végeztek. A megfigyelt személyek napi 200 mikrogramm szerves kötésben lévő szelént kaptak és mellé még 200 mg Q-10-et is étrend-kiegészítő formájában. Az átlagosan 5,2 év követési idő alatt a kardiovaszkuláris mortalitás 55%-al csökkent az aktív szert kapók között. A korábbi beadványa 6/12. számú mellékletként csatolt, Dr. Nagy Viktor által írt, KiSel-10 tanulmány című cikk is rögzíti, hogy „Az átlagosan 5,2 év követési idő alatt a kardiovaszkuláris mortalitás 55%-al csökkent az aktív szert kapók között.”
206. Álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal által lent kiemelt állítások olyan szerkesztőségi anyagon alapulnak, amelyek a KiSel-10 vizsgálattal kapcsolatosak, és nem a Seleno Q10 terméket nevesítik, hanem a vizsgálat eredményeit mutatják be. A vizsgálat eredményei egyébként számos szakmai és laikus közönségnek szóló sajtótermékben is megjelentek. Az eljárás alá vont hirdetéseiben bár utal a vizsgálatra, azonban mindig olyan módon, hogy a fogyasztók számára egyértelmű legyen, hogy egy klinikai vizsgálat eredményeit mutatja be és nem a Seleno Q10 termék tulajdonságaira hivatkozik.
207. A KiSel-10 vizsgálatról megjelent, fogyasztók számára is elérhető számtalan publikációra tekintettel, illetőleg a Patika Magazinban a KiSel-10 vizsgálatra történő megfelelő hivatkozásoknak köszönhetően álláspontja szerint a fogyasztók számára is egyértelmű, hogy az állítások a vizsgálatra vonatkoznak.
208. Megjegyezte, hogy az OÉTI a termék notifikáció során jóváhagyta, hogy a termék dobozán jól láthatóan, több helyen is szerepeljen a következő mondat: „KiSel-10 az eredeti formula,” ami arra utal, hogy a KiSel-10 klinikai vizsgálatban az eljárás alá vont termékével azonos mennyiségű és minőségű Q10 és szelén élesztő étrend-kiegészítőt használtak.
209. Előadta, hogy a GVH a Seleno Q10 étrend-kiegészítővel kapcsolatban az alábbi állításokat is kifogásolta, mivel a 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdése alapján megtévesztő és ezért tilos az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása, amellyel az nem rendelkezik:
- *Amikor leszállok a buszról, hogy felsétáljak a hegyre a borospincémhez, úgy érzem, mintha puskából lőnének ki. El sem tudom hinni, hogy ennyi energiám van ”*
 - *úgy érzi, visszatért a fiatalsága amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi,*
 - *úgy döntöttem, kipróbálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia fortyog az ereimben.*
 - *[A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek] Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult*
 - *Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta az életemet.*

- *Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg: általánosan jobb lett az életminőség.*

210. Hangsúlyozta, hogy ezek az állítások nem az eljárás alá vont hirdetésében jelentek meg, hanem a Patika Magazinban található cikkekben, valamint fogyasztói terméktapasztalatokban.
211. Megjegyezte, hogy ettől függetlenül, tény, hogy a Seleno Q10 készítmény a Q10 mellett szelént is tartalmaz, ami szervezetünk fontos mikro-vagy más néven nyomeleme. Antioxidáns hatással bír, részt vesz az immunfolyamatokban. A szelén mint nyomelem étrend-kiegészítőkben való alkalmazása tekintetében az EFSA által elfogadott egészségre vonatkozó állítások a következők:
- „A szelén részt vesz a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelmében”
 - „A szelén részt vesz az immunrendszer normál működésében”
212. A fenti állítások tehát összhangban vannak az EFSA által jóváhagyott egészségre vonatkozó állításokkal, hiszen a Seleno Q10 termékben található szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normái működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől, amely folyamatok hatására az ember energikusabb lesz és egyúttal javul az életminőség is.
213. Az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁷⁷ részben megismételte a vizsgálati szakaszban már előadottakat, illetve a következőket hangsúlyozta:
214. Ahogy azt az előzetes álláspont is rögzíti, a szelén mint nyomelem étrend-kiegészítőkben való alkalmazása tekintetében az EFSA által elfogadott egészségre vonatkozó állítások (i) „szelén részt vesz a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelmében” és (ii) „A szelén részt vesz az immunrendszer normál működésében” jogszerűen használható állítások. Az előzetes álláspont 437. pontjában található táblázatban kiemelt állítások tehát összhangban vannak az EFSA és a Bizottság által jóváhagyott egészségre vonatkozó állításokkal, hiszen a Seleno Q10 termékben található szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normái működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől, amely folyamatok hatására az ember energikusabb lesz és egyúttal javul a vitalitás és az életminőség is.
215. A fentiek alapján a társaság álláspontja szerint, az előzetes álláspont 424. pontjában kiemelt fő üzenete a vizsgált állításoknak, azaz az, hogy a termék szedése hozzájárul a fáradtság leküzdéséhez és energiát ad, az alkalmazandó ágazati jogszabályoknak megfelelő tájékoztatás.
216. A vizsgált állítások "szelén és Q10 kombinációra", illetve "szelén és Q10 kapszulára" utalnak, ami nem meglepő, hiszen a termék neve is Seleno Q10, tehát már a termék neve is utal arra, hogy két hatóanyag kombinációját tartalmazza. A termékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációban pedig értelemszerűen elkerülhetetlen a termék megnevezése. Az állításokat tevő fogyasztók pedig nyilván nem helyesen utaltak a termék megnevezésére (Seleno Q10), hanem e helyett használták a "szelén és Q10 kombináció, illetve "szelén és Q10 kapszula" kifejezéseket.
217. Az előzetes álláspont ismét arra hivatkozik, hogy a termék két hatóanyagának együttesen kell alkalmasnak lennie a célzott hatások kiváltására, valamint a kereskedelmi kommunikációnak mindkét hatóanyag tekintetében jogszerűnek kell lennie.

⁷⁷ Vj/90-146/2015 sz. irat

218. A fentiekben a Bio-Quinone Q10 Super termék és annak összetevői kapcsán már leírtakra itt is utal azzal, hogy nincs olyan jogszabály, amely kizárná azt, hogy az olyan étrend-kiegészítő tekintetében, amely több összetevőből áll, kizárólag akkor alkalmazható az egyik összetevővel szemben elfogadott állítás jogszerűen, ha ez az állítás valamennyi összetevőre igaz és jóváhagyott. A Seleno Q10 termékre hivatkozással tett állítások akkor jogszerűek, ha a termék hatását megfelelően tükrözik, ez pedig megvalósul már abban az esetben is, ha a termék szelén összetevője kapcsán igazolhatóak az állítások.
219. A Seleno Q10 termékkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások kapcsán hangsúlyozta, hogy azok a Patika Magazinban található cikkekben, valamint fogyasztói terméktapasztalatokban jelentek meg. Hivatkozott továbbá a korábban már részletesen bemutatott az ún. KiSel-10 vizsgálatra, mivel a kifogásolt állítások is ennek a vizsgálatnak az eredményére utalnak. Emellett ismételt utalt arra, hogy az OÉTI sem kifogásolta a termék notifikáció során jóváhagyta, hogy a termék dobozán jól láthatóan, több helyen is szerepeljen a következő mondat: "KiSel-10 az eredeti formula".
220. A fentiek alapján kérte a versenytanácsot, hogy a Bio-Quinone Q10 Super termék tekintetében az eljárást szüntesse meg.
221. A tárgyaláson⁷⁸ a Seleno Q10 termék vonatkozásában is hangsúlyozta, hogy téves az előzetes álláspont jogértelmezése, miszerint csak olyan állítás fogalmazható meg, ami a termék valamennyi összetevőjére igaz. Nincs olyan szabály, ami ezt előírná és ez nem is ésszerű. Számos kombinált termék érhető el a piacon, a fogyasztók a termék és nem az összetevők tulajdonságára kíváncsiak.

VI. 1. 5. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatban

222. A Vj/90-33/2015. számú beadványának 8.1. pontjában előadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal megállapítása szerint a Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termék vonatkozásában Patika Magazin 2014. tavaszi és őszi számaiban megjelent több állítás sérti (i) az Éltv. 10. § (2) b) pontjában foglaltakat, ami alapján az „Az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- a) az élelmiszer tulajdonságai - így különösen az élelmiszer természete, azonossága, jellemzői, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási helye vagy eredete, illetve előállítási vagy termelési módja - tekintetében,
- b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik”
- valamint egyes állítások tekintetében valószínűsítette (ii) az Éltv. 10.§. (3) bekezdésben foglaltakat, ami alapján az „Az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.”
223. A Patika Magazin 2014. tavaszi és őszi számaiból idézett állításokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy azok nem az eljárás alá vont által megrendelt hirdetésben, hanem

⁷⁸ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

szerkesztőségi anyagokban, illetve vásárlói véleményekben találhatók, tehát ezek az állítások konkrét fogyasztók tapasztalatain alapulnak. Ezért álláspontja szerint a kiemelt állítások nem vizsgálhatóak abból a szempontból, hogy megfelelnek-e az Éltv. 10.§ (2) és (3) bekezdés követelményeinek, hiszen a szerkesztői tartalomként illetőleg az azokban szereplő fogyasztói véleményekként jelennek meg, így azok nem minősülhetnek az élelmiszer jelölésének vagy megjelenítésének. Álláspontjuk szerint a lenti állítások is összhangban vannak a vonatkozó jogszabályokkal. Az állításokat a következőképpen csoportosította.

224. Beadványának 8.1.1. pontjában a haj és köröm állapotára tett állításokat részletezi. Ezek az alábbi állítások:

- „Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj”
- „Úgy érzi a szeléntablettáknak köszönhetően a műtét utáni hajhullása is megszűnt, és még csak náthás sem volt az utóbbi időben.”
- „Miután befejeztem a első doboz szelén és cink étrend-kiegészítő tabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.”
- „A haja és a körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.”
- „A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj fenntartásában.”
- „A haja és a körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.”

225. Előadta, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet („Rendelet”) és az ennek végrehajtására kiadott, Bizottsági Rendelet mellékletében szereplő állítások, az EFSA által értékelt és az Európai Bizottság által jóváhagyott állítások, miszerint (i) szelén esetében: „A szelén hozzájárul a haj normál állapotának fenntartásához.” „A szelén hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához”, (ii) a cink esetében: „A cink hozzájárul a haj normál állapotának fenntartásához,” valamint (iii) az A- vitamin esetében: „Az A-vitamin hozzájárul a bőr normál állapotának fenntartásához.”

226. Véleménye szerint az EFSA értékelése alapján is lehetőség van a Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok fent kiemelt, az európai jogszabályok által megkövetelt napi beviteli mennyiséget elérő összetevőire alapozva különböző egészségügyi állításokat megfogalmazni, a jóváhagyott EFSA állításokkal összhangban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak szó szerint ezeket az állításokat tartalmazhatnák az egyes kommunikációs anyagok. Álláspontja szerint a fenti állítások a jóváhagyott EFSA állításokkal összhangban, azokat maradéktalanul figyelembe véve fogalmazzák meg a terméknek a haj és körmök állapotával kapcsolatos pozitív hatásait.

227. Beadványának 8.1.2. pontjában a Q10-zel kapcsolatos állításokat részletezi. Ezek az alábbi állítások:

- „Egészségesebb a szív és az érrendszer”
- „Q10 segíti a krónikus szívelégtelenség kezelését.”
- „A szeléntabletták szedését Rózsika Q10-zel egészíti ki. Erről a kombinációról egy svéd tanulmányban kimutatták, hogy csökkenti a szív-ér rendszeri halálozás kockázatát idős korban, mivel megvan az az előnye, hogy növeli a szervezet energiahozamát.”

- *„Mielőtt elkezdtem szedni a szelén és Q10 tablettákat, mindig attól tartottam, hogy nem tudok lépést tartani a többiekkel, de most már nem félek ettől. Annyi energiám van, mint bárki másnak, és jobban érzem magam, mint valaha.”*

228. A fenti állítások tekintetében kiemelte, hogy olyan fogyasztók véleményén alapulnak, akik szelént és Q10-et tartalmazó készítményeket fogyasztanak. A szelén és Q10 pozitív hatásaival kapcsolatban hivatkozott a Vj/90-4/2015. számon iktatott és a 2015. november 20. napján kelt beadványa 13.4 pontjában a Seleno Q10 elnevezésű tennék kapcsán előadottakra, ideértve a Ki-Sel vizsgálatra és annak kardiovaszkuláris megbetegedésekkel kapcsolatos következtetéseire vonatkozó információkat is.

229. Emellett, csatolta Jukka T. Salonen finn szerző *„Association Between Cardiovascular Death and Myocardial Infarction and Serum Selenium In a Matched-pair Longitudinal Study”* címmel megjelent tanulmányát, amely rögzíti, hogy a szelén csökkenti a kardiovaszkuláris halálozás kockázatát. Az American Journal Of Epidemiology elnevezésű folyóiratban, Virtamo et al által *„Serum Selenium and the Risk of Coronary Heart Disease and Stroke”* címmel közölt tanulmány szintén megállapítja, hogy tanulmányok bebizonyították, hogy a magasabb szelén szintű területen élők esetében alacsonyabb a kardiovaszkuláris halálozási arány, míg az alacsony szelén szintű területen élők (akiknek emiatt a szervezetében is alacsony a szelén szint) esetében magasabb a kardiovaszkuláris halálozás kockázata.

230. Beadványának 8.1.2. pontjában az energiaszint és immunrendszerrel kapcsolatos állításokat részletezi. Ezek az alábbi állítások:

- *„Erősebb az immunrendszer”*
- *„Kevesebb fertőzést kapnak el”*
- *„Úgy érzi a szeléntablettáknak köszönhetően a műtét utáni hajhullása is megszűnt, és még csak náthás sem volt az utóbbi időben”*
- *„10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem”*

231. Előadta, hogy a szelén szervezetünk fontos mikro- vagy más néven nyomeleme. Antioxidáns hatással bír, részt vesz az immunfolyamatokban. A szelén mint nyomelem étrend-kiegészítőkben való alkalmazása tekintetében az EFSA által elfogadott egészségre vonatkozó állítások a következők:

- *„A szelén részt vesz a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelmében”*
- *„A szelén részt vesz az immunrendszer normál működésében”*

232. Álláspontja szerint a fenti állítások tehát összhangban vannak az EFSA által jóváhagyott egészségre vonatkozó állításokkal, hiszen a termékben található szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normál működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől, amely folyamatok hatására az ember energikusabb lesz és egyúttal javul az életminőség is.

233. Előadta, hogy a szelén fentebb bemutatott oxidatív stresszel összefüggésbe hozható energiaszint növelésben játszott szerepe mellett kiemelte, hogy a termék 90 mg C- vitamint, valamint 2 mg B6-vitamint, 15 mg E-vitamint és 15 mg cinket is tartalmaz. A fenti összetevők vonatkozásában az EFSA többek között az alábbi állításokat hagyta jóvá:

- a C-vitamin: *„A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.”*, *„A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.”*, *„A C-vitamin hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”*

- a B6-vitamin: „A B6-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez” „A B6 vitamin részt vesz a normál energiatermelő anyagcsere-folyamatokban.” „A B6 vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.”
 - a cink: „A cink hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez” „A cink hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”
 - az E-vitamin: „E-vitamin hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”
234. Álláspontja szerint a fenti, EFSA által jóváhagyott állítások szintén igazolják, hogy a Patika Magazin 2014. tavaszi és őszi számaiból idézett állítások nem téveszthetik meg a fogyasztókat, hiszen kizárólag a jóváhagyott állításoknak megfelelő véleményt közölnek.
235. A beadványának 8.1.4. pontjában részletezte a fentiek körébe nem tartozó, egyéb állításokat:
- „Európai tanulmányok is összefüggésbe hozták az alacsony szelénszintet bizonyos daganatos betegségek kialakulásának kockázatával.”
 - „Nagyon sok egészségügyi probléma, mely hatalmas költséggel jár a társadalom számára, megelőzhető lenne a szelénbevitel növelésével. Például szív-ér rendszeri betegségek, daganatos megbetegedések, arthrosis, autoimmun betegségek, vetélés, meddőség és még sok más.”
 - „Másfél évvel ezelőtt Tóth Józsefné Rózsika beleinek egy részét eltávolították egy daganat miatt. Most szelén- és cinktablettákat szed azért, hogy elkerülje a további problémákat. „ Eddig úgy néz ki, hogy nem kell további kezelésekre járnom, vagy gyógyszert szednem, és az orvos azt mondta, szépen felgyógyultam” - meséli Rózsika.”
 - „Meg vagyok győződve arról, hogy ezt a kiváló felépülést részben a szeléntablettáknak köszönhetem- meséli Rózsika, és igaza lehet.”
 - „Rózsika egyszer részt vett egy előadáson, ahol a szelén tápanyag létfontosságú szerepéről beszéltek, különösen a rákmegelőzés területén, „Éppen átestem egy műtéten, ahol a belem egy részét eltávolították, így valami olyasmit kerestem, amivel megelőzhetem a további problémák kialakulását.”
 - „Úgy tűnik, az étrend-kiegészítőnek tényleg volt valamilyen hatása a betegségére. - „Amikor utoljára meglátogattam az orvosomat, azt mondta, hogy teljesen felépültem, és nincs szükség más gyógyszerre, ezért azt gondoltam, hogy a szelénnek tényleg volt valamilyen hatása.” Biztos vagyok benne, hogy a szeléntabletták segítettek abban, hogy ilyen szépen felépültem a műtét után.”
 - „Az szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusaiban.”
 - „Ez a szer jelentett megoldást ízületi panaszaimra”
 - „2000 környékén úgy érezte, hogy valami nincs rendben az egészségével, és reumás megbetegedést diagnosztizáltak nála. Az orvos erős gyógyszereket írt fel, azonban az egyik alkalommal Térké tanácsot kért a helyi gyógyszerésztől, aki néhány egészségügyi magazint nyújtott át neki Azóta szedem is lelkiismeretesen, hiszen remekül érzem magam tőle, mivel nincs semmi panaszom az ízületeimre.
 - „a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek”
236. A fenti állítások tekintetében ismételten hivatkozott az EFSA által a szelénnel kapcsolatosan jóváhagyott állításokra, amely szerint a szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normál működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az

oxidatív stressztől. Beadványának 8.1.3 pontjában hivatkoztak a termék többi összetevőjének (C-vitamin, E-vitamin, B6-vitamin és cink) immunrendszerre gyakorolt kedvező hatására, valamint az oxidatív stresszel szembeni védelem jelentőségére.

237. Beadványához csatolta Margaret P. Rayman, a világ egyik legelismertebb szelén kutatójának Lancet folyóiratban „Selenium and human health” címmel megjelent cikkét, amely szintén alátámasztja, hogy a szervezet alacsony szelén szintje összefüggésbe hozható számos megbetegedéssel ideértve a daganatos betegeket, a pajzsmirigy elégtelenséget, illetőleg az immunrendszer problémáit. A szerző külön kiemeli, hogy a kutatások azt mutatták, a magasabb szelén bevitelnek vírus ellenes hatása van, valamint csökkenti a rák előfordulásának a kockázatát (különösen a prosztatata-, tüdő-, végbél- valamint a húgyhólyag-rák esetében).
238. A szelén gyulladáscsökkentéssel kapcsolatos pozitív hatásait szintén több kutatás bebizonyította, ennek alátámasztásul beadványához csatolta a The Journal of Biological Chemistry szakmai folyóiratban „The Anti-inflammatory Effects of Selenium Are Mediated through 15-Deoxy-prostaglandin J2 in Macropages” címmel közzétett tanulmányt, amelyben a szerzők bemutatják, hogy a szelén bevitele növeli a gyulladásos folyamatokkal szembeni védelmet genetikai és enzim szinten egyaránt. A gyulladásos folyamatokban részt vesz az arachidon-sav. Mint azt a korábban már hivatkozott Americal Journal Of Epidemiology elnevezésű folyóiratban megjelent „Serum Selenium and the of Coronary Heart Disease and Stroke” tanulmány bizonyítja, a glutathione peroxidase a szelénnel képes pozitívan befolyásolni ezeket a folyamatokat, így gyulladáscsökkentő hatása van,
239. Beadványához csatolta Ulrik Tarp „Selenium in Rheumatoid Arthritis” címmel megjelent szakcikkét, amiben számos olyan tanulmányt elemez, ami a szelén és az ízületi gyulladás összefüggéseit vizsgálta. Arra a következtetésre jut, hogy a magasabb szelén szintnek pozitív hatása van és segít megelőzni az ízületi gyulladást, valamint több olyan jelentős kutatás is van, ami kimutatta, hogy a magasabb szelén szint csökkentette az ízületi gyulladást, illetve ennek tünetét, a fájdalmat (lásd, Peretz et al és Aaseth and Teigen).
240. Álláspontja szerint tehát a fenti állítások összhangban vannak a termék összetevői vonatkozásában jóváhagyott EFSA állításokkal, továbbá komoly szakmai anyagokkal is alátámaszthatóak, így a GVH által valószínűsített jogsértés nem áll fenn.
241. Az eljárás alá vont az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁷⁹ részben megismételte a vizsgálati szakaszban már előadottakat, illetve a következőket hangsúlyozta:
242. A vizsgált termék tartalmaz (a) szelént, (b) cinket, (c) C-vitamint, (d) A-vitamint, (e) E-vitamint, és (f) B6-vitamint. Ezen összetevők tekintetében kiemeljük az EFSA és a Bizottság által elfogadott alábbi állításokat:
- a) Szelén: „A szelén hozzájárul a haj normál állapotának fenntartásához.”, „A szelén hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához.”;
 - b) Cink: „A cink hozzájárul a haj normál állapotának fenntartásához.”, „A cink hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához.”, „A cink hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.”, „A cink hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”

⁷⁹ Vj/90-146/2015 sz. irat

- c) C-vitamin: „A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.”, „A C-vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.”, „A C-vitamin hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”;
- d) A-vitamin: „Az A-vitamin hozzájárul a bőr normál állapotának fenntartásához.”
- e) B6-vitamin: „A B6-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.”, „A B6 vitamin részt vesz a normál energiatermelő anyagcsere-folyamatokban.”, „A B6 vitamin hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.”
- f) E-vitamin: „E-vitamin hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.”

243. A fenti jóváhagyott állítások alapján a társaság álláspontja szerint a termék (i) energiaszint növelésére, (ii) a köröm és (iii) a haj erősítésére, egészségmegőrzésre és (iv) a szervezet védekező képességének növelésére gyakorolt pozitív hatásait bemutató kommunikáció az ágazati jogszabályokkal teljes mértékben összhangban áll.

244. A *„reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázsra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.”* állítás egyértelműen egyéni fogyasztói tapasztalatra utal és a szerkesztői tartalom részeként jelent meg.

245. A versenytanács az EFSA és a Bizottság által jóváhagyott állítások alapján igazoltnak találta a szelénre vonatkozó állításokat az előzetes álláspont 459-462. pontjaiban. Kizárólag a *„10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.”* állítást nem találta igazolhatónak. A társaság ennek kapcsán megjegyzi, hogy álláspontja szerint a kiemelt szerkesztőségi tartalom nem hozható összefüggésbe konkrét egészségügyi hatással. Az állítás nem a fizikális egészségre, hanem egy kizárólag pszichés alapú, jó közérzetre vonatkoztatható, amely konstansnak tekinthető énkép-állapot kifejeződésére utal. Ezt azonban logikátlan és okszerűtlen egészségre vonatkozó állításnak tekinteni. Hangsúlyozta továbbá, hogy ez kifejezetten fogyasztói véleményt tartalmazó állítás.

246. Emellett azonban tény, hogy a szelén szervezetünk fontos mikro- vagy más néven nyomeleme. Antioxidáns hatással bír, részt vesz az immunfolyamatokban. A szelén mint nyomelem étrend-kiegészítőkben való alkalmazása tekintetében az EFSA által elfogadott egészségre vonatkozó állítások a következők:

- a) *„A szelén részt vesz a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelmében”*
- b) *„A szelén részt vesz az immunrendszer normál működésében”*

247. A termékben található szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normál működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől, amely folyamatok hatására az ember energikusabb lesz, egyúttal javul az életminőség is és ez együtt járhat azzal is, hogy a koránál fiatalabbnak érzi magát.

248. Az előzetes álláspont szerint a *„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítő tabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt.”* állítás túlmutat az EFSA által elfogadott állításon, miszerint a szelén és cink *„hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához”*. A társaság álláspontja szerint nem helytálló az eljáró versenytanács következtetése, hiszen a Bizottsági Rendeletben szereplő állítást a kommunikációs anyagokban nemcsak szó szerint lehet idézni. A Bizottsági Rendelet (9) preambulumban bekezdése alapján: *„Amennyiben tehát az állítások megfogalmazása a fogyasztó számára*

ugyanazzal a jelentéssel bír, mint egy, az egészségre vonatkozó, engedélyezett állítás, mivel ugyanolyan összefüggést mutat ki egy adott élelmiszercsoport, élelmiszer vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között, azokra az egészségre vonatkozó, engedélyezett állításokkal azonos felhasználási feltételek vonatkoznak.”

249. Álláspontja szerint az az állítás (ami egyébként fogyasztó tapasztalaton alapul), miszerint a körömök töredezése megszűnt, a fenti feltételnek megfelel, mivel a fogyasztó számára azt az üzenetet közvetíti a cink és szelén összetevők tekintetében, hogy azok a körömök állapotára jó hatással vannak és hosszabb távon a köröm normál állapotának a fenntartásában segítenek. A normál állapot fenntartása ugyanis azt jelenti, hogyha nincs elég cink és szelén a szervezetben, akkor a köröm töredezni kezd, ha ezt követően a fogyasztó pótolja a hiányzó cink és szelén mennyiséget, akkor a köröm töredezése megszűnik, tehát visszatér a normál állapot.
250. Az előzetes álláspont 469-472. pontjaiban a Q10 tekintetében kiemelt állítások értékelése a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatban irreleváns, mivel a termék nem tartalmaz Q10-et. A Patika Magazinból származó szerkesztőségi tartalmak meglátása szerint nem a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék tekintetében lettek megfogalmazva, hanem Q10 tartalmú termékekre utalhatnak, egyben utalt a fentiekben a Seleno Q10 és a Bio Quinone Q10 Super termékekkel kapcsolatos állítások kapcsán tett észrevételeire.
251. A Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelése kapcsán kifejtette, hogy a kifogásolt állítások egyéni fogyasztói vélemények. Ezek tekintetében ismételten hivatkozott az EFSA által a szelénnel kapcsolatosan jóváhagyott állításokra, amelyek szerint a szelén támogatja az immunrendszert azáltal, hogy annak normál működésében részt vesz, valamint segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől. Ugyanígy hivatkozott a termék többi összetevőjének (C-vitamin, E-vitamin, B6-vitamin és cink) immunrendszerre gyakorolt kedvező hatására, valamint az oxidatív stresszel szembeni védelem jelentőségére, valamint szakirodalmi tanulmányokra, cikkekre. Álláspontja szerint tehát a fenti állítások összhangban vannak a termék összetevői vonatkozásában jóváhagyott EFSA állításokkal, továbbá komoly szakmai anyagokkal is alátámaszthatóak, így a valószínűsített jogsértés nem áll fenn.

VI. 1. 6. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a Be-Fit termékkel kapcsolatban

252. A Vj/90-33/2015. számú beadványának 8.2. pontjában előadta, hogy a GVH által kiemelt állítások nem a Pharma Nord Kft. hirdetésében, hanem a Patika Magazin 2014. tavaszi és őszi számában található cikkekben jelentek meg, amelyek fogyasztói terméktapasztalatokat tükröznek.
253. Ettől függetlenül, az állítások helytállóak az alábbiak szerint. A Bizottsági Rendelet mellékletében a Be-Fit elnevezésű tennék összetevői, így például a króm illetőleg a C-vitamin vonatkozásában is több jogszerű, az EFSA által értékelt állítás található:
- a króm: *„hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához;” „A króm részt vesz a makrotápanyagok normál anyagcseréjében.”*
 - a C-vitamin: *„A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez. „A C-vitamin részt vesz a szervezetben a normál energiatermelő anyagcsere folyamatokban”*
254. Előadta, hogy az EFSA értékelése alapján is lehetőség van élelmiszerek esetében a króm vércukorszint szabályozásban betöltött szerepéről illetőleg a C-vitaminnak a szervezet normál energiatermelő anyagcsere folyamataira gyakorolt pozitív hatásairól állításokat

megfogalmazni, a jóváhagyott állítással összhangban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak szó szerint ezeket az állításokat tartalmazhatnák a fogyasztóknak szánt kommunikációs anyagok.

255. Álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal által idézett valamennyi állítás összhangban van a króm és a C-vitamin EFSA által értékelt és jóváhagyott vércukorszint szabályozásában, illetőleg a fáradtság érzés csökkentésében betöltött szerepével és tulajdonságával. Előadta, hogy a vércukor kifejezés a vérben található cukorszintet jelenti, mely a szervezet energiaforrásaként szolgál. Az inzulin hormon döntő szerepet játszik a cukor anyagcseréjében, mivel ez teszi lehetővé, hogy a cukrok bejussanak a sejtekbe. A króm ezt a folyamatot támogatja azzal, hogy biztosítja az inzulin kötődését az inzulin receptorokhoz a sejtek felszínén. Azáltal, hogy a szerves króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, egyúttal az ún. hipolikémiás tüneteket is javítja. A hipoglikémia, tehát a vércukorszint hirtelen leesésének, egyik tünetet az éhségérzet és az édesség utáni sóvárgás. A króm vércukorszint szabályozásában betöltött szerepéről hosszan nyilatkozott 2015. november 20. napján kelt, Vj/90-4/2015. számú beadványában.
256. Emlékeztetett arra, hogy a Be-Fit pektint is tartalmaz. Bizottsági Rendelet a pektin tekintetében engedélyezi a következő állítás használatát: „Az étkezés részeként fogyasztott pektinek hozzájárulnak az adott étkezést követő vércukorszint-emelkedés csökkentéséhez. Bár a Be-Fit kevesebb pektint tartalmaz, mint, amit a Bizottsági Rendelet elvár, álláspontja szerint az, hogy a Be-Fit pektint is tartalmaz, mindenképpen megerősíti a termék vércukorszint fenntartásában és ezzel együtt az étvágy / édesség utáni sóvárgás csökkentésében betöltött szerepét. A vízdoldékony diétás rostok, így például a pektin is, segítik a fogyást. A Nutrition Reviews című folyóiratban megjelent „Health Benefits of Dietary Fiber” című tanulmány bemutatja, hogy a rostok miként lassítják a gyomor kiürülését. A gyomor lassabb kiürülése természetesen azt eredményezi, hogy az étkezést követő teltség érzés tovább tart, így a rostot fogyasztó emberek később lesznek éhesek. Semih Ötles és Selin Ozgoz „Health Effects of Dietary Fiber” című tanulmányában szintén megerősíti a fenti következtetést és hivatkozik egy kutatásra, amelyben 252 középkorú nő vett részt. Ez ugyanis szintén alátámasztotta, hogy a rost bevitel és a testsúlyban beállott változás között fordított arányosság figyelhető meg. Vagyis a rost fogyasztás növelése, testsúly csökkentést eredményezhet.
257. A termék testsúly-csökkentésre gyakorolt pozitív tulajdonságai tekintetében előadta továbbá, hogy a Be-Fit elnevezésű termék 150 mg standardizált articsóka levél kivonatot (*Cynara scolymus* L) is tartalmaz. Az articsóka levél kivonat pozitív hatásaival kapcsolatosan vannak olyan egészségügyi állítások, amik szerepelnek az Európai Bizottság honlapján közzétett, függő állításokat tartalmazó listán. Az articsóka levél kivonatra vonatkozó állítások tekintetében kiemeli, hogy azokat a Bizottsági Rendelet olyan függőben lévő állításoknak minősíti, amelyeket az EFSA még nem értékelt és amelyek a Bizottsági Rendelet 10. és 11. preambulum bekezdései illetve a Rendelet 28. cikkének 5) és 6) bekezdései alapján használható állítások. A 4395 számú kérelemben az articsóka levél kivonat tekintetében a következő botanikai állítások kerültek benyújtásra: (i) May help to decrease the level of lipids blood” (magyarul: Hozzájárul a vérben található lipidtartalom (zsírtartalom) csökkentéséhez.), (ii) „Promotes weight loss” (magyarul: Segíti a testsúlyvesztést - fogyást). A fenti állítások tehát jogszerűen használhatóak a Be-Fit esetében, ezt támasztja alá az is, hogy az OÉTI a termék notifikációja során nem kifogásolt, hogy a tennék címkéje a következő állítást tartalmazza: „Articsóka kivonattal a testsúly csökkentéséért.”

258. Az articsóka levél kivonat lipidtartalom (zsírtartalom) csökkentésre gyakorolt egészségügyi hatásait mutatja be Fantini et al. „Evidence of Glycemia-lowering Effect by Cynara scolymus L, Extract in Normal and Obese Rats” című tanulmány, amely rögzíti, hogy az articsókának epehajtó, koleszterinszint csökkentő és lipid (zsír) csökkentő hatását állatokon végzet kísérletek bizonyítják, és ezek a megállapítások az emberi szervezet vonatkozásában is alkalmazhatók. A koleszterin szint csökkentéshez a Be-Fit termék, nem pusztán az articsóka kivonatnak köszönhetően járul hozzá, hiszen kitozán-t és pektint is tartalmaz, amely összetevők a Bizottsági Rendelet alapján hozzájárulnak „...a vér normál koleszterin szintjének fenntartásához.”
259. Az articsóka levél egészségre gyakorolt pozitív hatásait elemző „Choleretic activity and biliary elimination of lipids and bile acids induced by an artichoke leaf extract in rats” címen, a Phytomedicine folyóiratban megjelent tanulmány kiemeli, hogy az articsóka fokozza az epesav kiválasztást ez növeli az epesav mennyiségét a bélben, ami javíthatja a rossz zsíremésztést. A Phytomedicine folyóirat 1994. évi 1. számában megjelent "Increase in choleresis by means of artichoke extract" című cikk szintén megállapítja, hogy az articsóka kivonat az ajánlott terápia lehetséges zsíremésztés zavarából eredő dyspepsia-ban, hogyha az epesav termelés zavara felfedezhető. A Be-Fit termék kitozánt is tartalmaz, ami rákpáncéltól kivont D-glukozamin és acetil-glukozamin (ún. Fibre Precise).
260. Kiemelte, hogy számos in-vitro és in-vivo kutatás igazolta, hogy a kitozán képes megkötni a lipideket (zsírokat). A kitozán a savas gyomorközegben csökkenti az olaj (zsír) felszívódását a vékonybélből. Sokszor úgy is hivatkoznak rá, mint „olaj-mágnes” vagy „zsír-vadász.” Ezek a megfigyelések az emberi szervezet vonatkozásában is helytállóak, emeli ki az „Interaction between Chitosan and Oil under Stomach and Duodenal Digestive Chemical Condition” című BioScience, Biotechnology, Biochemistry kiadványban megjelent szakcikk. Ez a tanulmány megállapítja azt is, hogy a kitozán emésztése hatásosan csökkentheti a lipid felszívódását, amely súlyvesztést eredményez, mert a kitozán megakadályozza, hogy a zsír átjusson a vékonybél falon, így az a széklettel kiürül. A „The Binding of Micellar Lipids to Chitosan” című tanulmány azt taglalja, hogy a kitozán saját súlya többszörösének megfelelő zsírt képes megkötni.
261. Előadta, hogy a Be-Fit termék a kitozán mellett C-vitamint is tartalmaz. A Kitozán és a C-vitamin együttes pozitív hatásáról számol be a „Mechanism for the Inhibition of Fat Digestion by Chitosan and for the Synergistic Effect of Ascorbate” című tanulmány. A tanulmány kiemeli, hogy a savas közeg (aszorbinsav) növeli a kitozán zsírmegkötő hatását (ua. „Increasing Effect of Chitosan and Ascorbic Acid Mixture on Fecal Dietary Fat Excretion”). A beadványához 3/17. számú mellékletként csatolt tanulmány továbbá azt fejti ki, hogy bár többféle kitozán létezik, azonban ezek az egészségre nem veszélyesek és alapvetően a hatásuk is azonos.
262. Álláspontja szerint a fenti állítások (tehát, hogy a termék hozzájárul a testsúly csökkentéséhez, csökkenti az étvágyat, kedvező hatással van a vércukorszintre, illetve a szervezet energiaszintjére) összhangban vannak a termék összetevői vonatkozásában jóváhagyott EFSA állításokkal, továbbá komoly szakmai anyagokkal is alátámaszthatóak, így a Gazdasági Versenyhivatal által valószínűsített jogsértés nem áll fenn.
263. A Pharma Nord Kft. a Be-Fit termékre vonatkozó hatékonysági állításokkal kapcsolatban kifejtette az álláspontját.
- „Amikor szülés után otthon voltam a babával, könnyen tudtam diétázni, *de most, hogy visszajöttem dolgozni, nincs időm arra, hogy szigorúan diétázzak. Annak ellenére, hogy nem folytatok szigorú diétát; és rendszeren étkezek, nem jönnek fel rám a kilók.”

- „Nem sportol”
- „Nagyon szeretek kerékpározni – mondja, de nem igazán sportolok rendszeresen, és mivel hízekony típus vagyok, nagyon megnyugtató a számomra az, hogy találtam valamit, ami segít fittnek és karcsúnak maradni.”
- „Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta”
- „Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon”
- „Pozitívan csalódtam a termékben meséli Alexandra Lopes, aki maga sem hitte el, hogy sikerült lefogynia anélkül, hogy radikálisan változtatott volna az étrendén.”
- „Biztosíthatom Önöket, hogy nem azért fogytam, mert sok mindent változtattam volna az étkezésemen. A változás főleg a tablettáknak köszönhető.”
- „Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megköti a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól. Érdekességképpen, egy gramm zsír kilenc kalóriát tartalmaz, és ez az étrend kiegészítő könnyedén meg tud kötni 30-40 grammot is tablettánként.”
- „Nem nagyon van időm arra, hogy tornázni járjak, mégis sikerült 6 kilótól megszabadulnom.”

264. Hangsúlyozta, hogy a fenti idézetek nem az eljárás alá vont által megrendelt hirdetésben, hanem szerkesztőségi anyagban, illetve vásárlói véleményekben találhatók, tehát ezek az állítások konkrét fogyasztók tapasztalatain alapulnak és a testsúly csökkentő étrend-kiegészítő termékekkel kapcsolatos pozitív véleményeiket fogalmazzák meg.

265. Előadta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal a Patika Magazin 2014. évi tavaszi és őszi számaiban megjelent egyes cikkekből csak azokat a részleteket (állításokat) emeli ki, amelyek azt sugallhatják, hogy az étrend-kiegészítő fogyasztása önmagában elegendő ahhoz, hogy a vásárló testsúly-csökkenést éljen el, függetlenül attól, hogy végez-e testmozgást, illetőleg odafigyel-e az egészséges táplálkozásra. Álláspontja szerint a kiemelt állítások illetőleg a cikkek teljes szövegének együttes vizsgálata nem ezt közvetíti a fogyasztók irányába. A Patika Magazin 2014. évi tavaszi számában „Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon” címmel megjelent cikk például egyértelművé teszi a fogyasztók számára, hogy az étrend-kiegészítő „termék nem helyettesíti normál egészséges étkezést és a rendszeres testmozgást.” Megjegyezte továbbá, hogy a cikkben nyilatkozó egyik fogyasztó kifejezetten kiemeli, hogy odafigyel arra, hogy alacsony zsírtartalmú és egészséges ételeket fogyasszon. A fentiek értelmében tehát, a kiemelt állítások és a cikkek tartalmának együttes értelmezése esetén, az állítások a fogyasztók megtévesztésére nem alkalmasak, hiszen az olvasók láthatják, hogy a legtöbb terméket vásárló az étrend-kiegészítő használata mellett sportos életmódot folytat és odafigyel az egészséges táplálkozásra.

266. Álláspontja szerint a Be-Fit termék tekintetében a Társaság által megrendelt hirdetésekben megfogalmazott állítások a jogszabályi követelményekkel összhangban vannak, hiszen a termék összetevői — ideértve az articsóka kivonatot, a krómot, pektint, kitozánt, illetve C-vitamint – pozitív hatásaival kapcsolatosan jogszerűen használható állításokon alapulnak. Továbbá, az eljárás alá vont minden kommunikációjában nagy figyelmet fordít arra, hogy felhívja a figyelmet a rendszeres testmozgás illetőleg az egészséges étkezés fontosságára. Az eljárás alá vont ehhez nem csak az írásbeli kommunikációk esetén, hanem a televíziós reklámok esetén is mindenkor tartja magát. A termékkel kapcsolatos TV-reklám ezt a figyelemfelhívást a reklámfilm során hosszú ideig megjeleníti. A patikai szórólap hátoldalán is részletes, egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsokat adtak a fogyasztóknak.

267. Előadta, hogy az „Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta” állítás a Patika magazin 2014. évi tavaszi és őszi számában található fogyasztói véleményeket bemutató rövid cikk címe.

Minden írásbeli közlésnek elengedhetetlen kelléke, a közlés címzettjeinek figyelmét elnyerő, figyelemfelkeltő cím. A figyelemfelkeltő címek sokszor olyan túlzásokat tartalmazhatnak, amelyek tartalma nem szó szerint értelmezendő (úgynevezett "puffing" elemek). Az ilyen túlzások alkalmatlanok arra, hogy a fogyasztókat megtévezzék, hiszen az mindenkitől elvárható, hogy ilyen mértékű túlzásokat ne tekintsék valós állításnak. A fenti érvelésünkkel összhangban az Önszabályozó Reklám Testület és a Magyar Reklámszövetség koordinálásával összesen 22 szervezet, testület, egyesület és szövetség (például: a Magyar Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Egyesülete és a Magyar Kozmetikai és Háztartásvégypari Szövetség) részvételével megalkotott új Reklámetikai Kódex 17. cikke is rögzíti hogy, nem megtévesztőek a reklám- és marketingkommunikáció során alkalmazott egyértelmű túlzások vagy stilizált divatképek, amelyek tartalma nem szó szerint értelmezendő. Álláspontja szerint ugyanez a helyzet a fenti, címként megfogalmazott és nyilvánvaló túlzást tartalmazó állítással kapcsolatban is.

268. A Be-Fit zsírmegkötő hatásával kapcsolatban („Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megkötí a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól.”) hivatkozott a kitozán és az articsóka hatását elemző tanulmányokra, valamint EFSA állításokra is.
269. Az eljárás alá vont az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁸⁰ részben megismételte a vizsgálati szakaszban már előadottakat, illetve a következőket hangsúlyozta a Be-Fit termék kapcsán:
270. A Be-Fit termékkel kapcsolatos egészségre gyakorolt kedvező hatásra általánosságban utaló állításokat értékelése az előzetes álláspont részletes vizsgálat nélkül jogsértőnek minősíti pusztán amiatt, mert azok a termék valamely hatóanyagát nem nevesítik, hanem a termékre általánosságban vonatkoznak. Álláspontja szerint ez téves jogértelmezés, mivel a konkrét hatóanyagot tartalmazó termék esetében jogszerűen tehető olyan állítás, ami a termékre is vonatkozik, hiszen a hatóanyag tulajdonságával értelemszerűen az azt tartalmazó termék is bír. A Rendeletben foglalt „egészségre vonatkozó állítás” definícióból is egyértelmű, hogy az állítás nemcsak az élelmiszer valamely alkotóelemére, hanem magára az élelmiszerre is vonatkozhat.
271. Az előzetes álláspont 488. pontjában található táblázatban ezen kívül számos olyan állítás is szerepel, ami konkrét hatóanyaghoz nem is köthető, általános, a termékre vonatkozó állítás, azonban ettől még nem tekinthető megtévesztőnek. Nincs olyan jogszabály, amely tiltaná, hogy egy különböző hatóanyagokat tartalmazó termékről ne lehetne általános állításokat megfogalmazni (pl. „tudományos kutatásokon alapszik” vagy „a termék támogatja a fogyást és az alakformálást”, stb.), amely valós és korrekten tükrözi a termék hatását, ezért álláspontunk szerint a versenytanács értékelése nem helytálló.
272. Továbbá, a szórólapról és a sajtótermékekből vett idézetek kiragadottak, hiszen ugyanezen kommunikációs anyagokban szerepel a termék egyes összetevőinek és azok hatásának a bemutatása is, tehát ezek esetében semmiképpen sem helytálló az a megállapítás, hogy nem hatóanyagra, hanem a termékre általánosságban vonatkoznak az állítások.
273. Emellett csatolta az egyes állítások tételes értékelését tartalmazó táblázatot (9. számú mellékletként).
274. A Be-Fit termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése keretében az előzetes álláspont egyedül az articsóka hatóanyag méregtelenítő hatására tett állítást

⁸⁰ Vj/90-146/2015 sz. irat

kifogásolta. Ennek kapcsán kifejtette, hogy számos tudományos és tapasztalati megfigyelés szerint az articsóka kivonat eltávolítja a toxinokat a szervezetből és felgyorsítja a fogyást. A toxinok az epében választódnak ki és az articsóka epehajtó hatású. Azt a tényt azonban elismerte, hogy a méregtelenítő hatással kapcsolatos állítást az EFSA nem értékelte.

275. A Be-Fit termékkel kapcsolatos súlycsökkenés ütemére és mértékére vonatkozó állítások kapcsán hangsúlyozták, hogy egyedi véleményekről és tapasztalatról van szó, amelyek szerkesztőségi tartalomban jelentek meg.
276. A tárgyaláson⁸¹ a Be-Fit termék kapcsán a beadványuk 9. mellékletére hívta fel a figyelmet, amely egy, az állításokat tételesen igazoló és magyarázó táblázat. Az előzetes álláspont kifogásolta, hogy a kommunikáció a termék hatóanyagát nem nevesíti, hanem általános állításokat fogalmaz meg, de álláspontja szerint ilyen általános állítások is megfogalmazhatóak, amennyiben az Fttv. 14. § alapján ezek igazolhatóak és ez jelen esetben a hivatkozott táblázatban bemutatott módon teljessé válik.

VI. 1. 7. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja a szerkesztőségi tartalomnak álcázott reklámmal kapcsolatosan

277. Az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁸² a következőket adta elő a szerkesztőségi tartalomnak álcázott reklámmal kapcsolatosan:
278. Álláspontja szerint az Fttv. 1. számú melléklete 11. pontja szerinti feketelistás tényállásként megtiltott magatartás megvalósításáért a társaság felelőssége nem állapítható meg.
279. A Patika Magazin partner melléklet kiadványának ötlete a kiadótól származik. A kiadó kezdeményezése arra irányult, hogy az egészségtudatos fogyasztók számára a rendkívül jó minőségű és a gyógyszerész szakma által elismert termékek összetevőiről széleskörű tájékoztatást nyújtson, fogyasztói tapasztalatok valamint inspirációs cikkek keresztül. Egy ilyen kiadvány, mint manapság szinte bármely egyéb sajtókiadvány azonban nem nélkülözheti azt, hogy hirdetési helyek értékesítésével biztosítsa a kiadvány megjelenésének költségeit.
280. A társaság a kiadó magas szakmai színvonalú kiadványai ismeretében és a kiadó szakmai tapasztalatában jóhiszeműen bízva döntött a Galenus kiadóval történő együttműködés mellett.
281. A kiadó által becsatolt vállalkozási szerződés egyes rendelkezései pontatlan megfogalmazásának köszönhetően nem mondja ki egyértelműen, hogy a Társaság által fizetett vállalkozási díj a partner mellékletben megjelenő termékreklámok és az azzal összefüggésben felmerülő kiadói költségek ellentételezése. A vállalkozási szerződés megszövegezése során a felek jogi képviselő igénybevétele nélkül jártak el, ezért az pontatlan tartalommal került aláírásra. A vállalkozási szerződés értelmezésére azonban a Polgári Törvénykönyv és az annak alapján kialakult bírói gyakorlat irányadó. Ennek alapján a felek megállapodásának értelmezése során, elsődlegesen a felek szándékát kell figyelembe venni. A társaság megértése az volt, hogy a reklámhelyekért fizetett anyagi ellenszolgáltatás nem jelenti egyben a kiadványban megjelenő szerkesztőségi anyagok (cikkek, interjúk) anyagi finanszírozását is. A társaság szándéka ugyanis arra irányult, hogy a termék hirdetések megjelenéséért fizessen ellenszolgáltatást a kiadónak.

⁸¹ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

⁸² Vj/90-144/2015 sz. irat

282. A szerződés alapján az egyértelmű, hogy a kiadó vállalta, hogy a társaság érdekeit a szakmában szerzett tapasztalatai figyelembevételével, magas színvonalon a legmagasabb szintű szakmai követelményeknek és elvárásoknak megfelelően képviseli (III. 4. pont). A kiadó kötelezettséget vállalt arra is, hogy a társaságot haladéktalanul figyelmezteti, ha egy esetleges jogsértés vagy reklámra vonatkozó szabály megsértésének a veszélye áll fenn (III. 6. pont). A társaság tehát abban a jóhiszemű meggyőződésben működött együtt a Galenus kiadóval, hogy a kiadó a szerkesztési munkák ellátása során a jogszabályok és szakmai szabályok figyelembevételével fog eljárni és biztosítja a kiadvány jogszerűségét, ideértve az abban megjelenő szerkesztőségi tartalmakat is. A kiadó ezért szerkesztési díj formájában külön díjazásban is részesült (II. 1. pont).
283. E tekintetben a jövőre nézve a társaság kötelezettség-vállalási nyilatkozatot szándékozik tenni (a külön pontban részletezettek szerint), ami arra irányul, hogy a kiadókkal kötött, szakmai háttéranyagok biztosításával kapcsolatos megállapodások során milyen szempontok szerint fog eljárni, hogy az együttműködés jogszerűsége biztosítható legyen.
284. A tárgyaláson⁸³ a szerkesztői tartalomnak álcázott reklámok kapcsán fenntartotta az írásbeli beadványban kifejtett észrevételeket. A Galenus Kft.-t partnerként éppen a szakmai színvonal biztosítása érdekében választották ki. A társaság jóhiszeműen járt el, a szándékuk az volt, hogy a termék hirdetésért fizessen, de azt elismerte, hogy pontatlan volt a szerződésük és éppen a GVH eljárása mutatott rá erre a pontatlanságra és emiatt is egészítette ki a vállalását a szerződési vállalással, amellyel az ilyen jellegű problémák gyanúja is elkerülhető.

VI. 1. 8. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja az eljárást kiterjesztő végzésekről

285. A Vj/90-42/2015. számon iktatott, 2016. május 19-én kelt végzésében a versenyfelügyeleti eljárás kiterjesztő új jogalapokkal a Pharma Nord Kft. nem ért egyet. Álláspontja szerint a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező termékek népszerűsítése érdekében folytatott kereskedelmi gyakorlata során az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően járt el, ezért a GVH által valószínűsített jogsértés nem áll fenn a hivatkozott jogalapok tekintetében sem.
286. A Vj/90-77/2015. számon iktatott, 2016. augusztus 9-én kelt eljárást kiterjesztő végzéssel kapcsolatosan előadta, hogy a Társaság a versenyfelügyeleti eljárás során előadott nyilatkozatait továbbra is fenntartja és a korábban részletesen kifejtett jogi álláspontja alapján nem ért egyet a Gazdasági Versenyhivatal meghatározott, a versenyfelügyeleti eljárást kiterjesztő új jogalapokkal. Álláspontja szerint a Társaság versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező termékek népszerűsítése érdekében folytatott kereskedelmi gyakorlata során az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően járt el, ezért a Gazdasági Versenyhivatal által valószínűsített jogszabálysértés nem áll fenn a hivatkozott jogalapok tekintetében sem.⁸⁴

VI. 1. 9. A Pharma Nord ApS jogi álláspontja

287. A Pharma Nord ApS előadta,⁸⁵ hogy a Pharma Nord Kft. jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgáltakkal kapcsolatosan kifejtett jogi álláspontjával egyetért. Az előzetes álláspontra és a tárgyaláson a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS együttesen (mint társaság) terjesztették elő észrevételeiket.

⁸³ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

⁸⁴ Vj/90-82/2015. számú adatszolgáltatás 1. kérdésre adott válasza

⁸⁵ Vj/90-15/2015. számú adatszolgáltatás 7. pontja.

288. A Pharma Nord ApS előadta – a Pharma Nord Kft. 2015. november 10-én kelt beadványának⁸⁶ 19. kérdésre adott válaszával egyezően –, hogy a Pharma Nord ApS közvetlenül nem vesz részt a termékekre vonatkozó kereskedelmi kommunikáció tartalmának kialakításában. A Kft. csak időszakonként tájékoztatja a Pharma Nord ApS-t a marketing és kommunikációs tervekről, illetve eredményekről, azonban a kommunikációs anyagok tartalmát a Kft. készíti el.
289. A Vj/90-42/2015. számon iktatott, 2016. május 19-én kelt végzésében a versenyfelügyeleti eljárás kiterjesztő új jogalapokkal a Pharma Nord ApS nem ért egyet. Álláspontja szerint a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező termékek népszerűsítése érdekében folytatott kereskedelmi gyakorlata során az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően járt el, ezért a GVH által valószínűsített jogsértés nem áll fenn a hivatkozott jogalapok tekintetében sem.
290. A Vj/90-77/2015. számon iktatott, 2016. augusztus 9-én kelt eljárást kiterjesztő végzéssel kapcsolatosan előadta, hogy a Társaság a versenyfelügyeleti eljárás során előadott nyilatkozatait továbbra is fenntartja és a korábban részletesen kifejtett jogi álláspontja alapján nem ért egyet a Gazdasági Versenyhivatal meghatározott, a versenyfelügyeleti eljárást kiterjesztő új jogalapokkal. Álláspontja szerint a Társaság versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező termékek népszerűsítése érdekében folytatott kereskedelmi gyakorlata során az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően járt el, ezért a Gazdasági Versenyhivatal által valószínűsített jogszabálysértés nem áll fenn a hivatkozott jogalapok tekintetében sem.⁸⁷

VI. 1. 10. A Pharma Nord Kft. jogi álláspontja az előzetes álláspont szerinti jogsértés súlya és az esetleges bírság vonatkozásában

291. A társaság az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra adott észrevételeiben⁸⁸ kifejtette, hogy nem ért egyet az eljáró versenytanács előzetes értékelésével és az előzetes álláspontban részletezett bírságkiszabási szándékkal, illetve az eljáró versenytanács által figyelembe vett súlyosító körülményekkel sem az alábbiak szerint.
292. Elsődlegesen kérte a jogsértés hiányának megállapítását, másodlagosan a felajánlott kötelezettségvállalásai Tptv. 75. §-a alapján való elfogadását, harmadlagosan, abban a nem várt esetben, ha jogsértés kerülne megállapításra, kérte a bírság mellőzését, negyedlegesen, abban a nem várt esetben, ha bírság kerülne kiszabásra, kérte a jelzett enyhítő körülmények hangsúlyos figyelembe vételét.
293. Az alapösszeg meghatározása körében a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2015. számú közleménye ("Bírságközlemény") alapján a bírság alapösszegének meghatározásakor mérlegelendő, hogy a kommunikációs költségek mekkora aránya jelentse a kiinduló összeget. A kiinduló összeg meghatározásakor a GVH figyelemmel van arra, ha egyes reklámeszközök nemcsak jogsértő üzenetet tartalmaznak (Bírságközlemény 19. pont).
294. Az eljáró versenytanács a Be-Fit termék sajtóban megjelent reklám anyagaiban (a Patika Magazin szerkesztőségi tartalmait ide nem értve), valamint a szórólap és wobblér vonatkozásában csak egyetlen kisebb, állítólagos jogsértést értékelt, ami az articsóka méregtelenítő hatásával kapcsolatos. A fenti kommunikációs anyagokat az eljáró versenytanács minden egyéb tekintetben jogszerűnek ítélte. Az articsókára vonatkozó állítás is valós, a súlycsökkentésre vonatkozó hatás jogszerűen állítható (EFSA függő kérelem

⁸⁶ Vj/90-4/2015. számú adatszolgáltatás

⁸⁷ Vj/90-82/2015. számú adatszolgáltatás 1. kérdésre adott válasz

⁸⁸ Vj/90-146/2015 sz. irat

alapján), azonban tény, hogy a méregtelenítő hatással kapcsolatos állítást az EFSA nem értékelte. Tekintettel tehát arra, hogy még az egyetlen kifogásolt állítás kapcsán is megállapítható, hogy az részben jogszerű, az állítólagosan jogsértő üzenetek aránya elenyésző a jogszerű üzenetekhez képest, így a fogyasztó érdeksérelem is minimális. A Bírágóközlemény 19. pontjára is hivatkozással indokolt a Be-Fit sajtómegjelenések, szórólap és wobbler költségeket figyelmen kívül hagyni a bírságalap meghatározásakor (összege: [ÜZLETI TITOK] forint). Amennyiben az eljáró versenytanács a fenti költségek figyelmen kívül hagyására nem lát lehetőséget, akkor ezek jelentős mértékű csökkentése indokolt.

295. Továbbá, a társaság 8. számú mellékeltként csatolta az ÖRT szakmai értékelését a Bio-Króm népszerűsítésére használt reklámanyagról. Az ÖRT, mint független szakértő testület, a reklámanyaggal kapcsolatban arra az álláspontra jutott, hogy az teljes mértékben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak és etikai szabályoknak. Az ÖRT által vizsgált reklámanyag lényegét tekintve megegyezik azokkal a sajtóban megjelenő reklámokkal (a Patika Magazin szerkesztőségi tartalmait ide nem értve), illetve a TV reklámmal, amit az eljáró versenytanács az előzetes álláspontban kifogásol és az 537. pont szerint a bírságalap számításakor figyelembe kíván venni. Tekintettel arra, hogy az ÖRT, mint független szakértő testület álláspontja szerint a hirdetések és a reklámállítások jogszerűek, kéri, hogy az eljáró versenytanács a sajtóban megjelenő reklámok és a TV reklámok költségeit a bírságalap kiszámításakor hagyja figyelmen kívül (ezek összege: [ÜZLETI TITOK] forint). Amennyiben az eljáró versenytanács a fenti költségek figyelmen kívül hagyására nem lát lehetőséget, akkor ezek jelentős mértékű csökkentése indokolt.

296. A bírág alapösszegének a meghatározását követően az előzetes álláspont 539. pontjában kizárólag súlyosító körülményeket tárt fel, ami az eljárás alá vont szerint elfogadhatatlan és sem a tényekkel, sem pedig a Bírágóközleményben tárgyalt egyes szempontokkal nincs összhangban.

297. Az eljáró versenytanács súlyosító körülményként értékelte, hogy a kereskedelmi gyakorlat részben sérülékeny fogyasztói kört érintett és egészségügyi problémákkal érintett fogyasztókat is célzott. A társaság 2015. november 10-én keltezett beadványára is hivatkozva előadja, hogy készítményeit általában az egészségtudatos fogyasztók számára kínálja. Az egészségtudatos fogyasztók a magyar lakosság egyre szélesebb rétegét alkotják. Ezek az emberek tudatosan érdeklődnek az étrend-kiegészítők iránt és igyekeznek több forrásból is információhoz jutni mielőtt egy terméket kiválasztanak. A Pharma Nord termékek jó minőségű termékek és a cég ekként is pozicionálja őket, illetve ennek megfelelően választja meg a forgalmazási csatornákat. Így, a Pharma Nord a termékeket túlnyomórészt patikákban valamint gyógynövényboltokban értékesíti, ahol az egészségtudatos fogyasztók szakemberektől kaphatnak további tájékoztatást mind a társaság, mind pedig a piacon lévő más, versenytársi termékekről. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az Fttv. 4. § (1) bekezdés alapján az egészségtudatos fogyasztók magatartását kell alapul venni, akik az átlag fogyasztóktól, illetőleg az alacsonyabb kategóriás termékek vásárlóinál tájékozottabbak és nagyobb körültekintéssel eljáró fogyasztók, ezért nem tekinthetők még részben sem sérülékeny fogyasztói körnek. Így nem indokolt súlyosító körülményként figyelembe venni azt, hogy a kereskedelmi gyakorlat sérülékeny fogyasztói kört is érintett.

298. A többi súlyosító körülmény alkalmazásával sem ért egyet, mivel a társaságnak meggyőződése, hogy magatartása nem volt jogellenes, ezért felróhatóság sem állapítható meg.

299. Abban a nem várt esetben, ha az eljáró versenytanács a társaság felelősségét megállapítaná az állítólagos jogsértés tekintetében, álláspontja szerint már a jogsértés pusztá megállapítása is megfelelő elrettentő hatással bírna, azonban semmiképpen sem lenne indokolt és szükséges az állítólagos jogsértés által érintett termékek kapcsán kiszámított bírság összegének megemlése az elrettentő hatás eléréséhez. Ezzel összefüggésben utalt a Társaság jóhiszemű és eljárás alatt is folyamatosan együttműködő magatartására.
300. Az eljáró versenytanács a bírság kiszabásával kapcsolatban, az eljárás alá vont álláspontja szerint teljesen indokolatlanul, enyhítő körülményeket nem tárt fel. Ezzel szemben a Bírságközleményt is figyelembe véve, a társaság kéri, hogy az eljáró versenytanács a következő enyhítő körülményeket vegye figyelembe abban a nem várt esetben, ha bírság kiszabására kerülne sor:
301. A társaság kötelezettségvállalási nyilatkozatot tett az eljárás során, amit az előzetes álláspontra ismeretében meg is ismételtek és bizonyos pontokon kiegészített. A Társaság a kötelezettségvállalás az eljáró versenytanács általi elfogadásától függetlenül is igazolni tudja, hogy önként és megfelelő irányban módosította a kereskedelmi gyakorlatát (Bírságközlemény 49. pont). A fentiek is alátámasztják, hogy a Társaság a jelen ügy tárgyát képező kereskedelmi gyakorlat kapcsán a jogszabályoknak való megfelelés érdekében konkrét és érdemi erőfeszítéseket tett (Bírságközlemény 56. pont). Ide tartozik, hogy a Társaság a reklámanyagok tartalmának kialakításával és jóváhagyásával kapcsolatban belső szabályzatot és eljárásrendet fogadott el (13. számú mellékletként csatolta a vonatkozó SOP-t). Valamint a Társaság tőle független, szakmai szervezeteket keresett meg, illetve fog a jövőben is megkeresni annak érdekében, hogy kommunikációs anyagait előzetesen véleményeztesse, a jogszabályoknak való megfelelés érdekében (lásd a fentiekben részletezett ügyvédi megbízást, valamint az ÖRT-vel és OGYÉI-vel történő előzetes reklámanyag véleményeztetést).
302. Elmondható tehát az eljárás alá vont szerint, hogy a Társaság a megfelelés érdekében önként érdemi erőfeszítéseket tett, illetve kereskedelmi gyakorlatát is megfelelő irányban módosította, amit az eljáró versenytanács enyhítő körülményként figyelembe kell, hogy vegyen a Bírságközlemény alapján.
303. A tárgyaláson⁸⁹ előadta, hogy a Tpv. 75. § alapján tett kötelezettségvállalási csomagjuk nagy részét akkor is fenntartják, ha azok nem kerülnek ilyen módon, azaz a Tpv. 75. § alapján elfogadásra, így azok bírság összegét csökkentő tényezőként figyelembe veendőek. A Tpv. 75. § szerinti vállalás edukációs kampány része annyiban más, hogy ahhoz költségkeretet is már jóváhagyott a társaság.

VI. 1.10.1. A Pharma Nord Kft. részletfizetési kérelme

304. A tárgyaláson⁹⁰ előadta, hogy részletfizetési kérelmet a Pharma Nord Kft.-re kíván előterjeszteni, amit az előzetes álláspontra adott észrevételeiben nem indokolt, ezt azt követően tervezte, hogy a kötelezettségvállalásról az egyeztetések lezajlanak és egyértelművé válik, hogy bírság kiszabására van esély.
305. Az előterjesztett részletfizetési kérelmének indokolásában⁹¹ hivatkozott [ÜZLETI TITOK].
306. [ÜZLETI TITOK].

⁸⁹ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

⁹⁰ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

⁹¹ Vj/90-154/2015 és Vj/90-155/2015 sz. iratok

307. A fentiek alátámasztására csatolta a Társaság 2016. évre vonatkozó, még nem auditált Éves Beszámolóját[ÜZLETI TITOK]. Mellékletként csatolta továbbá a társaság 2017. márciusi bankszámlakivonatát is.

VI. 2. Galenus Kft. jogi álláspontja

308. A Vj/90-103/2015. számú beadványában megjegyezte, hogy a GVH egy már folyamatban lévő eljárással összefüggésben igen rövid határidővel hívta fel a Galenus Kft.-t arra, hogy általánosságban fejtse ki arról az álláspontját, miközben a társaság számára nem ismeretes, hogy az eljárás mikor indult meg, és az eljárás során eddig milyen eljárási cselekmények történtek, és mi az előzetes jogi álláspontja az ügyről a GVH-nak.
309. A beadványában az együttműködés jegyében rámutat, hogy a GVH a Vj/90-98/2015. sz. végzése („Ügyindító végzés”) alapján nem vált ismertté számukra olyan körülmény, amely alapján érthető lenne, hogy mi indokolta a Galenus Kft. versenyfelügyeleti eljárásba való bevonását. Az ügyindító végzés alapján ugyanis az látszik, hogy a versenyfelügyeleti eljárás a Pharma Nord Kft. egyes termékeivel összefüggő tájékoztatások tartalmának jogszerűségét vizsgálja. A Galenus Kft. tudomása szerint ezzel összefüggő felelősséggel nem rendelkezik, így ilyen jogsértést nem követhetett el.
310. A Galenus Kft. az eljárás versenytanácsi szakaszában, az előzetes álláspontra a következő észrevételeket tette.⁹²
311. A Galenus Kft. álláspontja szerint az előzetes álláspont II. pontjában megfogalmazottak szerinti jogsértő magatartást nem tanúsította, az ott leírtak szerinti jogsértés nem került bizonyításra. Mindezek alapján kérte, hogy az eljáró versenytanács az eljárást a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás a Tpv. 76. § (1) bekezdésének j) pontja, illetve a Ket. 31. § e) pontjára tekintettel szüntesse meg.
312. Abban a nem várt esetben, amennyiben az eljárás bizonyítottság hiányában történő megszüntetésével kapcsolatos érveit az eljáró versenytanács nem fogadja el, kérte, hogy a lentiekben bemutatott kötelezettségvállalását fogadja el, és ennek nyomán az eljárást a Tpv. 75. § (1) bekezdésére figyelemmel szüntesse meg.
313. Abban a nem várt esetben, amennyiben az eljáró versenytanács az előző pontokban foglaltak szerint az eljárás megszüntetésére nem lát lehetőséget, kérte, hogy az állítólagos jogsértéssel összefüggésben tekintsen el attól, hogy a Galenus kiadóval szemben bírságot szab ki, vagy - amennyiben mégis indokoltnak látná a bírság kiszabását - annak összegét egy jelképes, csekély összegben állapítsa meg.
314. Álláspontja szerint a Kiadó a Patika Magazin, eljárás során vizsgált, 2014. tavaszi és őszi, valamint 2015. tavaszi Partner Mellékletei (a Partner Mellékletek) tartalma, valamint képi kialakításának során megfelelt a jogszabályokban foglalt előírásoknak, így különösen annak, hogy a fogyasztó számára egyértelműen felismerhetővé váljon az, hogy a Partner Mellékletek tartalma az ott középpontban állított gyártó, azaz a „Partner” termékeinek bemutatását, igénybevételének előmozdítását szolgálják. Ennek megfelelően nem igazolt az, hogy a Galenus Kft. az Fttv. mellékletének 11. pontja szerkesztői tartalomnak álcázott reklámként jelentette volna meg a Partner Mellékleteket, vagy tüntette volna így fel annak bármely részletét, ezért a Galenus Kft. az előzetes álláspont II. pontjában rögzített jogsértés nem követte el.

⁹² Vj/90-143/2015 sz. irat

315. A Galenus Kft. az előzetes álláspontnak csak a II. és III. pontjaiban szereplő, a Galenus Kft. állítólagos jogsértésére vonatkozó megállapításokkal és kilátásba helyezett intézkedésekkel kapcsolatosan terjeszti elő észrevételeit, azzal a várakozással élve, hogy az előzetes álláspont egyéb pontjaiban meghatározott jogsértéssel összefüggésben a Galenus felelőssége még az előzetes álláspontja szerint sem merülhet fel.
316. Hivatkozott a Partner Mellékletek tematikusan elkülönült jellegére és megjelenési formájára. E körben kifejtette, hogy a Patika Magazin újság egy időszakosan megjelenő egészségügyi lap, ezzel szemben a Patika Magazin Partner Melléklete jellemzően egyetlen partnerhez kötődő tartalomra épülő, tematikus kiadvány volt, azaz a vizsgált esetben a Pharma Nordhoz. A Galenus Kft. azért alakította ki a melléklet jellegű, a Patika Magazin kiadvány törzsanyagától elkülönített, speciális megjelenési formát, mert igényt látott egy olyan tematikus megjelenésre, ahol a fogyasztó egy adott egészségügyi témával valamely gyártó termékeinek hatásán keresztül ismerkedhet meg. A kiadó ezt egy olyan modellben látta megvalósíthatónak, ahol ezen tematikus megjelenést az adott partner termékeihez kötődő hirdetéseiről finanszírozza. A Partner Melléklet mind küllemében, mind tartalmi jellemzői tekintetében eltérő tartalom a Patika Magazintól - éppen ezzel is biztosítva azt a jellegét, hogy ott kizárólag egyetlen partnerhez, a hirdetőhöz kötődő témákat dolgoz fel a kiadvány. Ennek legegyszerűbb és legszembetűnőbb bizonyítéka, hogy maga a partneri jelleg a címlapon kiemelve került feltüntetésre. Álláspontja szerint ez már önmagában sugallja, hogy - szemben a Patika Magazin törzskiadvánnyal - a melléklet egésze esetében a partner által finanszírozott, vagy általa biztosított tartalomról van szó. Ezt tovább erősíti, hogy a Patika Magazin címlapján a kiadvány mint „Egészségügyi ismeretterjesztő folyóirat” van jellemezve, míg a Partner Melléklet címlapján ugyanazon a helyen ez „gyógyszerári egészségügyi folyóirat”-ként szerepel. Véleménye szerint az ismeretterjesztő szó egyértelműen jelzi, hogy a Patika Magazinban elsősorban nem fizetett szakmai cikkek találhatók, és ezen szó hiánya a Partner Mellékletben indikálja, hogy abban szponzorált tartalom olvasható.
317. Nem megalapozott tehát az előzetes álláspont 530. pontjában szereplő levezetés, mely szerint a Partner Mellékletekben megjelenített cikkek elhelyezése azt a képzetet kelti, hogy azok független, szerkesztői tartalomnak minősülnek. Az eljáró versenytanács elmulasztotta ugyanis annak az értékelését, hogy a Partner Mellékletek és a Patika Magazin törzsanyaga között milyen tartalmi, és formai különbségek léteznek, és ezeknek milyen jelentősége van a fogyasztók tájékozottsága szempontjából. Mivel a fentiek szerint egyértelműen kitűnik a tartalomból, illetve a képi elemek alapján a fogyasztók számára egyértelműen felismerhető, hogy egyetlen gyártó termékeinek bemutatásáról szólnak a Partner Mellékletek, így álláspontunk szerint a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám jogsértése nem valósul meg, a gyakorlat nem ütközik az Fttv. mellékletének 11. pontjába, így nem sérti az Fttv. 3.§ (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
318. Hivatkozott továbbá a Partner Mellékletek tartalmi kialakítására. E körben előadta, hogy a tematikus megjelenés lényege az volt, hogy a fogyasztók részletesebb tájékoztatást kapjanak a termékekről és a hozzájuk kapcsolódó egészségügyi témáról, így ezen tájékoztatásokat is szükségszerűen a Partner Mellékletek hirdetőjétől, azaz a Pharma Nordtól származó háttér- vagy inspirációs anyagokra támaszkodva volt lehetséges kialakítani.
319. Utalt ennek megfelelően az eljárás során az eljárás alá vontak által tett nyilatkozatokra, melyek szerint a Partner Mellékletek tartalmi kialakításához a Pharma Nord biztosította a háttér- vagy inspirációs anyagot, azaz az ott foglalt fogyasztói tapasztalatok összegyűjtését és összefoglalását nem a Galenus Kft. végezte, illetve a Galenus a termékek hatásmechanizmusának leírásához is a hirdető által küldött anyagot használta fel. Ezen

anyagok - amelyek interjú, és termékre vonatkozó tartalmi következtetéseket tartalmaztak - hitelességét a kiadó nem vonta, és nem is vonhatta kétségbe, hiszen a velük kapcsolatos megfelelő információ birtokában a Pharma Nord volt.

320. Amint azt a Galenus Kft. a 2016. szeptember 19-én kelt nyilatkozatában kifejtette, a Partner Mellékletek kialakításakor a Pharma Nord által biztosított anyagok elektronikus formátumban érkeztek a Kiadóhoz, és ezen végezte el a Kiadó a nyilatkozathoz csatolt vállalkozási szerződések szerinti ellenőrzést. A hivatkozott - 2014. március 3-i, és szeptember 1-jei - vállalkozási szerződések III.3. pontja pontosan leírja ezen tartalmi kialakítás menetét: e szerint az alapanyagok tartalmi összeállítása mellett azok nyomdai előkészítése is a Megrendelő (azaz a Pharma Nord) feladatkörébe tartoztak, míg a Kiadó szerkesztési feladata a szöveg korrektúrázása, azaz nyelvhelyességi ellenőrzése volt. Ez megerősíti azt a következtetést, hogy a kiadónak a Pharma Nord által átadott anyagok érdemi, tartalmi átalakítására lehetősége nem volt - ezt a Partner Mellékletek kialakítása kapcsán a Pharma Nord a saját érdekkörében tartotta - és szerkesztési tevékenysége pusztán a szöveg nyelvhelyességi ellenőrzésére szorítkozott.
321. A Partner Melléklettel összefüggő finanszírozási háttér kapcsán előadta, a korábban becsatolt, a Galenus Kft. és a Pharma Nord közötti vállalkozási szerződések, illetve megrendelés (a Vállalkozási Szerződés) alapján készültek. Ahogyan arra a fentebb utalt, a kiadó a tematikus megjelenést úgy látta fenntarthatónak, ha annak megjelenését [ÜZLETI TITOK]. Ennek megfelelően a hirdetések ellenértékéeként a Galenus Kft. a Partner Mellékletek [ÜZLETI TITOK]. Ezt tükrözi a Vállalkozási Szerződés adott pontja is, amely ezen költségeket kifejezetten rögzíti. Ezen túl azonban - ahogyan arra a fentebb utalt - a Kiadónak limitált szerkesztési munkája (nyelvhelyességi ellenőrzés) is volt a Partner Mellékletek megjelentetésével kapcsolatban. A Galenus Kft. az átküldött tartalom ellenőrzése során a Partner Mellékletek tematikájának figyelembe vételével használta fel a kapott inspirációs- vagy háttéranyagokat. Ezek megjelenéséért a Pharma Nord a vállalkozási szerződés alapján ugyanakkor külön díjat nem fizetett, pusztán a szükséges munka ellenértékét fizette ki ellenszolgáltatásként, ezt tükrözi a Vállalkozási Szerződés megfelelő pontjában található szerkesztési díj.
322. Előadta továbbá, hogy a Partner Melléklet megjelenési forma önként megszüntetésre került a Galenus Kft. jóhiszeműen arra számított, hogy az általa alkalmazott megjelenítési forma, a melléklet speciális jellegének hangsúlyozására alkalmazott megoldások elegendőek és a jogszabályi előírásoknak megfelelnek. Ezzel együtt, a Pharma Norddal egyeztetve, közös megegyezéssel a Galenus Kft. arra jutott hogy, a Partner Mellékletek az addigi formában nem jelennek meg tovább - figyelemmel arra is, hogy minimális esélye sem merülhessen fel annak, hogy az ott megjelenő tartalom jellege félreérthető legyen. A Galenus Kft. tehát ezt a megjelenési formát a 2015 tavaszi megjelenést követően önként felfüggesztette és a korábbi formátumot még jóval azelőtt megszüntette, hogy a GVH a Galenus Kft.ve szemben eljárást indított volna. A kiadó tehát már 2015 májusát követően önként befejezte az állítólagos jogsértés folytatását, így erre tekintettel megalapozatlannak tartja az előzetes álláspont III. pontjában szereplő, a jogsértő magatartástól való eltiltást.
323. Kérte, hogy abban a nem várt esetben is, amennyiben az eljáró versenytanács a Galenus állítólagos jogsértését igazoltnak látná - az eltiltást, mint megalapozatlan szankciót a Galenus szemben ne alkalmazza. Továbbá - abban a nem várt esetben, amennyiben a jogsértés hiányára vonatkozóan előadott érveket, beleértve az önkéntes megszüntetés jellegét az eljáró versenytanács nem fogadná el - az állítólagos jogsértő magatartás önkéntes abbahagyását a jogsértéssel összefüggő esetleges szankció mérlegelésekor különösen enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, illetve erre tekintettel a bírság kiszabás mellőzését.

324. Álláspontja szerint a fentiek összességében igazolják, hogy a Galenus Kft. a Partner Mellékletek megjelentetésekor jóhiszeműen eljárva törekedett arra, hogy azok tartalmi összeállítása, illetve képi megjelenítése a fogyasztók számára egyértelműen felismerhetővé tegye, hogy egyetlen gyártó termékeinek bemutatására és így annak igénybevételének előmozdítására összpontosuló megjelenési formával állnak szemben. Mindezek alapján megalapozatlan, hogy a Galenus az Fttv. mellékletének 11. pontjában foglalt jogsértést követetett volna el.
325. Az előzetes álláspont által kilátásba helyezett bírság kapcsán előadta, hogy a jogsértéssel érintett árbevétel tévesen került meghatározásra. Az előzetes álláspont 538. pontja szerint az eljáró versenytanács a bírság összegének megállapításakor a Partner Mellékletek előállításáért kapott teljes árbevételből kíván kiindulni, amit figyelemmel arra, hogy a Partner Mellékletek egészével kapcsolatban még az Előzetes Álláspont szerint sem belátható a Galenus Kft. felelőssége, teljes mértékben indokolatlannak, megalapozatlannak és súlyosan jogsértőnek tart.
326. Utalt e körben a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2015. számú közleményére, különösen annak 11. pontjára, mely egyértelműen rögzíti, hogy amennyiben a releváns árbevétel képezi a bírság számítás kiindulópontját, akkor az kizárólag a jogsértéssel érintett magatartáshoz kötődhet.
327. Az eljáró versenytanács az előzetes álláspont 529. pontjában maga is felismeri az eljárás alá vont szerint, hogy a Pharma Nord a Partner Mellékletek kapcsán az abban szereplő hirdetések megjelenítéséért fizetett ellenértéket. Nem foglalkozik azonban az előzetes álláspont azzal, hogy a hirdetések ellenértékét megállapítsa, annak ellenére, hogy az ezzel kapcsolatos bizonyítékok a rendelkezésére állnak. E körben utalt arra, hogy a Vállalkozási Szerződések alapján a hirdetések ellenértékeként [ÜZLETI TITOK] értékét szükséges figyelembe venni. A Partner Mellékletek finanszírozásának fent kifejtett jellegét már önmagában az is tükrözi, hogy [ÜZLETI TITOK]. Ahogyan az a korábban csatolt vállalkozási szerződésekből is látszik, a partner által fizetett díj magában foglalta [ÜZLETI TITOK]. Ezen szolgáltatások díjai külön-külön kerültek részletezésre, így egyértelmű, hogy a Partner Mellékletekben megjelenő, állítólagos jogsértő cikkekkel kapcsolatban kizárólag a [ÜZLETI TITOK] fizetett ellenszolgáltatás bír relevanciával.
328. Az előzetes álláspont alapján az is nyilvánvaló, hogy az eljáró versenytanács a Partner Mellékletekben megjelent hirdetésekkel összefüggésben a Galenus Kft. felelősségét nem látja - nem is láthatja semmilyen jogszabályi alapon - megállapíthatónak. Ez azt is jelenti, hogy az előzetes álláspont szerint sem a Partner Mellékletek teljes tartalma tartozik az állítólagos jogsértés körébe, hanem csupán Pharma Nord által háttéranyagként biztosított, a vásárlói véleményeken alapuló, és állítólagosan szerkesztői tartalomnak minősített cikkek tartoznának a Galenus Kft. tekintetében a jogsértés körébe.
329. A 2014. március 3-i és 2014. szeptember 1 -jei vállalkozási szerződések, továbbá a 2015. március 3-i árajánlatban foglaltak alapján így a hirdetésért járó ellenérték összege [ÜZLETI TITOK] Ft+ ÁFA. Nyilvánvaló, hogy ezen bevétel nem képezheti az esetleges bírságszámítás alapját. Ebből következően az előzetes álláspont tévesen állapítja meg az állítólagos jogsértéssel kapcsolatos bevétel (reklámköltség) összegét. Amint a fentiekben előadtuk, nyilvánvaló, hogy a Vállalkozási Szerződés jelentős tételei a hirdetések ellentételezésének minősülnek. Mindezek alapján - amennyiben az eljáró versenytanács egyáltalán fenntartaná az előzetes álláspont II. pontjában foglalt jogsértésre vonatkozó következtetését, akkor is - csak az állítólagosan jogsértőnek minősített cikkek kapcsán

realizált árbevétel képezheti szankció számításának alapját. Ez álláspontja szerint kizárólag egyetlen elemet foglalhat magában, az ún. [ÜZLETI TITOK], amelynek értéke a Vállalkozási Szerződés alapján megjelenéseként [ÜZLETI TITOK] Ft, összesen tehát [ÜZLETI TITOK] Ft volt.

330. Az enyhítő körülmények kapcsán előadta, hogy a Galenus a Partner Melléklet kialakításával kísérletet tett arra, hogy a fogyasztók észlelhessék, hogy az ott megjelenő tartalom teljes egészében a partnerhez kötődik, azaz szponzorált tartalom. Abban a nem várt esetben, amennyiben az eljáró versenytanács mindezt mégis jogsértőnek tekintené, kérte, hogy a Galenus Kft. törekvését különös súllyal figyelembe veendő enyhítő körülményként értékelje.
331. A Galenus Kft. az állítólagos jogsértő gyakorlattal önkéntesen felhagyott. Kérte, hogy ezt az eljáró versenytanács mindezt - saját gyakorlatával összhangban - ugyancsak különös súllyal figyelembe veendő enyhítő körülményként értékelje.
332. Összességében ezen enyhítő körülmények alapján úgy látja, hogy még jogsértés megállapítása esetén sem lenne indokolt bírság kiszabása, vagy legfeljebb egy jelképes összegű bírság kiszabás merülhetne fel.
333. A tárgyaláson⁹³ a Galenus Kft. a Pharma Nord vállalásait megismerve előadta, hogy kész az edukációs kampányban részt venni az őt érintő pontokon, minden segítséget biztosítani, így a megjelenés kapcsán, illetve a szponzori megjelenés tartalmi kialakításakor is.
334. A Galenus Kft. a Tvpt. 75. § alapján tett vállalásainak elfogadásától függetlenül elkötelezett abban, hogy a ténylegesen szponzorált tartalmakban a szponzori jelleget egyértelműen megjelenítse. Erre való felhívásra vállalták ezt biztosító szerződéses konstrukciók kidolgozását, de jelezték, hogy jelenleg nincs olyan potenciális vagy tényleges partnerük, amelyekkel ilyen szponzori konstrukció működne.
335. Előadta, továbbá, még hogyha a szerződés egyes pontja egyes értelmezések szerint pontatlanok is, álláspontjuk szerint az egyértelmű, hogy a Partner Melléklet hirdetéseket tartalmazott, amiknek volt ellenértéke, a Partner Melléklet egy speciális megjelenési forma volt, amely finanszírozása speciális formában történt, a hirdetések ellenértéke finanszírozta az egész megjelenést. Egy nem rendszeresen, hanem alkalmilag megjelenő kiadványnál ez a megoldás az önfenntartás érdekében volt szükséges. A Partner Melléklet formai kialakítása kifejezetten egy adott téma elkülönült megjelentéséről, egy adott partner, hirdető, gyártó vonatkozásában szólt, és önmagában a partner szó is hangsúlyozza ezt az elkülönültséget, így a formai kialakítás kellőképpen felhívta a fogyasztók figyelmét arra, hogy itt hirdetésekről van szó. A Partner Mellékletben a hirdetéseken túl megjelenő tartalmakhoz a Galenus Kft. a háttér anyagokat, inspirációs anyagokat a Pharma Nordtól kapta, a szerződés is utal erre, ezek interjú formájában megfogalmazott anyagok voltak, amelyek hitelességét a társaságok közti kölcsönös bizalomra és szakmai felkészültségre tekintettel nem kérdőjelezték meg.
336. A Partner Melléklettel mind a forma, mind a tartalom alapján megfelelően jártak el, de fenntartják az egyéb előadásaikat a kötelezettségvállalás kapcsán előadottakat, illetve arra nem várt esetre ha jogsértés kerülne megállapításra a Galenus vonatkozásában hangsúlyozták, hogy a bírság előzetes álláspont szerinti alapját tévesnek és jogszerűtlennek tartják. A Galenus Kft. felelőssége az előzetes álláspont szerint is csak a Partner Melléklet egyes részei és nem a hirdetések vonatkozásában áll meg az előzetes álláspont szerint is, ezért jogszerűtlen lenne, ha a hirdetési bevételek is a bírság alap részét képeznék.

⁹³ Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyv

337. A vállalkozási szerződés a tekintetben nem pontatlan, hogy az előállítási költségeket rögzíti, a modell úgy néz ki, hogy vannak nyomda és postaköltségek és a nagy példányszámra tekintettel kisebb részt képviselnek a szerkesztési díjak, és ha esetlegesen bírság kiszabására kerülne sor, akkor álláspontjuk szerint csak a szerkesztési díj összeg lehet ennek az alapja a Galenus Kft. vonatkozásában.
338. A magatartás már nem folytatódik, így attól való eltiltás sem értelmezhető, a felek egyetértésben befejezték az ilyen kiadványokra vonatkozó együttműködést, illetve az önkéntes felhagyást enyhítő körülményként kérik figyelembe venni. A Galenus Kft. előadta továbbá, hogy a korábbi Partner Mellékletek nem érhetők el jelenleg online módon sem.
339. Részletfizetési kérelem igényüket fenntartják és készek ennek benyújtására, indokolására, figyelembe véve, hogy a társaság helyzetéhez, árbevételéhez képest az előzetes álláspont szerinti bírság mindenképpen indokolatlan és aránytalan teher lenne.
340. A Galenus Kft. az eljáró versenytanács felhívására benyújtott nyilatkozatában⁹⁴ részletfizetési kérelmét indokolta, illetve kifejtette, hogy milyen megfelelési erőfeszítéseket indokolt esetében figyelembe venni.
341. A megfelelési erőfeszítésekkel kapcsolatosan beadványában előadta, hogy amint a Galenus előzetes álláspontra tett észrevételekben kifejtette, a Partner Mellékletek megjelenési forma - a Pharma Norddal való egyetértésben - önkéntesen megszüntetésre került.
342. Emellett a Galenus Kft. kifejtette, hogy a partnerektől (hirdetőktől) kapott háttéranyagok kezelésének módszereivel kapcsolatosan egy eljárást dolgozott ki:
343. Amennyiben valamely hirdetővel a Partner Mellékletekhez hasonló, összetett kereskedelmi kapcsolat keretében a partner a hirdetési anyagokon kívül egyes háttéranyagok megjelentetésére is igényt tart, a szerződéses ajánlat tárgyalásakor a Galenus Kft. a belső működésében biztosította, hogy minden esetben felhívja a partner figyelmét arra, hogy mely lehetőségek mentén lehetséges valamely, a partner által átadott alap- vagy háttéranyagot felhasználni:
- a) amennyiben az általa biztosított tartalmat érdemi szerkesztői változtatás és ellenőrzés nélkül kívánja közreadni, akkor annak a kiadványban szponzorált tartalomként való megjelenítése szükséges (ebben az esetben valamely formában szükséges a megjelenítés ellenértékét is meghatározni). A Galenus Kft. ezen esetben az adott szponzori tartalomhoz szorosan kapcsolódóan, adott cikk végén felhívja a figyelmet a tartalom szponzorált jellegére;
 - b) amennyiben a partner által biztosított tartalom kapcsán a Galenus Kft. érdemi szerkesztői tevékenységet végezhet, akkor a partner beleegyezik abba, hogy a végleges tartalmi megjelenítésre hatást nem gyakorolhat, a Galenus Kft. saját maga dönti el, hogy az adott témában egyáltalán megjelentet-e cikket, és amennyiben ilyen cikk megjelenik, annak végleges formáját csak a már kiadásra kerülő lapszámban látja viszont, annak tartalmára, szerkezetére, formai megjelenésére vonatkozóan semmilyen utasítást a Társaságnak nem adhat.
344. A Galenus Kft. a fentiek kapcsán megjegyezte, hogy nem volt még lehetősége az egyébként kialakított elvi megközelítés gyakorlati alkalmazására, mivel a tárgyban partneri megkeresés hozzá nem érkezett.

⁹⁴ Vj/90-156/2015. sz. irat

VI. 2. 1. A Galenus Kft. részletfizetési kérelme⁹⁵

- 345. [ÜZLETI TITOK].
- 346. [ÜZLETI TITOK].
- 347. [ÜZLETI TITOK].
- 348. [ÜZLETI TITOK].
- 349. [ÜZLETI TITOK].
- 350. [ÜZLETI TITOK].

VII. Jogi háttér

Gyftv. releváns rendelkezései

- 351. A Gyftv. 1. § szerint e törvény az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök forgalmazásának, az azokkal kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatnak, közfinanszírozásának, a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök finanszírozhatóságának elérését célzó intézkedések és a lakosság biztonságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátásának, valamint a gyógyszerek kiskereskedelmi forgalmazásának, a gyógyszerellátó tevékenység gyakorlásának alapvető szabályait határozza meg.
- 352. A Gyftv. 3. §-ának 1. pontja szerint a gyógyszer az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 1. §-ának 1. pontja szerinti anyag.
- 353. A Gytv. 1. §-ának 1. pontja szerint a gyógyszer bármely anyag vagy azok keveréke, amelyet emberi betegségek megelőzésére vagy kezelésére alkalmazható termékként jelenítenek meg, vagy azok az anyagok vagy keverékei, amelyek farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatások kiváltása révén az ember valamely élettani funkciójának helyreállítása, javítása vagy módosítása, illetve az orvosi diagnózis felállítása érdekében az emberi szervezetben vagy emberi szervezeten alkalmazhatók;
- 354. A Gyftv. 3. §-ának 10. pontja kereskedelmi gyakorlat a gyógyszer, tápszer, illetve gyógyászati segédeszköz rendelésének, beszerzésének, értékesítésének vagy fogyasztásának előmozdítására irányuló bármely tájékoztatás, tevékenység, megjelenítési mód, marketing vagy egyéb kereskedelmi kommunikáció. A közforgalmú gyógyszertárak, az intézeti gyógyszertár közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző egysége és a fiókgyógyszertárak, valamint gyógyászatisegédeszköz szaküzletek esetében nem minősül kereskedelmi gyakorlatnak a gyógyszerek, gyógyászati segédeszköz kiszolgáltatásakor, valamint a gyógyszerekkel kapcsolatos jogszabályban előírt tájékoztatás nyújtása során végzett egészségügyi szolgáltató tevékenység, továbbá a gyógyszerészi gondozás.
- 355. A Gyftv. 11/B. §-ának (1) bekezdése szerint a gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat a gyógyszer, gyógyászati segédeszköz ésszerű felhasználását kell, hogy elősegítse azáltal, hogy tárgyilagosan mutatja be a gyógyszer, illetve a gyógyászati segédeszköz tulajdonságait. A (2) bekezdés kimondja, hogy a gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció során

⁹⁵ Vj/90-156/2015. sz. irat

közölt információnak összhangban kell állnia a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott betegtájékoztatóban és a gyógyszer alkalmazási előírásában, illetve a gyógyászati segédeszköz használati útmutatójában foglaltakkal.

356. A Gyftv. 17. §-ának (1) bekezdés d) pontja szerint az embergyógyászati célra szánt, gyógyszertárból vény nélkül is kiadható és társadalombiztosítási támogatásban nem részesülő gyógyszerek, továbbá a támogatással nem rendelhető gyógyászati segédeszközök reklámozása megengedett, ha a reklám a gyógyszert az engedélyezett alkalmazási előírás, a gyógyászati segédeszközt a használati útmutató alapján mutatja be.
357. A Gyftv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat Gyftv-ben, valamint a 77. § (2) bekezdés j) pontjába foglalt felhatalmazás alapján kiadott rendeletben (a 18-19. §-ok tekintetében a továbbiakban: rendelet) meghatározott szabályai megsértéséért - a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az felel, aki a kereskedelmi gyakorlat tekintetében önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el, és a kereskedelmi gyakorlattal érintett gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
358. A Gyftv. 18/A. §-ának (1) bekezdése szerint a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai megsértése esetén az eljárás lefolytatására - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult. Az eljáró hatóság a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint jár el.

Az Fttv. releváns rendelkezései

359. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint e törvény arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
360. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, hogy a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,

e) pontja alapján kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől,

h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

361. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés kimondja, hogy a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

362. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtévevessze a fogyasztót az áru lényeges jellemzői, így különösen bj) az egészségre gyakorolt hatása tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

363. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint, ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

364. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

365. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

366. Az Fttv. mellékletének 11. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül az írott vagy elektronikus médiában szerkesztői tartalom használata az áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevétele érdekében előmozdítására úgy, hogy ezért a

vállalkozás ellenszolgáltatást nyújtott, ez azonban nem tűnik ki egyértelműen a tartalomból vagy a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi vagy akusztikus elemekből (szerkesztői tartalomnak álcázott reklám).

Az Éltv., az 1169/2011/EU rendelet, az 1924/2006/EK rendelet és a 432/2012/EU rendelet releváns rendelkezései

367. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
368. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 10. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik.
369. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
370. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
371. Az Éltv. 2015. május 5-től hatályos 10. §-ának (5) bekezdése szerint az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdése a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősül.
372. Az Éltv. 2015. június 19. napjától hatályos 76/A. §-a szerint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi XLVI. törvény 15. § a) pontjának hatálybalépését megelőzően tanúsított, a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköző magatartás esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
373. Az 1169/2011/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdése szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásért felelős élelmiszer-vállalkozó az a vállalkozó, akinek neve vagy cégneve alatt az élelmiszert forgalomba hozzák. Az 1169/2011/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében a rendelet valamennyi élelmiszer-vállalkozóra vonatkozik, függetlenül attól, hogy azok az élelmiszerlánc mely szakaszában működnek, amennyiben azok tevékenységei összefüggenek a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásával.
374. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontja szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik.

375. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdés szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás a természetes ásványvizekre és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekre vonatkozó uniós jogi rendelkezésekben foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszereknek emberi betegségek megelőzésére, kezelésére vagy gyógyítására vonatkozó tulajdonságokat, és ilyen tulajdonságokra nem is utalhat.
376. Az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdés szerint az (1), (2) és (3) bekezdést az alábbiakra is alkalmazni kell: reklámozás és az élelmiszerek megjelenítése, különösen formájuk, megjelenésük vagy csomagolásuk, a használt csomagolóanyagok, elrendezésük módja és kiállításuk kellékei.
377. Az Éltv. 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az Éltv. – a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.
378. Az Európai Parlament és a Tanácsnak élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelve 2. cikkének (1) bekezdése és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévezzék, különösen i. az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében, ii. az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik; iii. annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges jellemzőkkel rendelkezik, holott minden hasonló élelmiszer rendelkezik ilyen jellemzőkkel, b) a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.
379. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet preambuluma (3) és (4) pontja értelmében
- az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tartalmazza,
 - a 1924/2006/EK rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.
380. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán az 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy
- (1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,
 - (2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,
 - (3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.
381. Az 1924/2006/EK rendelet [annak 1. cikkének (2) bekezdése értelmében] alkalmazandó a kereskedelmi kommunikációban – a végső fogyasztónak ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén, vagy reklámjában – szereplő, tápanyag-

összetételre és egészségre vonatkozó állítások tekintetében. A rendelet preambuluma (4) pontja értelmében a rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.

382. Az 1924/2006/EK rendelet I. fejezete 2. cikke (fogalom-meghatározások) (2) bekezdésének 5. pontja értelmében „egészségre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van.

383. Az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikkének (1) bekezdésében rögzített főszabály szerint tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása.

384. A kivételek rendeletben rögzített konjunktív feltételei, hogy

- azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek megfeleljenek,
- a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfeleljenek,
- azokat a rendelettel összhangban engedélyezzék,
- azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepeljenek,
- figyelemmel a 28. cikk (5) és (6) bekezdésében leírt kitételekre is.

385. Az 1924/2006/EK rendelet II. fejezete 5. cikk (1) bekezdése ismerteti azokat az általános követelményeket, amelyek teljesülése esetén a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása megengedett.

a) általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok igazolják, hogy az állítás tárgyát képező tápanyag vagy egyéb anyag jelenléte, hiánya vagy csökkentett mennyisége az élelmiszerben vagy élelmiszercsoportban bizonyítottan kedvező táplálkozási vagy élettani hatással bír;

b) azt a tápanyagot vagy egyéb anyagot, amelyre az állítás vonatkozik:

i. a késztermék a közösségi jogszabályokban meghatározottak szerint jelentős mennyiségben tartalmazza, vagy – ilyen szabályozás hiányában – olyan mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményez; vagy

ii. a termék nem tartalmazza, vagy olyan, csökkentett mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményez;

c) adott esetben az állításban szereplő tápanyag vagy egyéb anyag a szervezet számára hasznosítható formában van jelen;

d) a termékből ésszerűen várhatóan elfogyasztható mennyiség az állításban szereplő tápanyagból vagy egyéb anyagból a közösségi jogszabályokban meghatározottak szerint jelentős mennyiséget tartalmaz, vagy - ilyen szabályozás hiányában - olyan mennyiséget tartalmaz, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményez;

e) esettől függően a III., illetve IV. fejezetben meghatározott különös feltételek teljesülnek.

386. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerint az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy

b) pszichés állapot és magatartás; vagy

c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése,

és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán, a 15-19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók, amennyiben:

i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak; és

ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

387. Az 1924/2006/EK rendelet 27. cikkének (5) bekezdése szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat - a 24. cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül - e rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehet alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek

388. A 2012. december 14-től alkalmazandó 432/2012/EU rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítások 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett listáját az 432/2012/EU rendelet melléklete tartalmazza. Az 1. cikk (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben említett, egészségre vonatkozó állítások a mellékletben megállapított feltételekkel alkalmazhatók élelmiszerekre.

A Tpv. és Ket. releváns rendelkezései

389. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

390. A Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a jogsértés tényét, a j) pont alapján megállapíthatja, hogy a magatartás nem jogsértő, illetve k) pont szerint bírságot szabhat ki.

391. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a GVH hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Az (1b) bekezdés értelmében a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

392. A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje az adott évben egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. Beszámolóval nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás által a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására közölt, a számvitelről szóló törvénynek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint

fordulónappal kiszámított nettó árbevételt kell figyelembe venni. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és a 27. § (7) bekezdését.

393. A Tpv. 78. §-ának (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az (5) bekezdés szerint ha a bírságot a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagja önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bírság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére.
394. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni az ott meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja értelmében a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
395. A Ket. 31. § (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VIII. Jogi értékelés

Az eljárás tárgya

396. Az eljáró versenytanács mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy kizárólag az eljárást megindító végzésben⁹⁶ és a vizsgálatot kiterjesztő végzésekben⁹⁷ meghatározott körben értékeli a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.
397. A jelen eljárás tárgya három részre osztható.
398. Az eljárás tárgya egyrészt annak elbírálása, hogy a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS eljárás alá vont vállalkozások a Glukozamin Pharma Nord termék népszerűsítése során alkalmazott reklámok a terméket a forgalomba hozatali engedély keretei között, azaz az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatták-e be.
399. Az eljárás tárgya másrészt annak elbírálása, hogy a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS 2014. január 1. napjától kezdődően a Bio-Króm, Bio-Króm Dia, Be-Fit, Bio Quinone Q10 Super, SelenoQ10, Bio Szelénium 100 cink + vitaminok elnevezésű étrend-kiegészítők népszerűsítése során betartotta-e az élelmiszerek reklámozására vonatkozó ágazati rendelkezéseket, azaz
- a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan használt reklámállítások 2014. december 13-át megelőző alkalmazásával megsértette-e az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj)

⁹⁶ Vj/90/2015. számú ügyindító végzés

⁹⁷ Vj/90-25/2015., Vj/90-42/2015., Vj/90-77/2015., Vj/90-97/2015. számú kiterjesztő végzések, illetve a Vj/90-8/2015, Vj/90-98/2015. számú ügyfélbevonó végzések

alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást,

- a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan használt reklámállítások 2014. december 13-ától történő alkalmazásával megsértette-e az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást,
- a termék gyógyhatásával kapcsolatosan használt reklámállítások 2014. december 13-át megelőző alkalmazásával megsértette-e az Éltv. 10. § (3) bekezdésében foglalt előírást,
- a termék gyógyhatásával kapcsolatosan használt reklámállítások 2014. december 13-ától történő alkalmazásával megsértette-e az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglalt előírást,

így megtévesztő – ezáltal tisztességtelen – kereskedelmi gyakorlatot folytatott-e.

400. Az eljárás tárgya harmadrészt annak elbírálása, hogy a Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS és a Galenus Kft. a Patika Magazin Partner mellékleteiben szerkesztői tartalomnak álcázott reklámot tettek-e közzé, ezáltal tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak-e, mivel valószínűsíthető, hogy a Pharma Nord Kft., illetve a Pharma Nord ApS a magazinban megjelenő cikkekhez információt, a magazin elkészítéséért ellenszolgáltatást nyújtott, ez a közreműködés azonban nem tűnt ki egyértelműen a tartalomból, illetve a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi elemekből.

401. Az eljáró versenytanács értékelését először azzal kezdi, hogy a Glukozamin Pharma Nord terméket az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatták-e be.

VIII. 1. Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatosan közzétett kereskedelmi kommunikáció értékelése

Hatáskör és illetékesség

402. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

403. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. §-a alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:

a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy

b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

404. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a

a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg,

b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,

c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy

d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

405. A vizsgált termékkel, a Glukozamin Pharma Norddal kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció többek között országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón (pl. TV2, MTVA, ATV), valamint országos terjesztésű lapokon (Patika Magazin, Blikk (behúzás), Recept Nélkül magazin) keresztül valósult meg.
406. A Gyftv. 18/A. §-ának (1) bekezdése szerint a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat Gyftv. II. fejezetében meghatározott szabályai megsértése esetén az eljárás lefolytatására - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult. Az eljáró hatóság a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint jár el.
407. A Glukozamin Pharma Nord termék a vizsgálattal érintett időszakban vény nélkül kapható gyógyszernek minősült. Mivel a Gyftv. 17. §-a (1) bekezdés d) pontja a törvény II. fejezetének „A gyógyszerrel, illetve gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó szabályok” című részében található, ezért megállapítható, hogy a vény nélkül kapható gyógyszerek reklámozásával kapcsolatos szabályok megsértése esetén – meghatározott kivételekkel – az eljárás lefolytatására a Gyftv. és az Fttv. együttes értelmezése alapján a GVH jogosult.

Felelősség a kereskedelmi gyakorlatért

408. Tekintettel arra, hogy Glukozamin Pharma Nord terméket a Pharma Nord Kft. nyilatkozata alapján a Pharma Nord ApS értékesíti nagykereskedők útján, a termék értékesítéséből származó bevételt közvetlenül a Pharma Nord ApS szerzi meg ([ÜZLETI TITOK]), így a termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikáció közzététele, így a termék értékesítésének ösztönzése közvetlen érdekében állt. Ennélfogva a Pharma Nord ApS felelőssége a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokért a Gyftv. 18. § (1) bekezdése alapján fennáll.
409. A Glukozamin Pharma Nord termék kapcsán (is) a Pharma Nord Kft. látta el a marketing kommunikációval összefüggő feladatokat (azaz járt el a vizsgált kereskedelmi kommunikációk megjelentetése érdekében), [ÜZLETI TITOK]⁹⁸ [ÜZLETI TITOK], így a termék értékesítésének ösztönzésének módjára közvetlen ráhatással bírt és az közvetlenül érdekében állt. Ebből kifolyólag a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokért a Pharma Nord Kft. felelőssége is fennáll a Gyftv. 18. § (1) bekezdése alapján.

Kereskedelmi gyakorlatokkal célzott fogyasztók

410. A vizsgált termékcsalád vény nélkül kapható gyógyszer. A készítmény enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis⁹⁹ tüneteinek enyhítésére szolgál, csökkenti a porc lebomlását. Ezért speciális, az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése szerinti fogyasztói kört a versenytanács nem tart meghatározhatónak. Mindazon túl, bármilyen fájdalmat (a közérzetet negatívan befolyásoló hatást) elszenvedők esetében megállapítható, hogy az átlagosnál érzékenyebben reagálnak a reklámok által közvetített üzenetre.
411. A vizsgált kereskedelmi kommunikációk azokat a végfelhasználókat célozták, akik a gyógyszertárakban szakismeretekkel nem rendelkezve a termékek lehetséges megvásárlóivá válhatnak. Ezek a fogyasztók tehát szakmai ismeretekkel nem, legfeljebb más porckopás elleni gyógyszer, étrendkiegészítő használatából szerzett saját vagy mástól nyert tapasztalatokkal, valamint a vizsgált reklámokból szerzett információk birtokában lehetnek.

⁹⁸ VJ/90-19/2015. számú irat 2. számú melléklete tartalmazza

⁹⁹ ízületi porckopás

A vizsgált termékre irányadó speciális jogi előírások

412. Az Fttv. 3. § (5) bekezdésén alapuló felhatalmazás alapján a Gyftv. II. fejezete az Fttv.-nél szigorúbb követelményeket állapított meg arra vonatkozóan, hogy adott kereskedelmi magatartás tisztességtelennek nyilvánítandó-e vagy sem.
413. A vény nélkül kapható gyógyszerekkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatnak a gyógyszer ésszerű felhasználását kell, hogy elősegítse, azáltal, hogy tárgyilagosan mutatja be a gyógyszer tulajdonságait. A jogalkotó ezt a célt úgy kívánta biztosítani, hogy a gyógyszerrel közölt információk összhangban kell állnia a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyében jóváhagyott betegtájékoztatóban és az alkalmazási előírásban foglaltakkal (Gyftv. 11/B. §). A vény nélkül kapható gyógyszerek esetében a reklámozás ugyan megengedett, de a szabályozott forgalomba hozatali rend révén a gyógyszert a reklámnak szigorúan csak a jogi keretek között, az engedélyezett alkalmazási előírás alapján szabad bemutatnia (Gyftv. 17. § (1) bekezdés d) pontja).
414. A GVH a következőes gyakorlatában¹⁰⁰ többször rögzítette, hogy a jogi szabályozásból következően a gyógyszerértékből vény nélkül is kiadható gyógyszerre vonatkozó valamely reklámállítás GVH általi megítélése kapcsán elsődleges jelentőséggel nem az állítás valóságtartalma bír, hanem az, hogy az állítás révén a vállalkozás az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatja-e be a készítményt. Ez arra is rámutat, hogy a szabályozásból fakadóan az állítás valóságnak való megfelelését az alkalmazási előírás kérdésében döntő szakhatóság már megvizsgálta, így a GVH-nak nem kell vizsgálnia, s nem is vizsgálhatja, hogy az alkalmazási előírásnak megfelelő állítás megfelel-e a valóságnak, de azt sem, hogy az alkalmazási előíráson túlterjeszkedő állítás valós-e. Mindez kihatással van az állítások alátámasztására elfogadható bizonyítékok megítélésére is, mivel a vállalkozásnak elsődlegesen nem az állítás valóságnak való megfelelését kell igazolnia, hanem azt, hogy a reklám a készítményt az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatja be. Ennek megfelelően az engedélyezett alkalmazási előíráson túlterjeszkedő állítás GVH előtti érdemi igazolására tett kísérlet irreleváns.
415. A gyógyszerértékből vény nélkül is kiadható gyógyszerek reklámozására vonatkozó jogszabályi előírások – mindenekelőtt a Gyftv.-ben foglaltak – célja, hogy a vény nélkül kapható gyógyszerek reklámozása a gyógyszer ésszerű felhasználását segítse elő annak megkövetelése révén, hogy a gyógyszer tulajdonságait a reklámokban tárgyilagosan és túlzások nélkül mutatja be. Ez a követelmény attól függetlenül irányadó, hogy a reklám az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró, szakmai ismeretekkel nem rendelkező természetes személyeket céloz-e meg, illetve ér-e el, vagy a gyógyszer felírására vagy forgalmazására jogosult, megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező személyeket (orvosokat vagy gyógyszerészeket).
416. A Gyftv. – a 88. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében – egyebek között az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja. Ezen irányelv 87. cikkének (2) bekezdése rögzíti, hogy a gyógyszer reklámozásának minden részlete meg kell, hogy feleljen az alkalmazási előírásban megadott adatoknak.
417. Amint azt az Európai Bíróság aláhúzza a C-249/09. számú Novo Nordisk ügyben 2011. május 5-én meghozott ítéletében, a 2001/83/EK irányelv 87. cikkének (2) bekezdése nem írja elő azt, hogy a gyógyszerreklám valamennyi részletének azonosnak kell lennie a gyógyszer alkalmazási előírásában szereplő részletekkel. Az Európai Bíróság ítéletében kifejtette, hogy annak érdekében, hogy a 2001/83/EK irányelv (47) preambulum-bekezdésének megfelelően a reklám kiegészítse a gyógyszerek felírására és kiadására jogosult személyek rendelkezésére álló információkat, és figyelembe véve e személyek azon tudományos ismereteit, amelyekkel

¹⁰⁰ pl. Vj/56/2010, Vj/112/2010, Vj/77/2012, Vj/61/2011. sz. ügyek

a nagyközönséggel szemben rendelkeznek, az ilyen személyeknek szánt gyógyszerreklám tartalmazhat az alkalmazási előírással összeegyeztethető olyan információkat, amelyek az említett irányelv 11. cikkének megfelelően megerősítik vagy pontosítják az említett előírásban szereplő adatokat, feltéve, hogy e kiegészítő információk megfelelnek az ezen irányelv 87. cikkének (3) bekezdésében és 92. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett követelményeknek. Más szóval ezen információk

- egyrészt nem lehetnek félrevezető, és a gyógyszer ésszerű felhasználását kell elősegíteniük azáltal, hogy tárgyilagosan és túlzások nélkül mutatják be a gyógyszer tulajdonságait,
- másrészt pontosnak, aktuálisak, ellenőrizhetőnek és megfelelően teljes körűnek kell lenniük ahhoz, hogy az ezek alapján tájékoztatott személy kialakíthassa véleményét a szóban forgó gyógyszer terápiás értékéről.

418. Összességében tehát megállapítható, hogy a gyógyszerértékelés vény nélkül is kiadható gyógyszerekre reklámozására vonatkozó előírások értelmében ezen gyógyszerek reklámozása megengedett, feltéve, hogy a reklám a gyógyszert az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatja be. A jogszabályi rendelkezések értelmében

- a reklám nem tehet olyan állítást, amely ellentétben áll az alkalmazási előírással, s így a reklám nem állíthat, sugallhat olyan tulajdonságot, terápiás javaslatot, várható hatást, amely ellentétes az illetékes hatóság által jóváhagyott alkalmazási előírással, illetve annak tartalmát meghaladja,
- a jogszabály ugyan nem követeli meg, hogy a reklám egyes részei minden esetben és szó szerint azonosak legyenek az alkalmazási előírás egyes részeivel, mindazonáltal
- egyrészt a reklám egyes részeinek és összhatásának, üzenetének is minden esetben összhangban kell lenniük az alkalmazási előírás egyes részeivel,
- másrészt ezen, a reklámnak az azzal megcélzott, illetve elért személyek általi értelmezésében megmutatkozó összhang megléte kapcsán a reklámozónak az alábbiak szerint figyelemmel kell lennie arra, hogy az adott reklám mely személykört célozza meg, illetve éri el:
- a gyógyszerek felírására és kiadására jogosult, kellő szakmai ismeretekkel rendelkező személyeket, vagy
- nem az előző személyi körbe tartozók, s különösen az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyeket. Ez utóbbi csoportot megcélzó, illetve elérő reklámok esetén a reklámozónak fokozott figyelmet kell fordítania arra, hogy e személyek nem rendelkeznek kellő szakmai ismeretekkel, amely kihatással van a reklámok értelmezésére. A szakmai ismeretek hiányában ezen személyek nem tudják feloldani az alkalmazási előírás és az abban nem szereplő, a reklámban megjelenített állítások közötti eltérés által keletkező információs feszültséget.

419. A természetes személy fogyasztóknak szóló gyógyszerértékelés vény nélkül is kiadható gyógyszerek reklámozásának megengedhetősége körében – így a reklámüzenetek alkalmazási előírással történő összevetésénél – a bírói gyakorlattal összhangban az egyes reklámállítások üzenetének vizsgálatakor azok összhatásából, fogyasztók általi lehetséges, logikus, ésszerű felhasználást követő és életszerű értelmezéséből szükséges kiindulni.¹⁰¹

¹⁰¹ „A reklámozás jellegének megválasztásakor, valamint a népszerűsíteni kívánt termékre, szolgáltatásra vonatkozó információk közzétételkor meghatározó jelentőséggel bír a megjelenítés formája, a használt szlogen, a szövegbeli és képi tartalom, ezek elhelyezése, a használt betűnagyság és a tájékoztatás terjedelme. Ezen elemek alkalmazásakor - a reklámoknak - a Tptv. III. fejezete szerinti rendelkezéseknek meg kell felelniük, mivel a versenyhatóság - mint ahogy azt a perbeli esetben is tette - a megtévesztésre alkalmasság szempontjából a közzétett információ

420. A gyógyszerértékből vény nélkül is kiadható gyógyszer kizárólag az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatható be. Ha tehát egy termék gyógyszerértékből vény nélkül is kiadható gyógyszerként kerül forgalomba, akkor ez – egyrészt lehetővé teszi olyan állítások kereskedelmi kommunikációban történő megtételét, amelyre egy nem gyógyszerként, hanem például élelmiszerként forgalmazott termék esetén nincs mód – másrészt a szabályozott forgalomba hozatali rend révén a szakhatósági engedélyekhez, az engedélyezett alkalmazási előíráshoz kötötten be is határolja a lehetséges közlések körét, mivel az ilyen termékek reklámozására kizárólag az ezen termékkategóriára irányadó előírások jelentette korlátok között van lehetőség.
421. A Gyftv. 17. §-a (1) bekezdése d) pontja megsértésének megállapíthatósága attól független, hogy a kereskedelmi kommunikáció alkalmas-e a kereskedelmi kommunikáció címzettjei piaci magatartásának, döntéseinek a befolyásolására vagy sem, de az sem bír relevanciával, hogy az adott állítás megfelel-e a valóságnak vagy sem, mivel a gyógyszernek nem az alkalmazási előírás alapján, azzal nem összhangban lévő bemutatása az állítás valóságtartalmától függetlenül tilalmazott.¹⁰²
422. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált reklámok nem egészségügyi szakembereket, a gyógyszerek felírására és kiadására jogosult személyeket értek el, hanem szakmai ismeretekkel nem rendelkező fogyasztókat. Ez utóbbiak esetében fokozott követelmény, hogy a reklám ne legyen félrevezető, s a gyógyszer ésszerű felhasználását segítse elő azáltal, hogy tárgyilagosan és túlzások nélkül mutatja be a gyógyszer tulajdonságait.
423. Szükséges kiemelni a jelen esetben azt is, hogy a fent leírtak értelmében tehát nem azt várja el a joggyakorlat, hogy az alkalmazási előírás szó szerint és teljes egészében jelenjen meg a reklámokban, hanem azt, hogy a reklámokban megfogalmazott állítások összessége, tartalma, a fogyasztóknak címzett üzenete feleljen meg az alkalmazási előírásban megjelölteknek.

A reklámállítások értékelése

424. A reklámok üzenetének értelmezése során a joggyakorlat nem a vállalkozások szándékát, hanem a lehetséges fogyasztói tartalmat értékeli, figyelemmel a reklámokban megjelenő állításokra és az érintett termékcsalád jellemzőire, különös tekintettel a reklámban kiemelt jellemzőre.
425. Az eljáró versenytanács elöljáróban megjegyzi, hogy irreleváns, hogy az alkalmazási előírás módosult-e a reklámok közzétételének befejezése után, hiszen az eljáró versenytanács mindig a kommunikáció közzétételekor hatályos alkalmazási előírásnak való megfelelést vizsgálja. Így tehát továbbiakban az eljáró versenytanács az „alkalmazási előírat” kifejezés alatt a III. fejezetben bemutatott alkalmazási előírásokat érti, tekintettel arra, hogy ezen időszak alatt valósult meg a reklámok közzététele.
426. A jelen esetben a vizsgált reklámok (televízióban, plakátokon, a honlapon, nyomtatott sajtóban megjelenő reklámok) alapvetően a következő üzeneteket fogalmazzák meg (ezek a reklám egyes rész-üzenetei). A termék:
- csökkenti a porcok romlását,
 - javítja a térdízület funkcióját,
 - csökkenti a fájdalmat, mint más gyulladáscsökkentő szerek,
 - nincs mellékhatás,

fogyasztókra gyakorolt összehatását vizsgálja” (Lásd a Fővárosi Ítéltábla Vj/68/2006. számú ügyben hozott 2.Kf. 27.309/2007/6. számú ítéletét.)

¹⁰² A Gazdasági Versenyhivatal az Fttv., Tptv., Grt., Éltv, Gyftv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2015) V.17.3. pontja.

- újjáépíti a porcokat.

427. Ezek azok a tulajdonságok, amelyek a fogyasztói döntésre alapvető befolyással bírhatnak. A jogszabályi korlátokat a készítmény reklámozása során nem lehet átlépni, így a reklám nem tehet olyan állítást, amely nincs összhangban az alkalmazási előírással, vagy annak hatásait túlzással mutatja be.
428. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fenti kifejezések a várt hatás bekövetkeztét jelentik, főleg, ha az üzenet erre utaló, ezt alátámasztó képi megjelenítést kap. A reklámokban történő térd képi megjelenítése – melynél a csontok helyén két tartály Glukozamin Pharma Nord található, amely a bennük lévő hatóanyagnak köszönhetően helyén tartják a porcokat –, továbbá az ízületi porc és részlegesen elpusztult ízületi porc képi megjelenítése még inkább nyomatékosítja a porckopást megelőző, porcújjáépítő üzenet. Mindez határozottan azt a fogyasztói érzékelést erősíti, hogy a termék a porckopást enyhítő, fájdalomcsillapító, porcújjáépítő hatásokkal rendelkezik.
429. Elöljáróban az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a Gyftv. szabályai szerint a kereskedelmi kommunikációnak a termék engedélyezett alkalmazási előírásának kell megfelelni. A GVH nem azt vizsgálja, hogy a tudományos publikációnak megfelel-e a reklám, így e körben irreleváns az erre való hivatkozás. Erre tekintettel a becsatolt tudományos publikációkat az eljáró versenytanács figyelmen kívül hagyja, hiszen csak az alkalmazási előírásra való hivatkozás fogadható el.
430. A Pharma Nord Kft. által a hivatkozott Novo Nordisk ügy szerint a gyógyszerreklámban közzétett állítások a gyógyszer alkalmazási előírásával kell összhangban lennie, de ez nem jelenti azt, hogy az alkalmazási előírásnak tartalmaznia kell a gyógyszerreklámban foglalt valamennyi állítást. Az eljáró versenytanács azonban kiemeli, hogy ez nem jelentheti azt, hogy a kereskedelmi kommunikáció az alkalmazási előírással ellentétes üzenetet hordozhatna. Az eljáró versenytanács tehát azt vizsgálja, hogy az ügyindító végzésben felsorolt állítások üzenetei megfelelnek-e az alkalmazási előírásban foglaltakkal.
431. Az alábbi táblázat szemlélteti az állításokat és a fogyasztók által észlelt üzenetet.

Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer			
Kereskedelmi kommunikáció	Kereskedelmi kommunikáció üzenete	Megjelenés helye	Ügyindító végzés szerinti jogalap
Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését	Csökkenti a porcok romlását	nyomtatott sajtóhirdetések: Patika Magazin Partner Melléklet 2014.03.30.; Blikk (behúzás) 2014.04.04.; Paramedica Magazin 2014.04.07.; Recept Nélkül 2014.04.01.; Bioritmus 2014.11.20.; Paramedica Magazin 2014.09.01.; Osteológiai Közlemények 2014.06.12; Patika Magazin Partner Melléklet 2014.09.30.; Blikk (behúzás) 2014.10.04.; Patika Magazin Partner Melléklet 2015.03.20.; Blikk (behúzás) 2015.10.04.; Paramedica Magazin 2015.04.07.;	Gyftv. 17. §-a (1) bekezdésének d) pontja
javítja az érintett térdízület funkcióját.	Javítja az érintett térdízület funkcióját.		

		Osteologikai Közlemények 2015.05.09 ;patikai plakátok, attrap, szórólap és wobblers	
A glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek	Csökkenti a fájdalmat, annyira mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek	Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi száma	
megakadályozza a porcok további romlását	Megakadályozza a porcok további romlását		
megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését	Megakadályozza a porcok további romlását, ízületek működését javítja		
[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik	Kezeli a porckopás tüneteit, illetve gátolja a porcvesztést		
A harmadik doboz glükózamin után a térdproblémáim teljesen megszűntek	Térdproblémák teljesen megszűnnek 3 hónap után		
a kagylóhéj kivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül. Ahogy Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsen hatását.	Kockázatok nélkül szedhető, nincs mellékhatás, 2-3 hónap alatt teljesen csökkenti a térdet érintő fájdalmat		
Nincs mellékhatás	Kockázatok nélkül szedhető, nincs mellékhatás		
A Glukozamin-	Csökkenti a	Patika Magazin Partner Melléklet	

szulfát olyan hatékonyan képes csökkenteni a fájdalmat, mint az NSAID-ek (nem szteroid fájdalomcsillapító szerek)	fájdalmat, annyira mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek	2014. ősz	
Tény, hogy klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin fájdalomcsillapító hatása megegyezik az általában használt NSAID fájdalomcsillapító szerek hatékonyságával, csak mellékhatások nélkül.	Csökkenti a fájdalmat, annyira mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő gyógyszerek	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz	

432. Az OGYÉI a GVH megkeresésére előadott válaszai alapján a nyomtatott sajtóban, vásárláshelyi reklámanyagokban, patikai plakátokon, attrapon, szórólapon, wobbleren megjelenő „Glukozamin Pharma Nord csökkenti az ízületi porcállomány leépülését,” és „javítja a térdízület funkcióját” állítások nem jogsértőek, mivel „az alkalmazási előírás utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását,” továbbá „mivel a fájdalomkerülő magatartás miatt beszűkült mozgásterjedelem is egy tünet, így a tünet enyhülésével bizonyos mértékig az ízület mozgásterjedelmének a javulása várható.” A termék alkalmazási előírásának 5.1. pontja szerint „a glükózamin – nagy valószínűséggel a katabolikus enzimek gátlása révén – gátolhatja az ízületi porc lebomlását,” továbbá az alkalmazási előírás 4.1. pontja szerint a térdízületi artrózis tüneteit enyhíti. Erre figyelemmel a „Glukozamin Pharma Nord csökkenti az ízületi porcállomány leépülését,” és „javítja a térdízület funkcióját” állítások, továbbá az ehhez hasonló tartalmú állítások nem terjeszkednek túl az alkalmazási előíráson, így nem jogsértőek.

433. Az eljáró versenytanács a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában megjelenő „megakadályozza a porcok további romlását,” „megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését,” „[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcveszteséggel foglalkozik” állításokkal kapcsolatban az OGYÉI véleményét¹⁰³ tekinti irányadónak. E szerint a gyógyszer alkalmazási előírása alapján elfogadhatóak az állítások, mivel az alkalmazási előírás 5.1. pontja is utal arra, hogy a hatóanyag csökkentheti a porc lebomlását. Erre figyelemmel ezek és az ehhez hasonló tartalmú állítások nem terjeszkednek túl az alkalmazási előíráson, így nem jogsértőek.

434. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában megjelenő „Ahogyan Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtse hatását” állítás nem terjeszkedik túl az alkalmazási előíráson, ezáltal nem jogsértő, tekintettel arra, hogy az alkalmazási előírás 4.2. pontja szerint „a tünetek (különösen a fájdalom enyhülése) csak a kezelés után hetekkel, vagy még hosszabb

¹⁰³ Határozat IV. 4. 2. fejezete

idő után jelentkeznek. Ha 2-3 hónap után sem tapasztalható a tünetek enyhülése, újra kell értékelni a glükózamin kezelés folytatását.” Erre figyelemmel helytálló azon reklámállítás, hogy a terméknek 2-3 hónapra van szüksége, hogy kifejtsen a hatását.

435. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában megjelenő „a kagylóhéj kivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül;” „Nincs mellékhatás” állítás azt az üzenetet közvetíti a fogyasztóknak, hogy a gyógyszer nem okoz mellékhatásokat. A Pharma Nord Kft. szerint ez a Patika Magazin szerkesztőségi anyagában található, illetve vásárlói véleményeken alapul.
436. Az eljáró versenytanács egyrészt megjegyzi, hogy ezen állítások valóban nem hirdetésként jelzett szövegekben, hanem szerkesztői tartalmakban jelentek meg, azonban a Patika Magazin Partner Mellékletében. Az eljáró versenytanács a Patika Magazin Partner Mellékletek hirdetésként nem jelölt szerkesztői tartalmi vonatkozásában megállapíthatónak tartja az Fttv. mellékletének 11. pontjába ütköző jogsértést, azaz a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállást (erről részletesen ld. a határozat VIII.7. fejezetét). A szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás megállapíthatósága független attól, hogy egyébként az álcázott reklám a tartalma alapján kifogásolható-e (tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, megtévesztést, vagy ágazati szabályba ütköző közlést tartalmaz-e). Az eljárás alá vont Pharma Nord társaságok felelőssége azonban az álcázott reklámok tartalma vonatkozásában is megállapítható, önmagában arra tekintettel, hogy a kiadványok a Pharma Nord Kft. megrendelésére és finanszírozásával készültek ([ÜZLETITITOK] a Pharma Nord ApS. biztosítja, amely egyben a termékek forgalmazója), a szerkesztői tartalom részéhez a Pharma Nord Kft. bocsátott a kiadó rendelkezésére háttéranyagokat, a kiadványokban a Pharma Nord termékek hirdetési mellett jelennek meg a termékekre, hatóanyagokra, az azok hatásaira egyértelműen reflektáló cikkek, amelyek ekként szintén a Pharma Nord társaságok érdekében kifejtett kereskedelmi gyakorlatnak, hirdetésnek minősülnek (függetlenül az erre vonatkozó jelölés elmaradásától).
437. Az eljáró versenytanács jelzi továbbá, hogy elbírálja a termékkel kapcsolatban tett pozitív fogyasztói jelzéseket is. A vevők a termék használatával kapcsolatos kedvező tapasztalataival és az azokra alapított reklámállításokkal kapcsolatosan az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra, hogy a Vj/46/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban meghozott döntés elvi élel mondta ki, hogy valamely személytől származó idézet, (szakmai) vélemény, felhasználói tapasztalat tájékoztatásban történő elhelyezése nem mentesít a versenyjogi felelősség alól. Az ilyen megoldással a reklámban vagy bármely más tájékoztatási anyagban szereplő közlések a vállalkozás tájékoztatásának (az ő gazdasági érdekeit szolgáló közlésnek) minősülnek.¹⁰⁴ A fogyasztói tapasztalatoknak ugyanazon elvárásoknak kell megfelelniük, mint minden egyéb, a fogyasztók irányába közölt kommunikációnak, így azok közzétételkor a vállalkozásnak meg kell bizonyosodniuk arról is, hogy azok megfelelő bizonyítékkal alátámaszthatók-e. Önmagukban azonban nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok és a betegetől származó vélemények.¹⁰⁵ A fogyasztói vélemények megfelelőségét tehát az eljáró versenytanács vizsgálhatja. A fogyasztói vélemények, tapasztalatok álcázott hirdetésekben jelentek meg, amelyek tartalmát a Pharma Nord Kft.

¹⁰⁴Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény III. fejezetével és a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvénnyel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (a továbbiakban: Elvi döntések) I.2.1. pontja

http://www.gvh.hu/data/cms1030603/VT_elvi_allasfoglalasok_fttv_2015_03_09.pdf

¹⁰⁵ Lásd Elvi döntések I.6.42. pontja

befolyásolni is tudta, tehát lett volna arra lehetősége, hogy a fogyasztói közléseket, pontosítsa kiegészítse.

438. A Pharma Nord Kft. véleménye szerint a fogyasztók nem vonhatják le azt a következtetést, hogy a terméknek semmilyen mellékhatása nem lehet, ugyanis a vásárlói véleményből csak az következik, hogy az adott fogyasztó nem tapasztalt semmilyen mellékhatást. Ezzel ellentétes álláspontra helyezkedik a versenytanács. A fogyasztókban a közölt állítás azt a képzetet keltheti, hogy nem csupán a sajtónak nyilatkozó vásárló nem szenvedett a mellékhatásoktól, hanem ha megvásárolják, akkor őket sem fogja érinteni. Nem elvárható a fogyasztótól az sem, hogy magában kérdésként fogalmazza meg a „nincs mellékhatás” kitételt, és a készítmény megvásárlását megelőzően további kutatást végezzen a helyes értelmezés érdekében, főként akkor nem, ha úgy véli, hogy a megfelelő tájékoztatást megkapta. Egyebekben az eljáró versenytanács álláspontja szerint azt, hogy a terméknek nincsenek mellékhatásai cáfolja az alkalmazási előírás 4.8. pontja, ami a glükózamin gyakori és kevésbé gyakori mellékhatásait tartalmazza, ilyen pl. az émelygés, hasi fájdalom, emésztési zavar, székrekedés és hasmenés. Igaz ugyan, hogy az alkalmazási előírás szerint ezek a mellékhatások általában gyengék és átmeneti jellegűek, de semmiképpen nem jelenthető ki, hogy nincsenek.
439. Az eljárás alá vont védekezése kapcsán megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a termék egyéb kereskedelmi gyakorlataiban (akár a kifogásolt üzenetet tartalmazó közlés közelében) a szokásos „*Kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét*” figyelmeztetés megjelenítése az eljáró versenytanács álláspontja szerint az ésszerűen eljáró átlagos fogyasztó esetében sem ellentételezi a mellékhatások hiányára vonatkozó közlést (sőt, annak ellentmond, így kifejezetten zavaró lehet, ha mindkét állítást együtt észleli a fogyasztó). Különösen nem, hogy a „nincs mellékhatás” üzenetet közvetlen és tényleges fogyasztói tapasztalatként jelenítik meg, amely ebből adódóan a gyakran látható, hallható, szokásos és kötelező jellegű felhívást felülírja, illetve ahhoz képest a tényleges helyzetet jobban leírónak, hitelesebbnek, vagy meggyőzőbbnek tűnhet.
440. Összességében az eljáró versenytanács szerint azt az üzenetet megfogalmazó állítások, miszerint a terméknek nincsenek mellékhatásai, túlterjeszkednek az alkalmazási előíráson, sőt annak kifejezetten ellentmondanak, hiszen több mellékhatást is ismertet az az alkalmazási előírás, ezáltal jogsértőek.
441. A „kagylóhéjkivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül;” „a glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek,” „A Glukozamin-szulfát olyan hatékonyan képes csökkenteni a fájdalmat, mint az NSAID-ek (nem szteroid fájdalomcsillapító szerek),” „Tény, hogy klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin fájdalomcsillapító hatása megegyezik az általában használt NSAID fájdalomcsillapító szerek hatékonyságával, csak mellékhatások nélkül” állítások azt az üzenetet sugallják, hogy a Glukozamin Pharma Nord termék ugyanolyan hatékonyan csökkenti a fájdalmát, mint más fájdalomcsillapító szerek. Az eljárás alá vont szerint ezen állítások a Patika Magazin szerkesztőségi anyagában található és ez egy vásárlói vélemény.
442. Az eljáró versenytanács hivatkozik az előző pontban kifejtett álláspontjára, miszerint a Patika Magazin Partner Mellékletében található szerkesztői tartalmak, mint kereskedelmi gyakorlatok vonatkozásában is megállapítható a Pharma Nord társaságok közvetlen érdekeltisége és felelőssége, másrészt a vásárlói vélemények használata sem mentesít a felelősség alól, így erre tekintettel jogosult vizsgálni az állítások jogszerűségét.
443. Szintén nem foghat helyt az eljárás alá vont arra való hivatkozása, hogy a termék betegtájékoztatója alapján a termék a reuma ellenes szerek csoportjába tartozik, nem szteroid gyulladásgátló, így az állítás összhangban van a betegtájékoztatóval. Az eljáró versenytanács

ismét felhívja arra a figyelmet, hogy a reklámállításhoz az alkalmazási előírással kell összhangban lennie. Ha a versenytanács elfogadná azt, hogy vizsgálhatná a kereskedelmi gyakorlatokat a betegtájékoztatók alapján – ami a törvényből nem következik –, logikailag akkor sem támasztható alá a betegtájékoztató 1. pontjára való hivatkozás. Ugyanis sem a betegtájékoztató, sem az alkalmazási előírás nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mennyire és mihez képest hatékonyan csillapítja a fájdalmat a termék. Így az eljáró versenytanács szerint a fájdalomcsökkentő hatás önmagában elfogadható, azonban arra utalást, hogy a gyógyszer ugyanolyan hatékony, mint más fájdalomcsillapító szerek, az alkalmazási előírás nem tartalmaz. Tehát az eljáró versenytanács szerint azok az állítások, melyek azt sugallják, hogy a vizsgált termék ugyanolyan hatékonyan csillapítja a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító szerek, túlerjeszkednek az alkalmazási előíráson.

444. „A harmadik doboz glükózamin után a térdproblémáim teljesen megszűntek” állítással kapcsolatban az eljárás alá vont előadta, hogy ez szerkesztőségi cikkből vett idézetről van szó. Előadta, hogy az állítás a betegtájékoztató 3. pontján alapul: „A Glukozamin Pharma Nord klinikai hatása általában a kezelés megkezdésétől számítva 4 hét után észlelhető.” Az eljáró versenytanács ennek kapcsán nem azt az időtartamot látja kifogásolhatónak, amely a kezelés indulásától a hatás észleléséig eltelik, hanem a problémák megszűnésére való utalást. A Glukozamin Pharma Nord gyógyszer forgalomba hozatali engedélyezése során az OGYI-nak 2005. április 4-én benyújtott dokumentáció részét képezte két szakirodalom is, amely az állítást alátámasztja. Az alkalmazási előírás 4.1. pontja szerint a termék enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis tüneteinek *enyhítésére* szolgál. Az alkalmazási előírásban (és a betegtájékoztatóban) nincs arra vonatkozó általános állítás, hogy a termék használata a térdproblémákat teljesen megszünteti. Csakis az enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis tüneteit enyhíti, tehát például a súlyosabb fokú artrózis tüneteit már nem enyhíti, de végképp nem mondható el a termékről, hogy megszüntetné a problémát. Erre tekintettel az eljáró versenytanács véleménye szerint az állítás túlerjeszkedik az alkalmazási előíráson, amikor azt közvetíti a fogyasztók felé, hogy a termék szedésével megszűnnek a térdproblémák.

445. Az alábbi táblázat tartalmazza az állítások eljáró versenytanács általi értékelésének összefoglalását:

Kereskedelmi kommunikáció	Megjelenés helye	Sérti a Gyftv. 17. § (1) bek. d) pontját?
Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését javítja az érintett térdízület funkcióját.	nyomtatott sajtóhirdetések: Patika Magazin Partner Melléklet 2014.03.30.;	NEM
	Blikk (behúzás) 2014.04.04.; Paramedica Magazin 2014.04.07.; Recept Nélkül 2014.04.01.; Bioritmus 2014.11.20.; Paramedica Magazin 2014.09.01.; Osteológiai Közlemények 2014.06.12; Patika Magazin Partner Melléklet 2014.09.30.; Blikk (behúzás) 2014.10.04.; Patika Magazin Partner Melléklet 2015.03.20.; Blikk (behúzás) 2015.10.04.;	NEM

	Paramedica Magazin 2015.04.07.; Osteologikai Közlemények 2015.05.09; patikai plakátok, attrap, szórólap és wobblers, honlap	
A glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek	Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi száma Honlap	IGEN
megakadályozza a porcok további romlását		NEM
megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését		NEM
[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik		NEM
A harmadik doboz glükózamin után a térdproblémáim teljesen megszűntek		IGEN
a kagylóhéj kivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül. Ahogyan Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsen hatását.		IGEN
Nincs mellékhatás		IGEN
A Glukozamin-szulfát olyan hatékonyan képes csökkenteni a fájdalmat, mint az NSAID-ek (nem szteroid fájdalomcsillapító szerek)	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz Honlap	IGEN
Tény, hogy klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin fájdalomcsillapító hatása megegyezik az általában használt NSAID fájdalomcsillapító szerek hatékonyságával, csak mellékhatások nélkül	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz Honlap	IGEN

446. A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy a Glukozamin Pharma Nord terméket reklámjai nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján

mutatták be, amikor a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában és a honlapon

- o „A glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek;”
 - o „a kagylóhéj kivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül;”
 - o „Nincs mellékhatás;”
 - o „A harmadik doboz glükózamin után a térdproblémáim teljesen megszűntek”,
- valamint a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. őszi számában és a honlapon a
A Glukozamin-szulfát olyan hatékonyan képes csökkenteni a fájdalmat, mint az NSAID-ek (nem szteroid fájdalomcsillapító szerek)
valamint a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi számában és a honlapon a
- o Tény, hogy klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin fájdalomcsillapító hatása megegyezik az általában használt nem szteroid fájdalomcsillapító szerek hatékonyságával, csak mellékhatások nélkül

állításokat és az ehhez hasonló üzenetű kifejezéseket alkalmazták, így ezzel a magatartással megsértették a Gyftv. 17. §-a (1) bekezdésének d) pontjában megfogalmazott tilalmat, amely magatartásért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. eljárás alá vont vállalkozások felelőssége állapítható meg.

447. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. §-a (1) bekezdés j) pontja alapján megállapította továbbá, hogy a Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatos jelen eljárás tárgyát képező, de az előző pontban nem említett egyéb állításait („Glukozamin Pharma Nord csökkenti az ízületi porccállomány leépülését,” és „javítja a térdízület funkcióját” „megakadályozza a porcok további romlását;” „megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését;” „[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik” „8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsen hatását”) tartalmazó reklámok nem voltak jogsértőek.

VIII. 2. A Bio-Króm, Bio-Króm Dia, Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok, SelenoQ10, Be-Fit, Bio-Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció értékelése

448. Az eljáró versenytanács az eljárást megindító végzésben és a vizsgálatot kiterjesztő végzésekben meghatározott körben (ld. határozat I. fejezetét és jelen fejezet bevezetését) értékeli a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.

449. Az eljáró versenytanács az átláthatóság érdekében az alábbi táblázatban szemlélteti az egyes termékekre használt reklámállításokkal kapcsolatos jogalapokat.

Termék	Egészségre gyakorolt hatás	Gyógyhatás	Hatékonyság
Bio-Króm és Bio-Króm DIA	Éltv. 10. § (2) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b) Fttv. 6. § (1) b)	Éltv. 10. § (3) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3)	Fttv. 6. § (1) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b)

Bio Quinone Q10 Super	Éltv. 10. § (2) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b) Fttv. 6. § (1) b)	Éltv. 10. § (3) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3)	
Seleno Q10	Éltv. 10. § (2) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b) Fttv. 6. § (1) b)	Éltv. 10. § (3) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3)	
Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok	Éltv. 10. § (2) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b) Fttv. 6. § (1) b)	Éltv. 10. § (3) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3)	
Be-Fit	Éltv. 10. § (2) b) 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) b)		Fttv. 6. § (1) b) Fttv. 6. § (1) bg)

Hatáskör és illetékesség

450. Az Fttv. 1. §-ának (2) bekezdése alapján az Fttv., valamint (az Fttv. eljárási szabályainak alkalmazása révén az Fttv.-re visszautaló) más megtevesztő vagy egyéb módon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat meghatározó jogszabályok rendelkezései alapján a hazai fogyasztók felé irányuló, valamint a hazai gyakorlaton keresztül, Magyarországról megvalósuló, de más országok polgárait érintő kommunikációs gyakorlat is értékelhető.
451. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése és 11. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
452. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése és 11. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján a jelen ügyben gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, így a GVH hatásköre is, mivel az étrend-kiegészítők népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat
- Bio-Króm és Be-Fit termékek esetén országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül (ATV, MTVA, TV2),
 - Bio-Króm, Be-Fit, SelenoQ10, Bio-Szelénium 100 cink + vitaminok, Bio-Quinone országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap (Patika magazin, Nők Lapja, Blikk (behúzás), Bioritmus magazin) útján valósult meg.
453. Az Fttv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv.-ben meghatározott hatóság jár el az e törvény szerinti eljárásban akkor is, ha külön törvény vagy kormányrendelet, illetve az annak

végrehajtására kiadott jogszabály vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezésének megsértése tekintetében külön törvény vagy kormányrendelet így rendelkezik. Az ilyen eljárásban az eljáró hatóság vizsgálja mind az e törvény, mind pedig a külön törvény vagy kormányrendelet, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseinek megsértését.

454. Az Éltv. 2015. május 4-ig hatályos 25. §-ának (3) bekezdése, illetve 2015. június 19-től hatályos 76/A. §-a értelmében Éltv. 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköző magatartás esetén az eljárás lefolytatására az Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
455. Az Éltv. 25. § (3) bekezdése szerint az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a Fttv.-ben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
456. A fentiek értelmében az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a GVH hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. és az 1169/2011/EU rendelet releváns rendelkezései vonatkozásában is fennáll.
457. A GVH illetékessége a Tptv. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

Az eljárás alá vontak felelőssége

458. Az Fttv. 9. §-a alapján elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának.
459. A fent felsorolt étrend-kiegészítő termékek kapcsán (is) a Pharma Nord Kft. látta el a marketing kommunikációval összefüggő feladatokat (azaz járt el a vizsgált kereskedelmi kommunikációk megjelentetése érdekében), [ÜZLETI TITOK], így a termék értékesítésének ösztönzésének módjára közvetlen ráhatással bírt és az közvetlenül érdekében állt. Tekintettel arra, hogy a vizsgált étrendkiegészítő termékeket a Pharma Nord ApS értékesíti nagykereskedők útján, a termék értékesítéséből származó bevételt közvetlenül a Pharma Nord ApS szerzi meg, így a termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikáció ([ÜZLETI TITOK]) közzététele, így a termék értékesítésének ösztönzése közvetlen érdekében állt.
460. A fentiekre tekintettel a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS eljárás alá vont vállalkozások felelőssége az Fttv. 9. § (1) bekezdése alapján megállapítható.
461. Az 1169/2011/EU rendelet 8. cikk (1) bekezdése szerint az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásért felelős élelmiszer-vállalkozó az a vállalkozó, akinek neve vagy cégneve alatt az élelmiszert forgalomba hozzák. Ugyanakkor a 1169/2011/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdése értelmében a rendelet valamennyi élelmiszer-vállalkozóra vonatkozik, függetlenül attól, hogy azok az élelmiszerlánc mely szakaszában működnek, amennyiben azok tevékenységei összefüggenek a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásával. Ebből az következik, hogy a 1169/2011/EU rendelet rendelkezései alapján is fennáll az élelmiszerlánc bármely szintjén lévő élelmiszer-vállalkozónak a felelőssége azért, hogy az általa az élelmiszerekkel kapcsolatban közölt tájékoztatások pontosak és a jogszabályi előírásoknak megfelelőek legyenek.

462. Egyebekben az Éltv. 10. § (5) bekezdése alapján az Éltv. (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések fogyasztóvédelmi rendelkezések, így az Éltv. 10. § (2) bekezdésében foglaltak megsértéséért is az Fttv. 9. §-a szerinti vállalkozás felel.
463. Tekintettel arra, hogy a vizsgált étrendkiegészítő termékek forgalmazását a Pharma Nord ApS végzi, de a Pharma Nord Kft. tevékenysége is összefügg a magyar piacon a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásával a 1169/2011/EU rendelet megsértéséért e két vállalkozás egyaránt felelős.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott, illetve elért fogyasztók

Bio-Króm, Bio-Króm DIA termékek reklámozásával elért fogyasztók

464. A reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrendkiegészítőket a vércukorszint normál szinten tartására, diabétesz tüneteinek (pl.: izzadás, remegő gyomor) mérséklésére, gyógyszeresedés csökkentésére, valamint testtömeg problémákra javasolja.
465. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrendkiegészítők vonatkozásában érintett fogyasztó minden olyan személy, akinél magas vércukorszintet diagnosztizáltak, a cukorháztartás felborulása miatt kellemetlen mellékhatásokat tapasztal, illetve azok a fogyasztók is érintettek, akik elhízásuk ellen tenni szeretnének.
466. Mivel a magas vércukorszint és annak tünetei, szövődményei miatt ezek a személyek egy átlagos fogyasztónál lényegesen többet hajlandóak megtenni a problémáik orvoslásáért, állapotuk miatt fogékonyabbak a betegség megelőzésére, gyógyítására vonatkozó üzenetek tekintetében, ennek következtében sérülékenyebbek is, kiszolgáltatott helyzetben vannak.¹⁰⁶ Éppen ezért az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a kommunikációval megcélzott fogyasztók köre a cukorbetegség köréből került ki, akik az állandó és egységes joggyakorlat értelmében az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói körhöz tartoznak.¹⁰⁷
467. Ennek okán az érintett fogyasztók magatartásának értékelése – a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA termékek reklámozása – kapcsán megállapítható, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósult meg, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában különösen kiszolgáltatottak, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács.

Bio Quinone Q10 Super termék reklámozásával elért fogyasztók

468. Az egészséggel kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Bio Quinone Q10 Super étrendkiegészítőt a fáradtság leküzdésére, immunrendszer erősítésére, energetizálásra javasolja.
469. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban a Bio Quinone étrendkiegészítő és az egészségre gyakorolt reklámállítások vonatkozásában érintett fogyasztó minden olyan személy, akin általános fáradtság uralkodik és ezen szeretne változtatni.
470. Ezen üzenetek vonatkozásában, az érintett fogyasztók magatartásának értékelése során nem azonosítható sérülékeny fogyasztói kör, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács, az ésszerűen eljáró átlagos fogyasztó figyelembe vételével.
471. Az „ésszerűség” kapcsán kiemelendő ugyanakkor, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát.

¹⁰⁶ Lásd: Vj/5/2012. sz. ügy határozata

¹⁰⁷ Lásd: Vj/34/2013. sz. ügy határozata, Vj/107/2008. sz. ügy határozata.

A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínáljanak, s a fogyasztó – számára költségmegtakarítást eredményezően – valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,

- az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatói folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

472. A Bio Quinone étrendkiegészítővel kapcsolatos kommunikációban az életuntság és a depresszió elleni hatás állítás is megjelent.
473. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a depresszió nem elsősorban egy tünet, hanem önálló betegség, amellyel (amelynek kezelésével) kapcsolatos állítás gyógyhatás állításnak minősül, és az ilyen állításokkal megcélzott fogyasztók az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói körhöz tartoznak.¹⁰⁸
474. A gyógyhatással kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Bio Quinone Q10 Super étrendkiegészítőt a szív-és érrendszeri megbetegedések esélyének csökkentésére is javasolja. Így ezen állítások vonatkozásában az érintett fogyasztói kör minden olyan személy, aki koránál, genetikai adottságainál fogva hajlamosabb a szív- és érrendszeri megbetegedésekre, ennek következtében sérülékenyebbek és kiszolgáltatottabbak. Éppen ezért az eljáró versenytanács megállapítja, hogy ezen üzenetű állításokkal megcélzott fogyasztók az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói körhöz tartoznak.
475. Ennek okán az érintett fogyasztók magatartásának értékelése – a Bio Quinone termék, gyógyhatást megfogalmazó üzenetek reklámozása – kapcsán megállapítható, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat olyan fogyasztói kör vonatkozásában is megvalósult, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában különösen kiszolgáltatottak, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács.

Seleno Q10 termék reklámozásával elért fogyasztók

476. Az egészséggel kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Seleno Q10 étrendkiegészítőt a fáradtság leküzdésére, energetizálásra, életminőség javítására javasolja.
477. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban a Seleno Q10 étrendkiegészítő és az egészségre gyakorolt reklámállítások vonatkozásában érintett fogyasztó minden olyan személy, akin általános fáradtság uralkodik, akinek az életminősége rossz és ezen szeretne változtatni.
478. Ezen állítások vonatkozásában az érintett fogyasztók magatartásának értékelése során nem azonosítható sérülékeny fogyasztói kör, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács, az ésszerűen eljáró átlagos fogyasztó figyelembe vételével.
479. A gyógyhatással kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Seleno Q10 étrendkiegészítőt a szív-és érrendszeri megbetegedések esélyének és az ezzel összefüggő halálozási arány csökkentésére, szívizom és szívműködés erősítésére, vérnyomás csökkentésére javasolja. Így ezen állítások vonatkozásában az érintett fogyasztói kör minden olyan személy, aki koránál, genetikájánál fogva hajlamosabb a szív- és érrendszeri megbetegedésekre, magas vérnyomástól szenved, valamint azok, akik az említett betegségeket el kívánják kerülni, ennek következtében sérülékenyebbek és

¹⁰⁸ Ld. Vj/62/2015

kiszolgáltatottabbak. Éppen ezért az eljáró versenytanács megállapítja, hogy ezen üzenetű állításokkal megcélzott fogyasztók az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói körhöz tartoznak.

480. Ennek okán az érintett fogyasztók magatartásának értékelése – a Seleno Q10 termék, gyógyhatást megfogalmazó üzenetek reklámozása – kapcsán megállapítható, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat olyan fogyasztói kör vonatkozásában is megvalósult, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában különösen kiszolgáltatottak, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács.

Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék reklámozásával elért fogyasztók

481. Az egészséggel kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrendkiegészítőt a fáradtság leküzdésére, energetizálásra, töredezett körmök és haj ellen javasolja.
482. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrendkiegészítő reklámozásával az egészségre gyakorolt reklámállítások vonatkozásában érintett fogyasztó minden olyan személy, aki idősebb koránál fogva fáradtabb, gyengébb, valamint azok a személyek, akiknek töredezett a körme vagy a haja.
483. Az érintett fogyasztók magatartásának értékelése során nem azonosítható sérülékeny fogyasztói kör, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács, az ésszerűen eljáró átlagos fogyasztó figyelembe vételével. Az „ésszerűség” kapcsán az eljáró versenytanács utal a 306. pontban írtakra.
484. A gyógyhatással kapcsolatos reklámállítások alapján az eljárás alá vont a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrendkiegészítőt a szív-és érrendszeri megbetegedések esélyének és az ezzel összefüggő halálozási arány csökkentésére, az ízületi panaszok, reuma ellen, daganatos megbetegedések kockázatának csökkentésére, immunrendszer erősítésére, arthrosis, vetélés, meddőség ellen. Így ezen állítások vonatkozásában az érintett fogyasztói kör minden olyan személy, aki koránál, genetikájánál fogva hajlamosabb a szív- és érrendszeri megbetegedésekre, reumától, ízületi megbetegedésektől szenved, daganatos megbetegedéssel küzd, vagy el akarja mindezeket kerülni, ennek következtében sérülékenyebbek és kiszolgáltatottabbak. Éppen ezért az eljáró versenytanács megállapítja, hogy ezen üzenetű állításokkal megcélzott fogyasztók az átlagosnál sérülékenyebb fogyasztói körhöz tartoznak.
485. Ennek okán az érintett fogyasztók magatartásának értékelése – a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék, gyógyhatást megfogalmazó üzenetek reklámozása – kapcsán megállapítható, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat olyan fogyasztói kör vonatkozásában is megvalósult, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában különösen kiszolgáltatottak, így az érintett fogyasztók tekintetében az értékelést az Fttv. 4. §-ának (2) bekezdése alapján végzi az eljáró versenytanács.

Be-Fit termék reklámozásával elért fogyasztók

486. Az érintett fogyasztói kör szempontjából kiemelendő, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat egyrészt az egészség-megtartásra törekvők mellett azon fogyasztók csoportjára irányult, akik – orvosi, egészségügyi, pszichés vagy esztétikai okokból – szükségesnek ítélik testtömegük csökkentését.
487. Ezen fogyasztók, éppen testtömegükkel való elégedetlenségük révén az átlagosnál kiszolgáltatottabbak, könnyebben befolyásolhatók a fogyásra és főleg annak mértékére, gyorsaságára vonatkozó üzenetekkel, a kívánt cél – azaz a testtömeg meghatározott mértékű

csökkentése – elérése érdekében akár anyagi lehetőségeiket meghaladó kiadásokat is hajlandóak eszközölni.

488. E célcsoport tagjaitól – ingerekre vonatkozó érzékenységből származó – helyzetüknél, kiszolgáltatottságuknál fogva alacsonyabb ésszerűségi szint várható el, mint egy átlagfogyasztótól, így ezen a területen különös jelentősége van a tényyszerű, a túlzásokat nélkülöző, korrekt, jóváhagyott valós és ténylegesen, szakmailag bizonyított állításokat tartalmazó tájékoztatásnak.
489. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban tehát érintett lehet minden olyan fogyasztó, aki testsúlyfelesleg következtében fogyni szeretne. Ugyan ennek többféle motivációja lehet, azonban ezek az indokok jellegüknél fogva mind olyanok, amelyek a célcsoport kommunikációs érzékenységre, sérülékenységre utalnak, erről azonban az eljárás alá vont is tudott, hiszen éppen azokat az állításokat használta, amelyek a célcsoport számára relevánsak.
490. Az eljárás alá vont vizsgált kereskedelmi gyakorlatát tehát az eljáró versenytanács – az Fttv. 4. §-át, különösen a 4. § (2) bekezdését szem előtt tartva – az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából értékelte – figyelemmel volt a célcsoport speciális érzékenységre a vizsgált üzenetek kapcsán.
491. Ezen fogyasztók esetében a testtömeg csökkentésére kínált termékek bizalmi jellege dominál. A fogyasztók éppen testtömegükkel való elégedetlenségük révén, az átlagosnál kiszolgáltatottabbak, könnyebben befolyásolhatók. Ezen fogyasztói kör esetében valamely terméknek a testtömeg csökkentésére való alkalmasságára, a terméknek a többi hasonló célú termékhez viszonyított előnyeire vonatkozó állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára késztesse, amelyet egyébként nem hozott volna meg. Az eljáró versenytanács szerint e körben irreleváns, hogy a fogyasztók egészségügyi vagy esztétikai okból kívánják testsúlyukat csökkenteni, mivel a testsúllyal való elégedetlenség annak okától függetlenül hiszekényebbé, a fogyást ígérő kommunikációkra fogékonyabbá teszi a fogyasztókat.
492. Az eljáró versenytanács valamennyi sérülékeny fogyasztói kört is megcélzó hirdetés vonatkozásában hangsúlyozza, hogy nem ért egyet az eljárás alá vont Pharma Nord Kft. azon előadásával, miszerint sérülékeny fogyasztói kör egyáltalán nem azonosítható, illetve az étrend-kiegészítők célcsoportja csak és kifejezetten az egészségtudatos fogyasztók, akik átlagon felül tájékozottsággal és tudatossággal bírnak. Az eljáró versenytanács nem vitatja, hogy az étrend-kiegészítők fogyasztóinak egy része az említett egészségtudatos fogyasztói kör, azonban fenntartja arra vonatkozó álláspontját, hogy az eljárással érintett fogyasztói kör részben sérülékeny. A fentiekben kifejtett érvek mellett, a célcsoportok részbeni sérülékenységet támasztja alá a megszólalók kiválasztása is a Patika Magazin Partner Mellékletek szerkesztői tartalmaiban: az egészségügyi problémákkal küzdő, gyakran az idősebb korosztályhoz tartozó megszólalók – függetlenül attól, hogy valós személyek-e és hogy a cikkek alapján maguk mennyire tájékozottak és tudatosak – nyilvánvalóan jobban meg tudják szólítani az egészségi állapotuk, koruk miatt kiszolgáltatottabb, sérülékenyebb fogyasztókat, illetve ezen fogyasztói kör számára a velük hasonló helyzetben lévő személyek tényleges tapasztalataira épülő (vagy ekként tált) előadások különösen hitelesnek tűnhetnek és hatásosak lehetnek.

A fogyasztók által észlelt üzenet

493. Az eljáró versenytanács mindenekelőtt leszögezi, hogy az egyes reklámállítások üzenetének vizsgálatakor azok összehatasából, fogyasztók általi lehetséges, logikus, ésszerű felhasználást követő és életszerű értelmezéséből szükséges kiindulni.¹⁰⁹ A reklámok üzenetének értelmezése során a joggyakorlat nem a vállalkozások szándékát, hanem a lehetséges fogyasztói értelmezést értékeli.
494. Egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.
495. Az eljáró versenytanács fogyasztók által lehetséges észlelt üzeneteket az egyes vizsgált termékekkel kapcsolatos reklámállításokat tartalmazó táblázatban szemlélteti.
496. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzettársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács a Bio-Króóm, Bio-Króóm DIA, Bio Quinone Q10 Super, Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok, Seleno Q10, Be-Fit elnevezésű étrend-kiegészítők népszerűsítését szolgáló kereskedelmi kommunikációk tartalmának megítélése során a fogyasztói gondolati képzettársítást is figyelembe vette.

Az ügyleti döntés

497. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtévesztő, ha alkalmas a fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására.
498. Kiemelendő (összhangban az Fttv. indokolásával), hogy az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a szükségletét, és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítésére.
499. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,¹¹⁰ melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”
500. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a

¹⁰⁹ „A reklámozás jellegének megválasztásakor, valamint a népszerűsíteni kívánt termékre, szolgáltatásra vonatkozó információk közzétételekor meghatározó jelentőséggel bír a megjelenítés formája, a használt szlogen, a szövegbeli és képi tartalom, ezek elhelyezése, a használt betűnagyság és a tájékoztatás terjedelme. Ezen elemek alkalmazásakor - a reklámoknak - a Tptv. III. fejezete szerinti rendelkezéseknek meg kell felelniük, mivel a versenyhatóság - mint ahogy azt a perbeli esetben is tette - a megtévesztésre alkalmasság szempontjából a közzétett információ fogyasztókra gyakorolt összehatasát vizsgálja” (Lásd a Fővárosi Ítéltábla Vj/68/2006. számú ügyben hozott 2.Kf. 27.309/2007/6. számú ítéletét.)

¹¹⁰ Az Európai Bíróság ítélete a Trento Sviluppo srl és Centrale Adriatica Soc. coop. arl kontra Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato; C-281/12. számú ügyben, ECLI:EU:C:2013:859

körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.

501. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyleti döntésnek tekintendő a fogyasztó azon döntése, hogy a

- a) Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékeket a diabétesz tüneteinek enyhítésére, vércukorszint csökkentésére, normál vércukorszint fenntartására, étvágy csökkentésére, súlycsökkentésre;
- b) Bio-Quinone Q10 Super terméket energetizálásra, fáradtság, depresszió enyhítésére, immunrendszer erősítésére, szívizom erősítésére, szív- és érrendszeri betegségek kockázatának csökkentésére;
- c) Seleno Q10 terméket vérnyomás csökkentésére, szívbetegséggel összefüggő halálozási arány csökkentésére, szívizom erősítésére;
- d) Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok terméket ízületi panaszok enyhítésére, reumás panaszok ellen, daganatos megbetegedések kockázatának csökkentésére, szív- és érrendszeri betegségek csökkentésére, a haj és köröm állapotának javítására;
- e) Be-Fit terméket sportolás nélküli fogyásra, zsírmegkötésre, étvágy szabályozásra, vércukorszint szabályozására, fáradtság leküzdésére

vásároljon-e (magának vagy a családjának) ezekre a célokra alkalmas(nak hirdetett) készítményt.

A vizsgált állítások alkalmassága a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására

502. A versenytanács következetes gyakorlata alapján a

- a) Bio-Króm és Bio-Króm DIA termék vonatkozásában a diabétesz tüneteinek enyhítésével, vércukorszint csökkentéssel, normál vércukorszint fenntartásával, étvágycsökkentéssel, súlycsökkentéssel kapcsolatosan közreadott egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmas állítások, tekintettel arra a tényre, hogy a cukorbetegségben és mellékhatásaival szenvedő küzdő fogyasztók az átlagosnál kiszolgáltatottabbak, érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk iránt; könnyebben befolyásolhatók a betegségük kezelésére vonatkozó üzenetekkel.
- b) Bio-Quinone Q10 Super termék vonatkozásában az energetizálással, fáradtság, depresszió enyhítésével, immunrendszer erősítésével, szívizom erősítésével, szív- és érrendszeri betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatosan közreadott egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmas állítások, tekintettel arra a tényre, hogy a szív- és érrendszeri betegségekkel veszélyeztetett, fáradtságtól, gyenge immunrendszertől depressziótól szenvedő küzdő fogyasztók az átlagosnál kiszolgáltatottabbak, érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk iránt; könnyebben befolyásolhatók a betegségük kezelésére vonatkozó üzenetekkel.
- c) Seleno Q10 termék vonatkozásában a vérnyomás csökkentésével, szívbetegséggel összefüggő halálozási arány csökkentésével, szívizom erősítésével kapcsolatosan közreadott egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmas állítások, tekintettel a Bio-Quinone Q10 termék vonatkozásában kifejtettekre;
- d) Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék az ízületi panaszok enyhítésével, reumás panaszok enyhítésével, daganatos megbetegedések kockázatának csökkentésével, szív- és érrendszeri betegségek csökkentésével, a haj és köröm

állapotának javításával kapcsolatosan közreadott egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmas állítások. E termék vonatkozásában többféle betegség- és egészséggel kapcsolatos csoportot lehet azonosítani (köztük a legsúlyosabbakat és olyat, ami a leginkább az esztétikummal kapcsolatos), melyek minden esetben olyan fogyasztókat céloznak, akik valamit tenni szeretnének a betegségük, kinézetük ellen. Így megállapítható, hogy érzékenyen reagálnak a hozzájuk címzett kereskedelmi kommunikációkra;

- e) Be-Fit termék a sportolás nélküli fogyással, zsírmegkötéssel, étvágy szabályozással, vércukorszint szabályozással, fáradtság leküzdésével kapcsolatosan közreadott egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására alkalmas állítások, mert a magas testsúllyal és ennek mellékhatásaival küzdő emberek érzékenyebben reagálnak az olyan kommunikációkra, amelyek a könnyű súlycsökkenést ígérnek, illetve a túlsúly kellemetlen velejáróit megszüntetik.

503. A kereskedelmi gyakorlatnak a fogyasztói döntések befolyásolására való alkalmasságát önmagában az is kellően és meggyőzően igazolja, hogy az eljárás alá vont vállalkozások hosszabb ideje szükségesnek ítélte a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált állítások alkalmazását (2014 januárjától több kereskedelmi kommunikációs eszközön, folyamatosan).

Egészségre és gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelésének keretei

504. A vizsgálattal érintett termékek általános közfogyasztásra készült élelmiszerként vannak forgalomban, így alapvetően az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok határozzák meg a reklámozás kereteit.

505. Amint azt a Versenytanács korábbi határozataiban már hangsúlyozta,¹¹¹ az ágazati jogszabályok által tilalmazott, s ezért nyilvánvalóan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat kapcsán az Fttv. 14. §-a nem bír jelentőséggel, hiszen az állítás még esetleges bizonyítottsága esetén is tilalmazottnak minősülne. Az egészségre vonatkozó állítások igazolása körében az eljáró versenytanács elsődlegesen megjegyzi, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, az adott termék egészségre gyakorolt hatására vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel e szabályok alapvetően meghatározzák, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie. Ekörben az eljárás alá vont vállalkozásoknak elsősorban az 1924/2006/EK rendeletnek való megfelelést kell igazolniuk.

506. Az élelmiszerek reklámozásával kapcsolatosan szükséges kiemelni, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással.

507. Az egészségre gyakorolt kedvező hatásra utaló állításokkal kapcsolatosan bizonyítékokkal alátámasztani azt, hogy a vizsgált egészségre vonatkozó állítások

- az Európai Bizottság által – a 432/2012/EU rendelettel, illetőleg a 432/2012/EU rendelet módosításáról szóló 536/2013/EU, 851/2013/EU, 1018/2013/EU rendeletekkel – engedélyezett (az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3) bekezdésében meghatározott) közösségi listán szerepelnek, vagy
- az Európai Bizottság által még nem értékelt állítások esetén az EFSA által kezelt ún. konszolidációs listán szerepelnek, vagy

¹¹¹ Lásd a Vj/98/2012. számú és Vj/59/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatokat.

- amennyiben az állítás sem a közösségi, sem a konszolidációs listán nem szerepel, a vállalkozás egyedi kérelem benyújtásával az állítás listára történő felvételét kérte, az 1924/2006/EK rendelet 15. és 18. cikkében foglalt előírások szerint, és azt az Európai Bizottság elfogadta.

508. Az emberi szervezetre irányuló hatásokra utaló állítások eltérnek abból a szempontból, hogy azok a szervezet milyen állapotára vonatkoznak. Amint azt az eljáró versenytanács az előbbieken hangsúlyozta, az egészségre gyakorolt hatás-állítások azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására. Az egészség helyreállítását, az állapot javulását célzó tevékenység gyógyítás, az ilyen tartalommal ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie. Az egészségre gyakorolt jótékony hatása annak a terméknek van, amely kedvező hatást képes gyakorolni az életműködés zavartalanságára, az egészségre. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Gyógyhatásnak minősül tehát a drasztikus, illetve nem egészségvédő és -megelőző, hanem a normál egészségi állapothoz való visszatérést biztosító, egészség-helyreállító hatás.¹¹²
509. A gyógyhatásra utaló állításokkal kapcsolatosan szükséges kiemelni, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állításokat akkor lehet alkalmazni, ha engedélyezték felvételüket az ilyen megengedett állításokat és az állítások alkalmazásának szükséges feltételeit tartalmazó közösségi listába, a rendeletben megállapított eljárásnak megfelelően. Ha ilyen eljárásra nem kerül sor, egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, így egy erre irányuló bizonyítási kísérlet a GVH eljárása szempontjából nem bírna relevanciával.
510. Az általános közfogyasztásra szánt élelmiszerekről jogszerűen tehető állítások csak ezen jogszabályi tilalmat szem előtt tartva határozhatók meg. Ha egy termék kapcsán annak forgalmazói túl kívánnak lépni e korláton, akkor más minőségben, adott esetben gyógyszerként kell forgalomba hozniuk a terméket.
511. Az eljáró versenytanács ezért kifogásolhatónak ítéli azokat a kereskedelmi kommunikációkat, amelyek jogszabály által tilalmazott állítást tartalmaznak, figyelemmel arra, hogy élelmiszernek (így a vizsgált étrend-kiegészítőknek) nem tulajdonítható betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonság, illetve nem kelthető ezen tulajdonságok meglétének benyomása.
512. A GVH nem azt vizsgálta a jelen esetben, hogy az egyes állítások valósak-e önmagukban, hanem azt, hogy azok az ágazati jogszabályok szerint alkalmazhatóak-e, azokat a szakhatóság – jelen esetben az Európai Bizottság – engedélyezte-e, jóváhagyta-e, értékelte-e egyáltalán.
513. Az eljáró versenytanács valamennyi vizsgált étrend-kiegészítő termék hirdetés kapcsán hivatkozik a fentebb, Glukozamin Pharma Nord termék kapcsán már kifejtett álláspontjára, miszerint a Patika Magazin Partner Mellékleteiben található szerkesztői tartalmak, mint kereskedelmi gyakorlatok vonatkozásában is megállapítható a Pharma Nord társaságok

¹¹² Föv. Ítéletábra 2.Kf. 27.127/2004/12., Vj-103/2003.

közvetlen érdekeltsége és felelőssége, másrészt a vásárlói vélemények használata sem mentesít a felelősség alól, így erre tekintettel jogosult vizsgálni az állítások jogszerűségét:

- a) Az eljáró versenytanács a Patika Magazin Partner Mellékletek hirdetésként nem jelölt szerkesztői tartalmi vonatkozásában megállapíthatónak tartja az Fttv. mellékletének 11. pontjába ütköző jogsértést, azaz a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállást (erről részletesen ld. a határozat VIII.7. fejezetét). A szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás megállapíthatósága független attól, hogy egyébként az álcázott reklám a tartalma alapján kifogásolható-e (tisztelességtelen kereskedelmi gyakorlatot, megtévesztést, vagy ágazati szabályba ütköző közlést tartalmaz-e). Az eljárás alá vont Pharma Nord társaságok felelőssége azonban az álcázott reklámok tartalma vonatkozásában is megállapítható, önmagában arra tekintettel, hogy a kiadványok a Pharma Nord Kft. megrendelésére és finanszírozásával készültek, a szerkesztői tartalom részéhez a Pharma Nord Kft. bocsátott a kiadó rendelkezésére háttéranyagokat, a kiadványokban a (Pharma Nord ApS. által forgalmazott) Pharma Nord termékek hirdetési mellett jelennek meg a termékekre, hatóanyagokra, az azok hatásaira egyértelműen reflektáló cikkek, amelyek ekként szintén a Pharma Nord társaságok érdekében kifejtett kereskedelmi gyakorlatnak, hirdetésnek minősülnek (függetlenül az erre vonatkozó jelölés elmaradásától).
- b) Az eljáró versenytanács elbírálja a termékkel kapcsolatban tett pozitív fogyasztói jelzéseket is. A vevők a termék használatával kapcsolatos kedvező tapasztalataival és az azokra alapított reklámállításokkal kapcsolatosan az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra, hogy a Vj/46/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban meghozott döntés elvi élel mondta ki, hogy valamely személytől származó idézet, (szakmai) vélemény, felhasználói tapasztalat tájékoztatásban történő elhelyezése nem mentesít a versenyjogi felelősség alól. Az ilyen megoldással a reklámban vagy bármely más tájékoztatási anyagban szereplő közlések a vállalkozás tájékoztatásának (az ő gazdasági érdekeit szolgáló közlésnek) minősülnek.¹¹³ A fogyasztói tapasztalatoknak ugyanazon elvárásoknak kell megfelelniük, mint minden egyéb, a fogyasztók irányába közzétett kommunikációnak, így azok közzétételkor a vállalkozásnak meg kell bizonyosodniuk arról is, hogy azok megfelelő bizonyítékkal alátámaszthatók-e. Önmagukban azonban nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok és a betegetől származó vélemények.¹¹⁴ A fogyasztói vélemények megfelelőségét tehát az eljáró versenytanács vizsgálhatja.
- c) Jelen esetben a fogyasztói vélemények, tapasztalatok jellemzően álcázott hirdetésekben jelentek meg, amelyek tartalmát a Pharma Nord Kft. befolyásolni is tudta, tehát lett volna arra lehetősége, hogy a fogyasztói közléseket, pontosítsa kiegészítse (pl. egyértelművé tegye, hogy mi vonatkozik a termékekre és mi az összetevőre, illetve termékekre vonatkozó hatásállításoknál egy magyarázó

¹¹³Lásd a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény III. fejezetével és a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvénnyel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (a továbbiakban: Elvi döntések) I.2.1. pontja

http://www.gvh.hu/data/cms1030603/VT_elvi_allasfoglalasok_fttv_2015_03_09.pdf

¹¹⁴ Lásd Elvi döntések I.6.42. pontja

megjegyzéssel, lábjegyzettel jelezze, hogy a fogyasztó által jelzett hatás minek köszönhető).

VIII. 2. 1. Bio Króm és Bio Króm DIA termékekkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció

514. Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Bio Króm és Bio Króm DIA étrend-kiegészítők tekintetében

1. az egészségre vonatkozó állítások (azaz, amelyek a fogyasztók felé azt sugallják, hogy a termék használata és az egészség között összefüggés van) körében a termék összetevőire tett állításokat, és a
2. a gyógyhatásra vonatkozó (azaz, amelyek azt sugallják, hogy a termék és a betegség megelőzése, kezelésre, gyógyítása között összefüggés van) hatás-állításokat – az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok (Éltv., 1169/2011/EU rendelet, 1924/2006/EK rendelet, 432/2012/EU rendelet) és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra irányadó szabályok (Fttv.) alapján – értékeli.

VIII. 2. 1. 1. Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése

515. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában megállapítható, hogy a tájékoztatások közlései a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítők összetevőire, hatóanyagára vonatkozik. A közlések mind egészségre, mind gyógyhatásra vonatkozó állításokat tartalmaznak az eljáró versenytanács álláspontja szerint. A GVH gyakorlata szerint a fogyasztók által észlelt üzenet vonatkozásában irreleváns az, hogy egy tulajdonságot magának a terméknek vagy a termék összetevőinek tulajdonítanak, hiszen a fogyasztó azt reméli, hogy a kívánt hatást (a vércukorszint csökkenését) a termék elfogyasztása révén eléri. Továbbá a reklámüzenetben bízva alappal várhatja el a fogyasztó azt, hogy amire a termék összetevői képesek, arra képes maga a termék is (azaz az összetevők egymás hatását nem oltják ki). A termék lényegét adó összetevőre vonatkozó tájékoztatás egyben magára a termékre vonatkozó tájékoztatásnak minősül, azonban az ágazati jogszabályok alapján az azonosítható hatásoknál jelezni kell, hogy azok melyik összetevőnek köszönhetőek.
516. E pontban értékeli az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
517. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat során az alábbi táblázatban szereplő állítások utalnak a Bio Króm és a Bio Króm DIA összetevőinek tulajdonított egészségre gyakorolt kedvező tulajdonságokra:

Bio-Króm termék étrendkiegészítő		
Állítás	Üzenet	Megjelenés helye
A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz.	Vércukorszint szabályozása	televízió reklám (2015. január 12- február 1. és 2015. június 1-21.) ¹¹⁵
krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a		Honlap Patika Magazin Partner

¹¹⁵ Ld. Vj/90-4/2015. számú irat

vércukorszint szabályozását		Melléklet 2015. tavaszi száma
a krómtabletták segítségével sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben	Étvágy csökkentése	
Csökkentette az étvágyamat és segített elkerülni az édességeket is.		
Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására.	magas felszívódású krómot tartalmaz, azáltal hatékony a vércukorszint szabályozásában	
	Tízszer jobb felszívódású krómot tartalmaz, azáltal hatékony a vércukorszint szabályozásában	Patikai attrap és display ¹¹⁶ Honlap
Próbálja ki az új ChromoPrecise élesztőt, mely 10-szer jobb felszívódással rendelkezik.		
Az EU egyetlen szerves króm élesztője, ami alkalmas a vércukorszint szabályozására.		
Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására.	Vércukorszint szabályozása	Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavasz
Az EFSA szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus króm források	Tízszer jobb felszívódás, hatékonyabb	Blikk (behúzás) 2014.04.04.. Blikk (behúzás) 2014.10.04. Népszabadság Egészség Magazin 2014.09.24. Fitt Info 2014.12.12. Paramedica Magazin 2015.02.16. Blikk Egészség Magazin 2015.02.11. Fitt Info Magazin 2015.03.03. Népszabadság Egészség Magazin 2015.04.29. Recept Nélkül 2015.09.01. Paramedica Magazin 2015.09.01. Blikk Egészség Magazin 2015.09.09. Recept Nélkül 2015.03.02. Egészségkalauz 2015.04.02. Bioritmus 2015.04.02. Fitt Info Magazin 2015.05.05. Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavasz Honlap
Szabályozza vércukorszintjét Vércukorszint szabályozása	vércukorszint szabályozása	Patika Magazin 2014.03.30. Blikk (behúzás) 2014.04.04. Patika Magazin 2014.09.30. Blikk (behúzás) 2014.10.04. Népszabadság Egészség Magazin 2014.09.24. Fitt Info 2014.12.12. Paramedica Magazin 2015.02.16.

¹¹⁶ Vj/90-23/2015. számú irat; 9. és 10. számú mellékletei

		Blikk Egészség Magazin 2015.02.11. Fitt Info Magazin 2015.03.03. Népszabadság Egészség Magazin 2015.04.29. Recept Nélkül 2015.09.01. Paramedica Magazin 2015.09.01. Patika Magazin 2015.08.24. Blikk Egészség Magazin 2015.09.09. Recept Nélkül 2015.03.02. Egészségkalauz 2015.04.02. Bioritmus 2015.04.02. Patika Magazin Partner Melléklet 2015.04.01. Fitt Info Magazin 2015.05.05. Honlap
--	--	---

518. Ennek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítők népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlatnak két fő üzenete van: egyrészt a termék képes a vércukorszint kiegyenlítésére, szabályozására, másrészt a króm (termék fő összetevője) a leghatékonyabb a normál vércukorszint elérésében.
519. Az eljáró versenytanács ismételten emlékeztet arra, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
520. Ezért az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat (tudományos folyóiratokból, szakkönyvekből idézett állításokat) az eljáró versenytanács önmagukban nem fogadja el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóságtartalmát, hiszen a GVH eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások szakmai szempontból történő értékelését az EFSA végzi el, az állítások alkalmazhatóságáról pedig az Európai Bizottság dönt. Amint a fentiekben hangsúlyozásra került, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA által kezelt konszolidált listán vagy az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.
521. A Bio-Króm és a Bio-Króm DIA összetőjére, a krómra vonatkozóan rendelkezésre áll az Európai Bizottság által elfogadott, ún. közösségi listán szereplő egészségre vonatkozó állítások listája. A lista az európai élelmiszer hatóság, az EFSA általi véleményezést követően kerül elfogadásra. Az Európai Bizottság által elfogadott lista, az *EU Register on nutrition and health claims* elérhető a lábjegyzetben jelzett linken,¹¹⁷ (továbbá az előzetes álláspont mellékletében).
522. Az Európai Bizottság - tudományos bizonyíték hiányában – több, a termék összetevőjével kapcsolatos állítást nem engedélyezett. Így azok nem voltak alkalmazhatóak a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének

¹¹⁷ <http://ec.europa.eu/nuhclaims/?event=search&CFID=1653287&CFTOKEN=94bdeed02033beea-BA3265CF-A7BD-C946-2F0EA8DF4A94168C&jsessionid=9312da9fba60ef6f75d7714d20576e544f2bTR>

megállapításáról szóló 432/2012/EU rendelete (a továbbiakban: 432/2012/EU rendelet) értelmében. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott állítások közül egyik sem szerepel a nem engedélyezett állítások listáján.

523. Az engedélyezett állításokat a 432/2012/EU rendelet tartalmazza, melyre az eljárás alá vont is hivatkozott. A lista szerint a Bizottság engedélyezte „a króm részt vesz a makrotápanyagok normál anyagcseréjében”, valamint „a króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához” állításokat. Az állítások alkalmazásának feltétele, hogy a termék a szükséges hatóanyagot tartalmazza. Jelen esetben megállapítható, hogy az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel akkor teljesül, ha a termék napi adagja minimum 6 µg krómot tartalmaz.

524. Az eljárás alá vontak a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítők összetevőjével (krómmal) kapcsolatban tett „A króm részt vesz a makrotápanyagok normál anyagcseréjében” állítás igazolásaként a 260, 401, 4665, 4666, 4667 azonosító számú, EFSA által kezelt konszolidált listán található állításokra; a „A króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához” állítás igazolásaként a 262, 4667, 4698 azonosító számú, EFSA által kezelt konszolidált listán található állításokra; valamint a Bizottság 432/2012/EU Rendeletére¹¹⁸ hivatkozott. A Bizottság által értékelt, de elutasított állítások közül háromra (261, 4665, 4666) hivatkozott az eljárás alá vont. Az EFSA véleményezését követően a Bizottság dönt egy adott állítás alkalmazhatóságáról: amennyiben nem hagyja jóvá, úgy jogszerűen nem alkalmazható. Tekintettel arra, hogy ezt a három állítást a Bizottság nem engedélyezte, azok nem fogadhatóak el bizonyítékként.

525. Az alábbi állítások köthetők a vércukorszint kiegyenlítéséhez, szabályozásához az eljáró versenytanács szerint:

- *A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz.*
- *krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a vércukorszint szabályozását*
- *Az EFSA kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására*
- *Szabályozza vércukorszintjét – Vércukorszint szabályozása*
- *Az EU egyetlen szerves króm élesztője, mely alkalmas a vércukorszint szabályozására*

526. Az eljáró versenytanács szerint „a krómtabletták segítségével sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben” állításokkal azonos tartalmú EFSA által jóváhagyott állítások nincsenek, azonban ezek kapcsán az eljáró versenytanács részben egyetért az eljárás alá vont érvelésével, miszerint ezek is közvetve a vércukorszint kiegyenlítésével, szabályozásával, fenntartásával függnek össze, mivel a vércukorszint leesésének tünete az éhségérzet és az édességek kívánása. A vércukorszint szabályozásával és az éhségérzettel kapcsolatos állítások együttes kezelését az is indokolja, hogy a vércukorszint kiegyenlítésével, szabályozásával, fenntartásával és a termék ezirányú hatékonyságával kapcsolatos szöveges üzeneteket tartalmazó hirdetések képi világa egyértelműen az éhségérzetet, édesség utáni vágyat jeleníti meg.

527. A Pharma Nord által kifejlesztett Chromo Precise hatóanyag kapcsán az eljárás alá vont hivatkozik a Vj/90-4/2015. sz. beadványának 13.2.3. pontjában az EFSA által kiadott

¹¹⁸ A Bizottság 432/2012/EU rendelete (2012. május 16.) a nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról. HL L 136., 2012.5.25., 1–40. o.

Scientific Opinion-ra (EFSA Journal 2012; 10 (11):2951. szám), valamint a Bizottság 119/2014/EU rendeletére. Az eljáró versenytanács nem vitatja az EFSA által kiadott tudományos véleményt, azonban nem is értékeli a felszívódással kapcsolatos állítást önálló hatékonysági állításként. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kommunikáció fogyasztó által észlelt egyik üzenete az, hogy a termék alkalmazásával elérhető, szervezetre gyakorolt kedvező hatás a vizsgálattal érintett termék alkalmazásával gyorsabban érhetőek el, mint más, krómot tartalmazó étrendkiegészítő alkalmazásával. Az egyik fő üzenet tehát az eljáró versenytanács álláspontja szerint a terméknek tulajdonított egészségre vonatkozó állítás, a felszívódás sebességére, a termék hatékonyságára vonatkozó állítások az egészséghoz kapcsolódó állításként értékelendők. A termék hatékonyságára utaló állítások azt üzenik a fogyasztók számára, hogy a szerves krómnak a legmagasabb, vagy legalább tízszer jobb a felszívódása, mint más termékeknek. Ez a felszívódás azért lényeges körülmény, mert a termék ezúton nyújt jótékony hatást a vércukorszint szabályozásában. A hirdetések szerint a fogyasztónak ezen kedvező hatások gyorsabb elérése érdekében célszerű a Bio-Krómot, és a Bio-Króm DIA-t választania. Ekként az eljáró versenytanács álláspontja szerint azon kommunikációs eszközök esetében, amelyeken egészségre és a termék hatékonyságára utaló állítás megjelenik, a termék hatékonyságával kapcsolatban közölt állítások önálló értékelése mellőzhető, mivel azokat az egészségre utaló állításokkal együttesen, a kereskedelmi kommunikáció főüzenetét támogató üzenetként célszerű értelmezni.

528. Ekörben viszont irreleváns e bizonyítékokra való hivatkozás, tekintettel arra, hogy az EFSA tudományos véleménye nem az állításnak az EFSA által kezelt konszolidált listán való szereplését jelenti. A 119/2014/EU rendelet szintén nem tartalmaz a „Próbálja ki az új ChromoPrecise élesztőt, mely 10-szer jobb felszívódással rendelkezik”, „Az EFSA szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus króm források”. és az ehhez hasonló üzenetű állításokat, ugyanis a rendelet az étrend-kiegészítők előállításához felhasználható vitaminok és ásványi anyagok jegyzékének módosításáról szól, tehát nem az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti. Az eljáró versenytanács nem tárt fel olyan az Európai Bizottság által jóváhagyott állítást, vagy az EFSA által kezelt konszolidált listán szereplő állítást, mely tartalmilag összefüggene a felszívódásra utaló hatékonysági állításokkal.
529. **Az eljáró versenytanács szerint a Pharma Nord fenti üzenetei együttesen értékelve részben igazolhatóak EFSA által a króm vonatkozásában jóváhagyott állítással, ugyanakkor a Pharma Nord termékében található speciális króm hatóanyag kapcsán EFSA által jóváhagyott állítás nem áll rendelkezésre, de a magasabb felszívódási arány kapcsán hivatkozott igazolás miatt nem vethető el (bár nem is bizonyítható) egyértelműen, hogy erre is tekintettel a termék vércukorszinttel kapcsolatos hatásai is erősebbek, mint a nem speciális króm hatóanyag esetében.**
530. **Összességében az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem teljesen egyértelmű a fogyasztói értelmezés oldaláról, hogy a vizsgált egészségre vonatkozó (vércukorszint kiegyenlítésére, fenntartására, szabályozására és éhségérzet csillapítására, illetve ezzel összefüggésben kiemelt felszívódásra és hatékonyságra vonatkozó) állítások túlterjeszkednek-e az elfogadott állítások által kijelölt kereteken, ezért a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások vonatkozásában a Ket. 31. § (1) bekezdésének i) pontja alapján az eljárás megszüntetéséről döntött, mivel a tényállás a határozathozatalhoz szükséges mértékben nem volt tisztázható és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.**

531. Az eljárás alá vont által becsatolt ÖRT szakvélemény kapcsán az eljáró versenytanács hangsúlyozza, hogy a versenyfelügyeleti eljárásokban vizsgált kereskedelmi gyakorlatok értelmezése és értékelése (az adott eljárás ügyindító és kiterjesztő végzései, valamint a hatályos hatásköri és illetékességi szabályok adta keretek között) a GVH és nem az ÖRT feladata. Jelen esetben az ÖRT szakvéleménnyel az eljáró versenytanács nem feltétlenül értett egyet, különös tekintettel arra, hogy annak indokolása nem támasztotta alá kellőképpen a végkövetkeztetését. Így például pontatlan a szakvélemény indokolásának az megfogalmazása, hogy „a terméknek jótékony hatása van (normál vércukorszint fenntartása), ami a krómra mint hatóanyagra jóváhagyott listás állítás”, hiszen az EFSA által jóváhagyott állítás pontosan az, hogy a króm „hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához”, a fenntartás és a hozzájárulás a fenntartáshoz azonban nem azonos tartalmú kifejezések és ezek viszonyát nem vizsgálja. Emellett nem érhető tetten az indokolásban, hogy az ÖRT által megállapíthatónak gondolt fogyasztói üzenetet és nézőpontot a jellemző, vagy lehetséges fogyasztói percepciók, illetve vélemények alaposabb elemzésére építették volna. Szintén lényeges, hogy az ÖRT egy sajtóhírdetést vizsgált és nem az adott termékekkel kapcsolatosan jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi kommunikációk összességét.
532. Az ÖRT szakvéleménye alapján tehát az eljáró versenytanács nem látott lehetőséget arra, hogy a Tpv. 76. § (1) bekezdés j) pontja alapján megállapítsa, hogy a magatartás nem jogsértő. Az adott állítások vonatkozásában hozott Ket. 31. § (1) bekezdésének i) pontján alapuló döntése során az eljáró versenytanács csak egy lehetséges, de nem feltétlenül meghatározó és megalapozott fogyasztói értelmezésként tudta figyelembe venni az eljárás alá vont által becsatolt ÖRT szakvéleményt, amely ekként szintén amellet szól, hogy a vizsgált állítások fogyasztói értelmezése és üzenete nem teljesen egyértelmű.
533. Az eljáró versenytanács a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos „Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására” állítást is az egészségre vonatkozó állítások körében értékeli. Az eljáró versenytanács azonosított egy, a Bizottság által elfogadott állítások közösségi listáján szereplő állítást („a króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához”), amely tartalmilag azonos az alkalmazott kereskedelmi kommunikációval. A kereskedelmi kommunikációt azonban csak akkor lehet jogszerűen alkalmazni, ha az előírt hatóanyagtartalommal rendelkezik a termék. Jelen esetben megállapítható, hogy az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel akkor teljesül, ha a termék napi adagja minimum 6 µg krómot tartalmaz. Mivel a termék napi adagja 100 µg krómot tartalmaz, így az állítás jogszerűen alkalmazható, ezért ennek kapcsán az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének j) pontja alapján megállapította, hogy a magatartás nem volt jogsértő.

VIII. 2. 1. 2. Bio Króm és Bio Króm DIA termékekkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelése

534. A Pharma Nord Kft. által a Bio-Króm és Bio-Króm DIA elnevezésű termékek népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban tett betegség megelőzésére, gyógyítására és kezelésére vonatkozó állításokat az alábbi táblázat ismerteti.

Állítások	Megjelenés helye
A feleségetől tudtam meg, hogyan csökkentsem a vércukorszintemet	Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi száma
szedjen krómot azért, hogy kordában tartsa vércukorszintjét	

Egy héten belül már érezhető volt egy kis javulás, de a negyedik hét után valami tényleg történt. „A vércukorszintem 9-ről 5,7-re csökkent.	
Először azt hittem, hogy a vércukorszintmérő készülék romlott el. „Kicserélem az elemeket és a következő héten újra megmértem. Ezúttal 6,1-es értéket mutatott. Mikor megláttam és elmondtam a feleségemnek, mindketten tudtuk, hogy a króm étrend-kiegészítő tabletták tényleg működnek”	
Zoltán nagyon megkönnyebbült, hogy vércukorszintje lecsökkent	
Néha előfordult, hogy a vércukorszintje meghaladta a 16-os értéket, amiktől meglehetősen ideges volt. „Miután elkezdtem szedni a krómtablettákat, a vércukorszintem a 8 körül mozgott”	
Tudják, a diabétesszel sokszor együtt járnak olyan tünetek is, mint a remegő gyomor, vagy az izzadás, de ezek is kevésbé érezhetőek, amikor szedem a krómtablettákat	
V. Kiss Imréné rögtön azután elkezdte szedni a krómtablettákat, miután diagnosztizálták nála a cukorbetegséget. [...] Nagy segítség abban, hogy be tudjam tartani a diétámat, és a vércukorszintem is csökkent, amióta szedem.	
Nem sokkal azután, hogy elkezdtem szedni a krómtablettákat, észrevettem, hogy kevesebb inzulininjekcióra van szükségem.	
A vércukorszintem mérhetően csökkent	
Bizonyos tanulmányok szerint 2-es típusú diabéteszben a króm élesztő segítségével olyan mértékben csökkenthető a vércukorszint, hogy csökkenthető a szükséges diabétesz gyógyszer bevitel is	
Sok cukorbeteg csökkenteni tudja a vércukorszint szabályozó gyógyszerek mennyiségét, ha króm élesztőt szed.	
A vizsgálatban, amelyet a 2-es típusú diabéteszesek körében végeztek, naponta 100 mikrogramm szerves krómot adtak a résztvevőknek. Ez a kutatás egyértelműen megmutatta, hogy a króm fokozza az inzulin érzékenységet, miközben hatékonyan javít számos paramétert, amit általában a 2-es típusú diabétesz azonosítására használnak.	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz
Ha 2-es típusú diabétesze van, a szerves króm élesztő napi szedése segíthet megbirkózni az állapotával.	

535. Az alkalmazott állítások a cukorbetegség és annak tünetei kezelésére, a vércukorszint csökkentésére vonatkozott, valamint arra utalt, hogy a termék szedésével cukorbetegség

kezelésére szedett gyógyszer mennyiség csökkenthető, ezáltal gyógyhatást tulajdonított a terméknek.

536. A cukorbetegség lényege, hogy az inzulin, amelyet a hasnyálmirigy termel, hiányzik a szervezetből vagy nem fejt ki hatását megfelelően. A betegség évek alatt fejlődik ki, kezdetben nincsenek tünetei, de később kialakuló szövődményei súlyos károkat okozhatnak. Bármilyen okból nem működik megfelelően a szervezet, elmondható, hogy az emberi test zavarai, a betegségek és a tünetek befolyásolására, megelőzésére vonatkozó (kedvező tartalmú) termék-üzenetek, az egymásra épülő, egymást erősítő állítások összességükben a fogyasztók számára gyógyhatás állításokat közvetítenek, ugyanez igaz a cukorbetegséget megelőző kezdeti tünetek kapcsán is.
537. A kereskedelmi kommunikációk összhatásukban olyan benyomást keltettek, hogy a Bio-Króóm és a Bio-Króóm DIA termékek hatása túllép az étrend-kiegészítő termékeknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók a Bio-Króóm és a Bio-Króóm DIA termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak.
538. Megjegyezendő, hogy maguk a kommunikációban alkalmazott szavak (cukorbetegség, vércukorszint *csökkentése, csökkenthető a szükséges gyógyszerbevitel is, stb.*) is azt erősítik, hogy ez egy rendellenes állapot; így az ezen állapotok javulását ígérő hatás egyértelműen gyógyhatás üzenetét hordozza magában.
539. A Bio-Króóm és a Bio-Króóm DIA elnevezésű termékek esetében nem került sor azoknak gyógyszerre minősítésére, illetőleg a Pharma Nord Kft. sem jelölt meg olyan közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktust, – jelen esetben olyat, amely engedélyezné az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás alkalmazását, és – amely alapján jogszerűen lehetne a vizsgálat alá vont terméknek gyógyhatást tulajdonítani.
540. A fentiekben kifejtett érvek alapján a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS azáltal, hogy a Bio-Króóm és Bio-Króóm DIA elnevezésű terméket a fentebb ismertetettek szerint betegségek gyógyítására, kezelésére ajánlotta.
541. **Erre tekintettel az eljáró versenytanács a Tptv. 76. (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Bio-Króóm és Bio-Króóm DIA étrend-kiegészítő hirdetései – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – jogsértőek azáltal, hogy**
- 2014. december 13-át követően a Patika Magazin 2015. tavaszi számában olyan gyógyhatásra utaló állításokat tartalmaztak, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - 2014. december 13-át megelőzően a Patika Magazin Partner mellékleteinek 2014. őszi számaiban olyan gyógyhatásra utaló állításokat tartalmaztak, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették az Éltv. 10. § (3) bekezdését.

VIII. 3. Bio Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció

542. Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő tekintetében

1. az egészségre vonatkozó állítások (azaz, amelyek a fogyasztók felé azt sugallják, hogy a termék használata és az egészség között összefüggés van) körében a termék összetevőire tett állításokat, és a

2. a gyógyhatásra vonatkozó (azaz, amelyek azt sugallják, hogy a termék és a betegség megelőzése, kezelésre, gyógyítása között összefüggés van) hatás-állításokat – az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok (1169/2011/EU rendelet, 1924/2006/EK rendelet, 432/2012/EU rendelet) és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra irányadó szabályok (Fttv.) alapján – értékeli.

VIII. 3. 1. Bio Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése

543. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában megállapítható, hogy a tájékoztatások egy részében a közlés kifejezetten a Bio-Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő termék hatóanyagaira, a koenzim Q10-re, és egy esetben a C-vitaminra vonatkozik.

544. Ehelyütt értékeli az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.

545. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat során a lenti táblázatban szereplő állítások utalnak a Bio-Quinone Q10 Super összetevőinek tulajdonított egészségre gyakorolt kedvező tulajdonságokra:

Bio-Quinone Q10 Super étrendkiegészítő			
Állítás	Fogyasztók által észlelt üzenet	Megjelenés helye	Jogalap
Koenzim Q10 és C-vitamin- kulcsfontosságúak az energiatermelésben.	Koenzim Q10 és C- vitamin szedése fontos az energiatermeléshez, energetikusabbá válunk tőle	sajtóhirdetés a következő helyeken: - Patika Magazin Partner Melléklet 2014.03.30. - Blikk (behúzás) 2014.04.04. - Blikk Egészség Magazin 2014.11.12. Népszabadság Egészség Magazin 2014.11.26. - Paramedica 2014.11.24. - Patika Magazin Partner Melléklet 2014.09.30. - Blikk (behúzás) 2014.10.04. - Patika Magazin 2015.03.20. - Blikk (behúzás) 2015.04. Honlap	Éltv. 10. § (4) bekezdésére figyelemmel az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontja 2014. december 13. napjától tanúsított magatartás tekintetében pedig az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (4) bekezdésére figyelemmel a 7. cikk (1) bekezdés b) pontja
Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté. Néhány hetes szedés után	Fáradtság enyhítése, energetizál (Q10)	Patika Magazin 2015. tavaszi- Partner Melléklet szám	

már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását			
Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtságra.			
Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét	A Q10 erősíti az immunrendszert		
Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését	Fáradtság leküzdése, energetizálás		
Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.	Hozzájárul az immunrendszer erősítéséhez, fáradtság leküzdéséhez		

546. Ennek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Bio-Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat egyik fő üzenete az, hogy a termék szedése hozzájárul az immunrendszer erősítéséhez, valamint a fáradtság leküzdéséhez, és energiát ad.
547. Az eljáró versenytanács ismételten emlékeztet arra, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
548. Ezért az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat (tudományos folyóiratból idézett állításokat) az eljáró versenytanács önmagukban nem fogadja el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóságtartalmát, hiszen a GVH eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások szakmai szempontból történő értékelését az EFSA végzi el, az állítások alkalmazhatóságáról pedig az Európai Bizottság dönt. Amint a fentiekben hangsúlyozásra került, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA által kezelt konszolidált listán vagy az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.
549. Habár az eljárás alá vont hivatkozott a 432/2012/EU rendeletre, az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Bizottság a Q10 tekintetében nem engedélyezett egyetlen állítást sem. A

másik hatóanyag, a C-vitamin vonatkozásában az engedélyezett állítások közül az eljárás alá vont az alábbiakra hivatkozott:

- *A C-vitamin hozzájárul a normál energiatermelő anyagcserefolyamatokhoz.*
- *A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.*

550. Az eljárás alá vont a Bio-Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatban tett állítások igazolásaként a 135, 2334, 3196 azonosító számú, EFSA által kezelt konszolidált listán található állításokra hivatkozott.

551. Az eljárás alá vont három EFSA által kezelt listán szereplő állításra hivatkozott (135, 2334, 3196). Mindhárom állításról megállapítható, hogy azokat az Európai Bizottság jóváhagyta és szerepelnek a jóváhagyott állítások jegyzékén. E szerint, jogszerűen használható az alábbi állítás: *„A C-vitamin hozzájárul a normál energiatermelő anyagcserefolyamatokhoz.”* A táblázatból megállapítható, hogy a közlés egy esetben vonatkozik a C-vitaminra (*Koenzim Q10 és C-vitamin- kulcsfontosságúak az energiatermelésben.*), és egyúttal a Koenzim Q10-re, így erre figyelemmel jogszerűen akkor alkalmazható ez az állítás, ha mindkét hatóanyagra vonatkozó állítást az Európai Bizottság jóváhagyta, így felvette a közösségi listájára, vagy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel az állítás, így átmeneti időszakot élvez. Az eljárás alá vont által hivatkozott C-vitaminra vonatkozó, 135, 2334, 3196 azonosító számú, jóváhagyott állítás az eljáró versenytanács álláspontja szerint tartalmában megegyezik a kereskedelmi kommunikációval, így erre figyelemmel nem jogsértő. Azonban a Q10-re vonatkozó állítás jogszerűségét is vizsgálni kell. A Q10 vonatkozásában megállapítható, hogy a Bizottság egy állítást sem engedélyezett, ellenben többet (1720, 4668, 1508, 1512 azonosító számú EFSA állításokat) is elutasított. Az elutasított állítások (*„Coenzyme Q10 is necessary for the energy metabolism”*, *„Coenzyme Q10 support energy production”*, stb.) arra utalnak, hogy a Q10 hozzájárul az energiatermeléshez. Erre figyelemmel a *„Koenzim Q10 és C-vitamin- kulcsfontosságúak az energiatermelésben.”* állítás nem minősül jogszerűnek.

552. A többi vizsgált állítás a termék fő összetevőjére, a Q10-re vonatkozik. Az eljárás alá vont ennek kapcsán előadta, hogy a kifogásolt állítások nem magára a termék Q10 hatóanyagára, hanem a termék megnevezésére utalnak, a Patika Magazinban megjelenő interjúkban nyilatkozó magánszemélyek azonban nem pontosan utalnak a termék megnevezésére (Bio-Quinone Q10 Super), hanem azt rövidítik. Ez a nyilatkozat az eljáró versenytanács szerint egyrészt részben a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám elismerésének tekinthető, mivel a termék és a cikkek közötti közvetlen kapcsolatra utalnak. Másrészt ennek kapcsán az eljáró versenytanács rögzíti, hogy mégha az adott cikkek valóban magánszemélyek tényleges nyilatkozatain is alapultak, akkor is lett volna a Pharma Nord Kft.-nek lehetősége, hogy a cikkek tartalmát pontosítsa (pl. egyértelművé tegye, hogy mi vonatkozik a termékre és mi az összetevőre, illetve termékre vonatkozó hatásállításoknál egy magyarázó megjegyzéssel, lábjegyzettel jelezze, hogy a fogyasztó által jelzett hatás minek köszönhető), hiszen azokhoz a háttéranyagot a társaság biztosított a kiadónak és a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás kapcsán kifejtettek szerint volt ráhatása a cikkek tartalmára. Ezt a pontosítást az eljárás alá vont a cikkekben (azok háttéranyagaiban) nem tette meg (ami összhangban van azzal, hogy a szerkesztői tartalmakban nem explicit módon utalt a termékekre, hanem álcázott módon reklámozott), ennek hiányában, a fogyasztók által megismerhető szövegek alapján pedig az eljáró versenytanács szerint helyes az az értelmezés, hogy az állítások az adott termék adott hatóanyagaina vonatkoznak.

- *Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté. Néhány hetes szedés után már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását*

- Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtságra.
- Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését
- Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét
- Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.

553. Az alábbi állítások fő üzenete, hogy a termék szedésével a fáradtság megszűnik, energetizáló hatással rendelkezik, fokozza az energiatermelést és az immunrendszert erősíti.

554. A GVH által feltárt és az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékokból megállapítható, hogy a Q10-re vonatkozó állítás a Bizottság által a 432/2012/EU rendeletben engedélyezett állítások jegyzékében nem szerepel.

555. Erre tekintettel az eljáró versenytanács megvizsgálta, hogy az Európai Bizottság utasította-e el Q10-re vonatkozó állítást. A feltárt bizonyítékokból megállapítható, hogy az alábbi releváns állításokat utasította el, melyek jogszerűen nem alkalmazhatók:

- *Coenzyme Q10 is necessary for the energy metabolism and the transformation of food into physiological energy. Coenzyme Q10 supports energy production.*
- *Brings energy / Stimulates the psychical activity and improves the capacity of the intellectual effort. / Increases intracellular energetic mechanisms. / Helps in periods of convalescence. / Brings energy in periods of prolonged physical and intellectual effort, in acute or chronic fatigue. / Prevents fatigue and sustains the organism's effort in periods of stress. / Reduces the incidence of neoplastic diseases. / Interferes in all metabolic chains, activating them. / Improves the quality of the life of the persons with cardiac diseases. / Increases the resistance to effort and reduces the frequency and intensity of the cardiac ache.*
- *Supports energy production -is needed/important for energy production in the cell - plays an important role in the ATP production to maintain healthy condition -is needed/important for the energy metabolism and the transformation of food into physiological*
- *Q10 is a component in the formation of energy Q10 contribute to the formation of energy in cells*

556. A fenti – elutasított – állítások lényege, hogy a Q10 támogatja az energiatermelést, megelőzi a fáradtságot. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint „Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté.” a „Néhány hetes szedés után már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtságra.” a „Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését.” állítások, valamint a „Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.” első mondata ezáltal nem minősül jogszerűnek, tekintettel arra, hogy a Bizottság elutasította azokat.

557. A „Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.”, állítás második mondata, valamint a „Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét” állítások tekintetében megállapítható, hogy a Bizottság nem fogadott el ehhez hasonló állításokat. Erre figyelemmel az eljáró versenytanácsnak azt kell vizsgálnia, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel-e a Q10 hatóanyagra vonatkozóan az alkalmazott kereskedelmi kommunikációhoz hasonló állítás.

558. Sem az eljáró versenytanács, sem az eljárás alá vontak nem tártak fel olyan bizonyítékokat, amely alátámasztaná, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel a Q10 hatóanyag vonatkozásában bármely, hasonló üzenetű állítás, azaz olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez. Mivel sem az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán, sem az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen állítás, az ismertetett kereskedelmi kommunikációs állítások jogszerűen nem alkalmazhatók.

559. Az alábbi táblázat tartalmazza a vizsgált állítások értékelésének összefoglalását.

Termék / Összetevő	Termékre/Összetevőre vonatkozó, a kereskedelmi kommunikációban szereplő állítás	Termék-ben található anyag mennyisége	EFSA azonosító szám, Bizottság által elutasított állítások azonosító száma	Az állítás által előírt hatóanyag mennyisége	Értékelés
Koenzim Q10 és C-vitamin	Koenzim Q10 és C-vitamin-kulcsfontosságúak az energiatermelésben.	100 µg	1720, 4668, 1508, 1512 entry ID (Q10) 135, 2334, 3196 azonosító számú, Bizottság által jóváhagyott állítás (432/2012 rendelet) – C-vitamin	-	A Q10 tekintetében jogsértő, mert az Európai Bizottság nem jóváhagyott állításai jegyzékén szerepel ez az állítás. A C-vitamin tekintetében nem jogsértő, mert az Európai Bizottság jóváhagyta az állítást
Q10	Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté. Néhány hetes szedés után már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását		1720, 4668, 1508, 1512 entry ID	-	Jogsértő, mert az Európai Bizottság nem jóváhagyott állításai jegyzékén szerepel ez az állítás
	Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtságra.		1720, 4668, 1508, 1512 entry ID	-	Jogsértő, mert az Európai Bizottság nem jóváhagyott állításai jegyzékén szerepel ez az állítás
	Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét		-	-	Jogsértő, mert az Európai Bizottság

				által engedélyezett állítások listáján. sem az EFSA listán nem szerepel ilyen állítás
	Hihetetlen, hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését		1720, 4668, 1508, 1512 entry ID	- Jogsértő, mert az Európai Bizottság nem jóváhagyott állításai jegyzékén szerepel ez az állítás
	Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.		1720, 4668, 1508, 1512 entry ID	- Jogsértő, mert az Európai Bizottság nem jóváhagyott állításai jegyzékén szerepel ez az állítás

560. A fentiek alapján az eljáró versenytanács Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan tett egészségre vonatkozó állítások jogsértőek, azaz

- a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan a nyomtatott sajtóhirdetésekből (a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz ; Blikk (behúzás) 2014.04.04.; Blikk Egészség Magazin 2014.11.12; Népszabadság Egészség Magazin 2014.11.26.; Paramedica 2014.11.24.; Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz; Blikk (behúzás) 2014.10.04.) és honlapon használt reklámállítások 2014. december 13-át megelőző alkalmazásával megsértették az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást;
- a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában és honlapon használt reklámállítások 2014. december 13-ától történő alkalmazásával megsértették az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást,

amely jogsértésekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel.

VIII. 3. 2. Bio Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelése

561. Az eljárás alá vont vállalkozás által a Bio Quinone Q10 Super elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban az alábbi betegség megelőzésére,

gyógyítására és kezelésére vonatkozó állításokat tette közzé. Elöljáróban az eljáró versenytanács jelzi, hogy az ügyindító és kiterjesztő végzésekben felsorolt állításokon kívül a hasonló üzenetű állításokat is figyelembe vette a végzések keretein belül maradván.

Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavasz:

- „Két újabb vizsgálatban igazolták, hogy azoknak az idős embereknek, akik Q10-et szedtek, lényegesen erősebb volt a szívműködés, és akár 54%-kal kisebb valószínűséggel haltak meg szív- és érrendszeri megbetegedésben.”
- A szívműködés lényegesen erősebb lett
- A vérnyomása meglehetősen magas volt, ami most már 140/70 körüli értéken mozog

Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz

- “Koenzim Q10 kapszulákat szedek, hogy a szívem visszakapja az erejét, és ez kiválóan működik. Most már soha nem érzem fáradtnak magam”
- “Úgy gondolom, hogy a Q10 kapszula segít feltölteni a szívemet energiával, ami nagyon jó”
- “Nagyon meg vagyok elégedve a kapszulákkal amit szedek, és valóban érzem, hogy sohasem fáradok el.”
- Azok a betegek, akik naponta kaptak koenzim Q10-et, lényegesen jobb szívfunkciókat mutattak és fizikailag is sokkal jobban érezték magukat, mint azok, akik a placebocsoporthoz tartoztak.
- ...Kozma Margit nyugdíjas, akinek azt mondták, hogy valószínűleg pacemakerre lesz szüksége, de béta-blokkolóval és Q10-zel megoldást talált problémájára.
- Végül nem kellett a pacemaker: A szívem visszanyerte erejét
- Margitka nem ment vissza a kórházba többet.
- “Nem éreztem, hogy kellene. Minden évben elmegyek egy kivizsgálásra, és ennyi az egész...”
- A szívműködés erősebb lett, és ez lehet az oka annak, hogy 54%-kal csökkent a halálozás azok körében, akik Q10-et kaptak.
- ...a Q10-zel kezelt emberek körülbelül felénél fordult elő szív-ér rendszeri halálozás, összehasonlítva a placebocsoporttal.
- Két új tanulmány megmutatta, milyen egyszerű visszaállítani az idősödő szív erejét egy vitaminszerű hatóanyag segítségével, amit koenzim Q10-nek hívnak
- A két új tanulmány megmutatta, ahogy idős emberek, köztük krónikus szívelégtelenségben szenvedők visszanyerték szívük erejét egy kapszula segítségével.

Patika Magazin Partner Melléklet 2014. őszi

- Sokkal erősebb a szívünk a hatóanyagoknak köszönhetően
- Tóth néni, akinek a Q10 segített megerősíteni a szívét.
- éjszakánként arra ébredtem, hogy szúró fájdalmat érzek a szívemnél, de mióta szedem ezt a hatóanyagot, ez a probléma teljesen megszűnt.
- “Sokkal jobban érzem magam- mondja Tóth néni. – Az étvágyam is megnőtt, és 10 kilót sikerült felszednem, emellett több az energiám.”
- Ez a kombináció közel 54%-kal csökkentette a szív- és érrendszeri halálozást...

- Egy dán tanulmányban 400 krónikus szívelégtelenségben szenvedő beteget vizsgáltak, és azoknál, akik Q10-et kaptak, szignifikánsan javult a szív működés, és feleannyi szív-és érrendszeri komplikáció történt, mint azoknál, akik placebo tablettát kaptak.
- A Q10-et szedőknél megfigyelhető volt a hormonszint csökkenése, ami arra utal, hogy a szívük sokkal kisebb erőfeszítéssel dolgozik.
- Mindkettőnk szívproblémákban szenved, de a Q10 segített nekünk – meséli Tóth János és 85 éves édesanyja.

562. Az alkalmazott állítások arra utalt, hogy a termék szedésével erősödik a szívizom, ezért a szív- és érrendszeri megbetegedésből fakadó halálozási arány csökkenthető, ezáltal gyógyhatást tulajdonított a terméknek.

563. Bármilyen okból nem működik megfelelően a szervezet, elmondható, hogy az emberi test zavarai, a betegségek és a tüneteik befolyásolására, megelőzésére vonatkozó (kedvező tartalmú) termék-üzenetek, az egymásra épülő, egymást erősítő állítások összességükben a fogyasztók számára gyógyhatás állításokat közvetítenek, ugyanez igaz akkor is, ha a kommunikáció azt az üzenetet közvetíti, hogy a termék szedésével egy, az idősebbeket gyakran fenyegető komplex megbetegedések megelőzésére, betegségek kockázatának csökkentésére alkalmas.

564. A kereskedelmi kommunikációk összhatásukban olyan benyomást keltettek, hogy a Bio Quinone Q10 Super termék hatása túllép az étrend-kiegészítő termékeknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók a Bio Quinone Q10 Super terméknek betegségek kockázatának csökkentésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak.

565. A Bio Quinone Q10 Super elnevezésű termékek esetében nem került sor azoknak gyógyszerre minősítésére, illetőleg a Pharma Nord Kft. nem jelölt meg olyan közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktust, - jelen esetben olyat, amely engedélyezné az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás alkalmazását, és - amely alapján jogszerűen lehetne a vizsgálat alá vont terméknek gyógyhatást tulajdonítani. A fentiekben kifejtett érvek alapján a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. azáltal, hogy a Bio Quinone Q10 Super elnevezésű terméket a fentebb ismertetettek szerint betegségek megelőzésére ajánlotta.

566. **Erre tekintettel az eljáró versenytanács a Tpv. 76. (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő hirdetései – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – jogsértőek azáltal, hogy**

- 2014. december 13-át követően a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában olyan gyógyhatásra utaló állításokat tartalmaztak, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat,
- 2014. december 13-át megelőzően a Patika Magazin Partner Mellékleteinek 2014. tavaszi és 2014. őszi számaiban olyan gyógyhatásra utaló állításokat tartalmaztak népszerűsítette, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették az Éltv. 10. § (3) bekezdését.

VIII. 4. Seleno Q10 termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció

567. Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő tekintetében

1. az egészségre vonatkozó állítások (azaz, amelyek a fogyasztók felé azt sugallják, hogy a termék használata és az egészség között összefüggés van) körében a termék összetevőire tett állításokat, és
2. a gyógyhatásra vonatkozó hatás-állításokat (azaz, amelyek azt sugallják, hogy a termék és a betegség megelőzése, kezelésre, gyógyítása között összefüggés van) – az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok (Éltv., 1169/2011/EU rendelet, 1924/2006/EK rendelet, 432/2012/EU rendelet) és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra irányadó szabályok (Fttv.) alapján – értékeli.

VIII. 4. 1. Seleno Q10 termékkel, illetve összetevőivel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése

568. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában megállapítható, hogy a tájékoztatásokban a közlés kifejezetten a Seleno Q10 étrend-kiegészítő termék hatóanyagaira, a koenzim Q10-re és a szelénre vonatkozik.

569. Ehelyütt értékeli az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.

570. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat során a lenti táblázatban szereplő állítások utalnak a Seleno Q10 összetevőinek tulajdonított egészségre gyakorolt kedvező tulajdonságokra:

SelenoQ10 étrendkiegészítő			
Állítás	Állítás üzenete	Megjelenés helye	Jogalap
úgy érzi, visszatért a fiatalsága, amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi.	vitalitás	Patika Magazin 2015. tavaszi száma	1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontja
úgy döntöttem, kipróbálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia foryog az ereimben	vitalitás		
[A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek] Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult	életminőség javulása		
Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta	vitalitás, fiatalság		

az életemet.			
Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg: általánosan jobb lett az életminőség.	életminőség javítása		

571. Ennek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Seleno Q10 étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat egyik fő üzenete az, hogy a termék szedése hozzájárul a fáradtság leküzdéséhez, és energiát ad.
572. Az eljáró versenytanács ismételten emlékeztet arra, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
573. Ezért az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat (tudományos folyóiratból idézett állításokat) az eljáró versenytanács önmagukban nem fogadja el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóságtartalmát, hiszen a GVH eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások szakmai szempontból történő értékelését az EFSA végzi el, az állítások alkalmazhatóságáról pedig az Európai Bizottság dönt. Amint a fentiekben hangsúlyozásra került, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA által kezelt konszolidált listán vagy az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.
574. Előljáróban az eljáró versenytanács kiemeli, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott és a GVH által kifogásolt állítások a Seleno Q10 vonatkozásában minden esetben hatóanyagra vonatkoznak, azonban nem egyetlen összetevőre, hanem az étrendkiegészítő két fő hatóanyagára. A fogyasztói értelmezés szerint e két hatóanyag – a szelén és a Q10 – **együttesen alkalmas** a célzott hatások kiváltására. Ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi kommunikációnak mindkét hatóanyag vonatkozásában jogszerűnek kell lennie. Így az eljáró versenytanács az értékelést erre figyelemmel végzi.
575. Az eljárás alá vont ennek kapcsán előadta, hogy a kifogásolt állítások nem magára a termék hatóanyagára, hanem a termék megnevezésére utalnak, a Patika Magazinban megjelenő interjúkban nyilatkozó magánszemélyek azonban nem pontosan utalnak a termék megnevezésére (Seleno Q10), hanem e helyett használták pl. „szelén és Q10 kombináció” kifejezést. Ennek kapcsán az eljáró versenytanács utal a fentebb, a Bio Quinone Q10 Super vonatkozásában is előadottakra: mégha az adott cikkek valóban magánszemélyek tényleges nyilatkozatain is alapultak, akkor is lett volna a Pharma Nord Kft.-nek lehetősége, hogy a cikkek tartalmát pontosítsa, hiszen azokhoz a háttéranyagot a társaság biztosított a kiadónak és a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás kapcsán kifejtettek szerint volt ráhatása a cikkek tartalmára. Ezt a pontosítást az eljárás alá vont a cikkekben (azok háttéranyagaiban) nem tette meg (ami összhangban van azzal, hogy a szerkesztői tartalmakban nem explicit módon utalt a termékekre, hanem álcázott módon reklámozott), ennek hiányában, a fogyasztók által megismerhető szövegek alapján pedig az eljáró versenytanács szerint helyes az az értelmezés, hogy az állítások az adott termék adott hatóanyagaina vonatkoznak.
576. Az eljárás alá vont hivatkozott a 432/2012/EU rendeletre, mely a Bizottság által elfogadott állítások listáját tartalmazza. A szelén vonatkozásában az engedélyezett állítások közül az eljárás alá vont az alábbiakra hivatkozott:
- *A szelén hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.*

- *A szelén hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.*

577. Habár az előző pontban ismertetett két állítást az Európai Bizottság értékelte és elfogadta, azonban ezek tartalmilag mást jelentenek, mint a Seleno Q10 termékkel kapcsolatban tett állítások. Míg az elfogadott állítások az immunrendszer normál működésével, oxidatív stresszel szembeni védelemmel, addig a kifogásolt állítások mind a fáradtság leküzdésével, életminőség javításával kapcsolatosak. Erre figyelemmel a hivatkozott elfogadott állítások tartalmilag nem egyeznek a kifogásolt kommunikációs gyakorlattal.
578. Az eljáró versenytanács a következőkben azt vizsgálta, hogy az Európai Bizottság által értékelt, de elutasított állítások jegyzékében szerepel-e a vizsgált kereskedelmi kommunikáció üzenetével megegyező állítás és megállapította, hogy az elutasított állítások tartalmilag nem egyeznek az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikációval.
579. Tekintettel arra, hogy a feltárt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az Európai Bizottság nem értékelt (tehát nem utasított el, nem fogadott el) egyetlen – kereskedelmi kommunikációval azonos üzenetű – állítást sem a szelén vonatkozásában, az eljáró versenytanácsnak azt kell vizsgálni, hogy van-e olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez, azaz az EFSA által kezelt listán szerepel és a Bizottság még nem bírálta el. Az eljárás alá vont a Seleno Q10 étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatban tett állítások igazolásaként „*A szelén hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.*” állítás vonatkozásában a 278, 1750 azonosító számú, „*A szelén hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.*” állítás vonatkozásában a 277, 283, 286, 1289, 1290, 1291, 1293, 1751, 410, 1292 azonosító számú, EFSA által kezelt konszolidált listán található állításokra hivatkozott, melyek csak a szelénre vonatkoznak. Az eljáró versenytanács szerint a feltárt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont hivatkozott EFSA által kezelt konszolidált listán szereplő állításokat az Európai Bizottság a 432/2012/EU rendeletében elfogadta, azonban tartalmilag nem azonosak a vizsgált állításokkal. Továbbá, az EFSA listán szereplő, egyéb, szelénre vonatkozó állításokat az Európai Bizottság elutasította. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az EFSA által kezelt listán nincs olyan állítás a szelén vonatkozásában, amelynek alkalmazhatóságáról még nem döntött volna az Európai Bizottság.
580. Az eljáró versenytanács a továbbiakban megvizsgálja, hogy a Q10 vonatkozásában melyek a jogszerűen alkalmazható állítások. A GVH által feltárt és az eljárás alá vont által benyújtott bizonyítékokból megállapítható, hogy a Q10-re vonatkozó állítás a Bizottság által a 432/2012/EU rendeletben engedélyezett állítások jegyzékében nem szerepel.
581. Erre tekintettel az eljáró versenytanács megvizsgálta, hogy az Európai Bizottság utasította-e el Q10-re vonatkozó állítást. A feltárt bizonyítékokból megállapítható, hogy az alábbi releváns állításokat utasította el, melyek jogszerűen nem alkalmazhatók:

- *Coenzyme Q10 is necessary for the energy metabolism and the transformation of food into physiological energy. Coenzyme Q10 supports energy production.*
- *Brings energy / Stimulates the psychical activity and improves the capacity of the intellectual effort. / Increases intracellular energetic mechanisms. / Helps in periods of convalescence. / Brings energy in periods of prolonged physical and intellectual effort, in acute or chronic fatigue. / Prevents fatigue and sustains the organism's effort in periods of stress. / Reduces the incidence of neoplastic diseases. / Interferes in all metabolic chains, activating them. / Improves the quality of the life of the persons with cardiac diseases. / Increases the resistance to effort and reduces the frequency and intensity of the cardiac ache.*

- *Supports energy production -is needed/important for energy production in the cell - plays an important role in the ATP production to maintain healthy condition -is needed/important for the energy metabolism and the transformation of food into physiological*
- *Q10 is a component in the formation of energy Q10 contribute to the formation of energy in cells*

582. A fenti – elutasított – állítások lényege, hogy a Q10 támogatja az energiatermelést, megelőzi a fáradtságot. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a lenti állítások a Q10 vonatkozásában sem minősülnek jogszerűnek, tekintettel arra, hogy a Bizottság elutasította azokat.

- *úgy érzi, visszatért a fiatalsága, amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi.*
- *úgy döntöttem, kipróbálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia fortyog az ereimben*
- *[A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek] Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult*
- *Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta az életemet.*
- *Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg: általánosan jobb lett az életminőség*

583. Erre figyelemmel az eljáró versenytanácsnak azt kell vizsgálnia, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel-e a Q10 hatóanyagra vonatkozóan az alkalmazott kereskedelmi kommunikációhoz hasonló állítás.

584. Sem az eljáró versenytanács, sem az eljárás alá vontak nem tártak fel olyan bizonyítékokat, amely alátámasztaná, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel a Q10 hatóanyag vonatkozásában bármely, hasonló üzenetű állítás, azaz olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez. Mivel sem az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán, sem az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen állítás, az az adott termék kapcsán ismertett kereskedelmi kommunikációs állítások jogszerűen nem alkalmazhatók.

585. Összefoglalva tehát az eljáró versenytanács álláspontja szerint sem a szelén, sem a Q10 vonatkozásában nem alkalmazható egyik állítás sem jogszerűen. Az alábbi táblázat tartalmazza az állítások GVH általi értékelésének összefoglalását.

Termék / Összetevő	Termékre/Összetevőre vonatkozó, a kereskedelmi kommunikációban szereplő állítás	EFSA azonosító szám, Bizottság által elutasított állítások azonosító száma	Értékelés
szelén és Q10	úgy érzi, visszatért a fiatalsága, amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi.	-	jogsértő, mert a szelén vonatkozásában nincs elfogadott vagy átmeneti időszakot élvező állítás
	úgy döntöttem, kipróbálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia fortyog az	-	jogsértő, mert a Q10 vonatkozásában az alkalmazott

	ereimben		állításokat az Európai Bíróság értékelte és elutasította
	[A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek] Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult	-	
	Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta az életemet.	-	
	Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg: általánosan jobb lett az életminőség.	-	

586. A fentiekre figyelemmel az eljáró versenytanács a Tpv. 76. (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Seleno Q10 étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában megjelent egészségre vonatkozó állítások sértik az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontját, továbbá az Fttv. 6. § (1) b) pontját, amely jogsértésért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel.

VIII. 4. 2. Seleno Q10 termékkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelése

587. Az eljárás alá vont vállalkozás által a Seleno Q10 elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban tett betegség megelőzésére, gyógyítására és kezelésére vonatkozó állításokat az alábbi táblázat tartalmazza:

SelenoQ10 étrendkiegészítő			
Állítás	Állítás üzenete	Megjelenés helye	Jogalap
Amikor olvastam a svéd tanulmányról, amiben idős emberek kaptak szelént és Q10et, és fantasztikusan érezték magukat tőle, én is ki akartam próbálni [...] Ezután el sem tudtam hinni, hogy milyen hatással volt rám. A szívem sokkal erősebben pumpál és a vérnyomásom is csökkent.	Erősíti a szívizmokat, csökkenti a vérnyomást	Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi száma	1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdése
A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek körében 54%-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozási arány és a szívizomműködésük is jelentősen javult a	A szedéssel csökken a szívbetegségekkel összefüggő halálozási arány, erősödik a szívizom működése		

palcebocsoporthoz képest.			
...észrevette, hogy a vérnyomása is csökkent. „Miután elkezdtem szedni a szelén- és Q10 készítményt, a vérnyomásom is a normál tartományon belül maradt. Ennek eredményeképpen jobban is alszom	Csökkenti a vérnyomást		
Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg: - 54 %-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozás, - a szívizom lényegesen erősebb lett.	A szedéssel csökken a szívbetegségekkel összefüggő halálozási arány, erősödik a szívizom működése		

588. Az alkalmazott állítások arra utalnak, hogy a termék szedésével erősödik a szívizom, ezért a szív- és érrendszeri megbetegedésből fakadó halálozási arány csökkenthető, csökken a vérnyomás.
589. Köztudomású, hogy a szív- és érrendszeri betegségek a daganatos megbetegedések mellett kiemelt helyet foglalnak el a leggyakrabban előforduló súlyos betegségek listáján. Habár az orvostudomány jelentős fejlődésével már a korai szakaszban felfedezhető a betegség, mégis nagyon magas az ezzel összefüggő halálozási arány, főként az idősök körében. A keringési rendszer betegségei közül az általuk okozott betegség- és halálozási teher alapján kiemelt figyelmet érdemel a magas vérnyomás. Így az optimálisnál tartósan magasabb vérnyomás jelentősen megnöveli a szívbetegségek veszélyét. Erre figyelemmel az egyébként magas rizikófaktorral rendelkező embereknek (pl. túlsúllyal rendelkezők, idősök, cukorbeteg, keveset mozgók) kiemelt figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy minden lehetséges rizikófaktor minimalizáljanak az életükben, ha szeretnék elkerülni vagy mérsékelni a megbetegedést. Bármilyen okból nem működik megfelelően a szervezet, elmondható, hogy az emberi test zavarai, a betegségek és a tüneteik befolyásolására, megelőzésére vonatkozó (kedvező tartalmú) termék-üzenetek, az egymásra épülő, egymást erősítő állítások összességükben a fogyasztók számára gyógyhatás állításokat közvetítenek, ugyanez igaz akkor is, ha a kommunikáció azt az üzenetet közvetíti, hogy a termék szedésével egy, főként az idősebbeket fenyegető megbetegedések megelőzésére, betegségek kockázatának csökkentésére, betegség gyógyítására alkalmas.
590. A kereskedelmi kommunikációk összhatásukban olyan benyomást keltettek, hogy a Seleno Q10 termék hatása túllép az étrend-kiegészítő termékeknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók a Seleno Q10 terméknek betegségek megelőzésére, gyógyítására, kockázatának csökkentésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak.
591. A Seleno Q10 elnevezésű termékek esetében nem került sor azoknak gyógyszerre minősítésére, illetőleg az eljárás alá vont vállalkozások nem jelöltek meg olyan közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktust, – jelen esetben olyat, amely engedélyezné az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás alkalmazását, és – amely alapján jogszerűen lehetne a vizsgálat alá vont terméknek gyógyhatást tulajdonítani.

592. Az eljárás alá vont Pharma Nord Kft. hivatkozott az ún. KiSel-10 vizsgálatra, azonban az eljáró versenytanács álláspontja szerint a releváns szabályozás alapján az étrend-kiegészítők vonatkozásában gyógyhatásra vonatkozó állításokat ilyen jellegű álátámasztás sem tesz jogszerűvé.
593. A fentiekben kifejtett érvek alapján a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS azáltal, hogy a Seleno Q10 elnevezésű terméket a fentebb ismertetettek szerint betegségek kockázatának csökkentésére, megelőzésére, gyógyítására ajánlotta.
594. **Erre tekintettel az eljáró versenytanács a Tpvt. 76. § (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Seleno Q10 étrend-kiegészítő hirdetései – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel jogsértőek azáltal, hogy a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában olyan gyógyhatásra utaló állításokat tartalmaztak, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (3) bekezdésében foglalt tilalmat.**

VIII. 5. Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció

595. Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő tekintetében
1. az egészségre vonatkozó állítások (azaz, amelyek a fogyasztók felé azt sugallják, hogy a termék használata és az egészség között összefüggés van) körében a termék összetevőire tett állításokat, és a
 2. a gyógyhatásra vonatkozó (azaz, amelyek azt sugallják, hogy a termék és a betegség megelőzése, kezelésre, gyógyítása között összefüggés van) hatás-állításokat – az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok (Éltv., 1169/2011/EU rendelet, 1924/2006/EK rendelet, 432/2012/EU rendelet) és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra irányadó szabályok (Fttv.) alapján – értékeli.

VIII. 5.1. Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése

596. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában megállapítható, hogy a tájékoztatások egy részében („A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázásra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaid nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.”) a közlés kifejezetten a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő termékre – tehát nem hatóanyagra – vonatkozik. A tájékoztatások másik részében a közlés a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő összetevőire, hatóanyagára (szelén, cink) vonatkozik. A közlések mind egészségre, mind gyógyhatásra vonatkozó állításokat tartalmaznak az eljáró versenytanács álláspontja szerint. A GVH gyakorlata szerint a fogyasztók által észlelt üzenet vonatkozásában irreleváns az, hogy egy tulajdonságot magának a terméknek vagy a termék összetevőinek tulajdonítanak, hiszen a fogyasztó azt reméli, hogy a kívánt hatást a termék elfogyasztása révén eléri. A reklámüzenetben bízva alappal várhatja el a fogyasztó azt, hogy amire a termék összetevői képesek, arra képes maga a termék is (azaz az összetevők egymás hatását nem oltják ki). A termék lényegét adó összetevőre vonatkozó tájékoztatás egyben magára a termékre vonatkozó tájékoztatásnak minősül, azonban az ágazati jogszabályok alapján az azonosítható hatásoknál jelezni kell, hogy azok melyik összetevőnek köszönhetőek.
597. Ehelyütt értékeli az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van,

de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.

598. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat során az alábbi táblázatban szereplő állítások utalnak a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok összetevőinek és magának a terméknek tulajdonított egészségre gyakorolt kedvező tulajdonságokra.

Bio Szelénium 100 cink + vitaminok étrendkiegészítő			
Állítás	Állítás üzenete	Megjelenés helye	Jogalap
A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázusra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.	Megfiatalít, az általános egészségi állapotot jobbá teszi	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz	Éltv. 10. §-a (3) bekezdés
10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.			
A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.	Legfontosabb tápanyag az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából	Patika Magazin – Partner Melléklet, 2014. tavasz	
A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusában.	Szervezet természetes védelmi mechanizmusának erősítése	sajtóhirdetés:Patika Magazin, 2014. ősz, Patika Magazin, 2014. tavasz, Patika Magazin Partner Melléklet 2015 tavaszi szám, Blikk (behúzás) 2014.04., 2014.04.04, 2014.10.	
„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrendkiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.	Körömöt megerősíti Patika Magazin –	Patika Magazin – Partner Melléklet, 2014. tavasz	
A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj	Erős köröm és haj fenntartásában a szelénnek nagy szerepe van		

fenntartásában			
----------------	--	--	--

599. Ennek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat fő üzenete az, hogy a termék a köröm és a haj erősítésére, egészségmegőrzésre és a szervezet védekező képességének növelésére alkalmas.
600. Az eljáró versenytanács ismételten emlékeztet arra, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
601. Az eljáró versenytanács először a termékre általánosságban tett állítást vizsgálja meg. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a vizsgált kereskedelmi kommunikáció egy állítást tartalmaz a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok általános egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan, amelyben nem került megjelölésre az, hogy az adott tulajdonság mely összetevő hatásának tulajdonítható: *„A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázsra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaid nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nő, hanem sokkal fittebbek.”*
602. A fent ismertetett, az egészségre gyakorolt kedvező hatásra általánosságban utaló állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztói döntéseket befolyásolja, mivel a jogszerűen alkalmazott állításokkal összehasonlítva kedvező tulajdonsággal ruházza fel az érintett termékeket, így azt a benyomást keltheti a fogyasztóban, hogy Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék fogyasztása előnyösebb, hasznosabb lesz számára.
603. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra, hogy a 1924/2006/EK Rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt az 1924/2006/EK Rendelet 13. vagy 14. cikkében meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.
604. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy itt is jelentősége van annak, hogy a kifogásolt állítások fogyasztói tapasztalatként bemutatva álcázott hirdetésekben jelentek meg, amelyeket a Pharma Nord Kft. rendelt meg, finanszírozott és amelyek tartalmát befolyásolni is tudta (részletesen ld. a határozat VIII.7. fejezetét), tehát lett volna arra lehetősége, hogy a fogyasztói közléseket, pontosítsa kiegészítse (pl. egy magyarázó megjegyzéssel, lábjegyzettel lássa el, arra vonatkozóan, hogy a fogyasztó által jelzett hatás minek köszönhető).
605. Ennek okán a fenti hivatkozott közlés az egyedi –hatóanyagra vagy tápanyagra vonatkozó – állítás nélkül jogszerűen nem alkalmazhatóak. A Pharma Nord Kft. hivatkozott egyes EFSA azonosító számokra, és a 432/2012/EU rendeletre, azonban a fentiekre figyelemmel nem foghatnak helyt.
606. Az eljáró versenytanács továbbiakban azt vizsgálja, hogy a táblázatban ismertetett, kifejezetten az egyedi hatóanyagokat nevesítő, azokra vonatkozó állítások jogszerűen alkalmazhatónak minősülnek-e.
607. Elöljáróban ismételten megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat (tudományos folyóiratokból, szakkönyvekből idézett állításokat) az eljáró versenytanács önmagukban nem fogadja el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóságtartalmát, hiszen a GVH eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások szakmai szempontból történő értékelését az

EFSA végzi el, az állítások alkalmazhatóságáról pedig az Európai Bizottság dönt. Amint a fentiekben hangsúlyozásra került, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA által kezelt konszolidált listán vagy az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.

608. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az alkalmazott állítások két hatóanyag köré csoportosíthatók: szelén és cink. Az eljáró versenytanács ismételt kiemeli, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott és a GVH által kifogásolt állítások a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok vonatkozásában egy kivétellel minden esetben hatóanyagra vonatkoznak, azonban nem egyetlen összetevőre, hanem több esetben az étrendkiegészítő két fő hatóanyagára. A fogyasztói értelmezés szerint e hatóanyagok – a szelén és cink – **együttesen alkalmasak** a célzott hatások kiváltására, amennyiben egy állításon belül szerepelnek. Ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi kommunikációnak minden megemlített hatóanyag vonatkozásában jogszerűnek kell lennie. Így az eljáró versenytanács az értékelést erre figyelemmel végzi.

609. A következőkben az eljáró versenytanács azokat az állításokat vizsgálja, amelyek csak a szelénre vonatkoznak:

- „10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem;”
- „A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából;”
- „A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusában.”
- „A töredezett körömök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körömök és haj fenntartásában”

610. Elöljáróban az eljáró versenytanács azt vizsgálja, hogy az Európai Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén szerepel-e valamelyik alkalmazott kereskedelmi kommunikációs állítás. Az eljárás alá vont hivatkozott a 432/2012/EU rendeletre, mely több állítást is elfogadott a szelén vonatkozásában:

- A szelén hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához.
- A szelén hozzájárul a haj normál állapotának fenntartásához.
- A szelén hozzájárul az immunrendszer normál működéséhez.

611. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint „A töredezett körömök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körömök és haj fenntartásában” és „A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusában.” valamint „A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából” kereskedelmi kommunikációs állítások tartalmilag megfelelnek a 432/2012/EU rendeletben

szereplő állításoknak. A szervezet védekező mechanizmusa az immunrendszer, ami véd a betegségek ellen, ezáltal nem betegszünk meg, így egészségesek maradunk.

612. A 432/2012/EU rendelet szerint ezek az állítások „csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább szelénforrás.” Az állításhoz kapcsolódó alkalmazási feltétel akkor teljesül, ha a termék napi adagja 8,25 µg. Megállapítható, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő 100 µg hatóanyagot (szelént) tartalmaz. Így erre figyelemmel az alkalmazási feltétel is teljesül, tehát megállapítható, hogy a „A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusaiban.” és „A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj fenntartásában” állítások alkalmazási jogszerűnek minősülnek.

613. A „10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem” állítás azt az üzenetet közvetíti a fogyasztónak, hogy a szelén hozzájárul a fáradtság leküzdéséhez, energiát ad. Ehhez hasonló állítás nem szerepel a 432/2012/EU rendeletben, sem az elutasított állítások jegyzékén. Így erre figyelemmel azt kell vizsgálnia az eljáró versenytanácsnak, hogy az állítás átmeneti időszakot élvez-e, azaz szerepel-e az EFSA listán. Sem az eljáró versenytanács, sem a Pharma Nord Kft. nem tárt fel olyan bizonyítékokat, amely alátámasztaná, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel a szelén hatóanyag vonatkozásában bármely, hasonló üzenetű állítás, azaz olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez. A Pharma Nord Kft. hivatkozott több EFSA azonosító számra, azonban ezek vagy tartalmilag mást jelentenek, vagy nem a szelénre vonatkoznak (pl. 1289, 1290, 1291, 1292, 1293). Mivel sem az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán, sem az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen állítás, a „10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem” kereskedelmi kommunikációs állítás jogszerűen nem alkalmazható.

614. A következőkben az eljáró versenytanács azt az állítást vizsgálja, amely a szelénre és a cinkre vonatkozik:

- „Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.

615. Az eljáró versenytanács szerint habár a 432/2012/EU rendelet listáján szerepel egy hasonló tartalmú állítás a szelén vonatkozásában (A szelén hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához.), azonban a vizsgált állítás tartalmilag túlterjeszkedik az elfogadott állítás tartalmán, hiszen a normál állapot fenntartása arra utal, hogy a körmök még nem töredezetek, hanem esztétikailag megfelelőnek tekinthetők. A töredezés megszüntetése már egy komolyabb hatásra utal. Így erre figyelemmel azt kell vizsgálnia az eljáró versenytanácsnak, hogy az állítás átmeneti időszakot élvez-e, azaz szerepel-e az EFSA listán. Sem az eljáró versenytanács, sem a Pharma Nord Kft. nem tárt fel olyan bizonyítékokat, amely alátámasztaná, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel a szelén hatóanyag vonatkozásában bármely, hasonló üzenetű állítás, azaz olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez. A Pharma Nord Kft. hivatkozott a 281. azonosító számú EFSA listán szereplő állításra, melyet az Európai Bizottság a 432/2012/EU rendeletében elfogadott, azonban az eljáró versenytanács nem tudja figyelembe venni, mivel

az a haj normál állapotának fenntartására utal. Mivel sem az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán, sem az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen állítás, a szelén vonatkozásában a fenti állítás jogszerűen nem alkalmazható.

616. Az eljáró versenytanács az állítást abból a szempontból is megvizsgálja, hogy a cink vonatkozásában jogszerűen alkalmazható-e. A 432/2012/EU rendelet – ez a 412. azonosító számú, korábban az EFSA listán lévő állítás, melyre a Pharma Nord Kft. is hivatkozik – tartalmaz egy hasonló állítást:

- *A cink hozzájárul a köröm normál állapotának fenntartásához.*

amelyet azonban nem tart elfogadhatónak az eljáró versenytanács, ugyanis az alkalmazott állítás túlterjeszkedik a 432/2012/EU rendeletben elfogadott állításra.

617. Sem az eljáró versenytanács, sem a Pharma Nord Kft. nem tárt fel olyan bizonyítékokat, amely alátámasztaná, hogy az EFSA által kezelt konszolidált listán szerepel a szelén hatóanyag vonatkozásában bármely, hasonló üzenetű állítás, azaz olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvezne.

618. Így erre figyelemmel az eljáró versenytanács szerint a *„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt”* - meséli *Lévai Erzsébet*. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.” állítás sem a cink, sem a szelén vonatkozásában nem alkalmazható jogszerűen.

619. A jelen fejezetben vizsgált reklámállítások értékelésének összegzését az alábbi táblázat tartalmazza:

Állítás	Megjelenés helye	Jogsértő?
A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázusra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek.	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz	Igen, mert az állítás nem egyedi hatóanyagra vonatkozik, hanem a termékre általánosságban
10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.		Igen, mert nincs olyan állítás, amely a Bizottság által elfogadott állítások közösségi listáján szerepelne, vagy átmeneti időszakot élvezne
A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz	Nem, mert a 432/2012/EU rendeletben szerepel ilyen állítás
A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusaiban.	Patika Magazin Partner Melléklet, 2014. ősz Patika Magazin Partner Melléklet, 2014. tavasz Patika Magazin Partner Melléklet 2015 tavaszi szám, Blikk (behúzás) 2014.04., 2014.04.04, 2014.10.	Nem, mert a 432/2012/EU rendeletben szerepel ilyen állítás

„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.	Patika Magazin – Partner Melléklet, 2014. tavasz	Igen, mert a szelén és a cink vonatkozásában nem található olyan állítás, amely a Bizottság által elfogadott állítások közösségi listáján szerepelne, vagy átmeneti időszakot élvezne
A töredezett körömök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körömök és haj fenntartásában		Nem, mert a 432/2012/EU rendeletben szerepel ilyen állítás

620. A fentiek alapján az eljáró versenytanács Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi és 2014. őszi számában használt egyes egészségre vonatkozó állítások (10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.; „Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.) és magával a termékkel kapcsolatosan tett általános, egészségmegőrzésre utaló állítások – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – megsértették az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást.

621. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének j) pontja alapján megállapította, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatos jelen eljárás tárgyát képező, de az előző pontban nem említett egyéb állításait („A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés szempontjából.”, „A szelén számos életfunkcióhoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusában”, „A töredezett körömök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körömök és haj fenntartásában”) tartalmazó kereskedelmi gyakorlatai nem voltak jogsértőek.

VIII. 5.2. Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékkel kapcsolatos gyógyhatásra vonatkozó állítások értékelése

622. Az eljárás alá vont vállalkozás által a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban tett betegség megelőzésére, gyógyítására és kezelésére vonatkozó állításokat a lenti táblázat tartalmazza.

Bio Szelénium 100 cink + vitaminok étrendkiegészítő			
Állítás	Állítás üzenete	Megjelenés helye	Jogalap

Ez a szer jelentett megoldást ízületi panaszaimra	Ízületi panaszok enyhítése	Patika Magazin, 2014. ősz	Éltv. 10. §-a (3) bekezdés
2000 környékén úgy érezte, hogy valami nincs rendben az egészségével, és reumás megbetegedést diagnosztizáltak nála. Az orvos erős gyógyszereket írt fel, azonban az egyik alkalommal Terike tanácsot kért a helyi gyógyszerésztől, aki néhány egészségügyi magazint nyújtott át neki.	Reumás panaszok enyhítésére		
„Azóta szedem is lelkiismeretesen, hiszen remekül érzem magam tőle, mivel nincs semmi panaszom az ízületeimre.	Ízületi panaszok enyhítése		
Tanulmányok igazolják, hogy azok az emberek, akiknek magas a szelénszint a vérükben, számos egészségügyi előnyhöz jutnak: • Kevesebb a daganatos megbetegedés • Erősebb az immunrendszer • Kevesebb fertőzést kapnak el • Megfelelő a pajzsmirigy működése • Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj • Egészségesebb a szív és az érrendszer	Kevesebb a daganatos megbetegedés Erősebb az immunrendszer Kevesebb fertőzést kapnak el Megfelelő a pajzsmirigy működése Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj Egészségesebb a szív és az érrendszer	Patika Magazin, 2014. tavasz	
Másfél évvel ezelőtt Tóth Józsefné Rózsika beleinek egy részét eltávolították egy daganat miatt. Most szelén- és cinktablettákat szed azért, hogy elkerülje a további problémákat. „Eddig úgy néz ki, hogy nem kell további kezelésekre járnom, vagy gyógyszert szednem, és az orvos azt mondta, szépen felgyógyultam” - meséli Rózsika	Daganatos megbetegedés miatti műtét utáni sikeres felépülést elősegíti		
„Meg vagyok győződve arról, hogy ezt a kiváló felépülést részben a szeléntablettáknak köszönhetem – meséli Rózsika, és igaza lehet.”	Daganatos megbetegedés miatti műtét utáni sikeres felépülést elősegíti		
Rózsika egyszer részt vett egy előadáson, ahol a szelén tápanyag létfontosságú szerepéről beszéltek, különösen a rákmegelőzés területén. „Éppen átestem egy műtéten, ahol a belem egy részét eltávolították, így	Rákmegelőzés		

valami olyasmit kerestem, amivel megelőzhetem a további problémák kialakulását”			
Úgy tűnik, az étrend-kiegészítőnek tényleg volt valamilyen hatása a betegségére. -„Amikor utoljára meglátogattam az orvosomat, azt mondta, hogy teljesen felépültem, és nincs szükség más gyógyszerre, ezért azt gondolom, hogy a szelénnek tényleg volt valami hatása.” „Biztos vagyok benne, hogy a szeléntabletták segítettek abban, hogy ilyen szépen felépültem a műtét után”	Daganatos megbetegedés miatti műtét utáni sikeres felépülést elősegíti		
úgy érzi a szeléntablettáknak köszönhetően a műtét utáni hajhullása is megszűnt, és még csak náthás sem volt az utóbbi időben	Rák okozta hajhullás megszűnése, nátha megszüntetése		
A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a tápanyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából.	betegségmegelőző		
európai tanulmányok is összefüggésbe hozták az alacsony szelénszintet bizonyos daganatos betegségek kialakulásának kockázatával.	Rák kialakulásának a kockázatát csökkenti		
nagyon sok egészségügyi probléma, mely hatalmas költséggel jár a társadalom számára, megelőzhető lenne a szelénbevitel növelésével. Például szív-ér rendszeri betegségek, daganatos megbetegedések, arthrosis, autoimmun betegségek, vetélés, meddőség és még sok más.	Szív-ér rendszeri betegségek, daganatos megbetegedések, arthrosis, autoimmun betegségek, vetélés, meddőség kialakulásának csökkentése		

623. Az alkalmazott állítások többek között arra utalnak, hogy a termék szedésével a rák megelőzhető, rákos megbetegedés miatti műtét utáni sikeres felépülést elősegíti, erősödik a szív, haj, immunrendszer, szívbetegségek kialakulásának kockázatát csökkenti.

624. Köztudomású, hogy a szív- és érrendszeri betegségek és a daganatos megbetegedések kiemelt helyet foglalnak el a leggyakrabban előforduló súlyos betegségek listáján. Habár az orvostudomány jelentős fejlődésével már a korai szakaszban felfedezhető a betegség, mégis nagyon magas az ezzel összefüggő halálozási arány, fiatalok és idősek körében is. A daganatos megbetegedések legyengítik az immunrendszert, melynek számos más, negatív egészségügyi hozadéka lehet. Így nem vitatható, hogy a fenti állítások gyógyhatásúaknak minősülnek, ugyanis bármi okból nem működik megfelelően a szervezet, elmondható, hogy az emberi test zavarai, a betegségek és a tünetek befolyásolására, megelőzésére vonatkozó (kedvező tartalmú) termék-üzenetek, az egymásra épülő, egymást erősítő állítások összességükben a fogyasztók számára gyógyhatás állításokat közvetítenek, ugyanez igaz

akkor is, ha a kommunikáció azt az üzenetet közvetíti, hogy a termék szedésével egy, főként az idősebbeket fenyegető megbetegedések megelőzésére, betegségek kockázatának csökkentésére, betegség gyógyítására (vérnyomáscsökkentés) alkalmas.

625. A kereskedelmi kommunikációk összhatásukban olyan benyomást keltettek, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termék hatása túllép az étrend-kiegészítő termékeknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok terméknek betegségek megelőzésére, gyógyítására, kockázatának csökkentésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak.
626. A Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű termékek esetében nem került sor azoknak gyógyszerre minősítésére, illetőleg az eljárás alá vont vállalkozások nem jelöltek meg olyan közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktust, – jelen esetben olyat, amely engedélyezné az 1924/2006/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás alkalmazását, és – amely alapján jogszerűen lehetne a vizsgálat alá vont terméknek gyógyhatást tulajdonítani. A fentiekben kifejtett érvek alapján a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS azáltal, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok elnevezésű terméket a fentebb ismertetettek szerint betegségek kockázatának csökkentésére, megelőzésére, gyógyítására ajánlotta. A Pharma Nord Kft. a termék összetevői vonatkozásában jóváhagyott EFSA állításokra, továbbá szakcikkre, tanulmányokra való hivatkozását az eljáró versenytanács nem tudta elfogadni, mivel a releváns szabályozás alapján az étrend-kiegészítők vonatkozásában gyógyhatásra vonatkozó állítások igazolására ezek nem alkalmasak.
627. **Erre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő kapcsán Patika Magazin 2014. tavaszi és a 2014. őszi számában megjelent gyógyhatásra utaló állítások – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, ezáltal pedig megsértették az Éltv. 10. § (3) bekezdésében foglalt tilalmat.**

VIII. 6. Be-Fit termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció

628. Az alábbiakban az eljáró versenytanács a Be-Fit étrend-kiegészítő tekintetében

1. az egészségre vonatkozó állítások (azaz, amelyek a fogyasztók felé azt sugallják, hogy a termék használata és az egészség között összefüggés van) körében a termék összetevőire tett állításokat; valamint
2. a súlycsökkenés ütemére és mértékére vonatkozó állításokat az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati szabályok (1169/2011/EU rendelet, 1924/2006/EK rendelet, 432/2012/EU rendelet) és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra irányadó szabályok (Fttv.) alapján – értékeli.

VIII. 6. 1. Be-Fit termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások értékelése

629. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a kiterjesztő végzésekben felsorolt állításokon túl, az azzal azonos üzenetű állításokat is vizsgálta, de az ügyindító és kiterjesztő végzések keretein belül maradván. Először a termékre általánosságban tett állításokat, majd az összetevőkre vonatkozó és végül a fogyás mértékére, ütemére tett állításokat vizsgálja az eljáró versenytanács.

VIII. 6.1.1. A Be-Fit étrend-kiegészítőre tett egészségre gyakorolt kedvező hatásra általánosságban utaló állítások értékelése

630. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a vizsgált kereskedelmi kommunikáció számos olyan állítást tartalmaz a Be-Fit általános egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan, amelyekben nem került megjelölésre az, hogy az adott tulajdonság mely összetevő hatásának tulajdonítható. Ilyenek:

Patika Magazin Partner Melléklet 2014. őszi szám:

- „Amikor szülés után otthon voltam a babával, könnyen tudtam diétázni, *de most, hogy visszajöttem dolgozni, nincs időm arra, hogy szigorúan diétázzak. Annak ellenére, hogy nem folytatok szigorú diétát, és rendszeren étkezek, nem jönnek fel rám a kilók.”
- Nem sportol. Nagyon szeretek kerékpározni –mondja, de nem igazán sportolok rendszeresen, és mivel hízikony típus vagyok, nagyon megnyugtató a számomra az, hogy találtam valamit, ami segít fittnek és karcsúnak maradni.
- Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta

Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz

- Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon
- Pozitívan csalódtam a termékben meséli Alexandra Lopes, aki maga sem hitte el, hogy sikerült fogynia anélkül, hogy radikálisan változtatott volna az étrendjén.
- „Biztosíthatom Önöket, hogy nem azért fogytam, mert sok mindent változtattam volna az étkezésemen. A változás főleg a tablettáknak köszönhető.”
- Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megköti a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól. Érdekesképpen, egy gramm zsír kilenc kalóriát tartalmaz, és ez az étrend-kiegészítő könnyedén meg tud kötni 30-40 grammot is tablettánként.
- Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogyást, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk.
- az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.
- Most már nem érzek késztetést az édességevés iránt, amikor itthon vagyok.
- Körülbelül egy hete kezdhettem el szedni a tablettákat, amikor éreztem, hogy az étvágyam csökkenni kezd.
- Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek okozta kísértésnek.
- Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.

Sajtóhirdetés

Patika Magazin 2014.03.; Blikk (behúzás) 2014.04. Patika Magazin 2014.09.; Blikk (behúzás) 2014.10.; Fitt Info 2014 2014.02.07.; Fit Magic 2014.02.20.; Kiskegyed 2014.02.21.; Nők Lapja 2014.02.05.; Nők Lapja 2014.02.19.; Cosmopolitan 2014.02.14.; Nők Lapja Egészség 2014.02.14.; Népszabadság Zrt. 2014.02.26.; Fit Magic 2014.03.06.; Kiskegyed Fitt 2014.03.03.; Recept Nélkül 2014.03.01.; Kiskegyed 2014.03.25.; Nők Lapja Egészség 2014.03.05.; Cosmopolitan 2014.03.12.; Wellness 2014.03.12.; Népszabadság Zrt. 2014.03.26.; Meglepetés 2014.03.20.; Fitt Magic 2014.05.07.; Népszabadság Zrt. 2014.04.30.; Kiskegyed 2014.04.29.; Kiskegyed Fitt 2014.05.06.; Nők Lapja Psziché

2014.03.05.; Nők Lapja 2014.03.12.; Nők Lapja Évszakok 2014.03.12.; Nők Lapja 2014.04.29.; Meglepetés 2014.04.14.; Nők Lapja Egészség 2014.06.05.; Wellness 2014.05.14.; Nők Lapja 2014.05.14.; Meglepetés 2014.05.29.; Cosmopolitan 2014.06.11.; Fitt Info 2014.08.01.; Paramedica (Egészségmagazin) 2014.04.07. számokban

- *A Be-Fit a legújabb fogyókúra stratégia képviselője: öt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában.*

Szórólap:

- *Az étrend-kiegészítő napi szedésével, amit kiegyensúlyozott egészséges étkezésekkel és rendszeres testmozgással kombinálva sokkal könnyebb:*
 - o fenntartani az energiaszintjét
 - o csökkenteni testsúlyát
 - o kontrollálni testsúlyát
 - o megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól
 - o zsírt csökkenteni
 - o kontrollálni étvágyát és édesség utáni vágyát
- *A súlyprobléma valóban frusztráló, és néha úgy érzi, hogy feladja. Ön azonban most úgy döntött, hogy kipróbálja, milyen előnyöket kínál a Be-Fit. Gratulálunk, Ön bölcs döntést hozott!*

Fitt.info 2014. 01. számban megjelent cikk:

- *Ez a Be-Fit, amely segít megszabadulni a felesleges kilóktól és megtartani a megfelelő súlyt és alakot!*
- *Tarts be néhány szabályt, és próbáld ki a Be-Fitet, azt a testsúlycsökkentő étrend-kiegészítőt, amely tudományos kutatásokon alapszik.*
- *A Be-Fit egy tablettába gyűjtött összetevőkkel befolyásolja azokat a különféle mechanizmusokat, melyek mindegyike hozzájárul a siker eléréséhez: súlycsökkentés, a régi forma visszanyerése és a magabiztosság elérése.*

631. A fentiekben ismertetett, az egészségre gyakorolt kedvező hatásra általánosságban utaló állítások – a fent felsorolt nyomtatott sajtóban, – alkalmasak arra, hogy a fogyasztói döntéseket befolyásolják, mivel a jogszerűen alkalmazott állításokkal összehasonlítva további kedvező tulajdonságokkal ruházzák fel az érintett termékeket, így azt a benyomást keltheti a fogyasztóban, hogy Be-Fit termék fogyasztása előnyösebb, hasznosabb lesz számára.

632. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra, hogy a 1924/2006/EK Rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt az 1924/2006/EK Rendelet 13. vagy 14. cikkében meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri. Erre figyelemmel nem lehet az EFSA által kezelt listán lévő azonosítószámokra, valamint a 432/2012/EU rendeletre hivatkozni az állítások alátámasztása végett, hiszen a fent felsorolt, általánosságban tett vizsgált állításokban nem jelenik meg egyetlen hatóanyag vagy összetevő sem.

633. Ennek okán a fentiekben hivatkozott közlések az egyedi – hatóanyagra vagy tápanyagra vonatkozó – állítások nélkül jogszerűen nem alkalmazhatóak. Az alábbi táblázat ismerteti a jogsértő állításokat:

Állítás	Megjelenés helye	Jogsértő?
„Amikor szülés után otthon voltam a babával, könnyen tudtam diétázni, *de most, hogy visszajöttem dolgozni, nincs időm arra, hogy szigorúan diétázzak. Annak ellenére, hogy nem folytatok szigorú diétát, és rendesen étkezek, nem jönnek fel rám a kilók.”	Patika Magazin, 2014. ősz- Partner Melléklet	Igen, mert az állítások nem hatóanyagra, hanem a termékre általánosságban vonatkoznak
Nem sportol Nagyon szeretek kerékpározni – mondja, de nem igazán sportolok rendszeresen, és mivel hízikony típus vagyok, nagyon megnyugtató a számomra az, hogy találtam valamit, ami segít fittnek és karcsúnak maradni.		
Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta		
Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon	Patika Magazin, 2014. tavasz – Partner Melléklet	
Pozitívan csalódtam a termékben meséli Alexandra Lopes, aki maga sem hitte el, hogy sikerült fogynia anélkül, hogy radikálisan változtatott volna az étrendjén.		
„Biztosíthatom Önöket, hogy nem azért fogytam, mert sok mindent változtattam volna az étkezésemen. A változás főleg a tablettáknak köszönhető.”		
Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megköti a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól. Érdekesképpen, egy gramm zsír kilenc kalóriát tartalmaz, és ez az étrend-kiegészítő könnyedén meg tud kötni 30-40 grammot is tablettánként.		
Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogyást, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk.		
az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.		
Most már nem érzek készletet az édességvívés iránt, amikor itthon vagyok.		
Körülbelül egy hete kezdhettem el szedni a tablettákat, amikor éreztem, hogy az étvágyam csökkenni kezd.		
Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek okozta kísértésnek.		
Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.		
A Be-Fit a legújabb fogyókúra stratégia képviselője: őt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában.	Sajtóhirdetés a következő helyeken jelent meg: Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz Blikk (behúzás) 2014.04. Patika Magazin 2014.09. Blikk (behúzás) 2014.10. Fitt Info 2014 2014.02.07. Fit Magic 2014.02.20. Kiskegyed	

	2014.02.21. Nők Lapja	
	2014.02.05. Nők Lapja	
	2014.02.19. Cosmopolitan	
	2014.02.14. Nők Lapja Egészség	
	2014.02.14. Népszabadság Zrt.	
	2014.02.26. Fit Magic	
	2014.03.06. Kiskegyed Fitt	
	2014.03.03. Recept Nélkül	
	2014.03.01. Kiskegyed	
	2014.03.25. Nők Lapja Egészség	
	2014.03.05. Cosmopolitan	
	2014.03.12. Wellness	
	2014.03.12. Népszabadság Zrt.	
	2014.03.26. Meglepetés	
	2014.03.20. Fitt Magic	
	2014.05.07. Népszabadság Zrt.	
	2014.04.30. Kiskegyed	
	2014.04.29. Kiskegyed Fitt	
	2014.05.06. Nők Lapja Psziché	
	2014.03.05. Nők Lapja	
	2014.03.12. Nők Lapja Évszakok	
	2014.03.12. Nők Lapja	
	2014.04.29. Meglepetés	
	2014.04.14. Nők Lapja Egészség	
	2014.06.05. Wellness	
	2014.05.14. Nők Lapja	
	2014.05.14. Meglepetés	
	2014.05.29. Cosmopolitan	
	2014.06.11. Fitt Info	
	2014-08.01. Paramedica	

	(Egészségmagazin) 2014.04.07.	
Az étrend-kiegészítő napi szedésével, amit kiegyensúlyozott egészséges étkezésekkel és rendszeres testmozgással kombinálva sokkal könnyebb: • fenntartani az energiaszintjét • csökkenteni testsúlyát • kontrollálni testsúlyát • megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól • zsírt csökkenteni • kontrollálni étvágyát és édesség utáni vágyát	Szórólap	
A súlyprobléma valóban frusztráló, és néha úgy érzi, hogy feladja. Ön azonban most úgy döntött, hogy kipróbálja, milyen előnyöket kínál a Be-Fit. Gratulálunk, Ön bölcs döntést hozott!		
Ez a Be-Fit, amely segít megszabadulni a felesleges kilóktól és megtartani a megfelelő súlyt és alakot!	Fitt.info 2014.01. szám	
Tarts be néhány szabályt, és próbáld ki a Be-Fitet, azt a testsúlycsökkentő étrend-kiegészítőt, amely tudományos kutatásokon alapszik.		
A Be-Fit egy tablettába gyűjtött összetevőkkel befolyásolja azokat a különféle mechanizmusokat, melyek mindegyike hozzájárul a siker eléréséhez: súlycsökkentés, a régi forma visszanyerése és a magabiztosság elérése.		

634. A fentiek alapján az eljáró versenytanács Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy a Be-Fit étrend-kiegészítővel kapcsolatosan általánosságban tett egészségre vonatkozó állítások – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – jogsértőek, azaz a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatosan a

- 2014. február 5. és 2014. októbere között a nyomtatott sajtóban (Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz; Blikk (behúzás) 2014.04. Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz; Blikk (behúzás) 2014.10.; Fitt Info 2014 2014.02.07.; Fit Magic 2014.02.20.; Kiskegyed 2014.02.21.; Nők Lapja 2014.02.05.; Nők Lapja 2014.02.19.; Cosmopolitan 2014.02.14.; Nők Lapja Egészség 2014.02.14.; Népszabadság Zrt. 2014.02.26.; Fit Magic 2014.03.06.; Kiskegyed Fitt 2014.03.03.; Recept Nélkül 2014.03.01.; Kiskegyed 2014.03.25.; Nők Lapja Egészség 2014.03.05.; Cosmopolitan 2014.03.12.; Wellness 2014.03.12.; Népszabadság Zrt. 2014.03.26.; Meglepetés 2014.03.20.; Fitt Magic 2014.05.07.; Népszabadság Zrt. 2014.04.30.; Kiskegyed 2014.04.29.; Kiskegyed Fitt 2014.05.06.; Nők Lapja Psziché 2014.03.05.; Nők Lapja 2014.03.12.; Nők Lapja Évszakok 2014.03.12.; Nők Lapja 2014.04.29.; Meglepetés 2014.04.14.; Nők Lapja Egészség 2014.06.05.; Wellness 2014.05.14.; Nők Lapja 2014.05.14.; Meglepetés 2014.05.29.; Cosmopolitan 2014.06.11.; Fitt Info 2014.08.01.; Paramedica (Egészségmagazin) 2014.04.07. számokban), valamint a szórólapon használt reklámállítások 2014. december 13-át megelőző alkalmazásával megsértette az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást; valamint
- 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között a szórólapon használt reklámállítások 2014. december 13-ától történő alkalmazásával megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint

Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást.

VIII. 6.1.2. A Be-Fit termék összetevőire tett, egészségre vonatkozó állítások értékelése

635. A vizsgált kereskedelmi kommunikáció vonatkozásában megállapítható, hogy a tájékoztatásokban a közlés kifejezetten a Be-Fit étrend-kiegészítő termék hatóanyagaira, az articsókára, C-vitaminra és a krómra vonatkozik.
636. Ehelyütt értékeli az eljáró versenytanács azokat az állításokat, amelyek azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
637. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kereskedelmi gyakorlat során a lenti táblázatban szereplő állítások utalnak a Be-Fit összetevőinek tulajdonított egészségre gyakorolt kedvező tulajdonságokra:

Állítás	Megjelenés helye
Fogyás. Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt ¹ ¹ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.	Sajtóhirdetés a következő helyeken jelent meg: Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz; Blikk (behúzás) 2014.04. Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz; Blikk (behúzás) 2014.10.; Fitt Info 2014 2014.02.07.; Fit Magic 2014.02.20.; Kiskegyed 2014.02.21.; Nők Lapja 2014.02.05.; Nők Lapja 2014.02.19.; Cosmopolitan 2014.02.14.; Nők Lapja Egészség 2014.02.14.; Népszabadság Zrt. 2014.02.26.; Fit Magic 2014.03.06.; Kiskegyed Fitt 2014.03.03.; Recept Nélkül 2014.03.01.; Kiskegyed 2014.03.25.; Nők Lapja Egészség 2014.03.05.; Cosmopolitan 2014.03.12.; Wellness 2014.03.12.; Népszabadság Zrt. 2014.03.26.; Meglepetés 2014.03.20.; Fitt Magic 2014.05.07.; Népszabadság Zrt. 2014.04.30.; Kiskegyed 2014.04.29.; Kiskegyed Fitt 2014.05.06.; Nők Lapja Psziché 2014.03.05.; Nők Lapja 2014.03.12.; Nők Lapja Évszakok 2014.03.12.; Nők Lapja 2014.04.29.; Meglepetés 2014.04.14.; Nők Lapja Egészség 2014.06.05.; Wellness 2014.05.14.; Nők Lapja 2014.05.14.; Meglepetés 2014.05.29.; Cosmopolitan 2014.06.11.; Fitt Info 2014.08.01.; Paramedica (Egészségmagazin) 2014.04.07. számokbanszórólap
Több energia Csökkentse a fáradtságot ³ ³ C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.	
Zsírégetés. Égessen több zsírt és szénhidrátot Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához	
A C-vitaminnak két fontos tulajdonsága van a fogyókúra szempontjából. Hozzájárul a normál energia anyagcseréhez, és a fáradtság csökkentéséhez.	szórólap
Articsóka kivonat – a súlycsökkentésért és méregtelenítésért Az articsóka olyan hatóanyagokat tartalmaz, mely támogatja a súlycsökkentést és segít megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól (méregtelenítés).	

Króm (ChromoPrecise®) Ez a tápanyag hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, és a makrotápanyagok anyagcseréjéhez.	
Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és a méregtelenítést.	Wobbler

638. Ennek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Be-Fit étrend-kiegészítő népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi gyakorlat egyik fő üzenete az, hogy a termék szedése hozzájárul a normál energia anyagcseréhez, a sikeres fogyókúrához, a fáradtság leküzdéséhez, és a vércukorszint fenntartásához.
639. Az eljáró versenytanács ismételten emlékeztet arra, hogy az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
640. Ezért az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat (tudományos folyóiratból idézett állításokat) az eljáró versenytanács önmagukban nem fogadja el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóságtartalmát, hiszen a GVH eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások szakmai szempontból történő értékelését az EFSA végzi el, az állítások alkalmazhatóságáról pedig az Európai Bizottság dönt. Amint a fentiekben hangsúlyozásra került, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA által kezelt konszolidált listán vagy az Európai Bizottság által kezelt közösségi listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.
641. A Pharma Nord Kft. hivatkozott a 432/2012/EU rendeletre és egyes EFSA listán szereplő azonosító számokra, azonban nem az e fejezetben felsorolt állítások, hanem a termékre általánosságban tett állítások vonatkozásában. Az eljáró versenytanács azonban jelen eljárásban ettől függetlenül megvizsgálja, hogy az Európai Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén, illetve Európai Bizottság által értékelt, de elutasított állítások listáján szerepel-e a kereskedelmi kommunikációval azonos üzenetű állítás, majd ha ez nem vezet eredményre, ellenőrzi, hogy az EFSA által kezelt konszolidált lista tartalmaz-e a felsorolt hatóanyag vonatkozásában olyan átmeneti időszakot élvező állítást, melynek jelentése ugyanaz, mint az alkalmazott kereskedelmi kommunikációé, majd ezt követően az alkalmazási feltételnek való megfelelést is ellenőrzi.
642. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a króm vonatkozásában a Pharma Nord Kft. az alábbi állításokat tette:
- *Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.*
 - *Króm (ChromoPrecise®). Ez a tápanyag hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, és a makrotápanyagok anyagcseréjéhez.*
643. Az állításokról megállapítható, hogy tartalmilag szinte azonosak. Azt az üzenetet közvetítik a fogyasztóknak, hogy a termék szedése – és a króm – révén a normalizálódik a makrotápanyagok anyagcseréje, valamint a termék hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához.
644. A 432/2012/EU rendeletben az alábbi két releváns állítást találta meg az eljáró versenytanács:
- *A króm részt vesz a makrotápanyagok normál anyagcseréjében.*

- *A króm hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához.*

645. Az elfogadott állítások jegyzékén szereplő állításokról elmondható, hogy tartalmilag azonosak a kereskedelmi kommunikációban tett állításokkal. Ennek következtében, az eljáró versenytanácsnak azt is kell vizsgálnia, hogy az állítás alkalmazási feltételül szabott hatóanyagmennyiséget tartalmazza-e a termék, ugyanis a rendelet előírja, hogy „Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább háromvegyértékűkróm-forrás.” Az 1924/2006/EK rendelet szerint az állításhoz kapcsolódó feltétel akkor teljesül, ha a termék napi adagja 6 µg krómot tartalmaz. Mivel a termék 100 µg krómot tartalmaz, az állítások jogszerűen alkalmazhatók.

646. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a C-vitamin vonatkozásában a Pharma Nord Kft. az alábbi állításokat tette:

- *Több energia Csökkentse a fáradtságot. C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.*
- *A C-vitaminnak két fontos tulajdonsága van a fogyókúra szempontjából. Hozzájárul a normál energia anyagcseréhez, és a fáradtság csökkentéséhez.*

647. Az állításokról megállapítható, hogy tartalmilag szinte azonosak. Azt az üzenetet közvetítik a fogyasztóknak, hogy a termék szedése – és a C-vitamin – révén a normalizálódik az energia anyagcsere, és csökken a fáradtság.

648. A 432/2012/EU rendeletben az alábbi két releváns állítást találta meg az eljáró versenytanács:

- *A C-vitamin hozzájárul a normál energiatermelő anyagcsere-folyamatokhoz.*
- *A C-vitamin hozzájárul a fáradtság és a kifáradás csökkentéséhez.*

649. Az elfogadott állítások jegyzékén szereplő állításokról elmondható, hogy tartalmilag azonosak a kereskedelmi kommunikációban tett állításokkal. Ennek következtében, az eljáró versenytanácsnak azt is kell vizsgálnia, hogy az állítás alkalmazási feltételül szabott hatóanyagmennyiséget tartalmazza-e a termék, ugyanis a rendelet előírja, hogy „Az állítás csak olyan élelmiszer esetében alkalmazható, amely az 1924/2006/EK rendelet mellékletében felsorolt „[VITAMIN(OK) NEVE]- ÉS/VAGY [ÁSVÁNYI ANYAG(OK) NEVE]-FORRÁS” állítás szerint legalább C-vitaminforrás.” Az 1924/2006/EK rendelet szerint állításhoz kapcsolódó feltétel akkor teljesül, ha a termék napi adagja 12 mg C-vitamin tartalmaz. Mivel a termék 80 mg C-vitamint tartalmaz, az állítások jogszerűen alkalmazhatók.

650. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az articsóka vonatkozásában a Pharma Nord Kft. az alábbi állításokat tette:

- *Articsóka kivonat – a súlycsökkentésért és méregtelenítésért Az articsóka olyan hatóanyagokat tartalmaz, mely támogatja a súlycsökkentést és segít megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól (méregtelenítés).*
- *Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és a méregtelenítést.*

651. Az állításokról megállapítható, hogy tartalmilag szinte azonosak. Azt az üzenetet közvetítik a fogyasztóknak, hogy a termék szedése támogatja a súlycsökkenést és méregtelenítést.

652. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a 432/2012/EU rendelet nem tartalmaz az articsókával kapcsolatos elfogadott állítást, továbbá az elutasított állítások jegyzékén sem szerepel olyan állítás, mely a súlycsökkenés vagy méregtelenítéssel lenne kapcsolatos.

653. Tekintettel arra, hogy a feltárt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az Európai Bizottság nem értékelt (tehát nem utasított el, nem fogadott el) egyetlen – kereskedelmi kommunikációval azonos üzenetű – állítást sem az articsóka vonatkozásában, az eljáró versenytanácsnak azt kell vizsgálni, hogy van-e olyan állítás, amelynek alkalmazása átmeneti időszakot élvez, azaz az EFSA által kezelt listán szerepel és a Bizottság még nem bírálta el. A Pharma Nord Kft. hivatkozott a 4395 azonosító számú „Promotes weight loss” tartalmú EFSA által kezelt listán szereplő állításra. Az eljáró versenytanács az „Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést” mondatrész tekintetében azonosított azonos tartalmú, egészségre vonatkozó EFSA állítást (4395.) az eljáró versenytanács, mely hatóanyag mennyiségére tekintettel is megfelel a rendelet szabályainak. Az articsóka méregtelenítő hatásával kapcsolatban az eljáró versenytanács nem tárt fel releváns EFSA listán szereplő állítást.

654. Az alábbi táblázat tartalmazza az állítások értékelésének összefoglalását:

Állítás	Megjelenés helye	Jogsértő?
Fogyás. Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt ¹ ¹ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.	Sajtóhirdetés a következő helyeken jelent meg: Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz; Blikk (behúzás) 2014.04.	Nem, mert a Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén szerepel az állítás
Több energia Csökkentse a fáradtságot ³ ³ C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.	Patika Magazin Partner Melléklet 2014. ősz.; Blikk (behúzás) 2014.10.; Fitt Info 2014 2014.02.07.; Fit Magic 2014.02.20.; Kiskegyed 2014.02.21.; Nők Lapja 2014.02.05.; Nők Lapja 2014.02.19.; Cosmopolitan 2014.02.14.; Nők Lapja Egészség 2014.02.14.; Népszabadság Zrt. 2014.02.26.; Fit Magic 2014.03.06.; Kiskegyed Fitt 2014.03.03.; Recept Nélkül 2014.03.01.; Kiskegyed 2014.03.25.; Nők Lapja Egészség 2014.03.05.; Cosmopolitan 2014.03.12.; Wellness 2014.03.12.; Népszabadság Zrt. 2014.03.26.; Meglepetés 2014.03.20.; Fitt Magic 2014.05.07.; Népszabadság Zrt. 2014.04.30.; Kiskegyed 2014.04.29.; Kiskegyed Fitt 2014.05.06.; Nők Lapja Psziché 2014.03.05.; Nők Lapja 2014.03.12.; Nők Lapja Évszakok 2014.03.12.; Nők Lapja 2014.04.29.; Meglepetés 2014.04.14.; Nők Lapja Egészség 2014.06.05.; Wellness 2014.05.14.; Nők Lapja 2014.05.14.; Meglepetés 2014.05.29.; Cosmopolitan 2014.06.11.; Fitt Info 2014.08.01.;	Nem, mert a Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén szerepel az állítás
Zsírégetés Égessen több zsírt és szénhidrátot Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.		A súlycsökkenés vonatkozásában nem jogsértő, mert az állítás átmeneti időszakot élvez, mert szerepel az EFSA listán (4395) és a hatóanyagtartalom is megfelelő.
Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához		A méregtelenítő hatás vonatkozásában jogsértő, mert sem Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén, sem pedig az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyne tartalmú állítás

	Paramedica (Egészségmagazin) 2014.04.07. számokbanszórólap	
A C-vitaminnak két fontos tulajdonsága van a fogyókúra szempontjából. Hozzájárul a normál energia anyagcseréhez, és a fáradtság csökkentéséhez.	szórólap	Nem, mert a Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén szerepel az állítás
Articsóka kivonat – a súlycsökkentésért és méregtelenítésért Az articsóka olyan hatóanyagokat tartalmaz, mely támogatja a súlycsökkentést és segít megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól (méregtelenítés).		A súlycsökkenés vonatkozásában nem jogsértő, mert az állítás átmeneti időszakot élvez, mert szerepel az EFSA listán (4395) és a hatóanyagtartalom is megfelelő. A méregtelenítő hatás vonatkozásában jogsértő, mert sem Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén, sem pedig az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen tartalmú állítás
Króm (ChromoPrecise®) Ez a tápanyag hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, és a makrotápanyagok anyagcseréjéhez.		Nem, mert a Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén szerepel az állítás
Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és a méregtelenítést.		A súlycsökkenés vonatkozásában nem jogsértő, mert az állítás átmeneti időszakot élvez, mert szerepel az EFSA listán (4395) és a hatóanyagtartalom is megfelelő. A méregtelenítő hatás vonatkozásában jogsértő, mert sem Bizottság által elfogadott állítások jegyzékén, sem pedig az EFSA által kezelt konszolidált listán nem szerepel ilyen tartalmú állítás

655. A fentiek alapján az eljáró versenytanács Tptv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy a Be-Fit étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan tett egészségre vonatkozó állítások amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – jogsértőek, azaz a termék egészségre gyakorolt (méregtelenítő) hatásával kapcsolatosan a

- 2014. január 1. és 2014. decembere 12. között a nyomtatott sajtóban (a :Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavasz; Blikk (behúzás) 2014.04. Patika Magazin Partner Melléklet 2014.ősz; Blikk (behúzás) 2014.10.; Fitt Info 2014 2014.02.07.; Fit Magic 2014.02.20.; Kiskegyed 2014.02.21.; Nők Lapja 2014.02.05.; Nők Lapja 2014.02.19.; Cosmopolitan 2014.02.14.; Nők Lapja Egészség 2014.02.14.; Népszabadság Zrt. 2014.02.26.; Fit Magic 2014.03.06.; Kiskegyed Fitt 2014.03.03.; Recept Nélkül 2014.03.01.; Kiskegyed 2014.03.25.; Nők Lapja Egészség 2014.03.05.; Cosmopolitan 2014.03.12.; Wellness 2014.03.12.; Népszabadság Zrt. 2014.03.26.; Meglepetés 2014.03.20.; Fitt Magic 2014.05.07.; Népszabadság Zrt. 2014.04.30.; Kiskegyed 2014.04.29.;

¹¹⁹ Vj/90-33/2015 sz. irat; 1/14. sz. melléklet

Kiskegyed Fitt 2014.05.06.; Nők Lapja Psziché 2014.03.05.; Nők Lapja 2014.03.12.; Nők Lapja Évszakok 2014.03.12.; Nők Lapja 2014.04.29.; Meglepetés 2014.04.14.; Nők Lapja Egészség 2014.06.05.; Wellness 2014.05.14.; Nők Lapja 2014.05.14.; Meglepetés 2014.05.29.; Cosmopolitan 2014.06.11.; Fitt Info 2014.08.01.; Paramedica (Egészségmagazin) 2014.04.07. számokban) valamint a szórólapon, wobbleren) használt reklámállítások 2014. december 13-át megelőző alkalmazásával megsértette az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást;

- 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között a szórólapon, wobbleren használt reklámállítások 2014. december 13-ától történő alkalmazásával megsértette az 1169/2011/EU rendelet 7. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást.

656. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének j) pontja alapján megállapította, hogy a Be-Fit étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan tett egészségre vonatkozó egyéb (így a C-vitamin és a króm összetevő hatásaira vonatkozó, valamint az articsóka összetevő súlycsökkentést támogató hatására vonatkozó) állításokat tartalmazó kereskedelmi gyakorlatok nem voltak jogsértőek.

VIII. 6.2. Be-Fit termékkel kapcsolatos súlycsökkenés ütemére és mértékére vonatkozó állítások értékelése

657. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a kiterjesztő végzésekben felsorolt állításokon túl, az azzal azonos üzenetű állításokat is vizsgálta, de az ügyindító és kiterjesztő végzések keretein belül maradván.

658. Az eljárás alá vont a Patika Magazin 2014. tavasz Partner Mellékletében¹²⁰ az alábbi állításokat tette:

- „Már az első doboz befejezése előtt észrevettem a változást. Az étvágyam jelentősen csökkent, és 12 nap alatt 1,5 kg-ot fogytam”
- „Két hónap alatt összesen három kilót fogytam, de ezután is folytatom a tabletták szedését, mert szeretnék még több feleslegtől megszabadulni”
- „Három kilót fogytam az étrend-kiegészítő segítségével”
- „Nem nagyon van időm arra, hogy tornázni járjak, mégis sikerült 6 kilótól megszabadulnom”

659. Az eljárás alá vont tehát a Be-Fit étrendkiegészítő népszerűsítése során az elérhető testsúlycsökkenés várható mértékével és ütemével összefüggésben állításokat fogalmazott meg.

660. A testsúlycsökkenés ütemére, mértékére utaló állítások alkalmazásakor az eljárás alá vont mellőzte az étrend-kiegészítő tartalomra tekintettel a 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének b) pontjában rögzített azon egyértelmű tilalom tiszteletben tartását, amelynek értelmében élelmiszer esetén nem tehető az azzal elérhető a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állítás.

¹²⁰ Vj/90-4/2015. sz. irat; 3/14. sz. melléklet

661. Amint azt a Versenytanács korábbi határozataiban már hangsúlyozta,¹²¹ az ágazati jogszabályok által tilalmazott, s ezért nyilvánvalóan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat kapcsán az Fttv. 14. §-a nem bír jelentőséggel, hiszen az állítás még esetleges bizonyítottsága esetén is tilalmazottnak minősülne.
662. **Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdés e) pontja alapján megállapította, hogy a Be-Fit étrend-kiegészítő termék népszerűsítésére szolgáló Patika Magazin Partner melléklete 2014. tavasz számában megjelent kereskedelmi kommunikáció (és annak a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állításai) – amelyekért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. tartozik felelősséggel – jogsértőek tekintettel arra, hogy olyan – az étrend-kiegészítő vonatkozásában annak ágazati jogszabályok által tiltott volta okán – igazolhatatlan, ezért valótlan információkat tartalmaznak, amelyek megtévesztik a fogyasztót a súlycsökkentésre vonatkozó állítások tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára késztetik, amit egyébként nem hozott volna meg, illetve erre alkalmasak, ezáltal megsértették az Éltv. 10. § (2) bekezdés b) pontában foglalt előírást, valamint Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pont bj) alpontjában foglalt foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírást.**

VIII.7. A szerkesztői tartalomnak álcázott reklám értékelése

Az eljárás tárgya

663. Jelen eljárás tárgya a fentiekén kívül annak elbírálása is, hogy a Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. és a Galenus Kft. eljárás alá vont vállalkozások úgy használtak-e az áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevitelének előmozdítására szerkesztői tartalmat, hogy ezért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. ellenszolgáltatást nyújtott, ez azonban nem tűnik ki egyértelműen a tartalomból vagy a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi vagy akusztikus elemekből (ezért az szerkesztői tartalomnak álcázott reklám minősül), és ezáltal tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak-e.
664. A Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. és a Galenus Kft. eljárás alá vont vállalkozások közlései azt a benyomást kelthették a fogyasztóban, hogy azok független szerkesztői tartalmak, nem a termék értékesítésében érdekelt vállalkozások által megrendelt reklámok, amelyekért a megrendelő ellenszolgáltatást nyújtott. Az újságok vonatkozásában a fogyasztók különbséget tesznek a reklámok és a reklámnak nem minősülő tartalom között. A fogyasztók számára felismerhetően reklámnak minősülő tartalom esetében a fogyasztók előtt ismert, hogy annak célja valamely vállalkozás vagy termék ismertségének megteremtése vagy növelése, a termék iránti kereslet felkeltése, a termék értékesítésének támogatása. Az e körbe nem sorolandó, ún. szerkesztői tartalom a fogyasztói ismeretek, tapasztalatok szerint semleges információközlést tartalmaz, amelynek elsődleges célja a tájékoztatás, a szórakoztatás, a vélemény-kifejezés, azaz világosan elkülönül egy vállalkozás érdekét szolgáló kereskedelmi kommunikációtól, reklámtól. A fogyasztói döntési folyamatra a reklámok és a reklámnak nem minősülő tartalmak eltérő módon képesek hatást gyakorolni, így például adott esetben az elfogulatlannak tűnő, egy adott áru vagy szolgáltatás kedvező tulajdonságait közvetlenül vagy közvetetten ismertető szerkesztői tartalom nagyobb meggyőző erővel bírhat, mint az értékesítésében érdekelt vállalkozás reklámja.
665. A szerkesztői tartalomnak álcázott reklám esetében a fogyasztók ügyleti döntéseinek befolyásolására való alkalmasságot a GVH-nak nem kell vizsgálnia.
666. Ennek oka a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám esetében az, hogy annak alkalmazásának tilalmát az Fttv. melléklete, az ún. feketelista nevesíti. Amennyiben egy

¹²¹ Pl. Vj/98/2012. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat

adott magatartás szerepel a feketelistában, azaz a kereskedelmi gyakorlat megfelel az Fttv. mellékletében rögzített kritériumoknak, akkor a kereskedelmi gyakorlat minden további vizsgálat nélkül – a törvény 3. §-ának (4) bekezdése alapján – tisztességtelen minősül.

Az értékelés keretei

667. A GVH gyakorlata szerint az Fttv. mellékletének 11. pontjába foglalt rendelkezés értelmében tilalmazott valamely áru értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítását célzó, illetve azt eredményező vagy arra alkalmas kereskedelmi gyakorlat, amely annak révén alkalmas a fogyasztói döntési folyamat torzítására, hogy az áru értékesítésében érdekelt vállalkozás által nyújtott ellenszolgáltatás ellenében az írott vagy elektronikus médiában megjelenő tájékoztatás a vállalkozás ellenszolgáltatása által nem befolyásolt szerkesztői tartalom formáját ölti.¹²²
668. A Versenytanács gyakorlata során több ízben foglalkozott már szerkesztői tartalomnak álcázott reklámokkal, és letette a jogi értékelés alapjait e jogsértő tevékenységgel kapcsolatban. A Vj/60/2011. sz. ügyben megállapította az eljáró versenytanács, hogy a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám alkalmas arra, hogy a fogyasztók képzettársításait (image) egy vállalkozással kapcsolatban befolyásolja. A kedvező image versenyelőnyt jelent, a reklám pedig alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a vállalkozás image-ének a kialakulásához, annak fenntartásához, erősítéséhez. A Vj/51/2010. sz. ügyben hozott határozat kimondta, hogy a kereskedelmi kommunikációért fizetett ellenszolgáltatás tényének az Fttv. alapján egyértelműen ki kell tűnnie a fogyasztó számára, és az ellenszolgáltatás nyújtása akkor is megállapítható, ha a felek megállapodása alapján barter ügylet keretében kerül sor. A Vj/47/2011. sz. ügyben az eljáró versenytanács kiemelte, hogy a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám megállapítása körében lényegtelen, hogy a tájékoztatás milyen objektív tartalommal bír, és megállapításának az sem feltétele, hogy a reklámban közvetlenül megjelenjen az értékesítendő áru, elegendő a fogyasztók által is felismerhetően reklámként megjelenő kereskedelmi kommunikáció tartalmához kapcsolódó, az abban foglaltakat támogató tartalma. A Vj/5/2012. sz. ügyben került kifejtésre, hogy a fizetett cikkekkel szemben elvárás, hogy azok egyértelmű üzenettel, közvetlenül értelmezhető módon jutassák a fogyasztók tudomására, hogy reklámról van szó a formától és tartalomtól függetlenül.¹²³
669. A Versenytanács több ügyben¹²⁴ is megállapította a kiadók felelősségét az Fttv. 9. §-ának (3) bekezdése alapján az Fttv. melléklete 11. pontját megvalósító, fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt. Az Fttv. 9. §-ának (3) bekezdése kimondja, hogy a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az Fttv. mellékletének 11. pontja esetében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelensége a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjából ered, s ha a reklámozó vállalkozás arra vonatkozóan nem adott utasítást a kiadónak, hogy a formai megjelenés miképpen történjék, a kiadó felelőssége is fennáll az álcázott szerkesztői tartalom közzétételéért.

A vizsgált állítások igazolása

¹²² Vj/47-60/2011. sz. határozat 54. pontja, Vj/51-28/2010. sz. határozat 19. pontja

¹²³ Bár nem alakult ki egységes szóhasználat (pl. hirdetés, promóció, szponzorált, támogatott) és a szöveg végén szereplő „(x)” jel is gyakran előfordul, e megoldások mindegyikéből a fogyasztó tudomást szerez arról, hogy reklámot olvas.

¹²⁴ Vj/47/2011., Vj/60/2011., Vj/5/2012.

670. Szerkesztői tartalomnak álcázott reklám közzététele - mint feketelistás tényállás - esetében a bizonyítási teher a GVH-n nyugszik, de csak az alábbi tényállási elemeket szükséges igazolni:

- a) írott vagy elektronikus médiában
- b) szerkesztői tartalom használatára kerül sor
- c) a termék értékesítésének előmozdítására úgy, hogy
- d) ezért a vállalkozás ellenszolgáltatást nyújtott,
- e) ez azonban nem tűnik ki egyértelműen
 - a tartalomtól vagy
 - a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi vagy akusztikus elemekből.

VIII.7.1. Az eljárás alá vontak felelőssége

671. Az Fttv. az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.

672. A Pharma Nord ApS-nek a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termék értékesítéséből bevétele keletkezett, míg a marketing feladatok ellátására révén a Pharma Nord Kft.-nek is érdekében állt a termék eladásának ösztönzése, emellett a Pharma Nord Kft. rendelte meg, finanszírozta a Patika Magazin Partner Melléklet kiadványokat, és az azokban található szerkesztői tartalmakhoz ez a vállalkozás biztosított a kiadó által a cikkekhez felhasznált háttéranyagokat, egyúttal a kiadványokban megjelentek a Pharma Nord termékek hirdetései és ezek mellett a hirdetett termékekre, hatóanyagokra, az azok hatásaira reflektáló cikkek. Minderre tekintettel az egy vállalkozáscsoportba tartozó két Pharma Nord társaság felelőssége az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján megállapítható szerkesztői tartalomnak álcázott reklám vonatkozásában is.

673. A Galenus Kft. szerződéses díjak révén közvetlen anyagi érdekeltséggel is bírt, hiszen feladata az ellenszolgáltatást tartalmazó szerződésekben foglaltak szerint a Partner Mellékletek legyártása volt, amelyek kapcsán szerkesztői feladatokat is ellátott. A szerkesztői feladatokat a Galenus Kft. a Pharma Nordtól kapott háttéranyagok alapján végezte el, azonban az nem állapítható meg, hogy a jogsértés a közvetlenül érdekelt Pharma Nord utasításának végrehajtásából eredne. Lényeges e körben, hogy a lapok legyártásának megrendelése és a háttéranyagok biztosítása nem minősül olyan utasításnak, amely miatt a Galenus Kft. felelőssége ne lenne megállapítható, figyelembe véve, hogy a Galenus Kft. a szerződés alapján részt vállalt a tartalom kialakításában és elhelyezésében is. Minderre tekintettel a Galenus Kft. felelőssége a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám közzétevőjeként az Fttv. 9. § (3) bekezdése alapján egyértelműen megállapítható az eljáró versenytanács álláspontja szerint.

674. A fentiek alapján ezért a vizsgált kereskedelmi gyakorlatért az Fttv. alapján az érintett termékeket reklámozó, illetve forgalmazó Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS, valamint a kiadó Galenus Kft. felelőssége egyaránt megállapítható, egyezően a versenytanács gyakorlatával (ld. pl. Vj/51/2010).

VIII.7.2. A Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. és a Galenus Kft. magatartásának értékelése

675. Az eljáró versenytanács jelen ügyben azt vizsgálja, hogy a Pharma Nord Kft. a Galenus Kft. kiadásában megjelent Patika Magazin Partner melléklet 2014. tavasz, 2014. ősz és 2015. tavaszi számaiban hirdetéseket helyezett el, azonban nem jelölte egyértelműen, hogy a hirdetések mellett megjelenő cikkekhez információkat szolgáltatott, valamint azt, hogy a magazin hivatkozott lapszámai az ő megrendelésére készültek el, így a benne található cikkek is kereskedelmi kommunikációnak minősülnek. A háttéranyagok, „inspirációs szövegek” – azaz a cikkek alapanyagai – a Kiadó adatszolgáltatása szerint is a Hirdetőtől, azaz a Pharma Nord Kft.-től származtak.
676. A Galenus Kft. adatszolgáltatásában csatolta a Patika Magazin Partner melléklet elkészítésére vonatkozó vállalkozási szerződést. A szerződés tárgya egyértelműen az, hogy a Galenus Kft. teljes egészében elkészítse, legyártsa a hivatkozott kiadványokat. Megállapítható tehát, hogy a Patika Magazin Partner Mellékleteket a Galenus Kft. a Pharma Nord Kft. megrendelésére gyártotta le.
677. A Galenus Kft. által benyújtott számlák alapján az is megállapítható, hogy a Pharma Nord Kft. a Patika Magazin Partner mellékletének legyártásáért anyagi ellenszolgáltatást nyújtott a Galenus Kft.-nek. Az ellenszolgáltatást a Pharma Nord Kft. nem kizárólag a nem álcázott hirdetések megjelentetéséért fizette meg, hanem a Patika Magazin Partner Melléklet egyes számainak legyártásáért – így különösen annak szerkesztéséért, illetve nyomtatásáért.
678. Nem fogadja el az eljáró versenytanács azon eljárás alá vonti védekezést, hogy az együttműködés és a szerződés a felek szándéka szerint csak a tényleges hirdetések finanszírozására irányult és hogy ez nem jelentette egyben a szerkesztői tartalmak anyagi finanszírozását is. Így nem tudja elfogadni az eljáró versenytanács, hogy a szerkesztői tartalmaknak nem volt finanszírozása, ahogyan azt sem, hogy ha köthető is ezekhez költség/díj, akkor az csak a [ÜZLETI TITOK] járó rész. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a szerződés és a feltárt körülmények alapján egyértelmű, hogy a megrendelő az egész kiadványért mint hirdetési eszközért fizetett, emellett segített is abban, hogy a szerkesztői tartalmakban is a termékeit promotáló üzenetek jelenjenek meg.
679. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a piaci szereplőktől elvárható, hogy szándékaikat (és a jogszabályi elvárásokat) a szerződéseikben és együttműködésük során érvényesítsék. Az eljáró versenytanács a feltárt tényeket és körülményeket összességükben értékeli, a felek utólagos szándékértelmezése is csak a jogsértés valószínűsítése előtt keletkezett iratokkal és nyilatkozatokkal együttesen értékelhető. Ugyanakkor a jogsértés valószínűsítése előtti információkat (és az azokból megállapítható tényeket és szándékokat) az eljáró versenytanács meggyőzőbbnek tekinti, mint az eljárás alá vontak utólagos jogi értelmezéseit.
680. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a Patika Magazin Partner Melléklet 3 vizsgált kiadásában átlagosan az összes lapfelület kb. 1/4 részén helyeztek el hirdetéseket (a „HIRDETÉS” felirattal ekként jelölve), a lapok kb. 3/4 részét tették ki a szerkesztői tartalmak, amely hirdetési/promotált jellegére sem szöveges, sem más jelzéssel nem utaltak. Azaz a hirdetésként jelölt tartalmak – szerkesztő tartalmakhoz viszonyított – érdemben kisebb aránya sem támasztja alá, hogy a lapok célja egyértelműen ezen tartalmak közlése lett volna.
681. Hangsúlyozza továbbá az eljáró versenytanács, hogy a Pharma Nord Kft. a vizsgált termékekkel kapcsolatos hirdetések megjelenési adataira, érintett lapszámokra, és azok költségeire vonatkozó adatkérésre benyújtott részletes adatszolgáltatásához (Vj/90-4/2015 sz. irat és mellékletei) csak a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi és őszi, valamint 2015. tavaszi számait, valamint a Patika Magazin 2015. áprilisi számát csatolta, költségként a

Patika Magazin Partner Mellékletben megjelent [ÜZLETI TITOK] példányszámmal jelölt hirdetésekre [ÜZLETI TITOK] Ft összeget mutatott be (valamennyi érintett termék kapcsán). A Pharma Nord Kft. adatszolgáltatásában ezen hirdetési költségadatok kapcsán nem jelezte, hogy azokat becsléssel állította volna elő, ahogyan arra – a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tényállás elleni védekezésésként csak később elővezetett érvre – sem utalt, hogy a Patika Magazin Partner Mellékletek előállításának teljes költsége az abban megjelent hirdetéseket finanszírozta volna. Ráadásul, ha az egy-egy Patika Magazin Partner Melléklet számban megjelent 7-8 db nem álcázott hirdetés mindegyikére ekkora összeggel kalkulálunk, akkor is csak a Galenus Kft. által becsatolt számlák szerinti teljes előállítási költség kevesebb mint felét kapjuk meg, ami arra utal, hogy a Pharma Nord sem a teljes költség alapján becsülte a hirdetések költségét. Mindez az eljáró versenytanács álláspontja szerint méginkább megkérdőjelezi a hitelességét annak a felek által előadott érvnek, miszerint a felek szándéka arra irányult, hogy a Pharma Nord Kft. csak a Patika Magazin Partner Mellékletekben megjelent tényleges (nem álcázott) hirdetéseket finanszírozza.

682. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a megrendelőnek és a Galenus Kft.-nek is lehetősége lett volna az együttműködés keretében a szerkesztői tartalmakban megjelenő reklámok megfelelő jelölését biztosítani, illetve ennek érdekében lépéseket tenni: a megrendelő a szerződéskötés során, illetve megrendeléskor, a háttéranyagok megküldésekor és a lapszámok ellenőrzésekor is jelezhetette volna erre vonatkozó igényét, elvárásait, a Galenus pedig a kiadvány szerkesztése során végezhetette volna el a megfelelő jelölést.
683. A Patika Magazin Partner Melléklet kifogásolt lapszámairól megállapítható továbbá, hogy külső megjelenésében szinte teljesen megegyezik a Patika Magazin nem támogatott lapszámaival. A Partner melléklet külső borítóján kerek logó szerepel Partner Melléklet felirattal, azonban ehhez sem a címdalra, sem pedig a belső oldalakon nem tartozik magyarázat, így nem állapítható meg, hogy a magazin teljes egészében támogatói tartalomnak minősül. Megállapítható továbbá, hogy a belső oldalakon a hirdetések a cikkektől vonallal elválasztva, Hirdetés felirattal szerepelnek, a cikkek mellett azonban nem szerepel semmiféle jelölés, annak támogatott voltára utalva, így a fogyasztóban még inkább azt a képzetet keltik, hogy a cikkek független, szerkesztői tartalomnak tekinthetők.
684. Nem ért egyet az eljáró versenytanács a Galenus Kft. azon előadásaival, hogy a fogyasztók számára a cikkek szponzorált jellege egyértelmű kellett, hogy legyen a Partner szó használata, a Patika Magazin Melléklet kiadványok Patika Magazin kiadványhoz viszonyított formai különbségei, illetve a lapok apró betűs definíciói közti eltérés („egészségügyi ismeretterjesztő folyóirat” szemben a „gyógyszertári egészségügyi folyóirat”-tal). Az eljáró versenytanács szerint ezzel a védekezéssel a Galenus Kft. lényegében elismerte, hogy kiadvány és így az abban szereplő szerkesztői tartalmak is szponzoráltak voltak, másrészt ezek sem önmagukban, sem együttesen nem voltak alkalmasak arra, hogy a fizetett hirdetés jellegre felhívják a figyelmet. Önmagában a Partner szó címlapon és impresszumban történő használata miatt a tényleges fogyasztói tapasztalatokként megfogalmazott tartalmakról (amelyek az adott termékre, hatásra, hatóanyagra, problémára éppen reflektáló hirdetések mellett kerültek elhelyezésre) az ésszerűen eljáró fogyasztó sem gondolja, hogy szponzorált tartalomról van szó, az egészségügyi helyzetük miatt sérülékenyebb (illetve a hitelesnek beállított személyes beszámolókra fogékonyabb) fogyasztók pedig különösen nem. A kiválasztott – egészségügyi problémákkal küzdő, gyakran az idősebb korosztályhoz tartozó – megszólalók az egészségi állapotuk, vagy koruk miatt kiszolgáltatottabb, sérülékenyebb fogyasztói kör számára a velük hasonló helyzetben lévő személyek tényleges tapasztalataira épülő (vagy ekként tált) előadások különösen hitelesek és hatásosak lehetnek, amely hatást a hirdetési jelleg megfelelő jelzése viszont

mérsékelheti. Mégha a címdalra a Partner kifejezés mellett a szponzorált tartalomra egyértelműen felhívták volna a figyelmet, akkor is indokolt lett volna ezt az egyes cikkeknek is megtenni. Szintén irreális várakozás, hogy a fogyasztók a két kiadvány (az alaptermék és a melléklet) összehasonlítása alapján észlelik a szponzorált jelleget, hiszen nem is törvényszerű azok együttes olvasása sem. A két termék apró betűs öndefiníciója közötti különbségre, illetve az „ismeretterjesztő” szó hiányára való hivatkozás pedig különösen megalapozatlan, tekintve hogy a különbség valójában - betűmérettől függetlenül is - jelentéktelen, az átlagfogyasztók számára sem érdemi (illetve aki észleli is a csekély eltérést reálisan az sem következtet ebből a szponzorált jellegre).

685. A Pharma Nord Kft. eljárás alá vont nyilatkozata szerint a Patika Magazin Mellékletében megjelenő interjúban egyes kifogásolt állítások nem a termékek hatóanyagára (pl. Q10), hanem a termékek megnevezésére utalnak, ennek oka, hogy a nyilatkozó magánszemélyek nem pontosan utalnak adott értrend-kiegészítő termékek megnevezésére (pl. Bio-Quinone Q10 Super), hanem azt rövidítik. Ez a nyilatkozat az eljáró versenytanács szerint egyrészt részben a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám elismerésének tekinthető. Másrészt – ahogy ezt az eljáró versenytanács az adott értrend-kiegészítővel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat tartalmának értékelésekor már jelezte – a Pharma Nord Kft.-nek volt lehetősége, hogy a cikkek tartalmát pontosítsa, hiszen azokhoz a háttéranyagot a társaság biztosított a kiadónak és volt ráhatása a cikkek tartalmára. Ezt a pontosítást az eljárás alá vont a cikkekben (azok háttéranyagaiban) nem tette meg, ami összhangban van azzal, hogy a szerkesztői tartalmakban nem explicit módon utalt a termékekre, hanem álcázott módon reklámozott.

686. Összességében az eljáró versenytanács szerint a jogsértés valószínűsítése előtt keletkezett iratok és nyilatkozatok cáfolják a felek utólagos védekezéseit és a fentiek alapján megállapítható, hogy a Pharma Nord Kft. a Patika Magazin Partner Mellékleteiben megjelent hirdetési mellett közölt szerkesztői tartalomnak tűnő cikkek tartalmához információkat nyújtott, illetve a Patika Magazin Partner Mellékletének elkészítéséért ellenszolgáltatást nyújtott, azaz a közölt tartalmat – ellenszolgáltatás fejében – az áru értékesítésének előmozdítására használta, ez azonban nem tűnik ki egyértelműen a tartalomból, illetve a fogyasztó számára egyértelműen felismerhető képi elemekből. A Galenus Kft. a Patika Magazin Partner mellékletének megjelentetésével e magatartásban közreműködött.

687. **Az eljáró versenytanács a fentebb kifejtettekre tekintettel a Tptv. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi, 2014. őszi és 2015. tavaszi száma szerkesztői tartalomnak álcázott reklámokat tartalmazott, ez a magatartás az Fttv. melléklete 11. pontjának megvalósításával sértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat, amely jogsértésért a Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. felelőssége az Fttv. 9. § (1) bekezdése, a Galenus Kft. felelőssége pedig az Fttv. 9. § (3) bekezdése alapján egyaránt megállapítható.**

VIII. 8. Összegzés

688. Az eljáró versenytanács a Tptv. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapította, hogy

- a) a Glukozamin Pharma Nord gyógyszer reklámjai a Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi és őszi, valamint 2015. tavaszi számaiban és a honlapon a más szerekhez viszonyított fájdalomcsillapító hatás mértékére, illetve a mellékhatások hiányára és a térdproblémák megszüntetésére vonatkozó állításokat tartalmaztak és ezért nem az engedélyezett alkalmazási előírás alapján mutatták

be és ezzel a magatartással megsértették a Gyftv. 17. §-a (1) bekezdésének d) pontjában megfogalmazott tilalmat;

b) a Bio-Króm és a Bio-Króm DIA étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

a gyógyhatásra utaló állításai a Patika Magazin Partner Mellékleteinek 2014. őszi és 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

c) a Bio Quinone Q10 Super étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az összetevők egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításai a nyomtatott sajtóhirdetésekben és a honlapon a 2014. évben, és a Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. a gyógyhatásra utaló állításai a Patika Magazin Partner mellékleteinek 2014. tavaszi és őszi számaiban és a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

d) a Seleno Q10 étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az összetevők egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításai a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. a gyógyhatásra utaló állításai a Patika Magazin 2015. tavaszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

e) a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. az összetevők egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításai („10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem.”; „Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek.) és a termékkel kapcsolatosan tett általános, egészségmegőrzésre utaló állításai a Patika Magazin 2014. tavaszi és 2014. őszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. a gyógyhatásra utaló állításai a Patika Magazin 2014. tavaszi és a 2014. őszi számában nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra

vonatkozó előírásoknak, így jogsértő reklámtevékenységet valósítottak meg;

f) a Be-Fit étrend-kiegészítővel kapcsolatosan

- i. általánosságban tett egészségre gyakorolt hatásra vonatkozó állításai a nyomtatott sajtóhirdetésekből és szórólapokon a 2014. évben (2014. december 13. előtt) és a szórólapon 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- ii. az összetevők egészségre gyakorolt (méregtelenítő) hatásra vonatkozó állításai a nyomtatott sajtóhirdetésekből, szórólapon, wobbleren 2014. évben (2014. december 13. előtt) és 2014. december 13-a és 2015. december 31-e között a szórólapon, wobbleren nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;
- iii. a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állításai a Patika Magazin 2014. tavaszi Partner Mellékletében nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak;

amely magatartásokért a Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. eljárás alá vont vállalkozások tartoznak felelősséggel.

689. Az eljáró versenytanács megállapította továbbá a Tpv. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján, hogy a Patika Magazin Partner melléklet 2014. tavaszi, 2014. őszi és 2015. tavaszi száma szerkesztői tartalomnak álcázott reklámokat tartalmazott és ez a magatartás az Fttv. melléklete 11. pontjának megvalósításával sértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat, amely jogsértésért a Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. felelőssége az Fttv. 9. § (1) bekezdése, a Galenus Kft. felelőssége pedig az Fttv. 9. § (3) bekezdése alapján egyaránt megállapítható.

690. Az eljáró versenytanács a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások vonatkozásában a Ket. 31. § (1) bekezdésének i) pontja alapján az eljárás megszüntetéséről döntött, mivel a tényállás a határozathozatalhoz szükséges mértékben nem volt tisztázható és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

691. Az eljáró versenytanács a Tpv. 76. §-a (1) bekezdés j) pontja alapján az alábbi állítások, illetve magatartások vonatkozásában megállapította továbbá, hogy azok nem jogsértőek:

- a) a Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatos alkalmazási előíráson túl nem terjeszkedő állításait („Glukozamin Pharma Nord csökkenti az ízületi porcállomány leépülését,” és „javítja a térdízület funkcióját” „megakadályozza a porcok további romlását;” „megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését;” „[a glükózamin] nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik” „8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükózamin kifejtsen hatását”) tartalmazó reklámok;

- b) a Bio-Króm és Bio-Króm DIA termékekkel kapcsolatos "Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására" állítás;
- c) a Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatos egyes, a szelén kapcsán elfogadott állításokkal egyező tartalmú állításai.
- d) a Be-Fit étrend-kiegészítő összetevőivel kapcsolatosan tett egészségre vonatkozó egyéb (így a C-vitamin és a króm összetevő hatásaira vonatkozó, valamint az articsóka összetevő súlycsökkentést támogató hatására vonatkozó) állítások.

692. Az eljáró versenytanács a fentebb jelzett jogsértések megállapításán túlmenően a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján bírság kiszabását látta szükségesnek az eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a jogsértő magatartások súlyára és jellegére is tekintettel.

693. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 2/2015. számú, a fogyasztóvédelmi ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló, versenytanácsai gyakorlatot rögzítő közleményben (a továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően határozta meg.

VIII.8.1. Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. társaságokra kiszabandó bírság meghatározása a gyógyszerrel és étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat, illetve állítások vonatkozásában

694. A Pharma Nord Kft. és a Pharma Nord ApS. esetében a bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a jogsértéssel érintett kereskedelmi kommunikációk költségéből indult ki, melyet az alábbi táblázat szemléltet.

Termék	Jogsértéssel érintett kommunikáció megjelenésének helye	Megjelenés száma	Megjelenés időpontja	Megjelenés költsége
Bio-Quinone Q10 Super	Blikk (behúzás)	[ÜZLETI TITOK]	2014.04.04.	[ÜZLETI TITOK]
	Blikk Egészség Magazin	[ÜZLETI TITOK]	2014.11.12.	[ÜZLETI TITOK]
	Népszabadság Egészség Magazin	[ÜZLETI TITOK]	2014.11.26.	[ÜZLETI TITOK]
	Paramedica	[ÜZLETI TITOK]	2014.11.24.	[ÜZLETI TITOK]
	Blikk (behúzás)	[ÜZLETI TITOK]	2014.10.04.	[ÜZLETI TITOK]
	Blikk (behúzás)	[ÜZLETI TITOK]	2015.04.04.	[ÜZLETI TITOK]
Be-Fit	Blikk (behúzás)		2014.04.	[ÜZLETI TITOK]
	Blikk (behúzás)		2014.10.	[ÜZLETI TITOK]
	Fitt Info 2014		2014.02.07.	[ÜZLETI

			TITOK]
Fit Magic		2014.02.20.	[ÜZLETI TITOK]
Kiskegyed		2014.02.21.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja		2014.02.05.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja		2014.02.19.	[ÜZLETI TITOK]
Cosmopolitan		2014.02.14.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja Egészség		2014.02.14.	[ÜZLETI TITOK]
Népszabadság Zrt.		2014.02.26.	[ÜZLETI TITOK]
Fit Magic		2014.03.06.	[ÜZLETI TITOK]
Kiskegyed Fitt		2014.03.03.	[ÜZLETI TITOK]
Recept Nélkül		2014.03.01.	[ÜZLETI TITOK]
Kiskegyed		2014.03.25.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja Egészség		2014.03.05.	[ÜZLETI TITOK]
Cosmopolitan		2014.03.12.	[ÜZLETI TITOK]
Wellness		2014.03.12.	[ÜZLETI TITOK]
Népszabadság Zrt.		2014.03.26.	[ÜZLETI TITOK]
Meglepetés		2014.03.20.	[ÜZLETI TITOK]
Fitt Magic		2014.05.07.	[ÜZLETI TITOK]
Népszabadság Zrt.		2014.04.30.	[ÜZLETI TITOK]
Kiskegyed		2014.04.29.	[ÜZLETI TITOK]
Kiskegyed Fitt		2014.05.06.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja Psziché		2014.03.05.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja		2014.03.12.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja Évszakok		2014.03.12.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja		2014.04.29.	[ÜZLETI TITOK]
Meglepetés		2014.04.14.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja Egészség		2014.06.05.	[ÜZLETI TITOK]
Wellness		2014.05.14.	[ÜZLETI TITOK]
Nők Lapja		2014.05.14.	[ÜZLETI TITOK]
Meglepetés		2014.05.29.	[ÜZLETI

				TITOK]
	Cosmopolitan		2014.06.11.	[ÜZLETI TITOK]
	Fitt Info		2014-08.01.	[ÜZLETI TITOK]
	Paramedica (Egészségmagazin)		2014.04.07.	[ÜZLETI TITOK]
	Szórólap Gyógyszertárakban	[ÜZLETI TITOK]	2014	[ÜZLETI TITOK]
	Wobbler Gyógyszertárakban	[ÜZLETI TITOK]	2014	[ÜZLETI TITOK]
Összesen: (a Patika Magazin Mellékletek költsége nélkül): ebből figyelembe vett összeg:				[ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK]

695. A Patika Magazin Mellékletek költségeit a fenti táblázat nem tartalmazza. A 2/2015. számú Közlemény 20. pontja alapján a teljes reklámköltség figyelembe veendő azon reklámeszközök esetében, amelyek több jogsértést is megvalósítanak. A Patika Magazin Mellékletek egyrészt az Fttv. 11. melléklete szerinti jogsértést valósították meg, másrészt egy, vagy több számuk a vizsgált termékek vonatkozásában is tartalmazott kifogásolható állításokat. A vizsgált időszak alatt a Patika Magazin Mellékletek előállításának díja [ÜZLETI TITOK],-Ft volt. A szerkesztői tartalmak a kiadványok felületének kb. 3/4 részét foglalták el, az eljáró versenytanács ennek ellenére a kiadványok két típusú hirdetéseinek egyenlő súlyt adva a hivatkozott összeg felét rendelte a szerkesztői tartalomnak álcázott tényálláshoz, a másik felét pedig a kiadványokban megjelenő állításokkal kapcsolatos jogsértésekhez, mint hirdetési költséget, amelynek teljes összege ([ÜZLETI TITOK],-Ft) hozzáadódik a bírság alapösszegéhez. Ez a számítás mindenképpen kedvező az eljárás alá vont két Pharma Nord társaságnak, hiszen a jogsértő állítások a nem álcázott hirdetekben és a szerkesztői tartalmakban is voltak, azaz a kiadvány teljes költségét is figyelembe lehetett volna venni a kommunikáció tartalmával, az abban található állításokkal kapcsolatos tényállások vonatkozásában, az eljáró versenytanács azonban helyesebbnek látta ha a szerkesztői tartalomnak álcázott tényállás esetében veszi figyelembe a költség egyik felét, az állításokkal kapcsolatos tényállások vonatkozásában pedig a másik felét. Így összességében az eljáró versenytanács – a Közlemény 20. pontjának megfelelően – a kommunikációs eszközök teljes költségét figyelembe vette, a duplikációt mellőzve és egyben – a Közlemény 19. pontjára figyelemmel – elismerve, hogy a kiadványokban a vizsgált termékekkel kapcsolatban nem kizárólag jogsértő üzenetek találhatók.

696. A Glukozamin Pharma Nord, Bio-Króm Bio-Króm DIA, Seleno Q10, Bio Szelénium 100 + cink + vitaminok termékek esetében csak a Patika Magazin Mellékletben (és a honlapon, de annak nem volt azonosítható költsége) jelentek meg kifogásolható állítások, a többi termék vonatkozásában releváns megjelenéseket tartalmazza a fenti táblázat.

697. Az eljáró versenytanács a Be-Fit termék hirdetéseit hordozó eszközök esetében szintén figyelembe vette – a Közlemény 19. pontja alapján –, hogy nem kizárólag jogsértő üzeneteket tartalmaztak a Be-Fit termék kapcsán, így a reklámeszközök költségeinek (kivéve a Blikk azon megjelenésének költségét, amely Bio-Quinone Q10 Super termék hirdetését is tartalmazta) csak a felét vette figyelembe. Így összesen a Patika Magazin Mellékletek fentebb jelzett költsége nélkül az eljáró versenytanács [ÜZLETI TITOK] Ft reklámköltséget vett figyelembe (amelyek a Be-Fit és a Bio-Quinone Q10 Super termékekhez kapcsolódtak). A Patika Magazin Mellékletek költségével együtt a teljes releváns reklámköltség így [ÜZLETI TITOK] Ft volt.

698. A Versenytanács a 2/2015. számú bírságközleményt a Gyftv. megsértése miatt kiszabott bírságok esetén is irányadónak tekinti, figyelemmel arra, hogy a bírságközlemény szövegéből nem vezethető le a bírságközlemény Gyftv. vonatkozásában történő alkalmazásának kizárása vagy korlátozása. A bírságközlemény a Kúria megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart. A Versenytanács bírságközleményben összefoglalt gyakorlata szerint a bírság összegének kiindulópontjául szolgálhat a jogsértő tájékoztatással járó költség, vagy a jogsértéssel érintett piacon realizált időarányos árbevétel, amely mértéket a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek.

699. Az eljáró versenytanács a jogsértő tartalmú állítások kapcsán súlyosító körülményként vette figyelembe,

- kis súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat és tanúsítása időben elhúzódott, két éven át valósult meg;
- közepes súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat részben sérülékeny fogyasztói kört érintett, egészségügyi problémával érintett fogyasztókat is célzott, akik az átlagosnál érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk iránt (az eljáró versenytanács itt is megjegyzi, hogy nem ért egyet az eljárás alá vont Pharma Nord Kft. azon előadásával, miszerint sérülékeny fogyasztói kör egyáltalán nem azonosítható; a célcsoportok részbeni sérülékenységet támasztja alá a megszólalók kiválasztása is a Patika Magazin Partner Mellékletek szerkesztői tartalmaiban: az egészségügyi problémákkal küzdő, gyakran az idősebb korosztályhoz tartozó megszólalók – függetlenül attól, hogy valós személyek-e és hogy a cikkek alapján maguk mennyire tájékozottak és tudatosak – nyilvánvalóan jobban meg tudják szólítani az egészségi állapotuk, vagy koruk miatt kiszolgáltatottabb, sérülékenyebb fogyasztókat, illetve ezen fogyasztói kör számára a velük hasonló helyzetben lévő személyek tényleges tapasztalataira épülő - vagy ekként tálalt – előadások különösen hitelesek és hatásosak lehetnek);
- kis súllyal, hogy az eljárás alá vontak magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében értékelte, hogy az eljárás alá vontak az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmaztak jogsértő kommunikációs gyakorlatot, és hogy magatartásuk nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.

700. Az eljáró versenytanács a jogsértő tartalmú állítások kapcsán közepes súlyú enyhítő körülményként értékelte az eljárás alá vont Pharma Nord társaságok érdemi megfelelési erőfeszítéseit.

701. E körben releváns, hogy a megfelelési erőfeszítések egy részét – ugyan a vizsgált magatartások bevezetése után, de még az eljárás alatt, annak versenytanácsi szakaszában –

már igazolhatóan¹²⁵ meg is valósították, és azok egy része már az eljárás alatt alakíthatta a piaci magatartásukat:

- a) elkészítették a belső eljárásrendet és szabályzatot a reklámanyagok kialakításával és jóváhagyásával kapcsolatban;
- b) külső jogi szakértőt már megbíztak;
- c) egy konkrét reklám-anyag kapcsán már fordultak az ÖRT-hez szakvéleményért;
- d) egy jelen eljárásban nem érintett nem vényköteles termék gyógyszerismertetőjének előzetes véleményezését kérték az OGYÉI-től;
- e) az edukációs kampány keretében vállalt, a cégtől független, reklámokat nem tartalmazó honlap domain bejegyzése már megtörtént.

702. Emellett a jövőbeli magatartásukra vonatkozóan vállalták a már megkezdett lépések folytatását: a reklámanyagok kialakításával és jóváhagyásával kapcsolatos belső eljárásrend és a többszempontú (külső jogi szakértő, ÖRT, OGYÉI általi) előellenőrzés működtetését; az edukációs kampány lefolytatását (a szerkesztő tartalomnak álcázott reklám jogsértésének megelőzése érdekében vállaltak a következő pontban értékeli az eljáró versenytanács).

703. Hangsúlyozza az eljáró versenytanács, hogy az egyes megfelelési erőfeszítéseknek a bírság csökkentő tényezőkön belül különböző súlya lehet, egyrészt attól függően, hogy a tartalmuk milyen (így különösen, hogy azok mennyire érdemi és konkrét lépések, illetve milyen mértékben képesek a jogsértő magatartások kockázatát csökkenteni), másrészt azonos tartalmú és igazolható megfelelési aktusok súlya is különböző lehet azok végrehajtási időpontjától függően:

- a) a legnagyobb (kiemelt) súlya a már a vizsgált időszak előtt bevezetett és be is tartott (ex-ante jellegű) megfelelési intézkedéseknek lehet, így a bírság mértékét kiemelt súllyal csökkentheti, ha igazolhatóan megtörtént a vizsgált kereskedelmi gyakorlatok erre alkalmas belső és külső szakértők általi előellenőrzése még azok alkalmazása előtt és a vállalkozás az előellenőrzés eredményeinek megfelelően alakította ki a gyakorlatát (és ennek ellenére megállapítható a jogsértés);
- b) legfeljebb közepes súlyt, ha a vizsgált magatartások megkezdése után (ex-post), de még a versenyfelügyeleti eljárás időszaka alatt (ezen belül is az eljárás vizsgálati szakaszában, az indulásához minél közelebb) vezet be és ténylegesen – azaz a vállalkozás magatartását már az eljárás időtartama alatt ténylegesen alakítva – és igazolhatóan alkalmaz a vállalkozás érdemi megfelelési aktusokat;
- c) a legkisebb súlyt érhetik a vállalkozásoknak a jövőbeli magatartásukra vonatkozó megfelelési erőfeszítései, még akkor is ha az ilyen ex-post jellegű vállalások is konkrét, érdemi megfelelési aktusokat irányoznak elő, de azok a vállalkozás piaci magatartását ténylegesen csak az eljárás lezárását követően tudják majd alakítani (illetve azok végrehajtásának igazolására is az eljárás lezárását követően nyílik mód).

704. Jelen esetben az eljáró versenytanács az eljárás alá vontak által megfelelési erőfeszítésként vállaltak kötelezettségként való előírását nem tartotta szükségesnek, mivel vállalkozásuk ugyan ex-post jellegű, de azt jelentős részben végrehajtották és igazolták már az eljárás során.

¹²⁵ Ld. Vj/90-146/2015. sz. irat mellékleteit és a Vj/90-149/2015. iratot

705. A megfelelési erőfeszítések kapcsán az eljáró versenytanács felhívja továbbá az eljárás alá vontak figyelmét, hogy ha a jövőben olyan kereskedelmi gyakorlatot tanúsítanak, amellyel a jelen eljárásban megfelelési erőfeszítésként jelzett és bírságcsökkentő tényezőként figyelembe is vett saját vállalásaikat is megsértik, az az adott esetben – az ügy összes körülményeitől is függően – a bírság összegét növelő súlyosító körülmény is lehet majd. Ugyanakkor, ahogy arra fentebb is utalt az eljáró versenytanács egy esetleges későbbi magatartás értékelésekor a megfelelési erőfeszítésként vállaltak igazolható betartása pedig enyhítő körülmény lehet.¹²⁶
706. Összességében a jogsértő tartalmú állítások miatt az eljáró versenytanács a Pharma Nord Kft. és Pharma Nord ApS által egyetemlegesen fizetendő bírság összegeként 25.000.000,-Ft-ot tekintett indokolt összegnek.

VIII.8.2. Pharma Nord Kft., a Pharma Nord ApS. és a Galenus Kft. társaságokra kiszabandó bírság meghatározása a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám vonatkozásában

707. Ahogy fentebb kifejtésre került a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám vonatkozásában az eljárás alá vontak számára kiszabandó bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a vizsgált időszak alatt a Patika Magazin Mellékletek előállításának díjából indult ki, ami [ÜZLETI TITOK],-Ft volt. A szerkesztői tartalmak a kiadványok felületének kb. 3/4 részét foglalták el, az eljáró versenytanács ennek ellenére a kiadványok két típusú hirdetéseinek egyenlő súlyt adva – és ezzel az eljárás alá vontak számára biztosan kedvezőbben arányosítva – a hivatkozott összeg felét ([ÜZLETI TITOK],-Ft) rendelte a szerkesztői tartalmakhoz, ez az összeg mindkét oldalon közvetlenül jelzi az adott magatartáshoz kötődő értéket. A Pharma Nord társaságok részéről ez az érték vehető figyelembe hirdetési költségként, amelynek teljes összege tekinthető a bírság alapösszegének. A Galenus Kft. esetében pedig ez az érték bevételként értelmezhető. A Közlemény alapján alapesetben a releváns árbevétel 5%-a a kiinduló összeg, ami jelen esetben [ÜZLETI TITOK],-Ft (megjegyzí az eljáró versenytanács, hogy ez érdemben alacsonyabb, mint a Galenus Kft. által bírságkiszabás esetére releváns forgalomként figyelembe venni kért díjak összege).
708. Az eljáró versenytanács a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám vonatkozásában súlyosító körülményként vette figyelembe,
- kis súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat és tanúsítása időben elhúzódott, másfél éven át valósult meg;
 - közepes súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat részben sérülékeny fogyasztói kört érintett, egészségügyi problémával érintett fogyasztókat is célzott, akik az átlagosnál érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk íránt (a fentebb kifejtettek szerint ezen fogyasztói kör számára az álcázott hirdetések, amelyek a hasonló helyzetben lévő személyek tényleges tapasztalataira épülő – vagy ekként tálalt – előadásokat tartalmaztak különösen hitelesek és hatásosak lehetnek, amely hatást a hirdetési jelleg megfelelő jelzése esetlegesen csökkenteni tudta volna);
 - kis súllyal, hogy az eljárás alá vontak magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom

¹²⁶ Ld. a 2/2015. számú közlemény 56-57. pontjait.

értékítéletének. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében értékelte, hogy az eljárás alá vontak az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmaztak jogsértő kommunikációs gyakorlatot, és hogy magatartásuk nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének;

- kiemelt súllyal, hogy a szerkesztői tartalomnak álcázott reklámmal az eljárás alá vontak az Fttv. mellékletét képező, súlyos jogsértésnek tekinthető magatartást valósítottak meg.

709. Az eljáró versenytanács a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám vonatkozásában enyhítő körülményként értékelte:

- a) közepes súllyal, hogy az eljárás alá vontak már 2015-ben felhagytak a kifogásolt magatartással (a Pharma Nord nyilatkozata szerint ez a 2015. őszi kiadványra vonatkozó megrendelés visszamondásával történt a versenyfelügyeleti eljárás indítását követően¹²⁷);
- b) közepes súllyal az eljárás alá vontak megfelelési erőfeszítéseit és elköteleződését a hasonló jogsértések megelőzése érdekében (így a Pharma Nord Kft. kiadókkal kötött szerződéses gyakorlatra vonatkozó vállalását, a kidolgozott szerződéses megoldást¹²⁸, illetve a Galenus Kft. által a partnerektől kapott háttéranyagok kezelésének módszereivel kapcsolatos eljárás kialakítását¹²⁹).

710. A megfelelési erőfeszítések kapcsán az eljáró versenytanács ezen tényállás vonatkozásában sem tartotta szükségesnek a vállaltak kötelezettségként való előírását (tekintettel a vállalások tartalmára és azok igazolására), valamint e körben is felhívja az eljárás alá vontak figyelmét, hogy ha a jövőben olyan kereskedelmi gyakorlatot tanúsítanak, amellyel a jelen eljárásban megfelelési erőfeszítésként jelzett és bírságcsökkentő tényezőként figyelembe is vett saját vállalásaikat is megsértik, az az adott esetben – az ügy összes körülményeitől is függően – a bírság összegét növelő súlyosító körülmény is lehet majd. Ugyanakkor, egy esetleges későbbi magatartás értékelésekor a megfelelési erőfeszítésként vállaltak igazolható betartása pedig enyhítő körülmény lehet.

711. A szerkesztői tartalomnak álcázott reklámmal megvalósuló jogsértés miatt az eljáró versenytanács a Pharma Nord Kft. és Pharma Nord ApS által egyetemlegesen fizetendő bírság összegeként 20.000.000,-Ft, a Galenus Kft. által fizetendő bírság összegeként 1.000.000,-Ft összegeket látott indokoltnak. A két összeg közötti jelentős eltérés az eljáró versenytanács szerint az eset összes körülményei alapján indokolt; a jogsértés vonatkozásában mindkét oldal felelőssége megállapítható volt, de a közvetlen érdekeltség, illetve a magatartás által elért lehetséges előny a hirdetői oldalon jelentősebb, figyelembe véve, hogy maguk az álcázott hirdetések is a Pharma Nord termékek értékesítését segítették elő.

712. Összességében az eljáró versenytanács a Pharma Nord Kft. és Pharma Nord ApS által egyetemlegesen fizetendő bírság teljes összegére 45.000.000,-Ft, a Galenus Kft. által fizetendő bírság összegére 1.000.000,-Ft összeget látott indokoltnak.

¹²⁷ Id. a Vj/90-146/2015 sz. irathoz 10. mellékletként csatolt stornózott számla, a Galenus Kft. ekkor még nem került bevonásra jelen eljárásba.

¹²⁸ Id. a Vj/90-146/2015 sz. irat, illetve a Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyvet

¹²⁹ Ld. Vj/90-143, 156/2015 sz. iratokat, illetve a Vj/90-150/2015 sz. jegyzőkönyvet

713. Az eljáró versenytanács az egy vállalkozáscsoportba tartozó két Pharma Nord társaságot - közös felelősségükre is tekintettel - indokoltnak látta egyetemlegesen kötelezni a bírság megfizetésére, amelynek felső korlátjaként a Pharma Nord Kft.-re vonatkozó törvényi maximumot (utolsó hitelesen lezárt üzleti év, ami jelen esetben a 2015. év, nettó árbevételének 10%-át) vette figyelembe és nem alkalmazta a Tpvt. 78. § (1b) bekezdését, amely értelmében a határozatban azonosított vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. Ennek oka, hogy az eljáró versenytanács szerint a Pharma Nord csoport magyarországi jelenlétét és felelősségének a vizsgált magatartások vonatkozásában indokolt felső határát jól megragadja Pharma Nord Kft. nettó árbevételének 10%-a, amely összeggel jelen ügyben a bírság a speciális és generális prevenció elveinek is meg tud felelni. Mivel a fenti bírságösszeg ezt meghaladja, **az eljáró versenytanács ezen törvényi maximumban állapította meg a Pharma Nord Kft. és Pharma Nord ApS által egyetemlegesen fizetendő bírság összegét, ami: 37.284.000,-Ft (azaz harminchétmillió-kétszáznyolcvannégyezer forint).**

714. **A Galenus Kft. esetében az eljáró versenytanács a bírság összegét 1.000.000,-Ft (azaz egymillió forint) összegben állapította meg,** amely az eljáró versenytanács szerint az ügy összes körülményét, valamint a speciális és generális prevenció elveit figyelembe véve is megfelelőnek tekinthető, és érdemben alacsonyabb a törvényi maximumnál (amely 34.085.900,-Ft).

IX.

Egyéb kérdések

IX.1. A Pharma Nord Kft. által benyújtott kötelezettségvállalás értékelése

715. A Tpvt. 75. §-ának (1) bekezdése szerint, ha a hivatalból indult verseny felügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel, és a közérdek hatékony védelme ilyen módon is biztosítható, az eljáró versenytanács határozatában kötelezővé teheti a vállalás teljesítését anélkül, hogy a határozatban a jogsértés megvalósulását vagy annak hiányát megállapítaná. Ha az ügyfél a vizsgált magatartással időközben felhagyott, a magatartás ismételt tanúsításának elkerülését biztosító átlátható és ellenőrizhető magatartási szabályok betartására vállalható kötelezettség.

716. Az eljárás alá vont Pharma Nord Kft. kötelezettségvállalási nyilatkozatot nyújtott be vizsgálati szakban, melyet a Pharma Nord ApS magára nézve kötelezőnek ismert el, amely vállalást az előzetes álláspont megismerését követően megismételték, illetve kiegészítettek. A kötelezettségvállalások tartalma az V. fejezetben került ismertetésre.

717. A GVH elnökének és a Versenytanács elnökének a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról szóló 6/2014. számú közleménye részletezi azokat a szempontokat, amelyek alapján a GVH megítéli az Fttv. megsértése tárgyában indult eljárásban a Tpvt. 75. §-a alapján benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat. A közlemény 3. pontja rögzíti, hogy a közlemény azokat a szempontokat részletezi, amelyek alapján a GVH az Fttv., Éltv., Gyftv. megsértése tárgyában indult eljárásban a Tpvt. 75. §-a benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat ítéli meg.

718. Jelen esetben az eljáró versenytanács – a nyilatkozat elfogadása mellett és ellen szóló körülmények mérlegelését követően – nem látott lehetőséget a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadására, figyelemmel a 6/2014. számú közlemény 36. pontjára is, így különösen arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat

- a) kapcsán a joggyakorlat kellő útmutatást ad a piaci szereplőknek: az élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatás és egészségre gyakorolt hatás vonatkozásában számos versenytanácsi határozat ismert a vállalkozások előtt (pl. VJ/12/2013., VJ/52/2012., VJ/68/2013., VJ/97/2012.), így azok a nyilvánosan hozzáférhető versenytanácsi határozatokból egyértelmű eligazítással bírhattak a velük szemben támasztott elvárásokról, szerkesztői tartalomnak álcázott reklámot szintén több alkalommal értékelt a Versenytanács (pl. Vj/51/2010., Vj/47/2011., Vj/60/2011., Vj/5/2012.)
 - b) egyik eleme (szerkesztői tartalomnak álcázott reklám) az Fttv. mellékletében szerepel, amely kapcsán a versenytanács korábban sem fogadott el kötelezettségvállalást (ld. Vj/51/2010., Vj/5/2012.),
 - c) jelentős számú fogyasztót ért el;
 - d) részben az átlagosnál sérülékenyebb, egészségügyi problémákkal küzdő fogyasztói kör felé irányult.
719. A Galenus Kft. által előterjesztett kötelezettségvállalást hasonlóan nem tartotta elfogadhatónak az eljáró versenytanács tekintettel a 6/2014. számú közlemény 36. pontjára, így különösen arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat
- a) kapcsán a joggyakorlat kellő útmutatást ad a piaci szereplőknek: a szerkesztői tartalomnak álcázott reklámot szintén több alkalommal értékelt a versenytanács (pl. Vj/51/2010., Vj/47/2011., Vj/60/2011., Vj/5/2012.),
 - b) az Fttv. mellékletében szerepel, amely kapcsán a versenytanács korábban sem fogadott el kötelezettségvállalást (ld. Vj/51/2010., Vj/5/2012.);
 - c) jelentős számú fogyasztót ért el;
 - d) részben az átlagosnál sérülékenyebb, egészségügyi problémákkal küzdő fogyasztói kör felé irányult.
720. Megjegyzi ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vontak által tett, illetve vállalt megfelelési erőfeszítéseket a bírságkiszabás körében értékelte.

IX.2. A bírság fizetési feltételei

721. A Ket. versenyfelügyeleti eljárásra irányadó 74. §-ának (1) bekezdése szerint a kötelezést tartalmazó döntésben a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat. A versenyfelügyeleti eljárásokra vonatkozó rendelkezések következtében a részletfizetési kedvezmény csak abban az esetben adható, ha azt a vállalkozás a döntés meghozatala előtt kéri. A részletfizetési kérelmet részletesen indokolni kell, és megfelelő iratokkal alátámasztani, amelyek lehetővé teszik az eljárás alá vont vállalkozás a kérelem idején fennálló pontos pénzügyi helyzetének és jövőbeli fizetőképességének megítélését annak bemutatásával, hogy a becsatolt iratokból az eljárás alá vont pénzügyi helyzetére nézve milyen következtetés vonható le, és ez miért indokolja a bírság részletekben történő megfizetésének engedélyezését. A döntés meghozatala után már nincs a GVH-nak lehetősége a döntés módosítására a részletfizetés engedélyezése okán, tekintettel arra, hogy a Tpv. 44. §-a kizárja a Ket. 74. § (2)-(5) bekezdéseinek alkalmazhatóságát.
722. A Pharma Nord Kft. és a Galenus Kft. részletfizetés iránti kérelmet is előterjesztett. A már hivatkozott 2/2015 sz. Közlemény 73. pontja szerint "a részletfizetési kérelmet részletesen indokolni kell, és megfelelő iratokkal kell alátámasztani, amelyek lehetővé teszik az eljárás alá vont vállalkozás a kérelem idején fennálló pontos pénzügyi helyzetének és jövőbeli fizetőképességének megítélését. Nem elegendő önmagában a pénzügyi helyzetet alátámasztó iratok becsatolása, az eljárás alá vontnak be kell mutatnia, hogy a becsatolt

iratokból a pénzügyi helyzetére nézve milyen következtetés vonható le, és ez miért indokolja a bírság részletekben történő megfizetésének engedélyezését."

723. Az eljáró versenytanács felhívására mindkét eljárás alá vont benyújtotta részletfizetési kérelme indokolását.
724. A Pharma Nord Kft. kérelemét azzal indokolta, hogy [ÜZLETI TITOK].
725. Az eljáró versenytanács a Pharma Nord Kft. részletfizetési kérelmét a kifejtett indokolás és az azt alátámasztó bizonyítékok alapján nem találta megalapozottnak. Ennek oka egyrészt, hogy a versenytanács álláspontja szerint a társaság pénzügyi, likviditási helyzete nem tekinthető kritikussnak, ezt nem támasztják alá a benyújtott dokumentumok. Másrészt a társaság teljesítőképességének esetleges korlátját nem egy objektív körülmény, hanem a [ÜZLETI TITOK], ugyanakkor az anyavállalat, a Pharma Nord ApS vonatkozásában nem hivatkoztak pénzügyi nehézségekre és nem terjesztettek elő részletfizetési kérelmet. Jelen eljárásban az eljáró versenytanács a két eljárás alá vont Pharma Nord társaságot közös felelősségükre is tekintettel egyetemlegesen kötelezte a kiszabott bírság megfizetésére, amely azt is jelenti, hogy az anyavállalatnak lehetősége, sőt kötelessége a bírságért helyt állni, vagy [ÜZLETI TITOK].
726. Az eljáró versenytanács ezen értékelését támasztja alá a vonatkozó bírói gyakorlat¹³⁰ is, amely szerint egy részletfizetési kérelmet az anyavállalat teljesítő képességére is figyelemmel kell az eljáró versenytanácsnak mérlegelnie.
727. A Galenus Kft. kérelemét azzal indokolta, hogy [ÜZLETI TITOK].
728. Az eljáró versenytanács a Galenus Kft. részletfizetési kérelméhez kifejtett indokolását és az azt alátámasztó bizonyítékokat megalapozottnak találta, azzal, hogy a kiszabott bírságösszeget figyelembe véve a társaság által kértnél rövidebb időtávú részletfizetést látott indokoltnak. Következésképpen az eljáró versenytanács a Ket. 74. § (1) bekezdése alapján a Galenus Kft. részletfizetés engedélyezése iránti kérelmének helyt adott és engedélyezte, hogy a Galenus Kft. a jelen döntés rendelkező része szerint a bírság befizetését tíz részletben is teljesítheti oly módon, hogy első alkalommal 100.000, Ft - azaz százezer forint - részletet, majd ezt követően 9 alkalommal további 100.000, Ft - azaz százezer forint - részletet köteles fizetni, az első alkalommal fizetendő részletet a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül, majd a további részleteket az első részlet esedékességét követő hónaptól havonta, adott hónap 15. napjáig a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles teljesíteni. Bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás - egy összegben - esedékessé válik.
729. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.
730. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
731. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a

¹³⁰ Ld. FKMB 39.Kpk.46.239/2016/6. sz. végzés

végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

732. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
733. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezetteket, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.

IX.3. Jogorvoslat

734. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja, a végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.
735. A Ket. 73. § (3) bekezdése értelmében egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Az egy okiratba foglalt döntések rendelkező részét és indokolását döntésenként önállóan kell megszövegezni. Az egybefoglalás az egyes döntések meghozatalára vonatkozó határidőket és a jogorvoslati szabályok alkalmazását nem érinti.
736. A Tpvt. 89. §-ának (1) bekezdése értelmében a GVH hivatalból vizsgálja a végrehajtható döntésben meghatározott, a 77. § (1) és (2) bekezdésében nem szabályozott kötelezettség teljesítését. A (2) bekezdés értelmében az eljáró versenytanács hivatalból haladéktalanul, külön végzéssel megindítja a versenyfelügyeleti eljárás során hozott döntésének végrehajtását, ha a rendelkezésére álló adatok alapján megállapítja, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírtaknak megfelelően történt. A végrehajtási eljárás a végrehajtás megindításáról szóló végzésnek a kötelezettel való közlésével indul meg.

Budapest, 2017. április 7.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Köhalmi Attila s.k.
versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

Vj/90/2015 - MELLÉKLET – A kereskedelmi kommunikáció tartalma

1. Glukozamin Pharma Nord termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció tartalma		
Megjelenés helye	Megjelenés ideje	A kereskedelmi kommunikáció tartalma
TV2, Super TV2, Fem3, M1, ATV	2014. október, november	„A jó egészség kötelező, ha lépést akarunk tartani az unokáinkkal, de mi a helyzet, ha a térdeink nem bírják az iramot? A Glukozamin Pharma Nord néhány hét alatt enyhíti a porckopás fájdalmas tüneteit. Ha a térdeink fiatalabbnak érzik magukat, mi is lehetünk gyerekesek. A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.”
TV2, MTVA, ATV, At Media csatornák, R-time csatornák	2015 április	
Nyomtatott sajtó		Ezzel az ön térdei is „jól járnak”! Az arthrosis az ízületi porc fokozatos degenerációjához, kopásához vezet. Később a kopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését. Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja: {A felsorolás mellett látható a Glukozamin Pharma Nord 400 mg kiszerezésű kapszula tartálya és Glukozamin Pharma Nord 400 mg kapszulák. A doboz mellett egy kör alakú ikon, mely jelzi, a doboz kinyitásának módját, felette felirat: Könnyen nyitható fedél.} ➔ Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti ^(Ref 1,2) ➔ Glukozamin Pharma Nord <u>csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését</u> ^(Ref 3,4) ➔ Glukozamin Pharma Nord <u>enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózisban javítja az érintett térdízület funkcióját</u> ^(Ref 4) ➔ A Glukozamin Pharma Nord könnyen nyitható tetővel van ellátva ➔ A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert. ➔ Minden kapszula 50 mg glükózamin- szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mg glükózaminnak. Ref.1. Towheed et al. The Cochrane Library, Issue 4, 2002. Ref.2. Muller-Fasbender et al. Osteoartr Cart 1994, 2:61-69. Ref.3. Reginster JY et al. Lancet 2001, 357:251-256. Ref.4. Pavelka K et al. Arch Intern Med 2002, 162:2113-2123. Minden kapszula 50 mg glükózamin- szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mg glükózaminnak.
		„A Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavaszi lapszámában az alábbi cikk olvasható a hirdetés mellett: Az egészséges ízületek természetes támogatója A garnélából kivont glükózamin a porcszövetek természetes építőköve, amit a szervezet az erős és rugalmas porcok képzésére és az egészséges

		ízületek fenntartására használ. Vizsgálatok igazolják, hogy az arthrosisban szenvedő betegekre nagyon jó hatással van a glükózamin szedése, mivel <u>megakadályozza a porcok további romlását</u>, ugyanakkor csökkenti a fájdalmat és fokozza az ízületek működését. <u>A glükózamin dokumentáltan képes annyira csökkenteni a fájdalmat, mint más fájdalomcsillapító és gyulladáscsökkentő szerek.</u> Európai kutatók egy csoportja nemrég új kezelési irányelveket bocsátott az orvosok és egészségügyi szakemberek rendelkezésére. Ebben azt hangsúlyozták, hogy <u>glükózamin-szulfát</u> (a legjobban dokumentált glükózamin forrás) <u>ideális az arthrosis első vonalbeli kezelésére.</u>
Plakát (A/1) [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. március – április	A TV kampányból ismert termék Az egyik legkedvezőbb árú glükózamin Magyarországon Ezzel az Ön térdei is „jól járnak”! Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja: ➔ Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti ^(Ref 1,2) ➔ <u>Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését</u> ^(Ref 3,4) ➔ Glukozamin Pharma Nord <u>enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózisban javítja az érintett térdízület funkcióját</u> ^(Ref 4) ➔ A Glukozamin Pharma Nord könnyen nyitható tetővel van ellátva ➔ A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert. Ref.1. Towheed et al. The Cochrane Library, Issue 4, 2002. Ref.2. Muller-Fasbender et al. Osteoart Cart 1994, 2:61-69. Ref.3. Reginster JY et al. Lancet 2001, 357:251-256. Ref.4. Pavelka K et al. Arch Intern Med 2002, 162:2113-2123. [mellette a termék képe, felette a felirat, hogy könnyen nyitható fedél] Pharma Nord A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.
Attrap (A/4) [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. március-április	„Kínzó térdfájás?” Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer <u>csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését</u> ^(Ref 3,4) Glukozamin Pharma Nord enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózisban <u>javítja az érintett térdízület funkcióját</u> ^(Ref 4) Ref.3. Reginster JY et al. Lancet 2001, 357:251-256. Ref.4. Pavelka K et al. Arch Intern Med 2002, 162:2113-2123. [a termék képe, mellette a felirat, hogy könnyen nyitható fedél] Pharma Nord A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.”
Szórólap [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. március-április	„Ezzel az Ön térdei is „jól járnak”! Mi a glükózamin? A glükózamin egy természetes vegyület, amely megtalálható a mészhéjú állatokban, tipikusan a rákokban. Ez a glükózamino-glikánok előanyaga, amely a porcok legfőbb alkotórésze. Mit értünk artrózis alatt? Az artrózis az ízületi porcok krónikus, kopással járó megbetegedése, napjainkban szinte népbetegséggé vált, melynek hátterében leggyakrabban a mozgásszegény életmód, elhízás áll. A porckopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését, rontva ezekkel az életminőséget.

		Mikor gondoljunk arra, hogy artrózisos megbetegedésben szenvedünk? Artrózisra, ízületi kopásra utalhat, ha az ízületek deformálódnak és/vagy megduzzadnak. A fájdalom elsősorban ízületi terhelésre, mozgásra jelentkezik, nyugalomban szűnik. Jellemző, hogy hosszabb pihenés után az első pár lépés igen nehéz, fájdalmas, majd az ízület „bejáratódik”. A glükózamin-szulfát részt vesz az ízületi porc felépítésében, lassíthatja a porc pusztulását enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis fennállása esetén. Pár hetes szedés után a fájdalmat is hatékonyan csökkentheti, de nem azonnali fájdalomcsillapító hatású. Jó hír az ízületeinek és pénztárcájának! [mellette egy malacpersely, amely emlékeztet a termékre, és az éppen beleső érmén az alábbi felirat szerepel: Az egyik legkedvezőbb árú glükózamin Magyarországon] Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja: ➔ Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti ^(Ref 1,2) ➔ Glukozamin Pharma Nord <u>csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését</u> ^(Ref 3,4) ➔ Glukozamin Pharma Nord enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózisban <u>javítja az érintett térdízület funkcióját</u> ^(Ref 4) ➔ A Glukozamin Pharma Nord könnyen nyitható tetővel van ellátva ➔ A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert. [kép két ízületi porcról az egyik mellett az egészséges ízületi porc, a másik mellett a részlegesen elpusztult ízületi porc felirat szerepel, és az alábbi szöveg: Az osteoarthritis az ízületi porc fokozatos degenerációjához, elkopásához vezet. A kopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki (ostephyta-k), amelyek beszűkíthetik az ízület működését.] Ref.1. Towheed et al. The Cochrane Library, Issue 4, 2002. Ref.2. Muller-Fasbender et al. Osteoart Cart 1994, 2:61-69. Ref.3. Reginster JY et al. Lancet 2001, 357:251-256. Ref.4. Pavelka K et al. Arch Intern Med 2002, 162:2113-2123. Minden kapszula 509 mg glükózamin szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mg glükózaminnak.
Wobbler [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. március- április	Glukozamin Pharma Nord Őrizze meg ízületi porcának egészségét! Pharma Nord
2.		
Bio-Króm/Bio-Króm Dia termékekkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció releváns tartalma		
Megjelenés helye	Megjelenés ideje	Kereskedelmi kommunikáció tartalma
TV2, TV2 kábelcsatornák, At Media csatornák, R- time csatornák	2015.	Akárhow próbálsz fogyni, a vércukorszinted felborulhat. Most te irányíthatsz. A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz. Ha a hangulatod egyensúlyban van, a diétád is sikeres lesz. Bio-Króm étrend-kiegészítő a Pharma Nord-tól. Akár tízszer magasabb felszívódással, mint más

		króm készítményeknél.
Patika Magazin (2014, 2015) Paramedica Magazin (2014, 2015) Recept Nélkül (2014, 2015) Népszabadság Egészség Magazin (2014, 2015) Fittinfo (2014, 2015) Literatura Medica Magazin (2014) Egészség Kalauz (2015)	2014-2015	Rajtakaptunk? Vércukorszint – szabályozás – Bio-Króm segítségével A cukor és az édességek bevitelének csökkentése lehetetlenné válhat akkor, ha saját szervezetünk ellenünk dolgozik. Az állandó édesség utáni sóvárgás annak jele lehet, hogy szervezetünk nem jut elég krómhoz az étkezéseink során. A króm fontos szerepet játszik szervezetünk vércukor-anyagcseréjében, és a krómhiány édesség utáni sóvárgást okozhat, aminek szinte lehetetlen ellenállni. Magas minőség a Bio-Króm egy magas minőségű étrend-kiegészítő, melynek biológiai hasznosítása dokumentált. A legjobb módja annak, leszámoljunk az édesség utáni sóvárgással.
Plakát (A/1) [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. január-február	A legmagasabb felszívódású króm a piacon: Segít kézben tartani a vércukorszintet. Újdonság Keretben: Tízszer jobb felszívódás A felszívódás %-os aránya összehasonlítva a ChromoPrecise-zal. [Oszlopdiaagram, amely azt ábrázolja, hogy a króm-klorid 10 %-ban, a króm-pikolinát 12 %-ban, míg a ChromoPrecise 100 %-ban felszívódik] A szerves ChromePrecise élesztőnek jobb a felszívódása. Az EFSA* szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus króm források. *Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság Európa „házőrzője” élelmiszer-biztonsági kérdésekben. Próbálja ki az új ChromoPrecise króm élesztőt, mely 10-szer jobb felszívódással rendelkezik. Az EU egyetlen szerves króm élesztője, ami alkalmas a vércukorszint szabályozására. [a termék képe] Az egyetlen szerves króm élesztő EU jóváhagyással Pharma Nord www.pharmanord.hu
Szórólap (A/5) [Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]	2015. január-február	ChromoPrecise – az egyedüli szerves króm élesztő az EU-ban A normál vércukorszintért Milyen az Ön vércukorszintje napközben? Tudja meg, milyen könnyen szabályozhatja a vércukorszintjét! A ChromoPrecise-t tartalmazó Bio-Króm – az egyetlen króm-élesztő az EU-ban, amely hozzájárulhat a normál vércukorszint fenntartásához. Bio-Króm Hatékony vércukorszint fenntartás Mi az a vércukorszint? A vércukor energiát biztosító tápanyagokat szállít a sejtekhez glükóz (dextróz) formájában. Normál

		körülmények között a vércukorszintünk meglehetősen stabil. Mindazonáltal, ételmisszer evés hatására megemelkedik. Néhány óra múltán a szintje lecsökken és ismét éhséget érzünk. Bár a vércukor szintje változik bizonyos mértékben, a normál értéken belül kell azt tartanunk. Milyen hatása van a krómnak? A króm részt vesz különböző anyagcsere folyamatokban, amelyek hozzájárulnak a normál vércukorszint eléréséhez és a makrotápanyagok normál anyagcseréjéhez. Makrotápanyagok a szénhidrátok, proteinek és a zsírok. Amikor ettünk, a szénhidrátokból a glükóz a sejtekbe kerül. Itt az inzulin segíti a sejtekben az energia-folyamatot. A króm ebben a folyamatban játszik aktív szerepet, ezáltal hozzájárul a normál vércukorszint eléréséhez. Keretben: ChromoPrecise -10-szer jobb felszívódás A felszívódás %-os aránya összehasonlítva a ChromoPrecise-zal. [Oszlopdiagram, amely azt ábrázolja, hogy a króm-klorid 10 %-ban, a króm-pikolinát 12 %-ban, míg a ChromoPrecise 100 %-ban felszívódik] A szerves ChromePrecise élesztőnek jobb a felszívódása. Az EFSA* szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus króm források. *Az EFSA Európa „házörzője” ételmisszer-biztonsági kérdésekben. A Bio-Króm szerves GTF krómot tartalmaz. A króm egy olyan molekula része, amely négy króm-iont és négy amino-savat tartalmaz. Korábban ezt a komplexet GTF-krómnak nevezték, azonban a modern tudományos szakirodalom ma már chromodulin-nak hívja. Mintegy sejtszintű jeladó úgy működik ez a molekula, segítségével a cukor (glükóz) a sejtekbe kerül és elég, így segíti a megfelelő vércukorszint elérését. Vércukorszint egyensúly – miért használjuk a ChromoPrecise-t? A króm készítmények virtuális dzsungelében nehéz eligazodni. Nehéz megtalálni a megfelelőt. Mindig válasszunk olyan készítményt, amelynek magas a biológiai hasznosulása és megbízható tudományos háttérrel rendelkezik. A Bio-Króm szerves króm-élesztőt, ChromoPrecise-t tartalmaz. Eben a króm aminosavakhoz és peptidekhez kötődik egy speciális fermentációs eljárás folyamán. Ez a technológia megnöveli a biológiai hasznosulást, nagyjából a tízszeresére az olyan termékekkel szemben, amelyek mesterséges krómforrást használnak, mint a króm-klorid és a króm-pikolinát. [Hogyan alakul az Ön vércukorszintje a nap folyamán?] A ChromoPrecise-nak lényegesen alacsonyabb a toxicitása, mint egyéb krómkészítményeknek, ezáltal a Bio-Króm tisztább és biztonságosabb hatóanyag. Az Európai Ételmisszer-biztonsági Hivatal az EFSA ezeket a
--	--	--

		szempontokat vette figyelembe, amikor a ChromoPrecise-t „az egyetlen szerves króm-élesztő, amely hozzájárulhat a normál vércukorszintek fenntartásához” kategóriába sorolta. Az EFSA független tudományos tanácsokat nyújt az élelmiszerek és étrend-kiegészítők területén Az EFSA (az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal) 2002-ben alakult. Az EFSA egy olyan független szervezet, amelyet az EU tart fenn. Az EFSA tudományos vizsgálatokat folytat és olyan információkat ad ki, amelyek függetlenek, objektívek és naprakészek az élelmiszerek, étrend-kiegészítők, valamint azok biztonságával kapcsolatban. Bio-Króm – a megfelelő választás az Ön vércukorszint egyensúlyának eléréséhez - Hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához - Hozzájárul a normál mikrotápanyag anyagcseréhez - Lényegesen magasabb biológiai hasznosulás az egyéb mesterséges króm-készítményekhez képest, mint a króm-klorid vagy a króm –pikolinát - ChromoPrecise-t tartalmaz – az egyetlen króm-élesztőt, amelyet az EU jóváhagyott a normál vércukorszint fenntartásához - Az élesztőt deaktiválták és kizárólag, mint krómban-gazdag szénhidrát szolgál - Minden tableta 100 mikrogramm magas bio-hasznosulású krómot tartalmaz - Gyógyszergyártási gyakorlat (GMP) alapján gyártott készítmény - Higiénikus bliszter-csomagolásban - Nem tartalmaz állati eredetű hatóanyagot, ezért vegetáriánusok és vegánok is fogyaszthatják - Több, mint 20 év tudományos tapasztalatán alapul
Polccsík	2015. január-február	A legmagasabb felszívódású króm a piacon Segít kézben tartani a vércukorszintet Újdonság Pharma Nord
[Gyógyszertárakban, országosan, hozzávetőleg 600 gyógyszertárban]		
3.		
Bio-Quinone Q10 Super termékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció releváns tartalma		
Megjelenés helye	Megjelenés ideje	Kereskedelmi kommunikáció tartalma
Patika Magazin (2014, 2015) Paramedica Magazin (2014) Népszabadság Egészség Magazin (2014) Blikk Egészség (2014)	2014-2015	Kapszulába zárt energia. A kor előre haladtával az energiaszintünk is folyamatosan csökken, ami lelassíthatja szervezetünkben a legenergiaigényesebb testfunkciókat. Az energiacsökkenés következményeként a fáradtságérzet növekszik, romlik az állóképesség, ami kellemetlen tüneteket is okozhat. Koenzim Q10 és C-vitamin- kulcsfontosságúak az energiatermelésben A C-vitamin hozzáadása a koenzim Q10-hez hozzájárul az energiatermelő anyagcsere-folyamatok normál szinten tartásához, ezáltal a kimerültség és fáradtságérzet csökkentéséhez.

		Bio-Quinone Q10 Super étrend-kiegészítő készítmény.
4.		
A Seleno Q10 termékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció tartalma		
Megjelenési hely	Megjelenési idő	A kereskedelmi kommunikáció tartalma
Patika (2015)	Magazin	Az eredeti KiSel-10 kombináció Biztosítsa egészségét időskorára is! Biztosítson jobb életminőséget időskorára a Seleno Q10-zel. Termékünk Seleno Precise-t és Bio-Quinone Q10-et tartalmaz. Ezt a tudományosan dokumentált formulát a tudósok kiváló eredménnyel használták egy vizsgálat során, mely 443 idős svéd férfi és nő bevonásával zajlott A Seleno Q10 étrend-kiegészítő többek között a Pharma Nord által kifejlesztett és szabadalmaztatott szelén élesztőt tartalmazza, a Seleno Precise-t, mely támogatja az immunrendszert és segít megvédeni a sejteket az oxidatív stressztől, ami az öregedés természetes velejárója.
		A Patika Magazin 2015. tavaszi lapszámában az alábbi cikk olvasható a hirdetés mellett: Svéd tanulmány, ami a címlapokra került Amikor a svéd KiSel-10 vizsgálat 2012 májusában publikálásra került az International Journal of Cardiology rangos folyóiratban, az eredmény világszerte a címlapokra került. Egy csoport egészséges svéd nyugdíjas szelén élesztőt és koenzim Q10-et kapott, vagy ezzel megegyező placebotablettákat azért, hogy megfigyeljék, milyen hatással van az egészségükre. <u>Annál a csoportnál, amelyik a szelént és a Q10-et kapta a következő változásokat figyelték meg:</u> - <u>54 %-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozás</u> - <u>a szívizom kényelmesen erősebb lett</u> - <u>általánosan jobb lett az életminőség</u> A kutatás vezetője Urban Alehagen, a Linköping Egyetem kardiológusa az eredmények láttán meg volt győződve arról, hogy valami tévedés történt. Nem értette, hogyan lehetséges ilyen jelentő eredményeket elérni ezzel a két egyszerű hatóanyaggal. Ő és kollégái újra megvizsgálták az eredményeket, de másodjára is ugyanazt kapták, mint az első alkalommal. <u>A szelén, amit a vizsgálatban használtak egy dán, szabadalmaztatott szelén élesztő volt. A koenzim Q10 ugyanettől a gyártótól származott,</u> egy olyan készítmény, ami a Nemeztközi Koenzim Q10 Társaság hivatalos referenciaterméke, amit világszerte használ tudományos kutatásokhoz.
5.		
A Be-Fit termékkel kapcsolatban közzétett kereskedelmi kommunikáció		
Megjelenési hely	Megjelenési idő	Kereskedelmi kommunikáció tartalma
Televízió reklám		„Még egy barátnőmmel töltött délutánon is okozhat kényelmetlenséget a súlyunk. De most itt a megoldás! Az új, természetes Be-Fit Pharma Nord szerepe a szervezetben segíti a súlycsökkenést és karcsúságunk elérését. Szerezd vissza az önbizalmad, és érezd jól magad! Az új Be-Fit-et a kutatók a hatékony súlycsökkenésért fejlesztették ki. Kapható a gyógyszertárakban és gyógynövényboltokban.”

Nyomtatott sajtó	A fogyókúra új, tudományos megközelítése: KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST! Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért A Be-Fit a legújabb fogyókúrák stratégia képviselője: őt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában Kövesse a súlycsökkentés lépéseit: Fogyás Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt¹ Zsírétetés Égessen több zsírt és szénhidrátot² Stabil vércukorszint Nincs több édesség utáni sóvárgás
Plakát (A/1)	A fogyókúra új, tudományos megközelítése: KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST! Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért A Be-Fit a legújabb fogyókúrák stratégia képviselője: őt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. 1 Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést. 2 Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához. 3 C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.
Szórólap (A/5)	1. Csökkentse testsúlyát & Legyen magabiztos Nyerje vissza alakját természetes módon a Be-Fit-tel • 100%-ban természetes összetevők. • Tudományos kutatásokon alapszik • A legmagasabb minőségi és biztonsági előírások szerint gyártott termék. www.be-fit.hu A képen egy hölgy hasa látható, amit egy mérőszalaggal mér le épp. 2. Öt hatás – egy tablettában A Be-Fit az alábbiakban segíthet: Fogyás Csökkenti a testsúlyát és segít fenntartani az elért eredményt¹ Zsírétetés Több zsírt és szénhidrátot tud feldolgozni² A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise®-t, C-vitamint (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz. ¹ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést. ² Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához. ³C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez. 3. Jótanácsok, hogyan maradjunk vékonyak Függetlenül attól, hogy fogyni szeretne, vagy csak fenntartani a

		testsúlyát, az alábbi alapvető irányelveket érdemes betartani: • Legyen meg naponta a három főétkezés. • Annyit egyen, amennyi szükséges. • Csökkentse az édességek, chipsek és egészségtelen ételek fogyasztását. • Alkoholos és üdítőitalok helyett fogyasszon inkább vizet – amennyiben lehetséges. • Egyen sok zöldséget és gyümölcsöt. • Ne fogyasszon fehér kenyeret, válassza inkább a teljes kiőrlésű, vagy rozsából készült termékeket. • Mozogjon rendszeresen – vagy legyen fizikailag aktív. • Csak akkor használja az autót, amikor szükséges. • Lépcsőzzön lift helyett. GRATULÁLUNK! Belefáradt a súlyával való küzdelembe, nem érzi magát kényelmesen a ruháiban, és mindig azon gondolkodik, hogy mit tegyen? A súlyprobléma valóban frusztráló, és néha úgy érzi, hogy feladja. Ön azonban most úgy döntött, hogy kipróbálja milyen előnyöket kínál a Be-Fit. gratulálunk, Ön Bölcs döntést hozott. Ezúttal sikerülni fog Szóval miért is olyan különleges a Be-Fit? Elsősorban azért, mert ez a testsúlycsökkentő étrend-kiegészítő tudományos kutatásokon alapszik. A tudósok nem csak azt bizonyították, hogy a különböző összetevők hogyan működnek – hanem azt a tényt is, hogy a termékkel elérhető a kívánt hatás. Kulcsfontosságú kérdés A Be-Fit azért egyedülálló étrend-kiegészítő, mert a fogyókúra során a legproblémásabb területeket célozza meg. Az étrend-kiegészítő napi szedésével, amit kiegyensúlyozott egészséges étkezésekkel és rendszeres testmozgással kombinálva sokkal könnyebb: • fenntartani az energiaszintjét • csökkenteni testsúlyát • kontrollálni testsúlyát • megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól • zsírt csökkenteni • kontrollálni étvágyát és édesség utáni vágyát Egy tabletta – számos hatás A Be-Fit egy tablettában befolyásolja azokat a különféle mechanizmusokat, melyik mindegyike hozzájárul a siker eléréséhez: súlycsökkentés, visszanyerni régi formánkat, és magabiztossá válni. C-vitamin (Ascorbit™) –a jó közérzetért, és energikusságért A C-vitaminnak két fontos tulajdonsága van a fogyókúra szempontjából. Hozzájárul a normál energia anyagcseréhez, és a fáradtság csökkentéséhez. Az Ascorbit™ a C-vitamin kiváló felszívódású formája, mellyel természetes módon támogatja az energiaszintjét. Articsóka kivonat – a súlycsökkentésért és méregtelenítésért Az articsóka olyan hatóanyagokat tartalmaz, mely támogatja a
--	--	---

		súlycsökkentést és segít megszabadulni a nemkívánatos salakanyagoktól (méregtelenítés). Króm (ChromoPrecise®) Ez a tápanyag hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához, és a makrotápanyagok anyagcseréjéhez. • A normál, stabil vércukorszint segít kiküszöbölni az édességek utáni sóvárgást, mely a vércukorszint hirtelen ingadozását okozhatja. • A makrotápanyagok normál anyagcseréje (zsír, fehérjék, szénhidrátok) támogatja a szervezetet abban, hogy a tápanyagokat energiává tudja alakítani. FibrePrecise® - szabadalmaztatott formula Pektin - citrushéjból
Polccsík		A fogyókúra új, tudományos megközelítés: KEZDJE EL MÉG MA A FOGYÁST! Pharma Nord
Wobbler		A fogyókúra új, tudományos megközelítése: KEZDJE EL MÉG MA A FOGYÁST! Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és a méregtelenítést.

A Patika Magazin Partner Melléklet 2015. tavasz című újságban található cikkek tartalma¹³¹

Nincsenek többé fájó ízületek:

Már 10 alkalommal úsztam át a Balatont

Képzeld csak el, hogy egy 74 éves nyugdíjas férfi már 10 alkalommal ússza át a a Balatont. Lenyűgöző, ugye? „Nagyon büszke vagyok magamra- meséli Bakos Ferenc- de úgy gondolom, hogy nem lettem volna képes erre, ha nem talállok rá a glükózaminra.”

A glükózamin amiről beszél, egy kagylókivonat, ami egyre népszerűbb azok körében, akik megoldást keresnek fájó ízületeikre. Bakos Ferenc most 74 éves, és rettenetes csípő- és vállfájdalommal küzdött, de a glükózamin segítségével képes kordában tartani a problémákat.

„ Nagyon megkönnyebbültem, amikor rátaláltam a glükózaminra- meséli Ferenc. – Korábban sok mindent kipróbáltam, de azok inkább csak a megelőzésre szolgáltak, és nem oldották meg a tényleges problémáimat. Az elmúlt 5 évben a glükózamin segítségével azonban sikerült elkerülnöm a fájdalmat.” Mivel ennyire jól érzi magát, az 5 kilométeres Balaton-átúszást is könnyedén tudja teljesíteni, amit az emberek többsége még fiatalabb korban is ritkán vállal. Ferenc már tizedik alkalommal teljesítette ezt a távot.

Mindig aktívan sportolt

Ferenc fiatalkora óta nagyon aktívan sportol, beleértve a középiskolai atlétikai edzéseket is. Amikor a 60-as éveiben, 11 éve nyugdíjba ment, az ízületei fájni kezdtek. „ Az 50-es, 60-as éveimben még mindig aktívan sportoltam, és visszatértem az atlétikához is és ez alkalommal a mezítlábfutást választottam, de egy idő után a lábaim fájni kezdtek. Az orvosom azt tanácsolta, térjek át az úszásra, de az ízületeim még ezután is fájtak.” – meséli. Számos különböző kezelés után Ferenc végül úgy döntött, hogy kipróbálja a glükózamint.

Egy hónap után használt

A legmeglepőbb számára az volt, hogy a glükózamin nagyon hamar kifejtette hatását. „ A fájdalom egy hónap glükózamin szedés után elmúlt- mondja. - Éjszaka is tudok aludni, mert nem érzem azt a szörnyű fájdalmat, ami állandóan ébren tartott. „ Ferenc azért használja szívesen a glükózamint, mert teljes mértékben természetes alapanyagok tartalmaz. „Más termékeket is használtam a fájó ízületeim enyhítésére, de néhány terméknek komoly mellékhatásai voltak. A glükózaminnal nincsenek ilyen problémáim.” Ferenc még a termék gyártóját is felhívta azért, hogy megkérdezze, szedheti-e folyamatosan a készítményt, vagy szünetet kell-e tatrani bizonyos

¹³¹ VJ/90-4/2015. számú irat melléklete

időközönként. Megnyugtatták afelől, hogy biztonságosan szedheti a terméket folyamatosan addig, ameddig csak szeretné.

Nincs több szteroidkezelés

Egyszer, amikor egy lakásfelújítás után a vállai már elviselhetetlenül fájtak, Ferenc szteroidkezelést kapott, de ennek szörnyű mellékhatásai voltak. Ezután újra elkezdett úszni, és egyidejűleg a glükóزامint is elkezdte szedni. Csodálatosan működött, és Ferenc azóta is ragaszkodik ehhez a természetes megoldáshoz. A fájdalom nem akadály számára, így élvezheti az életet, és azt tehet, amit csak szeretne. „Szeretek otthon barkácsolni, de szívesen olvasok és nagyon sok időt töltök a 3 unokámmal is” – mondja Ferenc.

„A glükóзамин fájdalommentesen tart. Az ízületeim nem fájnak már, és újra folytathatom az úszást, amit annyira szeretek. Nemrég teljesítettem a 10- Balaton-átúszás távját” –meséli Ferenc.

Másfél hónap alatt rendbe jöttek a térdeim

„A fájdalom és a duzzanat elmúlt a térdeimből, és most már képes vagyok sétálni, futni és kerékpározni”- mondja Pappné Faragó Róza, aki a glükóзамин- kezelést választotta elkopott térdízületeire.

Az arthrosis- vagy más szóval elkopott ízületi porc- nagyon gyakori egészségügyi probléma az idősebbek körében, ezért nem volt meglepetés a fájdalom sem, amit Pappné Faragó Róza tapasztalt néhány évvel ezelőtt. Meglepő volt azonban a kezelési mód, amit a fájdalmas állapot megszüntetésére alkalmazott. Glükóзаминnak hívják, és kagylóhéjból készült! „Másfél hónap glükóзаминszedés után már nagyon jó tapasztalataim voltak.”- mondja Róza, akinek azóta sincsenek problémái a térdízületeivel.

A glükóзамин meglehetősen különbözik a fájdalomcsillapító és a gyulladáscsökkentő szerektől, mert ez egy kagylóhéjkivonat, ami megakadályozza az ízületi porc további károsodását, és fokozza az ízületek működését. A glükóзамин az emberi porcszövetek természetes építőeleme, és nemcsak olyan szer, ami a tüneteket kezeli, hanem olyan hatóanyag, ami mögöttes problémával, a porcvesztéssel foglalkozik.

Alig tudott felmenni a lépcsőn

Visszagondolva, Róza térdei akkor kezdtek rendetlenkedni, amikor évekkel ezelőtt a balatoni nyaralójánál tevékenykedett. „ Keményen dolgoztam, hogy el tudjam végezni a szokásos tavaszi teendőket, amikor azt vettem észre, hogy alig tudok felmenni a lépcsőn az első emeletre” –emlékszik vissza. Másnapra a térdei teljesen bedagadtak. Róza gyulladáscsökkentő szerekekkel próbálkozott néhány napig, ezután váltott glükóзаминra, ami szó szerint megmentette a térdeit.” Nagyon fontos számomra a mozgás, és a térdeimre szükség van minden tevékenységhez, amit szeretek csinálni, mint például a séta, a futás, és a kerékpározás.”

Kiváló hatás

Körülbelül másfél hónap után érezte, hogy a készítmény tényleg hatásos.”A harmadik doboz glükóзамин után a térdproblémáim teljesen megszűntek, és azóta is folyamatosan szedem a glükóзамint.” – meséli Róza.

„Van egy fiam és egy lányom, az unokám pedig nemrég múlt egy éves. Nagyon fontos számomra, hogy tartani tudjam a lépést a gyerekeimmel, és ez nagymértékben függ a térdeim állapotától is”- meséli Pappné Faragó Róza.

„Mindig természetes gyógymódon igyekszem megoldani a problémáimat”- mondja Róza. Mostanra a glükóзамин segítségével térdei jól vannak, és Róza nagyon elégedett az elért eredménnyel.

Nincs mellékhatás

Körülbelül három hónap telt el azóta, hogy Róza térdei rendbe jöttek, és újra fájdalom nélkül tud járni, az pedig különösen nagy megkönnyebbülés volt számára, hogy mindezt olyan hatóanyagnak köszönheti, aminek szinte sincsenek mellékhatásai. Ez a tapasztalat számos glükóзаминnal végzett tanulmányba beleillik, melyek kimutatták, hogy a kagylóhéjkivonat képes olyan mértékben hatékonyan csillapítani a fájdalmat, mint más szintetikus szerek, csak mellékhatások nélkül. Ahogyan Róza is tapasztalta, 8-12 hétre van szükség ahhoz, hogy a glükóзамин kifejtsen hatását. „ Most már tudok kerékpározni, futni és olyan életet élni, amiben semmilyen módon nem korlátoz a fájdalom.”- mondja

{Kép feletti szövegablak:

Elkopott ízületek javítása

Életkorunk előrehaladtával ízületeink is kellemetlenkedni kezdenek. Sok esetben a védőpárnaként működő porc, mely hatékonyan védi a csontvégeket az egymáshoz dörzsölődéstől, elkezdi kopni, ami fájdalomhoz, és az ízületi funkciók beszűküléséhez vezethet. Az utóbbi időben egyre szélesebb körben használják a glükóзамин-szulfát terápiát, mivel ez a természetes hatóanyag aktívan részt vesz az egészséges porcszövetek fenntartásában. Európai

kutatók egy csoportja (tudósok, reumatológusok) nemrég új kezelési irányelveket bocsátott ki. Az érvek a glükózamin-szulfát mellett szólnak (nem a glükózamin más formái mellett, mint például a glükózamin- hidroklorid) mert a szulfát forma az, ami a legjobb és a legmegbízhatóbb eredményeket hozta a vizsgálatok során.}

Segített a porcépítő hatóanyag

A torna is sokkal könnyebben megy

„Azelőtt annyira fájt a csípőm, hogy nehezemre esett megcsinálni a szokásos tornagyakorlatokat is, de most már egyáltalán nem érzek fájdalmat a csípőmben” – mondja Ferencz Györgyi. A glükózamin segített neki, és azóta nyugodt szívvel ajánlja a glükózamint ismerősei fájó ízületeire is.

„Nem tudom pontosan meghatározni, hogy mikor szűnt meg a fájdalom a csípőmben, de úgy gondolom, hogy nagyjából 8-12 hét folyamatos szedés mellett hozzá. Szerencsére azóta sem tért vissza a fájdalom- meséli. Györgyi a munkája során ismerte meg a glükózamint is. Éppen akkor tartottak egy továbbképzést a glükózaminnal és az arthrosissal kapcsolatban, amikor a csípője is rendetlenkedni kezdett. „Úgy döntöttem, kipróbálom ezt a porcépítő terméket, hátha rajtam is tud segíteni. És tudott”- meséli Györgyi.

Torna közben is fáj

Györgyi a jobb oldali csípőjében érezte a fájdalmat, ami nagyon zavarta, mivel imád kirándulni. Van egy kis kertje is, ahol szívesen kertészkedik a szabad idejében. „Rendszeresen járok tornázni is, de a csípőm nagyon megnehezítette a dolgomat. Emlékszem, hogy bizonyos gyakorlatok nem tudtam megcsinálni a jobb lábammal, csak a ballal. Még a lépcsőzés is a nehezemre esett. Olyan volt, mintha csak húznám a jobb lábamat, valószínű a fájdalom elkerülése miatt”- emlékszik vissza.

Épp jókor jött a segítség

Györgyi meg van győződve arról, hogy éppen jókor jött a glükózamin-kezelés. Az ő szavaival élve: „A glükózamin kiválóan alkalmas enyhe és mérsékelt fokú ízületi arthrosis kezelésére, és úgy gondolom, hogy a koromból kifolyólag nekem enyhe arthrosis kezdett kialakulni a csípőmben.” Nagyon hálás azért, hogy a glükózamin ilyen jó hatással volt a problémájára, ezért nyugodt szívvel ajánlja azoknak is, akik hasonló problémákkal fordulnak hozzá. Saját tapasztalatból tudja, hogy a glükózamin hatékony, természetes megoldás ezekre a problémákra.

Hagyjunk időt

Györgyi fontosnak tartja kiemelni azt, hogy legyünk türelmesek a termék szedésekor. Nemrég beszélgettem egy fiatalemberrel, aki a fájó térdeire vásárolt glükózamint. Egyhavi adagot szeretett volna venni, de elmagyaráztam neki, hogy legalább három hónapra van szükség ahhoz, hogy a termék kifejtsen a kívánt hatást”- mondja. Györgyinek igaza van, hiszen a klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin hatása 8-12 hét alkalmazás után jelentkezik. Ha három hónap elteltével sem érezhető a változás, akkor a fájdalom valószínűleg más problémából adódik, amire nem a glükózamin a megfelelő megoldás.

{Kép alatti felirat:

„Körülbelül 5 hét után szűnt meg a fájdalom a csípőmben, és azóta sem tért vissza szerencsére”- mondja Ferencz Györgyi, aki glükózamin-szulfátot szedett az ízületei támogatására. }

A feleségemtől tudtam meg, hogyan csökkentsem a vércukorszintemet

„Ha a feleséged szeretne valamit, jobb, ha nem vitatkozol”- mondja az 52 éves Juhász Zoltán és nevet, miközben azokról az időkről beszél, amikor a felesége javasolta neki, hogy szedjen krómot azért, hogy kordában tartsa vércukorszintjét. „Kiválóan működik, és azóta szedem a tablettákat”.

Amikor Zoltán a vércukorszint-problémáiról beszél, hallható a hangjában a jövője miatti aggodalom. A vércukorszintje a határértéken felül volt, és bármit próbált, semmi nem segített.

„A feleségem gyógyszerész és egy speciális továbbképzésen vett részt a munkahelyén, ahol pont a krómról volt szó, és arról, hogyan segíti a vércukorszint szabályozását. Adott nekem egy dobozzal, és azt mondta, hogy szedjem be”- magyarázza Zoltán. Meg volt győződve arról, hogy ez megint csak egy olyan „csodaszer”. „Elégge szkeptikus voltam, de végül mégis belementem a dologba. Ha a feleség szeretne valamit, jobb, ha nem vitatkozunk” Kiderült, hogy nagyon körültekintő döntés volt. Egy héten belül már érezhető volt egy kis javulás, de a negyedik hét után valami tényleg történt. „A vércukorszintem 9-ről 5,7-re csökkent. „- magyarázza Zoltán.

Nem hitt a szemének

Először azt hittem, hogy a vércukorszintmérő készülék romlott el. „Kicsérélem az elemeket és a következő héten újra megmértem. Ezúttal 6,1-es értéket mutatott. Mikor megláttam és elmondtam a feleségemnek, mindketten tudtuk, hogy a króm étrend-kiegészítő tabletták tényleg működnek”- meséli. Zoltán nagyon megkönnyebbült, hogy vércukorszintje lecsökkent. Nagyon aggódott a magas vércukorszint hosszú távú káros hatásai miatt. Amikor kezelőorvosa figyelmeztette, hogy magas a vércukorszintje és gyógyszert kellene szednie, Zoltán akkor ijedt meg igazán, amikor hazaérve a saját szemével is látta az otthoni mérés után, hogy a vércukorszintje 9,2 fölött van.

Aggódott a vércukor miatt

Azért, hogy megpróbálja megoldani a problémát, csökkentette a szénhidrát-, cukor-, és édességbevitelt. „Néhány fitneszgépet is vásároltam az otthoni edzéshez, és egy nagyon komoly diétába kezdtem, amit előírtak nekem. „Zoltán testsúlya csökkenni kezdett. Abban az időben 3-5 kilót fogyott havonta. Furcsa módon a vércukorszintje ugyanolyan magas maradt, csak egy nagyon kicsit csökkent. „Tudtam milyen hatással van a szervezetre a folyamatosan magas vércukorszint, ezért nagyon kezdtem aggódni emiatt” –vallja be Zoltán. Egy idő után elvesztette a hitét, abbahagyta a diétát és az edzést is. Lassan a kilók újra felszaladtak, és végül még nehezebb volt, mint amikor elkezdte a diétát. A híres „jójo effektus” áldozata lett.

Belegondolni is szörnyű, mi történhetett volna, ha a felesége röviddel ezután nem avatkozik be, és nem javasolja a krómot. Zoltán könnyedén beletartozhatott volna egy ingoványos egészségügyi helyzetbe, amiből szinte lehetetlen kikeveredni, de szerencsére a dolgok másként alakultak.

Nem szed gyógyszert

Nagyon izgatott a javulás miatt. Három hónap alatt közel 10 kilót fogyott, és ahogy Zoltán mondja: „Meg is tudom tartani a súlyomat. Ugyanakkor szeretném kihangsúlyozni, hogy a króm nem csodaszer. Meg kellett változtatnom az étkezési szokásaimat, de sokkal könnyebb betartani az egészséges életmódot a króm segítségével”- magyarázza.

Ennek köszönhetően Zoltán orvosa nemrég azt mondta neki, hogy nem kell többé gyógyszert szednie a vércukorszint egyensúlyba tartására. „innenről kezdve csak annyi dolgom van, hogy odafigyeljek a diétámra és fizikailag aktív maradjak”- meséli a megkönnyebbült mérnök.

{Kép alatti felirat:

„A króm nem csodaszer, de segített betartani az egészséges étkezést és életmódot, ennek következményeként csökkent a vércukorszintem is, ezért mindenképp folytatom a krómtabletták szedését.”.mondja Juhász Zoltán}

{Diagram melletti szöveg:

A krómélesztő a leghatékonyabb

Króm étrend-kiegészítő vásárlásakor fontos tudni, hogy a felszívódás- a króm felszívódása a szervezetben-jelentősen meghatározza a termék hatását. A szerves króm élesztőről kimutatták, hogy akár 10-szer jobb felszívódással rendelkezik, mint más szintetikus króm formák, mint például a króm-pikolinát és a króm-klorid. Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a szerves króm élesztő különösen hatékony a normál vércukorszint fenntartására.}

Sokkal könnyebb együtt élni a cukorbetegséggel

„Amikor szedem a krómot, a vércukorszintem nem ingadozik úgy, mint ahogy egyébként szokott”- meséli Sárosi Antal Istvánné. A gyógyszertárban ajánlották neki a krómtablettákat, amiket azóta is szed. „ Sokkal jobban érzem magam, amikor minden nap beveszem a krómtablettákat.”

Számos dolog változott meg pozitívan a jó tanácsnak köszönhetően, amit Sárosi Antal Istvánné a gyógyszerészétől kapott. „A vércukorszintem nem ingadozik úgy, mint azelőtt és a súlyomat is csökkenteni tudtam”- meséli Sárosi Antal Istvánné. 2005-ben diagnosztizáltak nála 2-es típusú diabéteszt, és abban az időben számos más problémával is küzdött. Nem tudott aludni, a vérnyomása túl magas volt, és még egyéb kardiovaszkuláris gondokkal is küzdött. „Először csak tablettát kaptam, de ez sajnos nem segített, ezért inzulinra állították át. Sajnos a súlyom jelentősen gyarapodott”- magyarázza. Körülbelül egy évvel ezelőtt gyógyszerészéhez fordult segítségért, aki nagyon segítőkész volt.

A gyógyszerésze javasolta

„A gyógyszerész nagyon készséges volt, amikor arra kértem, ajánljon nekem valami természetes dolgot, ami jó hatással van a diabéteszemre. Ő azonnal a krómot javasolta, mivel számos más diabéteszes betegtől kapott pozitív visszajelzést a krómmal kapcsolatban”- meséli. Elkezdte szedni a krómtablettákat, és körülbelül egy hónapon belül már érezhető volt a pozitív hatás. „A betegségem miatt rendszeresen mérnem kell a vércukorszintemet és számomra nagyon megnyugtató látni, hogy az értékek sokkal stabilabbak a szokásos ingadozás helyett.

Csökken a testsúlya is

Néha előfordult, hogy a vércukorszintje meghaladta a 16-os értéket, amitől meglehetősen ideges volt. „Miután elkezdtem szedni a krómtablettákat, a vércukorszintem a 8 körül mozgott”- meséli. A stabil vércukorszintnek köszönhetően sikerült jó pár kilótól is megszabadulnia. Az egyik nagy előnye a stabil vércukorszintnek, hogy nem érezzük farkaséhesnek magunkat, így kevésbé kívánjuk az édességet is.

Általánosan jobb közérzet

Sárosi Antal Istvánné azt is elmesélte, hogy a króm szedésének köszönhetően más pozitív változást is tapasztalt. „Tudják, a diabéteszrel sokszor együtt járnak olyan tünetek is, mint a remegő gyomor, vagy az izzadás, de ezek is kevésbé érezhetőek, amikor szedem a krómtablettákat”- meséli. A szokásos diabéteszkezelés mellett csak a krómtablettákat szedi, semmilyen mást, és egyszerűen érzi magát. „Két hónap alatt 5 kilót fogytam és úgy érzem, hogy sokkal több az energiám is, amire nagy szükségem van, hiszen most született meg az unokám és kertészkedni is imádunk a férjemmel együtt.”

Mostanra sokkal jobban tudja kezelni diabéteszt

Ez valóban segített szinten tartani a vércukorszintemet

V. Kiss Imréné rögtön azután elkezdte szedni a krómtablettákat, miután diagnosztizálták nála a cukorbetegséget. „A gyógyszerészem ajánlotta nekem, azóta nagy rajongója vagyok a krómtablettáknak. Nagy segítség abban, hogy be tudjam tartani a diétámat, és a vércukorszintem is csökkent, amióta szedem”- mondja a 69 éves nyugdíjas hölgy.

„Nem sokkal azután, hogy elkezdtem szedni a krómtablettákat, észrevettem, hogy kevesebb inzulininjekcióra van szükségem.”- mondja V. Kiss Imréné, a 69 éves cukorbeteg hölgy, aki a gyógyszerésztől hallott a krómtablettákról. „Abban az időben nagyon sok mindent kipróbáltam azért, hogy szabályozni tudjam a vércukorszintemet, és akkor hallottam a krómról a gyógyszerésztől. Kipróbáltam és azóta is nagy rajongója vagyok a krómtablettáknak”- meséli. A vércukorszintem mérhetően csökkent.

Az orvosa is meglepődött

Amikor V. Kiss Imréné elkezdte szedni a krómtablettákat, még nem volt vércukormérő készüléke otthon, ezért a kezelőorvosának kellett mérni a vércukorszintjét. Ő azonban soha nem fogja elfelejteni kezelőorvosa arcát a kórházban, amikor meglátta, mennyivel lett alacsonyabb a vércukorszintje. „Nagyon meglepődött, és megkérdezte, tudom-e tartani az előírt diétát. Azt válaszoltam, hogy a krómtabletták segítségével sokkal könnyebb dolgom van, mivel nem vagyok olyan éhes, és az édességeket sem kívánom annyira, mint régebben”- meséli V. Kiss Imréné.

Pozitív visszajelzés

Egy alkalommal abba kellett hagynia a krómtabletták szedését, mert spórolnia kellett, de ez rossz döntésnek bizonyult. „Közben sikerült vennem egy mérőkészüléket. Így itthon is tudom mérni a vércukorszintemet. A saját szememmel láttam, hogy mennyire ingadozik a vércukorszintem, ha nem szedem a krómtablettákat” –magyarázza. V. Kiss Imréné orvosával is megosztotta jó tapasztalatait a krómmal kapcsolatban. A kezelőorvosa is jó ötletnek tartotta, és arra biztatta, hogy folytassa tovább a tabletták szedését. „Nagyon meglepődtem, mert nem minden orvos támogatja ezeket a dolgokat, de az én kezelőorvosom nagyon pozitív visszajelzést adott nekem a termékkel kapcsolatban.

Még fogyott is

A cukorbetegség mellett V. Kiss Imréné pajzsmirigyproblémákkal is küzd, ami a súlyára is hatással volt. Fogynia kellett, ezért egy speciális rostban gazdagdiétát írtak elő számára, és úgy érezte, hogy ez a króm segítségével sokkal könnyebben megy. „4 hónap alatt 14 kilót fogytam, és tudom, hogy a króm segítsége nélkül nem tudtam volna betartani a szigorú diétát. Csökkentette az étvágyamat és segített elkerülni az édességeket is” – magyarázta V. Kiss Imréné.

{Szöveglablak:

Jóváhagyott módszer a vércukorszint szabályozására

Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) kifejezetten a szerves króm élesztőt javasolja a vércukorszint szabályozására. Az ok, amiért szerves króm élesztőnek kell lennie az, hogy ez a forma akár 10-szer jobban szívódik fel a szervezetben, mint más szerves króm formák, mint például a króm-pikolinát és a króm- klorid. A króm, ami V. Kiss. Imrénén segített, az egyetlen elérhető szerves króm élesztő egész Európában. Ezt a formát egy tudományos tanulmányban is használták, melyet cseh kutatók a 2-es típusú diabétessel kapcsolatban folytattak a Plzen Egyetemen. Ebben a tanulmányban azt állapították meg, hogy sokkal stabilabb azoknak a vércukorszintje, akik a krómtablettákat kapták, mint azoknak, akik a placebocsoportban voltak. Számos más olyan mutató is javult, melyet a kezelőorvosok rutinszerűen ellenőriznek a betegség kapcsán.}

{Diagram melletti szövegrész:

A glükóz (cukor) mennyisége a vérben éjjel-nappal állandóan változik. A vércukorszint változása függ attól, hogy mikor, mit és mennyit eszünk, és sportolunk-e vagy sem.

Szabaduljon meg a sóvárgástól

Hogyan lehet egyetlen tablettával ilyen óriási hatást elérni? Ha megnézzük a króm szerepét az emberi biokémiában, hirtelen sokkal könnyebb lesz megérteni a hatóanyag működését. A króm egy nyomelem, melyre nekünk embereknek számos okból kifolyólag szükségünk van. Az egyik oka az, hogy a szervezet a krómot a megfelelő vércukorszint-egyensúly fenntartására használja. A króm segít kiüríteni a cukrot a véráramból, és a sejtekhez szállítja, ahol energiává alakul át. Ha valaki krómhiányban szenved, ez a folyamat nem működik megfelelően. Ennek eredményeképpen a cukor felgyülemlik a véráramban ahelyett, hogy fontos energiaforrásként szolgálni. Ez lassúságot, ingerlékenységet és ellenállhatatlan vágyat okozhat valamilyen édesség iránt, azért, hogy ismét cukor jusson a szervezetedbe. Bizonyos tanulmányok szerint 2-es típusú diabéteszben a króm élesztő segítségével olyan mértékben csökkenthető a vércukorszint, hogy csökkenthető a szükséges diabétesz gyógyszer bevitel is. Ez minden esetben a kezelőorvos felügyelete mellett történhet.}

Természetes energiaforrás egy kis tudományos magyarázattal:

Szó szerint kiugrok az ágyból reggelente

„ Évekig voltam depressziós, állandóan fáradt és életunt. A Q10-nek köszönhetően ez azonban már a múlté. Néhány hetes szedés után már éreztem a kis energizáló kapszulák hatását”- mondja Marx Ernőné Zsuzsanna. Tisztában van azzal, hogy energiára van szüksége kedvenc időtöltéséhez, a gyors gyalogláshoz..

Sokkal könnyebb élvezni az életet úgy, hogy van energiánk azokhoz a dolgokhoz, amik örömet okoznak. Így van ezzel Zsuzsanna esetében is, aki egy aktív budapesti nyugdíjas és saját szavaival élve annyi energiája van, hogy reggelente csak úgy „kipattan” az ágyból. Hogy mi a titka? Egy kis kapszula, olyan aktív hatóanyaggal, ami segít a szervezetnek abban, hogy energiát tudjon termelni a sejtek belsejében. Ez tényleg nagyon hatásosnak bizonyult.”Nagyon aktív életet élek, ebbe beletartozik a kedvenc időtöltésem is, a gyors gyaloglás és a kertészkedés is. A vidéki telkem majdnem egy hold, szóval el lehet képzelni mennyi energia kell ahhoz, hogy rendben tudjam tartani.”- meséli Zsuzsanna, aki a Duna mellett lakik és gyakran sétál néhány órát a közelben.

Esküszik a Q10 kapszulákra

11 évvel ezelőtt valami történt az egészségével. Számos egészségügyi probléma követett egy candida-fertőzést. Az immunrendszere súlyos vereséget szenvedett, amit számtalan orvosi konzultáció követett, végül az orvosoknak sikerült azonosítania problémát. Egyik alkalommal Zsuzsanna felkeresett egy természetgyógyászt, aki mesélt neki a Q10-ről és azt mondta, hogy nagyszerű hatással van a fáradtágra.” Folyton depressziós és fáradt voltam. Úgy éreztem életunt vagyok, ami szörnyű volt, hiszen sosem éreztem ilyet azelőtt. Ez most már a múlté , de a Q10 kapszulák tényleg segítettek”- meséli.

Két héten belül érezte a hatást

Két héttel azután, hogy Zsuzsanna elkezdte szedni a Q10 kapszulákat, kezdte érezni, hogy minden megváltozik. „Tényleg éreztem a változást. A kedvem is sokkal jobb lett, és nagyszerűen éreztem magam, nem úgy, mint korábban. Zsuzsanna nagyon elégedett a termékkel. Izgatottan ment a gyógyszertárba, hogy megossa velük nagyszerű tapasztalatait a Q10-zel kapcsolatban.

Az immunrendszer támogatója

A csúnya candida-fertőzés, ami minden problémájának okozója volt, teljesen megszűnt és Zsuzsanna szerint a Q10 kapszulákkal képes aktívan tartani az immunrendszerét. Zsuzsanna a migrénes fejfájásra magnéziumot is szed már

körülbelül 10 éve. „ A természetgyógyászsom beszélt nekem arról,hogy az én koromban legtöbbször a magnéziumhiány okozza a migrénes fejfájást, ezért minden nap beveszek egy magnéziumtablettát és nagyszerűen érzem magam”.

{Kép melletti szöveg:

„Hihetetlen,hogy mennyi energiám van a Q10 kapszuláktól. Szó szerint kiugrom az ágyból reggelente. – meséli Marx Ernőné Zsuzsanna. Természetgyógyásza beszélt neki a hatóanyagról, ami segíti a szervezet energiatermelését.

A legtermészetesebb energiaforrás

Minden sejtünk tartalmaz egy kis erőművet, amit mitokondriumnak hívnak. Itt termelődik az energia. azonban ehhez a folyamathoz szükség van a Q10 jelenlétére, egy vitaminszerű tápanyagra,ami a zsírokat,szénhidrátot, fehérjéket ATP-vé alakítja át, ami az energia kémiai tároló helye. A szívizom sejtjei több kis erőművet tartalmaznak, mint más sejtek, ami azért van, mert a szívnek hatalmas mennyiségű energiára van szüksége. Két újabb vizsgálatban igazolták, hogy azoknak az idős embereknek, akik Q10et szedtek, lényegesen erősebb volt a szívizomuk, és akár 54%kal kisebb valószínűséggel haltak meg szív- és érrendszeri megbetegedésben.

Mindig válasszon hiteles terméket

A konzim Q10 esetében nagyon fontos, hogy olyan terméket válasszunk,ami dokumentált felszívódással rendelkezik. Nagyon sokféle Q10 márka van forgalomban, de a többsége nem rendelkezik olyan dokumentációval,ami igazolná a felszívódásukat a szervezetben. A Q10 csak úgy tudja kifejteni a hatását, ha felszívódik a véráramban. Az a Q10 márka, amit Zsuzsanna is választott, közismert dokumentált minőségéről és biztonságáról. Tény, hogy ezt a Q10 készítményt választotta a Nemzetközi Koenzim Q10Társaság is hivatalos referenciatermékévé. Ez a szervezet irányítja az összes Q10-zel kapcsolatos kutatást világszerte.

A tápanyagok a mitokondriumban alakulnak át energiává. Gyakran a koenzim Q10 hiánya az oka annak, hogy a sejtek nem képesek elegendő mennyiségű energiát termelni. Ez legyengíti a szervezet természetes védekezését a betegségekkel szemben.

A 81 éves István felfedi titkát, a „fiatalság forrását”

A szíve, sokkal erősebbnek tűnik

„Amikor olvastam a svéd tanulmányról, amiben idős emberek kaptak szelént és Q10et, és fantasztikusan érezték magukat tőle, én is ki akartam próbálni- mondja a 81 éves Vránics István- Ezután el sem tudtam hinni, hogy milyen hatással volt rám. A szívem sokkal erősebben pumpál és a vérnyomásom is csökkent.”

„Amikor leszálok a buszról, hogy felsétáljak a hegyre a borospincémhez, úgy érzem, mintha puskából lőnének ki. El sem tudom hinni, hogy ennyi energiám van”- mondja a 81 éves nyugdíjas. Könnyedén fel tudná venni a versenyt a nála 20 évvel fiatalabbakkal is, hiszen úgy érzi, visszatért a fiatalosága amióta a szelén és Q10 kapszulákat szedi. „ Valójában egy gyógyszerári magazinban olvastam, hogy ingyen kaphatok egy könyvet a svéd tanulmányról, amiben a svéd tudósok ezt a kombinációt adták idős embereknek. Elolvastam a könyvet és úgy döntöttem, kiprobálom a szelén és Q10 kombinációt. Úgy éreztem csoda történt. Éreztem, hogy újra energia foryog az ereimben”- meséli István.

54%-kal csökkent a halálozási arány

A KiSel-10 vizsgálatot, amire István utalt, 443 egészséges 70 és 88 év közötti svéd résztvevővel végezték. A résztvevők fele napi 200mg Koenzim Q10-et és 200 mikrogramm szelén élesztőt kapott, míg a másik fele ezzel megegyező placebo. A szelén és a Q10 csoportba tartozó emberek körében 54%kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozási arány és a szívizomműködésük is jelentősen javult a placebo-csoportéhoz képest. Általánosan jobban érezték magukat és az életminőségük is jelentősen javult. Ez a vizsgálat inspirálta Istvánt arra, hogy kiprobálja a kombinációt. Az eredmény magáért beszél.

Egy hónap után érezte a hatást

„ AZ én koromban már normális, ha a szervezet lelassul. Az izmok elvesztik erejüket és az energiaszint is csökken. Én viszont úgy érzem, hogy ez a folyamat megfordult. Fiatalabbnak érzem magam, a szívem erősebbnek tűnik és nem fáradok el olyan könnyen. A szelén és Q10 kombinációja teljesen megváltoztatta az életemet. –meséli és hozzáteszi, hogy ez a hatás nagyjából egy hónap után jelentkezett.

Csökkentette a vérnyomását

Azon kívül, hogy sokkal több az energiája és az ereje, Vránics István azt is észrevette, hogy a vérnyomása is csökkent. „Miután elkezdtem szedni a szelén- és Q10 készítményt, a vérnyomásom is a normál tartományon belül maradt. Ennek eredményeképpen jobban is alszom” – magyarázza István. A vérnyomása meglehetősen magas volt, ami most már 140/70 körüli értéken mozog, a pulzusa pedig 50-60 között van., ami egyedülálló egy ilyen korú férfinál.

Odafigyel az egészségére

Annak ellenére, hogy István 40 éve készít finom borokat és mértékkel szívesen fogyaszt is az elkészült nedűből, nagyon odafigyel az egészségére, és különös gondot fordít magára. „Mindig is érdekelt az egészségem, ezért odafigyelek arra, hogy mit eszem és hogyan élek., ezért az elmúlt 15 évben nagyon sok egészségügyi magazint is olvastam”. Aktívan műveli a szőlőt, és készíti a bort. Nyáron kiköltözik a pincéhez és csak ritkán megy haza. „Remélem még nagyon sokáig fogom tudni folytatni a borászkodást a szelén és Q10 készítménynek köszönhetően.

{Kép melletti szöveg:

„Amikor a buszmegállóból felsétálok a pincéhez, a fiatalok mindig megállnak és felajánlják, hogy felvisznek autóval. Szerencsére vissza tudom utasítani szíves ajánlást a rengeteg energiámnak köszönhetően, mert még mindig úgy tudok felmenni, mintha puskából lőttek volna ki.”- mondja a 81 éves Vránics István, aki nagyon hálás az erőért, amit a szelén és Q10 készítménytől kapott. }

Egy új gyógymód szüntette meg a hónapokig tartó álmatlanságot:

Végre Újra tudok aludni

Hónapokon keresztül Lukács Gyuláné képtelen volt aludni egy betegség miatt. A kezelése után se tért vissza a normál alvási ritmusa. Aztán az ismerőse ajánlására elkezdte szedni a melatonint és végre tudott ismét aludni.

Egy éve Lukács Gyuláné a kimerülés határán állt. Egy hónapra kórházba került egy súlyos bélgyulladás miatt és ezalatt az idő alatt a betegsége megakadályozta a természetes, nyugodt alvásban.

„Nagyon kellemetlen volt. A gyulladás miatt állandóan WC-re kellett járnom éjszaka is . Épp hogy csak elaludtam, már újra felébredtem, hogy mennem kell. Miután keztem mostam és visszamentem az ágyba, már teljesen éber voltam.- mondja Magdi néni.

A problémák otthon is folytatódtak

Miután jobban lett és hazaengedték a kórházból, az alvási problémák otthon is folytatódtak. Ekkorra az alvási ritmusa úgy felborult, hogy nehéz volt visszaállni a rendes pihenésre.

„ Állandóan fáradt voltam és teljesen kimerültem. Éjszaka és nappal se tudtam egy jót pihenni, mivel a szervezetem teljesen összezavarodott az állandó felébredéstől éjszakánként. „

Az ismerőse ajánlotta a melatonint

Végül ismerősehez fordult segítségért a normál alvási ritmus visszaállítása érdekében. Az ismerőse a melatonint ajánlotta neki, a melatonin a szervezet 24 órás ciklusára gyakorolt jótékony hatása miatt. Magdi néni hamarosan érezte is a melatonin jótékony hatását.

„Csak öt napig szedtem a melatonint és az alvási ritmusom visszaállt a normális szintre. nagyon nagy megkönnyebbülés volt végül egy teljes éjszakát végigaludni. Hamarosan abba is hagytam a szedését, mivel attól féltem, hogy ha állandóan szedem, hozzászokik a szervezetem és nem lesz mihez forduljak, ha újra fellépnek nálam az alvási problémák. Bár aggodalmam felesleges volt, Miután az alvási ritmusom helyreállt, már rendszeren tudtam aludni újra. Most már csak egyet-kettőt veszek be néha-néha.

Gyűjti a tájékoztató füzeteket a nyugdíjasklub számára

A melatonin mellett Magdi néni más termékeket is hasznosnak talált. A rost például nagy segítséget jelentett bélproblémáira. Most már gyűjti a tájékoztató füzeteket a termékek dobozáról, így meg tudja őket mutatni társainak a nyugdíjasklubban.

„Mindenkinek ajánlom a nyugdíjasklubban, akinek van valamilyen problémája, hogy nézzon utána a tájékoztató füzetben, mivel nekem nagyon jó tapasztalatom volt az étrend-kiegészítőkkel, sokat segítettek egészségi állapotom javulásában. Biztosan tudom, hogy akik kipróbálták, azoknak is pozitív tapasztalatuk volt a termékekkel kapcsolatban. „

{Kép alatti szöveg: Melatonin- a természetes alvás mentőöve

A melatonin a szervezetben előforduló hormon, amit egy kis, borsószem nagyságú mirigy állít elő az agyban, amelyet tobozmirigynek hívnak. A melatonin szabályozza a szervezet 24 órás ritmusát, a sejtanyagcserét és kontrollálja néhány egyéb hormon kiválasztását.

A szervezetünk megnöveli a melatonin termelését ahogy sötét lesz, ezzel is segítve az alvási ciklus szabályozását. Néhány tevékenység, pl éjszakai műszakban való dolgozás, repülőút más időzónában felboríthatja ezt a tevékenységet, ezzel zavart okozva a természetes alvási ciklusban. A melatonin szedésével képes lesz szervezete visszaállítani a normál alvási ciklust, egyszerűbbé téve az elalvást, még akkor is, ha a 24 órás ciklus felborult. A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!}

Természetes hormon

A melatonin egy hormon, amit a tobozmirigy termel sötétedés hatására. A melatonin álmoságot indukál, ez váltja ki az esti fáradtságot. Valamilyen oknál fogva bizonyos embereknél a melatonin termelődése nem megfelelő ahhoz, hogy támogassa ezt a létfontosságú funkciót. Az éjszakai műszak is képes megszüntetni a melatonin termelődését, az éjszakai mesterséges megvilágítás következményeként. Kutatók megállapították, hogy bizonyos hormonális eredetű súlyos megbetegedések is összefüggésbe hozhatók a nem megfelelő melatonintermeléssel. (amellett, hogy támogatja az alvást, a melatonin erős antioxidáns is) A melatonin egy természetes hormon, ami szabályozza a nappal és az éjszaka megítélését, ezért nagyon fontos az alvási minta szempontjából.

Tudományosan dokumentált

Egy brit tanulmányban kimutatták, hogy a melatoninnak jó hatása van az álmatlanság kezelésében rövid és hosszú távon egyaránt 18-80 éves betegek esetében. Kifejezetten az 55 évesnél idősebbek részére előnyös a hatóanyag alkalmazása. A melatonin szedése rendkívül jól tolerálható és a kezelés befejezésekor sem jelentkeztek elvonási tünetek. Ez a tanulmány más melatoninnal kapcsolatos vizsgálatokat is támogat, mivel ez egy hasznos gyógymód, ami természetes módon segíti az alvást.

A Patika Magazin Partner Melléklet 2014. őszi számában megjelent cikkek tartalma¹³²

2.oldal

Fájdalommentesen mindenhová el tudok sétálni

„Amikor reggelente felkeltem, alig bírtam elindulni, annyira fájtak a térdeim, de a glükózamin, amit szedek, briliánsán működött” - mondja Lukovszki Mária megkönnyebbülve, hogy most már bárhová képes elsétálni teljes mértékben fájdalom nélkül.

25 év a szalag mellett egy buszgyárban nagyon igénybe vette Lukovszki Mária térdeit, és három évvel ezelőtt már annyira fájni kezdtek, hogy szüksége volt valamire, ami megoldást jelent a számára. „Egyik nap felkaptam egy magazint a gyógyszertárban, és egy nagyon érdekes cikket találtam a glükózaminról, és úgy gondoltam, hogy talán ezt megéri kipróbálni” - meséli. Nem kellett sokáig várni a hatásra. „Körül- belül három hét után éreztem a változást - mondja -, hirtelen sokkal könnyebben tudtam felállni és járni is. Általában mindenhová gyalog megyek, és nem használok tömegközlekedési eszközöket.”

Vigyáz az unokákra

Térdfájdalom nélkül sokkal könnyebb lett Mária élete: Négy unokája van, és jó nagymamájuk szeretne lenni, ami nem túl könnyű, ha az ember nem tudja a lépést tartani velük. „Most, amikor itt vannak rengeteget tudok játszani velük, és ez nagy öröm a számomra. Korábban ez nagyon megerőltető volt a térdeimnek” - ismeri el Mária.

Remekül érzi magát reggelente

Amikor Mária visszagondol azokra az időkre, amikor még fájtak a térdei, akkor jön csak rá, milyen nagy változás történt. „Azelőtt a térdeim recsegték-ropogtak, és néha összecsucoltak, miközben egyenesen álltam, mintha nem

¹³² VJ/90-4/2015. számú irat 3/15. számú melléklete

bírná el a súlyomat - meséli -, emellett egy kellemetlen égő érzést is éreztem reggelente, ami nagyon zavaró volt. Ez mostanra már teljesen elmúlt."

Mintha új térdeim lennének

Amióta Mária szedi a glükózamint, remekül érzi magát.

Ingyenes gyógyszerértékesítési egészségügyi folyóirat

Kiadja: Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.

Felelős kiadó: Fári István

Kiadó:

1146 Budapest, Dózsa György út 19.

H 1437 Bp. 70. Pf. 275

Telefon: (1)467-8060

Fax: (1)363-9223

E-mail cím: galenus@galenus.hu

Nyomdai előállítás:

Zrínyi Nyomda Zrt.

H-1212 Budapest

II. Rákóczi Ferenc út 177-179.

Sokszorosítás helye: Budapest Sokszorosítás ideje:

2014. október

Megrendelés sorszáma 140826

Terjesztés: ingyenesen a gyógyszerértékesítőkben

ISSN 1416-4671

PARTNER

MELLÉKLET

„Nagyon hálás vagyok azért, hogy bárhová elsétálhatok fájdalom nélkül, és játszhatok az unokáimmal” mondja Lukovszky Mária. A glükózaminnal sikerült meggyógyítania fájó térdízületeit.

„Olyan, mintha új térdízületeim lennének. Azelőtt egy forró és égető érzést éreztem az ízületeimben, de ez mostanra teljesen meg-szűnt. Bárhová el tudok menni, és keresztülsétálhatok a városban is, amikor a bevásárlást intézem, de ezt három évvel ezelőtt nem tudtam volna megtenni."

Szakértők ajánlásával

A glükózamin az egészséges ízületek építőeleme, ami biztosítja a porcok erejét, rugalmasságát és tartósságát. Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy a glükózaminnak jó hatása van a fájdalom megszüntetésében, az ízületi progresszió és romlás megállításában és az ízületi működés javításában.

Artrózis kezelésére

A legjobb hatása a glükózamin-szulfátnak van. A „szulfát” utószó jelzi a kén jelenlétét, mely elengedhetetlen ahhoz, hogy a glükózamin megfelelően beépüljön. Egy európai kutatócsoport nemrég adott ki egy új kezelési irányelvet, amiben a glükózamin-szulfát kifejezetten ajánlott az artrózis elsőszámú terápiájaként.

EZZEL AZ ÖN TÉRDEI IS „JÓL JÁRNAK”!

Az arthrosis az ízületi porc fokozatos degenerációjához, kopásához vezet. Később a kopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését.

Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja:

A Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti:

- Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését(Ref3,4)
- Glukozamin Pharma Nord enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis esetén javítja az érintett térdízület funkcióját(Ref4)
- A Glukozamin Pharma Nord tartály könnyen nyitható tetővel van ellátva
- A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető
A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert.
Minden kapszula 509 mg glükózamin-szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mg glükózaminnak.
Lezárás dátuma: 2012.03.12

Ref. 1. Towheed et al. The Cochrane Library, Issue 4,2002. Ref. 2. Muller-Fasbender et al. Osteoartr Cart 1994;2:61-69. Ref. 3. Keganster JY et al. Lancet 2001;357:251-256.

Rtf. 4. Pavelka K et al. Arch totom Med 2002, 162:2113-2123.

Pharma Nord

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!

Nincs szükség fájdalomcsillapítóra többé:

A csípőm rendben van, és tudok éjjel aludni

Kersánszky Ágnes évekig arra kényszerült, hogy fájdalomcsillapítókat szedjen annak érdekében, hogy el tudja látni a munkáját, de miután elkezdte szedni a glükózamint, képes volt rá fájdalomcsillapítók nélkül is.» Végre tudok aludni éjszaka, és nem szenvedek attól a szörnyű fájdalomtól, ami eddig kísértett” - meséli. Azelőtt Kersánszky Ágnesnek könnyek gyűltek a szemében az elviselhetetlen fájdalom miatt, amit a csípőjében érzett. Mostanra ezek örömkönnyekké váltak, mert többé már nincs szüksége fájdalomcsillapítókra ahhoz, hogy végigdolgozza a napját. „A glükózamin tényleg használt. Most már rengeteget enyhült a fájdalmam, és végig tudom aludni az éjszakát, ami azért nagyon fontos, mert különben nagyon nehezen tudnám ellátni a munkámat napközben”- magyarázza Ágnes. „Nincs szükségem többé fájdalomcsillapítókra ahhoz, hogy végigcsináljam a napi teendőimet. Ez hatalmas megkönnyebbülés számomra” - mondja Kersánszky Ágnes, aki a glükózamin segítségével hatékonyan számolt le a fájdalommal

Nincs szükség fájdalomcsillapítóra többé:

Kersánszky Ágnes megkönnyebbült, amikor rátalált a glükózaminra, ami egy természetes rákpáncélkivonat, melyet az arthrosis vagy rongálódott porc kezelésére használnak. „Meggyőződésem, hogy sokkal jobb megoldás, mint hogy megbirkózzak a fájdalommal, de amióta elkezdtem szedni a glükózamint, valami történt - magyarázza Ágnes, körülbelül három hét után észrevettem, hogy nincs szükségem annyi fájdalomcsillapítóra, mert a panaszaim jelentősen csökkentek.”

Másoknak is elmeséli

Mondanom sem kell, Ágnes nagyon lelkes, amiért sikerült ilyen eredményeket elérni, és gyakran megosztja olyanokkal is a tapasztalatait, akik hasonló panaszokkal rendelkeznek. „Úgy gondolom, hogy ez tényleg sokat segített nekem. Tegnap például 12 órát dolgoztam, és a nap végére csak enyhe fájdalmat éreztem, nem úgy, mint annak idején. Az is hatalmas megkönnyebbülés, hogy nem kell több fájdalomcsillapító szert bevennem ahhoz, hogy megbirkózzak a fájdalommal. Mostanra könnyen fel tudok állni a létrára is, ha szükség van valamire a polcra, és hosszabb ideig is képes vagyok állni, mindenféle kellemetlenség nélkül. Előfordult az is, hogy könnyek szöktek a szemembe, olyan fájdalmaim voltak, de most már ez megszűnt. Ágnes könnyedén teszi meg a 2,5 kilométeres távot a buszmegálló és a munkahelye között, amire régen képtelen volt.

Természetes megoldás a fájó ízületeknek

Az ízületek minden életkorban okozhatnak kellemetlenségeket. Különösen az idősebb korosztály tapasztalja meg az arthrosis maradandó károsodást okozó hatását, amikor az ízületi porc fokozatos romlása fájdalmat és a mobilitás csökkenését okozza, de fiatalabb korban is előfordulhatnak ezek a tünetek. Míg a fájdalomcsillapítók és gyulladás gátló szerek csak a tüneteket kezelik, addig a glükózamin jobb megoldásnak bizonyul számosokból kifolyólag a glükózamin

- az ízületi porc természetes építőköve
- tudományos vizsgálatok igazolják, hogy a glükózamin-szulfát olyan hatékonyan képes csökkenteni a fájdalmat, mint az NSAID-ek (nem szteroid fájdalomcsillapító szerek)
- kevés mellékhatással rendelkezik a glükózamin-szulfát az egyetlen olyan gyógymód, ami képes megállítani az ízületi porc további romlását. Bizonyos mértékig képes újjáépíteni az elhasznált porcot is.
- A glükózamin szedését ajánlott az MSM (metilszulfonilmetán) masszírozó krém helyi alkalmazásával kiegészíteni, mivel erről a természetes hatóanyagról kimutatták, hogy nemcsak kapszula formájában belsőleg alkalmazva, de külsőleg is, közvetlenül a bőrbe masszírozva a fájdalmas területen is kifejti hatását.

Természetes hatóanyag segített rendbe hozni Zoltán sérült térdét:

Újra fájdalom nélkül tudok kézilabdázni

A kézilabda egyike azoknak a sportoknak, mely a lehető legjobban igénybe veszi a térdízületeket, ráadásul Lipcsik Zoltán még súlyos sérüléssel is küzdött, de gyógyszerész testvére segített neki felépülni. „A glükózamin, amit javasolt nekem tény-leg nagyon jó hatással volt a térdízületeimre. Újra tudok kézilabdázni, és a munkámat is gond nélkül tudom folytatni testnevelő tanárként” - meséli Lipcsik Zoltán. „Májusban játszottuk a bajnokság utolsó fordulóját, és az utolsó két mérkőzésen már teljes értékű játékosként vettem részt, nem sérültként. Biztos vagyok benne, hogy a glükózamin phisioterápiával kombinálva valóban segített. A fájdalmam két hónap után elmúlt, és azok a mozdulatok, melyek korábban gondot okoztak, már nem jelen-tettek problémát többé” - mondja Lipcsik Zoltán, 2. osztályú kézilabdázó, aki már több mint 30 éve aktív játékos.

Rongálódott porcok

A kézilabda nagyon igénybe veszi a térdízületeket, különösen Zoltán esetében, mivel a karrierje első 15 évében hivatásszerűen kézilabdázott. 1997-ben térdszalag szakadása volt, és nagyon hosszú ideig tartott a felépülés. Három évvel ezelőtt szintén csúnyán megsérült, amit műteni is kellett. Az orvos megállapította, hogy Zoltán térdében a porcok megrongálódtak, ezért műtétet javasolt részére, emellett Zoltán testvére, aki gyógyszerészként dolgozik, más javaslattal is előállt. Szerencsére.

A glükózamin használt

„Glükózamin-szulfát szedését javasolta - magyarázza Zoltán, és úgy döntöttem, hogy megfogadom a tanácsát. A glükózamin kétségtelenül használt nekem, és azóta is szedem a készítményt." Nagyon megkönnyebbült, amikor felfedezte ezt a természetes terápiát, mivel lehetővé tette számára, hogy újra a régi legyen.„Amikor a térdeim rossz állapotban voltak, elérkeztem egy olyan pontra, ahol abba kellett hagynom a sporttevékenységet, egyszerűen azért, mert a térdeim nem bírták. Sőt, még a munkámban is korlátozva voltam, mivel testnevelő tanárként dolgozom a Pécsi Egyetemen, és nem tudtam sem guggolni, sem pedig letérdelni" - mondja.

Gyorsabb gyógyulás

Amikor Zoltán összehasonlítja a két sérülést, azt, ami 1997-ben történt, és a mostanit, érezhetően gyorsabban gyógyult a második alkalommal, amikor glükózamint is szedett.„1997-ben az első sérülésem után majdnem egy évet kellett kihagynom. A második alkalommal, amikor már glükózamint is szedtem, sokkal gyorsabban gyógyultam, és hamarabb visszatérhettem a csapatba is. Biztosan kijelenthetem, hogy közel 100 százalékos a felépülésem, és meggyőződésem, hogy ehhez jelentős mértékben hozzájárult a glükózamin szedése."„Csodálatos, hogy folytathatom a kedvenc sportomat, a kézilabdát, de más tevékenységet is, mint az úszás a Balatonban vagy a síelés. Szintén újra részt vehetek hosszútáv-futó versenyeken" - mondja Lipcsik Zoltán, akinek a glükózamin-szulfát segített.

Hatóanyag, ami javítja a sérült porcot

A porc az a szövet, ami párnaként védi az ízületeket, és megakadályozza, hogy az eddal csontvége egymáshoz dörzsölődjenek. A kormeniscus előrehaladtával és a kemény fizikai igénybe-vétel következtében, mint például a kézilabda, a porcok rongálódnak. A tudomány azonban felfedezte a glükózamint, az egészséges porc építőkövét, ami segíthet megelőzni a porcok romlását, és bizonyos mértékig képes újraépíteni a már károsodott szöveteket.

6.oldal

A nassolás iránti vágyam elmúlt, és emellett három kilót is fogytam

„Minden ruhám újra jól áll rajtam, és nem érzem úgy, hogy állandóan édességet kell ennem, mint azelőtt” – mondja Sárdi Cintia gyógyszerértári asszisztens, akinek szüksége volt egy kis segítségre ahhoz, hogy visszanyerje az alakját a terhesség után. Az articsóka kivonat volt a megoldás a problémájára.„Három kilót fogytam az étrend-kiegészítő segítségével, és most elégedett vagyok az alakommal, mivel a ruháim is sokkal jobban állnak rajtam” - mondja Sárdi Cintia gyógyszerértári asszisztens, aki a terhesség után felszedett néhány kilót, és szüksége volt valamire, ami segít neki visszaszerezni régi alakját.

„Sokkal magabiztosabb vagyok, mivel minden ruhám újra remekül áll rajtam. Az étrend-kiegészítő segítségével – amit szedek - sikerült három kilót leadnom" - mondja Sárdi Cintia, aki rendkívül boldog az új alakjával. Cintiát teljesen lenyűgözte, hogy az étrend-kiegészítő segítségével nem kívánja annyira az édességet, és az étvágyát is kordában tudja tartani.„Azelőtt képes voltam egy egész tábla csokoládét is megenni egy délután alatt. Most már nem érzek késztetést az édességevés iránt, amikor itthon vagyok" - meséli.

Kiegyensúlyozott étkezés

Cintia azt is észrevette, hogy ha folytatja a megszokott étkezéseket, nem szöknek fel rá a kilók. „Ez az egészben a legjobb”- mondja. - „Amikor szülés után otthon voltam a babával, könnyen tudtam diétázni, *de most, hogy visszajöttem dolgozni, nincs időm arra, hogy szigorúan diétázzak. Annak ellenére, hogy nem folytatok szigorú diétát, és rendszeren étkezek, nem jönnek fel rám a kilók.”

Articsóka és króm'

Cintia gyógyszerértárai asszisztensként dolgozik Mohácson, és a munkája kapcsán talált rá arra a tudományos megfigyelésre, hogy az articsóka kivonat eredményes a testsúlycsökkentésben, sőt a C-vitamin még inkább erősíti ezt a hatást.

„Körülbelül egy hete kezdhettem el szedni a tablettákat, amikor éreztem, hogy az étvágyam csökkenni kezd. Az étrend-kiegészítőnek köszönhetően sikerült pár kilótól megszabadulnom, és megtartani az elért eredményt.”

Nem sportol

Mióta Cintia újra a gyógyszerértárban dolgozik, nincs ideje arra, hogy sportolni járjon. „Nagyon szeretek kerékpározni –mondja, de nem igazán sportolok rendszeresen, és mivel hízkony típus vagyok, nagyon megnyugtató a számomra az, hogy találtam valamit, ami segít fittnak és karcsúnak maradni. "Cintia szívesen ajánlja azoknak is az étrend-kiegészítő szedését, akik hozzá fordulnak a gyógyszerértárban tanácsért a fogyókúrájuk kapcsán. „Örömmel osztom meg saját tapasztalataimat az étrend-kiegészítővel kapcsolatban, és ezt általában mindenki pozitívan fogadja.”

Ez lehet a tökéletes fogyókúra tabletta

Fogyjon állandó hatással

Elérkezett arra a pontra, amikor úgy érzi, örökre feladja a fogyókúráját? Nos, van egy jó hírünk, ami biztosan mosolyt fog csalni az arcára: A tudomány napvilágra hozott egy teljesen új koncepciót, ami frontálisan kezeli a fogyókúra problémákat. A kutatók évekig dolgoztak ezen a feladaton, és végre sikerült felfedezniük az általuk „fogyókúra forradalomnak” nevezett terméket, ami lehetővé teszi az áhított súlycsökkenés elérését.

Articsóka a súly csökkentésére

Az étrend-kiegészítő azokon a kulcsfontosságú területeken támogatja a fogyást, amelyek normális esetben meglehetősen kritikusak. Például csökkenti az étvágyat, ezért kevesebb ételt fogyasztunk anélkül, hogy éhesek maradnánk. Az étrend kiegészítő articsóka kivonat tartalmaz, egy természetes hatóanyagot, ami hatékonyan támogatja a fogyási folyamatokat.

Nincs több nasi

Sőt mi több, ez a formula krómot is tartalmaz, ezt a gyakran alábecsült ásványi anyagot, ami segíti a vércukorszint stabilizálást. Ez különösen jó hír azoknak, akikre olykor rátör a kontrollálhatatlan édességezés, de a stabil vércukorszint csökkenti a „kalóriabombák” utánisóvárgást, ezáltal sokkal könnyebb lesz a súlycsökkentés. Ha távol maradunk az édességektől, a fogyás is könnyebbé válik.

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST!

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért. A Be-Fit a legújabb fogyókúra stratégia képviselője: öt az egyben tablettát, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában

Kövesse a súlycsökkentés lépéseit

- Fogyás
- Csökkentse a súlyát és tartsa 1 meg az elért eredményt¹
- Zsírégetés
- Égessen több zsírt és szénhidrátot²
- Stabil vércukorszint
- Nincs több édesség utáni sóvárgás:
- Méregtelenítés
- Távolítsa el szervezetéből a nemkívánatos salakanyagokat³
- Több energia
- Csökkentse a fáradtságot³

Be-Fit pharma Nord

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka-kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz. Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést. Krómmal, mely hozzájárul a normál makro tápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához. C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyag cseréhez Pharma Nord és a fáradtság csökkentéséhez.

www.be-fit.hu

Végre végig tudom aludni az éjszakát

„A melatonin igazi áldás a számomra. Amikor beveszem ezt a természetes hatóanyagot, nem kelek fel éjjel, és az altatókkal' ellentétben, reggel nem ébredek kábultan- mondja Gógl Éva. Meglepő módon nagyon sokan használnak altatószereket azért, hogy el tudjanak aludni éjszaka. Gógl Éva is azok közé az emberek közé tartozott, akik kipróbálták az altatót, de rátalált egy sokkal jobb gyógymódra. A természetes orvosság, amit azért tart, hogy átaludja az éjszakát, a melatonin, és ez csodálatosan működik. „Azelőtt folyton felébredtem az éjszaka közepén, de a melatonin tablettákkal átalszom az éjszakát, és nagyszerűen ébredek” - mondja Gógl Éva.

Tudományosan dokumentált

Egy brit tanulmányban kimutatták, hogy a melatoninnak jó hatása van az álmatlanság kezelésében rövid és hosszú távon egyaránt 18-80 éves betegek esetében Kifejezetten az 55 évnél idősebbek részére előnyös a hatóanyag alkalmazása. A melatonin szedése rendkívül jól tolerálható, és a kezelés befejezésekor sem jelentkeztek elvonási tünetek. Ez a tanulmány más melatoninnal kapcsolatos vizsgálatokat is támogat, mivel ez egy hasznos gyógymód, ami természetes módon segíti az alvást. „Mielőtt aludni megyek, odakészítem a melatonint tartalmazó készítményt, és végig tudom aludni az éjszakát - magyarázza a 60 éves hölgy, az elalvás nem okoz gondot nekem, viszont általában felébredek az éjszaka közepén, de a melatoninnal ezt teljesen el tudom kerülni"- mondja.

Érdekes újságcikk

Éva sok évvel ezelőtt hallott először a melatoninról, és tudta, hogy a természetes hatóanyag a tobozmirigyre hat, ami felelős az úgynevezett cirkadián ritmus szabályozásáért, az alvás-ébrenlét ciklusért, ami nagyon fontos az egészség és a jó közérzet szempontjából. „Biológiából diplomáztam, és korábban olvastam már a melatoninról, de volt egy újságcikk, amit az egyik ismerősömnél olvastam, és ez felkeltette az érdeklődésemet a melatonin iránt" - magyarázza. Éva alvás-problémái akkor kezdődtek, mikor még a harmincas éveinek elején járt, és ez folyamatos gondot okozott neki egészen addig, amíg el nem kezdte szedni a melatonint.

Nem szeret altatószerekkel aludni

Éva gyógyszerész lánya hozott neki először melatonint. „Ez tökéletesen megfelel a számomra, mivel nagyon egészségtudatos vagyok, és még a gondolatát sem szeretem annak, hogy altatószereket használjak. A melatoninnal el tudok aludni, nem ébredek fel éjszaka, és reggelente kipihten ébredek. Azelőtt, amikor egy rövid ideig kipróbáltam az altatószereket, kábán ébredtem, és azonnal szükségem volt egy nagy adag kávéra, hogy magamhoz térjek”- emlékszik vissza Éva.

Nagy megkönnyebbülés

Nagy megkönnyebbülést jelentett számára az a tudat, hogy nem fog felébredni az éjszaka közepén. Most, amikor beveszi a készítményt, tudja, hogy átalussza az éjszakát, és nagyszerűen fog ébredni. „Mivel ez egy természetes anyag, nem zavarom meg vele a szervezetemet. Az is - nagyon sokat számít, hogy a melatoninhoz nem lehet hozzászokni. Mindig az éjjeliszekrényemen van, mivel számomra a megfelelő alvás mindennél fontosabb, és a melatoninnal ez elérhetővé vált.”

Természetes hormon

A melatonin egy hormon, amit a tobozmirigy termel (az emberi agy közepén helyezkedik el) sötétedés hatására. A melatonin álmodást indukál, ez váltja ki az esti fáradtságot. Valamilyen oknál fogva bizonyos embereknél a melatonin termelődése nem megfelelő ahhoz, hogy támogassa ezt a létfontosságú funkciót. Az éjszakai műszak is képes megszüntetni a melatonin termelődését, az éjszakai mesterséges megvilágítás következményeként. Kutatók megállapították, hogy bizonyos hormonális eredetű súlyos megbetegedések is összefüggésbe hozhatóak a nem megfelelő melatonin- termelődéssel (amellett, hogy támogatja az alvást, a melatonin erőteljes antioxidáns is). A melatonin egy természetes hormon, ami szabályozza a nappal és éjszaka meg-ítélését, ezért nagyon fontos az alvási minta szempontjából.

'Aludni természetesen a legjobb, ebben segít a melatonin

A pihentető alvás megsokszorozza másnapi energiánkat.

- Szeretne elaludni, de csak forgolódik az ágyban és nem hagyják nyugton a kínzó gondolatok?
- Sokat dolgozott éjjel vagy hosszú időt töltött váltott műszakban, és alvászavarai keletkeztek?
- Távoli országba utazik, ahol az időeltolódás miatt fél attól, hogy nem fog tudni jól aludni?

Gondolt már arra, mi lehetne a segítség alvászavarai megszüntetésére?

A szervezetünkben ketyegő biológiai óra működéséért és az alvás-ébrenlét szabályozásáért az agyban a tobozmirigy által termelt melatonin hormon a felelős. A természetes melatonin termelődését az erős fény, a megzavart alvásrítmus, de akár az életkor előrehaladása is lecsökkentheti. Ma már van lehetőség melatonin bevitelre a természetes hormonhoz hatásában nagyban hasonló Bio-Melatonin 3 mg, vény nélkül kapható gyógyszerkészítménnyel.

Mert természetesen szeretnék aludni - megpróbálom melatoninnal!

A Bio-Melatonin 3 mg 30x és 60x kiszerelésben, gyógyszerértári forgalomban recept nélkül kapható. Keresse az Arany Mozsárral jelölt Pharma Nord termékeket a gyógyszerertárakban!

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95. Infóvonal: (1) 239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig www.pharmanord.hu

Ez a szer jelentett megoldást ízületi panaszaimra

„A gyógyszerésem javasolta nekem a szelén és a cink összetételt - mondja Bálint Ernőné lelkesen, hiszen az ízületei remekül vannak. Soha nem fogom abbahagyni a szedésüket „Jó okom van rá, hogy soha ne hagyjam abba a szelén- és cinktabletták szedését. Már 12 éve szedem folyamatosan - mondja Bálint Teréz. - Körülbelül két évvel ezelőtt tartottam egy kis szünetet, de egy hónap elteltével megbetegedtem, és még négy hónap alatt sem sikerült teljesen felgyógyulnom, szóval ezt a hibát még egyszer nem fogom elkövetni"- meséli. A szelén és cink étrend-kiegészítő tényleg csodákat tett a 71 éves nyugdíjas hölgygel. 2000 környékén úgy érezte, hogy valami nincs rendben az egészségével, és reumás megbetegedést diagnosztizáltak nála. Az orvos erős gyógyszereket írt fel, azonban az egyik alkalommal Térké tanácsot kért a helyi gyógyszerésztől, aki néhány egészség-ügyi magazint nyújtott át neki.

A gyógyszerésze javasolta neki a szelént

Gyógyszerésze ez alkalommal a szelénről is beszélt, és azt javasolta, hogy kezdje el szedni ezt a nyomelemet. „Azóta szedem is lelkiismeretesen, hiszen remekül érzem magam tőle, mivel nincs semmi panaszom az ízületeimre. A reumám miatt rendszeresen járok kezelésre és masszázsra, és legutóbb a masszöröm is megjegyezte, hogy az ízületeim és az izmaim nem olyan állapotban vannak, mint egy 71 éves nőé, hanem sokkal fittebbek."

Fiatalabbnak érzi magát a koránál

Térké azt is elmondta, hogy sokkal fiatalabbnak érzi magát a koránál, ami szemmel látható. „Ha valakinek elmondom, mennyi idős vagyok, nem hisznek nekem. Azt mondják, legfeljebb 60 évesnek nézek ki, és ennek nagyon örülök - meséli -, 10 évvel fiatalabbnak is érzem magam a koromnál, és biztos vagyok benne, hogy ezt a szelénnek is köszönhetem."

Fontos tápanyag

Tény, hogy a szelén az egyik legfontosabb tápanyag az emberi egészség szempontjából, és különösen létfontosságú az idősebb emberek számára, akik gyakran nem megfelelően étkeznek, ezért nem jutnak elegendő mennyiségű fontos tápanyaghoz. Még a kiegyensúlyozott táplálkozás mellett is nehéz hozzájutni a megfelelő mennyiségű szelénhez, mivel a termőföld szeléntartalma Európa nagy részén igen alacsony. Tanulmányok igazolják, hogy azok az emberek, akiknek magas a szelénszint a vérükben, számos egészségügyi előnyhöz jutnak:

- Kevesebb a daganatos megbetegedés
- Erősebb az immunrendszer
- Kevesebb fertőzést kapnak el
- Megfelelő a pajzsmirigy működése
- Erősebbek a körmök és egészségesebb a haj
- Egészségesebb a szív és az érrendszer

Aktív élet

Térké nagyon boldog, hogy ilyen jól van, és szerencsésnek érzi magát, amiért mozgalmas életet élhet, és lehetősége van azt csinálni, amit szeret. „Mindig nagyon aktív vagyok, és tele vagyok tervekkel. Ezért nagyon fontos, hogy egészséges maradjak, és' elkerüljem a betegségeket"- meséli. A napi teendők mellett, mint a csirkék és libák gondozása, sokat foglalkozik a családjával is. „A családom a mindenem, és ha nem lennék egészséges, nem tudnék olyan sok mindent megtenni értük, mint most. Imádom, amikor az egész család itt tölti a karácsonyt, és megfőzhetem a kedvenc ételeiket. Ez az, ami igazán boldoggá tesz."

Hiányzó tápanyag

A szelén létfontosságú tápanyag és úgynevezett nyomelem, amire nagyon kis mennyiségben van szüksége a szervezetnek ahhoz, hogy megfelelően működjön. A probléma ott kezdődik, hogy a legtöbb európai ember nem jut

megfelelő mennyiségű szelénhez az étrendből, és a hiányosság olyan problémákhoz vezethet, mint az immunrendszer legyengülése, töredezett körmök, és még számos egyéb veszélytelen tünet. A szelén és a cink szedésével, mint ahogyan azt Tériké is teszi, biztonságos és természetes módon támogatható az immunrendszer, és más olyan funkció, amelyeknél létfontosságú, hogy megfelelő legyen ennek és más tápanyagoknak a mennyisége a szervezetben. Kutatók szerint 30-50 különféle szelénfüggő fehérje létezik a szervezetben, és mindegyikük különféle funkciókat támogat. Ha a szervezet szelénhiányos, ezek a szelenoproteinek nem tudnak megfelelően működni, de szelénpótlással a fehérjék normalizálhatóak, és úgy működnek, ahogyan arra szükség van.

Védje magát szelénnel!

A Bio-Szelénium 100+cink+vitaminok L-selenometionint tartalmaz, mely a szerves szelén igen aktív, biológiailag a szervezetben jól hasznosuló formája. A szelén számos életfunkció-hoz: szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálnál alacsonyabb a szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusaiban. A Bio-Szelénium 100+cink+vitaminok étrend-kiegészítő termék A-, B6-, C- és E-vitamint, valamint cinket is tartalmaz. A készítmény ellátja a szervezetet a védelmet biztosító leg-szükségesebb antioxidánsokkal, vitaminokkal. A Bio-Szelénium 100TM+cink+vitaminok étrend-kiegészítő 30, 60 és 120 darabos kiszerezésben is kapható.

Keresse az Arany Mozsárral jelölt étrend-kiegészítőt a gyógyszertárakban és a gyógynövényboltokban!

Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok Minőségi dán készítmény a Pharma Nordtól!

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95. Infóvonal: (1) 239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig www.pharmanord.hu

HIRDETÉS

Anyá és fia:

Sokkal erősebb a szívünk a hatóanyagnak köszönhetően

„Sokkal energikusabb vagyok, és sikerült egy kicsit híznom is” - mondja a 85 éves Tóth néni, akinek a Q10 segített megerősíteni a szívét. Fia, Tóth János javasolta édesanyjának a készítmény szedését, amit maga is évek óta használ. „Amióta szedem a Q10-et, nem ébredek fel éjjel azért, mert szúr a szívemnél, mint azelőtt” - meséli.

Egy erős és jól működő szívnek rengeteg energiára van szüksége. Tóth Jánosra és 85 éves édesanyjára kétségtelenül jó hatással volt a Q10 szedése. A szervezetnek Q10-re van szüksége az energia előállításához, és kutatások igazolják, hogy ez a természetes hatóanyag meglehetősen hasznos a szív-elégtelenség kezelésében. „Máskor évekkel ezelőtt olvastam a Q10-ről, utána kezdtem el szedni a Q10-et. Egy ideje már emésztőrendszeri betegségben szenvedek, és a szívemmel is voltak gondok - magyarázza Tóth János -, éjszakánként arra ébredtem, hogy szúró fájdalmat érzek a szívemnél, de mióta szedem ezt a hatóanyagot, ez a probléma teljesen megszűnt.”

Édesanyjának is javasolta

Édesanyja szintén súlyos szívproblémákkal küzdött, és a kardiológusa azonnali kezelést javasolt részére, mivel a szívritmusa nagyon rendetlen volt. Azt is mondták neki, hogy pacemakerre és gyógyszeres kezelésre lesz szüksége. Annak ellenére, hogy nem hitt a Q10-ben, fia javaslatára beleegyezett abba, hogy elkezdje szedni. „Sokkal jobban érzem magam - mondja Tóth néni. - Az étvágyam is megnőtt, és 10 kilót sikerült felszednem, emellett sokkal több az energiám.”

Izgalmas kutatások

János és édesanyja tapasztalata a Q10-zel szépen illeszkedik a két legfrissebb tanulmány eredményeibe, amit a hatóanyaggal végeztek. Az első tanulmányban egészséges idős férfiakat és nőket vizsgáltak, akik Q10-et és szelént kaptak. Ez a kombináció közel 54%-kal csökkentette a szív- és érrendszeri halálozást, és jelentősen javította a szívműködését. A másik vizsgálatban, melyet krónikus szívelégtelenségben szenvedő betegeken végeztek, a Q10-kiegészítés hatására a halálozási arány a felére csökkent, a szív ereje pedig jelentősen javult. A résztvevők mindkét tanulmány során 100 mg Q10-et kaptak naponta, ugyanazt a mennyiséget, amit Tóth János és édesanyja is szed.

Kiváló módja az energiaszint növelésének:

Fokozza szíve erejét ezzel az új felfedezéssel

A koenzim Q10 egy olyan hatóanyag, amelyre minden sejtünknek szüksége van az energiatermeléséhez. E nélkül képtelenek lennénk életben maradni. Még a csekély mértékű Q10-szint-csökkenés is kellemetlenül érinthet bennünket, de a Q10 kapszula szedésével tehetünk ez ellen. Krónikus szívelégtelenségben használják. Két meglehetősen friss tanulmány egyértelműen igazolta a napi Q10-szedés hatékonyságát. Egy dän tanulmányban 400 krónikus szívelégtelenségben szenvedő beteget vizsgáltak, és azoknál, akik Q10-et kaptak, szignifikánsan javult a szívműködés, és feleannyi szív- és érrendszeri komplikáció történt, mint azoknál, akik placebo tablettákat kaptak. Továbbá a túlélési arány is kétszer olyan magas volt azoknál, akik Q10-et kaptak.

Időseknek kiváló

Egy másik tanulmány 443 egészséges idős (70-88 éves) férfi és nő részvételével készült, és ebben a vizsgálatban egyértelműen kiderült, hogy azoknál, akik naponta Q10-et kaptak (és szelént, amely egy nyomelem) 54%-kal csökkent a kardiovaszkuláris halálozás és jelentős mértékben javult a szívműködés. A kutatók mindkét tanulmányban a szívműködés által termelt NT-proBNP mutató mérésével értékelték a szívműködést. Ez egy stressz hormon, ami akkor szabadul fel, amikor a szív dolgozik, és annál magasabb az érték, minél gyengébb a szív. A Q10-et szedőknél megfigyelhető volt a hormonszint csökkenése, ami arra utal, hogy a szívük sokkal kisebb erőfeszítéssel dolgozik.

„Mindkettőnk szívproblémákban szenved, de a Q10 segített nekünk - meséli Tóth János és 85 éves édesanyja. - Már nem ébredek fel éjszaka a rettenetes szíró fájdalomra a szívemnél, mint azelőtt” - meséli Tóth János.

Kapszulába zárt energia

A kor előrehaladtával energiaszintünk is folyamatosan csökken, ami lelassíthatja szervezetünkben a legenergiaigényesebb testfunkciókat. Az energiacsökkenés következményeként a fáradtságérzet növekszik, romlik az állóképesség, ami kellemetlen tüneteket is okozhat.

Koenzim Q10 és C-vitamin - kulcsfontosságúak az energiatermelésben

A C-vitamin hozzáadása a koenzim Q10-hez hozzájárul az energiatermelő anyagcsere-folyamatok normál szinten tartásához, ezáltal a kimerültség és fáradtságérzet csökkentéséhez.

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95.

Infóvonal: (1) 239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig, www.pharmanord.hu

Most már sokkal jobban tudom szabályozni a vércukor

„A króm nyomelemnek köszönhetően nem kell egész nap nassolnom ahhoz, hogy jól érezzem magam” - mondja Marjan Broeders.

Króm élesztő segíthet enyhíteni a cukorbetegség tüneteit

Ha 2-es típusú diabétesze van, a szerves króm élesztő napi szedése segíthet megbirkózni az állapotával. 2-es típusú diabétesze van? Akkor bizonyára mindent tud a kísérő problémákról, amit ez az állapot feltételez, mint például a szív- és érrendszeri betegségek fokozott kockázata, magas vérnyomás, megnövekedett koleszterinszint. Amit még talán nem tud, hogy könnyebben megbirkózhat ezzel az állapottal a napi szerves króm élesztő szedésével.

Stabil vércukorszint

Cukorbetegség esetén a króm azért nagyon fontos, mert ez a tápanyag szorosan együttműködik az inzulinnal úgy, hogy támogatja ennek a létfontosságú hormonnak a hatását. A króm szó szerint kinyitja belülről a sejteket, és segít az inzulinnak több cukrot betolni a véráramból azokba a sejtekbe, ahol a cukor energiává alakul át. Mivel így a cukor nem halmozódik fel a vérben, sokkal könnyebb fenntartani a viszonylag stabil vércukorszintet a szervezetben.

Érdekes tanulmányok

A vizsgálatban, amelyet 2-es típusú diabéteszesek körében végeztek, naponta 100 mikrogramm szerves krómot adtak a résztvevőknek. Ez a kutatás egyértelműen megmutatta, hogy a króm fokozza az inzulin érzékenységét, miközben hatékonyan javít számos olyan paramétert, amit általában a 2-es típusú diabétesz azonosítására használnak. Sok cukorbeteg csökkenteni tudja a vércukorszint-szabályozó gyógyszerek mennyiségét, ha króm élesztőt szed.

A fogyás csak ráadás

Ráadásul, ha a stabil vércukorszintet krómélesztő segítségével tartjuk fent, még súlycsökkenést is elérhetünk. Ez annak köszönhető, hogy a stabil vércukorszinttel, sokkal könnyebb elkerülni az éhségrohamokat, és az édességek iránti leküzdhetetlen vágyat, ami bizonyos embereknél egészségtelen étkezési szokásokhoz vezethet. Sokkal könnyebb betartani a normál egészséges étrendet három alkalommal naponta, ha a vércukorszint stabil, és a megfelelő tartományon belül mozog. Marjan 12 éve szedi a krómot azért, hogy segítse a vércukor- szintje szabályozását, és még azóta is alig hiszi el a változást. „A stabil vércukorszint következményeként megszűnt az ételek iránti sóvárgás - meséli. Azelőtt hiába reggeliztem bőségesen, másfél óra múlva már újra éhesnek éreztem magam” - magyarázza Marjan. Most már könnyedén tudja tartani a főétkezéseket. „A szerves króm élesztő tartalmú tabletták segítenek fenntartani a normál vér- cukorszintet, így tudom tartani magam a három főétkezéshez, és csak alkalmanként nassolok valamit” - meséli.

Jobb termék

Egyszer úgy gondolta, hogy megpróbál egy olcsóbb termékre váltani. Nem sokkal azután kiderült, hogy kár volt. „Ahhoz, hogy egyáltalán érezzem a hatást, az olcsóbb tablettából többet kellett bevennem, így hamar rájöttem, hogy jobban járok azzal a termékkel, amit a mai napig is szedek. Csak egy tablettát kell reggeli közben bevennem, ami egész nap kifejti a hatását” - meséli Marjan.

Kulcs a stabil vércukorszinthez - és egészséges testsúlyhoz

A stabil vércukorszint hozzájárul a jó egészséghez. Szabályozza az étvágyat, megelőzve az állandó nassolást, ami súlygyarapodáshoz vezethet. Ha krómot szed, sokkal könnyebbé válik a normál vércukorszint fenntartása. Az egyedülálló króm élesztő (ChromoPrecise) az Európai Unió egyetlen szerves króm élesztője, mely lehetővé teszi a vércukorszint szabályozását.

0/ Felszívódás %-ban összehasonlítva

a szerves króm élesztővel

Szerves króm élesztő kiváló felszívódással

Az étrendkiegészítő-gyártók évekig kénytelenek voltak szintetikus króm alapanyagokat használni, mint például a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, amelyek gyenge felszívódással rendelkeznek. Miután az Európai

Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) alaposan megvizsgálta a jelenleg létező krómtípusok biztonságát és hatékonyságát, rendkívül jónak találta a szerves króm élesztőt. Az EFSA szerint a szerves króm élesztő 10-szer jobb felszívódással rendelkezik, mint más króm hatóanyagok, így ez a nyersanyag kiválóan használható az étrend-kiegészítő készítményekben.

Vércukorszint-szabályozás - Bio-Króm segítségével

A cukor és az édességek bevitelének csökkentése lehetetlenné válhat akkor, ha saját szervezetünk ellenünk dolgozik. Az állandó édesség utáni sóvárgás annak a jele lehet, hogy szervezetünk nem jut elég krómhoz az étkezéseink során. A króm fontos szerepet játszik szervezetünk vércukor-anyagcseréjében, és a krómhiány édesség utáni sóvárgást okozhat, aminek szinte lehetetlen ellenállni.

Magas minőség

A Bio-Króm egy magas minőségű étrend-kiegészítő, melynek biológiai hasznosulása dokumentált. A legjobb módja annak, hogy leszámoljunk az édesség utáni sóvárgással.

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Vád út 95.

Infóvonal: (1)239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig, www.pharmanord.hu

Szeretné:

- Csökkenteni a kardio- vaszkuláris halálozás esélyét?
- Növelni a szívfunkcióját?
- Csökkenteni a stresszt

Nyerje meg a forradalmi „A jószívű idők!” könyvet

Egy csodálatos könyv, mely felfedi a titkot arról, hogyan maradjunk energikusak, egészségesek és fiatalosak időskorban is. A „KiSel-10” könyv egy meglehetősen szokatlan tanulmányon alapszik, melyet Délkelet-Svédországban, Kisaban végeztek 443 idős falulakó bevonásával. Egy maroknyi svéd kardiológus, professzor és doktor egy teljesen új típusú kezelést vizsgált, mely szó szerint dacolt a statisztikákkal, mivel 50%-kal csökkentette a szívvel kapcsolatos halálozást. Ez eddig még sohasem látott eredmény. Olvassa el az egész történetet a „KiSel-10” könyvben.

Ha válaszol az alábbi három kérdésre, a fenti 1500 forint értékű könyvet adjuk ajándékba.

3. Melyik az a természetes hormon, amely segít az elalvásban?

A) D-vitamin B) melatonin C) B-vitamin

1. Melyik vény nélkül kapható gyógyszer ideális az arthrosis kezelésére?

A) Glukozamin Pharma Nord B) Bio-Glukozamin C) Bio-Melatonin

a szív- és érrendszerében?

2. Melyik az a szerves anyag, amely szabályozza a vércukorszintet?

A) mangán B) réz C) króm

Kérjük, küldje vissza a kitöltött szelvényt az alábbi címre: Pharma Nord Kft. H-1385 Budapest, Pf. 815 Az elSO 50 beküldő a „A JÓSZÍVŰ idősök!”

vagy az alábbi weboldalon online is kitöltheti a tesztet: könyv mellé 1 darab BiO-KrÓm 30X www.pharmanord.hu/nyeremenyjatek2014 étrend-kiegészítőt is kap ajándékba!

☐ Igen, szeretnék egészségügyi információt kapni ingyenesen a Pharma Nord termékeivel kapcsolatban*

*Az adatkezelő kijelenti, hogy a kezelt személyes adatok védelmét kiemelten fontosnak tartja és minden szükséges technikai és adminisztrációs lépést megtesz az adatok biztonsága érdekében.

A Patika Magazin Partner Melléklet 2014. tavaszi számában megjelent cikkek tartalma¹³³

2.oldal

A fájdalom megszűnt a térdemben és a vállamban

„Újra tudom élvezni az életet, és nagyon jó érzés az, amikor nem kell attól tartanom, hogy elessek vagy elcsúszom” - mondja Bors Lajosné. Korábban annyira fájtak a térdjei és a válla, hogy nehezebbre esett fellépni a buszra, vagy kiszállni a fürdőkádból. A glükózamin azonban megoldotta a problémáját. „Most már nincs gondom a mozgással, és minden sokkal könnyebben megy”- meséli. Ha valakinek törékenyek a csontjai, teljesen természetes, hogy fél az eleséstől. Eddig Ildikóval is ez történt, de egy reumatológiai klinikán javasolták neki a glükózamin szedését, ami segített neki talpra állni. „Térdízületeim nem fájnak már, és a vállam is rendbejött, ami korábban sok kellemetlenséget okozott. Fájdalom nélkül járni nagyon jó dolog, különösen, ha valakinek olyan gyenge és papírvékony csontjai vannak, mint nekem és állandóan attól kell félni, nehogy elessek”- magyarázza Ildikó.

Szabadság a mozgásban

Valamilyen oknál fogva Ildikó csontjai nem olyan erősek, mint amilyeneknek lenniük kellene, ezért korábban folyton attól rettegett, hogy elesik. „Nagyon nehéz volt például kiszállnom a fürdőkádból, és általánosságban rettegettem a csúszós felületektől, ahol meg volt a kockázata, hogy elcsúszok. A térdjeim annyira fájtak, hogy a buszra is csak nagyon nehezen tudtam felszállni, ami minden alkalommal idegességgel töltött el”- meséli. Ez azonban már nem okoz neki problémát, mivel a térdjei nem fájnak és így sokkal stabilabban áll a lábán. „Nagyon hálás vagyok azért, hogy javasolták nekem a glükózamint. Azóta szedem is folyamatosan”- magyarázza lelkesen. „Az első doboz glükózamin után már jelentős javulást tapasztaltam, a fájdalom elmúlt a térdjeimből és a vállam is remek állapotban van”- mondja Bors Lajosné Ildikó.

Ingyenes gyógyszerértékelési egészségügyi folyóirat

Kiadja: Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.

Felelős kiadó: Fári István

Kiadó:

1146 Budapest, Dózsa György út 19.

1437 Bp. 70. Pf. 275 Telefon: (1)467-8060 Fax: (1)363-9223 E-mail cím: galenus@galenus.hu

Nyomdai előállítás:

Zrínyi Nyomda Zrt.

H-1212 Budapest

¹³³ VJ/90-4/2015. számú irat 3/14. számú melléklete

II. Rákóczi Ferenc út 177-179.

Sokszorosítás helye: Budapest Sokszorosítás ideje:

2014. március

Megrendelés sorszáma: 140 249

Terjesztés: ingyenesen a gyógyszertárakban ISSN 1416-4671

PARTNER

MELLÉKLET

Felújított porc

A hatás szinte azonnal érezhető volt, ahogy Ildikó is mondja: „Szinte azonnal éreztem, ahogy a fájdalom egyre jobban szűnik a térdemben és a vállamban, és mostanra már egyáltalán nem akadályoz semmiben.”- Úgy gondolja, hogy a glukózin segít regenerálni a térd ízületeit, mivel megakadályozta a csontvégek egymáshoz dörzsölődését. „Eleinte naponta több glukózin tablettát is bevettem, de most már napi egy tablettával is remekül érzem magam”- meséli.

Aktív élet

Ildikó mindig is nagyon aktív ember volt. Imád szervezni és részt venni különböző tevékenységekben. „Én vagyok az egyik budapesti nyugdíjasklub vezetője, és rengeteg programot szervezek a nyugdíjas társaimmal. Ezeket a dolgokat csak akkor tudjuk megtenni, ha mobilak vagyunk, ezért létfontosságú számomra, hogy a térdeim jól működjenek”- mondja Ildikó.

Természetes megoldása fájó ízületeknek.

Az utóbbi években a glukózin az egyik legfelkapottabb egészségügyi téma. Ezt a természetes hatóanyagot, mely az egészséges ízületi porc természetes szerkezeti eleme, az arthrosis biztonságos és hatékony kezelésére használják, ami az az állapot, amikor a porc elkopik, és a csontvégek szabad-da válnak A glukózin segíti a szervezet porcképzését, és dokumentáltan javítja az ízület működését, emellett csökkenti a fájdalmat. Tény, hogy klinikai vizsgálatok igazolják azt, hogy a glukózin fájdalomcsillapító hatása megegyezik az általában használt NSAID fájdalom-csillapító szerek hatékonyságával, csak mellékhatások nélkül.

EZZELAZÖNTÉRDEI i IS „JÓL JÁRNAK”! §

Az arthrosis az ízületi porc fokozatos degenerációjához, kopásához vezet. Később a kopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését. Glukózin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja:

- Glukózin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti
- (Ref 1,2)
- Glukózin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését (Ref3'4)
- Glukózin Pharma Nord enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis esetén javítja az érintett térdízület funkcióját1Ref4)
- I>>- A Glukózin Pharma Nord tartály könnyen nyitható tetővel van ellátva
- A Glukózin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert.

Minden kapszula 509 mg glukózin-szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mg glukózinnak.

Lezárás dátuma: 2012.03.12

Ref. 1. Towheedet al. The Cochrane Library, Issued, 2002. Ref. 2. Muller-Fasbender et al. OsteoartCart 1994,2:61-69 Ref. 3. Reginster JY et al. Lancet 2001,357:351-256.

Ref. 4. Pavelka K et al. Arch Intern Med 2002,162:2113-2123

Pharma Nord

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!

Újra képes vagyok futni:

A térdfájdalom 4 héten belül elmúlt

„Nagy megkönnyebbülést jelentett számomra, hogy a térdeim már nem fájnak és folytatni tudom a futást, ami a kedvenc sportom” - mondja Schmidt János, aki nagyon hálás azért, hogy rátalált a glükózaminra, erre a természetes gyógymódra, ami segített neki szembeszállni a fájdalmas térdproblémákkal. Schmidt János körülbelül 4 hét alatt teljesen kigyógyult a gyötrelmes térdfájdalomból. „El sem tudják képzelni, mennyire megkönnyebbültem, hogy folytatni tudom a futást. Ez az a sporttevékenység, amit a legjobban szeretek, így eléggé feldúlt a gondolat, hogy nem fogok tudni hódolni többé ennek a szenvedélynek” - mondja a 46 éves Schmidt János. Szerencsére János szomszédja az egyik városi gyógyszertárban dolgozik, így ő javasolta a glükózamin szedését, amikor János térdei állapotáról panaszkodott neki. „Szándékosan választottam olyan terméket, ami kiváló minőségű, és dokumentált, mert megvolt rá az okom. Jól emlékszem, amikor egyszer a kezembe került egy külföldről behozott termék. Amikor szétválasztottam a kapszulákat, azok vattával voltak megtöltve. Alig hittem a saját szememnek. Így ezekből a termékekből csakis a legjobbat akarom szedni” - meséli.

Néhány héten belül használt

János elkezdte szedni a glükózamint és alig egy hónap után jelentős javulást tapasztalt. „Korábban a térdeim recsegték-ropogtak, és meglehetősen fájtak, de ezek a problémák teljes mértékben megszűntek” - mondja János. Az ízületei gyakran merevek és rugalmatlanok voltak, és elérkezett ahhoz a ponthoz, amikor már az autóból is nehezen tudott kiszállni, ha sokat vezetett, de már ez a veszély sem fenyegeti többé. „Most sem-milyen fájdalmat és kellemetlenséget nem érzek. Ez tényleg remek dolog” - mondja János. „Körülbelül négy hétbe telt, mire a fájdalom teljesen megszűnt a térdeimben. Nincsenek többé recsegő hangok, és gond nélkül tudok futni. A glükózamin kapszulák nagyon sokat segítettek nekem” - mondja Schmidt János.

A futás okozta a fájdalmat

A sors iróniája, hogy pont a futás okozta a térdproblémáit. Ahogy János elmagyarázza: „Néhány évvel ezelőtt elmentem az orvosomhoz, mert a hátam elkezdett fájni. Ő azt javasolta, hogy végezzek bizonyos testmozgásokat, ezért elkezdtem úszni, de az uszoda sajnos a téli időszakban bezárt, ezért valami más lehetőségen kezdtem gondolkodni. A barátnőm már korábban is rendszeresen futott, ezért úgy döntöttem, hogy elkezdek én is futni.” Annak ellenére, hogy János jó minőségű futócipőt vásárolt, megtanulta a helyes technikát, lassított a tempón és megpróbálta elkerülni az aszfalton való futást, a térdei fájni kezdtek.

Glükózaminnal folytatja

A glükózaminnak köszönhetően János térdei teljesen rendbejöttek. Nincs fájdalma, nincsenek recsegő hangok, nincs semmi probléma. „Nagyon örülök annak, hogy tudom folytatni a futást, hiszen nagyon szeretem ezt a sportot. Biztosan fogom szedni továbbra is a glükózamint, mivel egyszer abbahagytam a kapszulák szedését, és a fájdalom visszatért egy idő után” - meséli. A futáson kívül János zenéléssel is foglalkozik. Ő a zenekar dobosa, amelyik funky, soul és rockzenét is játszik, és ezt nagyon élvezi.

Elkopott

Életkorunk előrehaladtával ízületeink is kellemetlenkedni kezdenek. Sok esetben a védőpárnának nevezett porc, mely hatékonyan védi a csontvégeket az egymáshoz dörzsölődéstől, elkezd kopni. Egészen az elmúlt évekig, az egyetlen elérhető kezelési mód - az ízületi protézisek mellett a gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító szerek használata volt. A glukózámin-szulfát felfedezése megváltoztatta ezt a gyakorlat

Megtalálta a fájdalom megszüntetésének módját:

„Éreztem, hogy az ízületeim javulnak. Nincs fájdalmam, és a térdeim sem akadnak be, mint azelőtt. Sokkal rugalmasabb vagyok és most már a biciklimet is tudom használni vagy hosszú sétára is mehetek probléma nélkül” - mondja a 70 éves Király Vilmos.

Az ízületeim nem fájnak már

„Körülbelül 10 éve szedem a glukózámin, ami segített megszabadulni a térdemben és a csípőmben lévő fájdalomtól, és a térdízületeim nem merevednek le, mint azelőtt” - mondja a 70 éves Király Vilmos nyugdíjas, aki most már vidáman kerékpározhat a faluban, vagy hosszú sétákat tehet. Korábban a cipőjét is alig tudta felhúzni, olyan fájdalmai voltak. „Ami azt illeti, a térdeim és a csípőm teljesen jól működnek, és még futni is tudok, ha üldöznek” - meséli nevetve Király Vilmos. Nagyon hálás azért a javulásért, amit a glukózáminnak köszönhet, ezért úgy érezte, el kell hogy mondja a történetét. „Ha tudok valakinek segíteni, aki hasonló problémáktól szenved, mint én azelőtt, már megérte, és boldoggá tesz a tudat, hogy az én történetem segített” - mondja Vilmos, és hozzáteszi, mindig magánál tartja a glukózámin kapszulákat, nehogy elfelejtse bevenni.

Olvasott a glukózáminról

Király Vilmos 15 évvel ezelőtt érzett először fájdalmat a térdeiben és a csípőjénél. Rögtön felkereste az orvosát, hogy megtudja mit lehet tenni a probléma megszüntetése érdekében. „Az orvosom botot akart nekem felírni, de én úgy éreztem, erre nincs szükség - mondja Vilmos. - Az ízületeim elkoptak, és volt, amikor beakadtak, így nem tudtam járni. Ez általában akkor történt, amikor lépcsőztem” emlékszik vissza. A fájdalom elérte azt a pontot, hogy a cipőjét is nehezen tudta felvenni a szokásos sétája előtt. - „Még télen is 3-5 kilométert szoktam sétálni naponta.”

Tényleg használt

Vilmos fájdalomcsillapító szereket is használt, de ezek csak időszakos megoldást jelentettek. „Sőt mi több, mindenki tudja, hogy egy tablettát kell bevenni a hatása miatt, a másik hármat pedig a mellékhatások kezelésére” - magyarázza, így amikor olvasott a glukózáminról, úgy döntött, hogy szívesen kipróbálja. - „Körülbelül 6 hónapja szedtem a tablettákat, amikor elkezdtem érezni a hatást, és még néhány hónap elteltével már jelentős javulást éreztem az ízületeimben” - meséli Vilmos.

Egyre csökkenő fájdalom

A fájdalom a térdeiből és a csípőjéből fokozatosan eltűnt, és érezte, hogy az ízületei sokkal jobban működnek. „Már nem merevedtek le, és sokkal könnyebben tudtam mozogni is. A glukózámin szedése mellett évente kétszer fürdőkúrára is elmegyek, és úgy tűnik, ez a kombináció beválik nekem” - mondja Vilmos, aki nagyon örül annak, hogy mindent meg tud csinálni amit, szeretne, beleértve a ház körüli munkákat is. Vilmos egyszer megpróbált áttérni egy másik márkájú termékre, mert kíváncsi volt arra, ugyanaz-e a hatás. „Végül mégis visszatértem ugyanarra a termékre, amit a kezdetektől szedtem.”

Liletek javítása

Az ízületek újjáépítése

A glukózáminszulfát egy kagylóhéjból készült természetes hatóanyag, amely bizonyítottan támogatja a szervezetet az egészséges porc képzésében. A glukózámin-szulfát jelenleg az egyetlen kezelési mód; amely képes megállítani a porcok kopását. Egyes tudósok szerint képes a már elkoptott porc újjáépítésére is. Azokban a vizsgálatokban, ahol

arthrosisban szenvedő betegeket, glukózamin-szulfáttal kezeltek, a fájdalom csillapíthatóság, és az ízületi funkciók javulása már 8-12 hét után megfigyelhető volt.

6. oldal

12 nap után érezhető volt a változás:

Anélkül fogytam, hogy változtattam volna a mindennapjaimon

„Pozitívan csalódtam a termékben meséli Alexandra Lopes, aki maga sem hitte el, hogy sikerült fogynia anélkül, hogy radikálisan változtatott volna az étrendjén. „Eddig 3 kilótól sikerült megszabadulnom a súlycsökkentő étrend-kiegészítő segítségével” - mondja a 33 éves marketing tanácsadó. „Már az első doboz befejezése előtt észrevettem a változást. Az étvágyam jelentősen csökkent, és 12 nap alatt 1,5 kg-ot fogytam” - mondja Alexandra Lopes, aki egy gyógyszerári magazinban olvasott a testsúlyszabályozásról. „Elképesztő, hogy jelentősen nem változtattam az étrendemen” - meséli a 33 éves marketing tanácsadó. „Két hónap alatt összesen három kilót fogytam, de ezután is folytatam a tabletták szedését, mert szeretnék még több feleslegtől megszabadulni” - meséli. A sors iróniája, hogy Alexandra világegyetében sovány volt. Miután betöltötte a 30-at, minden megváltozott. A súlya lassanként kúszott felfelé, végül megdöbbenően látta, hogy a mérleg 70 kilót mutat.

Könnyű megoldás

„Sok más fogyasztó étrend-kiegészítőt próbáltam már, de egyik sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ezzel, amiről egy magazinban olvastam, minden megváltozott. Az eredmény egyértelműen érezhető volt már az első doboz használata során” - meséli Alexandra, akit még mindig lenyűgöz, hogy milyen egyszerű ez a megoldás. „Biztosíthatom Önöket, hogy nem azért fogytam, mert sok mindent változtattam volna az étkezésem. A változás főleg a tablettáknak köszönhető.”

Népszerű megoldás

A zsírmegkötő testsúlyszabályozók különösen azok körében népszerűek, akik szeretnék csökkenteni a súlyukat, egyszerűen azért, mert ez egy kényelmes módja annak, hogy csökkentsék azt a zsírmennyiséget, ami felszívódik az emésztőrendszeren keresztül. Az a termék, amelyet Alexandra használ, a zsírmegkötő tabletták legújabb generációjához tartozik, és egy tabletta akár 40 gramm zsírt is képes megkötni. Egy gramm zsír körülbelül kilenc kalóriát tartalmaz, így egy tabletta akár 360 kalóriától is képes megszabadítani a szervezetet. A termék nem helyettesíti a normál egészséges étkezést és a rendszeres testmozgást. Abban segít, hogy a normál étkezés mellett is megfelelő eredményt érjünk el. Más szóval, nincs szükség radikális változtatásokra ahhoz, hogy az eredmény szemmel látható legyen.

Ejtőernyőzés és torna

Természetesen Alexandra odafigyel arra, hogy alacsony zsírtartalmú, egészséges ételeket fogyasszon. A közelmúltban még egy edzőterembe is elkezdett járni, hogy további kalóriákat égessen el. „Nagyon szeretek ejtőernyőzni is, ezért a barátaimmal azt tervezzük, hogy a közeljövőben ellátogatunk a kedvenc helyeinkre ejtőernyőzni.

Üdvözlje új, karcsú alakját

Hogyan nyerje vissza alakját a bikini szezonra? A dolog nem lehetetlen, minden idők leginnovatívabb karcsúsító koncepciójának segítségével. Olvasson tovább, ha szeretné visszanyerni alakját. A tettek többet érnek, mint a szavak, és ez minden bizonnyal igaz a legújabb fogyasztó koncepcióra. A test-súlytudatos fogyasztók egyenesen megőrzik ezt az új kombinációt, és ennek jó oka van: működik.

Megoldás az összes problémára

Miért is különleges ez a termék? Feltehetőleg ez az első kérdés, ami megfordul az Ön fejében, teljesen jogosan. A válasz abban rejlik, ahogy a fogyókúra kritikus részeit közelítjük meg. Egyetlen tablettával segít:

- Kevesebbet enni - egyszerűen azért, mert az étrend-kiegészítő szabályozza az étvágyat, ezért kevésbé lesz éhes.

A túl nagy adagok a főétkezésekkor, és a nassolás a reggeli, ebéd és vacsora között gyakori probléma, különösen, ha az étvágyunk ellenünk dolgozik. Egészséges étvággal normál adagokat tudunk elfogyasztani, nassolás nélkül.

- Távol maradni az édességektől az egyik dolog, ami miatt a diétázók a leg-gyakrabban panaszkodnak, hogy egyszerűen képtelenek ellenállni az édességnek.

Nos, nem mindenki tudja, de a vércukorszint ingadozása gyakran édesség utáni sóvárgáshoz vezet, ami kikapcsolja az akaraterőt és lehetővé teszi, hogy mégis édes ételeket fogyasszon. Az étrend-kiegészítő segít egyensúlyban tartani a vércukorszintet, és ennek köszönhetően képes lesz ellenállni a cukorkák, sütemények, és más cukros ételek okozta kísértésnek.

Megszabadulni a zsírtól, amikor úgy érzi, hogy túl nagy a hasa, és a ruhái nem állnak jól, hajlamos feladni. Ne tegye. Az egyik nagyon erős hatása az új fogyókúra formulának, hogy megköti a zsírt az emésztőrendszerben, ezáltal segít megszabadulni a felesleges kalóriáktól. Érdekességgéppen, egy gramm zsír kilenc kalóriát tartalmaz, és ez az étrend-kiegészítő könnyedén meg tud kötni 30-40 grammot is tablettánként.

- Fenntartani az energiaszintet - a diéta sikerének egyik legfontosabb része a megfelelő energiaszint fenntartása. Az új fogyókúra étrend-kiegészítő természetes módon segíti az energiaszint fenntartását. Kevésbé fogja fáradtnak érezni magát, ezáltal többet tud majd edzeni, és fizikailag is aktívabb lesz.

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST!

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért

A Be-Fita legújabb fogyókúra stratégia képviselője: öt az egyben tablettát, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában.

Kövesse a súlycsökkentés lépéseit:

- Fogyás
- Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt'
- Zsírégetés
- Égessen több zsírt és /
- szénhidrátot2 • *
- Stabil vércukorszint
- Nincs több édesség utáni sóvárgás2
- Méregtelenítés
- Távolítsa el szervezetéből
- a riemkívánatos
- salakanyagokat1
- Több energia
- Csökkentse a fáradtságot

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz.

1 Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.

2 Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.

3C-vitaminnal, mely hozzájárul a

normál energia anyagcseréhez Pharma Nord és a fáradtság csökkentéséhez.

www.be-fit.hu

Egy hónapon belül érezhető volt a változás:

Hat kilót fogytam könnyedén

„A súlyom felkúszott 77 kilóra, amikor egy táplálkozási szakértő mesélt nekem arról a termékről, amit jelenleg is szedek”- mondja Carmen Rodrigues, aki számos más fogyókúra termékét kipróbált már eredménytelenül.8- „Eddig 6 kilót fogytam, különösebb megerőltetés nélkül.” Carmennek még néhány kilótól meg kell szabadulnia ahhoz, hogy újra 59 kilót mutasson a mérleg, hiszen ennyi volt a súlya azelőtt, hogy a pajzsmirigyműtét következtében anyagcseréje kibillent az egyensúlyából. Azonban látva az eddigi eredményeket, amit az új zsírmegkötő tablettáknak köszönhet, nem is olyan elképzelhetetlen, hogy újra visszakapja régi alakját. „Körülbelül egy hónapja szedtem a tablettákat, amikor elkezdtem érezni a változást”- mondja a 43 éves Carmen. A dietetikusa beszélt neki erről a meglehetősen egyedi metódusról, ami úgy működik, hogy megkötö a zsírt az emésztőrendszerben, ami így természetes módon kiürül a szervezetből.

Bámulatosan egyszerű

„Azelőtt rengeteget küzdöttem a súlyommal, és miután abbahagytam a dohányzást, a helyzet még rosszabb lett” – meséli Carmen, akinek a súlya már elérte a 77 kilót. Mindenféle fogyókúra termékét kipróbált, de egyik sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. „Egyik fogyókúra termékkel sem voltam elégedett, amit eddig ki-próbáltam, de a zsírmegkötő tabletták segítségével 6 kilótól szabadultam meg” - mondja Carmen Rodrigues. „Megmondom őszintén, nem voltam elégedett, amikor ezeket a termékeket szedtem.”- Végül aztán a dietetikusa javasolta neki, hogy próbálja meg a zsírmegkötő tabletták szedését, és egy étrendet is összeállított számára. „Nagyon nehéz volt betartani az előírt, diétát, mivel egy kávézóban dolgozom, és igazából nincs ebédszünetem, de a zsírmegkötő tabletták segítségével meglepően könnyen ment a fogyás. Nem nagyon van időm arra, hogy tornázni járjak, mégis sikerült 6 kilótól megszabadulnom”- meséli lelkesen.

Mi a titok?

Kell lennie valami magyarázatnak arra, hogy miért ilyen sikeres ez az új zsírcsökkentő formula. A titok az aktív hatóanyagok kombinációjában rejlik, mivel egy-mással szinergiában fejtik ki hatásukat, és támogatják egymást, ami különböző módon teszi lehetővé a hatékony fogyókúrát.

Az aktív hatóanyagok:

- Articsóka-kivonat
- Szerves króm élesztő
- Természetes zsírmegkötő tengeri forrásból
- Kiváló minőségű C-vitamin-forrás
- Speciális, citrusokból kivont élelmi rostok

Szépen felépült a betegségből:

Az étrend-kiegészítő is segített

Másfél évvel ezelőtt Tóth Józsefné Rózsika beleinek egy részét eltávolították egy daganat miatt. Most szelén- és cinktablettákat szed azért, hogy elkerülje a további problémákat. „Eddig úgy néz ki, hogy nem kell további kezelésekre járnom, vagy gyógyszert szednem, és az orvos azt mondta, szépen felgyógyultam” - meséli Rózsika. „A műtét után kezdtem el szedni a szelén- és cinktablettákat. Szerencsére nincs szükség további kezelésekre vagy gyógyszerekre” - mondja a nyugdíjas hölgy, akinek rosszindulatú daganatot találtak a belében, ezért egy komoly műtéten esett át. „Meg vagyok győződve arról, hogy ezt a kiváló felépülést részben a szeléntablettáknak köszönhetem” - meséli Rózsika, és igaza lehet. Évekkel ezelőtt egy olasz kutató tanulmányozta a szelén és cink hatását olyan betegeken, akiket vastagbél-daganat miatt kezeltek, még a betegség korai szakaszában, és úgy találta, hogy akik 5 éven keresztül kapták a szelén kiegészítést, a visszaesés kockázata 50%-kal csökkent. Sőt még 15 év után is, amikor abbahagyták a szedését, lényegesen kevesebb volt a visszaesések száma, mint azoknál, akik a placebo tablettákat kapták.

Egy előadáson hallott a szelénről

Rózsika egyszer részt vett egy előadáson, ahol a szelén tápanyag létfontosságú szerepéről beszéltek, különösen a rák megelőzés területén. „Éppen átestem egy műtéten, ahol a belem egy részét eltávolították, így valami olyasmit kerestem, amivel megelőzhetem a további problémák kialakulását” - magyarázza. Úgy tűnik, az étrend-kiegészítőnek tényleg volt valamilyen hatása a betegségére. „Amikor utoljára meglátogattam az orvosomat, azt mondta, hogy teljesen felépültem, és nincs szükség más gyógyszerre, ezért azt gondolom, hogy a szelénnek tényleg volt valami hatása.” „Biztos vagyok benne, hogy a szeléntabletták segítettek abban, hogy ilyen szépen felépültem a műtét után” - mondja Tóth Józsefné Rózsika, aki Q10-et is szed az energiaszintje növeléséért.

Q10-et szed az energiáért

A szeléntabletták szedését Rózsika Q10-zel egészíti ki. Erről a kombinációról egy svéd tanulmányban kimutatták, hogy csökkenti a szív-ér rendszeri halálozás kockázatát idős-korban, mivel megvan az az előnye, hogy növeli a szervezet energiahozamát. Ez annak a vitaminszerű tápanyagnak köszönhető, amelyet koenzim Q10-nek hívnak. A szívnek különösen nagy szüksége van az energiára, és a vizsgálatok azt mutatják, hogy a Q10 segíti a krónikus szívelégtelenség kezelését. A tápanyag növeli az energiaszintet, és ezt a hatását Rózsika is megerősítette. „Van egy két éves unokám, aki borzasztóan mozgékony. Mindenhová szaladnom kell utána, de ez számomra nem okoz gondot, hiszen annyi örömet ad nekem, ezért boldoggá tesz, hogy képes vagyok vele lépést tartani.”

Jobban érzi magát, mint valaha

Rózsika nagyon szeret kirándulni a férjével és a barátaival. Általában 10-15 kilométeres túrákra szoktak menni kétszer egy hónapban. „Mielőtt elkezdtem szedni a szelén és Q10 tablettákat, mindig attól tartottam, hogy nem tudok lépést tartani a többiekkel, de most már nem félek ettől. Annyi energiám van, mint bárki másnak, és jobban érzem magam, mint valaha” - meséli, és hozzáteszi, hogy úgy érzi a szeléntablettáknak köszönhetően a műtét utáni hajhullása is megszűnt, és még csak náthás sem volt az utóbbi időben.

A körmeim erősebbek, mint valaha

„Miután befejeztem az első doboz szelén és cink étrend-kiegészítőtabletták szedését, a körmeim töredezése megszűnt” - meséli Lévai Erzsébet. A 72 éves hölgynek mindig is gyenge körmei voltak, azonban a szeléntabletták csodát tettek. - „A körmeim erősebbek, mint valaha” - mondja. Ha van valami, ami a nőket az örületbe tudja kergetni, az a töredezett köröm. Kérdezzék csak meg Lévai Erzsébetet, aki mindig is ezzel a problémával küzdött, de ez mostanra megszűnt a szeléntablettáknak köszönhetően. „Miután befejeztem az első doboz szedését, hihetetlen javulást tapasztaltam. A körmeim már nem töredezték, és szépen megerősödtek” - meséli meglepődve a 72 éves hölgy, aki egy előadáson hallott a szelén- és cink tartalmú tablettákról. - „Amikor hallottam, hogy milyen sok pozitív hatása van a szelénnek, elhatároztam, hogy kipróbálom, és briliánsan működött nálam” - mondja.

A szelén és a cink segített

Erzsébet mindig bajban volt a körmeivel.,, A körmeim borzasztóan vékonyak és törékenyek, és a legkisebb dolgoktól is azonnal behasadt, beszakadt, és letört. Ez számomra nagyon kényelmetlen volt." - Egy korábbi alkalommal A-vitamin szedését javasolták neki, ami nem igazán használt, sőt még mellékhatásokat is tapasztalt. Ezután E-vitamint is ajánlottak neki, de ez sem segített. -,Az egyetlen dolog, ami nekem használt, a szelén és cink hatóanyag. Tényleg érezhető a különbség. Teljesen meg voltam lepődve, hogy a körmeim már nem töredeznek egyáltalán" - meséli Lévai Erzsébet.

Növeszti a körmeit

Miután elkezdte szedni a tablettákat, körülbelül 3 hét után azt is észrevette, hogy nem kell állandóan levágnia a körmeit. „Azelőtt mindig nagyon rövidre kellett vágnom a körmeimet, hogy megóvjam a sérülésektől. Nagyon kellemetlen volt, amikor a körmeim minden alkalommal beszakadtak"- magyarázza Erzsébet, aki nagyon hálás azért, hogy most már meg tudja növesztetni a körmeit. „Azelőtt nagyon óvatosságnak kellett lennem, mert a körmeim folyton behasadtak. Mostanra szépen megerősödtek, és már hosszabbra is tudom növesztetni” - mondja a 72 éves Lévai Erzsébet, aki a szelén- és cinktabletták napi szedésével mentette meg a körmeit.

A töredezett körmök és a hajhullás figyelmeztető jel lehet:

A létfontosságú tápanyaghiány károsíthatja az egészséget

A haja és körmei állapota segíthet megállapítani, ha Ön szelénhiányos, mert ez a táp-anyag messze az egyik legfontosabb az egészségmegőrzés és a betegségmegelőzés szempontjából. Gyakran letörnek a körme, vagy fésülködés után hajkefeje tele lesz hajjal? A töredezett körmök, és a hajhullás valóban nagyon zavaró problémák, de annak a jele is lehet, hogy szervezete nem jut elég szelénhez, mely tápanyag létfontosságú az egészség szempontjából. A tudósok akkor figyeltek fel erre a problémára, amikor Kína bizonyos szelénhiányos területein élő embereknél egy különleges szívizombetegséget fedeztek fel, és európai tanulmányok is összefüggésbe hozták az alacsony szelénszintet bizonyos daganatos betegségek kialakulásának kockázatával. Kína csak egy a sok szelénhiányos ország közül. Tény, hogy az európai országokban nagyon alacsony a termőföldek szeléntartalma, ezért azok a növények is szelénhiányosak, amiket itt termesztene. Ha a növények szelénszintje alacsony, az állatokra is kihatással van, ezáltal csökken a húsuk szeléntartalma, ami egyébként kiváló forrása lehetne ennek a tápanyagnak.

Csak a jéghegy csúcsa

A dolog ironiája, hogy nagyon sok egészség- ügyi probléma, mely hatalmas költséggel jár a társadalom számára, megelőzhető lenne a szelénbevitel növelésével. Például szív-ér rendszeri betegségek, daganatos megbetegedések, arthrosis, autoimmun betegségek, vetélés, meddőség és még sok más. A hajhullás és a töredezett körmök miatt még nem kell aggódni. Ezek a tünetek csak a jéghegy csúcsa, ami néhány mögöttes problémára hívja fel a figyelmet.

Az állatok jobb helyzetben vannak

Ha szeretnénk megbizonyosodni a szelén egészségre gyakorolt pozitív hatásáról, csak meg kell nézni a gazdákat, hogyan tartják jó kondícióban az állataikat. Ha a tehenek, sertések, juhok vagy lovak szervezetében nagyon alacsony a szelén, furcsa izom-betegséget kapnak, ami hatással van a szív működésükre is, de ízületi betegségek is kialakulhatnak. Ennek elkerülése érdekében a gazdák szelénrel dúsítják a takarmányukat. Ez ennyire egyszerű. A töredezett körmök gyakran szelénhiányra utalnak. Ez a tápanyag létfontosságú szerepet játszik az erős körmök és haj fenntartásában. Az étrend-kiegészítő szedésével egy-szerűen biztosítható a megfelelő mennyiségű tápanyag bevitele.

Védje magát szelénrel!

A Bio-Szelénium 100+cink+vitaminok L-selenometionint tartalmaz, mely a szerves szelén igen aktív, biológiailag a szervezetben jól hasznosuló formája. A szelén számos életfunkció-hoz szükséges, többek között egy szelénfüggő enzim utánpótlásához, mely védi a sejteket a szabad gyököknek nevezett káros molekuláktól. Tudományos vizsgálatokkal kimutatták, hogy az ízületi gyulladásoktól szenvedő emberek vérében a normálisnál alacsonyabb a

szelénszint, ami arra utal, hogy e tápanyag fontos szerepet játszik a szervezet természetes védelmi mechanizmusaiban.

A Bio-Szelénium 100+cink+vitaminok étrend-kiegészítő termék A-, B6-, C- és E-vitamint, valamint cinket is tartalmaz. A készítmény ellátja a szervezetet a védelmet biztosító leg-szükségesebb antioxidánsokkal, vitaminokkal.

A Bio-Szelénium 100TM+cink+vitaminok étrend-kiegészítő 30, 60 és 120 darabos kiszerelésben is kapható.

Keresse az Arany Mozsárral jelölt étrend-kiegészítőt a gyógyszertárakban és a gyógynövényboltokban!

Bio-Szelénium 100 + cink + vitaminok

Minőségi dán készítmény a Pharma Nordtól!

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95. Info-vonal: (1) 239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig www.pharmanord.hu

HIRDETÉS

Végül nem kellett a pacemaker:

A szívem visszanyerte erejét

„Koenzim Q10 kapszulákat szedek, hogy a szívem visszakapja az erejét, és ez kiválóan működik. Most már soha nem érzem fáradtnak magam”- meséli Kozma Margit nyugdíjas, akinek azt mondták, hogy valószínűleg pacemakerre lesz szüksége, de béta-blokkolóval és Q10-zel megoldást talált problémájára. „Nem akartam a pacemaker-beültetést, ezért nagyon örültem annak, hogy megtaláltam a módját, hogyan erősítem meg a szívem” - mondja Kozma Margit.

Ha választani kellene a pacemaker és napi egy kapszula szedése között, a választás meglehetősen egyértelmű lenne. De milyen gyakran kapnak az emberek egy ilyen esélyt? Tény, hogy a 70 éves Kozma Margit a szerencsének köszönheti, hogy rátalált az étrend-kiegészítőre, ami visszaadta szíve erejét. „Egy gyógyszertári újságban olvastam a koenzim Q10-ről, és úgy éreztem, ezt meg-éri kipróbálni. Végül is minden megoldás érdekelt, hogy ne kelljen beültetni a pacemakert”- meséli Kozma Margit. Szorgalmasan szedi naponta a Q10 kapszulákat, és kifejezetten érzi, hogy tölti fel erővel a szívét és segít leküzdeni a fáradtságot.

Energiával táplálja a szívet

„Mindig is nagyon aktív voltam, és általában nem volt baj az egészségemmel, de 2008- ban éreztem, hogy valami nincs rendben a szívemmel - mondja. - Nagyon magas volt a pulzusom, volt hogy elérte a 100-at is olykor, és nagyon elkezdtem aggódni emiatt. Elmentem egy teljes kivizsgálásra, ahol azt mondták, valószínűleg pacemakert kell majd beültetni. Ezt én egyáltalán nem akartam, ezért mindent megtettem, hogy ezt elkerüljem. "Margit általánosságban nem szereti a gyógyszereket, de a pulzusa stabilizálásához béta-blokkolót kell szednie azóta. Ezen kívül csak koenzim Q10-et szed. „Úgy gondolom, hogy a Q10 kapszula segít feltölteni a szívemet energiával, ami nagyon jó”- teszi hozzá.

Számít a minőség

Margit nagyon is tisztában van azzal, mekkora különbségek vannak a minőség tekintetében. A koenzim Q10 sem kivétel ez alól. „Egyszer kaptam egy folyékony Q10-et, de nem tűnt túl meggyőzőnek, ezért úgy döntöttem, nem használok azt. Nagyon meg vagyok elégedve a kapszulákkal, amit szedek, és valóban érzem, hogy sohasem fáradok el. Örülök, hogy ilyen sok energiám van, így a családomnak is tudok segíteni”- meséli Margitka, aki 40 évig egy nagy- vállalatnál dolgozott, ami gyümölcsök és zöldségek kereskedelmével foglalkozott.

Remekül érzi magát

Margitka nem ment vissza a kórházba többet. „Nem éreztem, hogy kellene. Minden évben elmegyek egy kivizsgálásra, és ennyi az egész. Nem érzem, hogy ennél többet kellene tennem. A Q10 mellé még szelént is szedek, amiről nem olyan régen hallottam. Úgy érzem, hogy ez a kombináció csodákat tesz velem” - meséli Kozma Margit, aki nagyon örül annak, hogy minden nap kimozdulhat otthonról és aktívan élheti az életét.

Itt a bizonyíték:

Az idős szív újra fiatal lehet

Két új tanulmány megmutatta, milyen egyszerű visszaállítani az idősödő szíverejét egy vitaminszerű hatóanyag segítségével, amit koenzim Q10-nek hívnak. Ami évtizedekkel ezelőtt elképzelhetetlen volt, mára orvosi tényné vált. Vissza tudja forgatni a szív óráját, ami ezáltal újra fiatallá válhat. A két új tanulmány megmutatta, ahogy idős emberek, köztük krónikus szívelégtelenségben szenvedők visszanyerték szívük erejét egy kapszula segítségével.

Több energia az izomnak

A koenzim Q10 egy olyan táp-anyag, amire minden sejtünknek szüksége van ahhoz, hogy energiát termeljen. A szervezetünk is képes előállítani koenzim Q10-et, de ez a képesség rohamosan csökken, ahogyan öregszünk. Az egyik nyilvánvaló jele a csökkent energiaképződésnek, hogy szívünk veszít erejéből. Lelassul, mert nem kap ugyanolyan mennyiségű koenzim Q10-et, mint korábban az életben.

A svéd kardiológusok meglepődtek

Egy svéd tanulmány, melyet kardiológusok végeztek a Linköping Egyetemen, és amit múlt évben publikáltak, nagyon meggyőző eredményeket mutatott. Amikor egy idős, egészséges nőkből és férfiakból álló csoportnak koenzim Q10 kiegészítést adtak, megfigyelték, hogy a szívfunkcióik jelentősen javultak. A szívizom erősebb lett, és ez lehet az oka annak, hogy 54%-kal csökkent a halálozás azok körében, akik Q10-et kaptak. Ezenkívül még szelén kiegészítést is kaptak. A placebo csoportnál nem volt kimutatható a szívfunkció javulása. A kutatás vezetője, egy svéd szívspecialista nyilatkozta: „Bennünket is teljesen meglepett ez az eredmény. Először azt hittük, hogy rosszak a számaink, ezért újra átvizsgáltuk az adatokat. Azonban ugyanazt az eredményt kaptuk másodjára is” - magyarázta.

Kardiovaszkuláris mortalitás

Szívbetegség okozta halálesetek aránya

P=0,015

Q10/Se-csoport Placebo

A kardiovaszkuláris mortalitás szignifikáns csökkenése a Q10/ szelén csoportban (5,9% vs. 12,6%; P=0,015)

Hasonló eredmények a dán tanulmányban

Egy dán tanulmány, melyet szívelégtelenségben szenvedő betegeken végeztek, és a jelenséget szintén az „energiaéhes” szívként említették, hasonló eredményeket mutatott. Azok a betegek, akik naponta kaptak koenzim Q10-et, lényegesen jobb szívfunkciókat mutattak és fizikailag is sokkal jobban érezték magukat, mint azok, akik a placebo csoportba tartoztak. Ahogy a svéd tanulmányban is, a Q10-zel kezelt emberek körül-belül felénél fordult elő szív-ér rendszeri halálozás, összehasonlítva a placebo csoporttal.

Kapszulába zárt energia

A kor előrehaladtával energiaszintünk is folyamatosan csökken, ami lelassíthatja szervezetünkben a legenergiaigényesebb testfunkciókat. Az energiacsökkenés következményeként a fáradtságérzet növekszik, romlik az állóképesség, ami kellemetlen tüneteket is okozhat.

Koenzim Q10 és C-vitamin - kulcsfontosságúak az energiatermelésben

A C-vitamin hozzáadása a koenzim Q10-hez hozzájárul az energiatermelő-anyagcsere folyamatok normál szinten tartásához, ezáltal a kimerültség és fáradtságérzet csökkentéséhez.

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95.

Info-vonal: (1) 239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig, www.pharmanord.hu

HIRDETÉS

Egyszerű gyógymód az édesség utáni vágy leküzdésére:

11 KILÓT fogytam

„Gyermekkorom óta imádom az édességet, de a krómtabletták hatékonyan megoldották ezt a problémát - meséli Geréb Ágnes 11 kilóval könnyebben. - Még süteményt is tudok úgy sütni, hogy nem eszem belőle” - meséli büszkén. Aki csillapíthatatlan vágyat érez az édesség-evés iránt, az tudja mit élhetett át Ágnes akkor, amikor meglátott egy cukorkát, csokoládét vagy süteményt, de a 28 éves hölgy szerencsére megtalálta a módját, hogyan tud ellenállni a kísértésnek. „Olvastam, hogy a krómtabletták csökkentik az édességevés utáni vágyat, és akkor éreztem, hogy ezt a terméket ki kell próbálnom - mondja. - Meglepően jól működött, így 11 kilótól szabadultam meg. Azelőtt 81 kiló voltam, de mostanra a súlyom 70 kilóra csökkent, amit azóta is tudok tartani.”

Már néhány héten belül hatékony

Ágnes nagyjából egy és fél éve kezdte el a króm szedését, és alig várta, hogy lássa, az étrend-kiegészítő valóban olyan hatásos-e, mint ahogyan ígérték. „Körülbelül két hét után éreztem, hogy az édességevés utáni vágy eltűnik, és azt is észrevettem, hogy az étvágyam is csökkent” - meséli. Nemcsak az édességek okozták a súlygyarapodást, hanem a terhesség is közrejátszott a dologban. - „A szülés után a súlyom nem csökkent, és ez sok gondot okozott nekem” - emlékszik vissza Ágnes.

Sokkal magabiztosabb

Azelőtt nagy gondot jelentett a megfelelő ruha kiválasztása is. „Emlékszem, milyen nehezen találtam magamra olyan ruhát, amiben csinosnak éreztem magam, de mára már ez a probléma is megoldódott. Sokkal magabiztosabb vagyok, és jobban érzem magam a bőrömben.”

Nincs farkaséhség reggelente

Attól függetlenül, hogy Ágnes édességevés iránti vágya megszűnt, azt is észrevette, hogy a króm étrend-kiegészítő még az étvágyára is hatással volt. „A króm szedése előtt reggelente farkaséhesen keltem fel, és azonnal ennem kellett valamit, amint kiléptem az ágyból. Ez mostanra megváltozott, és néha még délben sem érzem magam annyira éhesnek. Úgy gondolom, hogy az anyagcserémre is jó hatással volt.”

Kikapcsolni a cukorkapcsolót

A króm egy nyomelem, melyre az emberi szervezetnek számos okból szüksége van. Az egyik ok, hogy a szervezet a krómot a normál vércukorszint fenntartására használja. A króm segít kiüríteni a cukrot a véráramból és a sejtekhez szállítja, ahol az energiává alakul át. Ha valaki krómhiányban szenved, ez a folyamat nem tud megfelelően működni. Ennek eredményeképpen a cukrok felhalmozódnak a véráramban ahelyett, hogy hasznos energiaforrásként funkcionálnának. Ez lelassuláshoz, ingerlékenységhez vezet, és ilyenkor ellenállhatatlan vágyat érzünk valami édesség elfogyasztására, hogy a szervezet több cukorhoz jusson. Hosszú távon az állandó nassolás

túlsúlyhoz is vezethet. Másfelől, ha a króm segítségével sikerül fenntartani a megfelelő egyensúlyt, megszűnik az édesség utáni sóvárgás, amivel az egész folyamat elkezdődött

„Az édességezés utáni vágyam teljesen megszűnt és 11 kilótól szabadultam meg annak köszönhetően, hogy távol tudtam magam tartani az édes ételektől” - mondja Geréb Ágnes.

Szeret tortákat sütni

Ágnes egyik kedvenc időtöltése a tortasütés. „Eleinte csak magunknak sütöttem, de egy idő után már a család és a barátaim is megkértek, hogy süssek nekik is tortát. Elkezdtem kísérletezni, és a végén már nagyon jól sikerült az összes - mondja Ágnes. Természetesen az nagyon kellemetlen, amikor úgy süt az ember, hogy nem bírja megállni a kóstolgatást, de ez mostanra már egyáltalán nem okoz problémát. Az édességezés utáni vágyam teljesen megszűnt, így már nem eszem annyi süteményt, mint azelőtt.”

A króm étrend-kiegészítővel kapcsolatban jó tudni, hogy a sörélesztő nagyon hasznos krómforrás. A ChromoPrecise az egyetlen Európai Unió által is jóváhagyott króm élesztő, melyet rendkívül jó felszívódás és kiváló minőség jellemez.

A szerves ChromoPre-cise élesztőnek jobb a felszívódása. Az EFSA* szerint tízszer jobb felszívódás. Felszívódás %-os aránya összehasonlítva a ChromoPrecise-zal ChromoPrecisekróm-pikolinátkróm-Horid-sal rendelkezik, mint a króm-pikolinát vagy a króm-klorid, melyek szintetikus krómforrások.

Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság Európa „házörzője” élelmiszer biztonsági kérdésekben

Vércukorszint-szabályozás - Bio-Króm segítségével

A cukor és az édességek bevitelének csökkentése lehetetlenné válhat akkor, ha saját szervezetünk ellenünk dolgozik. Az állandó édesség utáni sóvárgás annak a jele lehet, hogy szervezetünk nem jut elég krómhoz az étkezéseink során. A króm fontos szerepet játszik szervezetünk vércukor-anyagcseréjében, és a krómhiány édesség utáni sóvárgást okozhat, aminek szinte lehetetlen ellenállni.

Magas minőség

A Bio-Króm egy magas minőségű étrend-kiegészítő, melynek biológiai hasznosulása dokumentált. A legjobb módja annak, hogy leszámoljunk az édesség utáni sóvárgással.

Pharma Nord

Pharma Nord 1139 Budapest, Váci út 95.

Info-vonal: (1)239-2310, H-Sz-P: 9-12 óráig, www.pharmanord.hu

HIRDETÉS

Szeretné:

- csökkenteni a kardio- vaszkuláris halálozás esélyét?
- növelni a szívfunkcióját?
- csökkenteni a stresszt

a szív- és érrendszerében?

Nyerje meg a forradalmi „A jószívű idők!” c. könyvet

Egy csodálatos könyv, mely felfedi a titkot arról, hogyan maradjunk energikusak, egészségesek és fiatalosak időskorban is.

A „KiSel-10” könyv egy meglehetősen szokatlan tanulmányon alapszik, melyet délkelet Svédországban, Kisa-ban végeztek 443 idős falulakó bevonásával. Egy maroknyi svéd kardiológus, professzor és doktor egy teljesen új típusú kezelést vizsgált, mely szó szerint dacolta statisztikákkal, mivel 50%-kal csökkentette a szívvel kapcsolatos halálozást. Ez eddig meg sohasem látott eredmény. Olvassa el az egész történetet a „KiSel-10” könyvben.

Ha válaszol az alábbi három kérdésre, egy 1500 forint értékű könyvet adunk ajándékba.

1. Melyik ásványi anyag játszik szerepet a vércukorszint-szabályozásában?

A) mangán B) réz C) króm

2. Milyen hatóanyagot tartalmaz a Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer?

A) Glukozamin-Szulfát B) Cink C) Szelén

3. Melyik fogyókúra készítmény tartalmaz 5 hatóanyagot?

A) Bio-Króm B) Be-Fit C) Bio-CLA+T

Kérjük küldje vissza a kitöltött szelvényt az alábbi címre:

Pharma Nord Kft. H-1385 Budapest, Pf. 815

vagy az alábbi weboldalon online is kitöltheti a tesztet:

www.pharmanord.hu/nyeremenyjatek2014

Az első 50 beküldő a „A jószívű időssekbe, könyv mellé 1 darab SelenoPrecise étrend-kiegészítőt is kap ajándékba!

A helyes válaszok:

1. DA QB DC

2. DA DB De

3. DA DB De

Név

Cím-

E-mail cím:

.Telefonszám

☐ Igen, szeretnék egészségügyi információt kapni ingyenesen a Pharma Nord termékeivel kapcsolatban^

* Az adatkezelő kijelenti, hogy a Kezelt személyes adatok védelmét kiemelten fontosnak tartja, és minden szükséges technikai és adminisztráció: lépést megtesz az adatok biztonsága érdekében.

34. oldal

A VÁGY ELMŰLIK

Sokan éreznek édesség utáni olthatatlan vágyat de kevesen tudják, hogy lehet ez ellen védekezni. A vér magas cukorszintje több okból sem előnyös. Ezért vagy nem eszünk cukrot, ami sokaknál „kivitelezhetetlen”, vagy minél előbb kiürítjük a cukrot a véráramból. Ez utóbbi kivitelezhető, mégpedig egy nyomelem segítségével.

A króm egy esszenciális nyomelem, amely szerepet ját-szik a makro tápanyagok (fehérjék, zsírok, szénhidrátok) anyagcseréjében, de leginkább bizonyított hatása ez utóbbiaknál van.

Valamennyi szervünk tartalmaz krómot, de eltérő mennyiségben. A króm szerves kötésű vegyületekből sokkal inkább felszívódik, mint szervetlen sóiból.

Nagy mennyiségű cukorfogyasztás, megerőltető izom-munka, intenzív sportolás, továbbá terhesség és szoptatás alatt megnövekszik a vizelettel ürülő krómmennyiség, ami arra utal, hogy ezen állapotokban szükséges a táplálékon felüli krómpótlás is. 1-es típusú cukorbetegknél szintén negatív krómequensúly figyelhető meg. Tehát egyértelmű, hogy a króm a szénhidrát-fogyasztás hatásait kedvezően befolyásolja, akár fogyókúra, túlsúlyosság esetén, akár cukorbetegség okán.

Viszont a krómkészítmények többségének igen alacsony mind a felszívódása, mind pedig a biológiai hasznosulása. Az étrend-kiegészítőkben eddig általánosan alkalmazott szervetlen króm-klorid felszívódása mindössze 2% körüli.

Az étrend kiegészítésére alkalmazható krómkészítményekben a szerves króm (a ChromoPrecise alapanyag) jelent áttörést. Az előzetes állatkísérletek és toxicitási vizsgálatok elvégzése után humán klinikai vizsgálat is igazolta ezen szerves-krómforrás 10-szer magasabb biológiai hasznosulását a króm-kloridhoz, vagy króm-szulfáthoz képest.

A magas felszívódási érték alacsony toxicitással és elhanyagolható mellékhatással bír, mindemellett javította az inzulinhatékonyaságot, a glükóz tolerancia mértékét és a lipidprofilt mind egészséges, mind pedig diabéteszes pácienseknél.

A krómpótlás glikémiás paraméterekre kifejtett kedvező hatását gesztációs diabéteszesekben is igazolták — azaz a jobb vércukorkontrollt, kisebb vércukorszint-ingadozást tudták igazolni diabéteszes terhes nőknél.

A táplálékainkkal bevitt króm kiegészítése étrend-kiegészítővel jótékony hatással lehet a testsúlycsökkentésre, ez logikusan következik a szerves króm élettani hatásából.

FORRÁS: GALENUS

Beleválog

RECEPT A CUKORBETEGSÉG MEGELŐZÉSÉRE

„Mindannyiunkkal előfordult már, hogy felszedtünk pár kilót. Nem baj, ez még nem olyan sok — legyintünk, és elhatározzuk, hogy le is adjuk. Sokszor ez majd csak évek múl-tán, vagy egyáltalán nem következik be. Pedig a rossz étrend, a mozgásszegény életmód miatt nemcsak a túlsúly okozta kellemetlenségekkel kell majd megküzdenünk, hanem krónikus betegségek kialakulását idézhetjük elő. A cukorbetegség, a magas koleszterinszint, a magas vérnyomás és a metabolikus szindróma is megelőzhető egészségtudatos életmóddal” — magyarázza Erős Antónia, az Egy Csepp Figyelem Alapítvány létrehozója. O maga 1-es típusú cukorbeteg 25 éves kora óta, és noha állapota nem az életmóddal van összefüggésben, a betegség nehézségeit jól ismeri a mindennapokban.

¹³⁴ VJ/90-4/2015. számú irat 3/11. számú melléklete

Antónia szerint a recept egyszerű: a rendszeres mozgás és egészséges étkezés kombinációja karbantartja egészségünket. A napi rohanás mellett hetente háromszor 30-40 perc mozgásra is szakítsunk időt! Itt a tavasz, sétáljunk egyet a parkban, kiránduljunk a családdal, kerékpáроzzunk, a lehetőségek száma végtelen.

A mozgást egészítse ki a változatos étrend! Napi négy-ötzöri étkezésre osszuk el a táplálék mennyiséget. Bőségesen fogyasszunk gyümölcsöt, zöldség- és főzelékféléket, halat, térjünk át a teljes kiőrlésű gabonákból készült pékárura és lehetőleg mellőzzük az édességeket, a cukrot és az alkoholt.

Az Egy Csepp Figyelem Alapítvány célja, hogy minél több ember ismerje meg a cukorbetegséget, annak megelőzését és veszélyeit. Az alapítvány idén a személyi jövedelemadó 1%-ából befolyt összegből a „Belevalók” pedagógus - továbbképzési programot finanszírozza, hogy a gyakorló pedagógusok ingyenes képzésben ismerhessék meg a cukorbeteg gyerekek ellátását. Így elkerülhető, hogy elutasítsák a diabéteszes gyerekeket az óvodákból.

Segítse munkájukat ön is adója 1%-ával, hogy felvegyék a cukorbeteg gyerekeket óvodába! Egy Csepp Figyelem Alapítvány, adószám: 18255858-2-43

XX. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

WWW.PATIKAMAGAZIN.HU

Bioritmus Magazinban megjelent cikkek tartalma:¹³⁵

Egymillió magyar életét keserítheti meg a diabétesz

Ma Magyarországon minden 4. embert veszélyeztet a diabétesz. Túlnyomó többségük a 2-es típusú diabétesztől szenved, amely jellemzően az egészségtelen életmód miatt alakul ki. Egészséges táplálkozással, a testsúly optimális szinten tartásával és rendszeres mozgással ez a típus 90 százalékban megelőzhető.

Az egészségügyi előrejelzések szerint a helytelen életmód miatt a következő évtizedben megduplázódhat az ismert cukorbetegek száma Magyarországon, ami azt jelenti, hogy 2025-re több mint egymillió embert kezelnek majd diabétesssel. A cukorbetegség hatására számos olyan szövődmény alakulhat ki, amely a beteg egész életét megkeseríti. Az alábbiakban a köztudatban kialakult, a betegséggel kapcsolatos tévhiteket vesszük sorra.

A SOK ÉDESSÉG CUKORBETEGSÉGHEZ VEZET.

A cukorbetegség kialakulása nem az elfogyasztott cukor mennyiségével van összefüggésben. Az 1-es típusú diabéteszt a hasnyálmirigyben lévő inzulintermelő sejtek pusztulása okozza, amely nincs kapcsolatban a cukorfogyasztással. A 2-es típusú diabétesz akkor alakul ki, ha a szervezetben nem képes megfelelő hatást kifejteni a termelődött inzulin. A 2-es típusú cukorbetegségre való hajlam a legtöbb esetben genetikailag öröklődik. Rendszeres testmozgással és megfelelően megtervezett és betartott étrend mellett mértékletesen az édesség fogyasztása is megengedett.

A CUKORBETEGSÉG FERTŐZŐ.

A cukorbetegség nem fertőző. A cukorbetegség endokrin (a belső elválasztású mirigyrendszerrel összefüggő) betegség, amely a hasnyálmirigyben lévő béta-sejtek által termelt inzulin mennyiségi problémája miatt alakul ki. Ha egy családon belül már volt cukorbeteg, akkor nagyobb valószínűséggel alakul ki hajlam.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR ...az Igazi

Kiadványunkat a Patika Egészségpénztár támogatta.

www.patikapenztar.hu

¹³⁵ VJ/90-4/2015. számú irat 3/5. számú melléklete

EGY CUKORBETEG SOHA NEM EHET ÉDESSÉGET.

Mivel a cukorbetegség az egész szervezet működésére hatással van, ezért az ellenőrzött - nem csak cukor formájában történő - szénhidrátbevitel a diabétesz kezelésének kritikus része. A cukorbetegnek ehetnek édességet, de a cukortartalmú ételeket nagyon körültekintően kell beépíteniük a diétába, összhangban a gyógyszeres kezeléssel és a testmozgással. Ezek szigorú és rendszeres betartásával a normálist megközelítő vércukorszint érhető el, amellyel hosszú távon elkerülhetők a szövödmények.

NAGYOBB INZULINSZÜKSÉGLET A BETEGSÉG ROSSZABBODÁSÁT JELENTI.

A CUKORBETEGEK ÉRZIK, HA VERCUKORSZINTJUK MAGAS VAGY ALACSONY.

A vércukor szintjét több tényező is befolyásolja: diéta, testmozgás, napszak stb. Emiatt az inzulin mennyiségét folyamatosan változtatni kell annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabb szinten maradjon. A helyes inzulinadagolásban mindig kérjük kezelőorvosunk véleményét.

A GYEREKEK KINŐHETIK A CUKORBETEGSÉGET.

A gyerekek soha nem nőnek ki a cukorbetegséget. Az 1-es típusú diabétesz esetében a hasnyálmirigy inzulint termelő sejtjei elpusztulnak, így a szervezetben nem képződik több inzulin. Az 1-es típusú cukorbeteg gyerekeknek minden esetben inzulin-pótlásra van szükségük. A 2-es típusú cukorbeteg gyerekeknél a pubertáskor után javulás állhat be vércukorszintjüknel, azonban valószínű, hogy mindig hajlamosak lesznek a magas vércukorszintre, ha nem mozognak eleget, vagy ha elhízhatnak.

Mérés nélkül senki nem tudja megállapítani, hogy mennyi a vércukra. Egy cukorbeteg észlelhet fizikai tüneteket (rendkívüli szomjúság, gyengeség, ájulás stb.), ha a vércukorszint túl magas vagy túl alacsony. Vannak olyanok, akiknél nincsenek tünetek. Előfordul, hogy a magas vagy alacsony vércukorszint okozta tünetek gyakran nagyon hasonlóak, ezért nehéz eldönteni, hogy mit jelentenek.

VANNAK, AKIKNÉL A MAGAS VÉRCUKORSZINT NORMÁLIS, NÁLUK EZ NEM A CUKORBETEGSÉG JELE.

A magas vércukorszint soha nem normális. Bizonyos állapotok és bizonyos kezelések hatására átmenetileg megemelkedhet a vércukorszint a nem cukorbetegéknél is, de a normál értéknél magasabb vércukor vagy a vizeletben lévő cukor esetében fel-tétlenül orvoshoz kell fordulni.

LÉTEZIK ENYHE CUKORBETEGSÉG.

Enyhe cukorbetegség nincs, valaki vagy cukorbeteg, vagy nem. Akár 1-es, akár 2-es típusú diabéteszről legyen is szó, rendszeres orvosi ellenőrzés és tudatosan megtervezett életmód szükséges.

HA A CSALÁDBAN SENKI NEM VOLT CUKORBETEG, AKKOR MI SEM LESZÜNK AZOK.

A cukorbetegségre való hajlam családon belül öröklődhet, ami azt jelenti, hogy bizonyos embereknél nagyobb a kialakulás valószínűsége. Azonban rengeteg olyan cukorbeteg van, akinek a családjában korábban nem fordult elő a betegség. A testsúly és az életmód az a két tényező, amely a leginkább hozzájárul a cukorbetegség kialakulásához.

INZULINNAL GYÓGYÍTHATÓ A CUKORBETEGSÉG.

A diabétesz sajnos nem gyógyítható. Az inzulin segíti a betegséggel való együttélést, de nem gyógyítja meg azt. Az inzulin segít a szervezetnek az energiatermeléshez szükséges glükóz felhasználásában, ezáltal lehetővé teszi a megfelelő szintű vércukor kialakítását, de nem szünteti meg a háttérben húzódó okokat.

A CUKORBETEGSÉGET NEHÉZ KARBANTARTANI.

A diabétesz jelenleg még nem gyógyítható anyagcsere-rendellenesség, de ha a beteg megfelelő diétát tart, rendszeresen végez testmozgást és betartja az orvosi előírásokat, akkor a betegség kiválóan karbantartható. Ezzel megelőzhetőek, csökkenthetőek a diabétesz okozta súlyos szövődmények.

Forrás: cukorbetegsegek.hu

VERCUKORSZINT-SZABALYOZAS SZERVES KRÓM SEGÍTSÉGEVEL

A vércukorszint stabilizálása nemcsak a cukorbetegségben szenvedőknek, ha-nem mindenkinek nagyon fontos egészsége szempontjából. Szabályozásában számos tényező játszik szerepet, ezek egyike a króm. A króm olyan fontos nyomelem, mely különféle élelmiszerekben fordul elő, s mely az inzulin által elősegíti a cukormolekuláknak a vér-áramból a sejtekbe való bejuttatását, ahol a cukor aztán energiává alakul át. A szerves króm jótékony hatással bír a zsírsavanyagcserére és természetes módon csökkentheti a koleszterinszintet is. Kutatások bebizonyították, hogy a szerveskróm-tartalmú táplálék kiegészítők hozzájárulnak a vércukorszint-egyensúly kialakításához és a szervezetben termelődő inzulin optimális működéséhez. Mindemelllett a króm rendkívül alacsony toxicitású, biztonságosan adható ásványi anyag.

A króm általában hasznosnak bizonyul azok számára is, akik szeretnék le-adni testsúlyukból. Önmagában ez a nyomelem nem rendelkezik fogyaszto hatással, hanem képes megelőzni a hirtelen „vércukorszint-ingadozásokat”, melyek instabil cukoranyagcserével rendelkező egyéneknél tapasztalhatók. Amikor valakinek alacsony a vércukra, általában olyan tüneteket észlel, mint fáradékonyság, kimerültség vagy gyötrő éhség. Azáltal, hogy a króm hozzájárul a helyes vércukorszint megtartásához, gyakorlatilag helyes útra tereli a táplálkozást, csökkenti az édességevés utáni vágyat, redukálja az éhségrohamokat, alacsonyabb kalória bevitel esetén is.

A szervezetnek szüksége van krómra annak érdekében, hogy a cukrot közvetlenül a véráramból a sejtekhez tudja közvetíteni, ahol a cukor energiává alakul. Krómhiány esetén zavarok léphetnek fel a vércukorszint egyensúlyban. Ennek következménye az indokolatlan cukor utáni sóvárgás, ezért nagyon nehéz megállni, hogy ne együnk egy kissüteményt, csokoládét vagy más édességet, amely aztán hízáshoz vezet. A finomított élelmiszerek (pl. cukor, liszt) kisebb mennyiségben tartalmazzák ezt az alapvető ásványi anyagot. Fel-dolgozás és melegítés hatására azonban csökkenhet az élelmiszerek krómtartalma. A krómnak szerves vagy szervetlenformája létezik. A kettő közötti különbség a tápanyag biológiai hozzáférhetőségében rejlik. Míg a szervetlen króm felszívódása nem ki-elégítő, addig a szerves króm- különös tekintettel a Bio-Króm ChromoPrecise-ban található GTF-krómra (glükóztolerancia-faktor) - magasabb biológiai hatékonysággal és jobb felszívódással rendelkezik.

A krómból nincs egységesen javasolt napi beviteli mennyiség, a szakértők azonban általában egyetértenek abban, hogy a legtöbb ember napi króm-igénye valahol 50 és 200 pg között van. A nyugati országok étrendje krómban rendkívül szegény, éppen ezért érdemes a pótlás lehetőségét figyelembe venni. A vércukorszint-ingadozásra hajlamos szervezet számára hasznos segítségnek bizonyulhat a szerveskróm-tartalmú étrend-kiegészítő, különösen, ha az GTF-krómot tartalmaz.

A Fittinfo Magazinban megjelent cikkek tartalma¹³⁶

16 gyógy info

A legújabb kutatások alapján

Króm : a testsúly-csökkentés és az anyagcsere- egyensúly titka

Bye-Bye édes bűnbeesés

17.o

¹³⁶ VJ/90-4/2015. számú irat 3/9. számú melléklete

A szervezetünk számtalanféle anyagot igényel a megfelelő működéshez. A króm ezek közül az egyik olyan, ami segít a fogyásban, a vércukorszint szabályozásában, így ha eleget viszel be, elbúcsúzhatsz a nassolástól! De mire jó még a króm?

Króm kisokos

A króm egy kémiai elem, vegyjele Cr, nyomelemként kis mennyiségben nélkülözhetetlen az emberi szervezet számára. Ez az elem két formában fordul elő, mikor az étrendi krómról beszélünk, melyre az emberi testnek van szüksége, akkor a háromértékű formájára utalunk, a másik erősen mérgező. Ez a három vegyértékű króm a növényekben és állatokban is megtalálható, kis mennyiségben ételünkkel is bevitelük. A króm hatással van a cukor-, a zsír-, és a fehérje-anyagcserére. Inzulin által elősegíti a cukormolekuláknak a véráramból a sejtekbe való eljuttatását, ahol a cukor energiává alakul át. A króm hasznosnak bizonyulhat azok számára is, akik szeretnének leadni testsúlyukból, mivel hozzájárul a helyes vércukorszint megtartásához és csökkentheti az édességezés utáni vágyat. Ez a nyomelem testünk minden sejtjében jelen van, de nagyrészt az agyban koncentrálódik, mivel annak működéséhez folyamatosan szükség van a megfelelő szénhidrát ellátottságra.

Mi a szerves króm?

A krómnak szerves vagy szervetlen formája létezik. Míg a szervetlen króm felszívódása nem megfelelő, addig a szerves króm - különösen a krómos élesztő - a legmagasabb biológiai hatékonysággal és felszívódással rendelkezik.

MIÉRT VAN SZÜKSÉGÜNK KRÓMRA? Ez a nyomelem

- stabilizálja a vércukorszintet, kiküszöböli a nagy vércukor ingadozásokat,
- csökkenti az édesség iránti vágyat.
- Kedvező hatása van a vérkeringésre.
- Segít betartani a diétát, így elősegíti a fogyást.
- Nagy segítség a candidiázisban szenvedők számára.

Az alacsony krómkoncentráció a szervezetben növeli a vércukorszintet, a zsírok közül elsősorban a trigliceridszintet, ezen felül a koleszterin szintet, és fokozza rizikóját olyan betegségek megjelenésének, mint a diabétesz és a szív-érrendszeri elváltozások. Krómhány esetén az inzulin nem képes a megfelelő mennyiségű glükózt bejuttatni a sejtbe. Ez olyan tüneteket okoz, mint például fáradtság, koncentrációs problémák, fejfájás, migrén, szédülés, szorongás, álmatlanság és kielégíthetetlen vágy az édességek vagy stimulánsok után. Komolyabb tünet lehet az ájulás, a látás zavara, pánikroham és depresszió. Ha nincs elég króm, ami biztosítaná a megfelelő glükóz forgalmat, az agy nem jut megfelelő mennyiségű glükózhoz, károsodhat a szív és más izmok funkciója, ami heves szívdobogás-érzést, kifáradást, esetleg görcsöket is produkálhat. A krómhány az agy, a szív, az izmok teljesítményére is hatással van, nincs biztosítva a megfelelő energia a működésükhöz. Energia kell az immunrendszerünknek is, különösen fertőzések esetén. A stressz, a túl sok szénhidrát-bevitel kimeríti a króm raktárakat. A króm nagy affinitással kötődik a tej-savhoz, így megerősítő izommunkában nagy krómvesztés fordulhat elő.

MIÉRT NINCS BELŐLE ELEG?

A krómhányt rossz életmód és táplálkozás is okozhatja. A talaj túl alacsony krómtartalma a termesztett növények alacsony krómtartalmához vezet, de a modern, feldolgozott ételek is keveset tartalmaznak belőle. Ha túl sok finomított szénhidrátot viszunk be a szervezetünkbe, akkora testünkben a króm kiürül. A terhesség és az idős életkor is a krómraktárak kiürülésével járhat. Az aktív sport szintén megnöveli a szervezet króm ürítését, és a változó korban, hormonális változásra szintén alacsony krómszint alakul ki.

HOGYAN SEGÍT A KRÓM A TESTSÚLY SZABÁLYOZÁSÁBAN?

A króm szerepet játszik mindegyik makrotápanyag (szénhidrát, zsír, fehérje) anyagcseréjében, így a meg-növelt króm bevitel kiegészítve kalóriaszegény diétával és megfelelő testmozgással, a testsúly csökkenését lehet elérni.

- Javítja a cukorfeldolgozást,
- Csökkenti a rossz, LDL koleszterin és a triglicerid értékét,
- Növeli a jó, HDL koleszterin értékét.
- A vércukorérték stabilizálásával csökkenti a nassolási, édesség utáni vágyat.
- A szerves króm hatására javulna cukor feldolgozása, így csökken a vércukorszint ingadozás, a vércukorszint javul az inzulin hatása.

FONTOS! Ha a családban cukorbetegség áll fenn, mindenképpen érdemes figyelni a megfelelő krómbevitelre, diétára. Ha csökkent cukorfeldolgozás áll fent, fontos figyelni a diabétesz megelőzésé-re a megfelelő szerves króm bevitellel.

Mi a Chromo Precise?

Krómos élesztő, amely a természetben előforduló szerves krómot tartalmazza. Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint a legjobb krómforrás a krómos élesztő, mivel szervesen kötött, három vegyértékű krómot tartalmaz, ami az a természetes forma, amit a táplálékunkból veszünk fel. A krómélesztő természetes, gazdag krómforrás (élő élesztő sejtek nélkül), ahol a króm aminosavakhoz és fehérjékhez kötődik, ezért biztonságos, és biológiailag tízszer jobb felszívódású, mint más hatóanyagú krómtermékek. A krómélesztő tisztább, biológiailag jobban hasznosuló forma, mint a szintetikusán előállított. Ma az egyetlen krómélesztőt a Pharma Nord készíti Dániában 20 év tapasztalata alapján és szigorú gyógyszergyártási gyakorlatnak megfelelően. Számos klinikai kutatás igazolja, hogy a krómélesztős krómpótlás kedvezően hat a vércukorszintre és a 2-es típusú diabéteszben.

18 gyógy »info

SZEDJEK EDZÉS ELŐTT KRÓMOT?

A túlzott izommunka, a sport is fokozza a vizelettel történő krómkiválasztást. A krómtartalmú étrend-kiegészítők rendkívül népszerűek a testépítők körében, annak ellenére, hogy a króm szerepét az izomerő növelés és fizikai erő kifejtés javítása terén eddig nem sikerült igazolni, de az biztos, hogy elő-segíti az aminosavak beépülését, ezáltal építő hatása van az izomtömegre. Mivel az izommunka krómvessztéssel jár, így a megfelelő energiatermeléshez szükséges pótolnunk.

MIBEN VAN A LEGTÖBB KRÓM?

Általánosságban a húsok, rákok, halak, tojások, teljes kiőrlésű gabonák, diófélék valamint néhány gyümölcs és zöldség is jó krómforrásnak számít.

Krómtartalom 100 grammnyi ételben:

- ananász (nyers): 11 pg
- spenót (nyers): 9 pg, (fagyasztott): 5 pg
- répa, brokkoli: 1 pg
- marha, sertés hús: 4-5 pg
- bárány: 8 pg
- tengeri pisztráng,
- tökehalmáj: 20 pg
- mandula: 12 pg
- babfélék: 11 pg

TUDDAD? Az egy-szerű sütőélesztő a szerves króm gazdag forrása és az ebben jelen-lévő aminosavak segítik a króm biológiai hasznosulását. A króm pótlása étrend-kiegészítőformájában világszerte elterjedt és számos készítmény van jelenleg forgalomban. Azt azonban nem árt tudni, hogy felszívódása rendkívül alacsony, 0.4 - 2.5% közötti. A felszívódást az étkezés, és az étrend is befolyásolja, az egyes tápanyagok krómtartalma nagy eltéréseket

mutat. A króm szerves kötésű vegyületekből sokkal inkább felszívódik, mint szervetlen sóiból. A keményítő, az egyszerűcukrok, a C-vitamin, oxálsav, nikotinsav és az aszpirinfokozzák a felszívódást, míg a foszfát, kalcium, magnézium, titán, cink, vanádium és vas csökkent-hetik annak mértékét. A forgalomban lévő krómétrend kiegészítőkből találhatunk olyan szintetikus és szervetlen formákat is, amelyek alig tudnak hasznosulni.

A krómbevitel javasolt mennyiség

Napi: 100-200 pg

WHO szerinti maximum: 250 pg

A króm nagymértékű túladagolása esetén émelygés, fejfájás, viszketés, rossz közérzet, szapora szívverés lehetséges.

Az izommunka krómvesztéssel jár, így a megfelelő energiatermeléshez szükséges pótolnunk.

Melyik vegyületet keressük?

Az Európai Élelmiszer Biztonsági Hatóság (EFSA) szerint

Krómium-klorid: szervetlen króm, kicsi biohasznosulással rendelkezik kb. 0.1-2%.

Krómium-pikolinát: szintetikus úton előállított szerves króm, amit széles körben használnak az étrend kiegészítőkből.

EFSA szerint a krómium-pikolinát azonos vagy kicsit magasabb felszívódással rendelkezik, mint az egyéb krómformák, ez kb. 2%.

ChromoPrecise krómos élesztő: szerves króm, természetben előforduló formája, három vegyértékű, a legmagasabb biohasznosulással rendelkezik, kb. 20%.

2015/03 FITT.tNFO

A Népszavában megjelent cikkek tartalma¹³⁷

ízületi betegségek és a terápiás lehetőségek

Világszerte növekszik a főleg nagyízületeket érintő (térd, csípő) kopásos betegségek gyakorisága. Összefüggésbe hozható ez a fejlett országokban a születéskor várható élettartam növekedésével, a népesség elöregedésével, amely általános jelenség. A betegség több mint egyszerű porckopás, „osteoarthritis”, ami azt jelenti, hogy a teljes ízületet érinti és gyulladásos folyamattal jár. A reumatológiai rendeléseken megjelenő páciensek nagy hányadát ezen betegek teszik ki.

Habár világszerte intenzíven kutatják a betegség okait és a terápiás lehetőségeket, a kórkép gyógyítása ma sem megoldott. Nem ismert, hogy a betegség kialakulásában miért játszik olyan fontos szerepet az életkor. Ismeretes ugyanakkor, hogy az öregedés során csökken a porcsejtek szövetépítő képessége és megnövekednek a lebomlást elősegítő folyamatok, melyek bonyolult enzimtevékenység által szabályozottak szervezetünkben.

Másik jelenség, hogy a betegség sok esetben fiatal korban is jelentkezhet, melyet genetikai, fokozott igénybevételi és táplálkozási problémákkal hoznak összefüggésbe. A tényleges ízületi pusztulás csak az utolsó, klinikai stádium,

¹³⁷ VJ/90-4/2015. számú irat 3/ . számú melléklete

ennek okait sok szempontból még mai napig sem ismerjük. Habár a terápiás lehetőségek tárháza napról napra növekszik, a végleges megoldás a betegség kivédésére és gyógyítására nem ismert.

Hosszú ideig az egyetlen terápiás lehetőség a betegek számára legkínzóbb tünet, a fájdalom csillapítása volt, gyulladás- csökkentők és enzimgátlóadására szorítkozott. Ezen gyógy-szerek nem a betegség okát szüntették meg, és kiderült, hogy hosszan tartó szedés során számos mellékhatást okoznak, valamint a szövetpusztulás folyamatát is inkább elősegítik, mint gátolják.

Az utóbbi évek kutatásai a porcvédelemre és a porcsejtek regenerálását elősegítő szerek kifejlesztésére koncentráltak. Egyre nagyobb számban jelentek meg a természetes porc-alapanyagként is ismert készítmények, melyek közül a legtöbb tudományos bizonyítékot a glükózamin-szulfát jótékony hatása adta. Ezek a vegyületek serkentik a porc-mátrix képzését és egyúttal csökkentik a lebontó enzimek aktivitását. Adásuk hosszú távon is biztonságos és kevés mellékhatással rendelkezik. Problémát jelent azonban hogy ezen készítménynek között vannak kevés terápiás hatást mutatók és általában a betegek nem megfelelő - túlságosan alacsony - dózisban szedik. Ismert, hogy a felszívódás sok esetben nem tökéletes és különösen nem egyes betegségcsoportokban, valamint időseknél, ahol egyébként is romlik a tápcsatornából a felszívódás képessége.

A porcregeneráló szereknek nagyobb szerepet kellene kapniuk a betegség megelőzése és korai kezelése terén. A porc-pusztulást megelőző stádiumban való alkalmazásának lehetősége ma már adott, hiszen rendelkezésre állnak vény nélkül kapható gyógyszerek.

EZZEL AZ ÖN TÉRDE IS "JÓL JÁRNAK"!

Az artrózis az ízületi porc fokozatos degenerációjához, kopásához vezet. Később a kopás következtében az ízületi felszínen kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését.

Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer az alábbi előnyöket kínálja:

Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti,Re, 1J)

Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porcállomány leépülését,Re,34)

Glukozamin Pharma Nord enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózisban javítja az érintett térdízület funkciójátRe,4>

A Glukozamin Pharma Nord tartály könnyen nyitható tetővel van ellátva.

A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula nem tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert.

Minden kapszula 509 mg glükózamin- szulfátot tartalmaz, amely megfelel 400 mc glükózaminnak.

Pharma Nord

Ref. 1.Towheedetal. The Cochrane Library, Issue 4,2002.

Ref. 2. Muller-fasbender et al Osteoarthritis 1994;2:61-69 Ref. 3. Regins ter JY et al. Lancet 2001;357:251-256.

Ref. 4. Pavelko K et al. Arch Intern Med 2002;162:2113-2123 Lezárás dátuma: 2012.02.17

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát gyógyszerészét!

Mozgásterápia

ROPOGNAKAZ ÍZÜLETEI? ,

Szinte mindenki, de főként az idősebbek számára ismerős az érzés, amikor ízületeik olykor recsegnek-ropognak. Több elmélet kapcsolódik ahhoz, hogy vajon egészséges, vagy inkább kóros, de bárhogya is legyen, fontos tudnunk, hogy a térd vagy a váll ropogásának hátterében porcokopás is állhat, melyet megfelelő módszerekkel bizonyos mértékig megelőzhetünk, fékezhetünk, enyhíthetünk.

MITŐL ROPOG?

Testünkben több létfontosságú ízület is található, melyek közül a térd és a váll ízület szokta a legtöbb panaszt elszervezni. Az ízületek a csontvégek találkozásánál helyezkednek el, melyeket porcréteg borít. Az ízületi tokban a porcok találkozásánál vékony ízületi rés található, benne ízületi folyadékkal, mely hozzájárul a csontok egy-máson való fájdalommentes, zavartalan csúszásához. Az idő előrehaladtával, illetve esetleges sérülések, megerőltető fizikai munka, vagy különböző betegségek (pl. a belső elválasztású mirigyek működési problémái) miatt ez a porcréteg elvékonyodik a porcképzés- és pusztulás egyensúlyának felborulása következtében. Kezdeti stádiumban a felszíne egyenetlenné válik, majd később felbolyhosodik. Ez sokszor recsegő-ropogó hanggal jár, különösképp a térd és a váll esetében. Az állapot súlyosbodásával fájdalom, gyulladás is kialakulhat, ami az ízületi folyadékmennyiségének csökkenésével is együtt jár. Éppen ezért, amennyiben az ízület ropogása porcokopás miatt alakul ki, úgy a legrosszabb, amit tehet, hogy magától ropogtatja azt, ugyanis ekkor még tovább károsítja az amúgy is rossz állapotban lévő porcot. Ennek a kellemetlen hangnak más okai is lehetnek, melynek felderítéséhez mindenképp szakorvosi és képalkotó vizsgálat szükséges.

ÍGY ELŐZZE MEG A NAGYOBB BAJT

Az egészséges táplálkozás és a rendszeres testmozgás fontos szerepet játszik a mozgásszervi betegségek megelőzésében, elkerülésében, enyhítésében, így ha szeretné elkerülni, hogy idejekorán mozgásszervi fájdalmak, s a mozgás beszűkülése rontsa életminőségét, célszerű a következőkre figyelnie:

- Szabaduljon meg az esetleges súlyfeleslegtől!
- Hetente minimum 3-szor sportoljon (séta, kocogás, úszás, kerékpározás)!
- Fogyasszon A-, C-, D- és E- vitaminban, kalciumban, magnéziumban, omega-3 zsírsavakban és egyéb gyulladáscsökkentő, porcot regeneráló hatóanyagokban gazdag ételeket és étrend-kiegészítőket (pl. glukozamin-szulfátot)!
- Fogyasszon minimum napi 2 liter folyadékot (tisztá vizet)

AMIKOR ORVOSI SEGÍTSÉG SZÜKSÉGES

Sajnos elég gyakori, hogy keze-lés nélkül az állapot rosszabbra fordulhat, ami fokozódó fájdalommal és további mozgásbe-lsűküléssel is járhat. Amennyiben a gyógyszeres kezelés sem hozza meg a kívánthatást, aktív fájdalomcsillapítással tartós, akár 6-8 hónapos fájdalommentességet is elérhetünk.

Dr. Váradi Éva Fájdalomközpont

FELEGYENESEDTÜNK, HOGY VISSZAGÖRNYEDJÜNK?

Mindenhol azt halljuk, hogy az egészségben eltöltött hosszú élethez nélkülözhetetlen a napi, de legalább heti 2-3 kiadós edzés, testmozgás. De mit sportoljon az, akinek már rossz az állóképessége, idősebb, esetleg túlsúlyos vagy mozgásszervi problémával él?

¹³⁸ VJ/90-4/2015. számú irat 3/2. számú melléklete

Az ülő életmód velejárója, hogy a testtartásunk egyre rosszabb. A szép tartásért felelős izmok elgyengülnek a számítógép előtti görnyedésben. A sok idegeskedés, a stressz pedig az izmok görcsössé válását és letapadását eredményezi, ezzel tovább rontva a testtartást. Az álló vagy fizikai munkát végzők sem járnak jobban. Az állandó talponlét megterheli az ízületeket és az érrendszert. Ezért mai világunkban kevés olyan embert találunk, akinek az izmai és ízületei, illetve a keringési rendszere is megfelelően karban van tartva. A problémákra az egyetlen megoldást a rendszeres testmozgás jelentheti. A gyors elhatározást követő hirtelen erős tréning, megterhelés senkinek nem tesz jót, sem fizikai, sem pszichés értelemben. Ezt a tényt figyelembe kell vennünk a mozgásforma kiválasztásakor különösen legyengült vagy idősebb állapotban, túlsúly vagy ízületi panaszok esetén.

A Slender You motorizált ágyakon való torna egy kíméletes mozgásforma, mely átmozgatja az egész testet. Az ágyak finoman kilazítják a görcsös izmokat, és segítenek az optimális izomállapot elérésében. Serkentik a vér- és nyirokkeringést, a salakanyagok kiürülését és felgyorsítják az anyag-cserét. Emiatt a módszer fogyni vágyók számára is jól alkalmazható így akár két legyet is üthetünk egy csapásra.

Szeretettel várjuk a mozogni, fogyni, karcsúsodni, vagy akár pihenni vágyókat stúdióinkban.

Budapesten: Újbuda Köz-pontnál nyílt Slender You Test-harmónia Stúdióban -1114 Bp., Bocskai út 16. fsz. 1. - tel.: 06- 30/277-3157;

Halásztelken: a HTF Stú-dióban - Diófásor u. 20. - tel: 06-20-579-8667. (x)

Juhász Anna

gyógytornász

PARAMEDICA

A Paramedica 2015. február-márciusi számában megjelent cikkek tartalma¹³⁹

Dietetika

AZAZ ELHÍZÁS + CUKORBETEGSEG

Az új évezred tanúja volt egy modern világjárvány, a metabolikus szindróma terjedésének, melyet „diafesity'-nek is neveznek, ami az angol „cukorbeteg” és „elhízott” szavakból alkotott mozaikszó. A szindróma gyakorisága a rendelkezésre álló egyre nagyobb mennyiségű táplálék és az inaktív életforma elterjedése miatt ugrásszerűen növekedett, s növekszik még napjainkban is.

Az USA-ban az 1935 és 1996 között eltelt 60 évben a diagnosztizált II-es típusú cukorbetegségek száma közel kb. 7,5-szeresére nőtt. Ezt követően a 2000 és 2010 közötti időszakra világviszonylatban 46%-os emelkedést jósoltak. Többfaktorú betegségről van szó, amely a következő kóros állapotokkal mutat kapcsolatot: elhízottság, magas trigliceridszint, magas vérnyomás, csökkent glükóz tolerancia és inzulin rezisztencia. Ezeket együttesen metabolikus szindrómának hívják, mely például az USA lakosságát 25-50% közötti gyakorisággal érinti. A szindróma gyermekkortól kezdve folyamatosan, lappangva alakul ki. A korai megbetegedés és halálozás nagyfokú kockázat miatt (főleg szív- és érrendszeri betegségek, illetve II-es típusú cukorbetegség miatt) a figyelemközpontjába került, és ennek eredményeképpen fokozódott a klinikai prevencióra való törekvés. A metabolikus szindróma ki-alakulásának táplálkozási faktora életstílusunk kontrollálható eleme, mely közvetlen hatással van egészségünkre. Néhány évtizede a tudósok (tévesen) összefüggésbe hozták a test zsírszintjét az elfogyasztott zsír mennyiségével. Ennek hatására divatba jött az alacsony zsírtartalmú táplálkozás, ami nem hozta magával az elhízottság csökkenését. Valójában pont az ellenkezője történt. Ha nem a zsír a bűnös az anyagcserezavarok kialakulásában, akkor micsoda? Egyre több bizonyíték támasztja alá, hogy a megnövekedett

¹³⁹ VJ/90-4/2015. számú irat 3/3. számú melléklete

szén-óhidrát fogyasztás mindenképpen egy a fontos kiváltó tényezők közül. 2004-ben Gross és munkatársai megvizsgálták az USA vonatkozásában 1909 és 1997 között az emberek táplálkozását.

PARAMEDICA

Kiderült, hogy a kukoricaszirup egyértelműen összefüggés-be hozható volt a II-es típusú cukorbetegséggel, miközben a fehérjék és a zsírok nem. A magas fruktóz tartalmú kukoricaszirup sok üdítőitalban és készételben megtalálható (pl. reggeliző pelyhek és sütőipari termékek). 1909 és 1997 között 86%-kal emelkedett a felhasználása, ma már a napi teljes szénhidrát bevitel 20%-át teszi ki. Egy 1992-es ajánlás szerint, 2000 kalóriás étrendünkhöz csak napi maximum 40 g extra cukrot szabadna adnunk - ennyi található egy kb. 3,5 dl-es üdítőitalban! Sok gyerek ennél jóval több üdítőt iszik. Miért? Sokan ezt tekintik az étkezések mellé járó standard italnak, melyet az ital-automaták is kínálnak, ráadásul gyakran visszaköszön a tévé reklámokból is. A megivott extra kalóriákra tekintettel ugyanakkor, nem csökkentik az elfogyasztott ételmennyiséget.

A mértéktelen táplálkozás nem csupán a külső megjelenést rontó túlsúlyhoz, elhízáshoz vezet, hanem komoly kockázati tényezője számos súlyos, az életminőséget, sőt, az életkilátásokat is veszélyeztető betegségnek. Emiatt nem kérdés, hogy szükséges-e a táplálékbevitel (ezen belül is az üres kalóriák) korlátozása, illetve az étkezésen belül az arányok egészségesebb irányba való megváltoztatása - a szénhidrátok háttérbeszorításával, s a fehérjék és zsíradékok részarányának növelésével. Hangsúlyozni kell a kész-ételek helyett a kevésbé feldolgozott, friss, nyers, enzimdús, magas rosttartalmú ételek fontosságát, melyek alacsonyabb kalória tartalmuk mellett, gondoskodnak az emésztőrend-szer megtisztításáról, méregtelenítéséről is. A valódi változáshoz elengedhetetlen az évtizedek alatt test szerre a sejtekben, szövetekben lerakódott salak- és méreganyagok alapos kitisztítása, melyet követően könnyebb lesz megreformált étrenddel, jobb közérzettel folytatni az egészség visszanyeréséhez vezető utat.

(Irodalom: H. Basciano, L. Federico, K. Adeli: Fructose, insulin resistance, and metabolic dyslipidemia, Nutrition & Metabolism, ford. Mezei Elmira. A teljes cikk a tenyek-tevhitek.hu oldalon olvasható.)

A Recept Nélkül Magazinban megjelent cikkek tartalma¹⁴⁰

LAPUNK ELŐZŐ SZÁMÁBAN A BETEGSÉG FELFEDEZÉSÉVEL, TÍPUSAIVAL, A DIABÉTESZ ÖRÖKÖLHETŐSÉGÉNEK KÉRDÉSEIVEL FOGLALKOZUNK. MOST TOVÁBB TAGOLJUK A KÖZEL SEM EGYSÉGES KÓRFORMÁT, HISZEN AZON KÍVÜL, HOGY 1-ES ÉS 2-ES TÍPUSAI LÉTEZNEK, TÖBB ALCSOPORTRA BONTHATÓK

A cukorbetegség, melyet az orvosi szaknyelv diabetes mellitus néven említ, kóros anyagcserével és magas vércukor értékkel jellemezhető tünet együttes. Lényege, hogy a hasnyálmirigy egyik hormonja, az inzulin, vagy teljesen hiányzik a szervezetből, vagy csökkent a hatása. Nem egységes kórforma, számos alcsoportja létezik. A felosztás mind a mai napig nem végleges, de általános az a vélemény, hogy olyan szindrómáról, tünet együttesről van szó, amelyen belül legalább négy fontos „alcsoportot” kell elkülöníteni.

INZULINFÜGGŐSÉG

Ebbe a csoportba tartoznak a zömmel (de nem kizárólag!) gyermekkorban, fiatal felnőtt korban kezdődő kórformák, melyek nagyon gyorsan súlyos tünetekkel járnak. Ezek: a szomjúság, sok vizelet ürítése, nagyfokú fogyás, izomgyengeség. Nem ritkán a diabéteszes kóma a cukorbetegség első megjelenési formája. Ez az ún. 1. típusú (inzulindepens) kórforma, melynek lényege, hogy az inzulintermelő béta-sejtek egy autoimmun folyamat során gyorsan elpusztulnak. Nem tudjuk biztosan, mi vezet ehhez az „önpusztításhoz”, de biztosan jelen van egy genetikai hajlam, amelyhez a környezeti ártó tényezők (mint a vírusok, kémiai méreganyagok) járulnak hozzá. Biológiai alapja ezen diabéteszfajtának a saját (endogén) inzulin teljes hiánya. E betegek az inzulin felfedezése előtti érában néhány hónap alatt elhaláloztak.

¹⁴⁰ VJ/90-4/2015. számú irat 3/6. számú melléklete

INZULIN REZISZTENCIA

A cukorbetegség több mint 90%-át teszik ki azok, akiknek betegsége általában (de nem kizárólag!) 45-50 éves koruk felett kezdődött, s akik rendszerint túlsúlyosak, emellett betegségük felismerésekor már egy sor egyéb anyagcsere- és keringési betegségben is szenvednek (magas vérnyomás, zsíryanycsere-zavar, szívinfarktus, agyi inzultus, fokozott véralvadási készség stb.). Vérükben a betegség kezdeti időszakában általában megfelelő mennyiségű inzulint lehet még kimutatni, s inzulintermelésük nemritkán akár kifejezetten több is lehet, mint a normális anyagcserejű egyénekben. Esetükben tehát nem lehet inzulinhiányról beszélni, hanem az inzulin hatásának csökkenéséről van szó (inzulin-rezisztencia). Ilyen betegekben egy ideig az inzulin túltermelés biztosítja, hogy a vércukorszint normális maradjon, de bizonyos idő után sajnos az endogén inzulin elválasztás kimerül, ekkor a betegség súlyosabbá válik, s a páciens inzulinkezelésre szorul.

GESZTÁCIÓS DIABÉTESZ

Speciális kórforma a diabétesz-szel szövődött terhesség, az ún. gesztációs diabétesz. Ezek a nők terhességüket megelőzően nem tudnak cukorbetegségről, az a graviditás során vált nyilvánvalóvá. A meglévő genetikai hajlamot itt a terhesség okozta hormonális változások, illetve a jelentős súlytöbblet váltja ki. Nem ritka, hogy a szülés után az anya cukoranyagcsereje ismét normalizálódik. Tekintettel arra, hogy a fel nem ismert vagy nem megfelelően kezelt diabéteszes állapot súlyos magzati szövődeményeket idéz elő, indokolt a megfelelő időben végzett szűrővizsgálatokkal az ilyen eseteket felderíteni.

EGYÉB BETEGSÉGFAJTÁK

Ezek közé számos olyan kór-formát sorolnak, amelyekben bizonyos gyógyszerek váltanak ki diabéteszt, vagy pl. hasnyál mirigy-gyulladás okoz később cukorbetegséget. A cukorbetegség nem egységes kórforma, változatainak kialakulása eltérő, mégis sok szempontból hasonlítanak egymáshoz, így például minden cukorbeteg kórforma heveny és idült szövődeményeket okozhat.

HEVENY FORMÁK

A cukoranyagcsere kisiklása heveny szövődemény, ilyen pl. a régebben gyakori, magas vércukorértékkel járó diabéteszes kóma. Ennek oka a hirtelen kialakult inzulinhiány a vérben, amely a fellépő biokémiai változásokért felelős. Ellátása csakis intézetben történhet. A cukorbetegség kezelése során előfordulhat ennek ellenkezője, amikor a vércukor kritikus értékre zuhan le, ezt nevezzük hipoglikémiának. Ez előfordulhat akár inzulinkezeléssel, akár bizonyos tabletták kezelésénél. Ellátása enyhébb esetekben cukor fogyasztásával történhet, nyelésképtelenség fennállásakor, súlyos esetben intravénás cukor adása szükséges.

IDÜLT FORMÁK

A cukorbetegség idült szövődései érintik a kis ereket, elsősorban a szem és a vesék károsodhatnak. Hasonlóan súlyos problémákat okoz az idegrendszer diabéteszes bántalma. Kevésbé specifikus szövődemény a szív- és érrendszeri károsodás, mely cukorbetegség nélkül is előfordul, de diabéteszben korábban kezdődhet, és sokkal gyakoribb. Ezek a károsodások elsősorban a nem inzulindependens típusú cukor-betegségeket fenyegetik (életkoruk-al fogva).

Forrás: vital.hu

A CUKORBETEGSÉG ELSŐ JELEI

Különbség van az 1-es és a 2-es típusú cukorbetegség figyelmeztető tüneteiben.

Az 1-es típusú diabétesznél annál gyorsabban és kifejezettebben lépnek fel a tünetek, minél fiatalabb a beteg. Gyermekkorban ez akár hetek alatt megtörténhet, fiatal felnőtt korban hónapok alatt észlelhető, míg a 2-es típusú cukorbetegség éveken át, akár 15-20 évig is fennállhat anélkül, hogy felismerésre kerülne. Ez utóbbi akkorra már jelentős károsodást, súlyos szövődeményeket okozhat. Leggyakoribb jelei: bizonyos „összefekvő” testrészek (pl.

hónalj, mellék alatti rész) gombásodása, a sebek lassúbb gyógyulása, a szőrtüszőkben kialakuló bakteriális fertőzések, melyek mélyre terjednek.

Az 1-es típusú cukorbetegség tünetei: fokozott éhségérzet mellett fogyás, gyakori szomjúság-érzet, sok vizelet, levertség, fáradtság. Az 1-es típusúnál a betegség első jele lehet akár súlyos is: diabéteszes ketoacidózis léphet fel, melynek során akár extrém magas értékeket érhet el a vércukorszint, felborul a szervezetben a folyadék és elektrolitok egyensúlya, így kiszáradás, fokozott légzés, hányinger, hányás, tudatzavar is kialakulhat.

RECEPT NÉLKÜL

EGÉSZSÉGVÉDELMI FOLYÓIRAT

A cukorbetegség II.

Recept Nélkül, 2014. április¹⁴¹

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST!

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért

A **Be-Fit** a legújabb fogyókúrák stratégia képviselője: öt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában

Kövesse a súlycsökkentés lépéseit:

Fogyás

Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt¹⁴²

Zsírégetés

Égessen több zsírt és szénhidrátot¹⁴³

Stabil vércukorszint

Nincs több édesség utáni sóvárgás

Méregtelenítés

Távolítsa el szervezetéből a nemkívánatos salakanyagokat

Több energia

Csökkentse a fáradtságot¹⁴⁴

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz.

(A képek ugyanazok, mint a többi esetben. Női has mérőszalaggal, és a termék a jelzéssel.)

¹⁴¹ VJ/90-33/2015. számú irat 1/7. sz. melléklete

¹⁴² Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.

¹⁴³ Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.

¹⁴⁴ C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.

A következő oldalon található a reklám utáni cikk.

Őrizze meg a fogyókúra eredményét!

Közeleg a nyár, ilyenkor még inkább szándékozunk a télen felszedett kilókat leadni. A nehezen leadott túlsúly azonban gyakran hamar visszatér, sokan csak ideig-óráig képesek megőrizni a fogyókúra eredményét. Hogyan érzük el az ideális testsúlyt, mit tegyünk, hogy a kilók ne kússzanak vissza?

A régimódi kalóriabevitel-csökkentés és a rendszeres testmozgás valóban hosszú távú testsúlycsökkenést eredményez – derül ki a Journal of the American Dietetic Associationben megjelent áttekintő tanulmányból. A szerzők 80, a témában megjelent közlemény elemzése alapján jutottak arra az eredményre, hogy a kalóriabevitel megszorítása – testedzéssel vagy annélkül – a leghatékonyabb módja a leadott kilók távol tartásának, akár négy éven túl is. Az elemzett kutatásokban résztvevők súlycsökkenése átlagosan 5-8,5 kg volt, melynek egy részét idővel visszahízták. A kutatás vezetője, Marion J. Franz dietetikus véleménye szerint, ha a fogyni vágyók be tudják tartani a diétát és valóban rendszeresen mozognak, hosszú távon is sikerülhet megtartani a fogyókúrával elért alacsonyabb testsúlyukat. A vizsgált tanulmányok különböző fogyókúrák módszereket vetettek össze. Általánosságban az energiabevitel megszorítása bizonyult a leghatékonyabbnak. A résztvevők szerint rendszerint 6 hónap alatt érték el a legalacsonyabb testsúlyt, melyből később már akkor sem sikerült leadni, ha folytatták a diétát és a testmozgást. Emiatt a szakemberek azt ajánlják, hogy fél év után már nem érdemes további fogyásra számítani, és a további cél az elért súly fenntartása lehet. Ha azonban valaki teljesen abbahagyja a fogyókúráját, nagy valószínűséggel visszajönnek a nehezen leadott kilók.

(A hasábok közé beszúrt szöveg jön.)

A fogyókúra során figyelni kell arra, hogy a kevesebb kalóriabevitel mellett a szervezet hozzájusson a vitaminokhoz, különben kimerültség, gyengeség lép fel.

(Újra folytatom a hasábos szöveggel.)

Miért eszünk sokat?

A táplálkozási szokások megváltoztatása, egy valóban eredménnyel kecsegtető fogyókúra véghezvitele általában nem egyszerű, gyakran ugyanis nem az eszünk irányítja, hogy mit és mennyit eszünk, még kevésbé a szervezetünk valódi szükségletei, hanem tudatalatti késztetések. Ha válaszolunk a következő kérdésekre, talán jobban megértjük, miért fogyasztunk túl sokat a hizláló finomságokból.

- Milyen helyzetekben és miért eszünk, illetve iszunk túl sokat?
- Túl gyorsan eszünk, és ezért talán többet is, mint amennyire valóban szükségünk van ahhoz, hogy jóllakjunk?
- Lehet, hogy az evést illetően megpróbáljuk visszafogni magunkat, közben azonban nagyobb mennyiségű alkoholt vagy cukortartalmú italt fogyasztunk?
- Gyakran előfordul, hogy kihagyunk egy főétkezést, és ezért néhány óra múlva alig kontrollálható farkaséhség gyötör minket?

Ki kell küszöbölni a hibákat! Ne kezdjünk drasztikus fogyókúrába, olyan programot kell kialakítani, ami hosszú távon is tartható, valójában egy egészségesebb életmódra kell váltani.

Csak lassan csökken a zsír

Az emberek sokszor nem képesek kivárni, hogy a testtömegük csökkenjen, emiatt a fogyókúráját feladják. Hogy miért? Kopláláskor először a szénhidrát ürül ki az izmokból, s az éhezés ellenére a zsír csak lassan kezd eltűnni. A fogyókúra során ugyanis a szervezetnek hirtelen kell lemondania a megszokott táplálékmenyiségről, s ilyen esetben testünk automatikusan „éhezés” programra kapcsol át. A rövid távúnak vélt táplálékhiányt a szervezet gyorsan

akarja pótolni, ezért a lehető legrövidebb idő alatt hasznosítható tápanyagforráshoz nyúl, azaz a főként a májban és az izmokban elraktározódó cukorhoz. Mivel a cukrokhoz sok víz kötődik, ezért a fogyókúra első szakaszában bekövetkezett súlyleadás elsősorban a vízvesztésnek köszönhető. A fogyókúrára kényszerített szervezet csak körülbelül az ötödik naptól nyúl hozzá a zsírtartalékokhoz.

Őrizze meg a fogyókúra eredményét!

Ha nem akarunk pluszkilókat felszedni vagy meg kívánjuk őrizni a sikeres fogyókúra eredményét, tartsuk szem előtt az alábbi szabályokat:

1. Reggeli: 25%, ebéd: 50%, vacsora: 25% - ez az optimális energiamennyiség napi elosztásban. A nyugodtan elfogyasztott reggeliért megéri előbb felkelni. A vacsorát este hétig fejezzük be, később már ne terheljük a gyomrunkat semmivel.
2. Minden reggel ellenőrizzük a súlyunkat. Ha az aznapi túlsúly meghaladja a 1,5 kg-ot, másnap inkább együnk zöldséget, gyümölcsöt, sovány sajtot.
3. Hetente egyszer felejtjük el a nehéz ételeket, csak könnyű, tápláló, vitamindús ételt fogyasztunk.
4. Havonta egyszer legyen egy olyan napunk, amikor csak folyadékot, frissen facsart gyümölcs- vagy zöldséglevet fogyasztunk. Ez felér egy egészségügyi „gyomormosással”.
5. Az étrendi rosthiány pótlására rostkészítményeket fogyasztunk. Ezek az élelmiszerek teltségérzetet keltenek, így kitűnő kiegészítői a fogyókúrának is.
6. Legalább napi másfél liter folyadékot igyunk meg. Gyümölcslé, zöldséglé, ásványvíz – a legjobb ivókúra.

(Szövegdoboz a lap alján. A szöveg mellett a hölgy egy tál zöldséget néz a képen.)

ÉLETMENTŐ FOGYÁS

Hazánkban világviszonylatban is gyakori a túlsúly és az elhízás: a magyarok 36,9%-a túlsúlyos, 22,9%-a pedig már elhízott. Egy Amerikában végzett, 12 éven át tartó vizsgálatból kiderült: 10 kiló felesleg leadása mintegy 20%-kal csökkentette az elhízásból fakadó összhalálozást: 37%-kal a daganatos halálozást, 9%-kal pedig a végzetes kimenetelű szív- és érrendszeri betegségek előfordulását. Ugyanez a 10 kilogramm mínusz mintegy 40%-kal fogta vissza a túlsúly következményeként felborult cukoregyensúly miatt kifejlődő diabéteszes halálozás adatait.

A lap tetején egy hölgy ül keresztbe tett lábakkal, és egy almát tart a kezében. Az arca nem látszik.

Nők Lapja Egészség 2014 május-június¹⁴⁵

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST!

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért

A **Be-Fit** a legújabb fogyókúrák stratégia képviselője: öt az egyben tablettát, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában

Kövesse a súlycsökkentés lépéseit:

¹⁴⁵ VJ/90-33/2015. számú irat 1/8. számú melléklete

Fogyás

Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt¹⁴⁶

Zsírégetés

Égessen több zsírt és szénhidrátot¹⁴⁷

Stabil vércukorszint

Nincs több édesség utáni sóvárgás

Méregtelenítés

Távolítsa el szervezetéből a nemkívánatos salakanyagokat

Több energia

Csökkentse a fáradtságot¹⁴⁸

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz.

(A képek ugyanazok, mint a többi esetben. Női has mérőszalaggal, és a termék a jelzéssel.)

Az előző oldalon található a reklámot megelőző cikk.

Lila diéta

VISZLÁT, KILÓK, VISZLÁT, RÁNCOK!

Bármilyen drága is a szemránckrémünk, az idő múlását önmagában a csodát ígérő kozmetikumokkal sem fogjuk tudni lelassítani. Azonban, ha változtatunk a táplálkozásunkon és belülről töltjük fel a bőrünket célirányos hatóanyagokkal, nem csak karcsúbbak, de garantáltan fiatalosabbak is leszünk.

SZÖVEG: JAKSA PETRA

Külföldön nagy népszerűségnek örvend a lila diéta, melyet többek között Mariah Carey is előszeretettel alkalmaz. Lényege, hogy a kúra alatt többségében természetesen lila ételeket kell fogyasztani, melyek számos pozitív tulajdonságuk mellett serkentik a sejtképződést, ezáltal látványosan lassítják a bőr öregedését. De nézzük, hogyan is működik ez a nagyszerű módszer!

Három hétig csak lila?

A diéta három hétig tart, mely idő alatt a reggelit és ebédet kivéve ibolyaszínű növényekből állítsuk össze az étkezéseket. Ám félreértés ne essék, nem kizárólag lila ételeket szabad fogyasztani. Az viszont lényeges, hogy a napi mennyiség ebből a színből legalább 200 gramm legyen. Tehát együnk bőségesen szedret, áfonyát, lila szőlőt, füget, bodzát, szilvát (aszalva is), lila káposztát, spárgát, padlizsánt, karalábét, lila krumplit, céklát, lilahagymát, levendulát és lila babot. Reggelire és ebédre kerüljön a tányérunkra rengeteg saláta, nyers vagy párolt zöldségek, gyümölcsök, teljes kiőrlésű gabona, müzli, sovány tejtermékek és olyan C-vitamin – valamint pektintartalmú élelmiszerek, mint amilyenek a citrusfélék, az alma, a ribizli, az egres vagy a körte. Ez utóbbiak ugyanis hozzájárulnak a diéta alatti energikussághoz és jó közérzethez is.

Amit tilos

¹⁴⁶ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.

¹⁴⁷ Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.

¹⁴⁸ C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.

A kúra során le kell mondanunk a fehér kenyérről, a rizsről, a tejfölről, a felvágottakról, félkész ételekről, konzervekről, szószokról, tartósított élelmiszerekről, péksüteményekről, édességekről, olajban sült ételekről, alkoholoról és szénsavas üdítőkről.

Hatékonyságának titka

A lila színű zöldségek és gyümölcsök rengeteg rezveratrol nevű antioxidáns és antocianidint tartalmaznak, melyek védik a sejteket az oxidatív sérülésektől, melyek a ráncképződés elsődleges kiváltó tényezői. Fogyasztásuk bizonyítottan hozzájárul az egészséges szövetek fenntartásához, a bőr fiatalos rugalmasságának, ragyogásának megőrzéséhez. Mindezek mellett a bíborszínű növények gyorsítják az anyagcserét, méregtelenítik a szervezetet, megvédenek a szív- és érrendszeri betegségektől, a ráktól, jó hatással vannak a látásra, a memóriára, erősítik az immunrendszert, megelőzik a fogszuvasodást, hajhullást, sőt még a narancsbőrt is csökkentik.

Hosszú távon

Ha nem szeretnénk három hétig folytatni a diétát, egyszerűen csak beépíthetjük a mindennapi étrendünkbe a jótékony lila növények fogyasztását. Figyeljünk oda, hogy hetente legalább háromszor fogyasszunk belőlük lehetőleg nyers vagy párolt formában, így hosszú távon élvezhetjük ezeknek a páratlan zöldségeknek és gyümölcsöknek a fiatalító és egészségjavító hatását. **e**

(A lap alján lévő szövegdoboz következik.)

MINTAÉTREND EGY NAPRA

Reggeli: zsírszegény joghurt, natúr müzli, 2-3 szem aszalt szilva, fekete tea

Tízórai: 3 deci friss vagy bio céklalé

Ebéd: avokádósalláta

Uzsonna: lila szőlő, kis darab sajt, 4-5 szem mandula

Vacsora: párolt padlizsán lilahagymával, lila krumplival és spárgával

A cikkhez tartozó képen egy, lila gyümölcsökből és zöldségekből álló, válogatás látható.

Nők Lapja 2014. május¹⁴⁹

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

KEZDJE EL MÉG MA A SÚLYCSÖKKENTÉST!

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért

A **Be-Fit** a legújabb fogyókúrák stratégia képviselője: öt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában

Kövesse a súlycsökkentés lépéseit:

Fogyás

Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt¹⁵⁰

¹⁴⁹ VJ/90-33/2015. számú irat 1/9. számú melléklete

Égessen több zsírt és szénhidrátot¹⁵¹

Nincs több édesség utáni sóvárgás

Távolítsa el szervezetéből a nemkívánatos salakanyagokat

Csökkentse a fáradtságot¹⁵²

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz.

(A képek ugyanazok, mint a többi esetben. Női has mérőszalaggal, és a termék a jelzéssel.)

A fogyókúra új, tudományos megközelítése:

Egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúráért

A **Be-Fit** a legújabb fogyókúra stratégia képviselője: öt az egyben tabletta, amely minden szempontból támogatja a fogyást és alakformálást. A termék a fogyás és méregtelenítés legújabb ismeretein alapszik, mely segít Önnek az ideális testsúly fenntartásában

Csökkentse a súlyát és tartsa meg az elért eredményt¹⁵⁴

Égessen több zsírt és szénhidrátot¹⁵⁵

Nincs több édesség utáni sóvárgás

Távolítsa el szervezetéből a nemkívánatos salakanyagokat

¹⁵⁰ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.

¹⁵¹ Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.

¹⁵² C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.

¹⁵³ VJ/90-33/2015. számú irat 1/10. számú melléklete

¹⁵⁴ Articsókával, mely támogatja a súlycsökkentést és méregtelenítést.

¹⁵⁵ Krómmal, mely hozzájárul a normál makrotápanyagok anyagcseréjéhez és a normál vércukorszint fenntartásához.

Több**energia**

Csökkentse a fáradtságot¹⁵⁶

A Be-Fit szabadalmaztatott FibrePrecise-t, aszkorbinsavat (Ascorbit™), articsóka kivonatot, krómot (ChromoPrecise) és pektint tartalmaz.

(A képek ugyanazok, mint a többi esetben. Női has mérőszalaggal, és a termék a jelzéssel.)

¹⁵⁶ C-vitaminnal, mely hozzájárul a normál energia anyagcseréhez és a fáradtság csökkentéséhez.

Pharmanord.hu

2016_2 mappa

pn_web_1,_2,_3

Az 1-es képen a Pharma Nord.hu honlap” üdvözljük” menüpontja látható. A baloldalon a következő szöveg olvasható: Üdvözljük. A Pharma Nord Aps. a megelőzést szolgáló étrend kiegészítők és gyógynövények egyik legnagyobb európai gyártója. A Pharma Nord a piaci igényeknek megfelelő, tudományosan megalapozott étrend kiegészítőket és gyógyszereket fejleszt, amelyek az optimális biológiai-elérhetőségen, biztonságon és a dokumentáltságon alapulnak. A szöveg mellett jobboldalon egy gyárépület látható.

Alatta a következő szöveg olvasható: Az elkopott térdízületek kezelése. Az elkopott ízületi porc és a velejáró térdízületi fájdalom –arthrosis-ként is ismert- egy olyan általános probléma, amit egyszerű orvosolni. tudjon meg többet. Ismerje meg az új Bio-Krómot... Sok-sok órányi dokumentáció és rengeteg kitartó munka most azt jelenti, hogy egy olyan új Bio-Krómmal jelentünk meg a piacon, amely. Tudjon meg többet. Amint a televízióban is látható: Kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól. A Glükózamin szulfát, fontos szerepet. Tudjon meg többet.

A 2-es képen, baloldalon a térd képe látható a következő magyarázattal: térdkalács, ízületi porc, lateral meniscus, medial meniscus. mellette a Bio-Króm termék csomagolása és egy mozsár, a harmadik képen, egy trambulínon ugráló család. Alattuk a következő képen a Glükózamin Pharma Nord 400 mg, 90 kapszula termék látható. Mellette bal oldalt egy gyulladt térdízület, jobbra a következő szöveg olvasható: Amint a televízióban is látható: Kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól. A Glükózamin-szulfát, fontos szerepet játszik az ízületi porcok épségének megőrzésében és regenerálódásában. Jobbra a képen a feliratkozás hírlevelünkre és legújabb híreink láthatók.

A 3-as képen az előző kép folytatása illetve három videó linkje látható. A videók nevei: Glükózamin Pharma Nord, Pharma Nord-gyártás és alapelvek, Pharma Nord Minőség & Q10. A kép alján a Pharma Nord logó és a Pharma Nord kft 1139 Budapest Váci út 95 olvasható.

pn_web_4,_5,_6,_7,

A képeken a Pharma Nord honlap hírek menüpontja olvasható. Az elkopott térdízületek természetes és biztonságos kezelése. Az elkopott ízületi porc és a velejáró térdízületi fájdalom – arthrosis-ként is ismert – egy olyan általános probléma, amit egyszerű orvosolni. Ismerje meg az új módszert, melyet a vezető szakemberek javasolnak. Ha elmúlt 60 éves, megvan rá az esély, hogy tapasztalt már térdízületi fájdalmat, és furcsa ízületi hangokat. Nem kell megijedni, ez természetes. Életünk bizonyos szakaszában az ízületek kezdenek elhasználódni, ami fájdalommal, beszűkült mozgással és más egyéb kellemetlen tünetekkel jár. A jó hír az, hogy tudunk tenni a probléma ellen. A szakértők glükózamint javasolnak. A tünetek enyhítésének általános módja a fájdalomcsillapítók és gyulladáscsökkentő szerek használata, de a glükózamin – kagylóhéj kivonat- szedése sokkal biztonságosabb és természetesebb megoldás. Európai reumatológusok és különböző szakemberek egy csoportja a közelmúltban új kezelési irányelveket határoztak meg az arthrosis kezelésére. Jelentésükben a szakértők a glükózamin-szulfátot hangsúlyozzák első vonalbeli terápiaként, mielőtt egyéb más kezelést alkalmaznának vényköteles gyógyszer vagy műtét formájában. Mi a glükózamin? A kagylók és rákfélék páncélja kiváló glükózaminforrás, mivel gazdagon tartalmaznak glycosaminoglikánokat, melyek a porcszövetek biológiaiilag aktív építőkövei, ezáltal segít fenntartani az erős és rugalmas porcokat. Tanulmányok igazolják, hogy a glükózamin segít megakadályozni az ízületek további romlását. A glükózamin bizonyítottan olyan fájdalomcsillapító hatással rendelkezik, mint a nem szteroid gyulladáscsökkentő szerek. A tanulmányok alatt megfigyelt mellékhatások elhanyagolhatók voltak. Kiváló a térdekre. A glükózamin szulfát jótékony hatása különösen térdízületi arthrosisban figyelhető meg, ami a

¹⁵⁷ VJ/90-28/2015. számú irat elektronikus mellékletének leírata

leggyakrabban érintett terület. Az eddig megjelent tanulmányokban, ahol a nagyszámú betegcsoport glükózamin szulfátot vagy placebót kapott, az aktív csoportban jelentős javulás volt megfigyelhető. A glükózamin szulfát olyan hatékonyan (vagy még jobban) csillapítja a fájdalmat, mint a nem szteroid gyulladáscsökkentő szerek. Az ízületi funkció jelentősen javult. Nem figyeltek meg további porcvesztést. Nagyon kevés mellékhatással rendelkezik. (ha volt is, az nem különbözött a placebo csoportban megfigyelt mellékhatásoktól).

Miért a Glükózamin Pharma Nord? A Glukosamin Pharma Nord vény nélkül is kapható gyógyszer enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis kezelésére. A készítmény glükózami szulfátot tartalmaz, melynek az évek során számos tanulmány bizonyította megbízható hatását. Szintén a glükózamin szulfát az a hatóanyag, melyet európai kutatók egy csoportja javasol az új kezelési irányelvekben. Fontos a szulfát forma. A szulfát utótag azt jelzi, hogy a glükózamin kénnel egyesül, mely hatóanyagra szüksége van ahhoz, hogy megfelelően tudjon beépülni a porcokba. A glükózamin egy másik fajtája, amit glükózamin készítményekben használnak, a glükózamin hidroklorid. Ennek a formának nem ugyanaz a hatása, mint a glükózamin szulfátnak, ez lehet a magyarázat arra, hogy egyes vizsgálatokban nem tudták megfigyelni a várt hatást. A publikált vizsgálatok többsége, melyben dokumentálni tudták a glükózamin jótékony hatását ízületi arthrosisban, glükózamin-szulfát bevonásával történt. Napi 1500 mg. A glükózaminnal folytatott kutatások során az is bebizonyosodott, hogy a napi 1500mg glükózamin-szulfát az ideális mennyiség a várt hatás eléréséhez. Egy Glukosamin Pharma Nord kapszula 500 mg glükózamin szulfátot tartalmaz, ezért napi 3 kapszula a megfelelő adag. Jobb oldalon a Glükosamin Pharma Nord 400mg 90 kapszula termék csomagolásának képe látható.

pn_web_8,_9,_10

A képen a Pharma Nord honlapjának hírek menüpontja látható. Ismerje meg az új Bio-Krómot... Sok-sok órányi dokumentáció és rengeteg kitarító munka most azt jelenti, hogy egy olyan új Bio-Krómmal jelenünk meg a piacon, amely akár 10-szer jobb felszívódással rendelkezik. A Pharma Nord új bio-króm terméke most egy olyan természetes nyersanyaggal készül (ChromoPrecise) mely az egyetlen jóváhagyott szerves króm élesztő termék a vércukorszint szabályozására Európában. Miért olyan fontos a könnyű felszívódás? a króm segíti a normál vércukorszint fenntartását és a makrotápanyagok felszívódását, mint például a szénhidrátok, fehérjék és zsírok. A króm azonban leginkább a normál vércukorszint fenntartásáról ismert. A króm hatását a vércukorszintre és a makrotápanyagok anyagcseréje az EFSA (Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal) is elismerte. Jobboldalt egy oszlopdiaagram látható ami három összetevő felszívódási arányát mutatja százalékban. Az első a króm klorid zöld színű oszlopa 105 felszívódási aránnyal. A második a króm pikolinát narancssárga oszlopa 12% felszívódási aránnyal. A harmadik a Chromoprecise rózsaszín oszlopa 1005 felszívódási aránnyal. a diagram alatt a következő szöveg olvasható: A szerves ChromoPrecise élesztőnek jobb a felszívódása. Az EFSA* szerint tízszer jobb felszívódással rendelkezik, mint a króm pikolinát vagy a króm klorid, melyek szintetikus króm források.

Jó érvek a Bio-króm mellett. A Bio-Króm ChromoPrecise-t tartalmaz, mely a Pharma Nord által kifejlesztett és előállított nyersanyag. Az EFSA állítása szerint a Chromoprecise-nak akár tízszer magasabb a felszívódása, mint más piacon lévő króm készítményeknek. Az Európai Unióban 2007-ben betiltották a króm élesztőt tartalmazó készítményeket. Ez azért történt, mert a szerves króm alapanyagot gyártó vállalatok közül senki sem tudott megfelelő tudományos dokumentációt benyújtani, ami igazolná azt, hogy a hatóanyag mindenben megfelel az EFSA biztonsági követelményeinek. Ennek eredményeképpen minden forgalmazó kénytelen volt a kevésbé hatékony, de jóváhagyott króm összetevőket használni. Ezeknek a hatóanyagoknak (króm-klorid és króm-pikolinát) nagyon alacsony a felszívódásuk, ráadásul szintetikusak is. A Pharma Nord amellett, hogy elkezdte a króm klorid hatóanyag használatát, azonnal belekezdett abba a folyamatba, ami sok-sok év úttörő munkát jelentett azért, hogy összegyűjtse és dokumentálja a saját maga által gyártott króm élesztő biztonságosságát és felszívódását. ennyi év dokumentációs munka után az EFSA jóváhagyta a ChromoPrecise hatóanyagot, ezáltal lehetővé vált, hogy az Ön számára is elérhető legyen a magas felszívódással rendelkező termék – A Bio króm. Tudjon meg többet a Bio Krómról itt. **A 10-es kép** alján a Bio-Króm termék csomagolása látható előtte egy arany mozsárral.

pn_web_11

A képen a Pharma Nord honlapjának hírek menüpontja látható. Egy új áttörő kutatásról számoltak be a koenzin Q10-zel kapcsolatban Sevillában. A világ minden tájáról gyűltek össze kutatók 2012 november 8 és 11.-e között a spanyolországi Sevillában. Itt több újdonságra is fény derült a koenzim Q10 hiány kezelésével és megelőzésével kapcsolatban ami egy olyan terület, melyben a Pharma Nord úttörőnek számít. A Pharma Nord 1990 óta több mint 100 tanulmányt készített és publikált Bio-Quionom Q1-zel kapcsolatban. Ezen a 7.-ik kongresszuson a Nemzetközi Koenzim Q10 Társaság szintén egy Pharma Nord Q10 termékkel készített vizsgálatot ismertetett. A vizsgálat 4 éve folyik 18 kórházban a világ minden részén.

pn_web_12,_13,_14,_15,_16,_17,_18,_19,_20

A képeken a Pharma Nord Termékek menüpontja látható. A felsorolt és képekkel illusztrált termékek a következők:

- BioActive Q10 Uniqinol (30 kapsz), BioActive Q10 Uniqinol (60 kapsz), Bio Quinone Q10 Super (30 Kapsz)
- Bio Quinone Q10 Super (60 kapsz), Bio Quinone Q10 Gold (30 kapsz), Bio Quinone Q10 Gold (60 kapsz)
- Bio Quinone Q10 Dupla (30 kapsz), Bio Quinone Q10 Dupla (60 kapsz), Bio Q10 Multivitamin (60 tabl)
- Evelle (60 tabl), Evelle krém, B-Daddy (60 kapsz)
- Bio Biloba (60 kapsz), Bio C Cink (30 tabl), Bio C Cink (60tabl)
- Bio Karotin+E (60 kapsz), Bio Karnitin (30 kapsz), Bio Króm (30tabl)
- Bio Króm (60 tabl), Bio Króm DIA (30 tabl), Bio Króm DIA(60 tabl)
- Bio Rost (60 tabl), Bio Glukozamin (60 tabl), Bio Glukozamin (150 tabl)
- Bio Glukozamin+MSM krém, Gluko Porcamin (90 tabl), Glukozamin Natural Forte (50 tabl)
- Glukozamin Natural Forte (100 tabl), Glukozamin Pharma Nord (270 kapsz), Glukozamin Pharma Nord (60 kapsz)
- Glukozamin Pharma Nord (90kapsz), D-pearls D vitamin gyöngyök (80 kapsz), D-Pearls D vitamin gyöngyök 1500 (80kapsz)
- D-Pearls Junior, Bio C-vitamin (30 tabl), Bio Cink (30 tabl)
- Bio Magnézium (30tabl), Bio Marine Plus (30 kapsz), Bio Marine (60 kapsz)
- Bio Melatonin (30tablets), Bio Szelénium 100+cink+vitaminok (30 tabl), Bio Szelénium 100+cink+vitaminok (60 tabl)
- Bio szelénium 100+cink+vitaminok (120 tabl), Bio Szelénium+cink+vitaminok (30tabl), Bio Szelénium +cink+vitaminok (60 tabl)
- Bio Szelénium+cink+vitaminok (120 tabl), Bio C.L.A+T (80 kapsz), Bio C.L.A+T Sziluett 860 kapsz)
- Bio Szelénium+cink+vitaminok (120 tabl), Bio C.L.A+T (80 kapsz), Bio C.L.A+T Sziluet (60 kapsz)
- Bio C.L.A+T Sziluet (90 kapsz), Seleno Precise 100 mcg (60 tabl), Seleno Precise (60tabl)
- Zymbion Q10 fogkrém, Be Fit, Bio Slim (30 tabl)
- Bio Slim (60tabl), Bio Slim Duo (60 kapsz+30tabl), Bio Slim Duo Plus (60 kapsz+ 30 tabl)

pn_web_21,_22,_23,_24,_25,_26,

A képen a Pharma Nord Termékek Menüpontja látható. A Bio-Aktív Q10 Ubiquinol leírása olvasható:

A Q10 a szervezetben legtöbbször a szokásos módon szívódik fel, azután alakul át aktív formává. Fiatal és egészséges emberek 90-95%-ánál a jelenlegi Q10 aktív Q10. Normál esetben a szervezet képes aktiválni a normális Q10-et, de ez a képesség az idő előrehaladtával csökkenni kezd. A Bio-Aktív Q10 már az aktivált formát tartalmazza, ezért rendkívül jó a felszívódása. A díjnyertes Bio-Aktív Q10 Ubiquinol-nak hatalmas sikere van azokban az országokban, ahol bevezetésre került, a rendkívül magas hatékonysága és kiváló biztonsági profilja miatt. A Bio-Aktív ubiquinol gyógyszergyártási gyakorlat szerint előállított termék. Ez garantálja a termék minőségét, hatékonyságát, és biztonságát. A Pharma Nord Q10 mindkét formája dokumentáltan jó felszívódással és minőséggel rendelkezik.

Tápanyag 1 kapszulában: Ubiquinol (koenzim Q10) 30mg, C-vitamin 10 mg 15% RDA* RDA. felnőttek számára ajánlott napi bevétel.

Termékjellemzők. Adagolás: 1 kapszulát naponta étkezés közben bevenni. Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők. Növényi olaj, zselatin. Nedvesítőszer: Glicerín. ubiquinol (koenzim Q10) Aszkorbinsav (C-vitamin) Antioxidáns: Aszkorbinsav, tokoferolok keveréke. Csomósodást gátló: Szilícium dioxid. Színezék. Ammóniás karamell, titán dioxid.

Mi az ubiquinol? A koenzim Q10 egy vitamin szerű vegyület, amelyet energia előállításra használnak sejtjeink. Kétféle változata van: ubiquinone (az oxidált forma), és ubiquinol (a redukált vagy aktív forma). annak érdekében, hogy a Q10-et használni tudja szervezetünk, át kell alakítani az ubiquinint aktív ubiquinol-lá. Mindazonáltal, az életkor növekedésével párhuzamosan, a koenzim Q10 különböző formái között átalakítás képessége fokozatosan csökken. Ennek eredményeként jelentős mennyiségű koenzim Q10, amelyet az étrendből ubiquinon formában vesz fel a szervezet, nem tud átalakulni és ezért nem hasznosul megfelelően.

Miért használunk Bio-Aktív Q10 Ubiquinol-t? Idős és/vagy krónikus betegségben szenvedő egyének szervezete gyakran nehezen konvertálja az ubiquinont ubiquinol-lá, ezért számukra előnyös lehet az olyan koenzim Q10 étrend kiegészítő szedése, amely ubiquinol-t, tehát már a koenzim Q10 aktív formáját tartalmazza. Az egészséges és fiatal szervezetnek nem okoz problémát az ubiquinon átalakítása, se az időseknél, vagy akár dohányosoknál, az ubiquinol aktiválását végző enzimatis folyamat csökkenhet. A Bio Aktív Q10 Ubiquinol már aktív ubiquinol-t tartalmaz, így a koenzim Q10 teljes hatása érvényesül, még ha az enzimatis folyamat nem is működik megfelelően krónikus betegeknél.

Szabadalmaztatott formula biztosítja a jobb felszívódást. Az Ubiquinol nagyon érzékeny az oxidációra, ha szabad levegőnek van kitéve. Ha ez megtörténik, az ubiquinol ubiquinonná alakul át. Ennek elkerülése érdekében a BioAktív Q10 ubiquinol kapszulákat oxigén mentes környezetben gyártják, és légmentes bliszterbe zárják. Ez tartja az ubiquinolt aktívan addig, amíg a kapszula fogyasztásra nem kerül. A Q10 molekula zsírban oldódik és nem szívódik fel könnyen az emésztő rendszerben. Azonban a Bio Aktív Q10 Ubiquinol, amely ubiquinolt tartalmaz egy hőkezelt, speciális plaj mátrixban (a lágy zselatin kapszula) van feloldva, ami lehetővé teszi az aktív vegyület teljes felszívódását az emésztőrendszerben, testhőmérsékleten. Ez a szabadalmaztatott formula igazolja, a kiváló biológiai elérhetőséget.

Ajánlott napi bevétel: 1 tableta naponta, étkezés közben, bő folyadékkal. Orvos ajánlására a napi adag növelhető. Amennyiben kérdései vannak a kapszula szedésével kapcsolatban, konzultáljon kezelőorvosával vagy gyógyszerészeivel.

Ubiquinon vagy ubiquinol? A Q10 mindkét formája, az ubiquinon és az ubiquinol (aktív) egyaránt megtalálható a szervezetben. Normális esetben képesek vagyunk az ubiquinont ubiquinol-lá alakítani, de ez a képesség az idő előrehaladtával, vagy bizonyos egészségügyi problémák következtében lecsökken. Eddig a Q10 készítménynek csak az ubiquinon formája volt elérhető, de most már az ubiquinol forma is kapható. Ez a forma idős emberek ajánlott, és azoknak, akik szervezete valamilyen oknál fogva kevésbé tudja átalakítani a Q10-et. Vizsgálatok kimutatták, hogy

nagyon sokan, akiknél a normális ubiquinon nem működött megfelelően, részesültek az ubiquinol jótékony hatásából, miután átváltottak erre a termékre.

Az ubiquinol teszt

Az ubiquinon-al ellentétben, melynek karakteres sárga színe van, az ubiquinol teljesen világos (majdnem fehér) színű. A terméket úgy tudjuk letesztelni, ha átszúrjuk a kapszulát, és kinyomjuk annak tartalmát. Ha az fehér, akkor az ubiquinol, ha pedig sárga, akkor az nem ubiquinol.

Mi az a koenzim Q10? A koenzim Q10 ubiquinon-ként is ismert (ubi az ubiquitous rövidítése, ami azt jelenti: mindenhol) A koenzim Q10 egy vitamin-szerű anyag, mely létfontosságú szerepet játszik a sejtek energia anyagcseréjében. Hozzájárul a zsírok, fehérjék, szénhidrátok és az alkohol ATP-vé alakításához (adenozin trifoszfát), mely az energia kémiai formáját raktározza. Amikor egy sejtnak energiára van szüksége, az ATP-molekula felszabadítja a bent elraktározott energiát. Ez az egész folyamat a sejtek belsejében lévő kis bab alakú erőműben zajlik, melyet mitokondriumnak hívnak. Az izomszövetnek viszonylag nagy mennyiségű energiára van szükségük, ezért azok lényegesen több mitokondriummal rendelkeznek, mint bármelyik másik sejt. A szívizom kiváló példa erre, mivel a szívnek hatalmas az energiagénye.

Jó Q10 források A Q10 a természetben is előfordul különféle élelmiszerekben. Néhány legjobb forrás: marha, sertés, hering, szójaolaj, szardínia. Az ok, amiért a Q10-et nem lehet vitaminnak nevezni az, hogy a szervezet képes maga is előállítani. Az endogén Q10 termelés Q10 termelés a májban történik. Ahogy öregszünk, és bizonyos betegségek következményeként ez a termelődés lecsökken. Szakértők úgy gondolják, hogy a szervezet Q10 szintje 20-25 éves kor körül a legmagasabb. Ettől kezdve a szervezet Q10 termelése csökkeni, kezd. Bár ezt még pontosan nem állapították meg, de az ételekből körülbelül 5-20mg koenzim Q10-hez juthatunk naponta. A szervezet saját Q10 tartaléka 1-1.5 gramm, melyet főként a szív, máj és a vesék tárolnak. A Q10 és a koleszterin ugyanazon a biokémiai útvonalon termelődik (a koleszterin szintén a májban szintetizálódik). Tanulmányok igazolták, hogy egyes koleszterin-csökkentő gyógyszerek befolyásolják a szervezet természetes Q10 termelődését.

Nagyon biztonságos hatóanyag. Tanulmányok igazolják, hogy a koenzim Q10 szedése még hosszú távon sem befolyásolja a szervezet saját Q10 termelését. Néhány tanulmányban 1200mg-nál is nagyobb adagot használnak naponta, minden probléma nélkül. Több mint 20 évnyi tapasztalat áll rendelkezésre a Bio-Quinone Q10 használatával kapcsolatban. Normális Q10=oxidált Q10=Ubiquinone. AktívQ10=redukált Q10= Ubiquinol.

pn_web_27,_28,_29,_30,_31,_32.

A képeken a Pharma Nord Termékek menüpontja látható. Bio-quinone Q10 Super. A koenzim Q10 hiány megelőzésének és kezelésének természetes módja. A Q10-nek véralvadásgátló hatása lehet, ezért nem ajánlott azoknak az embereknek, akik véralvadásgátló szereket szednek, hacsak a kezelőorvos másképp nem rendelkezett. Vigyázni kell károsodott vese és májfunkció esetén is. Mellékhatások: Ritkán fejfájás, szédülés és emésztési zavarokról számoltak be. Még ritkábban bőrirritáció jelentkezett. Kérjük figyelmesen olvassa el a mellékelt betegájékoztatót. Jobb oldalon a Bio-Quinone Q10 Super termék csomagolása látható és a cég logója egy arany mozsár. Alatta táblázatba szedve a következő adatok: Tápanyag 1 kapszulában: Ubiquinon (koenzimQ10) 30mg, C-vitamin 12 mg, 15%RDA*

A termékjellemzők táblázat megegyezik a pn_web_21,_22,_23,_24,_25,_26, képsorban szereplő táblázattal. Az összetevők ugyanazok.

Miért szedjen Bio-Quinone Q10-et? A Pharma Nord koenzim Q10 étrend-kiegészítője segítheti az energiaszint növelését, enyhítheti a krónikus kimerültség problémáját. A Q10 segíthet az egészséges fogak és íny állapotának fenntartását. Természetes Q10 szintünk a kor előrehaladtával csökken, és szintén megfoghatkozhat intenzív testmozgás vagy betegség hatására. Továbbá a Bio-Quinone Q10 előnyös lehet azon betegek számára, akik koleszterin csökkentő gyógyszereket szednek (sztatinokat), mivel azok csökkentik a szervezet normális koenzim Q10 termelését. A Pharma Nord koenzim Q10 étrend kiegészítő szedése segít fenntartani a természetes Q10 szintet, még idősebb korban is, valamint a koenzim Q10 hozzájárulhat a szív egészséges működéséhez, és elősegítheti a

normális vérnyomás fenntartását. Egyedülálló formula biztosítja a jobb felszívódást. A Bio-Quinone Q10-ben található koenzim Q10 egy hőkezelt, speciális olaj mátrixban (a lágy zselatin kapszulában) van feloldva, ami lehetővé teszi az aktív vegyület teljes felszívódását az emésztőrendszerben, testhőmérsékleten. Ez a szabadalmaztatott formula igazoltan kiváló biológiai-elérhetőséget biztosít. Ajánlott napi bevétel: 1 kapszula naponta, étkezés közben, bő folyadékkal. Amennyiben kérdései vannak a kapszula szedésével kapcsolatban, konzultáljon kezelőorvosával vagy gyógyszerészével.

Mi a koenzim Q10? A koenzim Q10 (más néven ubiquinon) egy vitamin-szerű anyag, mely létfontosságú szerepet játszik a szervezet energia anyagcseréjében. A koenzim Q10 enzimekkel együttműködve vesz részt a fehérjék, szénhidrátok és zsírok energiává alakításában. A magas energiaszükségletű szövetek működése különösen függ a megfelelő mennyiségű koenzim Q10 ellátottságtól. A koenzim Q10 szervezetünk fontos antioxidánsa, az E-vitaminnal együtt védik a sejt membránokat a szabad gyökök támadásától.

Hogyan keletkezik az energia? A koenzim Q10 a sejt mitokondriumában („erőművében”) található meg. Azoknál a sejteknél, amelyeknek nagyobb az energia igényük, a mitokondriumok is nagyobb sűrűségben vannak jelen. Ez a helyzet a létfontosságú szerveinknél. A mitokondriumokban a koenzim Q10 biztosítja a tápanyagok elégetésével előállított energia szállítását az ATP (adenozin-trifoszfát)-hoz, ahhoz a molekulához, amely az energiát tárolja a sejtekben. Az ATP-t használja a sejt minden olyan tevékenységénél, ahol energia szükséges, mint például az izom aktivitás, emésztés, agyi aktivitás, immuntevékenység stb.

Q10 mint antioxidáns. A koenzim Q10 képes megragadni, és továbbítani az elektronokat, ez pedig alkalmassá teszi a reaktív oxigén gyökök (ROS) közömbösítésére, melyek általában a szervezet anyagcseréjének a melléktermékei, vagy valamilyen külső tényező hatására keletkeznek, mint a sugárzás, vagy vegyi szennyezés. Azokat a tápanyagokat, melyek rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal, antioxidánsoknak nevezzük. Más antioxidánsokat is támogat, mint például az E-vitamin, C-vitamin, és természetes enzimek. A koenzim Q10 a káros oxigén vegyületekkel szembeni védelemben vesz részt.

Jó Q10 források. A Q10 a természetben is előfordul különféle élelmiszerekben. Néhány legjobb forrás: Marha, Sertés, Hering, Szójaolaj, Szardíniás.

Endrogén termelés. Mi emberek is képesek vagyunk Q10-et előállítani. Az endrogén termelés a májban történik. Azonban a kor előrehaladtával, vagy valamilyen betegség következtében, a saját Q10 termelés lecsökken. Szakértők úgy gondolják, hogy a szervezet Q10 tartalma 20-25 éves korunk körül a legmagasabb. Ettől kezdve az endrogén termelés folyamatosan csökkenni kezd. A szöveg alatti folyamatábrán a máj, tüdő, vese és a szív Q10 termelése látható 20-tól 80 éves korig. *Az ábrán a különböző szervek természetes, általános Q10 csökkenése látható 20-tól 80 éves korig.* Bár ezt még pontosan nem állapították meg, de az ételekből körülbelül 5-20mg koenzim Q10-hez juthatunk naponta. A szervezet saját Q10 tartaléka 1-1.5 gramm, melyet főként a szív, máj és a vesék tárolnak.

Q10 és a koleszterin. A Q10 és a koleszterin ugyanazon a biokémiai útvonalon termelődik (a koleszterin szintén a májban szintetizálódik). Tanulmányok kimutatták, hogy egyes koleszterin-csökkentő gyógyszerek befolyásolják a szervezet endrogén Q10 termelődését.

Nagyon biztonságos hatóanyag. A koenzim Q10 szedése még hosszú távon sem befolyásolja a szervezet saját Q10 termelését. A koenzim Q10 nagyon kevés mellékhatással rendelkezik, ezért ez egy nagyon biztonságos tápanyag. Több mint 20 évnyi tapasztalat áll rendelkezésre a Bio-Quinone Q10 használatával kapcsolatban.

pn_web_33,_34,_35,_36

A képeken a Pharma Nord honlapjának termékek menüpontja látható. Bió-Króm. Magas felszívódás. Hozzájárul a magas vércukorszint fenntartásához. Részt vesz a makro tápanyagok normál anyagcseréjében. Tápanyag 2 tablettában. króm 100 mikrogramm, 250% RDA. termékjellemzők: adagolás: naponta 2x1 tabletta étkezés után bevenni. Tárolás: Szobahőmérsékleten. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők: Sütőélesztő (*Saccharomyces cerevisiae*) Térfogat növelő szerek:

Mikrokristályos cellulóz, Hidroxi-propil-metil-cellulóz, Maltodextrin. Csomósodást gátlók: Talkum, magnézium-sztearát, Szilícium-dioxid, Króm klorid.

Mi a Bio-króm? A Bio-Króm egy króm étrend-kiegészítő, melyben minden tabletta 50-100 mikrogramm létfontosságú nyomelemet tartalmaz. A króm forrás, amelyet a készítmény tartalmaz, és a gyártási technológia kiváló felszívódást biztosít.

Mi a króm? A króm egy létfontosságú nyomelem, amely fontos a szénhidrátok, zsírok és fehérjék anyagcseréjéhez. Továbbá a króm olyan biológiai folyamatokat támogat, mint például a normális vércukorszint fenntartása. A szerves krómnak általában gyengébb a felszívódása a szervezetben. Alatta táblázatba a króm és fűszerfogyasztás összefüggései láthatók országokra lebontva. A fűszerek gazdag krómforrások, ez lehet a magyarázat arra, hogy az indiaiak miért jutnak krómhoz táplálkozásuk során.

A króm több fajtája. Általában a krómról a fürdőszobai krómozott szerelvények jutnak eszünkbe. Az erre a célra használt króm (ipari króm) nem része az emberi biokémiának. Nekünk a króm úgynevezett három vegyértékű formájára van szükségünk. A trivalens azt jelenti, hogy képes kémiai kötést alkotni három másik atommal (az ipari króm hexavalens)

A tejsav kötődik a krómhoz. Sőt a trivalens (háromas kötésű) króm erősen kötődik a tejsavhoz (laktát) Ez megmagyarázza azt, miért szenved a szervezetünk krómhiányban akkor, amikor nagy mennyiségű tejsav keletkezik, például hosszútávú fizikai megterhelés után, vagy akkor, amikor a sejtek energia-anyagcseréje nem megfelelő. Skandináv, brit és amerikai táplálkozás szakértők elemzései azt mutatják, hogy az általános króm bevitel valahol a 30-40 mikrogramm körül van naponta. Az EFSA (Európai élelmiszerbiztonsági Intézet) napi 40 mikrogramm króm bevitelét javasolja naponta, míg a WHO úgy ítéli meg, hogy a biztonságos bevitel akár 250 mikrogramm is lehet. Milyen ételek tartalmaznak krómot? kagyló, diófélék, mazsola, húsok, bab, bors. mi a vércukor?

pn_web_37,_38,

Bio-Króm DIA. A króm olyan fontos nyomelem, mely az inzulin által elősegíti a cukormolekuláknak a véráramból a sejtekbe való eljutását, ahol a cukor energiává alakul át. A króm hasznosnak bizonyulhat azok számára is, akik szeretnének leadni testsúlyukból, mivel hozzájárul a helyes vércukorszint megtartásához és csökkentheti az édességezés utáni vágyat. A krómnak szerves vagy szerves formája létezik. A Bio-Króm Dia-ban található szerves GTF-króm (Glükóz tolerancia faktor) magasabb biológiai hatékonysággal és jobb felszívódással rendelkezik a szerves krómmal szemben.

Tápanyagok 1 tablettában: Króm 100miligramm 250% RDA

Termékjellemzők: Adagolás:napi1 tabletta, Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők: Sütőélesztő, Maltodextrin. Tértogatnövelő szerek: Mikrokristályos cellulóz, Hidroxi-propil-metil-cellulóz, csomósodást gátlók: Talkum, Szilícium-dioxid, magnézium-sztearát, Króm-Klorid

pn_web_40,_41,_42,_43. A pn_web_39 és pn_web_40 képek megegyeznek.

Glukozamin Pharma Nord 400 mg. Ezzel az Ön térdei is jól járnak. A Glukozamin Pharma Nord 400mg kapszula enyhe és mérsékelt fokú térdízületi artrózis tüneteinek enyhítésére szolgáló vény nélkül kapható gyógyszer. Tápanyag 1 kapszulában: Glukozamin:400 milligramm. Termékjellemzők: Adagolás: Ajánlott napi bevitel 3x1 kapszula naponta, a teljes adag egyszerre is bevehető. A kapszulákat egy teljes pohár folyadékkal kell bevenni. Forgalomban lévő kiegészítők: Glukozamin Pharma Nord 400mg 60 kapszula, Glukozamin Pharma Nord 400mg 90 kapszula, Glukozamin Pharma Nord 400mg 270 kapszula.

Mi a glükózamin? A glükózamin egy természetes vegyület, amely megtalálható a mészhéjú állatokban, tipikusan rákokban. Ez a glükózaminoglikánok előanyaga, amelyek a porcok legfőbb alkotórésze.

Mit értünk artrózis alatt? Az arthrosis az ízületi porcok krónikus, kopással járó megbetegedése, napjainkban szinte népbetegséggé vált, melynek háttérében leggyakrabban a mozgásszegény életmód, elhízás áll. A porckopás következtében az ízület felszínén kinövések alakulnak ki, amelyek fájdalmat okoznak és beszűkíthetik az ízület működését, rontva ezekkel az életminőséget.

Mikor gondoljunk arra, hogy arthrosisos megbetegedésben szenvedünk? Arthrosisra, ízületi kopásra utalhat, ha az ízületek deformálódnak és vagy megduzzadnak. A fájdalom elsősorban az ízület terhelésére, mozgásra jelentkezik, nyugalomban szűnik. Jellemző, hogy hosszabb pihenés után, az első párlépés igen nehéz, fájdalmas, majd az ízület „bejárótódik”. A glükózamin szulfát részt vesz az ízületi porc felépítésében, lassíthatja a porc pusztulását, enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis fennállása esetén. Pár hetes szedés után a fájdalmat is hatékonyan csökkentheti, de nem azonnal fájdalomcsillapító hatású.

A Glukozamin Pharma Nord vény nélkül kapható gyógyszer. A Glukozamin Pharma Nord már 4 hetes kezelés után a panaszok csökkenését eredményezheti. A Glukozamin Pharma Nord csökkentheti az ízületi porccállomány leépülését. A Glukozamin Pharma Nord enyhe és mérsékelt térdízületi arthrosisban javítja az érintett térdízület funkcióját. A Glukozamin Pharma Nord tartály könnyen nyitható tetővel van ellátva. A Glukozamin Pharma Nord kapszula könnyen lenyelhető. A kapszula tartalmaz laktózt és mesterséges édesítőszert.

Figyelmeztetések, ellenjavallatok: Tengeri kagylóra allergiás egyének nem szedhetik, mivel a hatóanyagát kagylóból vonják ki. A glükózaminal vagy annak bármely segédanyagával szembeni túlérzékenység. Gyermekeknek vagy 18 éven aluli serdülőknek kellő tapasztalat hiányában nem adható. Amennyiben Önnek az arthrosisra utaló panaszai vannak, kérjük, kérjen segítséget kezelőorvosától a terápiás dózis és a megfelelő készítmény kiválasztásában. A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát gyógyszerészét!

pn_web_44,_45,_46,_47,_48,_49,

Seleno Precise 100mcg

Az eredeti, Dániában előállított szelén készítmény. Minden tableta 100 mikrogramm jól dokumentált és szabadalmaztatott SelenoPrecise szelén élesztőt tartalmaz. A jól működő immunrendszerért. Dokumentáltan stabil felszívódás, 89% minden egyes tablettánál. A KiSel-10 vizsgálat hivatalos referenciaterméke. Tápanyag 1 tablettában: 100 mikrogramm Szelénium 182% RDA.

Termékjellemzők: megegyezik a **pn_web_40,_41,_42,_43**.termékjellemzőkkel.

Mi a SelenoPrecise? A SelenPrecise szabadalmaztatott Pharma Nord élesztőt, szelenometionint és több mint 30féle szerves szelén vegyületet tartalmaz. A készítmény egyedülálló abban, hogy dokumentáltan nagyon magas felszívódást garantál, stabil minőségben: 89% szelén tartalom szívódik fel a szervezetben. 12 ország 15 laboratóriumában mértek 67%-os L-selenometionin tartalmat a SelenoPrecise-ban. Tudományosan dokumentált: Több, mint 40 tudományos tanulmány publikáltak már, melyek a SelenoPrecise minőségét, stabil 81%-os szeléntartalmát, a magas felszívódását és biztonságát vizsgálták. Ez teszi a készítményt rendkívül jól dokumentált szelén forrássá. Ez a fő oka annak, hogy a SelenoPrecise-t használják világszerte a tudományos vizsgálatokhoz és a kutatási projektekhez. Miért tartalmaz olyan sokféle szelénforrást? A SelenoPrecise sok különböző szelénforrást tartalmaz, mert kiderült, hogy mindegyik fajtának más szerepe van a szervezetben. A szelénfajták széles skálája lehetővé teszi, hogy felvegye a versenyt a természetes szelénfajtákkal, amelyek a kiegyensúlyozott étrendben is megtalálhatók. A tudósok szerint szervezetünk egészsége számára ez a leghatékonyabb.

Mi a szelén? A szelén egy létfontosságú nyomelem, számos szelenoprotein és szelénfüggő enzim támogatója, melyek egészségünk szempontjából elengedhetetlenek. Ezek közül az egyik a glutation-peroxidáz (Gsh-Px), melynek számos fontos funkciója van szervezetünkben, és hozzájárul egészségünk fenntartásához. Ezen felül a szelén fontos a pajzsmirigy megfelelő működéséhez. Köztudott hogy a szelén olyan biológiai folyamatokat támogat, melyek különböző életfolyamatok fenntartásához fontosak, mint például: a normális immunrendszer, a pajzsmirigy megfelelő működése, az egészséges spermiumképződés, sejtvédelem, egészséges haj és körmök.

Szervezetünkben a szelén két fő formában található meg: Selenometionin (a metionin helyett különböző fehérjékbe van beágyazódva) és selenocisztein. A selenometioninhez kizárólag étkezés során juthatunk, mivel szervezetünk nem képes előállítani. A szervezetünk azonban a selenometionint képes selenociszteinné alakítani, melyhez szintén az étkezéssel, se-metilselenocisztein formájában juthatunk. Abban az esetben, amikor a táplálékkal kevés szelént viszünk be, szervezetünk képes felhasználni a testben tárolt tartalékait úgy, hogy átalakítja a selenometionint. Abban az esetben, amikor a táplálékkal kevés szelént viszünk be, szervezetünk képes felhasználni a testben tárolt tartalékait úgy, hogy átalakítja a selenometionint, melyek a különböző fehérjékhez kötötten fordulnak elő. A SelenoPrecise mindkét szelén forrást tartalmazza, (selenomethionint és selenocisztein) valamint néhány egyéb vegyület is.

A szelén nehézfémekhez kötődő képessége. Szervezetünkben a szelén különböző nehézfémekhez kötődik, oldhatatlan formában, melyek végül így kiürülnek a szervezetből. Ez a folyamat a rendelkezésre álló szelénkészlet nagyrészt felhasználja, így kevesebb marad más fontos szelén-függő folyamatokhoz. Tanulmányok azt mutatják hogy a szelén 1:1 arányban kötődik a higanyhoz.

Hol található a szelén? A szelén olyan ételekben található meg, mint a halak, diófélék vagy teljes kiőrlésű lisztek. Azoknak, akik nem fogyasztják ezeket az ételeket, ajánlatos a szelén étrend kiegészítő szedése azért, hogy megfelelő mennyiséghez juthassanak ebből a tápanyagból. Az ajánlott napi bevitel (RDA) szelénből 50-70 mikrogramm (országoként eltérő lehet), azonban a férfiaknak valamivel több szelénre van szükségük mint a nőknek.

A szerves kötésű szelénnek magasabb a felszívódása. A talajban a szelén szervetlen formában található meg. Először a növények hasznosítják (és végül az állatok), és szerves kötésű szeléné alakítják át. A szelén, amelyhez mi végül az étkezés során jutunk, lehet aminosav kötésű, mint például a metionin és cisztein. A szelén az étrend-kiegészítőkben is lehet szerves és szervetlen kötésben is. Köztudott, hogy a szerves kötésű szelén sokkal könnyebben szívódik fel és épül be a különböző szelén-függő enzimejbe és selenoproteinekbe a szervezetünkben. A szerves szelén hatékonysága nem csökken, ha más vitaminokkal együtt alkalmazzák, ellentétben a szervetlen szelénnel.

A termőföld szeléntartalma eltérő. Azokban az országokban, ahol a termőföld gazdag szeléntartalommal rendelkezik, a népességnek jóval nagyobb mértékű a szelénbevitel. az Egyesült Államokban, ahol a föld szeléntartalma magas (különösen az északi területeken), az átlagos szelénbevitel 60-220 mikrogramm körül van naponta. Ezzel szemben a szelénhiányos országokban, mint Dánia, a szelénbevitel napi 45-50 mikrogramm naponta.

pn_web_50,_51,_52,_54,

Bio-Quinone Q10 GOLD

A koenzim Q10 ubiquinol formája thiaminnal, mely támogatja a sejtek energiatermelő folyamatait és a normális szívfunkciókat. A Q10 fontos része a szervezet energia-anyagcsere folyamatainak. Az egyedülálló növényi olajkeveréknek köszönhetően a koenzim Q10 rendkívül jó és stabil felszívódással rendelkezik.

Tápanyag 1 kapszulában: Ubiquinon(koenzim Q10) 100 mg, C-vitamin 12 mg 15%RDA

Termékjellemzők: Adagolás: naponta 1 kapszulát étkezés közben bevenni. Tárolás. Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők. pálmaolaj, zselatin. Nedvesítőszer: Glicerín, Ubiquinon (koenzimQ10) Aszkorbinsav, Színezék: Ammónia-karamell, Csomósodást gátló: Szilícium Dioxid. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó.

Mi az a Q10? A koenzim Q10 egy vitamin-szerű anyag, mely létfontosságú szerepet játszik a sejtek energia-anyagcseréjében. Hozzájárul a zsírok, fehérjék, szénhidrátok és az alkohol ATP-vé alakításához (adenozin trifoszfát), mely az energia kémiai formáját raktározza. Amikor egy sejtnak energiára van szüksége, az ATP-molekula felszabadítja a bent elraktározott energiát. Ez az egész folyamat a sejtek belsejében lévő kis bab alakú „erőműben” zajlik, melyet mitokondriumnak hívnak. Az izomszöveteknek viszonylag nagy mennyiségű energiára

van szükségük, ezért azok lényegesen több mitokondriummal rendelkeznek mint bármelyik másik sejt. A szívízom kiváló példa erre, mivel a szívnek hatalmas az energiagénye.

Jó Q10 források: A Q10 a természetben is előfordul különféle élelmiszerekben. Néhány legjobb forrás: marha, sertés, hering, szójaolaj, szardínia. mi emberek is képesek vagyunk Q10-et előállítani. Az endrogén termelés a májban történik. Azonban a kor előrehaladtával, vagy valamilyen betegség következtében, a saját Q10 termelés lecsökken. Szakértők úgy gondolják, hogy a szervezet Q10 tartalma 20-25 éves korunk körül a legmagasabb. Ettől kezdve az endrogén termelés folyamatosan csökkenni kezd. Táblázat a szervezet Q10 termeléséről életkorokra lebontva.

Nagyon biztonságos hatóanyag. A koenzim Q10 szedése még hosszú távon sem befolyásolja a szervezet saját Q10 termelését. A koenzim Q10 nagyon kevés mellékhatással rendelkezik, ezért ez egy nagyon biztonságos tápanyag. Több mint 20 évnyi tapasztalat áll rendelkezésre a Bio-Quinone Q10 használatával kapcsolatban.

Mi az a Bio-Quinone Q10? A Bio-Quinone Q10 évtizedek óta a legszélesebb körben eladott Q10 termék a piacon világszerte. A népszerűség egyik fő oka az, hogy a készítmény dokumentáltan magas felszívódással rendelkezik. A Q10 zsírolékony összetevő, mely nehezen szívódik fel a szervezetben. Azonban a speciális gyártási folyamatnak köszönhetően, ahol a Q10 molekulát növényi olajban oldják fel, és egy egyedülálló hőtechnológiai folyamat folytán a Q10 molekulák képesek testhőmérsékleten is teljesen feloldódni. Amiatt, hogy a Q10 molekulák teljesen feloldódnak ebben a termékben, a Bio-Quinone Q10-ben található aktív összetevők kiválóan képesek felszívódni. A Bio-Quinone Q10 lágyzselatin kapszula a Q10-et növényi olajban oldva tartalmazza. Ennek a formulának dokumentáltan kiváló a felszívódása. A Bio-Quinone Q10 az ICQA (Nemzetközi Koenzim Q10 Társaság) hivatalos referenciaterméke. A Q10 nyersanyag, amit a Bio-Quinone Q10 tartalmaz megegyezik azzal a Q10-zel, melyet a szervezet maga előállít. A Q10 formula, melyet a Bio-Quinone Q10 tartalmaz természetes all-transz formula, mely mentes a szintetikus cisz-izomerektől. A zselatinkapszulák egyedülálló növényi olaj keveréket tartalmaznak (biogazdasági tanúsítvánnyal rendelkezik). A Bio-Quinone Q10-et több mint 80 publikált tanulmányban dokumentálták. Hozzáadott C-vitamint tartalmaz, mely hozzájárul a sejtek energiaképződéséhez.

pn_web_55,_56,_57,_58,-59,_60

Bio-Quinone Q10 Dupla. A koenzim Q10 hiány megelőzésének és kezelésének természetes módja. A Q10-nek véralvadásgátló hatása lehet, ezért nem ajánlott azoknak az embereknek, akik véralvadásgátló szereket szednek, hacsak a kezelőorvos másképp nem rendelkezett. Vigyázni kell károsodott vese és májfunkció esetén is. Mellékhatások: Ritkán fejfájás, szédülés és emésztési zavarokról számoltak be. Még ritkábban bőrirritáció jelentkezett. Kérjük figyelmesen olvassa el a mellékelt betegájékoztatót.

Tápanyag 1 kapszulában: Ubiquinon (koenzim Q10) 20mg

Termékjellemzők: Adagolás. 1 kapszulát naponta étkezés közben bevenni. Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők: szójaolaj, zselatin, hidrogénezet szójaolaj. Nedvesítőszer: Glicerín, Ubiquinon (koenzim Q10), Antioxidáns: D- α tokoferol, Színezék: Vas-oxid

Miért szedjen Bio-quinone Q10-et? A Pharma Nord koenzim Q10 étrend-kiegészítője segítheti az energiaszint növelését, enyhítheti a krónikus kimerültség problémáját. A Q10 segíthet az egészséges fogak és íny állapotának fenntartását. Természetes Q10 szintünk a kor előrehaladtával csökken, és szintén megfogyatkozhat intenzív testmozgás vagy betegség hatására. A Pharma Nord koenzim Q10 étrend kiegészítő szedése segít fenntartani a természetes Q10 szintet, még idősebb korban is, valamint a koenzim Q10 hozzájárulhat a szív egészséges működéséhez, és elősegítheti a normális vérnyomás fenntartását.

Egyedülálló formula biztosítja a jobb felszívódást. A Bio-Quinone Q10-ben található koenzim Q10 egy hőkezelt, speciális olaj mátrixban (a lágy zselatin kapszulában) van feloldva, ami lehetővé teszi az aktív vegyület teljes felszívódását az emésztőrendszerben, testhőmérsékleten. Ez a szabadalmaztatott formula igazoltan kiváló biológiai-

elérhetőséget biztosít. Ajánlott napi bevitel: 1 kapszula naponta, étkezés közben, bő folyadékkal. Amennyiben kérdései vannak a kapszula szedésével kapcsolatban, konzultáljon kezelőorvosával vagy gyógyszerészeivel.

Mi a koenzim Q10? A koenzim Q10 (más néven ubiquinon) egy vitamin-szerű anyag, mely létfontosságú szerepet játszik a szervezet energia anyagcseréjében. A koenzim Q10 enzimekkel együttműködve vesz részt a fehérjék, szénhidrátok és zsírok energiává alakításában. A magas energiaszükségletű szövetek működése különösen függ a megfelelő mennyiségű koenzim Q10 ellátottságtól. A koenzim Q10 szervezetünk fontos antioxidánsa, az E-vitaminnal együtt védik a sejt membránokat a szabad gyökök támadásától.

hogyan keletkezik az energia? A koenzim Q10 a sejt mitokondriumában („erőművében”) található meg. Azoknál a sejteknél, amelyeknek nagyobb az energia igényük, a mitokondriumok is nagyobb sűrűségben vannak jelen. Ez a helyzet a létfontosságú szerveinknél. A mitokondriumokban a koenzim Q10 biztosítja a tápanyagok elégetésével előállított energia szállítását az ATP (adenozin-trifoszfát)-hoz, ahhoz a molekulához, amely az energiát tárolja a sejtekben. Az ATP-t használja a sejt minden olyan tevékenységénél, ahol energia szükséges, mint például az izom aktivitás, emésztés, agyi aktivitás, immuntevékenység stb.

Q10 mint antioxidáns. A koenzim Q10 képes megragadni, és továbbítani az elektronokat, ez pedig alkalmassá teszi a reaktív oxigén gyökök (ROS) közömbösítésére, melyek általában a szervezet anyagcseréjének a melléktermékei, vagy valamilyen külső tényező hatására keletkeznek, mint a sugárzás, vagy vegyi szennyezés. Azokat a tápanyagokat, melyek rendelkeznek ezzel a tulajdonsággal, antioxidánsoknak nevezzük. Más antioxidánsokat is támogat, mint például az E-vitamin, C-vitamin, és természetes enzimek. A koenzim Q10 a káros oxigén vegyületekkel szembeni védelemben vesz részt.

Jó Q10 források. A Q10 a természetben is előfordul különféle élelmiszerekben. Néhány legjobb forrás: Marha, Sertés, Hering, Szójaolaj, Szardíniás.

A szöveg alatti folyamatábrán a máj, tüdő, vese és a szív Q10 termelése látható 20-tól 80 éves korig. Az ábrán a különböző szervek természetes, általános Q10 csökkenése látható 20-tól 80 éves korig. Bár ezt még pontosan nem állapították meg, de az ételekből körülbelül 5-20mg koenzim Q10-hez juthatunk naponta. A szervezet saját Q10 tartaléka 1-1.5 gramm, melyet főként a szív, máj és a vesék tárolnak.

Q10 és a koleszterin. A Q10 és a koleszterin ugyanazon a biokémiai útvonalon termelődik (a koleszterin szintén a májban szintetizálódik). Tanulmányok kimutatták, hogy egyes koleszterin-csökkentő gyógyszerek befolyásolják a szervezet endogén Q10 termelődését.

Nagyon biztonságos hatóanyag. A koenzim Q10 szedése még hosszú távon sem befolyásolja a szervezet saját Q10 termelését. A koenzim Q10 nagyon kevés mellékhatással rendelkezik, ezért ez egy nagyon biztonságos tápanyag. Több mint 20 évnyi tapasztalat áll rendelkezésre a Bio-Quinone Q10 használatával kapcsolatban.

pn_web_61,-62,_63,_64

Bio-Q10-Multivitamin.

A Kiválóan működő immunrendszerért. Védi a génállományt. A szabadalmaztatott dán szelén élesztőt tartalmazza, a SelenoPrecise-t, mely dokumentáltan stabil, 89%-os felszívódással rendelkezik. A teljes B-vitamin komplexet tartalmazza. Vasmentes készítmény.

Tápanyagok 1 tablettában: B2 vitamin: 1,6 mg 100% RDA, B6 vitamin: 2,0 mg 100% RDA, B12 Vitamin 1.0 mikrogramm 100% RDA, Niacin 13,5 mg NE 75% RDA, Pantoténsav 6,0 mg 100% RDA Folsav: 200,0 mikrogramm 100% RDA, C-vitamin 60,0 mg 100% RDA, E-vitamin 10.0 mg(α-TE) 100% RDA, Szelén: 50.0 mikrogramm 63% RDA, Koenzim Q10 10.0 mg.

Termékjellemzők: Adagolás: Napi egy tableta. Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott vegyes étrendet. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Hordozók: Mikrokrisztályos cellulóz,

Diklácium-foszfát, talkum, Magnézium-sztereaát. Csomósodást gátló: Szilícium-dioxid, Tömegnövelő szer: Hidroxipropil-metil-cellulóz. Vitaminok: Cianocobalamin, aszkorbinsav, d- α -tokoferol-acetát, nikotinsav, pantoténsav, piridoxin-hidroklorid, riboflavin, folsav, szelénés élesztő, koenzim Q10, színezék: Titán-dioxid.

Kiváló multivitamin-koktél beépített energia-növelővel. Egészségünk és jó közérzetünk nem kis mértékben a napi vitamin-és ásványi anyagbeviteltől függ. A legfontosabb tápanyagokat elsősorban a helyes étkezés biztosítja, azonban sok esetben szükség lehet vitaminok és ásványi anyagok kiegészítő szedésére.

Dohányosok és a vitaminok. A dohányosoknak jóval több C-vitaminra van szüksége, mint a nemdohányzóknak, mivel a szervezet a C-vitamint a dohányzás okozta szövetkárosodás elleni védekezésben felhasználja. A szennyezett városi környezetben élők védő antioxidánsok iránti igénye (amilyen a C és az E-vitamin, béta-karotin, továbbá szelénium és cink) magasabb az átlagnál. Emellett egyéb tényezők, mint például a stressz, betegség, sugárzás, vegyi anyagok, túlzásba vitt napozás, stb. is növelhetik a védő tápanyagok iránti igényünket. A felszívódás kérdése, Koenzim Q10- és még több energia.

pn_web_65,_66,_67

Bio-Szelénium+cink+vitaminok 100. Több mint 25 éve a dán piacon! Tiszta szerves kötésű szelén élesztő (SelenoPrecise) Cink-kel, A, B6, C és E vitaminokkal kombinálva. Az ideális antioxidáns komplex. A jól működő immunrendszerért. Védelmet nyújt az oxidatív károsodásokkal szemben, többek között amelyet a légszennyezettség okozhat. Támogatja a megfelelő sav/bázis egyensúlyt. Hozzájárul a normális szénhidrát anyagcsere fenntartásához. Támogatja a megfelelő látást. Több mint 25 éves kutatással tökéletesítve. Tápanyagok 1 tablettában. Szelén 100 mikrogramm 182% RDA. Cink 15mg 150%RDA, A vitamin 800 mikrogramm: 100%RDA, B6 vitamin 2mg 143% RDA. C-vitamin 90 mg 113% RDA, E-vitamin 15 mg α -TE 125% RDA.

Termékjellemzők: Adagolás: Napi egy tablettát étkezés közben. Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők: Hordozók: Mikrokristályos cellulóz, hidroxipropil-metil-cellulóz, szilícium-dioxid, talkum, kukoricafehérje, szelénés élesztő, cink-glukonát, retinil-acetát, aszkorbinsav, piridoxin-hidroklorid, d- α -tokoferol-acetát. Csomósodást gátló: Magnézium-sztearát. Színezék: Vas-oxid, titán-dioxid.

Bio-Szelénium+Cink+Vitaminok. A Bio-Szelénium+Cink+Vitaminok ideális antioxidáns komplex, mivel nemcsak tiszta, szerves kötésű szelént és cinket, hanem A,C,E és B6 vitaminokat is tartalmaz. Ezek közül mindegyik hozzájárul a DNS, fehérjék és lipidek oxidatív károsodásokkal szembeni védelméhez. A Bio Szelénium+Cink+Vitaminok a multivitamin készítmények jó alternatívája lehet, mivel a béta karotint a dohányosok igitkeznék elkerülni.

Mik azok az antioxidánsok? Az antioxidánsok olyan vegyületek, amelyek képesek semlegesíteni a szervezetben található kémiai instabil molekulákat. Ezeket a molekulákat szabadgyököknek hívják, amelyek reakcióba lépnek a környező szövetekkel és sejtekkel, és károsítják azokat. Az antioxidánsok különböző vitaminok, ásványi anyagok és növényi kivonatok, melyek megtalálhatók az étrendünkben is. SelenoPrecise®. További információk a Bio-Szelénium+Cink+Vitaminokban található.

pn_web_68,_69,_70,_71,_72,

SelenoPrecise®. A Bio Szelénium+Cink+Vitaminok 100 mikrogramm SelenoPrecise-t tartalmaz, mely a PharmaNord szabadalmaztatott szerves kötődésű és magas felszívódással rendelkező szelénés élesztője. Ez az élesztő 55% L-selenomethionint és 45% másfajta különböző szelén fajtát tartalmaz. A szelén hatását és felszívódást erősíti, ha A, B6, C, E vitaminokkal és cinkkel kombinálják. Additional information about the nutrients is Bio-selenium+Zinc.

További információk a Bio-Szelénium+Cink+vitaminokban található.

Szelén:

- Hozzájárul a normális, jól működő immunrendszer működéséhez.
- Hozzájárul a normális pajzsmirigy működéséhez.
- Támogatja a normális spermiumok képződését
- Támogatja a haj és a körmök normál állapotának fenntartását.
- Hozzájárul a szervezet szabadgyökök elleni védelméhez.

A-vitamin:

- Támogatja a normális sejtosztódást.
- Szükséges az immunrendszer normális működéséhez.
- Támogatja a bőr és nyálkahártya normális állapotát.
- Segít a normális látás fenntartásában

B-vitamin:

- Támogatja a normális, jól működő immunrendszert.
- Fontos a normális és jól működő idegrendszer működéséhez.
- Fontos szerepet játszik a normális vörösvérsejtek képződésében.
- Részt vesz a szervezet energia-anyagcseréjének folyamatában.
- Támogatja a normális pszichológiai funkciókat.
- Része a szervezet normális homocisztein szintézisének.
- Hozzájárul a szervezet normális hormonszintjének fenntartásához.
- Hozzájárul a fáradtság és kimerültség csökkentéséhez.

C-vitamin:

- Hozzájárul az immunrendszer normális működéséhez.
- Támogatja a normális, jól működő idegrendszert.
- Hozzájárul a normális kollagén termeléshez, ezáltal a porcok normál működéséhez.
- Hozzájárul a szervezet normális energia-anyagcsere folyamataihoz.
- Támogatja az idegrendszer normális működését.
- Az E-vitaminnal együtt hozzájárul a szervezet revitalizációjához.
- Hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.
- Támogatja a zöldségekben, gyümölcsökben és gabonákban megtalálható vas felszívódását.
- Csökkenti a fáradtságot és kimerültséget.

E-vitamin:

- Hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.

Cink:

- Része a normális DNS szintézisnek, és sejtosztódásnak.
- Hozzájárul az immunrendszer normális működéséhez.
- Támogatja a termékenységet és a szaporodást.
- Hozzájárul a normális szellemi működés fenntartásához.
- Része a normális zsírsav anyagcserének.
- Része a normális sav-bázis egyensúlynak.
- Szükséges a normális A-vitamin anyagcseréhez.
- Hozzájárul a haj, körmök, bőr és csontok egészségének fenntartásához.
- Része a normális fehérjeképződésnek
- Hozzájárul a szervezet normális tesztoszteronszintjének a fenntartásához.
- Szükséges a normális szénhidrát anyagcsere fenntartásához.
- Fontos a normális látás fenntartásához.
- Hozzájárul a sejtek oxidatív stresszel szembeni védelméhez.

Pharma Nord. Oharma Nord Kft-1139 Budapest-Váci út 95

pn_web_73,_74,_75,

Bio-Szelénium+cink+vitaminok. Több mint 25 éve a dán piacon! Tiszta szerves kötésű szelén élesztő (SelenoPrecise) Cink-kel, A, B6, C és E vitaminokkal kombinálva. Az ideális antioxidáns komplex. A jól működő immunrendszerért. Védelmet nyújt az oxidatív károsodásokkal szemben, többek között, amelyet a légszennyezettség okozhat. Támogatja a megfelelő sav/bázis egyensúlyt. Hozzájárul a normális szénhidrát anyagcsere fenntartásához. Támogatja a megfelelő látást. Több mint 25 éves kutatással tökéletesítve. Tápanyagok 1 tablettában. Szelén 50 mikrogramm 91% RDA. Cink 15mg 150%RDA, β -karotin: 4.5 mg, 94% RDA, B6 vitamin 2mg 143% RDA. C-vitamin 60 mg 75% RDA, E-vitamin 10 mg 83% RDA.

Termékjellemzők: Adagolás: Napi egy tablettát. Tárolás: Szobahőmérsékleten, napfénytől védve. Figyelmeztetések: Az ajánlott napi fogyasztási mennyiséget ne lépje túl. Az étrend kiegészítő szedése nem helyettesíti a kiegyensúlyozott, vegyes étrendet és az egészséges életmódot. A termék kisgyermekek elől elzárva tartandó. Összetevők: Hordozók: Mikrokristályos cellulóz, hidroxipropil-metil-cellulóz, szilícium-dioxid, talkum, kukoricafehérje, szelén élesztő, cink-glukonát, retinil-acetát, aszkorbinsav, piridoxin-hidroklorid, d- α -tokoferol-acetát. Csomósodást gátló: Szilícium-dioxid, Magnézium-sztearát, β -karotin, Piridoxin-hidroklorid, kukoricafehérje. Színezék: Vas-oxid, titán-dioxid.

Bio-Szelénium+Cink+Vitaminok. A Bio-Szelénium+Cink+Vitaminok ideális antioxidáns komplex, mivel nemcsak tiszta, szerves kötésű szelént és cinket, hanem A,C,E és B6 vitaminokat is tartalmaz. Ezek közül mindegyik hozzájárul a DNS, fehérjék és lipidek oxidatív károsodásokkal szembeni védelméhez. A Bio Szelénium+Cink+Vitaminok a multivitamin készítmények jó alternatívája lehet, mivel a béta karotint a dohányosok igyekeznek elkerülni.

Mik azok az antioxidánsok? Az antioxidánsok olyan vegyületek, amelyek képesek semlegesíteni a szervezetben található kémiai instabil molekulákat. Ezeket a molekulákat szabadgyököknek hívják, amelyek reakcióba lépnek a környező szövetekkel és sejtekkel, és károsítják azokat. Az antioxidánsok különböző vitaminok, ásványi anyagok és növényi kivonatok, melyek megtalálhatók az étrendünkben is. SelenoPrecise®. További információk a Bio-Szelénium+Cink+Vitaminokban található.

pn_web_76,_77,_78,

www.pharmanord.hu/hirek menüpont.

21.05.2015. Az elkopott térdízületek kezelése: Az elkopott ízületi és a velejáró térdízületi fájdalom – arthrosis-ként is ismert – egy olyan általános probléma, amit egyszerű orvosolni. jobb oldalt a térd felépítése látható

01.11.2014. Ismerje meg az új Bio-Krómot... Sok-sok órányi dokumentáció és rengeteg kitartó munka most azt jelenti, hogy egy olyan új Bio-Krómmal jelenünk meg a piacon, amely... Jobb oldalt a Bio-króm termék csomagolása látható.

01.11.2012. Egy új áttörő kutatásról számoltak be a koenzim Q10-zel kapcsolatban Sevilleben. Tudjon meg többet.

01.10.2012. 15 000 orvos nem tévedhet. Egy új, tudományos vizsgálat szerint érdemes naponta egy multivitamin tablettát bevenni.

06.08.2012. A Bio-D3-vitamin 5000 IU második lett 2012-ben. A Bio-D3 vitamin 5000IU második helyezett lett egy versenyen, melyet az angol Pharmacy Lifestyle magazin rendezett meg. Jobb oldalt egy tengerparton napozó nő látható.

19.04.2012. A szelén hozzájárul az egészséges pajzsmirigy működéséhez. jobb oldalt a pajzsmirigy elhelyezkedése látható a következő magyarázattal: gége, pajzsmirigy, légcső

11.03.2012. A dohányzás gátolja az energia anyagcserét. Jobb oldalt egy dohányzó nő látható.

05.02.2012. Tesztelje magnéziuma minőségét. Mindenki egyetért azzal, hogy a magnézium nagyon fontos ásványi anyag egészségünk szempontjából, és nagyon fontos, hogy elegendő jusson belőle szervezetünkbe.

valtoztatasok/ 2014_01 mappa

print_screen_1

INTERNET ARCHIVE waybackmachine. <http://> Go Wayback! 2 URLs have been captured for this domain

url: <http://www.pharmanord.hu/termekek/details/b-daddy> ápr. 9, 2014. 9, 2014, captures:1, Duplicates: 0, Uniques:1

url: <http://www.pharmanord.hu/termekek/details/slim-duo> ápr.9, 2014, captures:1, duplicates:0, Uniques:1

print_screen_2,_3,_4,_5, 2014.augusztus.15

Pharma Nord, Üdvözljük! menüpont. Üdvözljük! A Pharma Nord Aps. a megelőzést szolgáló étrend kiegészítők és gyógynövények egyik legnagyobb európai gyártója. A Pharma Nord a piaci igényeknek megfelelő, tudományosan megalapozott étrend-kiegészítőket és gyógynövényeket fejleszt, amelyek az optimális biológiai-elérhetőségen, biztonságosan és a dokumentáltságon alapulnak.

Termékek: étrend-kiegészítőink és gyógyszereink széles választéka megkönnyíti az egészségmegőrzést azáltal, hogy étrendjét kiváló minőségű készítményekkel egészíthetik ki.

Minőség: Minden terméket a dániai üzem állít elő, és megfelelnek a mi kiterjedt igényeinknek a minőség, biztonság és dokumentáltság területén.

Tudomány: Minden Pharma Nord termék tudományos kutatásokon alapszik, adatbázisunk több mint 9000 tudományos cikket tartalmaz.

A vállalat: 1981 óta a Pharma Nord szisztematikusan dolgozik azon, hogyan lehet a modern táplálkozás okozta hiányosságokat magas minőségű étrend-kiegészítőkkel pótolni. kezdje el még ma a súlycsökkentést! egy teljesen új koncepció a hatékony fogyókúrákért Pharma Nord Be-Fit. Feliratkozás hírlevelünkre. kérem, ide írja e-mail címét. Olvasson többet az egészségmegőrzés újdonságairól.

Legújabb híreink: 1) A BioActive Q10 uniqlinol hirdetés aranyérmes lett Lengyelországban, 2)Díjnyertes dán zsírégető koncepció. 3) A Glukozamin Natural Forte- a legjobb glukozamin németországban. 4) A BioAktív Q10 Uniqlinol megnyerte az Egyesült királyság legnagyobb ingyenes egészségügyi magazinja legjobb Új Termék Díjat.

Nyereményjáték 2014 A jószívű idősök. Diabétesz Kontroll program DKP Egészség és Sportnap 2014. 2014. június 1. 10.00-18.00 Budapest, Margitsziget Atlétikai Centrum. Pharma Nord Pharma Nord kft-1139 Budapest váci út 95.

print_screen_6,_7,_8, 2014 December 21

Üdvözljük! A Pharma Nord Aps. a megelőzést szolgáló étrend kiegészítők és gyógynövények egyik legnagyobb európai gyártója. A Pharma Nord a piaci igényeknek megfelelő, tudományosan megalapozott étrend kiegészítőket és gyógyszereket fejleszt, amelyek az optimális biológiai-elérhetőségen, biztonságon és dokumentáltságon alapulnak.

Ezzel az Ön térdei is jól járnak. A Glukozamin Pharma Nord 400 mg kapszula enyhe és mérsékelt fokú térdízületi arthrosis tüneteinek enyhítésére szolgáló vény nélkül kapható gyógyszer. Glukozamin Pharma Nord reklám videó. Legújabb híreink: A BioActive Q10 Uniqlinol hirdetés aranyérmes lett Lengyelországban. Díjnyertes Dán zsírégető koncepció. A Glukozamin Natural Forte a legjobb glukozamin Németországban. Nyereményjáték 2014, A jószívű idősök. Video Spots. Glukozamin Pharma Nord, Pharma Nord-Gyártás és alapelvek, Pharma Nord-Minőség és Q10 Pharma Nord Pharma nord Kft-1139 Budapest Váci út 95.

print_screen_9,_10,_11,_12,_13,_14,_15,_16,-17,_18,-19,-20,-21 2014. Április 09.

Pharma Nord Hírek menüpot, Hírek

Egy új áttörő kutatásról számoltak be a koenzim Q10-zel kapcsolatban Sevilleban. a világ minden tájáról gyűlte össze kutatók 2012 november 8 és 11.-e között a spanyolországi Sevilleban. Itt több újdonságra is fény derült a koenzim Q10 hiány kezelésével és megelőzésével kapcsolatban, ami egy olyan terület, melyben a Pharma Nord úttörőnek számít. A Pharma Nord 1990 óta több mint 100 tanulmányt készített és publikált Bio_Quinnon Q10-zel kapcsolatban. Ezen a 7.-ik kongresszuson a Nemzetközi Koenzim Q10 Társaság szintén egy Pharma Nord Q10 termékkel készített vizsgálatot ismertetett. A vizsgálat 4 éve folyik 18 kórházban a világ minden részén.

2012 November

15000 orvos nem tévedhet. Egy új, tudományos vizsgálat szerint érdemes naponta egy multivitamin tablettát bevenni. A tanulmány majdnem 15000 férfi orvos bevonásával vizsgálták, akik 50 éven keresztül szedték naponta a multivitamin és placebo tablettákat. 11 év után a tudósok kimutatták, hogy az orvosok, akik multivitamint szedtek 8%-kal jobban teljesítettek, mint azok akik a placebo tablettát kapták. Azok közül a vitaminok közül, amit az orvosok szedtek, a C-vitamin hozzájárul a normál immunműködés fenntartásához, a C-és E-vitaminok támogatják a sejtek oxidatív stresszel szembeni védekező képességét. A tanulmány nemrég jelent meg a tekintélyes tudományos folyóiratban a JAMA-ban, és eszerint a vitaminok jól kiegészítik az egészséges és kiegyensúlyozott étrendet.

2012 Október

Üdvözljük az új nemzetközi webshopunk-ban. A Pharma Nord egy új nemzetközi webshop-ot indított, ahol a termékek széles skáláját kínálja vásárlóinak világszerte. Ezt a lehetőséget azok számára hoztuk létre, akik saját országukban nehezen jutnak hozzá a szélesebb termékválasztékhoz. Jelenleg 65 különböző termék érhető el a webshop-on keresztül.

Európa szívéből. A webshop fizikailag Európa szívében, Amszterdamban helyezkedik el, és a termékeket is innen szállítjuk ki a világ minden részére. Minden terméket holland felirattal szállítunk, de a weboldalon minden információ megtalálható angol nyelven is.

Biztonságos termékek, kiváló minőség. A Pharma Nord termékeit Dániában gyártja, a szigorú gyógyszergyártási szabályozás szerint, a dán egészségügyi hatóságok égisze alatt. Minden termék megfelel a GMP (gyógyszerek) és HACCP (étrend kiegészítők) követelményrendszerének. A webshop-ot az alábbi címen érheti el: www.pharmanord.com/webshop.

A Bio-D3-vitamin 5000 IU második lett 2012-ben. a Bio-D3-vitamin 5000 IU második helyezett lett egy versenyen, melyet az angol Pharmacy Lifestyle magazin rendezett meg.

„Ez jó hír, mivel keményen dolgozunk azon, hogy népszerűsítsük a rendelkezésre álló többféle erősségű termékeket, különösen a gyógyszer szektorban. A Bio-D3-vitamin forgalma egyre nő, és a téli időszak közeledése nagyszerű lehetőséget ad arra, hogy tovább népszerűsítsük a terméket”- mondja Trevor Pill a Pharma Nord U.K marketingese.

Pharma Nord Bio-D3-vitamin 5000 Ne (125 mikrogramm)

A kolekalciferol egy egyedi, kiváló minőségű készítmény, mely optimális felszívódást biztosít a napfény vitaminjából. Az angol népesség 86%-a szenved D3-vitamin hiányban, a nem megfelelő mennyiségű napfény következményeként. A Pharma Nord speciális formulája a D3 vitamint hidegen sajtolt olívaolajban oldva tartalmazza, mely maximális felszívódást biztosít. Az összetevők kis zselatin gyöngyökbe zárva találhatók, melyet könnyű lenyelni. A Bio-D3-vitamin szigorú dán gyógyszergyártási szabályozás szerint előállított termék, melyet kórházak és gyógyszertárak használnak országszerte, hiszen minden egyes gyártási tétel (batch) minőségi bizonylattal rendelkezik. A bliszter csomagolás biztosítja a formula védelmét a légköri szennyeződésektől, és biztonságos az egész család részére. A Natural Lifestyle magazin egy negyedévente megjelenő ingyenes gyógyszertári kiadvány, mely kifejezetten a természetes étrend kiegészítőkkal foglalkozik, ismerteti az iparág legfrissebb híreit, bemutatja a legújabb kutatásokat és termékeket. Az EFSA szignifikánsan növelte a napi D-vitamin bevitel biztonságos felső határát.

Az Európai Élelmiszerbiztonsági hatóság (EFSA) 2002 óta készít értékeléseket az Európai parlament részére, a különböző étrend-kiegészítők biztonságával kapcsolatban. 2002-ben az EFSA felnőttek részére a napi D-vitamin bevitel biztonságos felső határát 50mikrogrammban határozta meg. Most azonban felkérték az EFSA-t, hogy értékelje át ezt a határt a benyújtott új vizsgálati eredmények alapján. Az EFSA döntését elsősorban arra a két tanulmányra alapozta, amelyben férfiak 234 és 275 mikrogramm D-vitamint kaptak, és ezáltal jelentősen megnövekedett a vér kalciumszintje, mely a D-vitamin túladagolás egyik tünete.

A meglévő határértékek is érvényesek. Az európai országokban az ajánlott napi bevitel (RDA) 5 mikrogramm körül van felnőttek részére és 5-10 mikrogramm gyermekek és idősek részére. Ha az új EFSA ajánlatokat az Európai Bizottság jóváhagyja, az jelentősen megváltoztathatja az európai ajánlásokat. Az EFSA javaslata a következő:

Gyermekek: a D-vitamin mikrogramm/nap) fogyasztásának biztonságos felső határa (UL)

0-1 év	25mg
1-10 év	50mg
11-17 év	100mg
Felnőttek ≥ 18 év	100mg
(beleértve a terheseket és a szoptató anyákat)	

Forrás: EFSA JOURNAL 2012; 10(7):2013

A szelén hozzájárul az egészséges pajzsmirigy működéshez. A legtöbb ember nem is tudja mi az a pajzsmirigy – vagy hol helyezkedik el – pedig valójában az egyik legfontosabb endokrin (hormon termelő) mirigy a szervezetben.

Ez a pillangó alakú mirigy, mely a torok mindkét oldalán megtalálható, többek között azért felelős, hogy a test milyen gyorsan használja fel az energiát és termeljen fehérjét, miközben szabályozza szervezet hormon érzékenységét. A pajzsmirigy többfajta hormont termel, de a legfontosabbak a trijótironin (T3) és a trioxin (melyet néha T4-nek is hívnak). Ezek a hormonok szabályozzák a sejtek anyagcseréjét, például azt, hogy milyen gyorsan alakítsák át a zsírokat, fehérjéket és szénhidrátokat energiává. Továbbá szabályozza a növekedési hormonokat és számos más testi funkciót, beleértve a csonttömeg fenntartását. A szelén nyomelem nagyon fontos a pajzsmirigy működése szempontjából. A szelénhez az ételekből is hozzájuthatunk (halak, diófélék, borsókák, stb), azonban a mennyisége a talaj szeléntartalmától is függ. Angliához és Finnországhoz hasonlóan Dánia is szelénhiányos terület. Az 1980-as évek közepén Finnország felismerte ennek következményeit, és elrendelte a talaj szelénrel történő dúsítását, hogy növelje a termények és takarmányok szeléntartalmát. Az olyan termékek mint a Bio-Szelénium+Zink jól kiegészítheti az egészséges és kiegyensúlyozott étrendet, mivel egy speciálisan könnyen felszívódó formulát tartalmaz, melyet SelenoPrecise-nak hívnak. Ez egy szabadalmaztatott és sztetendizált szelén élesztő, mely több mint 30 különböző szerves szelén fajtát tartalmaz. Ami a SelenoPrecise-t különösen hasznossá teszi, az a dokumentált, közel 90%-os felszívódás és a homogén összetétel. Ezek azok a tulajdonságok, amiért a SelenoPrecise-t használják világszerte végzett tudományos vizsgálatokhoz és kutatási projektekhez. A Bio-Szelénium+Cink a szelén és cink mellett A, B6, C és E-vitaminokat is tartalmaz.

A dohányzás gátolja az energiaanyagcserét. Tudósok megállapították, hogy a dohányzás csökkenti a vér koenzim Q10 szintjét, annak az összetevőnek, melyre a sejteknek szüksége van az energiatermeléshez. Úgy tűnik a nők érintettebbek mint a férfiak.

A dohányzás nemcsak a tüdőre valamint a szív és érrendszerre van káros hatással. A bűzös szokásról kimutatták azt is, hogy szörnyű hatással van szervezetünk energiaanyagcseréjére, ami azon a megfigyelésen alapul, miszerint a dohányzók csökkent koenzim Q10 szinttel rendelkeznek, összehasonlítva a nemdohányzókéval. Egy nemrégiben készült tanulmányban 106 egészséges nőt és férfit vizsgáltak 21-45 év között, és a társaság fele dohányzó volt. A tudósok világosan megállapították, hogy a dohányzás csökkentette a résztvevők koenzim Q10 szintjét.

A dohányzó férfiaknak 50%-kal volt kevesebb koenzim Q10 a vérében, mint a nemdohányzókéban, míg a hölgyeknél ez az arány 67% volt. Ilyen jelentős Q10 csökkenést csak krónikus betegségben szenvedő embereknél figyelhetünk meg.

Erélyes antioxidáns. A Q10 nemcsak a sejtek energiaanyagcseréje szempontjából létfontosságú, hanem nagyon hatékony antioxidáns is, ami támogatja a szervezet védekezőképességét a lipidoxidációval szemben, csakúgy mint a triglicerid és koleszterinnel szemben. Minél magasabb a tartalma ezeknek a vérzsíroknak, annál nagyobb a Q10 szükséglet szervezetünkben. A Q10 igazolt csökkenése mellett, a fent említett tanulmány rámutatott a vér-lipid profil kedvezőtlen változásra is, ahol a triglicerid emelkedett, a HDL (jó koleszterinként is ismert) pedig csökkent. A dohányzó férfiaknál a HDL szint 19%-kal csökkent, illetve 35%-os csökkenést figyeltek meg a női dohányosok körében is. Férfi dohányosoknál a triglicerid-szint 27%-kal növekedett, nők esetében ez a növekmény 20%-volt. Forrás: Al-bazi MM et al. Reduced coenzyme Q10 in female smokers and its association with lipid profile in a young healthy adult population. Arch Med Sci 2011;7,6:948-54.

Tesztelje magnéziuma minőségét Mindenki egyetértett azzal, hogy a magnézium nagyon fontos ásványi anyag egészségünk szempontjából, és nagyon fontos, hogy elegendő jusson belőle szervezetünkbe.

A magnézium számos előnye. Az európai országokban az ajánlott napi magnézium bevitel (RDA) 300-400mg. Az európai élelmiszerbiztonsági hivatal az EFSA 10 kulcsfontosságú területen ismeri el, hogy a magnéziumnak fontos biológiai hatása van a szervezetre. Ezek a területek szervezetünkben az energia anyagcsere, pszichológiai funkciók, elektrolit egyensúly, izomműködés, beleértve a szívizom működését is, idegrendszeri működés, sejtosztódás, fehérjeképződés, fogak és csontok és természetesen az energiaszint. A magnézium legfontosabb általános tulajdonsága azonban az, hogy szabályozzák a sejtek kalciumszintjét. Azok akik magnézium étrend kiegészítőt szednek, könnyen leteztelhetik azt, hogy a jelenlegi magnézium tablettájuk feloldódik-e pár percen belül. Ez azért

fontos, mivel ez biztosítja az ionizációt, mely a felszívódáshoz szükséges. Az alábbi mezőben olvashatja hogyan. Ha ön például a szíve miatt szedi a magnéziumot, akkor nyilvánvalóan fontos az, hogy a magnézium tablettát a gyomorban feloldódjon annak érdekében, hogy a belekben felszívódjon. Amennyiben a tablettát oldatlan állapotban halad át a beleken, a szívizomhoz nem jut el megfelelően.

Egyedülállóan magas felszívódás. A Pharma Nord Bio-Magnéziuma háromféle magnéziumsóból tevődik össze, melyek egy speciális mátrixban fekszenek és ez az ami lehetővé teszi a teljes feloldódást egy pohár vízben pár percen belül. Minden Bio-Magnézium tablettát 200mg magnéziumot tartalmaz. Még azoknál az embereknél is képes felszívódni a magnézium, akik kevesebb gyomorsavval rendelkeznek, mivel a tablettát nagyrésze már a vízben ionizálódik, így már csak egy kis részének szükséges a gyomorsav az ionizációhoz.

Magnézium teszt: Fogyasztóként ön is letesztelheti, hogy magnézium tablettája hatékonyan feloldódik-e? Azonban nem mindegyik teszi ezt meg. Beletettünk két magnézium tablettát egy-egy pohár vízbe. A baloldali Pharma Nord Bio-Magnézium teljesen feloldódott a vízben, így az néhány percen belül készen áll a felszívódásra. A jobboldali pohárba egy másik gyártó magnézium tablettáját helyeztük el. A másik gyártó tablettája még 24 óra elteltével sem mutatta semmi jelét a feloldódásnak.

Nem szükséges a Bio-Magnézium tablettát vízben feloldani, de ha ön mégis így tesz, akkor erre a délutáni időszak a legmegfelelőbb. Az ásványi magnézium aligha nevezhető ízletesnek, de a Bio-Magnéziumnak vízben oldva nincs különösebben kellemetlen íze. Bio Magnézium

Pharma Nord, Pharma Nord Kft- 1139 Budapest-Váci út 95

valtoztatasok/2015 mappa

print_screen_1,_2,_3, 2015. Augusztus 11.

PharmaNord.hu Üdvözljük. A Pharma Nord Aps. a megelőzést szolgáló étrend-kiegészítők és gyógynövények egyik legnagyobb európai gyártója. A Pharma Nord a piaci igényeknek megfelelő, tudományosan megalapozott étrend kiegészítőket és gyógyszereket fejleszt, amelyek az optimális biológiai-elérhetőségen, biztonságon és a dokumentáltságon alapulnak. Jobb oldalt tabletták és kapszulák képe látható. Az elkopott térdízületek kezelése. Az elkopott ízületi porc és a velejáró térdízületi fájdalom –arthrosis-ként is ismert- egy olyan általános probléma, amit egyszerű orvosolni. Tzadjon meg többet. Ismerje meg az új Bio-Krómot... Sok-sok órányi dokumentáció és rengeteg kitartó munka most azt jelenti, hogy egy olyan új bio_krómmal jelentünk meg a piacon, amely... Tudjon meg többet. Amint a televízióban is látható: Kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól- A Glukozamin szulfát, fontos szerepet... Tudjon meg többet.

Amint a televízióban is látható: Kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól. A Glukozamin- szulfát, fontos szerepet játszik az ízületi porcok épségének megőrzésében és regenerálódásában. Bal oldalt a Glukozamin Pharma Nord 400mg 90 kapszula termék és egy gyulladt térdízület látható. bal oldalon. Feliratkozás hírlevelünkre, Legújabb híreink: Ismerje meg az új Bió-Krómot... Egy új áttörő kutatásról számoltak be a koenzim Q10-zel kapcsolatban Sevilában. ABio-D3 vitamin 5000 Iu második lett 2012-ben.

Video Spots: Glukozamin Pharma Nord, Pharma Nord- Gyártás és alapelvek, Pharma NOrd-Minőség és Q10 Pharma Nord Pharma Nord kft.-1139 Budapest- Váci út 95

print_screen_4,_5,_6,_7, 2015 szeptember 29.

www.pharmanord.hu, Pharma Nord, Üdvözljük. A Pharma Nord Aps a megelőzést szolgáló étrend kiegészítők és gyógynövények egyik legnagyobb európai gyártója. A Pharma Nord a piaci igényeknek megfelelő, tudományosan

megalapozott étrend kiegészítőket és gyógynövényeket fejleszt, amelyek az optimális biológiai-elérhetőségen, biztonságon és a dokumentáltságon alapulnak.

Az elkopott térdízületek kezelése. Az elkopott ízületi porc és a velejáró térdízületi fájdalom -arthrosis-ként is ismert- egy olyan általános probléma, amit egyszerű orvosolni. Tudjon meg többet. Ismerje meg az új Bio-Krómot... Sok sok órányi dokumentáció és rengeteg kitartó munka most azt jelenti, hogy egy olyan új Bio-Krómmal jelentünk meg a piacon amely... Tudjon meg többet. Amit a televízióban is látható: kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól – A Glukozamin-szulfát, fontos szerepet... tudjon meg többet.

Képek: Térd felépítése, térdkalács, ízületi porc, lateral meniscus, medial meniscus, Bio-Króm csomagolás, trambulin.

Amint a televízióban is látható: kiváló ízületi készítmény a Pharma Nord-tól. A Glukozamin-szulfát, fontos szerepet játszik az ízületi porcok épségének megőrzésében és regenerálódásában. Feliratkozás hírlevelünkre. Legújabb híreink. ismerje meg az Új Bio-Krómot. Egy új áttörő kutatásról számoltak be a koenzim Q10-zrl kapcsolatban Sevilleban. A Bio-D3-vitamin 5000IU második lett 2012-ben.

Video Spots: Glukozamin Pharma Nord, Pharma Nord-gyártás és alapelvek, Pharma Nord-Minőség & Q10. pharma Nord Pharma Nord kft. 1139 Budapest- Váci út 95.

valtoztatasok mappa/internet archive

internet archive <http://pharmanord.hu> saved 24 times between november 27, 2003 and február 21, 2016. please donate today. Your generosity preservs knowledge for future generations. Thank You. 2014 január 4, 2014 április 9,

videok mappa

BioChrome_HU New pack layout másolata

Akárhogy próbálsz fogyni, a vércukorszinted felborulhat. Most te irányíthatsz. A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz, ha a hangulatod egyensúlyban van a diétád is sikeres lesz. Bio-Króm étrend kiegészítő a Pharma Nord-tól. Akár tízszer magasabb felszívódással, mint más króm készítményeknél.

BioChrom_HU New pack layout

Akárhogy próbálsz fogyni, a vércukorszinted felborulhat. Most te irányíthatsz. A krómmal kiegyenlítheted a vércukorszintedet, így bármely diétában természetes segítséget kapsz, ha a hangulatod egyensúlyban van a diétád is sikeres lesz. Bio-Króm étrend kiegészítő a Pharma Nord-tól. Akár tízszer magasabb felszívódással, mint más króm készítményeknél.

Glukosamin_HU preview final

A jó egészség kötelező, ha lépést akarunk tartani az unokákkal. de mi a helyzet, ha a térdeink nem bírják az iramot. A Glukozamin Pharma Nord néhány hét alatt enyhíti a porckopás fájdalmas tüneteit. Ha a térdeink fiatalabbnak érzik magukat mi is lehetünk gyerekesek. A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát gyógyszerészét

HU_ChromoPrecise

Controll Your Blood Sugar. Gyakran érzi fáradtnak magát? Fáj a feje? Hangulatingadozása van? Vagy folyton édességet kíván? Akkor valószínű, hogy a vércukorszintje ingadozik, de mi okozza a vércukorszint ingadozását? Nos, minden alkalommal, amikor eszünk a cukormennyiség csökken a szervezetben. A cukor a szervezet üzemanyag forrása, ami akkor kapcsol be, ha csinálunk valamit aktívan, mint például a mozgás és a gondolkodás vagy passzívan, mint az alvás vagy a betegségből felgyógyulás. A cukor az ételekből a véráramba kerül és keringeni

kezd olyan sejteket keresve melyeknek energiára van szüksége. A cukornak azonban segítségre szüksége van ahhoz, hogy bejusson a sejtekbe és elkezdje továbbítani az energiát. Ennek eredményeképp a vércukorszint megemelkedik, és csak akkor esik le megint ha a cukor kilép a véráramba és metabolizálódik a sejtekben. Étkezés után a vércukorszint eléri a tetőpontot, ami a hasnyálmirigyet inzulin termelésére készíti. Az inzulin egy hormon, ami létfontosságú szerepet játszik abban, hogy a cukor a sejtekbe jutva energiát tudjon szállítani. Ebben a sejtben fogytán van az energia, nézzük meg közelebbről azt, hogy a sejt, hogy szerzi meg a cukrot az energiája pótlásához. Amikor a sejteken belül az inzulin az inzulin receptorokhoz kapcsolódik egy jelet küld a króm receptoroknak melyek elkezdik szállítani a króm ionokat a sejtekbe. Ekkor a sejtek belsejében a króm ionok kapcsolatba lépnek bizonyos aminosavakkal és nagy molekulákká formálódnak melyet Chromodulin-nak hívnak. Amikor a Chromodulin hozzákapcsolódik az inzulin receptorokhoz, a cukorszállítók aktiválódnak és a cukor szabadon áramolhat a sejtekbe, ezáltal megkezdődik az újratöltődés. Tehát a normál vércukorszint fenntartásához ennek a folyamatnak megállás nélkül kell működnie. Ami azt jelenti, hogy a cukortól és a normál inzulintermelődéstől eltekintve, a krómszintnek is megfelelőnek kell lennie. De a króm étrend kiegészítők minősége nagyon változó. Szóval mit is vegyünk figyelembe egy króm étrend kiegészítő esetében? Nos, a Pharma Nord minden új Króm étrend kiegészítője ChromoPrecise-t tartalmaz, ami az első dokumentált krómélesztő Európában és dokumentáltan segít a normál vércukorszint fenntartásában. 2012-ben az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal kiadott egy tudományos véleményt a ChromoPrecise-ről ami arra a következtetésre jutott, hogy a ChromoPrecise-ban található króm felszívódása akár tízszer magasabb lehet mint más króm forrásoké. A diétás króm más néven Króm Trivalens általában három különböző formában kerül a piacra: Króm-Klorid, Króm-Pikolinát és Króm-Élesztő. A legjobb felszívódással a krómélesztő rendelkezik. A ChromoPrecise egy teljesen szerves és biológiailag azonos krómélesztő dokumentáltan majdnem tízszer magasabb felszívódással, mint a piacon megtalálható legjobb klorid és pikolinát étrendkiegészítők. Szóval miért rendelkezik a ChromoPrecise ilyen rendkívül magas felszívódással? A kulcs tulajdonképpen az élesztő sejtekben van. Az élesztő sejtek lenyelik a krómot és ahogy az emberi sejteknél láttuk a króm reakcióba lép az aminosavakkal és Chromodulinná formálódik. Más szóval minden fontos lépés, ami a krómhoz kapcsolódik már megtörtént a tablettában. Ezért Ön maximálisan részesülhet a króm étrend kiegészítő nyújtotta előnyökből melyben a kötés már a legmegfelelőbb formában található meg és készen áll a felszívódásra a szervezetben

HU_Quality and Q10.

Minőség&Q10. 1987-ben egy brit tudós, Peter Mitchell Nobel díjat kapott elméletéért a Koenzim Q10 szerepéről és a mitokondrium energiafelhasználásáról. Ezért lángolt fel és fejlődött globális szintre a Q10 kutatás. ma 35 évvel később a Q10 világszerte ismert és kapható, mint rendkívül népszerű étrend kiegészítő. De a Q10 minősége termékenként változó és ezt senki nem tudja jobban mint azok akik rendszeresen szedik a Q10-et. Patricia Gibbons, 5 éve Q10 fogyasztó: Igen már én is próbálkoztam különböző Q10 márkákkal azért, mert azok olcsóbbak voltak vagy bármi egyéb más okból, de azok nem nyújtották nekem azt a jó közérzetet, azt a jó egészséget amit a Pharma Nord Q10-től kapok. Joan Hoey, 4 éve Q10 fogyasztó: Vettem néhány különböző márkát és néhány esetben valóban semmit sem éreztem, azt kell, hogy mondjam, egyiket sem tudnám kiemelni a többi termék közül, de végül rátaláltam a Pharma Nord-ra. Nem próbálkoztam többet, a mai napig ezt szedem. De mitől jobb a Pharma Nord terméke, mint a többi? Nos, nem csak mi használjuk a legjobb rendelkezésre álló nyersanyagot, a felhasználásban rejlik az igazi különbség. A nyers Q10 zsíroldékony kristályos anyag, amely gyakorlatilag lehetetlen, hogy vízben feloldódjon. A por egyszerűen fennmarad a folyadék tetején. De lássuk, mi történik, ha egy kanál Q10-et növényi olajba teszünk, a különbség azonnal látható. A por azonnal reakcióba lép az olajjal és jellegzetes mélyvörös nyomot húz maga után, ahogy süllyed egyre lejjebb. A nyers Q10-nek olajban oldottnak kell lennie azért, hogy hatékonyan tudjon bejutni a szervezetünkbe. Ez azt jelenti, hogy azoknak a Q10 termékeknek, amelyeket tablettákban vagy szárazpor kapszulákban árulnak, jelentősen alacsonyabb a felszívódásuk. Még így is lehet az olaj és a Q10 kombinációja rosszabb felszívódású. Miért? Minden a kristályok nagyságán múlik. A szabály a következő: Minél kisebb a kristályszerkezet annál jobb a felszívódás. Azért hogy jobban megértsük, vessünk egy pillantást a Q10-re mikroszkópon keresztül. A nyers Q10 nagy kristályos formában érkezik, ami egyszerűen durva a felszívódáshoz. Sok termék kínálja a Q10 és az olaj egyszerű keverékét azonban a Q10 még olajban oldva is megtartja kristályos szerkezetét ezért a molekulák nehezebben szívódnak fel. A Pharma Nord Q10-e egyedülálló hőkezelésen esik át ahol a kristályok felbomlanak mikroszkopikus nagyságú hópehely formájúvá. Ez a hópehely szerkezet

testhőmérsékleten teljesen feloldódik, biztosítva a kivételesen hatékony felszívódást. A Pharma Nord több mint két évtizedet töltött el a Q10 termékek fejlesztésével és dokumentálásával, ami nem csak kiváló felszívódást, hanem megbízhatóságot is jelent. Ezért lett a Pharma Nord Q10-e preferált márka mind a fogyasztók mind pedig a kutatók körében egyaránt. Urban Alehagen Kardiológus, A KiSel 10 tanulmány, vezető kutatója: A Pharma Nord az egyetlen olyan gyártó, amely dokumentált hatóanyaggal rendelkezik. Ez az oka annak, hogy mi ezt választjuk. Nem gondoljuk, hogy másik olyan gyártót is választanánk, amelynek a hatóanyagai nem rendelkeznek dokumentációval. Válassza a minőséget. Pharma Nord.

Pharma Nord¹⁵⁸

Termékek (ez a releváns fül, mert ez van megnyitva)

Be-Fit

Mi a Be-Fit Pharmanord? (a leírás mellett egy kép a termékről)

A Be-Fit Pharmanord étrend-kiegészítő azokat a fő területeket támogatja, amelyek minden fogyókúrázónak nehézséget okoz céljai elérése közben. A termék rostot, szerves krómot, articsóka kivonatot, C-vitamint és citrushéjból kivont pektint tartalmaz. A termék célja, hogy segítsen a fogyókúrázóknak az egészséges életmód mellett csökkenteni és fenntartani a testsúlyt.

A Be-Fit Pharmanord és az egészséges életmód kombinációja az alábbi előnyöket kínálja:

- Támogatja a fogyaszt és csökkenti az étvágyat
- Csökkenti a nassolás utáni vágyat
- Segíti a szervezet méregtelenítési folyamatait
- Csökkenti a puffadást
- Fokozza az energiát azzal, hogy támogatja a zsírok, fehérjék és szénhidrátok normál anyagcseréjét

Termékjellemzők (ez egy keret, ebben szerepel a következő három leírás)

Használat és adagolás

Ajánlott adagolás az egészséges és kiegyensúlyozott étrend mellett:

Vegyen be kétszer két tablettát naponta a főétkezések előtt fél órával. Ha elérte a kívánt testsúlyt, és csak annak a megtartása a cél, csökkentse a mennyiséget 2x1 tablettára naponta.

Gyógyszergyártási gyakorlat szerint készült tartalom és formula.

Be-Fit Pharmanord 1 tablettá tartalmaz:

150 mg standardizált articsóka levél kivonatot (Cynara scolymus L), 25 ug krómot (ChromoPrecise®) 50 mg oldható pektint és diétás rostot (citrushéjból származik), 20 mg C-vitamint, 500 mg-polimereket, D-glükózamint és acetyl-glükózamin-rostot.

Egyéb összetevők:

¹⁵⁸ VJ/90-33/2015. számú irat elektronikus mellékletén szereplő weblaptartalom leírata

Mikrokristályos cellulóz (E460), borostyánkősav. hidroxí-(E464), szilícium-dioxid (E551), talkum (553b), magnézium sói zsírsavak (E470b), titán-dioxid (E171), polietilén-glikol (E-1521), Riboflavin (E101) és citrom ízesítés.

Hogy működik a Be-Fit Pharmanord? (új keretben)

A Be-Fit számos fontos tulajdonsága lehetővé teszi, hogy jól beleilleszkedjen a diétába, vagy az elért súly megtartásába.

Fogyás támogatása

Az articsóka kivonat természetes inulin tartalma (az élelmi rostok egyik fajtája, melyet fruktánnak hívnak) késlelteti a részlegesen megemésztett étel kiürülését a gyomorból, ezáltal növeli a jóllakottság érzését. Ez a táplálékfelvétel csökkenéséhez vezet, ami fogyást eredményez. A termékben lévő fibreprecise hasonlóan működik, főként az étvágycsökkentésben játszik szerepet.

Méregtelenítés

Az articsóka fokozza a szervezet méregtelenítési folyamatait, ami elősegíti a fogyást. Amikor a toxinok felhalmozódnak a zsírsejtekben, folyadék-visszatartást eredményez, és ez hízáshoz vezethet.

Vércukorszint szabályozás (új keret)

A Be-Fit Pharmanord szerves króm-élesztőt tartalmaz (ChromoPrecise®), mely hozzájárul a normál vércukorszint fenntartásához. Az ingadozó vércukornak különböző hatásai lehetnek a szervezetre, néhány esetben édesség utáni sóvárgást okozhat, ami kontrollálatlan mennyiségű édesség és cukros étel beviteléhez vezethet. A vércukorszint normál értéken tartása segít felhagyni a nassolással, így könnyebbé válik a fogyókúra is.

Makrotápanyagok anyagcseréje (új keret)

Egy másik fontos jellemzője, hogy a króm hozzájárul a makrotápanyagok normál anyagcseréjéhez. A makrotápanyagok, mint a zsír, fehérje és szénhidrátok a sejtek belsejében energiává alakulnak át. Minél jobban képes a szervezet a makrotápanyagokat átalakítani, annál kevésbé rakódik le zsírként a szervezetben.

Kiváló krómforrás (új keret)

A króm, melyhez általában az ételekből jutunk, vagy az általánosan használt (szintetikus) króm forrásoknak – mint például a króm-klorid és króm pikolinát – viszonylag alacsony a felszívódása. A krómnak csak 1-2 százaléka szívódik fel. A Be-Fit Pharmanord szerves króm élesztővel, ChromoPrecise-zal készül, mely 10-szer jobb felszívódással rendelkezik, mint a fent említett króm források. A ChromoPrecise az egyetlen szerves króm-élesztő, melyet az Európai Unió jóváhagyott a vércukorszint szabályozására.

Pharma Nord (az oldal legalján a cég megjelölése)

Pharma Nord Kft – 1139 Budapest Váci út 96